

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów

w

radzie państwa reprezentowanych.

Rok 1885.

W Wiedniu.

Z cesarsko-królewskiej drukarni nadwornej i rządowej.

1885.

Pierwszy skorowidz.

Spis chronologiczny

ustaw i rozporządzeń w Dzienniku ustaw państwa w roku 1885 ogłoszonych.

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1883			
9 sierpnia	Umowa między Rządem Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Rządem Najjaśniejszego Króla włoskiego. tycząca się uregulowania rybołówstwa na jeziorze Garda	37	107
1884			
9 kwietnia	Traktat żeglarski pomiędzy monarchyą austriacko-węgierską a Francją	165	345
18 grudnia	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o upoważnieniu c. k. komory pomocniczej w Stagno w Dalmacyi do ekspedycyowania bez opłaty cła beczek próżnych wracających	1	1
23 "	Obwieszczenie ministerstwa obrony krajowej i ministerstwa skarbu, którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gminy Tereblestie na Bukowinie do 5 klasy Taryfy czynszów wojskowych (Dz. u. p. Nr. 140 z r. 1881)	11	21
27 "	Ustawa o pozwoleniu na pobór w roku 1885 kontyngensów rekruckich, potrzebnych do uzupełnienia wojska stałego (marynarki wojennej) i rezerwy dopełniającej	7	7
28 "	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, zmieniające dotychczasowe postanowienia we względzie zarządzania opłatami stęplowemi i bezpośredniemi, które c. i k. poselstwa i konsulaty pobierać mają od stron za granicą i we względzie utrzymywania rachunku tychże opłat	2	1
1885			
10 stycznia	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, tyczące się przyłączenia gminy Holeszowice-Bubna do Sądu delegowanego miejsko-powiatowego mało-bockiego i Sądu do przekroczeń w Pradze	3	3
13 "	Rozporządzenie tymczasowe ministerstwa rolnictwa, wydane w porozumieniu z ministerstwem wyznań i oświecenia, zawierające postanowienia dodatkowe do regulaminu egzaminów kwalifikacyjnych z kandydatami na nauczycieli rolnictwa w szkołach rolniczych, wydanego tymczasowo rozporządzeniem ministerstwa rolnictwa z dnia 28 lutego 1879	4	4
13 "	Rozporządzenie ministerstwa rolnictwa o wliczaniu czasu spędzonego na nauce w c. k. szkołach dla strażników leśnych w Halli, Gusswerku i Bolechowie, tudzież w szkole uprawy leśnej w Aggsbachu, w praktykę trzyletnią potrzebną tym, którzy chcą być przypuszczeni do egzaminu rządowego, przepisanego dla służby pomocniczej i technicznej w ochronie lasów	6	6

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1885			
15 stycznia	Rozporządzenie Ministra handlu, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, zmieniające przepisy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30 grudnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 5 z r. 1884), dotyczące się podziału królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na nowe okręgi nadzorczego urzędowania inspektorów przemysłowych	12	21
16 „	Ustawa o ustanowieniu powiernictwa rodziny Czarkowskich	9	11
16 „	Ustawa o ustanowieniu powiernictwa nieruchomości księcia Jerzego Chrystyana Lobkowicza	10	16
17 „	Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i handlu, którem w celu zabezpieczenia osób, pracujących przy wyrobie zapalek fosforowych, wydają się postanowienia we względzie urządzeń i środków, w zakładzie tego przemysłu potrzebnych	8	8
18 „	Rozporządzenie całego ministerstwa, zaprowadzające niektóre zmiany w istniejącym przepisie o umundurowaniu urzędników	5	5
20 „	Koncesya na kolej tramwajową z Wiednia (Schottenring) do dworca kolei kahlenberskiej w Nussdorfie według okoliczności z odnogą do Heiligenstadt	14	25
22 „	Rozporządzenie ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, skarbu i handlu, pozwalające przewozić płodów ziemi przez monarchję austriacko-węgierską, jeżeli posyłane są pod zamknięciem celniczym i kontrolą cłową	13	23
30 „	Obwieszczenie ministerstwa handlu, wydane w porozumieniu z ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu, o zastrzeżeniu handlu obnośnego na obszarze okręgu leczniczego w Arco	17	31
31 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o zniesieniu przykomorka w Hum-Bastaci i ustanowienia przykomorka w Celebiću	15	29
1 lutego	Rozporządzenie ministerstwa handlu, którem zaprowadza się pewne zmiany w tutejszem rozporządzeniu z dnia 8 września 1884 o urządzeniu w Wiedniu służbowego doręczania adresatom posyłek pocztowych	16	30
2 „	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia, którem podaje się do wiadomości tymczasową zmianę §. 146 ustawy kościoła ewangelickiego	18	31
6 „	Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości i skarbu, dotyczące się rozciągnięcia ustawy z dnia 23 marca 1874 (Dz. u. p. Nr. 29) na Sąd rozjemczy krajowego zakładu składowego w Innsbrucku	19	32
17 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu, dotyczące się zmian w postępowaniu przy doręczaniu za konsygnacyą przekazów pocztowych i przekazów pocztowych powiątkowych	20	32
21 „	Ustawa przedłużająca moc obowiązującą ustawy z dnia 31 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 52) o czasowem uwolnieniu od stępli i opłat, tudzież o ułatwieniach w postępowaniu, dotyczącem się rozpraw, mających na celu wykreślenie pomniejszych wierzytelności hipotecznych	21	33
3 marca	Ustawa o wyznaczeniu dotacyi dodatkowej do budżetu państwa z r. 1884 na przysposobienie rezydencji dla biskupa grecko-katolickiego w Stanisławowie	23	53
5 „	Dokument koncesyjny na kolej żelazną parową z Hannuszowie do granicy państwa pod Ziegenhalssem z odnogami	53	140
7 „	Ustawa o odstąpieniu domu kary imienia św. Wacława w mieście Pradze tamtejszej gminie i wybudowania nowego domu kary pod Pragę	24	54
7 „	Ustawa, uwalniająca od opłat umowy i wszelkie inne dokumenty spisane na zasadzie ustawy krajowej z dnia 9 grudnia 1883 (Dz. u. kr. Nr. 13 z roku 1884) o załeszeniu Karstu w Gorycyi i Gradysee	29	101

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1885 8 marca	Ustawa, zmieniająca i uzupełniająca ustawę przemysłową	22	35
8 „	Ustawa o wyznaczeniu dotacyj nadzwyczajnych na wybudowanie instytutu anatomicznego dla uniwersytetu wiedeńskiego na gruncie dawnej fabryki karabinów przy ulicy Währingerstrasse	25	55
10 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości o rozpoczęciu urzędowania w Sądzie obwodowym suczawskim na Bukowinie	26	55
10 „	Obwieszczenie ministerstwa obrony krajowej i ministerstwa skarbu o dodatkowym zaliczeniu gminy miejskiej lipnickiej do 7 klasy Taryfy czynszów wojskowych (Dz. u. p. Nr. 140 z r. 1881)	39	113
10 „	Dokument koncesyjny na budowę kolei żelaznej parowej z Wiednia do Wiener-Neudorfu	45	125
10 „	Ustawa, upoważniająca ministerstwo królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych do zawarcia z ministerstwem krajów korony węgierskiej umowy w przedmiocie pomnożenia monety zdawkowej miedzianej	92	215
14 „	Traktat pomiędzy monarchią austriacko-węgierską a Niemcami, dotyczący się kilku kolei łączących na granicy krajowej austriacko-pruskiej	95	221
16 „	Ustawa o wybudowaniu domu na gymnazyum wyższe rządowe czeskie na Nowem Mieście w Pradze i przysposobieniu potrzebnych na to funduszów	27	56
20 „	Ustawa o spłacie zaliczek bezprocentowych, danych z funduszów państwa na zasadzie ustawy z dnia 3 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 72), pogorzelcom jachimowskim po pożarze 1873 roku	30	102
20 „	Ustawa o spłacie zaliczek, danych z funduszów państwa na zasadzie ustawy z dnia 10 czerwca 1872 (Dz. u. p. Nr. 75) okolicom królestwa czeskiego, dotkniętym powodzią na wiosnę 1872	31	102
20 „	Ustawa o spłacie pożyczki, danej z funduszów państwa powodziom tachowskim na zasadzie ustawy z dnia 16 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 71)	32	103
23 „	Ustawa, zawierająca niektóre postanowienia, dotyczące się przemysłu zastawniczego	48	137
26 „	Ustawa skarbowa na rok 1885	28	57
31 „	Ustawa o udzieleniu zapomóg z funduszów państwa ludności najbardziej podupadłej w okolicach Dolnej Austrii, Morawii i Śląska, dotkniętych w r. 1884 klęskami żywiołowymi	33	104
2 kwietnia	Ustawa, stanowiąca, komu dostawać się mają grzywny, wymierzane jako kary porządkowe notaryuszom i zastępcom notaryuszów w myśl §. 158 ustawy notaryalnej z dnia 25 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 75)	34	105
2 „	Ustawa o wykonywaniu władzy sądowej nad obroną krajową	93	216
4 „	Ustawa, zmieniająca postanowienia, dotyczące się gwarancji rządowej zapewnionej kolei zachodniej czeskiej, jakoteż postanowienia co do odkupienia tej kolei przez Rząd	42	119
7 „	Rozporządzenie ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych i skarbu, do umowy, dotyczącej się uregulowania rybołówstwa na jeziorze Garda, zawartej z Włochami dnia 9 sierpnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 37 z r. 1885)	38	115
10 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się wzajemnego wykonywania orzeczeń i decyzji sądowo-cywilnych w monarchii austriacko-węgierskiej i w Kantonie Waadt	36	106
10 „	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i rolnictwa, dotyczące się zapobiegania węglikowi alpejskiemu rogacizny i roży węglikowej świń, jakoteż łepienia tych chorób	54	155
11 „	Ustawa o dalszem czasowem zawieszeniu działalności sądów przysięgłych w okręgu sądu obwodowego kottorskiego w Dalmacji	40	117

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1885 11 kwietnia	Ustawa o rozeigłnięciu dobrodziejstw, które według IV i V artykułu ustawy z dnia 7 czerwea 1881 (Dz. u. p. Nr. 49) służą opłacającym podatek grun- towy	41	118
11	Ustawa o sprzedaniu budynku skarbowego Nr. konskr. 799 przy ulicy Jacober- gasse w Wiedniu	50	147
12	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się wykonania ustawy z dnia 2 kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 34) stanowiącej, komu dostawać się mają grzywny, wymierzone jako kary porządkowe notaryuszom i zastępcom notaryuszów, w myśl §. 158 ustawy notaryalnej z dnia 25 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 75)	35	106
14	Ustawa, zmieniająca §§. 1 i 2 ustawy z dnia 27 grudnia 1880 (Dz. u. p. Nr. 151), dotyczącej się zmian w stosowaniu ustaw i przepisów o podatku zarobkowym i dochodowym do spółek zarobkowych i gospodarczych, tudzież do kas zaliczkowych	43	120
15	Ustawa o uwolnieniu stowarzyszeń opartych na wzajemności od podatków i opłat	51	147
19	Ustawa, zawierająca postanowienia tymczasowe we względzie dotacyi paste- rzy duchownych katolickich	47	131
21	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się przyłączenia gminy Lustizy do okręgu Sądu powiatowego Castelnovskiego w Dalmacyi	46	130
21	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się przyłączenia gminy Udrycz do okręgu Sądu powiatowego buchawskiego w Czechach	55	162
21	Dokument koneesyjny na kolej żelazną parową z Salzburga do granicy austriacko-bawarskiej w kierunku Berchtesgadenu	70	179
23	Patent cesarski, dotyczący się rozwiązaniam Izby deputowanych Rady państwa i dokonania nowych wyborów powszechnych do tejże	44	123
23	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia, podające do wiadomości tym- czasową zmianę §§. 42, 42, 93 c i 123 ustawy kościoła ewangelickiego	52	148
24	Rozporządzenie ministerstw handlu, spraw wewnętrznych, skarbu i sprawie- dliwości, dotyczące się prowadzenia przemysłu zastawniczego	49	140
24	Rozporządzenie Ministra handlu, wydane w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświecenia, w przedmiocie oznaczenia zakładów przemysłowo-nauko- wych, których świadectwa uprawniają do rozpoczęcia przemysłu ręko- dzielniczego (rzemiosła)	57	163
25	Ustawa, urządzająca rybołówstwo na wodach śródkrajowych	58	164
25	Ustawa o wybudowaniu kolei żelaznej od Doboju na Donją Tuzlą do Simin Hanu	71	184
26	Obwieszczenie całego ministerstwa o uchwale Rady państwa co do rozporzą- dzenia cesarskiego z dnia 28 lipca 1884 (Dz. u. p. Nr. 130), którym przy- zwolone zostały zapomogi z funduszków państwa dla okolic Galicyi, Lodo- meryi i Krakowskiego dotkniętych powodzią	59	166
27	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, zmieniające rozporządzenie z dnia 20 stycznia 1884 (Dz. u. p. Nr. 13), dotyczące się pozwolenia na wywóz piwa za zwrotem podatku	56	162
27	Ustawa o odstąpieniu przez zamianę niektórych nieruchomości, będących własnością państwa	60	167
28	Rozporządzenie ministerstwa skarbu o postępowaniu z przyrządem odśrodko- wym Eckerta zacierowym i do chłodzenia w gorzelniach opodatkowanych ryczałtowo podług wydajności miejsca zaciera	61	167
29	Rozporządzenie ministerstwa handlu, zmieniające postanowienia o przepływa- niu statków wiosłowych i parowych po pod mostem na Dunaju w Stein, zawarte w tymczasowym Porządku żeglugi i nadzoru rzecznoego dla części Dunaju, przecinającej Górą i Dolną Austryą (Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 31 sierpnia 1874 [Dz. u. p. Nr. 122] II, Rozdział B II)	62	168

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1885			
29 kwietnia	Ustawa o przyzwoleniach i warunkach do wybudowania kolei Mühlkreisbahn .	65	171
30 "	Obwieszczenie ministerstwa handlu, podające do wiadomości postanowienia dodatkowe do Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19 grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171), tudzież do przepisów, dotyczących się sprawdzania kadzi zacierowych (Dz. u. p. Nr. 107 z r. 1879)	63	169
1 maja	Rozporządzenie ministerstwa handlu o odbieraniu w Wiedniu posyłek przez doręczycieli pakietów pocztowych	64	170
1 "	Ustawa o przyzwoleniach i warunkach do wybudowania kolei miejscowych z Hatny do Dołhopola, z Hliboki do Berhomethu z odnogą od Karapczina do Czudina i z Hadikfalva do Radowice	66	172
1 "	Ustawa o przyzwoleniach i warunkach do wybudowania kolei miejscowej z Lublany do Kaminka	67	174
1 "	Ustawa o przyzwoleniach i warunkach do wybudowania kolei miejscowej ze Lwowa do Rawy ruskiej	72	185
3 "	Ustawa o sprzedaży niektórych nieruchomości państwa i sposobie użycia sum za nie otrzymanych	73	186
5 "	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się częściowego zniżenia ceny listów przewozowych kolejowych z wydrukowanym znaczkiem stęplowym	74	187
6 "	Rozporządzenie ministerstwa handlu, dotyczące się przyjmowania kapsli, kapsli blaszkowych i nabojów metalowych do przewozu pocztą	75	187
7 "	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, o rozszerzeniu upoważnień celniczych komory głównej II klasy w Serajewie	68	176
11 "	Ustawa, zatwierdzająca uchwałę sejmu krajńskiego, dotyczącą się pobierania w latach 1885 i 1886 dodatków do podatków stałych na rzecz funduszu indemnizacyjnego krajńskiego	76	189
12 "	Rozporządzenie Ministrów handlu i spraw wewnętrznych, którem ustanawia się wzór książek robotniczych dla pomocników przemysłowych	69	176
13 "	Ustawa o udzieleniu dodatku z funduszy państwa na pokrycie kosztów budowy nowego zakładu pracy przymusowej w arcyksięstwie austriackim poniżej Anizy, który ma być przez kraj fundowany	87	207
15 "	Ustawa, zmieniająca §§. 2 i 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 62)	77	190
18 "	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące się udzielenia dalszych zapomóg z funduszy państwa okolicom Galicji, Lodomerji i Krakowskiego w r. 1884 powodziami dotkniętym	94	218
20 "	Obwieszczenie ministerstw skarbu i handlu o zaprowadzeniu nowych ekspedycy celniczych na wybrzeżu dalmatyńskim	88	208
24 "	Ustawa, zawierająca postanowienia z zakresu prawa karnego, dotycząca się dopuszczalności trzymania w zakładach pracy przymusowej lub poprawczych	89	208
24 "	Ustawa o zakładach pracy przymusowej i poprawczych	90	210
25 "	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, dotyczące się skal do ryczałtowego oznaczenia podatku od cukru burakowego w kampanii 1885/86, tudzież miary rękojmi na zabezpieczenie dopłaty do podatku od cukru na wypadek ich potrzeby	78	190
25 "	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, dotyczące się miary rękojmi na zabezpieczenie zwrotu kosztów kontroli, którą fabryki cukru burakowego złożyć maja w kampanii 1885/86	79	193
25 "	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, którem wydają się postanowienia w przedmiocie liczydeł w fabrykach dyfuzyjnych na kampanią 1885/86 .	80	193

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1885 23 maja	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o upoważnieniu król. węgierskiej delegacji komory głównej w dworcu zimońskim do postępowania wywozowego z cukrem, tudzież delegacji król. węgierskiej komory głównej ossowskiej w Drenkowie istniejącej do postępowania wywozowego z płynami wysokowemi pędzonemi, piwem i cukrem	81	194
27 „	Rozporządzenie Ministra handlu, wydane w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, którem na zasadzie §. 74 a) ustawy z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22) wydane zostają postanowienia szczególne w przedmiocie przestanków w pracy przemysłowej	82	195
27 „	Rozporządzenie Ministra handlu, wydane w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, tudzież z Ministrem wyznań i oświecenia, którem na zasadzie §. 75 ustawy z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22), niektórym rodzajom przemysłu dozwala się pracy przemysłowej w niedzielę	83	198
27 „	Rozporządzenie Ministra handlu, wydane w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, którem na zasadzie §fu 95 ustawy z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22), dozwala się używania młodocianych pomoenników w pewnych rodzajach przemysłu do pracy nocnej	84	203
27 „	Rozporządzenie Ministra handlu, wydane w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, którem na zasadzie §fu 96 a) ustawy z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22), dozwala się pewnym rodzajom przemysłu przedłużać dzienny okres pracy o jedną godzinę a w przedsiębiorstwach przemysłowych, nieustanny ruch utrzymujących, reguluje się czas pracy celem ułatwienia peryodycznej zmiany robotników	85	203
27 „	Rozporządzenie Ministra handlu, wydane w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, którem na zasadzie §fu 96 b) ustawy z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22), oznacza się rodzaje przedsiębiorstw przemysłowych fabrycznie prowadzonych, w których wolno używać do pracy nocnej pomoenników młodocianych między skończonym 14 a skończonym 16 rokiem, jakoteż kobiet w ogólności	86	205
27 „	Ustawa, zawierająca przepisy przeciw używaniu środków rozsadzających w sposób szkodliwy dla społeczeństwa i przeciw obrotowi tychże dla społeczeństwa szkodliwemu	134	305
2 czerwca	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o zaprowadzeniu komory pomoenniczej I klasy w dworcu kolei w Moldawie	91	214
8 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, wydane w porozumieniu ze wszystkimi ministerstwami, tyczące się liczenia kosztów podróży służbowych i przejazdów służbowych urzędników i służb rządowych czynnych, gdy jadą kolejami rządowymi austriackimi	101	253
10 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, tyczące się ustanowienia tary do poboru cła od wyciągów miesięcznych	96	231
16 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, oznaczające wymiar zwrotu podatku od gorzałki użytej do wyrobu octanu ołowiowego	97	231
17 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o upoważnieniu komory pomoenniczej I klasy w dworcu kolei w Moldawie do postępowania wywozowego z cukrem, piwem i płynami wysokowemi pędzonemi	98	232
2 lipca	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia i Ministra skarbu, którem wydają się postanowienia potrzebne do wykonania ustawy z dnia 19 kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 47) o tymczasowym polepszeniu dotacji pasterzy duchownych katolickich	99	233
4 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu, którem wydaje się przepis o umundowaniu: a) urzędników i aspirantów na urzędników, tudzież b) urzędników niższych i zastępców urzędników niższych kolei żelaznych rządowych i prywatnych	100	243

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1885 12 lipca	Rozporządzenie ministerstwa handlu, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, zmieniające §. 2 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25 września 1875 (Dz. u. p. Nr. 129), w przedmiocie umieszczania kreski miarowej na szklankach używanych w szynkowniach publicznych	102	254
13 „	Obwieszczenie ministerstwa handlu, pozwalające sprawdzania i cechowania wagi setnej, przeznaczonej do ważenia wagonów kolei drutowej	103	254
13 „	Obwieszczenie ministerstw skarbu i handlu o upoważnieniu komory pomocniczej I klasy w Rivie do ekspedycyowania bez opłaty cła rzeczy podróżnych naprzód lub później wysyłanych	107	259
15 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o zaprowadzeniu delegacji komory monte-croenkiej w Miss-Sagron	104	254
20 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu, dotyczące się zaprowadzenia przekazów pocztowych w obrocie pomiędzy monarchją austriacko-węgierską a zjednoczonemi królestwami Wielkiej Brytanii i Irlandyi	105	255
20 „	Rozporządzenie Ministrów handlu i spraw wewnętrznych, mocą którego utrzymywanie biur informacyjnych do udzielania wyjaśnień o stosunkach kredytowych firm, zalicza się do rodzajów przemysłu wymagających konsensu	116	267
21 „	Obwieszczenie ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się zaprowadzenia delegacji cłowej ze służbą portową i zdrowotną morską w Bado	110	263
24 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się postępowania celniczego z wolą z migdałów gorzkich	111	263
26 „	Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, którem wydają się postanowienia w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 24 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 90) o zakładach pracy przymusowej i poprawczych	106	257
27 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się zaprowadzenia ekspedycji cłowej w Weigsdorfie czeskim	112	264
30 „	Rozporządzenie Ministra handlu, wydane w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, tudzież Ministrem wyznań i oświecenia, objaśniające ustęp 10 §fu 2 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 83), którem pewnym rodzajom przemysłu dozwolona została praca przemysłowa w niedzielę	108	259
1 sierpnia	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia, zmieniające niektóre przepisy, dotyczące się egzaminów rządowych teoretycznych	109	260
3 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu o uzupełnieniu a oraz częściowej zmianie opisu i przepisu używania wysokomierza V. Prieka	113	264
3 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, dotyczące się upoważnienia c. k. komory głównej w Stein do postępowania awizacyjnego	137	311
4 „	Dokument koncesyjny na kolej żelazną parową z Kamenicy czeskiej do Kamenieckiego Szenowa	123	287
4 „	Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, wydane w porozumieniu z ministerstwem handlu i ministerstwem sprawiedliwości, którem na zasadzie ustawy z dnia 27 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 134), wydają się przepisy w przedmiocie środków rozsadzających	135	308
8 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się przyłączenia gminy święcańskiej do okręgu Sądu powiatowego jasielskiego w Galicyi	114	265
8 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, dotyczące się uzupełnienia oznaczeń do wyrazu: „Sprężyny krynolinowe“ abecedłowego spisu towarów	117	267
12 „	Obwieszczenie ministerstwa rolnictwa, o przystąpieniu Serbii do Umowy międzynarodowej z dnia 3 listopada 1881, dotyczącej się mszyce winnej	115	265
13 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, dotyczące się upoważnienia delegacji komory głównej w dworcu kolei we Lwowie do ekspedycyowania oliwy zakażonej	118	268

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1885 13 sierpnia	Obwieszczenie ministerstw skarbu i handlu o zaprowadzeniu w Baskawodzie w Dalmaeyi delegacyi cłowej, sprawującej oraz służbę portową i zdrowotną morską	124	292
21 „	Obwieszczenie ministerstwa obrony krajowej i ministerstwa skarbu, którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gmin Fischau, Schwarza am Steinfelde, Theresienfeld, Lanzenkirchen (Klein Wolkersdorf), Katzelsdorf, Peisching, Dunkelstein i Weikersdorf am Steinfelde w Dolnej Austrii do klas Taryfy czynszów wojskowych (Dz. u. p. Nr. 140 z r. 1881) . . .	125	292
29 „	Dokument koncesyjny na koleje żelazne parowe: z Hlatny do Dolhopola i z Hliboki do Berhomethu z odnogą z Karapezina do Czudina i z Hadika do Radowiec	141	315
1 września	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się stwierdzania ładunków palnych na okrętach	119	268
1 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, pozwalające wywozu za zwrotem podatku płynów wysokowych pędzonych w żelaznych zbiornikach, jakoteż przywozu napowrót bez opłaty cła tych zbiorników do okręgu cłowego austriacko-węgierskiego	126	293
1 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, urządzające postępowanie przy przelewaniu podczas transportu oleju kopalnego oclonego lub opodatkowanego, przeznaczonego do trzymania w rafinerii oleju kopalnego z zastrzeżeniem wywiezienia bez opłaty podatku	127	294
2 „	Obwieszczenie ministerstwa handlu o przyjmowaniu do sprawdzania i cełowania naczyń drewnianych wyłożonych blachą do przewozu mleka (konewek)	128	295
5 „	Patent cesarski, dotyczący się zwołania Rady państwa	120	271
5 „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące się udzielenia zasiłku rządowego na pokrycie nadwyżki należności za roboty na rzekach Adyde i Eisacku, wzmiankowane w §. 2 ustawy z dnia 13 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 31) . .	121	272
5 „	Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości i skarbu, dotyczące się nazwy Sądu powiatowego, jakoteż urzędu podatkowego i sądu-depozytowego w Weissenbachu w Górnej Austrii	129	296
6 „	Ustawa o warunkach, pod którymi do utrzymywania ruchu na kolei północnej Cesarza Ferdynanda nadana być ma nowa koncesya i o wykonaniu praw odkupu, które mają być w niej Rządowi zastrzeżone	122	273
8 „	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu, zabraniające przywozu i przewozu z Gibraltaru szmat, starych lin, starej odzieży, używanej bielizny wdzielalnej i używanej pościeli, przeznaczonej do obrotu handlowego	130	296
10 „	Ustawa o trwaniu i liczeniu praktyki sądowej praktykantów prawnych i o postępowaniu porządkowo-karnem z nimi	136	309
13 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się zaprowadzenia komory w Hermsdorfie i zmiany w upoważnieniach celniczych komory w Kunersdorfie	144	325
15 „	Rozporządzenie Ministra handlu, zmieniające niektóre przepisy Porządku ruchu na kolejach żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, zaprowadzonego rozporządzeniem z dnia 10 czerwca 1871 (Dz. u. p. Nr. 75), jakoteż dodatków do niego, ogłoszonych rozporządzeniami z dnia 15 września 1881 (Dz. u. p. Nr. 100) i z dnia 1 lipca 1884 (Dz. u. p. Nr. 106)	131	297
15 „	Rozporządzenie Ministra handlu, zmieniające niektóre przepisy rozporządzenia z dnia 1 lipca 1880 (Dz. u. p. Nr. 79), zawierającego prawidła przewozu towarów wybuchających kolejami żelaznymi	132	302
15 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu o postępowaniu ze statkami przeznaczonymi do przewożenia podróży na morzu	133	304

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1885			
16 września	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, rolnictwa i handlu, którem zmienione zostają postanowienia wykonawcze do §fu 10 ustawy z dnia 29 lutego 1880 (Dz. u. p. Nr. 35) o łepieniu chorób zwierzęcych zaraźliwych, zawarte w rozporządzeniu ministeryalnem z dnia 12 kwietnia 1880 (Dz. u. p. Nr. 36)	138	311
18 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się zaprowadzenia sądu powiatowego w Żabnie w Galicyi	139	312
21 „	Rozporządzenie Ministra handlu, wydane w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, tudzież Ministrem wyznań i oświecenia, którem zmienia się i uzupełnia rozporządzenie ministeryalne z dnia 27 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 83), pozwalające niektórym rodzajom przemysłu pracy przemysłowej w niedziele	143	323
22 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, dotyczące się upoważnienia c. k. komory pomocniczej I w Budzie Żelaznej do ekspedycyowania bez opłaty cła rzeczy podróżnych naprzd lub później wysłanych	145	326
24 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się tary przy pobieraniu cła od kawy surowej w tak zwanych beczkach patentowych	146	326
25 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu, dotyczące się utrzymywania dziennika okrętowego na pokładzie okrętów handlowych austriackich do dalekiej żeglugi i do żeglugi przybrzeżnej wielkiej	140	312
25 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o przeniesieniu c. k. komory pomocniczej II klasy collacko-caprilskiej z Caprila do Collaca	142	321
25 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, dotyczące się upoważnienia komory pomocniczej I w Heinersdorfie do ekspedycyowania przędzy bawełnianej Nr. T. 124 c powszechnej Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882 bez ograniczenia ilości	147	326
25 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się zmian w kontroli nad towarami	151	329
27 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się ustanowienia na lata 1886, 1887 i 1888 dla zakładów karnych kwoty dziennej kosztów wykonania kary, które zwracać mają osoby skazane	148	327
30 „	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia, tudzież Ministra skarbu, zmieniające niektóre postanowienia rozporządzenia wykonawczego z dnia 2 lipca 1885 (Dz. u. p. Nr. 99) do ustawy z dnia 19 kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 47) o tymczasowym polepszeniu dotacyi pasterzy duchownych katolickich	149	327
2 października.	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, dotyczące się upoważnienia delegacyi król. węgierskiej komory pomocniczej bodzańskiej I, znajdującej się w Krasny, do pobierania cła od potażu (Nr. T. 321 a) bez ograniczenia	150	328
10 „	Dokument koncesyjny na kolej żelazną parową z Welsu (Haidinga) do Asebachu n. Dunajem	152	329
23 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, dotyczące się upoważnienia delegacyi portowej w Lee, sprawującej służbę cłową, do postępowania przewoźnego	153	334
28 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o zwinięciu kr. węgierskiej komory pomocniczej II klasy w Jakowy	154	335
1 listopada	Ustawa o pozwoleniu na dokonanie w r. 1886 poboru kontyngensów rekrutkich, potrzebnych do uzupełnienia wojska stałego (marynarki wojennej) i rezerwy dopełniającej	163	343
5 „	Ustawa o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież o pokryciu wydatków rządowych w czasie od dnia 1 stycznia do końca marca 1886	155	335
8 „	Ustawa o przedłużeniu czasowego zawieszenia działalności Sądów przysięgłych w okręgach Trybunałów wiedeńskiego, korneuburskiego i wien-neustadzkiego	158	339

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1885 8 listopada	Ustawa, przedłużająca moc obowiązującą ustawy z dnia 3 marca 1868 o uwolnieniu od stępli i opłat w razie zaokrąglania gruntów	159	340
8 "	Ustawa, przedłużająca moc obowiązującą ustawy z dnia 25 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 81) o uwolnieniu od opłat w razie konwersyi obligacyj pierwszorzędných kolei żelaznych	160	340
10 "	Rozporządzenie ministerstwa handlu, w przedmiocie zachowywania się austriackich okrętów handlowych w obec c. k. okrętów wojennych	156	335
11 "	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, dotyczące się zaprowadzenia nowej pieczętki do wyciskania stępla gazetowego	161	341
14 "	Patent cesarski, dotyczący się zwołania sejmów krajowych czeskiego, dalmatyńskiego, galicyjsko-lodomoryjsko-krakowskiego, dolno- i górno-austriackiego, salzburskiego, styryjskiego, karyntyjskiego, krainskiego, bukowińskiego, morawskiego, szląskiego, tyrolskiego, vorarlberskiego, istryjskiego, goryckiego i gradyskiego	157	337
16 "	Rozporządzenie ministerstwa handlu, dotyczące się terminu ogłaszania taryf towarowych kolei żelaznych	162	341
17 "	Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, wydane w porozumieniu z ministerstwem handlu, którem przemysłowcom, uprawnionym tylko do handlu napojami wysokowemi pędzonemi, zakazuje się trzymania na składzie w lokalach przedsiębiorstwa, dostępnych dla kupujących, napojów wysokowych pędzonych w naczyniach niezamkniętych	166	352
19 "	Ustawa o wkładach na gwarantowanej sieci kolei północno-zachodniej austriackiej	164	343
28 "	Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, dotyczące się cennika lekarstw na rok 1886	167	353
3 grudnia	Obwieszczenie ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się pobierania cła od machin z gipsem szczegółowo nie wymienionych	169	367
8 "	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia, tudzież Ministra skarbu, ustanawiające kwotę wydatków na utrzymywanie metryk, które w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 47) ma być przyjmowana w wyjąwach pasterzy duchownych	170	367
14 "	Obwieszczenie ministerstwa obrony krajowej i ministerstwa skarbu, którem podaje się do wiadomości taryfę czynszów, ustanowioną na czas od 1 stycznia 1886 aż do końca 1890 roku na zasadzie §fu 30 ustawy kwatunkowej z dnia 11 czerwca 1879 (Dz. u. p. Nr. 93), tudzież rozmieszczenie gmin między dziesięć klas czynszu tejże taryfy	168	357
20 "	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, którem podaje się do wiadomości powszechnej postanowienia dodatkowe do przepisów, dotyczących się sprawdzania i cechowania naczyń metalowych do przewozu mleka (konewek na mleko) (Dz. u. p. Nr. 107 z r. 1879)	171	368

Drugi Skorowidz.

Spis abecadłowy

ustaw i rozporządzeń od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 1885 w Dzienniku ustaw państwa (Rocznik XXXVII, część I do LIV) ogłoszonych *).

Abecadłowy spis towarów; uzupełnienie oznaczenia do wyrazu „Sprężyny krynolinowe“ 117, **267**.

Adyga, ob. Zasiłek rządowy.

Apteki; cennik lekarstw na rok 1886 167, **353**.

Areo; zakaz handlu obnośnego 17, **31**.

Aschach, ob. Kolej żelazna.

Awizacyjne postępowanie; upoważnienie do niego komory w Stein 137, **311**.

Bado, ob. Delegacya.

Bastaci, ob. Przykomorek.

Baszkawoda, ob. Delegacya.

Beczki wracające; upoważnienie komory w Stagno do ich ekspedycyowania bez cła 1, **1**.

— patentowane do przewozu kawy; tara od nich 146, **326**.

Berchtesgaden, ob. Kolej żelazna.

Berhometh, ob. Kolej żelazna.

Bukowina, ob. Suczawa.

Biskup gr. katol. w Stanisławowie; dotacya na przy-sposobienie dla niego rezydentcy 23, **53**.

Biura informacyjne do wyjaśnień o stosunkach kredytowych firm; zaliczenie utrzymywania tychże do rodzajów przemysłu wymagających konsensu 116, **267**.

Buchów, ob. Sąd powiatowy.

Buda żelazna, ob. Komora.

Castelnuovo, ob. Sąd powiatowy.

Celebicz, ob. Przykomorek.

Celnice ekspedycye nowe na wybrzeżu dalmatyńskim; obwieszczenie o ich zaprowadzeniu 88, **208**.

— postępowanie z wodą z migdałów gorzkich 111, **263**.

— — z machinami szczegółowo nie wymienionemi z gipsem 169, **367**.

Choroby zwierzęce zaraźliwe; zmiana postanowień wykonawczych do ustawy z r. 1880 o ich tępieniu 138, **311**.

Cłowe postępowanie przy przelewaniu podczas transportu oleju kopalnego 127, **294**.

Collac, ob. Komora.

Cukier, piwo, płyny wysokokowe; upoważnienie komory w Moldawie do postępowania wywozowego z niemi 98, **232**.

Cukrownie; skale do ryczałtowego oznaczenia podatku i rękojnie na zabezpieczenie dopłaty do podatku 78, **190**.

— rękojnie na zabezpieczenie zwrotu kosztów kontroli 79, **193**.

— postanowienia w przedmiocie liczydeł 80, **193**.

Czarkowscy; utworzenie powiernictwa 9, **11**.

*) Z dwóch cyfr przy każdym wyrazie podanych, pierwsza oznacza liczbę ustawy, druga zaś, grubszemi czcionkami wydrukowana, stronicę Dziennika ustaw państwa, na której tę ustawę umieszczono.

Czechy; ustawa o spłacie zaliczek danych okolicom dotkniętym powodziami 1872 r. 31, **102**.

Czudin, ob. Kolej żelazna.

Czynsze wojskowe; zaliczenie gminy Tereblestie do 3 klasy Taryfy 11, **21**.

— — zaliczenie Lipnika w Morawii do 7 klasy Taryfy 39, **117**.

— — zaliczenie kilku gmin dolno-austriackich do klas Taryfy 125, **292**.

— — nowa Taryfa tychże na lata 1886 aż do końca 1890 r. 168, **357**.

Dalmacya; ustawa o dalszem zawieszeniu Sądów przysięgłych w okręgu kottorskim 40, **117**.

Delegacya cłowa w Bado; zaprowadzenie 110, **263**.

— — w Baszkawodzie; zaprowadzenie 124, **292**.

— w Isee; upoważnienie do postępowania przewoźnego 153, **334**.

— komory w dworcu kolei we Lwowie; upoważnienie do ekspedycyowania oliwy zakażonej 118, **268**.

— — montecroceńskiej; zaprowadzenie jej w Mis Sargon 104, **254**.

Delegacye komór węgierskich w dworcu zimońskim i w Drenkowie; upoważnienie ich do postępowania wywozowego z cukrem, piwem i płynami wysokowemi 81, **194**.

Doboj, ob. Kolej żelazna.

Dodatki do Porządku sprawdzania miar i wag, dotyczące się wag pomostowych i kadzi zacierowych 63, **169**.

Dolhopole, ob. Kolej żelazna.

Dom kary imienia św. Wacława w Pradze; odstąpienie go gminie 24, **54**.

Donja Tuzla, ob. Kolej żelazna.

Dotacya pasterczy duchownych katolickich; ustawa 47, **131**; rozporządzenie wykonawcze 47, **131**; zmiana 149, **327**; uzupełnienie 170, **367**.

Dunaj, ob. Żegluga.

Dziennik okrętowy; utrzymywanie go na okrętach handlowych 140, **312**.

Eckerta przyrząd odśrodkowy, używany w gorzelniach opodatkowanych podług wydajności miejsca zaciera; rozporządzenie o postępowaniu z nim 61, **167**.

Egzamina kwalifikacyjne na nauczycieli rolnictwa; dodatek do regulaminu 4, **4**.

— rządowe teoretyczne; zmiana przepisów 109, **260**.

— — dla służby w ochronie lasów; wliczanie kandydatów w praktykę czasu spędzonego w szkołach 6, **6**.

Eisack, ob. Zasiłek rządowy.

Ekspedycya cłowa w Weigsdorfie czeskim; zaprowadzenie 112, **264**.

Ekspedycye cłowe nowe na wybrzeżu dalmatyńskim; obwieszczenie o ich zaprowadzeniu 88, **208**.

Ewangielicki kościół; zmiana jego ustawy 18, **31**; 52, **148**.

Fosforowe zapalki; zabezpieczenie zdrowia robotników pracujących przy ich wyrobie 8, **8**.

Francya; traktat żeglarski z nią 165, **345**.

Galicya; ustawa o dotacyi na rezydencyą dla biskupa gr. katolickiego w Stanisławowie 23, **53**.

— zatwierdzenie rozporządzenia cesarskiego, tyczącego się zapomóg dla powodziom 59, **166**.

— ustawa o wybudowaniu kolei ze Lwowa do Rawy ruskiej 72, **185**.

— rozporządzenie cesarskie, tyczące się udzielenia dalszych zapomóg powodziom 94, **218**.

— upoważnienie delegacyi komory w dworcu kolei we Lwowie do ekspedycyowania oliwy zakażonej 118, **268**.

— przyłączenie gminy święciańskiej do Sądu powiatowego jasielskiego 114, **265**.

— zaprowadzenie sądu powiatowego w Żabnie 139, **312**.

Garda jezioro; umowa z Włochami, tycząca się uregulowania rybactwa 37, **107**; rozporządzenie wykonawcze 38, **115**.

Gazetowy stempel; nowa pieczęć do wyciskania go 161, **341**.

Gibraltar; zakaz przywozu i przewozu sznał, starej odzieży, bielizny i pościeli 130, **296**.

Gorzałka; zwrot podatku od użytej do wyrobu octanu ołowiowego 97, **231**.

Gorzelnie; rozporządzenie o postępowaniu z przyrządem odśrodkowym Eckerta 61, **167**.

Grunta, ich zaakraglenie; przedłużenie ustawy o uwolnieniu od stępli i opłat 159, **340**.

Grzywny wymierzone notaryuszom jako kary porządkowe, komu dostawać się mają; ustawa 34, **105**; rozporządzenie wykonawcze 35, **106**.

Gymnazjum rządowe czeskie w Pradze; ustawa o wybudowaniu 27, **56**.

Hadikfalwa, ob. Kolej żelazna.

Haiding, ob. Kolej żelazna.

Handel obnośny w Arco zabroniony 17, **31**.

Handel napojami wysokokowemi; zakaz trzymania w lokalach przedsiębiorstwa napojów wysokokowych w naczyniach niezamkniętych 166, **352**.

Hanuszowice, }
Hatna, } ob. Koleje żelazne.
Heiligenstadt, }

Heinersdorf, }
Hermisdorf, } ob. Komory.

Hipoteczne wierzytelności pomniejsze; wykreślanie ich 21, **33**.

Hliboka, ob. Kolej żelazna.

Holeszowice-Bubua, ob. Sąd delegowany.

Ika, ob. Delegacya.

Indemnizacyjny fundusz krajński, ob. Kraina.

Innsbruck; rozciągnięcie ustawy z dnia 23 marca 1874 na Sąd rozjemczy zakładu składowego 19, **32**.

Inspektorowie przemysłowi; zmiana podziału krajów na okręgi ich nadzorczych urzędowania 12, **21**.

Instytut anatomiczny uniwersytetu wiedeńskiego; ustawa o dotacyi na wybudowanie 25, **55**.

Izba deputowanych Rady państwa; patent rozwiązujący 44, **123**.

Jachimów; ustawa o spłacie zaliczek danych jego mieszkańcom po pożarze 1873 30, **102**.

Jakowa, ob. Komora węgierska.

Kadzie zacierowe; obwieszczenie o ich sprawdzaniu 63, **169**.

Kamenica czeska, }
Kaminek, } ob. Koleje żelazne.

Kanton Waadt, ob. Waadt.

Kapsle i naboje; przewóz pocztą 75, **187**;

Karapczin, ob. Kolej żelazna.

Karst; ustawa uwalniająca od opłat umowy, tyczącej się jego załesienia 29, **101**.

Kary porządkowe, wymierzane notaryuszom w grzywnach, komu dostawać się mają; ustawa 34, **105**; rozporządzenie wykonawcze 35, **106**.

Kawa; tara od niej, gdy jest przewożona w beczkach patentowanych 146, **326**.

Kobiety; oznaczenie przedsiębiorstw przemysłowych fabrycznie prowadzonych, w których wolno ich używać do pracy nocej 86, **205**.

Kolej żelazna północna Cesarza Ferdynanda; ustawa o warunkach nowej koncesyi i wykonania praw odkupu 122, **273**.

— — zachodnia czeska; ustawa tycząca się gwarancyi i odkupienia 42, **119**.

— — od Doboju na Donją Tuzlą do Simin Hanu; ustawa o wybudowaniu 71, **184**.

— — z Hanuszowie do granicy państwa pod Ziegenhalsem; koncesya 53, **149**.

— — z Hatny do Dothopola, z Hliboki do Berhomethu z odnogą od Karapczina do Czudina i z Hadikfalwa do Radowice; ustawa o wybudowaniu 66, **173**; koncesya 141, **315**.

— — z Kamenicy czeskiej do kamenickiego Szenowa; koncesya 123, **287**.

— — z Lublany do Kaminka; ustawa o wybudowaniu 67, **174**.

— — ze Lwowa do Rawy ruskiej; ustawa o wybudowaniu 72, **185**.

— — Mühlkreisbahn; ustawa o wybudowaniu 65, **171**.

— — północno-zachodnia austriacka; ustawa o wkładach 164, **343**.

— — z Salzburga do granicy bawarskiej w kierunku Berchtesgadenu; koncesya 70, **179**.

— — tramwajowa z Wiednia do Nussdorfu z odnogą do Heiligenstadtu; koncesya 14, **25**.

— — z Welsu (Haidinga) do Aschachu nad Dunajem; koncesya 152, **329**.

— — z Wiednia do Wiener-Neudorfu; koncesya 45, **125**.

Koleje łączące na granicy Niemiec; traktat tyczący się ich budowy 95, **221**.

Koleje żelazne rządowe i prywatne; mundury urzędników 100, **243**.

— — zmiana przepisów o przewozie towarów wybuchających 132, **302**.

— — zmiana Porządku ruchu 131, **297**.

— — uwolnienie od opłat w razie konwersyi obligacyj pierwszorzędných 160, **341**.

— — termin ogłoszenia taryf towarowych 162, **341**.

Komora w Budzie żelaznej; upoważnienie do ekspedycyowania rzeczy podróżnych naprzód lub później wysłanych 145, **326**.

— collaeko-capriłska; przeniesienie do Collaca 142, **321**.

— w Heinersdorfie; upoważnienie do ekspedycyowania przędzy bawełnianej 147, **326**.

— w Hermisdorfie; zaprowadzenie 144, **325**.

- Komora** w Kunersdorfie; zmiana upoważnień celniczych 144, **325**.
- w Moldawie; zaprowadzenie 91, **214**.
  - — upoważnienie do postępowania wywozowego z cukrem, piwem i płynami wysokowymi 98, **232**.
  - w Rivie; upoważnienie do ekspedycyowania rzeczy podróżnych naprzód lub później wysłanych 107, **259**.
  - główna w Serajewie; rozszerzenie upoważnień celniczych 68, **176**.
  - w Stagno; upoważnienie do ekspedycyowania bez cła beczek wracających 1, **1**.
  - w Stein; upoważnienie jej do postępowania awizacyjnego 137, **311**.
  - węgierska w Jakowy; zwinięcie 154, **335**.
  - — w Krasny; upoważnienie do pobierania cła od potażu 150, **328**.
- Konsulaty**; zarządzanie opłatami stęplowemi i bezposrednimi, które mają być pobierane za granicą 2, **1**.
- Konewki** do przewozu mleka; ich sprawdzanie i cehowanie 123, **295**; dodatek do przepisu 171, **368**.
- Konsens**; jest potrzebny do utrzymywania biura udzielającego wyjaśnień o stosunkach kredytowych firm 116, **267**.
- Kontrola** nad towarami; zmiany 151, **329**.
- Korneuburg**, ob. Sądy przysięgłych.
- Koszta** wykonania kary w zakładach karnych na lata 1886, 1887 i 1888 ustanowione 148, **327**.
- Kościół** ewangelicki; zmiana jego ustawy 18, **31**; 52, **148**.
- Kraina**; ustawa o pobieraniu dodatków do podatków na rzecz funduszu indemnizacyjnego 76, **189**.
- Krasna**, ob. Komora.
- Kredytowe** stosunki; biura do udzielania o nich wyjaśnień powinny mieć konsens 116, **267**.
- Krynolinowe** sprężyny, ob. Sprężyny.
- Książki** robotnicze dla pracowników przemysłowych 69, **176**.
- Kunersdorf**, ob. Komora.
- Lekarstwa**; cennik na rok 1886 167, **353**.
- Liczydła** w cukrowniach dyfuzyjnych; przepisy na kampanię 1885/86 80, **193**.
- Lipnik** w Morawii; zaliczenie do 7 klasy Taryfy czynszów wojskowych 39, **115**.
- Listy** przewozowe kolejowe z wydrukowanym stęplem; zniesienie ich ceny 74, **187**.
- Lobkowiec** Jerzy Chrystyan książę; utworzenie powiernictwa 10, **16**.
- Lublana**, ob. Kolej żelazna.
- Lustizza**, ob. Sąd powiatowy.
- Lwów**; delegacya komory w dworcu kolei upoważniona do ekspedycyowania oliwy zakażonej 118, **268**.
- Lwów**, ob. Kolej żelazna.
- Ladunki** palne na okrętach; ich stwierdzanie 119, **268**.
- Machiny** z gipsem; postępowanie celnicze z nimi 169, **367**.
- Mięsne** wyciągi; tara do poboru cła od nich 96, **231**.
- Mis-Sagron**, ob. Delegacya.
- Młodociągnięcia** pomocnicy, ob. Pomocnicy.
- Moldawa**; zaprowadzenie komory pomocniczej 91, **214**.
- Moneta** zławkowa miedziana; ustawa o umowie z ministertwem węgierskiem w przedmiocie jej pomnożenia 92, **215**.
- Mühlkreisbahn**, ob. Kolej żelazna.
- Miszycza** winna; obwieszczenie o przystąpieniu Serbii do umowy międzynarodowej 115, **265**.
- Mundury** dla urzędników kolei żelaznych rządowych i prywatnych 100, **243**.
- Naczynia** do przewozu mleka, ob. Konewki.
- Nauczyciele** rolnictwa; dodatek do regulaminu egzaminacyjnego 4, **4**.
- Niedziela**; praca przemysłowa w tym dniu niektórym rodzajom przemysłu dozwolona 83, **199**; objaśnienia i uzupełnienia tego rozporządzenia 108, **259** i 143, **323**.
- Niemcy**; traktat z nimi dotyczący się budowy kolei łączących na granicy 95, **221**.
- Nieruchomości** niektóre będące własnością państwa; ustawa o odstąpieniu ich przez zamianę 60, **167**.
- państwa; ustawa o sprzedaży 73, **187**.
- Notaryusze**; komu dostawać się mają grzywny, wymierzane im jako kary porządkowe; ustawa 34, **105**; rozporządzenie wykonawcze 35, **106**.
- Obrona** krajowa; ustawa o wykonywaniu władzy sądowej nad nią 93, **216**.
- Oetan** ołowiowy; zwrot podatku od gorzałki do wyrobu użytej 97, **231**.

- Odstąpienie** przez zamianę niektórych nieruchomości będących własnością państwa; ustawa 60, **167**.
- Okres** pracy; pozwolenie przedłużania go w pewnych rodzajach przemysłu o jedną godzinę 85, **203**.
- Określi** nadzorczeżego urzędowania inspektorów przemysłowych; zmiana rozporządzenia o ich podziale 12, **21**.
- Okrety**; stwierdzanie ładunków palnych 119, **268**.
- handlowe; utrzymywanie Dziennika okrętowego na ich pokładzie 140, **312**.
  - — zachowywanie się w obec okrętów wojennych 156, **335**.
- Olej** kopalny; postępowanie olejowe przy przelewaniu podczas transportu 127, **294**.
- Oliwa** zakażona, ob. Delegacya.
- Oplaty** stęplowe i bezpośrednie; pobieranie ich od stron za granicą 2, **1**.
- Orzeczenia** sądowo-cywilne; wzajemne wykonywanie tychże w monarchyi austriacko-węgierskiej i w kantonie Waadt 36, **106**.
- Pasterze** duchowni katolicy; ustawa o dotacyach 47, **131**; rozporządzenie wykonawcze 99, **233**; zmiana 149, **327**; uzupełnienie 170, **367**.
- Patent** cesarski, dotyczący się rozwiązań Izby deputowanych Rady państwa 44, **123**.
- — dotyczący się zwołań Rady państwa 120, **271**.
  - — zwołujący sejmy krajowe 157, **337**.
- Piwo**; zmiana rozporządzenia dotyczącego się pozwalania na wywóz za zwrotem podatku 56, **162**.
- upoważnienie komor węgierskich w dworcu zimońskim i w Drenkowie do postępowania wywozowego z niem 81, **194**.
  - upoważnienie komory w Moldawie do postępowania wywozowego z niem 98, **232**.
- Płody** ziemi; pozwolenie przewożenia pod zamknięciem celniczem i kontrolą cłową 13, **23**.
- Płyny** wysokokowe pędzone; pozwolenie wywozu w żelaznych zbiornikach za zwrotem podatków 126, **293**.
- Pocztą**; przyjmowanie kapsli zwyczajnych i blaszkowych, tudzież naboju metalowych do przewozu pocztą 75, **187**.
- Pocztowe** posyłki; zmiana rozporządzenia o ich doręczaniu w Wiedniu 16, **30**.
- — odbieranie ich w Wiedniu przez doręczycieli pakietów 64, **170**.
  - przekazy i powziątki; zmiany w postępowaniu przy doręczaniu 20, **32**.
- Podatek** od gorzałki użytej do wyrobu octanu ołowowego; zwrot 97, **231**.
- Podatki i opłaty**; dalsze ich pobieranie w czasie od 1 stycznia do końca marca 1886 r. 155, **335**.
- Podatkowy** urząd w Weissenbachu; jego nazwa 129, **296**.
- Podróże** służbowe i przesiedlania urzędników; sposób liczenia kosztów, gdy jadą kolejami rządowymi 101, **253**.
- Pomocnicy** młodociani; pozwolenia używania ich w pewnych rodzajach przemysłu do pracy nocnej 84, **203**.
- przemysłowi; wzór książek robotniczych 69, **177**.
- Posyłki** pocztowe; odbieranie ich w Wiedniu przez doręczycieli pakietów pocztowych 64, **170**.
- Potaż**, ob. Komora w Krasny.
- Porządek** ruchu na kolejach żelaznych; zmiana 131, **297**.
- sprawdzania miar i wag; postanowienia dodatkowe dotyczące się wag pomostowych 63, **169**.
- Porządkowo-karne** postępowanie z praktykantami prawniczymi 136, **309**.
- Powiernictwo** Czarkowskich; ustawa o utworzeniu 9, **11**.
- ks. Jerzego Chrystyana Łobkowicza; ustawa o utworzeniu 10, **16**.
- Powodzie** w Galicyi; zatwierdzenie rozporządzenia cesarskiego o zapomogach z funduszów państwa 59, **166**.
- — rozporządzenie cesarskie o dalszych zapomogach z funduszów państwa 94, **218**.
- Praca** nočna; pozwolenie używania do niej młodocianych pomocników w pewnych rodzajach przemysłu 84, **203**.
- — oznaczenie przedsiębiorstw fabrycznie prowadzonych, w których wolno używać do niej pomocników młodocianych, jakoteż kobiet 86, **205**.
  - w przedsiębiorstwach nieustanny ruch utrzymujących; regulacja jej celem ułatwienia zmiany robotników 83, **206**.
  - przemysłowa; postanowienia szczególnie w przedmiocie przestanków 82, **195**.
  - — pozwolenie przedłużenia jej okresu o jedną godzinę 85, **206**.
  - — w niedzielę niektórym rodzajom przemysłu dozwolona 83, **199**; objaśnienia i uzupełnienia tego rozporządzenia 108, **259** i 143, **323**.
- Pracy** przymusowej zakład w Dolnej Austrii; ustawa o budowie 87, **207**.
- — zakłady; ustawa o dopuszczalności trzymania w nich 89, **208**.
  - — — ustawa o nich 90, **210**; rozporządzenie wykonawcze 106, **257**.
- Praga**; ustawa o odstąpieniu gminie domu kary imienia św. Wacława i wybudowaniu nowego domu kary 24, **54**.

Praga; ustawa o budowie gimnazjum rządowego czeskiego 27, **36**.

Praktyka kandydatów do egzaminu dla służby leśnej; wliczanie w nią czasu spędzonego w szkołach 6, **6**.

— sądowa praktykantów prawnych; jej trwanie i liczenie 136, **309**.

Prick V.; uzupełnienie i zmiana opisu jego wysokości 113, **264**.

Przekazy pocztowe i powiatkowe; zmiana w postępowaniu przy doręczaniu ich za konsygnacyą 20, **32**.

— — zaprowadzenie ich w obrocie pomiędzy monarchią austriacko-węgierską a W. Brytanią 103, **255**.

Przemysł; postanowienia szczególne w przedmiocie przestanków 82, **195**.

— pozwolenie używania pomocników młodocianych do pracy nocnej 84, **203**.

— pozwolenie przedłużania dziennego okresu pracy o jedną godzinę 85, **203**.

— rękodzielniczy (rzemiosła); oznaczenie zakładów przemysłowych, których świadectwa do rozpoczęcia go uprawniają 37, **163**.

— zastawniczy; ustawa 48, **137**.

— — rozporządzenie dotyczące się prowadzenia go 49, **140**.

Przemysłowa ustawa 22, **35**.

Przemysłowe przedsiębiorstwa nieustanny ruch utrzymujące; regulacya czasu pracy celem ułatwienia zmiany robotników 85, **203**.

Przenoszenie posiadania; ustawa o rozciągnięciu dobrodziejstw, które służą odpłacającym podatek gruntowy 41, **118**.

Przestanki w pracy przemysłowej; postanowienia szczególne 82, **195**.

Przewozowe listy, ob. Listy.

Przewóz płodów ziemi pod zamknięciem celniczem i kontrolą cłową dozwolony 13, **23**.

Przedza bawełniana, ob. Komora w Heinersdorfie.

Przykomorek w Hum-Bastači; zniesienie 15, **29**.

— w Celebiču; ustanowienie 15, **29**.

Przymusowej pracy zakład w Dolnej Austrii; ustawa o budowie 87, **207**.

— — zakłady; ustawa o dopuszczalności trzymania w nich 89, **208**.

— — — ustawa o nich 90, **210**; rozporządzenie wykonawcze 106, **257**.

Rada państwa; patent rozwiązujący Izbę deputowanych 44, **123**.

— — patent zwołujący 110, **271**.

Radowce, ob. Kolej żelazna.

Rawa ruska, ob. Kolej żelazna.

Rekruci; ustawa o poborze w r. 1885 7, **7**; w r. 1886 163, **343**.

Rękojnie na zabezpieczenie dopłaty do podatku od cukru 78, **190**.

— — — — zwrotu kosztów kontroli 79, **193**.

Riva, ob. Komora.

Robotnicy przy wyrobie zapalek fosforowych; środki do zabezpieczenia ich od wpływów zdrowiu szkodliwych 8, **8**.

Rogacizna; rozporządzenie dotyczące się zapobiegania węglikowi alpejskiemu i leczenia tej choroby 54, **155**.

Rolnicze szkoły; dodatek do regulaminu egzaminacyjnego dla kandydatów na nauczycieli rolnictwa 4, **4**.

Rozsadzające środki; ustawa przeciw używaniu ich w sposób szkodliwy 134, **305**; przepis wykonawczy 135, **308**.

Róża węglikowa świń; rozporządzenie dotyczące się zapobiegania tej chorobie i jej leczenia 54, **155**.

Rybołówstwo na jeziorze Garda; umowa z Włochami 37, **107**; rozporządzenie wykonawcze 38, **115**.

— na wodach śródkrajowych; ustawa urządzająca 58, **164**.

Rzeczy podróżnych; upoważnienie komory w Rivie do ich ekspedycyowania, gdy są naprzód lub później wysłane 107, **259**.

Rzemiosła, ob. Przemysł rękodzielniczy.

Salzburg, ob. Kolej żelazna.

Sąd delegowany m. p. małobocki; przyłączenie gminy Holeszowice-Bubna do jego okręgu 3, **3**.

— obwodowy suzawski; rozpoczęcie urzędowania 26, **55**.

— powiatowy buchowski w Czechach; przyłączenie gminy Udrycz 55, **162**.

— — Castelnuowski, przyłączenie Lustizy 46, **130**.

— — jasielski; przyłączenie gminy święciańskiej do jego okręgu 114, **265**.

— — w Weissenbachu; jego nazwa 129, **296**.

— — w Żabnie; zaprowadzenie 139, **312**.

— rozjemczy krajowego zakładu składowego w Innsbrucku; rozciągnięcie na niego ustawy z dnia 23 marca 1874 19, **32**.

Sądowa władza nad obroną krajową; ustawa o jej wykonywaniu 93, **216**.

Sądowo-cywilne orzeczenia; wykonywanie wzajemne tychże w monarchii austriacko-węgierskiej i w kantonie Waadt 36, **106**.

Sądy przysięgłych; ustawa o dalszem ich zawieszeniu w okręgu kottorskim 40, **117**.

— — w okręgach trybunałów wiedeńskiego, korneuburskiego i Wiener-neustadzkiego; przedłużenie zawieszenia ich działalności 158, **339**.

Sejmy krajowe; patent zwołujący 157, **337**.

Serajewo, ob. Komora.

Serbia, ogłoszenie o przystąpieniu jej do umowy dotyczącej się mszyce winnej 115, **265**.

Simin Hanu, ob. Kolej żelazna.

Skale do ryczałtowego oznaczania podatku od cukru burakowego w kampanii 1885/86 r. 78, **190**.

Skarbowa ustawa na r. 1885 28, **57**.

Składowy zakład w Innsbrucku; rozciągnięcie na niego ustawy z dnia 23 marca 1874 r. 19, **32**.

Splata pożyczki danej powodziom tachowskim w r. 1871; ustawa 32, **103**.

— zaliczek danych mieszkańcom Jachimowa po pożarze 1873; ustawa 30, **102**.

— — — okolicom królestwa czeskiego dotkniętym powodziami 1872 r.; ustawa 31, **102**.

Spółki gospodarcze i zarobkowe; ustawa zmieniająca stosowanie do nich ustaw o podatku zarobkowym i dochodowym 43, **120**.

Sprawdzanie i cechowanie naczyń do przewozu mleka 128, **205**.

Sprężyny krynolinowe; uzupełnienie oznaczenia tego wyrazu w alfabetycznym spisie towarów 117, **267**.

Sprostowania str. 4, **30, 104 i 328**.

Sprzedaz budynku Nr. 799 przy Jacobergasse w Wiedniu; ustawa 50, **147**.

Stagno, ob. Komora.

Stanisławów, ob. Biskup.

Statki do przewożenia podróżnych na morzu; postępowanie z nimi 133, **304**.

Stein, ob. Komora.

Stein, ob. Żegluga.

Stępel gazetowy; nowa pieczęć do wyciskania tegoż 161, **341**.

Stęple i opłaty; przedłużenie ustawy uwalniającej od nich, gdy chodzi o zaokrąglanie gruntów 159, **340**.

Stęplowe i bezpośrednie opłaty; zarządzanie temi, które poselstwa i konsulaty pobierać mają od stron za granicą 2, **1**.

Stowarzyszenia oparte na wzajemności; ustawa uwalniająca je od podatków i opłat 51, **147**.

Strażnicy leśni; wliczanie im czasu spędzonego w szkołach w praktykę, gdy chcą zdać egzamin rządowy 6, **6**.

Środki rozsadzające, ob. Rozsadzające środki.

Szenów kamieniecki, ob. Kolej żelazna.

Szklanki używane w szynkowniach publicznych; zmiana rozporządzenia w przedmiocie umieszczania na nich kreski miarowej 102, **254**.

Szmaty, stara odzież, bielizna i pościel; zakaz przywozu tychże z Gibraltaru 130, **296**.

Szynkownie; zmiana rozporządzenia w przedmiocie umieszczania kreski miarowej na szklankach 102, **254**.

Suczawa, ob. Sąd obwodowy.

Świadcstwa upoważniające do rozpoczęcia przemysłu rękodzielniczego (rzemiosła); oznaczenie zakładów naukowych, mających je wydawać 57, **103**.

Święcany; przyłączenie do okręgu Sądu powiatowego jasielskiego 114, **265**.

Świnie; rozporządzenie dotyczące się zapobiegania różni węglikowej i jej tępienia 54, **155**.

Tachow; ustawa o spłacie pożyczki danej tamtejszym powodziom 1871 r. 32, **103**.

Tara do cła od wyciągów mięsnych 96, **231**.

— od kawy przewożonej w beczkach patentowanych 146, **326**.

Taryfa czynszów wojskowych; zaliczenie gminy Tereblestie do 5 klasy 11, **21**.

— czynszów wojskowych; zaliczenie Lipnika w Morawii do 7 klasy 39, **115**.

— czynszów wojskowych; zaliczenie kilku gmin dolnoaustriackich do jej klas 125, **292**.

— nowa czynszów wojskowych na lata 1886—1890 168, **357**.

Taryfy towarowe kolei żelaznych; termin do ich ogłoszenia 162, **341**.

Tereblestie; zaliczenie do 5 klasy Taryfy czynszów wojskowych 11, **21**.

Towary; zmiany w kontroli nad nimi 151, **329**.

Traktat z Niemcami, dotyczący się budowy kolei łączących na granicy 95, **221**.

— żeglarski z Francją 163, **345**.

Transport oleju kopalnego; postępowanie cłowe przy przelewaniu 127, **294**.

Udrylicz, ob. Sąd powiatowy.

Umowa z Włochami, dotycząca się rybołówstwa na jeziorze Garda 37, **107**.

Umundurowanie urzędników rządowych; zmiany 5, **5**.

— urzędników kolei żelaznych 100, **243**.

Uniwersytet wiedeński; ustawa o dotacyi na instytut anatomiczny 25, **55**.

Urzednicy rządowi; zmiany w przepisie o umundurowaniu 3, 5.

- rządowi; liczenie kosztów podróży i przesiedlań, gdy jadą kolejami rządowymi 101, 253.
- kolei żelaznych rządowych i prywatnych; przepis o umundurowaniu 100, 243.

Ustawa o poborze rekrutów w r. 1885 7, 7.

- o utworzeniu powiernictwa Czarkowskich 9, 11.
- o utworzeniu powiernictwa ks. Jerzego Chrystyana Lobkowicza 10, 16.
- przedłużająca moc ustawy o opłatach przy wykreślanu pomniejszych wierzytelności hipotecznych 21, 33.
- zmieniająca i uzupełniająca ustawę przemysłową 22, 35.
- o dotacyi na rezydencję dla biskupa grecko-katolickiego w Stanisławowie 23, 53.
- o odstąpieniu gminie miasta Pragi domu kary imienia św. Wacława i wybudowaniu nowego domu kary 24, 54.
- o dotacyi na instytut anatomiczny uniwersytetu wiedeńskiego 25, 55.
- o wybudowaniu domu na gymnazjum wyższe rządowe czeskie na Nowem mieście w Pradze 27, 56.
- skarbowa na rok 1885 28, 57.
- uwalniająca od opłat umowy, dotyczące się zalesienia Karstu 29, 101.
- o spłacie zaliczek, danych pogorzelcom jachimowskim po pożarze 1873 r. 30, 102.
- o spłacie zaliczek, danych okolicom królestwa czeskiego, dotkniętym powodzią w wiosnę 1872 r. 31, 102.
- o spłacie pożyczki, danej powodziom łachowskim 1871 r. 32, 103.
- o zapomogach dla ludności Dolnej Austrii, Morawii i Śląska z powodu klęsk żywiołowych 1884 roku 33, 104.
- stanowiąca, komu dostawać się mają grzywny wymierzone jako kary porządkowe notaryuszom i zastępcom notaryuszów 34, 105; rozporządzenie wykonawcze 35, 100.
- o dalszem zawieszeniu Sądów przysięgłych w okręgu kottorskim 40, 117.
- o rozciągnięciu dobrodziejstw, które służą opłacającym podatek gruntowy 41, 118.
- dotycząca się gwarancji zapewnionej kolei zachodniej czeskiej i jej odkupienia 42, 119.
- o zmianach w stosowaniu ustaw o podatku zarobkowym i dochodowym do spółek zarobkowych i gospodarczych, tudzież do kas zaliczkowych 43, 120.

Ustawa o dotacyi pasterzy duchownych katolickich 47, 131.

- o przemyśle zastawniczym 48, 137.
- o sprzedaniu budynku Nr. 799 przy Jacobergasse w Wiedniu 50, 147.
- o uwolnieniu stowarzyszeń opartych na wzajemności od podatków i opłat 51, 147.
- urządzająca rybołówstwo na wodach śródkrajowych 58, 164.
- o odstąpieniu niektórych ruchomości będących własnością państwa 60, 167.
- o wybudowaniu kolei Mühlkreishahn 65, 171.
- o wybudowaniu kolei z Hatuy do Dołhopola, z Hliboki do Berhomethu z odnogą od Karapezina do Czudina i z Hadikfalva do Radowice 66, 173.
- o wybudowaniu kolei z Lublany do Kaminka 67, 174.
- o wybudowaniu kolei od Doboju na Donją Tuzłą do Simin Hanu 71, 184.
- o wybudowaniu kolei ze Lwowa do Rawy ruskiej 72, 185.
- o sprzedaży nieruchomości państwa i sposobie użycia sum za nie otrzymanych 73, 187.
- dotycząca się pobierania w latach 1885 i 1886 dodatków do podatków stałych na rzecz funduszu indemnizacyjnego krajńskiego 76, 189.
- zmieniająca §§. 2 i 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1868 77, 190.
- o budowie zakładu pracy przymusowej w Dolnej Austrii 87, 207.
- o dopuszczalności trzymania w zakładach pracy przymusowej lub poprawczych 89, 208.
- o zakładach pracy przymusowej i poprawczych 90, 210; rozporządzenie wykonawcze 106, 257.
- o umowie z ministerstwem węgierskiem w przedmiocie pomnożenia monety zdawkowej miedzianej 92, 215.
- o wykonywaniu Władzy sądowej nad obroną krajową 93, 216.
- o warunkach koncesyi na kolej północną Cesarza Ferdynanda i o wykonaniu praw odkupu tejże kolei 122, 273.
- zawierająca przepisy przeciw używaniu środków rozsądzających i o sposób szkodliwy 134, 305; przepis wykonawczy 135, 308.
- o trwaniu i liczeniu praktyki sądowej praktykantów prawniczych 136, 309.
- o dalszem pobieraniu podatków w czasie od 1 stycznia do końca marca 1886 155, 335.

Ustawa o przedłużeniu zawieszenia sądów przysięgłych w okręgach Trybunałów wiedeńskiego, korneuburskiego i Wiener-neustadzkiego 138, **339**.

— o uwolnieniu od stępli i opłat w razie zaokraglania gruntów 159, **341**.

— przedłużająca ustawę uwalniającą od opłat w razie konwersji obligacji pierwszorzędnych kolei żelaznych 160, **340**.

— o poborze rekrutów w r. 1886 163, **343**.

— o wkładach na kolei północno-zachodniej austriackiej 164, **343**.

Uwolnienie od opłat umów, dotyczących się załesienia Karstu 29, **101**.

— stowarzyszeń opartych na wzajemności od podatków i opłat 51, **147**.

Waadt kanton, ob. Orzeczenia.

Waga selna do ważenia wagonów kolei drutowej; pozwolenie sprawdzania ich i cechowania 103, **253**.

Wagi pomostowe; ich cechowanie 63, **169**.

Wąglik alpejski rogacizny; rozporządzenie dotyczące się zapobiegania i tępienia 54, **155**.

Weigsdorf ezeski, ob. Ekspedycya.

Weissenbach; nazwa tamtejszego Sądu powiatowego, urzędu podatkowego i sądowno depozytowego 129, **296**.

Wels, ob. Kolej żelazna.

Wieden; doręczanie posyłek pocztowych 16, **30**.

— odbieranie posyłek przez doręczycieli pakietów pocztowych 64, **170**.

— ustawa o sprzedaniu budynku Nr. 799 przy ulicy Jacobergasse 50, **147**.

— ustawa o dotacji na instytut anatomiczny dla uniwersytetu 25, **55**.

— ob. Kolej żelazna.

— ob. Sądy przysięgłych.

Wielka Brytania; zaprowadzenie przekazów pocztowych w obrocie między nią a monarchią austriacko-węgierską 105, **255**.

Wiener-Neudorf, ob. Kolej żelazna.

Wiener-Neustadt, ob. Sądy przysięgłych.

Włochy; umowa z niemi, dotycząca się rybołówstwa na jeziorze Garda 37, **107**.

Woda z migdałów gorzkich; postępowanie cłowe z nią 111, **263**.

(Pólniach.)

Wody śródkrajowe; ustawa urządzająca rybołówstwo 58, **164**.

Wojskowe czynsze, ob. Czynsze.

Wybuchające towary; zmiana przepisów o ich przewozie kolejami żelaznymi 132, **302**.

Wyciągi mięsne; tara do poboru cła od nich 96, **231**.

Wykonywanie wzajemne orzeczeń sądowo-cywilnych w monarchii austriacko-węgierskiej i kantonie Waadt 36, **106**.

Wykreślanie pomniejszych wierzytelności hipotecznych; ustawa 21, **33**.

Wysokomierz V. Prieka; uzupełnienia i zmiana opisu 113, **264**.

Wysokowe płyny; upoważnienie komor węgierskich w dworcu zimnońskim i w Drenkowie do postępowania wywozowego z niemi 81, **194**.

— — upoważnienie komory w Moldawie do postępowania wywozowego z niemi 98, **232**.

Wzajemne wykonywanie orzeczeń sądowo-cywilnych w monarchii austriacko-węgierskiej i kantonie Waadt 36, **106**.

Wzór książek robotniczych dla pomocników przemysłowych 69, **176**.

Zakaz handlu obnośnego w Areo 17, **31**.

— przywozu i przewozu szmat, starych lin, odzieży i pościeli, gdy pochodzą z Gibraltaru 130, **296**.

Zakład pracy przymusowej w Dolnej Austrii; ustawa o budowie 87, **207**.

Zakłady karne; kosztu wykonania kary na lata 1886, 1887 i 1888 148, **327**.

— pracy przymusowej; ustawa o dopuszczalności trzymania w nich 89, **208**.

— pracy przymusowej i poprawczej; ustawa o nich 90, **210**; rozporządzenie wykonawcze 106, **257**.

— przemysłowo-naukowe; oznaczenie tych, których świadectwa uprawniają do rozpoczęcia przemysłu rzemieślniczego (rzemiosła) 57, **163**.

Zaliczkowe kasy; ustawa zmieniająca stosowanie do nich ustaw o podatku zarobkowym i dochodowym 43, **120**.

Zapałki fosforowe; urządzenia i środki do zabezpieczenia robotników 8, **8**.

Zapomogi dla ludności Dolnej Austrii, Morawii i Śląska, dotkniętej 1884 roku klęskami żywiołowymi 33, **104**.

Zapomogi z funduszków państwa dla Galicyi, Łódzkiej i krakowskiego z przyczyny powodzi; zatwierdzenie rozporządzenia cesarskiego 59, **166**.

- dalsze dla powodzi galicyjskich; rozporządzenie cesarskie 94, **218**.

Zaraźliwe choroby zwierzęce, ob. Choroby.

Zasilek rządowy na roboty około regulacji Adygi i Eisacku; rozporządzenie cesarskie dotyczące się udzielenia go 121, **272**.

Zastawniczy przemysł; ustawa 48, **137**.

- przemysł; rozporządzenie dotyczące się prowadzenia go 49, **140**.

Zbiorniki żelazne; pozwolenie wywozu w nich płynów wysokowych za zwrotem podatków 126, **293**.

Zdankowa moneta, ob. Moneta.

Ziegenbals, ob. Kolej żelazna.

Zimony, ob. Delegacye.

Zmiana Porządku ruchu na kolejach żelaznych 131, **297**.

- postanowień, dotyczących się gwarancji zapewnionej kolei zachodniej i jej odkupienia 42, **119**.
- postanowienia o przepływanu statków po pod mostem na Dunaju w Stein 62, **168**.
- postanowień wykonawczych do ustawy z r. 1880 o tępieniu chorób zwierzęcych zaraźliwych 138, **311**.
- postępowania przy doręczaniu za konsygnacją przekazów pocztowych i powiatkowych 20, **32**.

Zmiana w przepisie o umundurowaniu urzędników 5, **5**.

- przepisów o egzaminach rządowych teoretycznych 109, **260**.
- przepisów o przewozie towarów wybuchających kolejami żelaznymi 132, **303**.
- rozporządzenia dotyczące się podziału krajów na nowe okręgi nadzorcze urzędowania inspektorów przemysłowych 12, **21**.
- rozporządzenia dotyczące się pozwalania na wywóz piwa za zwrotem podatku 56, **162**.
- rozporządzenia o doręczaniu posyłek pocztowych w Wiedniu 16, **30**.
- rozporządzenia w przedmiocie umieszczania kreski miarowej na szklankach 102, **254**.
- w stosowaniu ustaw o podatku zarobkowym i dochodowym do Spółek zarobkowych i gospodarczych, tudzież do kas zaliczkowych 43, **120**.
- ustawy kościoła ewangelickiego 18, **31**; 52, **148**.
- ustawy przemysłowej 22, **35**.
- ustawy z dnia 14 czerwca 1868 77, **190**.

Zmiany w kontroli nad towarami 151, **329**.

Zniżenie ceny listów przewozowych z wydrukowanym stemplem 74, **187**.

Żabno, ob. Sąd powiatowy.

Żegluga na Dunaju; zmiana postanowienia o przepływanu statków po pod mostem w Stein 62, **168**.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część I. — Wydana i rozesłana dnia 17 stycznia 1885.

1.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 18 grudnia 1884,

**o upoważnieniu c. k. komory pomocniczej w Stagno w Dalmacyi do ekspedycyowania bez opłaty
cła beczek próżnych wracających.**

Upoważnienie, wzmiankowane w abecadłowym wykazie towarów powszechnej Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882 pod wyrazem „Beczki“, w ustępie 2gim Uwagi, pozwalające ekspedycyowania bez opłaty cła beczek starych, używanych, znakiem firmy opatrzonych, które były użyte do opakowania posylek wywozowych krajowych i wracają, nadaje się także c. k. komorze pomocniczej w Stagno.

Dunajewski r. w.

2.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 28 grudnia 1884,

**zmieniające dotychczasowe postanowienia we względzie zarządzania opłatami stęplowemi i bezpośredniemi, które c. i k. poselstwa i konsulaty pobierać mają od stron za granicą i we
względzie utrzymywania rachunku tychże opłat.**

W porozumienia z c. i k. ministerstwem spraw zewnętrznych i c. k. ministerstwem spraw wewnętrznych zmieniają się rozporządzenia z dnia 17 marca 1860, Nr. 11076 (Dz. u. p. Nr. 74) i z dnia 15 listopada 1863, Nr. 54395 (Dz. u. p. Nr. 99) o zarządzaniu opłatami stęplowemi i bezpośredniemi, które c. i k. poselstwa i konsulaty pobierać mają od stron za granicą, jakoteż o utrzymywaniu rachunku tychże opłat a na ich miejsce, poczynwszy od dnia 1 stycznia 1885, zaprowadzają się następujące przepisy:

I. Przy wygotowywaniu dokumentów do podróży i wszelkich innych opłatnych na żądanie c. i k. poselstw i konsulatów dla stron za granicą, winny Władze krajowe, które dokumenty takie wydają, zanotować na dokumentach, jaka opłata stęplowa przypada, z tym dodatkiem, że złożyć ją należy bezpośrednio w biurze owego c. i k. poselstwa lub konsulatu.

C. i k. poselstwa i konsulaty mają odebrać od stron kwoty na dokumentach zanotowane, przed ich wydaniem, potwierdzić odbiór na dokumentach, kwoty jednak odebranej nie mają zapisywać w rachunku służbowym jako odebranej, lecz winny ją odesłać wprost owej Władzy austriackiej, która dokument nadesłała, a to z odezwą, zawierającą nazwisko osoby, która była obowiązana zapłacić i oznaczenie dokumentu podlegającego opłacie stęplowej.

Władza ta winna następnie posłać ową odezwę razem z dołączoną do niej kwotą, urzędowi miejscowemu, do poboru opłat stęplowych i bezpośrednich przeznaczonemu, z żądaniem, aby ją podług przepisów wziął na przepis i zaciągnął do rachunku.

II. Co do wszelkich innych opłat, które według ustawy z dnia 9 lutego 1850 (Dz. u. p. Nr. 50), tudzież podobnych późniejszych ustaw i rozporządzeń, mają być brane na przepis, wygotowywane będą dla poddanych obcych Państw wykazy należitości a dla poddanych austriackich, za granicą przebywających, nakazy płatnicze.

Doręczaniem wykazów należitości (nakazów płatniczych) zajmować się będą na bezpośrednie żądanie austriackich Władz skarbowych krajowych c. i k. poselstwa i konsulaty.

Urzędy jednak biorące na przepis, przedstawiać mają Władzy skarbowej krajowej wykazy należitości (nakazy płatnicze) i akta, które się ich tyczą, tylko wtedy, gdy ściągnięcie opłaty od osób ustawowo za nie odpowiedzialnych, przebywających w krajach tutejszych było bezskuteczne, albo gdy nie zachodzi przypadek takiej odpowiedzialności.

W wykazie należitości (nakazie płatniczym) wymienić należy dokładnie kasę tutejszo-krajową, do której opłata ma być wniesiona, tudzież nadmienić o obowiązku zapłacenia odsetek za zwłokę, gdyby terminu zapłacenia nie dotrzymano, napisać formułę o rekursie i zagrozić egzekucją na majątku osoby do zapłacenia obowiązanej w krajach tutejszych się znajdującym, z tem dołożeniem, że po upływie terminu zapłacenia, należitość byłaby niezwłocznie ściągnięta egzekucyjnie na jej koszt.

W tych przypadkach, gdy osoba do zapłacenia obowiązana, nie ma w krajach tutejszych majątku, na którym możnaby należitość wyegzekwować, wzięta będzie na przepis tylko należitość zwyczajna z 25% dodatkiem.

Władza skarbowa krajowa winna zbadać ściśle tak wymiar opłaty na podstawie aktów, tyczących się onejże, jakoteż wykaz należitości (nakaz płatniczy) nawet pod względem powyższych postanowień i, gdy niema nic do zarzucenia, udać się do właściwego c. i k. poselstwa (konsulatu) z żądaniem, aby go doręczono, prosząc oraz o nadesłanie dowodu doręczenia, wypełnionego przez osobę do zapłacenia obowiązaną, albo wyjawienie, co doręczeniu stoi na przeszkodzie, tudzież aby w takim razie, gdyby osoba do zapłacenia obowiązana, należitość wziętą na przepis złożyła dobrowolnie w c. i k. poselstwie (konsulacie), posłano ją do kasy tutejszo-krajowej, która w odezwie Władzy skarbowej krajowej to żądanie wyrażającej, ma być wymieniona.

Natomiast nie trzeba prosić c. i k. poselstw i konsulatów o ściąganie opłaty wziętej na przepis poddanemu zagranicznemu albo poddanemu austriackiemu za granicą mieszkającemu, gdy jej w terminie ustawowym nie zapłaci, ponieważ pośrednictwo tych Władz jest ograniczone tylko do doręczania wykazów należności (nakazów płatniczych) i do odbierania i przesyłania kwot, które strony złożą u nich dobrowolnie.

Odezwy i pakiety służbowe do c. i k. poselstw i konsulatów frankować należy, gdy się je oddaje na pocztę. Wyjątek się tylko korespondencye urzędowe, przeznaczone do tych miejsc w Turcyi, w których są c. i k. urzędy pocztowe.

Dokładny wykaz wszystkich c. i k. urzędów konsulowskich austriacko-węgierskich we wszystkich Państwach zagranicznych, ogłaszany będzie corocznie w miesiącu styczniu w Gazecie Wiedeńskiej.

Wykazy należności (nakazy płatnicze), wystosowane do obowiązanych, zamieszkałych w królestwie saskim, posyłać należy przez dyrekcye skarbowe powiatowe (urzędów wymiaru opłat), które w tym razie winny je badać w myśl powyższego przepisu, wprost do Sądów królewsko-saskich, w celu zarządzenia doręczenia. I te także odezwy, któremi się o to prosi, trzeba frankować.

Wykaz Sądów królestwa saskiego zamieszczony jest w Dzienniku ustaw państwa z r. 1857, Nr. 15, strona 37.

Ponieważ według przepisów powyższych (pod II) opłaty wymierzone obowiązującym, za granicą mieszkającym, zostają na przepisie i w ewidencji u urzędów biorących je na przepis, a zaciąganie do rachunku kwot, albo w tych urzędach bezpośrednio zapłaconych albo przez c. i k. poselstwa (konsulaty) nadesłanych, odbywać się będzie podług ogólnych przepisów, tedy zaniechane być ma dotychczasowe komunikowanie oddziałowi rachunkowemu c. i k. ministerstwa spraw zewnętrznych wzięcia opłaty na przepis, zaciąganie opłat przez tenże oddział rachunkowy do własnego rachunku c. i k. poselstw, w skutek tego zaś także wygotowywanie cedułów wzięcia na przepis a oraz zaciąganie do rachunków służbowych kwot, złożonych w c. i k. poselstwach i sporządzanie przez tenże oddział rachunkowy rocznych wykazów zaległości.

Dunajewski r. w.

3.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 10 stycznia 1885,

tyczące się przyłączenia gminy Holeszowice-Bubna do Sądu delegowanego miejsko-powiatowego małobockiego i Sądu do przekroczeń w Pradze.

Gminę Holeszowice-Bubna, która w myśl ustawy krajowej dla Czech z dnia 18 listopada 1884 (Dz. u. kr. XIX, Nr. 48) połączona została z Pragą w jedną gminę miejscową, oddziela się na mocy Najwyższego upoważnienia z dnia 6 stycznia 1885 od okręgu Sądu powiatowego karlińskiego i przyłącza we względzie sądownictwa cywilnego do Sądu delegowanego miejsko-powiatowego małobockiego a we względzie sądownictwa przekroczeń, do Sądu delegowanego miejsko-powiatowego ustanowionego w Pradze do przekroczeń.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 maja 1885.

Pražák r. w.

4.

Rozporządzenie tymczasowe ministerstwa rolnictwa z dnia 13 stycznia 1885, wydane w porozumieniu z ministerstwem wyznań i oświecenia,

zawierające postanowienia dodatkowe do regulaminu egzaminów kwalifikacyjnych z kandydatami na nauczycieli rolnictwa w szkołach rolniczych, wydanego tymczasowym rozporządzeniem ministerstwa rolnictwa z dnia 28 lutego 1879.

Uzupełniając rozporządzenie tymczasowe z dnia 28 lutego 1879, wydane w porozumieniu z ministerstwem wyznań i oświecenia we względzie egzaminów kwalifikacyjnych z kandydatami na nauczycieli rolnictwa w szkołach rolniczych i w pośrednich szkołach gospodarstwa wiejskiego, tudzież z kandydatami na nauczycieli leśnictwa w szkołach leśniczych i pośrednich szkołach leśnictwa (Dz. u. p. Nr. 35 z r. 1879) stanowi się, że każdy kandydat na nauczyciela rolnictwa w szkołach rolniczych winien dołączyć do prośby o przypuszczenie do egzaminu świadectwo złe lub dobre, jeśli je wprzód otrzymał, od jednej z dwóch komisji egzaminacyjnych w Wiedniu i Pradze istniejących.

Dwie komisje egzaminacyjne dla nauczycieli w Wiedniu i Pradze istniejące, obowiązane są uwiadamiać się nawzajem urzędownie o uchwalonem oddaleniu kandydatów na nauczycieli rolnictwa w szkołach rolniczych z dołożeniem, jaki termin wyznaczony został każdemu kandydatowi do ponowienia egzaminu.

Conrad r. w.

Falkenhayn r. w.

Sprostowanie.

W rozporządzeniu ministerstwa skarbu z dnia 26 września 1884, tyczącem się wysokomierza V. Pricka a zamieszczonem pod Nr. 161 w LI Części Dziennika ustaw państwa, wydanej 1 października 1884, na stronie 455 wiersz 3 od dołu, zamiast opatrzonym sztyftem metalowym, powinno być: „**i oddzieloną nicią rtęciową**“; na stronie 456, wiersz 1 od góry, zamiast kolumnę, powinno być: „**oddzieloną nicią**“.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część II. — Wydana i rozesłana dnia 20 stycznia 1885.

5.

Rozporządzenie całego ministerstwa z d. 18 stycznia 1885,

zaprowadzające niektóre zmiany w istniejącym przepisie o umundurowaniu urzędników.

Jego c. i k. Apostolska Mość raczył najmiłościwiej pozwolić Najwyższem postanowieniem z dnia 17 stycznia 1885 na poczynienie w przepisie o umundurowaniu urzędników, ogłoszonym rozporządzeniem ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 24 sierpnia 1849 (Dz. u. p. Nr. 377), następujących zmian:

1. Wysokość kołnierza stojącego u munduru (§. 4 przepisu o umundurowaniu) wynosić ma dla wszystkich kategorii bez różnicy 4 centymetry. Końce kołnierza na przekątni, 1·3 centymetra mającej, są lekko zaokrąglone.

2. Haft złoty powinien mieć w pierwszej kategorii (§. 5 przepisu o umundurowaniu) na kołnierzach 3·3 centymetra a na wyłogach 4 centymetry szerokości.

Szerokość galonów złotych wynosi: w drugiej kategorii na kołnierzach 3·3 centymetra a na wyłogach 5·3 centymetra; w trzeciej kategorii tak na kołnierzach jak i na wyłogach 3·3 centymetra.

3. Spodnie galowe z materji wełnianej białej (§. 7 przepisu o umundurowaniu) nie będą wcale używane.

Dla pierwszych trzech kategorii zaprowadzają się spodnie galowe z sukna ciemno-zielonego, takiego samego jak mundur, obłożone na szwach bocznych zewnętrznych,

w pierwszej kategorii galonem złotym 5·3 centymetra szerokim,

w drugiej kategorii dwoma galonami złotymi, po 2·6 centymetra szerokości mającemi, przedzielonemi paskiem aksamitnym 3 milimetry szerokim tej barwy co wyłogi, a

w trzeciej kategorii pojedynczym galonem złotym 2·6 centymetra szerokim.

Czwarta kategoria używać ma także do gali przepisanych spodni z sukna szaraczkowego.

Rozporządzenia powyższe podaje się do wiadomości powszechnej z tym dodatkiem, że wszyscy urzędnicy winni je ściśle zachowywać przy sprawianiu nowych mundurów.

Spodnie galowe z materyi wełnianej białej pozwala się nosić tylko do dnia 31 grudnia 1885.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w.

Conrad r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

6.

Rozporządzenie ministerstwa rolnictwa z dnia 13 stycznia 1885,

o wliczaniu czasu spędzonego na nauce w c. k. szkołach dla strażników leśnych w Halli, Gusswerku i Bolechowie, tudzież w szkole uprawy leśnej w Aggsbachu, w praktykę trzyletnią potrzebną tym, którzy chcą być przypuszczeni do egzaminu rządowego, przepisanego dla służby pomocniczej i technicznej w ochronie lasów.

Oдноśnie do ustępu 3go tymczasowego rozporządzenia Ministra rolnictwa i górnictwa z dnia 16 stycznia 1850, lit. *B* (Dz. u. p. Nr. 63) stanowi się, że tym kandydatom do egzaminu rządowego, dla służby pomocniczej i technicznej w ochronie lasów przepisanego, którzy skończyli kurs nauk w jednej z c. k. szkół dla strażników leśnych w Halli w Tyrolu, w Gusswerku w Styryi, w Bolechowie w Galicyi lub w szkole uprawy leśnej w Aggsbachu w Dolnej Austryi, czas, spędzony w tych zakładach na nauce, ma być wliczany w praktykę trzyletnią, potrzebną tym, którzy chcą być przypuszczeni do powyższego egzaminu.

Falkenhayn r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część III. — Wydana i rozesłana dnia 22 stycznia 1885.

7.

Ustawa z dnia 27 grudnia 1884,

o pozwoleniu na pobór w roku 1885 kontyngensów rekruckich, potrzebnych do uzupełnienia wojska stałego (marynarki wojennej) i rezerwy dopełniającej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Pozwala się na uskutecznienie w r. 1885 poboru kontyngensów rekruckich na królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane, przypadających, pomiędzy zdatnymi do broni w klasach wieku prawnie powołanych a to w ilości 55.922 ludzi do wojska stałego (marynarki wojennej) i 5.592 ludzi do rezerwy dopełniającej.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi obrony krajowej, który w tej mierze porozumieć się winien z wspólnym Ministrem wojny.

Wiedeń, dnia 27 grudnia 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Welsersheimb r. w.

8.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i handlu z dnia 17 stycznia 1885,

którem w celu zabezpieczenia osób, pracujących przy wyrobie zapalek fosforowych, wydają się postanowienia we względzie urządzeń i środków, w zakładzie tego przemysłu potrzebnych.

Ażeby osoby, przy wyrobie zapalek fosforowych pracujące, uchronić ile możności od wpływów zdrowiu szkodliwych, do tego przemysłu przywiązanych, wydają się na podstawie wniosków, podanych przez najwyższą Radę zdrowia, następujące postanowienia:

A. Dla zakładów przemysłowych, używających zwykłego, t. j. żółtego lub białego fosforu.

1. Wszystkie pracownie w takich zakładach przemysłowych powinny być odpowiednio do rozmiarów przedsiębiorstwa wielkie i wysokie, opatrzone skutecznymi przyrządami do wentylacji i łatwo dostępnymi wychodami i nie mają się łączyć z izbami mieszkalnemi, kuchniami i sypialniami.

2. Mianowicie lokale do przyrządzania papki fosforowej, do siarkowania patyczków (jeżeli się to odbywa), do zanurzania i do suszenia zapalek, powinny być oddzielnie zamykalne, silnie przewiewne i odpowiednio urządzone.

3. Celem silnego wywietrzenia okna i drzwi powinny stać otworem podczas przerwy południowej, tudzież tak przed zaczęciem jak i po skończeniu roboty, rano i wieczór. Te lokale, w których masa fosfor zawierająca może łatwo być roztrząśniona po podłodze, trzeba zawsze po skończeniu pracy dziennej starannie wyczyścić. Ściany pracowni tynkować należy przynajmniej raz w rok.

4. Śmieci, z tych lokali wymiecionych, nie wolno składać w zbiornikach lub jamach, lecz trzeba je codziennie spalić w ognisku zamkniętem, dobry ciąg mającym.

5. Suszarnie wolno wypróżniać dopiero po zupełnem ulotnieniu się pary.

6. Zapasy zapalek przechowywać należy w osobnych lokalach, oddzielonych od pracowni, chłodnych i przewiewnych.

7. Do przyrządzania papki fosforowej, do zanurzania patyczków i do prac w suszarni używać należy tylko osób całkiem zdrowych i robotnicy do prac tych używani, powinni się co jakiś czas zmieniać. Zmienić ich należy natychmiast, jak tylko się objawia pierwsze oznaki chorobliwego stanu zębów lub kości szkieletowych.

8. Przedsiębiorca obowiązany jest postarać się o to, aby podczas pracy osoby zajmujące się przyrządzaniem papki fosforowej, zanurzaniem, jakoteż suszeniem i wyjmowaniem patyczków, używały osobnych sukien zwierzchnich, aby po pracy zdejmowały te suknie zwierzchnie i aby je przewietrzano.

9. Przedsiębiorca postarać się ma o to, aby robotnicy nie składali swojej zwyczajnej odzieży w pracowniach, lecz aby zachowywana była w osobnym lokalu. Przedsiębiorca winien postarać się o dostateczną ilość miednic i naczyni na wodę i czuwać nad tem, aby robotnicy, zanim się zabiorą do jedzenia, lub się oddalą z fabryki, umyli sobie twarz i ręce i wypłókali usta czystą wodą.

10. Przedsiębiorca winien czuwać nad tem, aby nie przynoszono jadła do pracowni i osobliwie przestrzegać robotników, aby nie jedli przed przebraniem się, umyciem rąk i wypłókaniem ust. Robotnikom nie wolno zostawać w pracowniach podczas przerwy południowej i nawet przystępu do pracowni należy im wzbraniać w ciągu tego czasu.

11. Przedsiębiorca obowiązany jest trzymać lekarza, któryby czuwał nad stanem zdrowia robotników. Lekarz winien badać robotników przed wstąpieniem do służby, tudzież w stosownych odstępach czasu, tych, którzy zdradzają usposobienie złozone lub podlegają zmianom chorobowym w jamie ustnej, szczególniej szczek (zęby karietyczne), wskazać jako niezdatnych do prac, w ustępie 7 wzmiankowanych i w osobnym rejestrze, który ustawowym czynnikom nadzorczym ma być do przeglądania dawany, zapisywać za każdym razem wyniki badań. Lekarz winien także przekonywać się, czy środki ostrożności, mające na celu zdrowie robotników, są przestrzegane, zwracać uwagę przedsiębiorcy a gdyby tenże nie był i nie mógł być obecny, zawiadowcy, na dostrzeżone uchybienia i przedstawiać potrzebę ich usunięcia. Przedsiębiorca obowiązany jest te osoby, które lekarz uzna za niezdadne do robót w §. 7 wzmiankowanych, usuwać od tychże robót. O pojawieniu się martwicy fosforowej obowiązany jest lekarz uwiadomić niezwłocznie Władzę przemysłową.

12. Lekarze powiatowi winni zwiedzać co jakiś czas lokale fabryczne dla przekonania się, czy powyższe rozporządzenia zdrowotne są zachowywane i zdawać sprawę ze swoich spostrzeżeń.

B. Dla zakładów przemysłowych, w których do fabrykacji zapalek żaden inny fosfor prócz czerwonego nie jest używany.

1. Materiały używane do wyrobu zapalek, jakoto: fosfor czerwony, chloran potasowy, siarczek antymonu itd. zachowywać należy tylko w lokalach bezpiecznych od ognia, oddzielonych od pracowni a chloran potasowy całkiem odosobniony od innych materiałów.

2. Przyrządzanie masy palnej poruczać można tylko robotnikom zasługującym na zupełne zaufanie i obznajmionym ze środkami ostrożności, które mają być zachowywane.

3. Chloran potasowy, służący zwyczajnie za podżogę, zachowywać należy tylko miałko utarty, z ciałami palnymi również miałko sproszkowanymi jak siarczek antymonu, fosfor czerwony itd. tylko na wilgotno i przy starannem unikaniu wstrząśnięć, uderzeń lub tarcia.

4. Płaszczyzny do pocierania wyrabiać należy w oddzielnym lokalu.

Wykroczenia przeciwko niniejszemu rozporządzeniu, o ile nie podlegają ustawie karnej powszechnej, karane będą według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 198).

Jeden egzemplarz rozporządzenia niniejszego, które nabywa mocy w trzy miesiące po ogłoszeniu w Dzienniku ustaw państwa, wywiesić należy w każdym lokalu przemysłu, w miejscu stósownem, dla wszystkich robotników dostępnem.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1885 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, illiryjsko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1885 w którymkolwiek z ośmiu języków **2 zł. 50 c.** i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Roczniki 1849 aż do 1863 włącznie kosztują 30 zł.; roczniki 1864 aż do 1884 włącznie kosztują 42 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujących cenach:

Rocznik	1849 za	2 zł. 10 c.
"	1850 "	5 " 25 "
"	1851 "	1 " 30 "
"	1852 "	2 " 60 "
"	1853 "	3 " 15 "
"	1854 "	4 " 20 "
"	1855 "	2 " 35 "
"	1856 "	2 " 45 "
"	1857 "	2 " 85 "
"	1858 "	2 " 40 "
"	1859 "	2 " — "
"	1860 "	1 " 70 "
"	1861 "	1 " 50 "
"	1862 "	1 " 40 "
"	1863 "	1 " 40 "
"	1864 "	1 " 40 "
"	1865 "	2 " — "
"	1866 "	2 " 20 "

Rocznik	1867 za	2 zł. — c.
"	1868 "	2 " — "
"	1869 "	3 " — "
"	1870 "	1 " 40 "
"	1871 "	2 " — "
"	1872 "	3 " 20 "
"	1873 "	3 " 30 "
"	1874 "	2 " 30 "
"	1875 "	2 " — "
"	1876 "	1 " 50 "
"	1877 "	1 " — "
"	1878 "	2 " 30 "
"	1879 "	2 " 30 "
"	1880 "	2 " 20 "
"	1881 "	2 " 20 "
"	1882 "	3 " — "
"	1883 "	2 " 50 "
"	1884 "	3 " — "

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1884 włącznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość handlową ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.).

Po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.) dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedynczo każdą część roczników 1864 aż do 1884 włącznie; natomiast części roczników 1849 aż do 1863 włącznie można dostać pojedynczo, po powyższej cenie handlowej jedynie o ile zapas wystarczy.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IV. — Wydana i rozesłana dnia 4 lutego 1885.

9.

Ustawa z dnia 16 stycznia 1885,

o ustanowieniu powiernictwa rodziny Czarkowskich.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowiąco następuje:

§. 1.

Pozwala się niniejszem Maryi Felicyi z hrabiów Golejewskich Czarkowskiej utworzyć na zasadzie postanowień dokumentu urządzającego, do ustawy niniejszej w projekcie dołączonego, powiernictwa, które otrzyma nazwę powiernictwa rodziny Czarkowskich i obejmować będzie przedmioty następujące:

1. Dobra Wolkowce, Wierchniakowce, Wysuczka, Piszczatyńce i część Strzałkowice w Galicyi w obrębie starostwa borszczowskiego leżące, ze wszystkimi onychże przynależnościami a mianowicie ze wszystkimi folwarkami i budynkami, ze wszystkimi polami ornymi, łąkami, pastwiskami, wodami, lasami i wszelkimi innemi gruntami, jakoteż z wszelkimi prawami i przywilejami, z posiadaniem tych dóbr połączonemi.

2. Kapitał w pięcioprocentowych listach zastawnych galicyjskiego towarzystwa kredytowego ziemskiego, łącznie w sumie imiennej milion złotych waluty austriackiej, który złożony będzie w c. k. Sądzie krajowym we Lwowie.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 16 stycznia 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

Dokument urządzający powiernictwo rodziny Czarkowskich.

Artykuł I.

Na utworzenie powiernictwa familijnego przeznaczam dobra Wolkowce, Wierchniakowce, Wysuczkę, Piszczatyńce i część Strzałkowiec w Galicyi, w starostwie borszezowskiem leżące, moją nieograniczoną własność stanowiące, ze wszystkimi do tychże dóbr należącymi folwarkami i budynkami, ze wszystkimi polami ornymi, łąkami, pastwiskami, wodami, lasami i wszelkimi innymi gruntami, ze wszystkimi prawami i przywilejami, z posiadaniem tych dóbr połączone, wartości szacunkowej ogółem pięćset osmdziesiąt jeden tysięcy sześćset sześć złotych w wal. austr. (585.606 zł. wal. austr.), tudzież złożony w c. k. Sądzie krajowym lwowskim kapitał jeden milion złotych wal. austr. w pięcioprocentowych listach zastawnych galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego.

Od chwili, gdy niniejsza fundacya powiernicza stanie się prawomocną i dopóki istnieć będzie, cały ten majątek powyżej wyszczególniony, nieruchomy i ruchomy nie może być ani w całości lub częściowo pozbyty, ani też w jakikolwiek sposób dzielony; lecz zawsze osoba, na mocy dokumentu niniejszego powołana, ma ten majątek w zupełnej całości posiadać i ciągnąć z niego użytki.

Artykuł II.

Fundacya powiernicza imienia Czarkowskich ma być otwarta natychmiast, jak tylko niniejszy dokument urządzający nabędzie mocy prawa a chociaż osoby płci żeńskiej są w ogólności całkiem wyłączone od następstwa w dziedziczeniu powiernictwa, ja⁸ Marya Felicya dw. im. z hrabiów Golejewskich Czarkowska zastrzegam sobie prawo dożywotniego wyłącznego posiadania i użytkowania majątku w artykule I wzmiankowanego. Bezpośrednio po moim zgonie wchodzi w posiadanie i używanie powiernictwa pierwszy, niniejszym dokumentem fundacyjnym do tego powołany i odtąd dziedziczyć następować mają według postanowień, w niniejszym dokumencie fundacyjnym zamieszczonych i podług zasad starszeństwa linii ustanowionego w powszechnej księdze ustaw cywilnych, obecnie obowiązującej.

Artykuł III.

Do posiadania i użytkowania powiernictwa imienia Czarkowskich, powołuje następujące rody a względnie głowy tych rodów:

Bezpośrednio po moim zgonie otrzyma powiernictwo Tadeusz Czarkowski, ślubny syn Kajetana Czarkowskiego i Wiktoryi z Mycielskich, lub otrzymają je ślubne jego dzieci i zstępni płci męskiej według porządku pierworodztwa i starszeństwa linii.

Gdy już nie będzie potomków męskich z rodu Tadeusza Czarkowskiego, do następstwa zdalnych, powiernictwo przejdzie

2. na Kazimierza Czarkowskiego, również syna ślubnego Kajetana Czarkowskiego i Wiktoryi z Mycielskich lub ślubne jego dzieci i zstępnych według porządku pierwszeństwa i starszeństwa linii. Gdyby nie było już potomków męskich z rodu Kazimierza Czarkowskiego, do następstwa zdalnych, powiernictwo przejdzie

3. na Konstantego Czarkowskiego ślubnego syna Kajetana Czarkowskiego i Wiktoryi z Mycielskich lub jego ślubne dzieci i zstępnych płci męskiej według porządku pierworodztwa i starszeństwa linii. Gdyby nie było już potomków męskich z rodu rzeczzonego Konstantego Czarkowskiego, do następstwa zdatnych, powiernictwo przejdzie

4. na Antoniego Czarkowskiego, ostatniego brata Tadeusza najprzód powołanego, ślubnego syna Kajetana Czarkowskiego i Wiktoryi z Mycielskich, lub jego ślubne dzieci i zstępnych płci męskiej, według porządku pierworodztwa i starszeństwa linii. Gdyby wymarli wszyscy, zdadni do posiadania powiernictwa, potomkowie tego ostatniego rodu, powiernictwo przejdzie

5. na ślubnych synów i zstępnych płci męskiej Feliksa (Szczęsnego) hrabiego Koziembrodzkiego i Olgi z hrabiów Golejewskich według porządku pierworodztwa i starszeństwa linii, pod tym jednak warunkiem, że każdy posiadacz powiernictwa, noszący nazwisko Koziembrodzki, przyda do swego nazwiska rodowego i nosić będzie nazwisko Czarkowski.

Artykuł IV.

Porządek, w którym rody są w artykule III wymienione, przepisuje się także do następowania na powiernictwo; przeto ród później wymieniony nabywa prawa następstwa dopiero po wygaśnięciu wszystkich linii rodu wprzód wymienionego.

W każdym rodzie linia starsza ma pierwszeństwo przed młodszą; przeto potomkowie młodziej linii nabywają prawa do powiernictwa dopiero po wygaśnięciu starszej.

W każdej linii starszy potomek płci męskiej ma przed młodszym pierwszeństwo do posiadania powiernictwa. Gdy są bliźnięta (trojęta), los rozstrzyga o pierwszeństwie.

Osoby płci żeńskiej i potomkowie po kądzieli są raz na zawsze usunięci od następstwa na powiernictwo imienia Czarkowskich.

Artykuł V.

Od dziedziczenia powiernictwa są wyłączeni:

- a) dzieci nieprawego łoża, nawet później uprawnione;
- b) dzieci przybrane lub przysposobione, ponieważ tylko pokrewieństwo uprawnia do dziedziczenia powiernictwa;
- c) osoby uznane przez właściwą Władzę za obłąkane lub niedołężnego umysłu i z tego powodu zostające pod kuratelą;
- d) osoby uznane prawomocnie za marnotrawców i oddane w kuratelę sądową;
- e) osoby uznane przez Władzę właściwą za winne upadłości przez lekkomyślność lub płochość, nakoniec
- f) uznane prawomocnie za winne zbrodni, występku lub przekroczenia popełnionego w zamiarze oszukania lub z chciwości lub obrażającego moralność publiczną.

Artykuł VI.

Gdyby w jednym z przypadków, wzmiankowanych w artykule V lit. e), f), znalazła się osoba, będąca już w posiadaniu i używaniu powiernictwa, osoba ta traci bezzwłocznie prawo posiadania i używania powiernictwa.

Ale jeżeliby posiadacz powiernictwa został oddany pod kuratelę sądową z przyczyny wad umysłu lub jako uznany za marnotrawcę, nie ma już w skutek tego tracić swego prawa.

Artykuł VII.

Ci, którzy stósownie do artykułu V są wyłączeni od dziedziczenia powiernictwa, jakoteż ci, którzy stósownie do artykułu VI utracą prawo posiadania, uważani być mają co do swojej osoby tak, jak gdyby ich nie było; a w takim razie te osoby mają wejść w posiadanie i używanie powiernictwa, które byłyby do tego powołane, gdyby wyłączeni lub pozbawieni nie żyli w czasie owego wypadku, który wyłączenie lub utratę prawa spowodował.

Gdyby jednak osoba, stósownie do artykułu V lit. c), d), e), f) od powiernictwa wyłączona, lub osoba, która w myśl artykułu VI powiernictwo utraciła, nie miała w czasie wykluczenia lub utraty potomka uzdolnionego do dziedziczenia, lecz go w przyszłości otrzymała, natenczas potomek później urodzony wchodzi od dnia urodzenia w posiadanie i używanie powiernictwa i posiadacz ówczesny obowiązany jest oddać mu je niezwłocznie.

Artykuł VIII.

Jak tylko wydane będzie pozwolenie do ustanowienia powiernictwa imienia Czarkowskich, spisany zostanie dokładny inwentarz całego majątku na powiernictwo przeznaczonego. Podobny inwentarz spisać należy po mojej śmierci i na podstawie tegoż oddać powiernictwo w posiadanie pierwszemu do tego powołanemu.

Po zgonie lub ustąpieniu z innej przyczyny każdego następnego posiadacza powiernictwa, zbadać należy na podstawie inwentarza i spisać stan ruchomego i nieruchomego powiernictwa, w jakim go tenże zostawił a jeżeliby po porównaniu tego nowego inwentarza z inwentarzem odbioru okazał się ubytek w majątku powiernictwa lub uszkodzenie, ściągnąć należy wynagrodzenie z majątku wolnodziedzicznego ostatniego posiadacza powiernictwa, wyjąwszy, gdyby udowodniono, że uszczuplenie lub uszkodzenie majątku powiernictwa nie nastąpiło z jego winy.

Gdyby zaś ten posiadacz nie zostawił wystarczającego na to majątku wolnodziedzicznego, szkodę wynagrodzić winien następny posiadacz powiernictwa, ażeby instytucja powiernicza utrzymywana była zawsze w stanie pierwotnym.

Artykuł IX.

Każdy posiadacz powiernictwa obowiązany jest wypłacać swemu rodzeństwu uposażenie roczne, a mianowicie każdemu bratu w sumie tysiąc dwieście złotych a każdej siostrze w sumie sześćset złotych w. a., poczynawszy od objęcia posiadania w ratach ćwierćrocznych z góry dopóty, dopóki żyć będą.

Przyrodnie rodzeństwo tylko wtedy ma prawo do tego uposażenia, gdy pochodzi od tego samego ojca, od którego powiernictwo przeszło na ostatniego posiadacza.

Podobnie należy się uposażenie wdowie pozostałej po zmarłym posiadaczu powiernictwa a to w sumie dwa tysiące złotych wal. austr. rocznie, które posiadacz powiernictwa ma jej wypłacać od dnia śmierci jej małżonka w ratach ćwierćrocznych z góry aż do jej śmierci lub aż do powtórnego pójścia za mąż.

W tej mierze ustanawia się jednak taką zasadę, że wszystkie te uposażenia dla rodzeństwa i wdowy, bez względu na ich ilość, nawet w tym razie, gdyby jednocześnie, prócz rodzeństwa, były wdowy po kilku posiadaczach powiernictwa Czarkowskich, nie mogą razem wzięte przenosić piątej części czystych dochodów majątku powiernictwa Czarkowskich. Przeto członkowie rodziny, wchodzący później w używanie uposażenia, mają prawo tylko do reszty tej piątej części, nie wyczerpanej jeszcze przez należitości dawniej uposażonych, jakoteż do kwoty nadarżającej się przez opróżnienie.

Przy obliczaniu piątej części czystych dochodów majątku powiernictwa, kwoty potrzebne do umorzenia długów, na powiernictwie ciężących a za zezwoleniem Władzy powierniczej zaciągniętych, nie mają być strącane.

Gdyby piąta część czystych dochodów nie wystarczała na płace dla osób, mających jednocześnie pobierać uposażenie, rozdzielona być ma ta piąta część między uprawnionych w stosunku uposażeń w artykule niniejszym dla nich ustanowionych, z zachowaniem jednak tej zasady, że gdy nowy członek rodziny nabędzie prawa do pobierania uposażenia, dawniejsi nie mają przez to doznać uszczerbku.

Dla zapobieżenia wszelkim wątpliwościom co do wielkości piątej części czystych dochodów, przeznaczonej na opłacenie uposażeń, Władza powiernicza ma przy każdym spisaniu inwentarza majątku powierniczego oznaczyć z urzędu liczebnie tę piątą część czystych dochodów.

Ta piąta część oznaczona będzie także na prośbę posiadacza powiernictwa lub osoby uprawnionej do pobierania uposażenia i dla uprawnionych do pobierania uposażenia ma pozostać niezmieniona w ciągu całego następnego okresu posiadania lub aż do nowego urzędowego oznaczenia.

Przeciw oznaczeniu piątej części czystych dochodów, dokonанemu urzędownie przez Władzę powierniczą, nie można odwoływać się do wyższej Władzy ani protestować pod karą utraty prawa do pobierania uposażenia.

Prawo pobierania uposażenia utracą uprawniony, gdyby prawomocnie uznany został za winnego zbrodni, przestępstwa lub wykroczenia, popełnionego w zamiarze oszukańskim lub z chciwości, albo obrażającego moralność publiczną.

Artykuł X.

We wszystkich sprawach nie spornych powiernictwa imienia Czarkowskich, jakoteż we wszystkich sprawach spornych, w którychby chodziło bądź o następstwo na powiernictwo, bądź o inne sprawy powiernictwa, działać ma wyłącznie Sąd krajowy lwowski, lub ten Sąd, który w przyszłości na jego miejsce będzie we Lwowie zaprowadzony, a któremu we względzie powiernictwa podlegać mają także wszystkie osoby do dziedziczenia powołane, jakoteż kuratorowie.

Artykuł XI.

We względzie zabezpieczenia majątku powierniczego, obciążania go i podnoszenia części kapitału powierniczego, oczyszczania lub uzupełniania go, tudzież wszelkich innych stosunków, o których tu wyraźnie nie nadmieniono, stosowane być mają zawsze przepisy ustawowe.

Artykuł XII.

Powiernictwo imienia Czarkowskich przestaje istnieć, gdy wszystkie rody do dziedziczenia powołane wymrą bez nadziei potomstwa.

W przypadku tym, ostatni posiadacz ma prawo rozrządzić testamentowo majątkiem powierniczym jak wszelkim innym swoim majątkiem wolnodziedzicznym bez żadnego ograniczenia.

10.**Ustawa z dnia 16 stycznia 1885.**

o ustanowieniu powiernictwa nieruchomości księcia Jerzego Chrystyana Lobkowicza.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

§. 1.

Pozwala się niniejszem księciu Jerzemu Chrystyanowi Lobkowiczowi, księciu na Rudnicy, założyć na zasadzie postanowień dokumentu urządzającego, do ustawy niniejszej w projekcie dołączonego, powiernictwo nieruchomości, które obejmować ma następujące dobra:

1. państwo Melnik, zapisane w hipotece czeskiej w księdze głównej lit. *M*, Tom IV z dobrami wcielonymi Byszyce, Wtelno, Choruszyce i Horzyn, tudzież Possadowice;

2. domy Nr. 346 i 347 na Malej Stronie w Pradze, w hipotece czeskiej zapisane.

§. 2.

Powiernictwo nieruchomości w §. 1 wzmiankowane, wchodzi na czas swego istnienia na miejsce istniejącego powiernictwa pieniężnego drugiej linii księcia Jerzego Chrystyana Lobkowicza, które razem z ustanowieniem powiernictwa nieruchomości przechodzi na wolną własność teraźniejszego posiadacza księcia Jerzego Chrystyana Lobkowicza, księcia na Rudnicy, wszakże z zastrzeżeniem wskrzeszenia powiernictwa pieniężnego w myśl postanowień dokumentu urządzającego w projekcie dołączonego, gdyby powiernictwo nieruchomości przestało istnieć.

§. 3.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże porucza się Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 16 stycznia 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

Dokument urządzający

powiernictwo nieruchomości drugiej linii księcia Jerzego Chrystyana Lobkowicza.

Ja, książę Jerzy Chrystyan Lobkowicz, książę na Rudnicy, uzyskawszy ustawą z dnia 16 stycznia 1885 (Dz. u. p. Nr. 10) pozwolenie do utworzenia powiernictwa przez oddanie na ten cel państwa Melnik, własność moją stanowiącego, w hipotecę czeskiej w księdze głównej lit. *M.* tom IV zapisanego, z dobrami wcielonymi Byszyce, Wtelno, Choruszyce i Horzyn, tudzież Possadowice, jakoteż domów Nr. 346 i 347 na Malej Stronie w Pradze, do mnie należących, w hipotecę czeskiej zapisanych, pod warunkiem odebrania na własność nieograniczona powiernictwa drugiej linii (pieniężnego) księcia Jerzego Chrystyana Lobkowicza w sumie 92.000 zł. mon. konw. czyli 96.000 zł. wal. austr. w mojem posiadaniu będącego, kazalem w celu utworzenia tego powiernictwa wygotować następujący **dokument urządzający.**

I.

Powiernictwo drugiej linii księcia Jerzego Chrystyana Lobkowicza staje się powiernictwem nieruchomości pod tym warunkiem, że mi, księciu Jerzemu Chrystyanowi Lobkowiczowi, księciu na Rudnicy, wydana będzie na nieograniczoną własność suma 92.000 zł. mon. konw. czyli 96.000 zł. wal. austr. stanowiąca powiernictwo drugiej linii (pieniężne) księcia Jerzego Chrystyana Lobkowicza.

Powiernictwo nieruchomości nowo utworzone obejmuje państwo Melnik, zapisane w hipotecę czeskiej w księdze głównej lit. *M.* tom. IV z ciałami hipotecznymi wcielonymi Byszyce, Wtelno, Choruszyce i Horzyn, tudzież Possadowice, jakoteż domy Nr. 346 i 347 na Malej Stronie w Pradze w księgach hipotecznych czeskich zapisane.

Dopóki instytucja powiernicza istnieć będzie, cały majątek, na powiernictwo przeznaczony, nie może być ani w całości lub częściowo pozbyty, ani też dzielony, lecz zawsze osoby, do powiernictwa powołane, mają go bez uszczuplenia i niepodzielnie posiadać i używać.

Jerzy Chrystyan książę Lobkowicz, jako pierwszy posiadacz, zastrzega sobie prawo sprzedania niektórych gruntów w realnościach na powiernictwo przeznaczonych, w porozumieniu z kuratorem powiernictwa i pod warunkiem uwiadomienia Władzy powierniczej; jednak prawo to będzie mu służyło tylko na czas posiadania, z takim ograniczeniem, że grunty te, przy spisywaniu inwentarza powiernictwa dokładnie będą oznaczone.

Następcy założyciela będą mogli sprzedawać grunty tylko o tyle, o ile w ogólności ustawy na to pozwalają.

II.

Niniejsza fundacja powiernicza będzie otwarta natychmiast a dziedzice następować mają po sobie stosownie do odnośnych prawideł, ustanowionych w dokumentach urządzających powiernictwo drugiej linii księcia Jerzego Chrystyana Lobkowicza (pieniężne), mianowicie w kontrakcie kupna ddo. Eisenberg dnia 11 października 1752, zapisanym w hipotecę czeskiej w księdze kwartalnej Nr. 589 z roku 1752, lit. *D* 8. i w dokumencie erekeyjnym, zatwierdzonym dnia

19 stycznia 1757, zapisanym w hipotece czeskiej w księdze kwartalnej Nr. 375 z roku 1758, lit. *K* 22, podług zasad pierworodztwa, zgodnie z postanowieniami, w następującym ustępie zawartemi.

III.

Do posiadania i używania powiernictwa powołany jestem najprzód ja sam książe Jerzy Chrystyan Lobkowicz, książe na Rudnicy.

Po mojej śmierci dziedziczyć będą potomkowie moi ślubni płci męskiej w następującym porządku:

1. Bezpośrednio po moim zgonie przechodzi powiernictwo

a) na mego najstarszego syna lub jego potomków ślubnych płci męskiej według porządku pierworodztwa.

Gdyby zaś tenże umarł przedemną, nie zostawiwszy potomków ślubnych płci męskiej, powiernictwo przejdzie

b) na tego z moich synów lub jego ślubnych potomków płci męskiej, według porządku pierworodztwa, który wiekiem jest pierworodnemu (*a*) najbliższy i który, lub którego potomkowie ślubni płci męskiej mię przeżyją.

c) Gdyby wszyscy moi synowie pomarli przedemną, nie zostawiwszy potomków ślubnych płci męskiej, albo, gdyby wszedłszy już w posiadanie powiernictwa, pomarli po mnie, nie zostawiwszy potomków ślubnych płci męskiej, powiernictwo nieruchomości, mocą dokumentu niniejszego utworzone, ma podług postanowień poniżej zamieszczonych przestać istnieć a będzie wskrzeszone powiernictwo drugiej linii księcia Jerzego Chrystyana Lobkowicza (pieniężne) w sumie 96.600 zł. wal. austr. zaś to ostatnie dziedziczyć ma pierwsza linia książąt Lobkowiczów (na Rudnicy) podług dokumentu erekcyjnego pod dniem 19 stycznia 1757 zatwierdzonego w hipotece czeskiej w księdze hipotecznej kwartalnej Nr. 375 z roku 1758, lit. *K* 22 zapisanego.

Celem zabezpieczenia, aby to postanowienie było wykonane, powiernictwo (Melnik z przył. artykuł I), przezemnie utworzone, ma stać się majątkiem wolnodziedzicznym a względnie powiernictwo ma być rozwiązane dopiero wtedy, gdy

α) dla kapitału 96.600 zł. wal. austr. na rzecz powiernictwa drugiej linii księcia Jerzego Chrystyana Lobkowicza (pieniężnego) zahipotekowane będzie na Melniku i dobrach z nim hipotecznie połączonych, prawo zastawu z bezpieczeństwem sierocem, albo

β) będzie złożona w Sądzie suma 96.600 zł. wal. austr. w takich papierach publicznych, które w czasie złożenia będą dawały bezpieczeństwo sieroco na rzecz powiernictwa drugiej linii księcia Jerzego Chrystyana Lobkowicza (pieniężnego).

W celu dania bezpieczeństwa pod α) wzmiankowanego lub złożenia sumy stósownie do ustępu β), Melnik z przył. może być obciążony nawet po nad ustawową trzecią część i *ad corpus*, jeźliby te osoby, którym rozwiązane powiernictwo ma się dostać jako majątek wolnodziedziczny, nie wołały złożyć sądownie, w sposób pod β) namieniony, sumy 96.600 zł. wal. austr. bez obciążenia Melnika z przył.egl.

Zabezpieczenia w tym ustępie pod α) i β) wzmiankowane, mają być uskutecznione na podstawie dokumentów, przez osoby, którym rozwiązane powiernictwo ma się dostać jako majątek wolnodziedziczny, w porozumieniu z ówczesnym

kuratorem powiernictwa wygotowanych, i według ustaw hipotecznych podpisanych a przez Władzę powierniczą potwierdzonych.

Powiernictwo Melnik z przył., w artykule I określone, w przypadku powyższym rozwiązane, dostanie się jako majątek wolnodziedziczny:

1. Gdyby synowie moi pomarli przedemną, nie zostawiwszy potomków ślubnych płci męskiej, tym osobom, które ostatnią wolą powołałam na dziedziców powiernictwa w razie jego rozwiązania, a gdybym nie zostawił rozporządzenia ostatniej woli, dziedzicom moim ustawowym;

2. gdyby synowie moi pomarli po mnie, nie zostawiwszy potomków ślubnych płci męskiej, tym osobom, które ostatni posiadacz powiernictwa rozporządzeniem ostatniej woli powoła na dziedziców powiernictwa w razie jego rozwiązania a gdyby nie zostawił rozporządzenia ostatniej woli, ustawowym dziedzicom ostatniego posiadacza powiernictwa.

Gdyby nie było dziedziców, lub gdyby wszyscy zrzekli się przyjęcia dziedzictwa, następującego się wskutek rozwiązania powiernictwa, utracą moc swoje wszystkie rozporządzenia pod c) uczynione i w przypadku takim powiernictwo, dokumentem niniejszym utworzone (Melnik z przył. artykuł I) odziedziczyć ma i nadal dziedziczyć pierwsza linia książąt Lobkowiczów (na Rudnicy) w taki sam sposób, jak to w dokumencie erekcyjnym powiernictwa księcia Jerzego Chrystyana Lobkowicza drugiej linii (pieniężnego) jest przepisane.

2. Po zgonie pierwszego posiadacza powiernictwa, który je posiadać będzie stosownie do postanowień artykułu III 1, następować będą na powiernictwo jego potomkowie ślubni płci męskiej według zasad pierworodztwa, po ich zaś zupełnem wygaśnięciu, potomkowie ślubni płci męskiej rodu młodszego najbliższego, pod 1 wzmiankowanego, po jego zaś zupełnem wygaśnięciu, potomkowie ślubni płci męskiej jednego z następujących rodów w porządku i sposobie pod 1 wzmiankowanym a po wygaśnięciu drugiej linii książąt Lobkowiczów, z ograniczeniem pod 1 c) wzmiankowanym, pierwsza linia książąt Lobkowiczów (na Rudnicy) atoli zawsze podług zasad pierworodztwa, tak, że w każdym rodzie starsza linia będzie miała pierwszeństwo przed młodszą a w każdej linii starszy potomek ślubny płci męskiej przed młodszym, atoli z zachowaniem tego pravidła, że powiernictwo pierwszej linii (na Rudnicy) i powiernictwo drugiej linii (Melnik) nie mogą być połączone w jednym ręku, tak, że gdyby w razie wymarcia pierwszej linii, powiernictwo rudnickie miało przejść do drugiej linii, posiadacz powiernictwa melnickiego ma przyjąć dziedzictwo powiernictwa rudnickiego a dziedzictwo powiernictwa melnickiego oddać musi temu a względnie jego potomkowi ślubnemu płci męskiej, według porządku pierworodztwa, który według niniejszego dokumentu byłby najprzód po nim do następstwa na powiernictwo melnickie powołany, a gdyby w razie wygaśnięcia drugiej linii, powiernictwo melnickie miało dostać się pierwszej linii, posiadacz powiernictwa rudnickiego oddać musi sukcesją na powiernictwo melnickie najbliższemu oczekiwaczowi powiernictwa pierwszej linii, przy którym i przy którego potomkach ślubnych płci męskiej wtedy to powiernictwo (Melnik) ma zostawać według porządku pierworodztwa w myśl niniejszego dokumentu.

3. Gdyby w myśl niniejszego dokumentu urządzającego, następstwo na powiernictwo melnickie przeszło do gałęzi pierwszych linii i wymarli wszyscy ślubni męscy potomkowie tej gałęzi, natenczas na powiernictwo drugiej linii (Melnik) nastąpić ma według pravidel dokumentu niniejszego i według porządku pierworodztwa, najbliższy w chwili wymarcia wzmiankowanej gałęzi, oczekiwacz po-

wiernictwa pierwszej linii (rudnickiego) a względnie jego potomek ślubny płci męskiej.

4. Gdyby z pierwszej i z drugiej linii pozostawał przy życiu tylko jeden potomek ślubny płci męskiej, może tenże połączyć w swoim ręku powiernictwo rudnickie z powiernictwem melnickiem, ale jak tylko jego najstarszy ślubny syn dojdzie dwudziestego roku życia, będzie mu służyło prawo nastąpienia w myśl dokumentu niniejszego na powiernictwo melnickie.

5. Gdyby z dwóch linii książąt Lobkowiczów pozostał tylko jeden ślubny potomek męski i gdyby ten nie miał wcale potomstwa ślubnego płci męskiej, wolno mu będzie rozrządzić powiernictwem drugiej linii (melnickiem) jak majątkiem wolnodziedzicznym, a gdyby zaniedbał tego uczynić, powiernictwo to przejdzie po jego śmierci jak majątek wolnodziedziczny na jego dziedziców według przepisów powszechnej księgi ustaw cywilnych o spadkach.

IV.

Od następstwa na powiernictwo wyłączeni są:
Duchowni i kobiety.

V.

We względzie zabezpieczenia majątku powierniczego, obciążania go i oczyszczania, tudzież wszelkich innych stosunków, o których tu wyraźnie nie namieniono, stosowane być mają zawsze przepisy ustawowe.

VI.

Biblioteka, dokumentem urządzającym z dnia 21 marca 1858, ofiarowana powiernictwu pieniężnemu książąt Lobkowiczów, tudzież zbiory artystyczne i naukowe po ś. p. księciu Auguście Longinie Lobkowiczu, wchodzi względnie do powiernictwa gruntowego, dokumentem niniejszym utworzonego, dopóki istnieć będzie, zgodnie z postanowieniami owego dokumentu urządzającego, w taki stosunek, w jakim dotychczas były połączone z powiernictwem pieniężnem.

Książę Jerzy Chrystyan Lobkowicz r. w.

Książę Maurycy Lobkowicz r. w.

Książę Ferdynand Zdenko Lobkowicz r. w.

Hrabia Jaromir Czernin r. w.
kurator powiernictwa pierwszej linii książąt Lobkowiczów.

Książę Karol Schwarzenberg r. w.

kurator małoletniego oczekiwacza powiernictwa księcia
Jerzego Lobkowicza.

Hrabia Ryszard Clam-Martinic r. w.

kurator powiernictwa.

Dr. Karol Seeling r. w.

kurator dziedziców powiernictwa pieniężnego drugiej linii.

Dr. Jan Limbeck r. w.

kurator dziedziców powiernictwa pierwszej linii książąt
Lobkowiczów.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część V. — Wydana i rozesłana dnia 4 lutego 1885.

11.

Obwieszczenie ministerstwa obrony krajowej i ministerstwa skarbu z dnia 23 grudnia 1884,

którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gminy Tereblestie na Bukowinie do 5 klasy Taryfy czynszów wojskowych (Dz. u. p. Nr. 140 z r. 1881).

Ku uzupełnieniu obwieszczenia z dnia 18 grudnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 140), zalicza się w porozumieniu z wspólnem ministerstwem wojny gminę Tereblestie na Bukowinie do piątej klasy Taryfy czynszów za pomieszczenie dla wojska obowiązującej do końca 1885 roku.

Dunajewski r. w.**Welsersheimb r. w.**

12.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 15 stycznia 1885, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych,

zmieniające przepisy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30 grudnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 5 z r. 1884), tyczącego się podziału królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na nowe okręgi nadzorczego urzędowania inspektorów przemysłowych.

§. 1.

Na zasadzie ustawy z dnia 17 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 117) o ustanowieniu inspektorów przemysłowych, królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane, dzielą się z uchyleniem rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30 grudnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 5 z r. 1884), na dwanaście okręgów nadzorczych i każdemu z nich nadaje się rozległość następującą:

Pierwszy okrąg nadzorczy:

Obszar policyi wiedeńskiej.

Drugi okrąg nadzorczy:

Austria poniżej Anizy z wyjątkiem obszaru policyi wiedeńskiej;

Austria powyżej Anizy;

Salzburg.

Trzeci okrąg nadzorczy:

Obszar starostw w Czechach: budziejowickiego, krumłowskiego, kaplickiego, trzebowskiego, jindrychowsko-hradeckiego, tyńskiego nad Wełtawą, píseckiego, prachatyckiego, taborskiego, milewskiego, selezańského, pelhrzymowskiego, ledeckiego, niemiecko-brodzkiego, czaślawskiego, chotjebrodzkiego, chrudimskiego, wysoko-myckiego, litomyślskiego i polickiego.

Czwarty okrąg nadzorczy:

Obszar miasta Pragi i starostw w Czechach: karlińskiego, śmichowskiego, winohrodzkiego, czesko-brodzkiego, melnickiego, stańskiego, rakownickiego, horzowickiego, przybramskiego, beneszowskiego, kutnohorskiego, kolińskiego, litomierzycznego, uścieckiego nad Łabą, teplickiego, dubskiego, rudnickiego, žateckiego, chomutowskiego, mosteńskiego i louńskiego.

Piąty okrąg nadzorczy:

Obszar miasta Libereca i starostw w Czechach: libereckiego, frydlandzkiego, jabłońskiego, jabłoneckiego, czesko-lipskiego, deczyńskiego, rumburskiego, szlunowskiego, turnowskiego, mnichowskiego, młodo-bolesławskiego, podjebradzkiego, nowo-bydzowskiego, jiczyńskiego, semilskiego, ilemnickiego, werchłabskiego, trutnowskiego, brumowskiego, królewsko-dworskiego, królewsko-hradeckiego, pardubickiego, nowo-miejskiego n. M., rychnowskiego, žamberskiego i lanckorońskiego.

Szósty okrąg nadzorczy:

Obszar starostw w Czechach: pilzeńskiego, kralowickiego, strzybrańskiego, horszowsko-tyńskiego, domažlickiego, klatowskiego, przestyckiego, blatneńskiego, strakonickiego, suszyckiego, chebskiego, aszskiego, falknowskiego, kraslickiego, jachimowskiego, karłowarskiego, kadańskiego, podborzańskiego, zlutycznego, teplańskiego, plańskiego i tachnowskiego.

Siódmy okrąg nadzorczy:

Obszar miast Berna, Iglawy, Znojma, Kromieryża i Węgierskiego Hradyszcza, tudzież starostw w Morawii: berneńskiego, boskowskiego, morawsko-trzebowskiego, nowo-miejskiego, wielko-międzyrzeckiego, jigławskiego, trzebieckiego, daczycznego, znojmskiego, morawsko-krumłowskiego, mikułowskiego, hustopeckiego, hodoninskiego, kyjowskiego, wyszkowskiego, prostejowskiego, przerowskiego, kromierzyskiego, węgiersko-hradyskiego, holeszowskiego i uhersko-brodzkiego.

Ósmy okrąg nadzorczy:

Szląsk; tudzież w Morawii obszar miasta Ołomuńca i starostw: ołomunieckiego, litowelskiego, zabrzeskiego, szumberskiego, rymarzowskiego, sternberskiego, wołosko-międzyrzeckiego, nowo-jiczyńskiego i misteckiego.

Dziewiąty okrąg nadzorczy:

Galicya; Bukowina.

Dziesiąty okrąg nadzorczy:

Tyrol i Vorarlberg; Karyntya.

Jedenasty okrąg nadzorczy:

Styrya; Kraina.

Dwunasty okrąg nadzorczy:

Przymorze z Tryestem; Dalmacya.

§. 2.

Dla każdego z tych okręgów nadzorczych ustanawia się jednego inspektora przemysłowego, który

dla pierwszego okręgu nadzorczego	ma siedzibę w	Wiedniu;
„ drugiego	„ „ „ „	„ Linzu;
„ trzeciego	„ „ „ „	„ Budziejowicach;
„ czwartego	„ „ „ „	„ Pradze;
„ piątego	„ „ „ „	„ Libercu;
„ szóstego	„ „ „ „	„ Pilzni;
„ siódmego	„ „ „ „	„ Bernie;
„ ósmego	„ „ „ „	„ Opawie;
„ dziewiątego	„ „ „ „	„ Lwowie;
„ dziesiątego	„ „ „ „	„ Bozenie;
„ jedenastego	„ „ „ „	„ Gradcu;
„ dwunastego	„ „ „ „	„ Tryeście.

§. 3.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.**Pino** r. w.**13.**

Rozporządzenie ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, skarbu i handlu z dnia 22 stycznia 1885,

dozwalające przewozu płodów ziemi przez monarchyą austriacko-węgierską, jeżeli posyłane są pod zamknięciem celniczem i kontrolą cłową.

Na zasadzie porozumienia się Rządów, które zawarły konwencją międzynarodową z dnia 3 listopada 1881 (Dz. u. p. Nr. 105 z r. 1882), tyczącą się mszycy winnej, zmienia się częściowo rozporządzenie ministeryalne z dnia 15 lipca 1882 (Dz. u. p. Nr. 107) i w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim rozporządza się co następuje:

§. 1.

Te płody ziemi, których przewóz przez monarchyą austriacko-węgierską stosownie do art. 3 rzeczonej konwencji a względnie według pozycyi Nr. 2 Dodatku do przerzeczonego rozporządzenia ministeryalnego tylko warunkowo był dozwolony, pozwala się przewozić, bez względu na pochodzenie, jeżeli są wiezione pod zamknięciem celniczem posyłki i pod kontrolą cłową.

§. 2.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia, w którym dojdzie do wiadomości komór (wchodowych).

Taaffe r. w.**Falkenhayn** r. w.**Pino** r. w.**Dunajewski** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1885 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, illirysko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1885 w którymkolwiek z ośmiu języków **2 zł. 50 c.** i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Roczniki 1849 aż do 1863 włącznie kosztują 30 zł.; roczniki 1864 aż do 1884 włącznie kosztują 42 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujących cenach:

Rocznik	1849 za	2 zł. 10 c.
"	1850 "	5 " 25 "
"	1851 "	1 " 30 "
"	1852 "	2 " 60 "
"	1853 "	3 " 15 "
"	1854 "	4 " 20 "
"	1855 "	2 " 35 "
"	1856 "	2 " 45 "
"	1857 "	2 " 85 "
"	1858 "	2 " 40 "
"	1859 "	2 " — "
"	1860 "	1 " 70 "
"	1861 "	1 " 50 "
"	1862 "	1 " 40 "
"	1863 "	1 " 40 "
"	1864 "	1 " 40 "
"	1865 "	2 " — "
"	1866 "	2 " 20 "

Rocznik	1867 za	2 zł. — c.
"	1868 "	2 " — "
"	1869 "	3 " — "
"	1870 "	1 " 40 "
"	1871 "	2 " — "
"	1872 "	3 " 20 "
"	1873 "	3 " 30 "
"	1874 "	2 " 30 "
"	1875 "	2 " — "
"	1876 "	1 " 50 "
"	1877 "	1 " — "
"	1878 "	2 " 30 "
"	1879 "	2 " 30 "
"	1880 "	2 " 20 "
"	1881 "	2 " 20 "
"	1882 "	3 " — "
"	1883 "	2 " 50 "
"	1884 "	3 " — "

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1884 włącznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość handlową ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.).

Po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.) dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedynczo każdą część roczników 1864 aż do 1884 włącznie; natomiast części roczników 1849 aż do 1863 włącznie można dostać pojedynczo, po powyższej cenie handlowej jedynie o ile zapas wystarczy.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VI. — Wydana i rozesłana dnia 8 lutego 1885.

14.

Koncesya z dnia 20 stycznia 1885,

na kolej tramwajową z Wiednia (Schottenring) do dworca kolei kahlenberskiej w Nussdorfie według okoliczności z odnogą do Heiligenstadt.

Na podstawie Najwyższego upoważnienia, w myśl Najwyższych postanowień z dnia 25 lutego 1859 i z dnia 8 marca 1867, nadaje Spółce kolei kahlenberskiej (systemu Rigi), w skutek jej prośby, koncesyę na budowę i utrzymywanie w ruchu kolei tramwajowej, przeznaczonej tymczasowo tylko do przewozu publiczności, która ma być wybudowana na drogach istniejących od Schottenringu w Wiedniu w kierunku ulic Hohenstaufengasse, Liechtensteinstrasse, tudzież drogi krajowej wiedeńsko-klosterneuburskiej aż do dworca kolei zębatej w Nussdorfie, według okoliczności z odnogą do Heiligenstadtu, na lat pięćdziesiąt, licząc od dnia dzisiejszego, pod następującymi warunkami:

§. 1.

Ruch na koncesyonowanej kolei tramwajowej utrzymywany być ma w obrębie rogatek wiedeńskich wyłącznie siłą końską, a po za rogatkami pozwala się używać lokomotyw odpowiednio zbudowanych i stosownie do tego ma być kolej wybudowana i ruch na niej urządzony.

Nadto obmyśleć należy bezpośrednie połączenie szlaków kolei koncesyonowanej z linią, którą nowa Spółka tramwajów wiedeńskich ma wybudować pod rogatką nussdorfską i z tą Spółką zawrzeć umowę względem urządzenia służby ruchu w ten sposób, aby wagony mogły przechodzić z jednej kolei na drugą.

Koncesyonaryusz winien także starać się zawrzeć umowę ze Spółką tramwajów wiedeńskich we względzie połączenia w kierunku Spittelauergasse i Althan-gasse na Althanplatzu kolei koncesyonowanej z linią rzeczonej Spółki, prowadzącą od Schottenringu do kolei Franciszka Józefa.

Zawarte umowy przedstawione będą Rządowi do zatwierdzenia.

W szczególności koncesyonaryusz starać się ma, o ile będzie to od niego zależało, ułatwić ile możności przechód obrotu osobowego z własnej kolei na cudzą i odwrotnie przez urządzenie komunikacyi w służbie i wydawanie kart bezpośrednich: gdyby zaś nie przyszło do zgody z kolejami sąsiednimi, podda się w tym względzie orzeczeniom ministerstwa handlu.

§. 2.

Kolej koncesyonowana wybudowana będzie i ruch na niej zostanie urządzony w myśl warunków technicznych, które ministerstwo handlu w koncesyi ustanowi i podług projektów szczegółowych, na ich podstawie ułożonych, których zatwierdzenie zastrzega sobie ministerstwo handlu.

Zmiany, którychby wymagał projekt kolei, zatwierdzony na podstawie oględzin administracyjnych, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

Projekty techniczne budowy i zaopatrzenia kolei przedstawić należy wcześniej ministerstwu handlu i dopełnić jak najściślej poleceń rządowych Władz nadzorczych, które z tego powodu i jakiegokolwiek innego będą wydane. Również winien koncesyonaryusz uczynić zadość temu wszystkiemu, czegoby ministerstwo handlu później wymagało od niego, co się tyczy wykonania budowy, tudzież urządzenia i utrzymywania ruchu.

§. 3.

Koncesyonaryusz jest obowiązany rozpocząć budowę kolei koncesyonowanej od Schottenringu do Nussdorfu natychmiast po otrzymaniu urzędowego pozwolenia na budowę, ukończyć ją najpóźniej w przeciągu roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny z zawarowaniem postanowień zawartych w §. 9tym.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu ukończenia budowy, złożyć ma koncesyonaryusz kaucyą w sumie 5.000 zł. w. a. w tych papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

Ministerstwo handlu zastrzega sobie wyznaczenie terminu wybudowania odnogi do Heiligenstadtu, gdyby miała przyjść do skutku.

§. 4.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej, uznanej za powszechnie użyteczną, nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

§. 5.

Wszelkie zmiany w kanałach, wodociągach lub poziomie bruku, które z powodu budowy koncesyonowanej kolei tramwajowej będą potrzebne, winien koncesyonaryusz uskutecznić własnym kosztem w sposób, który mu Władza właściwa przepisze, jest odpowiedzialny za wszelkie uszkodzenie rzeczonych urządzeń przy budowaniu kolei i obowiązany taką szkodę wynagrodzić.

§. 6.

Na drogach, przez które koncesyonowana kolej tramwajowa ma przechodzić, winien koncesyonaryusz urządzić, utrzymywać, czyścić i skrapiać drogę jezdnią w rozciągłości wyznaczonej, lub która będzie wyznaczona, jakoteż sprzątać śnieg na wskazanej powierzchni drogi.

Koncesyonaryusz jest nadto obowiązany wskazaną powierzchnią dróg w obrębie rogatek wiedeńskich brukować a według okoliczności bruk uliczny przywrócić w sposób przepisany.

Co się tyczy stopnia, w jakim zobowiązania powyższe ciężać mają na koncesyonaryuszu i wszelkich innych warunków, których tenże, z przyczyny używania dróg, ma ze względów publicznych dotrzymywać, winien on wypełniać jak najścisłej polecenia właściwych Władz i urzędów.

§. 7.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinien koncesyonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych technicznych do niego dołączonych, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i — o ile ruch będzie utrzymywany za pomocą pary — do Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i ruchu, przepisanych w Porządku ruchu kolei żelaznych, o ile ze względu na ustanowioną w warunkach koncesyjnych technicznych chyżość największą, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda ministerstwo handlu.

§. 8.

Ruch otworzyć wolno tylko za osobnem zezwoleniem ministerstwa handlu na podstawie techniczno-policyjnej rewizyi kolei.

§. 9.

Gdyby z powodu uroczystości, marszów wojska, parad, budowy kanałów, wodociągów itp., Władze uznały za potrzebne zawiesić czasowo ruch wagonów na pewnej części koncesyonowanej kolei tramwajowej, koncesyonaryusz obowiązany jest poddać się bez oporu rozporządzeniom, które Władza wyda w tej mierze i nie rościć sobie żadnego prawa do wynagrodzenia za straty, na któreby go takie czasowe zawieszenie ruchu wystawiło.

Podobny obowiązek ciąży na koncesyonaryuszu o tyle i na tak długo, o ileby Władza wojskowa uznała za potrzebne zawiesić ruch w razie uruchomienia lub wojny z przyczyny przechodów wojska lub jakichkolwiek innych czynności wojskowych na drogach, których koleją tramwajową ma używać.

§. 10.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych, a to stosownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na c. k. kolejach rządowych kiedykolwiek obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych

wiedeńskich, do żandarmerji, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przystąpić do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyj dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystąpienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem pomagania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszu tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei koncesyonowanej jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami a orzeka o tem ministerstwo handlu.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i Obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 11.

Koncesyonaryusz jest obowiązany:

- a) przewozić bezpłatnie wszystkiemi programowemi pociągami pocztę listową i służbę pocztową, gdyby ją miała konwojować, urzędników nadzorczych c. k. Inspekeyi głównej kolei austriackich i czynników policyjnych po służbie jadących;
- b) gdyby poczta wozowa miała być przewożona, załatwiać to za stósownem wynagrodzeniem, które będzie umówione.

§. 12.

Taryfy przewozu publiczności, jakoteż gdyby przewóz towarów został zaprowadzony, taryfy towarowe i klasyfikacya towarów, jakoteż wszelkie postanowienia poboczne podlegają zatwierdzeniu ministerstwa handlu, które będzie w tej mierze mieć na względzie już to dobro publiczne, już też zapewnienie przedsiębiorstwu odpowiedniego zysku.

Należytości za przewóz publiczności i towarów, tudzież wszelkie inne pobierane będą zawsze w walucie krajowej i nie wolno liczyć dodatku na ażyo.

Cenę przewozu w obrębie rogatek wiedeńskich ustanawia się w kwocie 5 e. w. a. od osoby.

Gdyby czysty zysk kolei koncesyonowanej w dwóch latach po sobie następujących wynosił najmniej 7 od sta kapitału zakładowego, ministerstwo handlu może zarządzić stosunkowe zniżenie taryf aż dotąd obowiązujących.

§. 13.

Nadaje się Spółce kolei kahlenberskiej (systemu Rigi) prawo zebrania funduszów potrzebnych na wybudowanie i urządzenie koncesyonowanej kolei tramwajowej albo przez zwiększenie kapitału akcyjnego, albo przez wypuszczenie akcyj

pierwszorzędnych, którym aż do kwoty, jaką wynosi dywidenda pięcioprocentowa, służyć ma pierwszeństwo przed dawnymi akcjami (pierwotnymi), przyczem jednak z dochodów późniejszych lat nie wolno dopłacać.

Formularz akcji pierwszorzędnych, gdyby je miano wypuścić, podlega zatwierdzeniu Rządu.

Kapitał zakładowy koncesyonowanej kolei umorzony być ma w okresie koncesyjnym podług planu, który Rząd zatwierdzi.

§. 14.

Wozy, szyny i wszelkie części składowe kolei, jakoteż przedmioty do jej urządzenia zakupować będzie Spółka wyłącznie w fabrykach krajowych.

§. 15.

Rząd ma prawo przekonywania się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale i polecania, aby wadliwościom w tym względzie zapobieżono lub je usunięto.

Rząd ma także prawo polecenia komisarzowi swemu przy Spółce, aby wglądał w zarząd kolei.

§. 16.

Koncesya niniejsza utraci moc swoje, gdyby terminy rozpoczęcia i skończenia budowy a oraz ruchu, w §. 2gim ustanowione, nie były dotrzymane.

Nadto zastrzega sobie Rząd, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia powstawało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków, w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie miał prawo zapobiegać temu środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważnić koncesyę jeszcze przepływem czasu, na który została nadana.

Pino r. w.

15.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 31 stycznia 1885,

o zniesieniu przykomorka w Hum-Bastači i ustanowienia przykomorka w Celebiču.

Od dnia 1 stycznia 1885 zniesiony został przykomorek w Hum-Bastači w Bośni, należący do komory pomocniczej w Fočy a jednocześnie zaprowadzono w Celebiču przykomorek rzeczonyj komory i upoważniono go do pobierania cła w drobnym obrocie pogranicznym.

Dunajewski r. w.

16.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 1 lutego 1885,

którem zaprowadza się pewne zmiany w tutejszem rozporządzeniu z dnia 8 września 1884 o urządzeniu w Wiedniu służbowego doręczania adresatom posyłek pocztowych.

Odmienne od niektórych przepisów tutejszego rozporządzenia z dnia 8 września 1884 o zaprowadzeniu w Wiedniu służbowego doręczania adresatom posyłek pocztowych (Dz. u. p. Nr. 149 z r. 1884), postanawia się co następuje:

1. Gdy się doręcza jednocześnie kilka posyłek za jednym adresem posyłkowym, przepisana opłata za doręczenie pobierana będzie tylko od uajeńszej posyłki, od wszystkich innych pobierać się będzie tylko opłatę zniżoną po 5 c.

2. Posylki lokalne, cłu podlegające, zwyczajnie wykupować będzie poczta obowiązkowo dla wszystkich adresatów. Odstępuje się od tego pravidła tylko wtedy, gdy Strony zastrzegły sobie osobiste wykupowanie, lub gdy wykupienie połączone jest ze szczególnymi warunkami.

3. Opłatę za wykupienie ustanawia się dla wszystkich posyłek cłu podlegających, bez względu na wagę, w kwocie 10 c. Jeżeli jednak adresat sam wykupuje, płaci tylko dotychczasową należitość za przyniesienie w kwocie 5 c.

4. Również podwyższa się z 5 na 10 c. należitość za pośrednictwo pocztowe, tyczące się przechodowych posyłek wozowych cłu podlegających.

5. Od posyłek, cłu podlegających, nieoznaczonej wartości aż do 3 kg. (pakietów pocztowych, *colis postaux*), od których cło zakład pocztowy opłaca, pobierać się będzie należitość za wykupienie i doręczenie łącznie w kwocie 10 c.

Postanowienia te nabywają mocy od dnia 15 lutego 1885.

Pino r. w.

Sprostowanie.

W X Części Dziennika ustaw państwa z r. 1884, wydanej i rozesłanej dnia 25 marca 1884, a mianowicie w ustawie z dnia 16 marca 1884 o zaprzeczaniu ważności czynności prawnych, pod Nr. 36 tamże zamieszczonej, na stronie 75, w pierwszym wierszu §fu 13go, zamiast: „Stosownie do §§. 2 i 3“, powinno być: „Stosownie do §§. 2 i 3 ad 1“.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VII. — Wydana i rozesłana dnia 28 lutego 1885.

17.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 30 stycznia 1885, wydane w porozumieniu z ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu,

o zabronieniu handlu obnośnego na obszarze okręgu leczniczego w Arco.

Odnosnie do obwieszczenia z dnia 26 grudnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 4 z r. 1882) i dodatków do niego, zabrania się na zasadzie §. 10 patentu cesarskiego z dnia 4 września 1852 (Dz. u. p. Nr. 252) i §. 5 przepisu wykonawczego do tego patentu, handlu obnośnego także na obszarze okręgu leczniczego w Arco, w okresie corocznej pory leczniczej, t. j. od 1 września aż do 31 maja każdego roku.

Zakaz niniejszy nie dotyczy się mieszkańców okolic, których handel obnośny zostaje pod szczególną opieką u wymienionych w §. 17 rzeczonego patentu cesarskiego i w rozporządzeniach dodatkowych.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

18.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia z dnia 2 lutego 1885,

którem podaje się do wiadomości tymczasową zmianę §. 96 ustawy kościoła ewangelickiego.

Na mocy §. 102, 8 ustawy kościoła ewangelickiego z dnia 6 stycznia 1866 (Dz. u. p. Nr. 15) uchyla się rozporządzenie z dnia 14 kwietnia 1879, L. 3706, ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa z r. 1879 pod Nr. 63, dotyczące się tymczasowej zmiany §. 96go tejże ustawy i aż do dalszego rozporządzenia obowiązywać ma następujące postanowienie:

„Wydział superintendencyjny zwoływany będzie w razie potrzeby na posiedzenia przez przewodniczącego, zwyczajnie do jego siedziby urzędowej.

Ci członkowie wydziału superintendencyjnego, którzy nie mieszkają w miejscu posiedzeń, pobierać będą za pośrednictwem wyższej rady kościelnej odpowiednie wynagrodzenie kosztów podróży i pobytu z ogólnego funduszu kościelnego.

Również członkowie zgromadzenia superintendencyjnego, nie mieszkający w miejscu zgromadzenia, pobierać będą z tegoż funduszuienne płace i wynagrodzenie kosztów podróży, jednak najwięcej za trzy dni, w które dni podróży mają być wliczone.“

Conrad r. w.

19.

Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości i skarbu z dnia 6 lutego 1885,

tyczące się rozciągnięcia ustawy z dnia 23 marca 1874 (Dz. u. p. Nr. 29) na Sąd rozjemczy krajowego zakładu składowego w Innsbrucku.

Na zasadzie upoważnienia zawartego w Artykule VII ustawy z d. 23 marca 1874 (Dz. u. p. Nr. 29) stanowi się, że przepisy tej ustawy stosowane być mają do wyroków, wydanych przez Sąd rozjemczy krajowego zakładu składowego w Innsbrucku.

Pražák r. w.

Dunajewski r. w.

20.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 17 lutego 1885,

tyczące się zmian w postępowaniu przy doręczaniu za konsygnacją przekazów pocztowych i przekazów pocztowych powziątkowych.

Rozporządzenie tutejsze z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 32), tyczące się postępowania z przesyłkami powziątkowymi w obrocie pocztowym monarchyi austriacko-węgierskiej, jakoteż do obszaru zajętego, zmienia się w ten sposób, że dla stron, do których nadechodzi regularnie większa ilość zwykłych przekazów pocztowych aż do 200 zł. i przekazów pocztowych powziątkowych, używać się będzie na przyszłość konsygnacji wygotowanych tylko w jednym egzemplarzu.

Strona podpisuje w obecności listowego ogólny rewers odbiorczy, jakoteż konsygnacją a natomiast uwalnia się ją od podpisywania każdego przekazu.

W rewersie odbiorczym podana jest ilość sztuk przekazów i suma przekazanych kwot, tudzież znamiona konsygnacji.

Listowy odbiera podpisany rewers odbiorczy i na konsygnacji, którą stronie zostawia, kładzie swój podpis pod podpisem strony.

Wypłaca się okazicielowi konsygnacji podpisaną przez stronę i listowego bez innej legitymacyi i zakład pocztowy nie bierze na siebie odpowiedzialności. Przekazy dołącza się do konsygnacji.

Pino r. w.

21.**Ustawa z dnia 21 lutego 1885,**

przedłużająca moc obowiązującą ustawy z dnia 31 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 52) o czasowem uwolnieniu od stępli i opłat, tudzież o ułatwieniach w postępowaniu, tyczącem się rozpraw, mających na celu wykreślenie pomniejszych wierzytelności hipotecznych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Moc obowiązującą ustawy z dnia 31 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 52), o czasowem uwolnieniu od stępli i opłat, tudzież o ułatwieniach w postępowaniu, tyczącem się rozpraw, mających na celu wykreślenie pomniejszych wierzytelności hipotecznych, przedłuża się aż do końca 1887 roku.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Moim Ministrom sprawiedliwości i skarbu.

Wiedeń, dnia 21 lutego 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1885 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, illirysko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1885 w którymkolwiek z ośmiu języków **2 zł. 50 c.** i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Roczniki 1849 aż do 1863 włącznie kosztują 30 zł.; roczniki 1864 aż do 1884 włącznie kosztują 42 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujących cenach:

Rocznik	1849 za	2 zł. 10 c.
"	1850 "	5 " 25 "
"	1851 "	1 " 30 "
"	1852 "	2 " 60 "
"	1853 "	3 " 15 "
"	1854 "	4 " 20 "
"	1855 "	2 " 35 "
"	1856 "	2 " 45 "
"	1857 "	2 " 85 "
"	1858 "	2 " 40 "
"	1859 "	2 " — "
"	1860 "	1 " 70 "
"	1861 "	1 " 50 "
"	1862 "	1 " 40 "
"	1863 "	1 " 40 "
"	1864 "	1 " 40 "
"	1865 "	2 " — "
"	1866 "	2 " 20 "

Rocznik	1867 za	2 zł. — c.
"	1868 "	2 " — "
"	1869 "	3 " — "
"	1870 "	1 " 40 "
"	1871 "	2 " — "
"	1872 "	3 " 20 "
"	1873 "	3 " 30 "
"	1874 "	2 " 30 "
"	1875 "	2 " — "
"	1876 "	1 " 50 "
"	1877 "	1 " — "
"	1878 "	2 " 30 "
"	1879 "	2 " 30 "
"	1880 "	2 " 20 "
"	1881 "	2 " 20 "
"	1882 "	3 " — "
"	1883 "	2 " 50 "
"	1884 "	3 " — "

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1884 włącznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość handlową ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.).

Po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.) dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedynczo każdą część roczników 1864 aż do 1884 włącznie; natomiast części roczników 1849 aż do 1863 włącznie można dostać pojedynczo, po powyższej cenie handlowej jedynie o ile zapas wystarczy.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VIII. — Wydana i rozesłana dnia 11 marca 1885.

22.

Ustawa z dnia 8 marca 1885,

zmieniająca i uzupełniająca ustawę przemysłową.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

W miejsce Części VI ustawy przemysłowej z dnia 20 grudnia 1859 (Dz. u. p. Nr. 227) i Dodatku do tejże, dotyczącego się ksiązek robotniczych, mają obowiązywać przepisy następujące:

Artykuł II.

Część VI.

Pomocnicy przemysłowi.

1. Postanowienia ogólne.

§. 72.

Urządzenie stosunków między samodzielnym przemysłowcem a jego pomocnikami jest przedmiotem umowy dobrowolnej w obrębie granic ustawami zakreślonych.

Jeżeli umowy nie zawarto, stanowiącymi są najprzód przepisy szczególne, do tego celu wydane a następnie księga powszechna ustaw cywilnych.

§. 73.

Pomocnicy.

Przez pomocników rozumieją się w ustawie niniejszej wszyscy robotnicy, w przedsiębiorstwach przemysłowych regularne zajęcie mający, bez względu na wiek i płeć, a mianowicie:

- a) czeladnicy (subjekci handlowi, towarzysze, kelnerzy, woźnice w przedsiębiorstwach woźby itp.);
- b) robotnicy fabryczni;
- c) uczniowie;
- d) ci pomocnicy, którzy są używani w przemyśle do robót pomocniczych podrzędnych (a nie należą do rzędu osób wzmiankowanych w artykule V, lit. d) ustawy wprowadzezej do ustawy przemysłowej.

Do pomocników zaliczają się także robotnicy, pracujący regularnie w takich przedsiębiorstwach przemysłowych, które prowadzą osoby fizyczne lub moralne, w artykule V ustawy wprowadzezej do ustawy przemysłowej wymienione, obok innych swoich zajęć lub przedsiębiorstw, ustawie przemysłowej nie podlegających.

Osoby przyjęte do pełnienia wyższych obowiązków służbowych zwyczajnie z płacami rocznymi lub miesięcznymi, jakoto: zawiadowcy, mechanicy, faktorzy, buchhalterzy, kasyerowie, ekspedytorowie, rysownicy, chemicy itp. nie zaliczają się do pomocników.

§. 74.

Pieczęć o pomocników.

Każdy przedsiębiorca przemysłowy obowiązany jest zaprowadzić i utrzymywać w pracowniach, przy maszynach i przyrządach wszelkie takie urządzenia, które ze względu na naturę jego przemysłu lub miejsce pracy są potrzebne dla ochrony życia i zdrowia pomocników.

Przedsiębiorca przemysłowy winien postarać się mianowicie o to, aby maszyny, przyrządy i ich części, jakoto: koła rozprawowe, przyrządy do przesyłania ruchu, łoża osi, windy, beczki, kotły, panwie itp. tak były ogrodzone lub takimi środkami ochronnemi opatrzone, iżby robotnicy, odbywając oględnie swoją pracę, nie byli łatwo wystawieni na niebezpieczeństwo.

Do powinności przedsiębiorcy przemysłowego należy także starać się o to, aby w ciągu całego czasu pracy pracownie były stosownie do rodzaju przemysłu ile możności ciągle widne, czyste i wolne od pyłu; aby odnawianie w nich powietrza odpowiadało zawsze ilości robotników i przyrządom do oświetlania, tudzież aby zapobiegało zgubnemu wpływowi szkodliwych wyziewów i aby mianowicie w przedsiębiorstwach chemicznych tryb postępowania i fabrykacyi urządzony był ile możności ze względem na zdrowie pomocników.

Przedsiębiorcy przemysłowi dający pomieszkania swoim pomocnikom, strzedz się mają przeznaczania na ten cel lokali niezdrowych.

Nakoniec obowiązani są przedsiębiorcy przemysłowi, zatrudniający pomocników, którzy nie skończyli jeszcze 18go roku życia, tudzież kobiety w ogólności, mieć ile możności na względzie moralność, jak tego wymaga ich wiek lub płeć.

§. 74 a.

Przestanki.

Pomocnikom wyznaczyć należy pomiędzy godzinami pracy stosowne przestanki, nie mniej jak półtorej godziny trwające, z których, ze względem na rodzaj przedsiębiorstwa przemysłowego przypaść ma ile możności godzina na porę obiadową. Jeżeli praca przedobiednia lub poobiednia trwa pięć godzin lub mniej, przestanek może odpaść w odpowiedniej części dnia z wyjątkiem godziny na porę obiadową przeznaczonej.

Postanowienia te stosowane być mają odpowiednio do pracy nocnej (§. 95).

Minister handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i po wysłuchaniu izb handlowo-przemysłowych, mocen jest dawać w miarę istotnej potrzeby poszczególnym rodzajom przemysłu, mianowicie tym, w których przerwa fabrykacji jest niemożliwa, pozwolenie do stosownego skrócenia przestanków w pracy.

§. 75.

Zawieszenie pracy w niedziele i święta.

W niedziele ustać ma wszelka praca przemysłowa.

Wyjmują się od tego wszelkie prace, mające na celu oczyszczenie i utrzymanie w dobrym stanie lokali przemysłu i przyrządów.

Atoli Minister handlu mocen jest w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem wyznań i oświecenia pozwalać niektórym rodzajom przemysłu, mianowicie tym, w których przerwa fabrykacji jest niemożliwa, lub w których fabrykacja nieustanna jest niezbędna ze względu na potrzeby konsumentów lub obrót publiczny, aby praca przemysłowa odbywała się w nich także w niedziele.

W święta zostawić należy pomocnikom tyle czasu, ile potrzebują, aby mogli czynić zadość obowiązkom swego wyznania we względzie uczeszczenia na nabożeństwo przedobiednie.

§. 75 a.

Szkoły wieczorne i niedzielne.

Przedsiębiorcy przemysłowi obowiązani są zostawić pomocnikom niemającym 18 lat skończonych, czas potrzebny do tego, aby mogli uczęszczać do istniejących szkół przemysłowych wieczornych i niedzielnych (na kursa przygotowawcze, postępowe, dla uczniów lub techniczne).

§. 76.

Obowiązki pomocników.

Pomocnicy powinni być przedsiębiorcy przemysłowemu wierni i posłuszni, okazywać mu uszanowanie, zachowywać się przyzwoicie, z czasu, według umowy lub miejscowego zwyczaju, na pracę przeznaczonego nie mają nie urywać, poruczone im roboty winni jak najlepiej wykonywać, stosunki przedsiębiorstwa przemysłowego zachowywać w tajemnicy, utrzymywać zgodę z innymi pomocnikami i domownikami, obchodzić się dobrze z uczniami i dziećmi pod dozorem pomocników pracującymi. Do wykonywania robót domowych, o ile nie należą do zakresu przedsiębiorstwa przemysłowego, pomocnicy nie są obowiązani, chyba że to umową jest zawarowane.

§. 77.

Wyplata. Wypowiadanie.

Jeżeli się nie umówiono inaczej co do czasu płacenia wynagrodzenia pomocnikowi i co do czasu wypowiadania, dorozumiewalny będzie warunek wypłacania tygodniowo i 14dniowego terminu wypowiadania. Atoli pomocnicy, pobierający zapłatę od sztuki lub pracujący na akord, mają prawo wystąpić dopiero wtedy, gdy porządnie skończą objętą robotę.

§. 78.

Zarobek.

Przedsiębiorcy przemysłowi obowiązani są płacić pomocnikom zarobek gotówką.

Jednakowoż, stosownie do umowy poprzednio zawartej, mogą dawać robotnikom mieszkanie, opał, grunta do użytku, lekarstwa i pomoc lekarską, jakoteż narzędzia i materyał do wyrobów, które mają wypracować, z potrąceniem wartości przy wypłacie zarobku.

Przedsiębiorca przemysłowy może umówić się z pomocnikiem tak, że będzie mu dostarczał żywności lub go regularnie stołował na rachunek zarobku, byle to czynił po cenach, nie przewyższających kosztów przysposobienia wiktuałów.

Natomiast nie wolno się umawiać, że pomocnicy muszą przedmioty potrzebne nabywać we wskazanych handlach.

Prócz przedmiotów i towarów wyżej wzmiankowanych, nie wolno przedsiębiorcom przemysłowym nie innego kredytować robotnikom na rachunek zarobku, a mianowicie napojów wysokokowych.

Zabrania się wypłacania zarobku w gospodach i szynkowniach.

§. 78 a.

Postanowienia §fu 78go stosują się także i do tych pomocników, którzy po za obrębem warsztatów wyrabiają dla przedsiębiorców przemysłowych całe lub półfabrykaty do ich przemysłu potrzebne lub im te towary zbywają, nie czyniąc przemysłu z sprzedaży tychże konsumentom.

§. 78 b.

Postanowienia §§. 78 i 78 a, dotyczące się przedsiębiorców przemysłowych, stosują się także do członków rodziny, czeladników, pełnomocników, zawiadowców, dozorców i faktorów przedsiębiorców przemysłowych, jakoteż do innych przemysłowców, w których przedsiębiorstwie jedna z osób tutaj wzmiankowanych ma udział bezpośredni lub pośredni.

§. 78 c.

Umowy nieważne.

Postanowienia kontraktowe i umowy, przeciwne przepisom §§. 78, 78 a i 78 b, są nieważne.

§. 78 d.

Skutki niepłacenia pomocnikom gotówką.

Pomocnicy, których należitości wbrew przepisom §§. 78, 78 a i 78 b, w inny sposób a nie gotówką zaspokojone zostały, mogą w każdym czasie żądać, aby im należitości zapłacono gotówką i z tego, że zamiast gotówki wzięli co innego, nie może im być zarzut czyniony. O ile to, co dano zamiast pieniędzy, jest w posiadaniu odbiorcy, albo ten otrzymaną rzeczą owszem się z bogacił, a w porządku robotniczym (§. 88 a), kary pieniężne robotników przeznaczone są na rzecz kasy chorych owego przedsiębiorstwa fabrycznego lub przemysłowego, rzecz ta lub jej wartość dostaje się tejże kasie; gdy zaś przedsiębiorca przemysłowy należy do stowarzyszenia, kasie chorych stowarzyszenia; a jeżeli nie istnieje stowarzyszenie dla

owego przedsiębiorstwa przemysłowego, kary pieniężne dostają się funduszowi ubogich tego miejsca, w którym przedsiębiorstwo przemysłowe ma siedzibę.

§. 78 e.

Niemожność pozywania o należności za towary kredytowane.

Przedsiębiorcy przemysłowi i osoby będące z nimi na równi, nie mogą pozywać o należności za przedmioty lub towary, które pomimo zakazu w §§. 78, 78 a i 78 b zawartego, były pomocnikom kredytowane, ani też dochodzić ich przez policzenie lub w inny sposób, bez względu, czy powstały bezpośrednio między interesowaniem, czy zostały pośrednio nabyte.

Należności takie dostają się zakładom w §. 78 wzmiankowanym, na ich cele ustawowe.

§. 79.

Legitymacya.

Pomocnicy winni być opatrzeni potrzebnymi legitymacjami a temi są dla pomocników kupieckich świadectwa poprzednich służbodawców urzędownie potwierdzone, dla wszystkich zaś innych pomocników książki robotnicze.

Przemysłowcy, przyjmujący pomocników bez takiej legitymacyi, stają się winnymi wykroczenia przeciwko ustawie przemysłowej.

§. 80.

Książki robotnicze.

Książki robotnicze, wolne od stępla, wydawać będzie Władza gminna miejsca pobytu kandydatów, za zwrotem kosztów wyrobu.

Wygotowanie książek robotniczych dla młodocianych pomocników (§. 93), podlega warunkowi, aby ojciec lub opiekun dał pozwolenie; jeżeli niepodobna dostać deklaracyi tych prawnych zastępców pomocnika, gmina pobytu może w zastępstwie dać pozwolenie.

Utrzymywane będą dokładne rejestry wydanych książek robotniczych.

§. 80 a.

Książka robotnicza winna zawierać imię i nazwisko pomocnika, miejsce urodzenia, rok urodzenia, religią i stan (czy beżżenny, czy żonaty), zatrudnienie pomocnika, tudzież jego podpis a oraz podpis i pieczęć Władzy, która ją wydaje i rubryki na inne zapiski, mianowicie co do wstąpienia i wystąpienia.

§. 80 b.

Książka robotnicza dla młodocianych pomocników (§. 93) podawać winna nadto nazwisko i mieszkanie zastępcy prawnego pomocnika i ma zawierać pozwolenie zastępcy prawnego do wejścia w stosunek robotnika lub ucznia, tudzież wyjaśnienie, czy posiadacz uczęszczał do szkoły i nabył tam wykształcenia, jakiego potrzebuje pomocnik.

§. 80 c.

Książkę robotniczą bierze przedsiębiorca przemysłowy w zachowanie, gdy robotnik wstępuje do roboty lub na naukę.

Przedsiębiorca przemysłowy jest obowiązany złożyć ją na wezwanie urzędowe, gdy zaś stosunek robotnika lub ucznia zostanie prawidłowo rozwiązany, zwrócić ją pomocnikowi a według okoliczności jego prawnemu zastępcy.

§. 80 d.

W razie prawidłowego wystąpienia pomocnika, przedsiębiorca przemysłowy wypełnić ma atramentem rubryki książki robotniczej, podpisać się i dać do potwierdzenia starszemu stowarzyszeniu, lub, gdzie stowarzyszenia niema, miejscowej Władzy policyjnej.

Świadeństwo (§. 81) wpisać należy tylko o tyle, o ile jest dla pomocnika korzystne.

Zapiski szczegółów zawartych w świadectwie, potwierdzać ma na żądanie pomocnika miejscowa Władza policyjna bez opłat i bez stępla.

§. 80 e.

Gdy w książce robotniczej niema już miejsca do zapisywania, pomocnik otrzyma drugą dodatkową książkę robotniczą, która oznaczona będzie jako dalszy ciąg poprzedniej.

§. 80 f.

Pomocnik, który zgubił swoją książkę robotniczą, winien zgłosić się do Władzy gminnej swego miejsca pobytu, aby mu wydała nową za zwrotem kosztów wyrobu a jeżeli nie stoi na przeszkodzie, będzie mu wydana nowa książka robotnicza, oznaczona jako duplikat, w której, prócz powodu wydania duplikatu, zapisana będzie data jego wstąpienia do ostatniego zatrudnienia i data wystąpienia z niego.

§. 80 g.

Gdyby książka robotnicza, będąca u przedsiębiorcy przemysłowego popsuta się, zgineła lub została zniszczona, lub gdyby przedsiębiorca przemysłowy umieścił w książce robotniczej lub na niej niedozwolone zapiski, uwagi, albo gdyby przedsiębiorca przemysłowy bez prawnego powodu odmawiał wydania książki robotniczej, pomocnik może żądać od Władzy gminnej swego miejsca pobytu, aby mu wydała nową książkę robotniczą na koszt przedsiębiorcy przemysłowego.

Przedsiębiorca przemysłowy, który wbrew swemu ustawowemu obowiązкови, książki robotniczej w czasie właściwym nie oddaje, albo zaniedba wpisać, co jest przepisane, lub wpisuje dodatki i uwagi niedozwolone, obowiązany jest do wynagrodzenia pomocnikowi strat.

To prawo do wynagrodzenia traci pomocnik, jeżeli go nie dochodził w Sądzie właściwym w ciągu czterech tygodni od nabycia tego prawa.

§. 80 h.

Kto książkę robotniczą podrabia lub fałszuje, albo pozwala świadomie wpisywać w nią fałszywe szczegóły co do swojej osoby, albo używa do wylegitymowania się cudzej książki robotniczej, lub swoją książkę robotniczą daje komu innemu na taki użytek, karany będzie według ustaw karnych.

§. 80 i.

Wzór książki robotniczej, który zawierać ma odnośne przepisy ustawy niniejszej, wydadzą ministrowie handlu i spraw wewnętrznych osobnem rozporządzeniem.

§. 81.

Świadectwo.

Każdy przedsiębiorca przemysłowy obowiązany jest wydać żądającemu tego pomocnikowi, gdy prawidłowo występuje ze stosunku robotnika, świadectwo, potwierdzające, jakie i jak długo miał u niego zajęcie i na żądanie pomocnika dodać w niem, jak się sprawował pod względem moralnym tudzież ocenę jego prac.

Treść świadectwa tego wpisywana będzie do książki robotniczej na prośbę pomocnika i przez miejscową Władzę policyjną potwierdzona bez opłat i bez stępla.

Przedsiębiorca przemysłowy, który odmówił wydania świadectwa, albo świadomie wydał pomocnikowi świadectwo niezgodne z prawdą, staje się winnym wykroczenia przeciw ustawie przemysłowej i jest odpowiedzialny za straty, któreby z tego wynikły.

Co do uczniów, §. 104 zawiera dalsze przepisy.

§. 82.

Rozwiązanie stosunku robotnika.

Przed upływem okresu, wyraźnie lub dorozumianie umówionego, na który pomocnika przyjęto, można odprawić go natychmiast, bez wypowiedzenia, w następujących przypadkach, gdy

- a) przy zawieraniu umowy o robotę podszedł przedsiębiorcę przemysłowego przez okazanie fałszywych lub sfałszowanych książek robotniczych lub świadectw, albo wprowadził go w błąd co do istnienia takiego z innym przedsiębiorcą stosunku, który go jednocześnie obowiązuje;
- b) okaże się niezdatnym do umówionej roboty;
- c) rozpije się a ponawiane napomnienia będą bezskuteczne;
- d) stanie się winnym kradzieży, sprzeniewierzenia lub jakiegobądź innego czynu karygodnego a przez to utraci zaufanie przedsiębiorcy przemysłowego;
- e) zdradzi tajemnicę przedsiębiorstwa lub fabrykacyi, albo, bez pozwolenia przedsiębiorcy przemysłowego oddaje się zajęciom pobocznym, przynoszącym uszczerbek jego pracy w przemyśle;
- f) robotę nieprawnie porzucił lub statecznie zaniedbuje swoich obowiązków, albo usiłuje nawodzić innych pomocników lub domowników do nieposłuszeństwa, do buntowania się przeciw przedsiębiorcy przemysłowemu, do nieporządnego życia lub do czynów niemoralnych albo prawu przeciwnych;
- g) stanie się winnym ciężkiej obrazy honoru, skaleczenia lub niebezpiecznej pogroźki względem przedsiębiorcy przemysłowego lub jego domowników, albo względem innych pomocników, lub też, pomimo poprzedniego ostrzegania obchodzi się nieostrożnie z ogniem i światłem;
- h) jest dotknięty chorobą odrażającą albo z własnej winy stanie się niezdatnym do pracy, lub gdy jego niezdolność do pracy, nie z własnej winy pochodząca, trwa dłużej niż cztery tygodnie;
- i) dłużej niż dwa tygodnie siedzi w areszcie.

§. 82 a.

Przed upływem okresu kontraktowego i bez wypowiedzenia może pomocnik opuścić robotę:

- a) jeżeli nie może pracować dalej bez dowodnego uszczerbku dla swego zdrowia;
- b) jeżeli przedsiębiorca przemysłowy pobił go, lub stał się winnym ciężkiej obrazy honoru względem niego lub jego bliskich;

- c) jeżeli przedsiębiorca przemysłowy lub jego krewni usiłują nakłonić pomocnika lub jego krewnych do czynów niemoralnych albo prawu przeciwnych;
- d) jeżeli przedsiębiorca przemysłowy zatrzymuje mu nieprawnie zapłatę umówioną lub narusza inne ważne postanowienia kontraktowe;
- e) jeżeli przedsiębiorca przemysłowy nie ma z czego lub wzbrania się dać pomocnikowi to co zarobił.

§. 83.

Obowiązek pomocnika kończy się sam przez się, gdy przedsiębiorstwo przemysłowe zostanie zwinięte, lub gdy pomocnik umrze.

Jednakowoż w razie przedwczesnego oddalenia pomocnika, czy to w skutek dobrowolnego zaniechania przemysłu, czyli też z winy przedsiębiorcy przemysłowego, lub w skutek zdarzenia, które go spotkało, pomocnik ma prawo do wynagrodzenia za to, iż mu nie wypowiedziano na terminie.

§. 84.

Jeżeli przedsiębiorca przemysłowy oddali pomocnika przedwcześnie bez takiej przyczyny, którą ustawa dopuszcza (§§. 82 i 101) albo przez własną winę daje mu powód do przedwczesnego rozwiązania stosunku robotnika (§. 82 a), obowiązany jest dać pomocnikowi zapłatę i wszystkie inne umówione użytki za cały okres wypowiedzania a według okoliczności za część okresu wypowiedzania.

§. 85.

Wystąpienie przed czasem.

Gdy pomocnik opuszcza przedwcześnie przedsiębiorcę przemysłowego bez takiej przyczyny, którą ustawa dopuszcza (§§. 82 a i 101), staje się winnym wykroczenia przeciwko ustawie przemysłowej i ma być według jej postanowień ukarany. Nadto przedsiębiorca przemysłowy ma prawo zniewolić pomocnika za pośrednictwem Władzy, aby na czas jeszcze nie dopełniony powrócił do roboty i żądać wynagrodzenia poniesionej straty.

§. 86.

Przedsiębiorca przemysłowy, przyjmując do roboty pomocnika, o którym, gdy go przyjmował, wiedział, że tenże rozwiązał nieprawnie stosunek z poprzednim dawcą pracy, lub zatrzymujący na robocie pomocnika, po dowiedzeniu się o takim nieprawem rozwiązaniu stosunku, staje się winnym wykroczenia przeciw ustawie przemysłowej i jest poprzedniemu dawcy pracy odpowiedzialny równie jak pomocnik za stratę, którą poniósł przez samowolne wystąpienie pomocnika.

Toż samo ściąga się także do przedsiębiorcy przemysłowego, który namówił pomocnika do złamania kontraktu z dawcą pracy.

Poprzedniemu dawcy pracy służy nadto prawo żądania, aby pomocnik, który samowolnie wystąpił, wrócił na czas jeszcze niedopełniony.

§. 87.

Spory, dotyczące się roboty, nauki i zapłaty.

Do rozstrzygania sporów pomiędzy tymi przedsiębiorcami przemysłowymi, którzy nie należą do stowarzyszenia a ich pomocnikami, tudzież między samymi pomocnikami, dotyczące się roboty, nauki i zapłaty, mogą być ustanowione osobne Rady polubowne.

Pozwolenie do ustanawiania takich Rad polubownych dawać będzie Władza administracyjna krajowa na wniosek większej ilości przedsiębiorców przemysłowych lub pomocników mieszkających w tym powiecie, w którym Rada ma być ustanowiona.

Właściwość tych Rad polubownych nie rozciąga się na owe spory, które należą do sądu przemysłowego, ustanowionego w myśl ustawy z dnia 14 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 63).

§. 87 a.

Do utworzenia Rad polubownych, w paragrafie powyższym wzmiankowanych, powołani są interesowani przedsiębiorcy przemysłowi i ich pomocnicy z wyjątkiem uczniów.

Po udzieleniu pozwolenia, zwierzchność gminna miejsca, w którym Rada polubowna będzie miała siedzibę, sporządzi wykaz przedsiębiorców przemysłowych i pomocników (z wyjątkiem uczniów) tego rodzaju przemysłu i prześle go Władzy administracyjnej, która następnie oznaczy, ilu z każdej klasy ma być wybranych, zwoła tak przedsiębiorców przemysłowych jak i pomocników do wybrania sędziów polubownych w oddzielnych zgromadzeniach wyborczych i wydeleguje urzędników swoich do kierowania temi zgromadzeniami.

We względzie uprawnienia do głosowania, obieralności i toku wyborów, stosowane być mają odpowiednio postanowienia §§. 118 i 122.

Wybiera się na trzy lata, po upływie których odbędzie się nowy wybór sędziów polubownych.

Gdy wybory nie zostaną dokonane w sposób przepisany, pozwolenie do ustanowienia Rady polubownej stanie się bezskutecznem; w przeciwnym razie przystąpić należy pod kierunkiem Władzy administracyjnej do utworzenia Rady polubownej.

§. 87 b.

We względzie utworzenia Rady polubownej z wybranych sędziów polubownych, odnawiania tejże i wyboru przewodniczącego, właściwości Rady, tudzież we względzie prowadzenia czynności, wykonalności zawartych ugód i wyroków polubownych, jakoteż we względzie zaprzeczania ważności tychże, stosowane będą odpowiednio postanowienia §§. 122 i 123 o sędzie polubownym stowarzyszeń.

Gdy Rada polubowna zostanie ustanowiona, Władza przemysłowa ogłosić ma, iż się to stało, nadmienając przytem o pozwoleniu, które do utworzenia go dała Władza administracyjna krajowa.

§. 87 c.

O ileby Sąd przemysłowy, ustanowiony w myśl ustawy z dnia 14 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 63), Sąd polubowny stowarzyszenia lub Rada polubowna, stosownie do §fu 87go utworzona, nie były właściwe, spory między przedsiębiorcami przemysłowymi a ich pomocnikami, dotyczące się stosunków roboty, nauki i zapłaty, wytoczone w ciągu trwania stosunku roboty, nauki i zapłaty, albo przynajmniej przed upływem 30 dni po jego rozwiązaniu, brać ma pod rozważę i rozstrzygać Władza administracyjna.

Podobnie spory pomiędzy samymi pomocnikami, dotyczące się stosunków roboty, nauki i zapłaty, wytoczone w ciągu trwania stosunku roboty, nauki i zapłaty, albo przynajmniej przed upływem 30 dni po jego rozwiązaniu, o ileby Sąd prze-

mysłowy albo Rada polubowna w myśl §fu 87go utworzona, nie była właściwa, brać ma pod rozwagę i rozstrzygać Władza administracyjna.

Przeciwko dwom jednobrzmiącym orzeczeniom Władz administracyjnych niema już odwołania.

Te spory, które wytoczone będą po upływie dni 30 od rozwiązania umowy o robotę, naukę lub zapłatę, o ile do nich nie byłby właściwym Sąd polubowny stowarzyszenia lub Rada polubowna, toczyć się mają przed sędzią zwyczajnym.

§. 88.

Regestr robotników.

W każdym przedsiębiorstwie przemysłowem utrzymywany będzie i czynnikom rządowym na każde żądanie pokazywany regestr wszystkich pomocników, podający ich imiona i nazwiska, gminy swojszczyzny, gminy, które wydały książki robotnicze, datę wstąpienia do przedsiębiorstwa przemysłowego, nazwisko ostatniego przedsiębiorcy przemysłowego u którego pomocnik pracował, rodzaj zatrudnienia w przemyśle, kasę chorych, do której pomocnik należy i datę wystąpienia z przedsiębiorstwa przemysłowego.

Przepisów meldunkowych policyjnych ustawa niniejsza nie narusza.

§. 88 a.

Porządek robotniczy.

W fabrykach i w tych przedsiębiorstwach przemysłowych, w których więcej niż 20 pomocników pracuje we wspólnych lokalach, wywieszony być powinien w tychże lokalach porządek robotniczy, przez przedsiębiorcę przemysłowego podpisany, który wszystkim pomocnikom, gdy do roboty wstępują, ma być ogłoszony a zawierający z oznaczeniem terminu, od którego zaczyna obowiązywać, mianowicie następujące postanowienia:

- a) co do rozmaitych kategorii robotników, jakoteż co do sposobu zatrudniania kobiet i młodocianych pomocników;
- b) co do tego, w jaki sposób młodociani pomocnicy pobierają przepisaną naukę szkolną;
- c) co do dni pracy, poczynania się i końca czasu pracy i co do przestanków w robocie;
- d) co do czasu obliczania i wypłacania zarobków;
- e) co do praw i obowiązków dozorców;
- f) co do pielęgnowania robotników w razie choroby lub nieszczęsnej przygody;
- g) co do kar umownych za przekroczenie porządku robotniczego i ich przeznaczenia, jakoteż co do wszelkiego innego odtrącania;
- h) co do terminów wypowiedzania i przypadków, w których stosunek robotnika może być natychmiast rozwiązany.

Najpóźniej na ośm dni przed wywieszeniem w warsztatach porządku robotniczego, należy go przedstawić w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach Władzy przemysłowej, która, jeżeli w porządku robotniczym nie znajdzie nic przeciwnego ustawie, jeden egzemplarz tegoż opatrzyć ma potwierdzeniem i zwrócić przedsiębiorcy przemysłowemu.

§. 89.

Kasa chorych.

Ci przedsiębiorcy przemysłowi, którzy nie należą do żadnego stowarzyszenia, obowiązani są, za przyczynieniem się pomocników wkładkami, albo utworzyć w swoim zakładzie osobną kasę chorych, albo przystąpić do kasy już istniejącej.

§. 90.

Kary umowne.

Kary pieniężne umowne, którym pomocnicy podlegają za wykroczenia przeciwko porządkowi robotniczemu, jakoteż ich użycie, zapisywać należy w rejestrze dostępnym dla Władzy i pomocników a który ma być przedstawiany Władzy przemysłowej, gdyby który z robotników widział się pokrzywdzonym przez ściągnięcie od niego lub użycie kary pieniężnej umownej.

§. 91.

Zastępcy przedsiębiorców przemysłowych.

Co w tym dziale powiedziano o przedsiębiorcach przemysłowych jako dawcach pracy lub majstrach, stosuje się także do ich zastępców, o ile niektóre postanowienia z natury rzeczy nie ściągają się wyłącznie do osoby przedsiębiorcy przemysłowego.

§. 92.

Pomocnicy kupieccy.

Do pomocników kupieckich, uczniów kupieckich i sług kupieckich, postanowienia niniejszej Części stosowane będą tylko o tyle, o ile w księdze ustaw handlowych co innego nie jest przepisane.

2. Przepisy dodatkowe.**A. Dla pomocników młodocianych i dla kobiet.**

§. 93.

Przez pomocników młodocianych rozumie się w ustawie niniejszej pomocników aż do skończenia 16go roku życia.

§. 94.

Ograniczenia w zatrudnianiu pomocników młodocianych i kobiet.

Dzieci, które nie skończyły jeszcze lat 12, nie wolno używać do regularnych zajęć przemysłowych.

Pomocników młodocianych między skończonym 12 a skończonym 14 rokiem wolno używać do regularnych zajęć przemysłowych, o ile praca taka nie szkodzi ich zdrowiu i nie hamuje fizycznego rozwoju a zarazem nie stoi na przeszkodzie dopełnieniu ustawowego obowiązku uczęszczania do szkoły.

Praca tych młodocianych pomocników nie może jednak trwać dłużej niż ośm godzin dziennie.

Zresztą Minister handlu mocen jest w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i po wysłuchaniu Izb handlowo-przemysłowych, oznaczyć osobnem rozporządzeniem te prace niebezpieczne lub zdrowiu szkodliwe, do których albo weale nie wolno używać pomocników młodocianych i kobiet, albo tylko warunkowo.

Położnie wolno używać do regularnych zajęć przemysłowych dopiero po upływie czterech tygodni od położu.

§. 95.

Praca nocna.

W porze nocnej, to jest w czasie pomiędzy ósmą godziną wieczór a piątą godziną zrana, nie wolno używać pomocników młodocianych do regularnych zajęć przemysłowych.

Jednakowoż Minister handlu jest mocen w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych powyższe granice pracy nocnej osobnem rozporządzeniem stosownie uregulować dla pewnych rodzajów przemysłu ze względu na stosunki klimatyczne i wszelkie ważne okoliczności lub w ogóle pozwolić, aby pomocnicy młodociani pracowali w nocy.

§. 96.

Utrzymywanie w ewidencji młodocianych pomocników.

Przedsiębiorcy przemysłowi, zatrudniający młodocianych pomocników, winni utrzymywać wykaz tychże, który ma zawierać nazwiska, wiek, miejsce zamieszkania tych pomocników, jakoteż miejsce zamieszkania ich rodziców lub opiekunów, tudzież datę wstąpienia i wystąpienia.

Wykaz ten złożyć trzeba Władzy przemysłowej na żądanie.

B. Dla pomocników w przedsiębiorstwach przemysłowych fabrycznych.

§. 96 a.

W przedsiębiorstwach przemysłowych, prowadzonych fabrycznie, praca pomocników przemysłowych, nie licząc przestanków, trwać ma najwięcej 11 godzin na dobę.

Atoli Minister handlu, w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i po wysłuchaniu Izb handlowo-przemysłowych, może osobnem rozporządzeniem oznaczyć rodzaje przemysłu, którym, ze względu na ich szczególne, udowodnione potrzeby, przedłużenie okresu pracy dziennej o jedną godzinę ma być dozwolone a wykaz tychże będzie co trzy lata rewidowany.

Oprócz tego, w owych rodzajach przedsiębiorstw przemysłowych, którym w myśl ustępu 3go §fu 75go i ustępu 4go §fu 96 b), prowadzenie fabrykacji bez przerwy jest dozwolone, Minister handlu mocen jest w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych tak uregulować czas pracy, jak tego wymaga peryodyczna zmiana robotników.

Jeżeli wypadki żywiołowe lub nieszczęścia przerwały fabrykację regularną albo jeżeli zaszła potrzeba zwiększenia pracy, Władza przemysłowa pierwszej instancji może poszczególnym przedsiębiorstwom przemysłowym pozwolić czasowe przedłużenie pracy, jednak najdłużej na przeciąg trzech tygodni; udzielanie pozwolenia na dłuższy przeciąg czasu należy do Władzy administracyjnej.

Czas pracy może być przedłużony w razie naglącej konieczności i w ciągu najwięcej trzech dni w miesiącu, jedynie pod warunkiem uwiadomienia o tem Władzy przemysłowej pierwszej instancyi.

Postanowienia powyższe nie stosują się do robót, które jako pomocnicze, właściwą fabrykacyą koniecznie poprzedzić lub po niej nastąpić muszą (palenie pod kotłem, oświetlenie, czyszczenie), o ile robót tych nie wypełniają młodociani pomocnicy.

Za godziny dodatkowe należy się osobna zapłata.

§. 96 b.

Dzieci, które nie skończyły jeszcze lat 14, nie wolno używać do regularnych zajęć przemysłowych w przedsiębiorstwach przemysłowych, prowadzonych fabrycznie.

Pomocników młodocianych, pomiędzy skończonym 14 a skończonym 16 rokiem wolno używać tylko do lżejszych robót, któreby nie szkodziły zdrowiu tychże pomocników i nie tamowały ich fizycznego rozwoju.

Oprócz pomocników młodocianych nie wolno w ogólności używać kobiet do pracy nocnej (§. 95) w przedsiębiorstwach przemysłowych wykonywanych fabrycznie.

Atoli Minister handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i po wysłuchaniu Izb handlowo-przemysłowych, może oznaczyć w osobnem rozporządzeniu te rodzaje przedsiębiorstw przemysłowych, fabrycznie prowadzonych, w których przerwa fabrykacyi ze względu na jej sposoby, jest niemożliwa, albo w których ze względu na potrzeby odnośnych gałęzi przemysłu, peryodyczna zmiana robotników jest konieczna i w których z tychże powodów wolno używać do pracy nocnej pomocników młodocianych między skończonym 14 a skończonym 16 rokiem, jakoteż kobiet w ogólności. Ogólny czas pracy tych osób nie może wynosić na dobę więcej, jak ustawowy czas pracy (§. 96 a, ustęp 1).

C. Dla uczniów.

§. 97.

Za ucznia uważany jest ten, kto pracuje u przedsiębiorcy przemysłowego w celu praktycznego wyuczenia się przemysłu bez względu, czy zgodzono się, aby płacił za naukę czy nie i czy za swoje pracę ma lub nie ma pobierać zapłaty.

§. 98.

Trzymanie uczniów.

Uczniów mogą trzymać tylko ci przedsiębiorcy przemysłowi, którzy sami albo których zastępcy posiadają potrzebne wiadomości techniczne, aby mogli uczynić zadość przepisom §fu 100go we względzie przemysłowego wykształcenia uczniów.

Przedsiębiorcom przemysłowym, którzy byli skazani za zbrodnią w ogólności, za przestępstwo popełnione z chciwości, za przestępstwo przeciwko moralności publicznej lub za także przekroczenie, równie jak tym, którym na zasadzie §fu 137 odebrano prawo trzymania uczniów, nie wolno ani przyjmować uczniów nieletnich, ani też przyjętych dłużej trzymać.

Gdy niema powodu do obawiania się szkodliwych wpływów lub nadużycia, Władza przemysłowa może wyjątkowo pozwolić przedsiębiorcom przemysłowym, w ustępie 2 wzmiankowanym, aby przyjmowali uczniów nieletnich.

§. 98 a.

Okres nauki.

O ile co do okresu nauki nie istnieją osobne przepisy na podstawie ustępu 3. §fu 14go, ustępu 2 §fu 23go i §fu 114 b ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39) okres nauki w rodzajach przemysłu nie fabrycznie prowadzonych trwać ma nie mniej jak dwa a nie więcej jak cztery lata, w rodzajach zaś przemysłu fabrycznie prowadzonych, najwięcej trzy lata.

Jeżeli uczeń odbył już część okresu nauki u pewnego majstra, natenczas w razie prawidłowego przejścia do innego majstra, ta część okresu nauki ma być wliczona w całkowity okres nauki.

§. 99.

Przyjmowanie.

Uczniów nieletnich przyjmować wolno tylko za kontraktem.

Kontrakt, tyczący się nauki, zawarty być może ustnie lub pisemnie; w pierwszym razie zawrzeć należy kontrakt przed starszyzną stowarzyszenia, lub, jeżeli dla owego przemysłu nie istnieje stowarzyszenie, przed Władzą gminną. W drugim razie, zaraz po zawarciu kontraktu, należy go posłać do starszyny stowarzyszenia, lub według okoliczności do Władzy gminnej. W obu zaś przypadkach powinien być zapisany w księdze protokołów, która do tego celu będzie utrzymywana.

Kontrakt, tyczący się ucznia, jest wolny od stępli i opłat.

Tenże powinien zawierać:

1. Nazwisko i wiek majstra, rodzaj lub rodzaje przemysłu, któremi się trudni i jego miejsce pobytu;
2. imię i nazwisko, wiek i miejsce zamieszkania ucznia;
3. nazwisko, zatrudnienie i miejsce zamieszkania jego rodziców, jego opiekuna lub innego zastępcy prawnego;
4. datę kontraktu i jak długo ma obowiązywać;
5. postanowienie, że mianowicie — z zastrzeżeniem wszelkich innych zobowiązań ciążących na obu stronach umowę zawierających — przedsiębiorca przemysłowy zobowiązuje się wyuczyć ucznia kunsztów swego przemysłu, lub jeżeli uprawia więcej rodzajów przemysłu, kunsztów tych wszystkich gałęzi i że uczeń obowiązany jest pracować pilnie w przemyśle a według okoliczności w rozmaitych rodzajach przemysłu swojego majstra;
6. warunki przyjęcia we względzie zapłaty za naukę, lub innego wynagrodzenia, wyżywienia, odzieży, mieszkania i trwania nauki.

Warunki kontraktowe wpisać należy do książki robotniczej.

Przedsiębiorcy przemysłowi, którzy przyjmując uczniów, nie trzymają się ściśle postanowień niniejszych, stają się winnymi wykroczenia przeciwko ustawie przemysłowej.

§. 99 a.

Okres próby.

Jeżeli przy przyjęciu ucznia nie był umówiony dłuższy okres próby, stosunek ucznia może być rozwiązany w ciągu pierwszych czterech tygodni od rozpoczęcia się okresu nauki, przez jednostronne odstąpienie którejkolwiek z dwóch stron.

Okres próby nie może przenosić trzech miesięcy i ma być wliczany w okres nauki.

§. 99 b.

Powinności ucznia.

Uczeń winien być majstrowi posłuszny i wierny, pracować pilnie, dochowywać tajemnic, sprawować się przyzwoicie i czynności swoje w przemyśle wykonywać podług poleceń majstra.

Uczeń nieletni podlega karności ojcowskiej majstra, który ma o niego pieczę i staranie.

§. 100.

Powinności majstra.

Majster winien mieć na pieczy wykształcenie ucznia w przemyśle i nie powinien pozbawiać go potrzebnego ku temu celowi czasu i sposobności przez zatrudnianie go innemi robotami.

Obowiązany jest czuwać nad obyczajami i sprawowaniem się nieletniego ucznia w warsztacie i gdzieindziej; nakłaniać go do pracowitości, moralności, dopełniania obowiązków religijnych, do pobierania nauki w szkołach w §. 75 a) wzmiankowanych i nadzorować jego uczęszczanie do szkoły; winien strzedz się wszelkiego krzywdzenia go, chronić, aby go nie krzywdzili robotnicy i domownicy i czuwać nad tem, aby ucznia nie obciążano robotami, przechodzącymi jego siły fizyczne.

Gdy uczeń nieletni zachoruje lub ucieknie, tudzież w razie innego ważnego wydarzenia, winien uwiadomić jego rodziców, opiekunów lub innych krewnych;

Jeżeli uczeń jest domownikiem majstra, ten ostatni winien dać uczniowi w razie choroby taką samą pomoc, jaką według ustaw ogólnych służbodawcy mają dawać swoim służącym.

§. 101.

Przedwczesne rozwiązanie stosunku ucznia.

Przed upływem umówionego czasu, stosunek ucznia może być w następujących przypadkach rozwiązany niezwłocznie.

1. Przez majstra:

- a) gdy się okaże niewątpliwie, że uczeń nie ma zdolności do wyuczenia się przemysłu;
- b) gdy uczeń dopuści się względem pomocników jednego z czynów wzmiankowanych w §. 82, lit. d), e), f) i g);
- c) gdy uczeń dotknięty jest chorobą odrażającą lub dłużej niż trzy miesiące nie może pracować z przyczyny choroby;
- d) gdy uczeń dłużej niż przez miesiąc siedzi w areszcie.

2. Przez ucznia a względnie przez jego zastępcę prawnego:

- a) jeżeli uczeń nie może pozostać na nauce bez uszczerbku dla swego zdrowia;
- b) jeżeli majster zaniedbuje w wysokim stopniu swoje obowiązki, usiłuje nakłonić ucznia do czynów niemoralnych lub prawu przeciwnych, albo też, bądź sam nadużywa prawa karności ojcowskiej, bądź też zaniedbuje bronić, aby się robotnicy i domownicy źle z uczniem nie obchodzili;
- c) gdy majster dłużej niż miesiąc siedzi w areszcie a nawet i krócej, jeżeli nie obmyślił wyżywienia dla ucznia;

- d) gdy wyrokiem karnym przemysł majstra zostaje czasowo zawieszony;
- e) gdy majster przesiedla się ze swoim przedsiębiorstwem przemysłowym do innej gminy; jednakże stosunek rozwiązać trzeba najpóźniej w ciągu dwóch miesięcy po przesiedleniu się majstra.

§. 102.

Wypowiadanie.

Pod warunkiem czternastodniowego wypowiedzenia, stosunek ucznia może być przez ucznia rozwiązany, jeżeli deklaracją daną przez tegoż ucznia a względnie przez jego prawnego zastępcę będzie udowodnione, że uczeń zmienia zawód albo przenosi się do całkiem innego rodzaju przemysłu, albo gdy go rodzice w skutek zmiany stosunków potrzebują, aby ich piełegnował, lub aby prowadził ich przemysł lub gospodarstwo.

Przyczynę wypowiedzenia trzeba zapisać w książec robotniczej ucznia.

W przeciągu roku po rozwiązaniu stosunku ucznia, uczeń taki nie powinien bez pozwolenia dawnego majstra dostać zajęcia w tym samym przemyśle lub w podobnym przemyśle fabrycznym.

Jeżeli majster odmawia pozwolenia, wolno uczniowi a względnie jego zastępcy prawnemu odwołać się do decyzji instancyi, przeznaczonej ustawą do załatwiania sporów wynikłych ze stosunków pracy, nauki lub zapłaty, która w przypadkach na względy zasługujących, może zamiast majstra dać potrzebne pozwolenie.

§. 102 a.

Oprócz przypadków w §. 102 wzmiankowanych, uczeń a względnie jego zastępca prawny może wypowiedzieć na dni 14 także wtedy, gdy przed instancją, w §. 102 wzmiankowaną, będzie w sposób niewątpliwy udowodnione, że majster obchodzi się ciągle z uczniem nielitościwie lub niesprawiedliwie, chociaż to jego postępowanie nie jest krzywdzeniem ucznia, uprawniającem tegoż w myśl ustępu 2, lit. b) §fu 101go do natychmiastowego rozwiązania stosunku.

Postanowienia ustępów 2, 3 i 4 §fu 102go nie odnoszą się do tego przypadku.

§. 103.

Umowa o naukę traci moc.

Umowa traci moc nie tylko przez zwinięcie przedsiębiorstwa przemysłowego lub przez śmierć ucznia, lecz także przez śmierć majstra, tudzież przez odstąpienie tego ostatniego od przemysłu, nakoniec, gdy jeden lub drugi stanie się niezdolnym do dopełnienia przyjętych zobowiązań.

§. 103 a.

Jeżeli uczeń należy do stowarzyszenia, to w takich przypadkach, w których stosunek ucznia został rozwiązany bez winy ucznia przed upływem okresu nauki, stowarzyszenie winno ile możliwości postarać się o umieszczenie ucznia nadal u innego majstra, należącego do stowarzyszenia.

Stowarzyszenie jest nadto obowiązane w przypadkach, wzmiankowanych w §§. 101, 102, 102 a i 103, gdy nie można otrzymać na czas deklaracyi prawnego zastępcy nieletniego ucznia, wydać tę deklaracyą.

§. 104.

Świadectwo nauki.

Gdy stosunek ucznia zostaje rozwiązany, majster winien wydać uczniowi świadectwo odbycia okresu nauki, zachowania się w ciągu tegoż i nabytego wykształcenia w przemyśle.

Gdy rozwiązanie stosunku ucznia następuje dla tego, ponieważ się prawidłowo skończył, natenczas, jeżeli majster należy do stowarzyszenia, starszyzna stowarzyszenia wydaje świadectwo wyzwolenia na podstawie świadectwa lub według okoliczności świadectw nauki, jakoteż na podstawie postrzeżeń przez stowarzyszenie, stosownie do §fu 114go poczynionych.

W obu przypadkach ważniejsze szczegóły świadectw wpisać należy do książki robotniczej, w której miejscowa Władza policyjna ma je potwierdzić bez opłat i bez stępla.

§. 104 a.

Postanowienia §§ów 77, 82, 82 a i 83 nie odnoszą się do uczniów.

3. Przepis szczególny.

§. 105.

Wyjątki, na które wolno pozwalać w myśl ustępu 3go §fu 74 a, ustępu 3go §fu 75, ustępu 4 §fu 94, ustępu 2 §fu 95, ustępu 2, 3 i 4 §fu 96 a i ustępu 4go §fu 96 b ogłaszane będą w każdym z osobna przypadku w dzienniku urzędowym i Rada państwa ma być corocznie o nich uwiadamiata.

Artykuł III.

Ustawa niniejsza nabywa mocy w trzy miesiące od dnia ogłoszenia.

Artykuł IV.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Mojemu Ministrowi handlu i Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych, którzy w tej mierze porozumiewać się mają z interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 8 marca 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1885 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, illirysko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1885 w którymkolwiek z ośmiu języków **2 zł. 50 c.** i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Roczniki 1849 aż do 1863 włącznie kosztują 30 zł.; roczniki 1864 aż do 1884 włącznie kosztują 42 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujących cenach:

Rocznik	1849 za	2 zł. 10 c.
"	1850 "	5 " 25 "
"	1851 "	1 " 30 "
"	1852 "	2 " 60 "
"	1853 "	3 " 15 "
"	1854 "	4 " 20 "
"	1855 "	2 " 35 "
"	1856 "	2 " 45 "
"	1857 "	2 " 85 "
"	1858 "	2 " 40 "
"	1859 "	2 " — "
"	1860 "	1 " 70 "
"	1861 "	1 " 50 "
"	1862 "	1 " 40 "
"	1863 "	1 " 40 "
"	1864 "	1 " 40 "
"	1865 "	2 " — "
"	1866 "	2 " 20 "

Rocznik	1867 za	2 zł. — c.
"	1868 "	2 " — "
"	1869 "	3 " — "
"	1870 "	1 " 40 "
"	1871 "	2 " — "
"	1872 "	3 " 20 "
"	1873 "	3 " 30 "
"	1874 "	2 " 30 "
"	1875 "	2 " — "
"	1876 "	1 " 50 "
"	1877 "	1 " — "
"	1878 "	2 " 30 "
"	1879 "	2 " 30 "
"	1880 "	2 " 20 "
"	1881 "	2 " 20 "
"	1882 "	3 " — "
"	1883 "	2 " 50 "
"	1884 "	3 " — "

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1884 włącznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość handlową ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.).

Po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.) dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedynczo każdą część roczników 1864 aż do 1884 włącznie; natomiast części roczników 1849 aż do 1863 włącznie można dostać pojedynczo, po powyższej cenie handlowej jedynie o ile zapas wystarczy.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IX. — Wydana i rozesłana dnia 21 marca 1885.

23.

Ustawa z dnia 3 marca 1885,

o wyznaczeniu dotacyi dodatkowej do budżetu państwa z r. 1884 na przysposobienie rezydencji dla biskupa grecko-katolickiego w Stanisławowie.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Celem pokrycia wydatku, nie przewidzianego w ustawie skarbowej z r. 1884, jakiego wymaga nabycie i przysposobienie domu Przybyłowskiej Nr. 215²/₄ przy ulicy Lipowej w Stanisławowie na rezydencją dla biskupa grecko-katolickiego, także nowo kreowanego, wyznacza się następująca dotacya dodatkowa z prawem czerpania z niej aż do końca marca 1866:

Rozdział IX, Ministerstwo wyznań i oświecenia.

Tytuł 10, Wydatki funduszu religijnego.

Galicya: Wydatek nadzwyczajny

na nabycie domu Nr. 215²/₄ przy ulicy Lipowej w Stani-

sławowie . . . . . 35.000 zł.

na przysposobienie tegoż . . . . . 4.300 „

razem . . . . . 39.300 zł.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi wyznań i oświecenia jakoteż Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 3 marca 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Conrad r. w.

Dunajewski r. w.

24.

Ustawa z dnia 7 marca 1885,

o odstąpieniu domu kary imienia św. Wacława w mieście Pradze tamtejszej gminie i wybudowaniu nowego domu kary pod Pragę.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd, aby dom kary imienia św. Wacława w Pradze pod Nr. kons. 329, razem z należącymi do niego gruntami pod budowę, dziedzińcem i ogrodem, rozległości ogółem 5.837 sążni kwadratowych, odstąpił gminie miasta Pragi, przez zamianę za należący do niej grunt pod budowę Nr. parc. 303/3 w Pankrac-Nusslach, z dopłatą sumy 530.000 zł.

§. 2.

Nadto upoważnia się Rząd do pokrycia kosztów wybudowania nowego domu kary dla mężczyzn na rzeczonym gruncie, prelininowanych w sumie 1,200.000 zł. w następujący sposób:

A. w każdym z lat 1885, 1886 i 1887, w dziale wydatków nadzwyczajnych zarządu sprawiedliwości, zamieszczać ma sumę 140.000 zł. odpowiednio płatnym w tych trzech latach ratom należności, które gmina miasta Pragi płacić będzie gotówką za dom kary imienia św. Wacława a które jako „przychód z sprzedaży nieruchomości rządowych“ pod osobnym tytułem, między wpływami będą wykazywane.

B. kwoty, oprócz tego jeszcze potrzebne, aż do sumy 780.000 zł. przysposobić ma tak, aby suma ta, z odsetkami najwięcej po cztery od sta rocznie wynoszącemi, w najwięcej trzydziestu ośmiu i pół ratach rocznych umorzona została.

§. 3.

Odsetki i raty roczne, przypadające stósownie do §. 2 *B*, zamieszczane będą corocznie w budżecie państwa a to w dziale wydatków ministerstwa sprawiedliwości.

§. 4.

Wykonanie ustawy niniejszej, nabywającej mocy od dnia ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom skarbu i sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 7 marca 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

Dunajewski r. w.

25.**Ustawa z dnia 8 marca 1885,**

o wyznaczeniu dotacyj nadzwyczajnych na wybudowanie instytutu anatomicznego dla uniwersytetu wiedeńskiego na gruncie dawnej fabryki karabinów przy ulicy Währingerstrasse.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje :

Artykuł I.

Na pokrycie kosztów wybudowania instytutu anatomicznego dla uniwersytetu wiedeńskiego na gruncie dawnej fabryki karabinów przy Währingerstrasse, wyznacza się następujące dotacye nadzwyczajne aż do sumy łącznej 460.000 zł.:

na rok 1885 . . . . . 250.000 zł.

„ „ 1886 . . . . . 210.000 „

zprawem czerpania aż do końca marca 1887 a względnie 1888.

Natomiast z sumy 420.000 zł., umówionej z funduszem rozszerzenia miasta jako wynagrodzenie za uchylenie ciężącego na grupie X/0 rozszerzenia miasta, udziału na cele uniwersyteckie, zamieszczone będą w r. 1885 pierwsza i druga rata w sumie 100.000 zł. i 180.000 zł. a w r. 1886 trzecia rata w sumie 140.000 zł. jako przychód nadzwyczajny.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi wyznań i oświecenia jakoteż Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 8 marca 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Conrad r. w.

Dunajewski r. w.

26.

**Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia
10 marca 1885,**

o rozpoczęciu urzędowania w Sądzie obwodowym suczawskim na Bukowinie.

Sąd obwodowy i Sąd delegowany miejsko-powiatowy w Suczawie, ustanowione rozporządzeniem ministerstwa sprawiedliwości z dnia 26 czerwca 1881 (Dz. u. p. Nr. 63), rozpoczną urzędowanie dnia 2 września 1885.

Od tegoż dnia zawiesi urzędowanie swoje dotychczasowy Sąd powiatowy suczawski.

Prażák r. w.

27.**Ustawa z dnia 16 marca 1885,**

o wybudowaniu domu na gymnazyum wyższe rządowe czeskie, na Nowem Mieście w Pradze i przysposobieniu potrzebnych na to funduszków.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd, aby na pomieszczenie czeskiego rządowego gymnazyum wyższego na Nowem Mieście w Pradze wystawił dom własny nakładem 211.000 zł.

§. 2.

Fundusz na to potrzebny w kwocie powyższej 211.000 zł. przysposobiony będzie w taki sposób, aby odpowiedni kapitał z odsetkami najwięcej po pięć i jedna czwarta od sta umorzony został w najwięcej trzydziestu ośmiu ratach całorocznych, poczynając od roku 1886.

§. 3.

Z sumy 211.000 zł. pozwala się zaliczyć dodatkowo na rok 1884 kwotę 55.000 zł. w rozdziale IX, tytule 15, §. 13 jako wydatek nadzwyczajny na wybudowanie rzeczzonego domu z prawem czerpania aż do końca marca 1886 a w tymże rozdziale, tytule 10, §. 6 jako przychód nadzwyczajny.

Resztę, to jest 156.000 zł. zamieścić należy w rozdziale IX, tytule 15, §. 13 budżetu na rok 1885 jako wydatek nadzwyczajny z prawem czerpania aż do końca marca 1886 a w tymże rozdziale, tytule 10, §. 1, jako przychód nadzwyczajny.

§. 4.

Raty rzeczzone zamieszczane będą w budżecie państwa począwszy od roku 1886 w dziale wydatków nadzwyczajnych ministerstwa wyznań i oświecenia pod tytułem „Szkoły średnie“.

§. 5.

Wykonanie ustawy niniejszej, nabywającej mocy od dnia ogłoszenia, poruczam Memu Ministrowi wyznań i oświecenia i Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 16 marca 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Conrad r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część X. — Wydana i rozesłana dnia 28 marca 1885.

28.

Ustawa skarbowa z dnia 26 marca 1885, na rok 1885.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Na wszystkie wydatki państwa 1885 r. wyznacza się ogółem 520,198.772 zł. waluty austriackiej.

Artykuł II.

Wydatki szczegółowe i sumy etatowe, dla każdego wydziału administracyi wyznaczone, podane są w pierwszej części preliminarza państwa poniżej zamieszczonego.

Dotacye, w poszczególnych rozdziałach, tytułach i paragrafach tego preliminarza państwa, wyznaczone, mogą być użyte tylko na cele w odpowiednich rozdziałach, tytułach i paragrafach wskazane a mianowicie oddzielnie na potrzeby zwyczajne i nadzwyczajne.

Dotacya w sumie 150.782 zł., wyznaczona w rozdziale 29, tytule 3, §. 6 b) jako preliminarz roczny funduszu melioracyjnego, użyta być może tylko na cele szczególne, w tymże preliminarzu oznaczone i przenoszenie z jednej pozycyi do drugiej nie jest dozwolone.

Artykuł III.

Na pokrycie wydatków państwa, w artykule I wyznaczonych, przekazują się wpływy z podatków stałych, z podatków niestałych i wszystkich innych gałęzi dochodów państwa, ustanowione w drugiej części niżej zamieszczonego preliminarza państwa, w sumie 504,961.495 zł. waluty austriackiej.

Artykuł IV.

Dla otrzymania sumy dochodów państwa w artykule III ustanowionej, podatki stałe i niestałe pobierane będą w ogólności według istniejących przepisów.

Z podatkiem zarobkowym i z podatkiem dochodowym pobierany będzie prócz należitości zwyczajnej dodatek nadzwyczajny w kwocie równej podatkowi zwyczajnemu.

Od tych osób do płacenia podatku obowiązanych, których całkowita należitość zwyczajna podatku zarobkowego i dochodowego pierwszej klasy, lub podatku dochodowego drugiej klasy nie przenosi kwoty 30 zł. wal. austr., pobierany będzie dodatek nadzwyczajny, w kwocie wynoszącej tylko siedm dziesiątych części podatku zwyczajnego.

Artykuł V.

Na pokrycie kapitałów ogólnego długu państwa, które mają być spłacone w ciągu roku 1885 można pociąć w obieg stósownie do §. 2 ustawy z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. 1868 Nr. 3), obligacye nie zwrotnego jednorakiego długu państwa, utworzonego mocą ustawy z dnia 20 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 66) a to za taką kwotę, jaka będzie potrzebna, aby przez zbycie tychże otrzymać fundusze, wystarczające na pokrycie owych kapitałów.

Na rachunek tej amortyzacyi kapitałów wygotować należy niezwłocznie i wydać Ministrowi skarbu obligacye długu przynoszącego odsetki w papierach w kwocie imiennej 10,455.400 zł., tudzież obligacye długu przynoszącego odsetki w srebrze, w sumie 695.000 zł.

Artykuł VI.

Kwoty wyznaczone na wydatki roku 1885, aż do końca tegoż roku albo wcale nie, albo nie całkiem wydane, jednak z wyjątkiem dotacyj zarządu cłowego, tudzież dotacyj na zwroty podatkowe od wyrobu gorzalki, piwa i cukru z buraków, które z końcem roku zawieszają się, mogą także być jeszcze wydawane aż do 31 marca 1886 na cele w niniejszej ustawie skarbowej przewidziane i w granicach pozycyij tamże ustanowionych; odnośne wypłaty jednak mają być zapisane w rachunku rocznym na karb zarządu poprzedniego roku.

To jednak pozwolenie co do kwot, niewyczerpanych nawet i w pierwszych trzech miesiącach 1886 roku, traci moc z dniem ostatnim marca 1886.

Postanowienie to nie rozciąga się do kwot, wyznaczonych na pokrycie stałych plac, jakimi są pensye, emerytury itd. albo na uiszczenie tych wypłat, które opierają się na obowiązującym tytule prawnym, jak odsetki od długu państwa itd. Kwoty te można wydawać aż do upływu terminu przedawnienia.

Również nie rozciąga się postanowienie powyższe na te dotacye, co do których w pierwszej części preliminarza wyznaczono termin używania aż do końca

marca 1887, jeżeliby jednak w r. 1885 użyte nie były, tak uważane będą, jak gdyby były wyznaczone w preliminarzu 1886 roku i dla tego mają być policzone na zarząd tegoż ostatniego roku.

Przychody z cell, z podatku konsumcyjnego od wyrobu piwa, z podatku konsumcyjnego od wyrobu gorzałki, tudzież z podatku konsumcyjnego od wyrobu cukru z buraków nie mają być policzone na zarząd przeszłoroczny.

Z dotacyj, wyznaczonych ustawą skarbową z dnia 16 kwietnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 47), na rok 1883, w rozdziale 7, tytule 7, paragrafie 12 a względnie tytule 8, paragrafie 10 w sumie 80.000 zł. na budowę stałego mostu na Dniestrze pod Zaleszczykami i w sumie 25.000 zł. na regulacyą Odry, można czerpać jeszcze aż do końca marca 1886; rachunki jednak z tych dotacyj złożyć należy tak, jak gdyby wyznaczone były w preliminarzu 1884 r. w myśl artykułu VI, ustępu 4 ustawy skarbowej na rok 1884.

Z dotacyj nadzwyczajnych, wyznaczonych tą samą ustawą skarbową w rozdziale 31, ministerstwo sprawiedliwości, tytuł 6: budowa nowych domów kary, z pozwoleniem czerpania do końca marca 1885, można niewydaną resztę dotacyi w §. 4, w kwocie 143.000 zł., na wybudowanie domu karnego w Stanisławowie, wyznaczonej, czerpać jeszcze aż do końca marca 1886 i policzyć na rachunek 1885 roku.

Artykuł VII.

Upoważnia się Ministra skarbu do sprzedania w ciągu roku 1885 takich nieruchomości rządowych, których wartość szacunkowa każdej z osobna nie przenosi 25.000 zł. aż do sumy ogólnej 300.000 zł. a to bez poprzedniczego szczegółowego pozwolenia Rady państwa, jedynie pod warunkiem, iż później usprawiedliwi sprzedaż. Upoważnia się nadto Ministra skarbu, pod warunkiem późniejszego usprawiedliwienia, by spółkom, którym służy użytkowanie kolei żelaznych państwa, udzielił w ciągu roku 1885 pozwolenie do sprzedaży zbytecznych gruntów kolei państwa, pod warunkiem wynagrodzenia Skarbu państwa za zrzeczenie się prawa własności, a pozwolenie to może być udzielone i wtedy, gdy wartość szacunkowa jednego takiego przedmiotu przenosi sumę 25.000 zł.

Artykuł VIII.

Od sumy ogólnej wydatków	520,198.772 zł.
odciągnąwszy sumę ogólną dochodów	504,961.495 „
niedobór wynosi	15,237.277 zł.

Upoważnia się Ministra skarbu, aby na częściowe pokrycie tego niedoboru postarał się o sumę ośm milionów złotych wal. austr. przez wypuszczenie w obieg obligacyj długu, utworzonego mocą ustawy z dnia 11 kwietnia 1881

(Dz. u. p. Nr. 33) niezwrotnego, uwolnionego od podatku, odsetki po pięć od sta w wal. austr. przynoszącego, a dopóki to nie nastąpi, aby zebrał kwoty potrzebne przez zaciągnięcie długu nieustalonego, który ma być spłacony w ciągu 1885 roku.

Nadto upoważnia się Ministra skarbu, aby użył na pokrycie niedoboru, wierzytelności państwa, wynikających z zarządu byłych kas zaliczkowych rządowych, które w ciągu 1885 roku będą jeszcze zwrócone; pozostała zaś jeszcze część niedoboru pokryta będzie zapasami kasowymi.

Artykuł IX.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 26 marca 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w.

Conrad r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Preliminarz państwa

na rok 1885 dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część pierwsza. — Potrzeby.

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki		
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca	Suma
					1886	
				zł. w walucie austriackiej		
1			I. Dwór cesarski	4,650.000		4,650.000
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaśn. Pana 50%	75.012		75.012
3			III. Rada państwa.			
1			Izba panów	38.700	400	39.100
2			Izba deputowanych	661.864	1.300	663.164
3			Delegacya	11.000		11.000
4			Komisya kontroli długu państwa	13.180		13.180
5			Na budowę i urządzenie wewnętrzne nowego domu dla parlamentu			360.000
			Suma (Rozdział 3, Tytuły 1—5)	724.744	1.700	1,086.444
4			IV. Trybunał państwa	24.000		24.000
5			V. Rada ministrów.			
1			Prezydium rady ministrów	140.887		140.887
2			Fundusz dyspozycyjny	50.000		50.000
3			Koszta gazet urzędowych	608 600		608 600
4			Biuro korespondencyj telegraficznych	103.000		103.000
5			Trybunał administracyjny	126.140		126.140
			Suma (Rozdział 5, Tytuły 1—5)	1,028 627		1,028.627
6			VI. Suma na wydatki w sprawach wspólnych.			
1			Nadwyżki przychodów cłowych	16,197.000		16,197.000
2			Podatek dochodowy austriacko-węgierskiego Lloyd'a	131 586		131.586
3			Kwota na pokrycie wydatków wspólnych	66,983.002		66,983.002
4			Wydatek nadzwyczajny wojskowy na rok 1885 na po- trzeby wojska stojącego w Bośni i Hercegowinie, tudzież w okręgu Limu		4,338.950	4,338.950
5			Dotacje dodatkowe za rok 1884 (dla ministerstwa spraw zewnętrznych)	6.901		6.901
6			Na pokrycie wydatków wspólnych a to stosownie do za- twierdzonego zamknięcia rachunków wspólnych za rok 1881	1,730.000		1,730.000
			Suma (Rozdział 6, Tytuły 1—6)	85,048.489	4,338.950	89,387.439

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1886	1887	
					zł. w walucie austriackiej		
7	VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych.						
1	1		Kierownictwo naczelne	451.000	8.400		459.400
2			Biuro techniczne ubezpieczeń		10.000		10.000
2			Wydatki policji rządowej	120.000	. . . . .		120.000
3			Koszta dziennika ustaw państwa	55.400	2.400		57.800
4	1		Zarząd administracyjny wszystkich krajów	5,496.382	96.219		5,592.601
	2		Wydatki z powodu chorób epidemicznych i epizoo- tycznych		217.500		217.500
	3		Przytłumienie choroby skrljevo w Dalmacyi		. . . . .	23.000	23.000
5	1		Bezpieczeństwo publiczne (8.834 zł. w złocie)	3,741.546	14.930		3,756.476
			Strata na monecie do tego złota (20%)		1.770		1.770
	2		Nadzwyczajne wydatki policyjne w Dalmacyi (włóczę- gostwo)		. . . . .	6.500	6.500
6			Służba budownicza rządowa	1,109.230	9.950		1,119.180
			Koszta podróży z powodu nadzwyczajnych budowli drogowych i wodnych		. . . . .	39.800	39.800
7			Budowa dróg:				
	1		Austria poniżej Anizy	447.000	. . . . .		447.000
			Odbudowanie mostu na strumieniu Fische w Schwa- dorfie na gościńcu bruckim w powiecie bruckim nad Litawą (1 rata)		. . . . .	9.000	9.000
	2		Austria powyżej Anizy	184.310	. . . . .		184.310
			Przełożenie gościńca gradeckiego na Kleinkammer- bühel w Ischlu, w powiecie gmundenskim (2 rata)		. . . . .	14.206	14.206
	3		Salzburg	96.000	. . . . .		96.000
			Odbudowanie mostu na rzece Lammer w Obergäu w 30 kilometrze gościńca karyntyjskiego, w po- wiece salzburskim		. . . . .	6.200	6.200
	4		Styrya	270.000	. . . . .		270.000
			Dodatek skarbowy na uzupełnienie regulacyi Anizy w powiatach liezeńskim i gröbmińskim (3 rata)		. . . . .	1.250	1.250
			Poprawa gościńca solnego na Krautbergu w Aussee w powiecie gröbmińskim (1 rata)		. . . . .	7.000	7.000
	5		Karyntya	169.500	. . . . .		169.500
			1. Budowa mostu żelaznego z kamiennymi filarami na Drawie pod Bielakiem, na gościńcu włoskim w po- wiece bielackim (3 rata)		. . . . .	35.000	35.000
			2. Budowa mostu z wierzchem żelaznym i filarami kamiennymi w miasteczku Spittalu na gościńcu tyrolskim, w powiecie spittalskim (2 rata)		. . . . .	9.000	9.000
			Zniesienie	1,166.810	. . . . .	81.656	1,248.466

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i		
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca	Suma
					1886	
				zł. w walucie austriackiej		
			Przeniesienie .	1,166.810	81.656	1,248.466
7	7	5	3. Podwyższenie gościńca tyrolskiego pod Górnym Drauburgiem w powiecie spittalskim (2 rata)	*)	10.000	10.000
			4. Podwyższenie gościńca tyrolskiego pomiędzy Kleblachem a Lessnigskim wąwozem w powiecie spittalskim (2 rata)	*)	1.700	1.700
			5. Dodatek skarbowy na poprawienie drogi konkurencyjnej w dolinie Lessachu w powiecie hermagorskim (3 rata)		3.000	3.000
			6. Dodatek skarbowy na budowę dla ochrony dróg na gościńcu tyrolskim, w powiatach bielackim i spittalskim (2 rata)	*)	15.000	15.000
6			Kraina	120.000		120.000
			Przełożenie gościńca karlsztadzkiego w części prowadzącej przez górę Gorianz w powiatach nowomiejskim i czernembelskim (1 rata)		10.000	10.000
7			Przymorze	96.800		96.800
			Przełożenie gościńca karyntyjskiego na Ovinku w powiecie goryckim (1 rata)		20.000	20.000
8			Tyrol i Vorarlberg	329.400		329.400
			1. Dalsza budowa gościńca tonalskiego z Sigmundskronu na wąwóz mendelski do Rofre, Sarnonico, Fondo do Brezu w powiatach bożeńskim i kleskim (6 rata)		60.000	60.000
			2. Budowa nowego gościńca z Nago do Arco w powiecie rivańskim (4 rata)		6.500	6.500
			3. Wybudowanie drogi konkurencyjnej nonsthalskiej od Brezu do Bczzano, stanowiącej przedłużenie drogi tonalskiej i z Mostlizzolo do Clesu, Dermullo i Cavareno w powiecie kleskim (1 rata)		10.000	10.000
			4. Postawienie mostu z wierzchem żelaznym i kamiennymi filarami na rzece Inn w Kufsteinie na gościńcu kufsteinskim w powiecie kufsteinskim (1 rata)		55.000	55.000
			5. Dopłata skarbową na wybudowanie drogi konkurencyjnej od Schluderns na Glurns do Taufers, łączącej się z drogą szwajcarską münsterthalską, w powiecie merańskim (1 rata)		7.500	7.500
			Gościniec pusterthalski:			
			6. Przełożenie drogi i postawienie mostu drewnianego na strumieniu Pfunderer w Niedervintl, w powiecie brixieńskim	*)	6.400	6.400
			7. Postawienie mostu żelaznego na rzece Rienz pod St. Lorenzem, w powiecie bruneckim (1 rata)	*)	15.000	15.000
			8. Postawienie mostu żelaznego na rzece Rienz w Brunecku, w powiecie bruneckim (1 rata)	*)	15.000	15.000
			Zniesienie .	1,713.010	316.756	2,029.766
*) Budowie popowodziowe.						

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i		
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca	Suma
					1886	
				zł. w walucie austriackiej		
			Przeniesienie .	1,713.010	316.756	2,029.766
7	7	8	9. Postawienie mostu żelaznego na strumieniu Gsies- ser pod Welsbergiem, w powiecie bruneckim	*)	9.700	9.700
			10. Przełożenie drogi powyżej Welsbergu ku Leitner- säge, w powiecie bruneckim	*)	12.000	12.000
			11. Postawienie mostu żelaznego na rzece Rienz pod Leitnersäge, w powiecie bruneckim	*)	8.100	8.100
			12. Postawienie mostu drewnianego na strumieniu Pragsen, w kilometrze 51—51.1, w powiecie bru- neckim	*)	5.600	5.600
			13. Postawienie mostu żelaznego na rzece Drawie w Innichen, w powiecie lienckim	*)	7.500	7.500
			14. Wyporządzenie drogi tudzież mostu na Drawie w Vierschachu, w powiecie lienckim	*)	11.000	11.000
			15. Wyporządzenie drogi po większej części popsutej w kilometrze 83.3—94.2, w powiecie lienckim, pokrycie nadwyżki wydatku	*)	35.600	35.600
			16. Wyporządzenie uszkodzonej części drogi w kilo- metrze 96—101.2, w powiecie lienckim, pokry- cie nadwyżki wydatku	*)	31.000	31.000
			Gościniec primierski:			
			17. Postawienie mostu powyżej Bellamonte, w powie- cie cavaleskim	*)	7.700	7.700
			18. Dodatki konkurencyjne na budowę ochronne, które na gościńcu pusterthalskim, włoskim, valsu- gańskim, primierskim i tanalskim mają być wy- konane w myśl ustawy państwa z dnia 13 marca 1883	*)	39.600	39.600
9			Czechy	1,050.000		1,050.000
			1. Budowa mostu żelaznego na Łabie pod Jaromie- rzem na gościńcu podiebradzko-nachodzkim, w po- wiecie królowodzkiem (2 rata)		24.800	24.800
			2. Budowa mostu żelaznego na Cydlinie pod Smida- rzem, na gościńcu nowobydzowskim, w powiecie nowobydzowskim		8.600	8.600
			3. Budowa mostu żelaznego na Nezarce pod Neu- hausem, w powiecie neuhauskim (1 rata)		10.000	10.000
			4. Budowa mostu żelaznego na Izerze pod Turno- wem, na gościńcu podiebradzko-turnowskim, w po- wiecie turnowskim (1 rata)		10.000	10.000
10			Morawia	230.000		230.000
11			Szląsk	109.000		109.000
			Zniesienie .	3,102.010	537.956	3,639.966
			*) Budowie popowodziowe.			

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca	Suma	
					1886		1887
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	3,102.010	. . . . .	537.956	3,639.966
7	7	12	Galicya i Krakowskie	907.000	. . . . .	. . . . .	907.000
			1. Budowa mostu stałego na Dniestrze pod Zaleszczykami, na gościńcu podolskim, w powiecie zaleszczyckim (3 rata)	. . . . .	. . . . .	10.000	10.000
			2. Odbudowanie drogi gminnej doliniańsko-wyszkowskiej (gościńiec karpacki), w powiecie doliniańskim (2 rata)	. . . . .	. . . . .	23.300	23.300
			3. Przebudowanie a względnie odbudowanie drogi gminnej zagorzańsko-radoszyckiej (gościńiec karpacki), w powiecie sanockim	. . . . .	. . . . .	8.000	8.000
			4. Odbudowanie drogi powiatowej żmigrodzko-grabskiej (gościńiec karpacki), w powiatach jasielskim i krośnieńskim (3 rata)	. . . . .	. . . . .	33.370	33.370
			5. Budowa mostu na Wiśle pod Pustynią, na drodze powiatowej oświęcimsko-chrzanowskiej, w powiatach bielskim i chrzanowskim (2 rata)	. . . . .	. . . . .	8.760	8.760
			6. Budowa mostów na Łomnicy i Siwce na drodze gminnej halicko-siwieckiej, w powiatach stanisławowskim i kałuskim (2 rata)	. . . . .	. . . . .	7.480	7.480
			7. Odbudowanie drogi gminnej przeworsko-sieniawskiej i mostu na Sanie pod Lezachowem, w powiatach łańcuckim i jarosławskim (1 rata)	. . . . .	. . . . .	40.000	40.000
	13		Bukowina	92.800	. . . . .	. . . . .	92.800
			1. Dokończenie budowy gościńca od granicy węgierskiej pod Kislibabą aż do Jakoben, w powiecie dołhopolskim (12 rata)	. . . . .	. . . . .	16.000	16.000
			2. Wyporządzenie drogi podjazdowej skarbowej do mostu stałego na Dniestrze pod Zaleszczykami. w powiecie koemańskim (2 rata)	. . . . .	. . . . .	5.000	5.000
	14		Dalmacya	90.000	. . . . .	. . . . .	90.000
			1. Budowa drogi skarbowej makarsko-duarskiej dla połączenia z gościńcem śródziennym, w powiatach makarskim i spleckim (5 rata)	. . . . .	. . . . .	14.140	14.140
			2. Dalszy ciąg budowy gościńca z Castelnovo do Meljin a względnie z Meljin na Kombur aż do cieśniny kateńskiej pod Gjuricem, w powiecie kottorskim, na II części z Meljin do Komburu (1 rata)	. . . . .	. . . . .	10.000	10.000
			Suma (Tytuł 7, §§. 1—14) .	4,191.810	. . . . .	714.006	4,905.816

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1886	1887	
				zł. w walucie austriackiej			
2	8		Budownictwo wodne:				
	1		Austria poniżej Anizy	276.450			276.450
			Dodatek skarbowy na regulację Dunaju (4 rata)		430.000		430.000
			Austria powyżej Anizy	200.000			200.000
	2		1. Budowle wodne na Dunaju			60.000	60.000
			2. " " " rzecze Innie			60.000	60.000
			3. " " " Salzachu			10.000	10.000
			4. " " " Traunie			60.000	60.000
			Salzburg	37.000			37.000
	3		Uregulowanie Salzachu i Sali			65.000	65.000
			Styrya	39.600			39.600
	4		1. Dodatek skarbowy na uregulowanie Muru (11 rata)			30.600	30.600
			2. Dodatek skarbowy za przydatkowe roboty koło regulacji Muru (3 rata)			23.100	23.100
			3. Dodatek skarbowy na uregulowanie Anizy (3 rata)			1.250	1.250
			4. Dodatek skarbowy na uregulowanie Sannu, ro- boty przydatkowe (1 rata)			6.000	6.000
			Karyntya	37.800			37.800
	5		Dodatek skarbowy na regulowanie Drawy (2 rata)			150.000	150.000
			Kraina	11.600			11.600
	6		Uregulowanie Sawy			50.000	50.000
			Tyrol i Vorarlberg	60.000			60.000
	7		1. Budowle recesowe na rzecze Inn			6.000	6.000
			2. Budowle regulacyjne na Renie			25.000	25.000
			3. Odbudowanie grobli skarbowych w rzecze Noce powyżej Zambano w powiecie trydenckim zniszczo- nych przez powódź w r. 1882 (1 rata)			*) 40.000	40.000
	8		Czechy	206.000			206.000
			1. Uregulowanie Mołdawy			60.000	60.000
			2. Regulacja Łaby			130.000	130.000
	9		Morawia	400			400
	10		Szląsk				
			1. Regulacja Odry oraz groble i tamy (3 rata)			20.000	20.000
			2. Regulacja Wisły (2 rata)			20.000	20.000
	11		Galicya i Krakowskie	171.500			171.500
			1. Budowle na Wiśle			180.000	180.000
			2. " " Dunajcu			30.000	30.000
			3. " " Same			60.000	60.000
			4. " " Dniestrze			75.000	75.000
			5. " " Wisłocy			5.000	5.000
	12		Bukowina	2.500			2.500
			1. Budowle rzeczne na Prucie			10.000	10.000
			2. " " " Serecie			5.400	5.400
Suma (Tytuł 8, §§. 1—12)				1,042.850	430.000	1,182.350	2,655.200
*) Budowle p. powodziowe.							

*) Budowle p. powodziowe.

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1886	1887	
				zł. w walucie austriackiej			
7	9		Nowe budowle dla zarządu administracji i większe urzą- dzenia:				
	1		Na nowe pokrycie c. k. teatru narodowego w Inns- brucku (2 rata)			2.300	2.300
	2		Na wzniesienie nowego budynku urzędowego w Kolinie (2 rata)			19.385	19.385
	3		Na wzniesienie nowego budynku urzędowego w Nowym Jiczynie (1 rata)			17.800	17.800
	4		Rata roczna za realność Młockich we Lwowie (37 i 38 rata)		1.400		1.400
	5		Rata roczna za realność w Mośeiskach (19 i 20 rata)		454		454
	6		Rata roczna za budynek teatralny w Krakowie (13 i 14 rata)		640		640
			Suma (Tytuł 9, §§. 1—6)		2.494	39.485	41.979
			Razem (Rozdział 7, Tytuły 1—9)	16,208.218	793.663	2,005.141	19,007.022
8			VIII. Ministerstwo obrony krajowej.				
	1		Kierownictwo naczelne	287.854	1.200		289.054
	2		Obrona krajowa (1.920 zł. w złocie)	4,375.918	42.310		4,418.228
			Strata na powyższem złocie (200/0)		384		384
	3		Koszta poboru do wojska, tudzież koszta komisij w spra- wach kwaterunku, koszta podróży urzędników admini- stracyjnych z powodu zgromadzeń kontrolnych ur- lopników i rezerwistów, tudzież klasyfikacji koni; koszta podróży z powodu wymiaru taks wojskowych i wydatki na druki do czynności urzędowych w spra- wach taks wojskowych, na koniec koszta przymusowego przystawienia niechęcych wrócić urlopników i rezer- wistów	78.540			78.540
	4		Fundacye wojskowe	32.700			32.700
	5		Straż policyjna wojskowa	86.240			86.240
	6		Żandarmerja	4,618.360			4,618.360
	7		Zapomogi dla potrzebujących pomocy rodzin rezerwistów powołanych		2.800		2.800
	8		Koszta przymusowego sprowadzenia z zagranicy popiso- wych austriackich, niechęcych wrócić		2.000		2.000
			Suma (Rozdział 8, Tytuły 1—8)	9.479.612	48.694		9,528.306
9			IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia.				
			A. Wydatki centralne.				
	1		Kierownictwo naczelne	263.600	43.600		311.200
	2		Przebudowanie i urządzenie budynku przy Minoritenplatz Nr. 7			4.000	
	2		Nadzór nad szkołami	603.500			603.500
	3		Akademie umiejętności	75.000	2.000		77.000
	4		Muzeum sztuki i przemysłu z zakładem do prób chemi- czno-technicznych:				
	1		Muzeum sztuki i przemysłu	75.400	300		75.700
	2		Zakład do prób chemiczno-technicznych	9.500			9.500
	5		Zapomoga dla słowarzyszenia przemysłowego dolno- austriackiego na muzeum przemysłowe technologiczne w Wiedniu		40.000		40.000
	6		Komisja główna i dyrekcya statystyki administracyjnej	74.000	3.424		77.424
	7		Instytut geologiczny państwa	54.200			54.200
			Zniesienie	1,155.200	89.324	4.000	1,248.524

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1886	1887	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	1,155.200	89.324	4.000	1,248.524
9	8		Zakład naczelny meteorologii i magnetyzmu ziemi . . .	25.200	1.450	. . . . .	26.650
	9		Wydatki na cele sztuki i archeologii:				
			a) Na cele sztuk:				
		1	Akademia sztuk pięknych w Wiedniu	112.500	700	. . . . .	113.200
		2	Szkoła sztuk pięknych w Krakowie	18.600	. . . . .	. . . . .	18.600
		3	Zapomogi dla instytutów muzycznych na utrzymanie szkół	. . . . .	18.600	. . . . .	18.600
		4	Stypendya dla artystów, zamówienia, wspieranie przed- sięwzięć artystycznych i inne wydatki	29.550	. . . . .	. . . . .	29.550
			Suma (Tytuł 9, §§. 1—4) .	160.650	19.300	. . . . .	179.950
			b) Na cele archeologiczne:				
		5	Komisya naczelna do badania i utrzymania zabytków sztuki i pomników historycznych	11.430	. . . . .	. . . . .	11.430
		6	Restauracya dawnych zabytków budownictwa	4.000	. . . . .	. . . . .	. . . . .
			Restauracya kościoła parafialnego w Maria-Neustift pod Pettau	. . . . .	. . . . .	2.134	36.134
			Restauracya katedry w Spljeie	. . . . .	. . . . .	10.000	. . . . .
			Restauracya dzwonicy w Spljeie (2 rata)	. . . . .	. . . . .	10.000	. . . . .
			Odbudowanie katedry praskiej	. . . . .	. . . . .	10.000	. . . . .
		7	Na wykopaliska, tudzież zapomogi dla przedsięwzięć archeologicznych	5.500	. . . . .	. . . . .	5.500
			Suma (Tytuł 9, §§. 5—7) .	20.930	. . . . .	32.134	53.064
			Suma (Tytuł 9, §§. 1—7) .	181.580	19.300	32.134	233.014
			Razem (Rozdział 9, Tytuł 1—9) .	1,361.980	110.074	36.134	1,508.188
			B. Wyznania.				
10			Potrzeby funduszków religijnych:				
			a) Wydatki funduszków:				
		1	Austria poniżej Anizy	429.000	. . . . .	. . . . .	429.000
		2	Austria powyżej Anizy	104.400	. . . . .	. . . . .	104.400
		3	Salzburg	80.000	. . . . .	. . . . .	80.000
		4	Tyrol	146.000	1.000	. . . . .	148.900
			Dodatki na budowle	. . . . .	. . . . .	1.900	. . . . .
		5	Vorarlberg	11.000	. . . . .	. . . . .	11.000
		6	Styrya	241.000	. . . . .	. . . . .	244.340
			Nowe budowle, przebudowania i dobudowania	. . . . .	. . . . .	3.340	. . . . .
		7	Karyntya	84.000	. . . . .	. . . . .	87.423
			Zwrót kapitałów	. . . . .	3.423	. . . . .	. . . . .
		8	Kraina	113.000	. . . . .	. . . . .	113.000
		9	Tryest	51.400	. . . . .	. . . . .	51.400
10		10	Gorycja	71.900	. . . . .	. . . . .	72.833
			Nowe budowle, przebudowania i dobudowania	. . . . .	. . . . .	933	. . . . .
		11	Istrya	56.300	. . . . .	. . . . .	56.300
		12	Dalmacya	254.000	4.000	. . . . .	305.000
			Nowe budowle, przebudowania i dobudowania	. . . . .	. . . . .	44.000	. . . . .
			Dodatki na budowle	. . . . .	. . . . .	3.000	. . . . .
			Zniesienie .	1,642.000	8.423	53.173	1,703.596

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i						
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca	Suma				
					1886		1887			
				zł. w walucie austriackiej						
			Przeniesienie .	1,642.000	8.423	53.173	1,703.596			
9	10	13	Czechy	691.000			719.500			
			Nowe budowle, przebudowania i dobudowania			23.500				
			Dodatki na budowle			5.000				
					14	Morawia	296.000			296.000
					15	Szląsk	61.000			61.000
					16	Galicja	916.000			993.000
			Przerobienia				19.000			
					17	Kraków	53.300			53.300
					18	Bukowina	35.900			38.993
			Nowe budowle, przebudowania i dobudowania				1.860			
						Urządzenie wewnętrzne			1.233	
					19	Dla wszystkich królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych:				
						Zapomogi dla plebanów katolickich		600.000		600.000
			Suma (Tytuł 10, §§. 1—19) .	3,753.200	608.423	103.766	4,467.389			
20	b)		Wydatki lasów i dóbr funduszu religijnego	238.340			286.320			
			Nowe budynki i kupno realności			42.430				
			Pomiar, rozgraniczenie i urządzenie leśniarki		3.380					
			Wykup i uregulowanie służebnictw		1.020					
			Wszystkie inne wydatki nadzwyczajne		1.150					
			Suma (Rozdział 9, Tytuł 10, §§. 1—20) .	3,993.540	613.973	146.196	4,753.709			
11			Fundacje i dodatki na potrzeby wyznania katolickiego:							
			1 Fundacje	31.500			31.500			
			2 Dodatki	121.300			133.765			
			Na rozpoczęcie restauracji kościoła św. Piotra w Wie- dniu			10.000				
			Na odnowienie kościoła parafialnego w Linzu			4.465				
			Suma (Tytuł 11, §§. 1 i 2) .	152.800		14.465	167.265			
12			Dodatki na potrzeby wyznania ewangelickiego:							
			1 Wyższa rada kościelna ewangelicka	32.000	700		32.700			
			2 Ryczałtowe wsparcie dla kościoła ewangelickiego, wyznania augsb. i helweckiego	75.000			75.000			
			Suma (Tytuł 12, §§. 1 i 2) .	107.000	700		107.700			
13			Dodatki na potrzeby wyznania grecko-oryentalnego:							
			1 Dalmacja	62.000			87.800			
			Nowe budowle			15.800				
			Dodatki na nowe budowle			4.000				
			2 Wsparcie dla duchowieństwa pasterskiego grecko- oryentalnego w Dalmacji		6.000					
			Suma (Tytuł 13, §§. 1 i 2) .	62.000	6.000	19.800	87.800			
			Suma (Rozdział 9, Tytuły 10—13) .	4,315.340	620.673	180.461	5,116.474			

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1886	1887	
				zł. w walucie austriackiej			
C. Oświecenie.							
914	Szkoły główne.						
	a) Uniwersytety:						
1	Uniwersytet w Wiedniu			811.100			1,706.100
	Budowa głównego budynku uniwersytetu (13 rata)					500.000	
	Wewnętrzne urządzenie tegoż (2 rata)					143.000	
	Wybudowanie instytutu anatomicznego na gruncie byłej fabryki karabinów, przeznaczonym na cele naukowe (1 i 2 rata)					250.000	
2	Uniwersytet w Innsbuku			210.800			210.800
3	Uniwersytet w Gradcu			275.100			277.100
	Subwencya na wydanie pisma pamiątkowego z powodu jubileuszu przypadającego na początku roku szkol- nego 1886/87				2.000		
4	Uniwersytety w Pradze			717.000			753.198
	Uniwersytet niemiecki:						
	Raty roczne				1.448		
	Uniwersytet czeski:						
	Urządzenie i potrzeby naukowe:						
	Dotacya na założenie biblioteki dla seminaryum wy- działu prawa i administracyi (3 rata)				1.000		
	Dotacya na uzupełnienie przyrządów naukowych dla katedry fizyki (3 rata)				4.000		
	Na ogrodzenie szpitalami nowego domu zakłado- wego wydziału medycznego					6.700	
	Raty roczne:						
	Na umorzenie i oprocentowanie ceny kupna gruntu pod budowę domu na instytuty medyczne (3 rata)				20.000		
	Wydatek wspólny:						
	Na uzupełnienie biblioteki uniwersyteckiej, zwłaszcza dziełami z zakresu literatury medycznej (3 rata)				1.000		
	Na krzyż z marmuru kaaryjskiego do kaplicy w Caro- linum (4 i ostatnia rata)				1.000		
	Naprawienie dachu miedzianego nad salą biblioteczną					2.500	
	Dobra uniwersyteckie Michle i Maleszyce:						
	Wynagrodzenie dzierżawcy dóbr				530		
5	Uniwersytet we Lwowie			148.500			177.100
	Kupienie realności Głowińskiego z 5% odsetkami od reszty ceny kupna (4 rata)				28.600		
6	Uniwersytet w Krakowie			247.500			393.500
	Dalsze wyposażenie naukowe gabinetu fizycznego				2.000		
	Na rozszerzenie budującego się domu dla uniwersytetu (2 rata)					100.000	
	Budowa nowego domu na pomieszczenie kliniki chirur- gicznej (1 rata)					40.000	
	Wyporządzenie facjaty i ogrodzenie zakładów klinicz- nych, odnowienie facjaty zakładu chemicznego i po- stawienie statuy w bibliotece uniwersyteckiej					4.000	
Zniesienie				2,410.000	61.598	1,048.200	3,519.798

Wydatki państwa			W y d a t k i			
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
				1886	1887	
				zł. w walucie austriackiej		
9 14 7	Przeniesienie	2,410.000	61.598	1,048.200	3,519.798	
	Uniwersytet w Czerniowcach	103.700			143.700	
	Budowa nowego domu na seminaryum nauczycielskie w zamian za dom odstąpiony uniwersytetowi (2 i ostatnia rata)			40.000		
	8 Wszystkie uniwersytety	11.412			13.412	
	Nagroda za najlepsze dzieło systematyczne o prawie publicznem w Austrii obowiązującym		2 000			
	Suma (Tytuł 14, §§. 1—8)	2.525.112	63.598	1,088.200	3,676.910	
	b) Wydziały teologiczne nie złączone z uniwersytetem:					
	9 Wydział teologiczny katolicki w Salzburgu	14.400			14.400	
	10 " " " " Ołomuńcu	14.350			14.350	
	11 " " " ewangelicki w Wiedniu	28.450			28.450	
	Suma (Tytuł 14, §§. 9—11)	57.200			57.200	
	c) Szkoły główne techniczne:					
	12 Szkoła główna techniczna w Wiedniu	260.000			260.000	
	13 Szkoła główna techniczna w Gracu	109.200			212.200	
	Budowa nowego domu (2 rata)			100.000		
	Annuity (3 rata)		3.000		223.600	
	14 Szkoły główne techniczne w Pradze	223.600				
	15 Szkoła główna techniczna w Bernie	84.800			84.800	
	16 Szkoła główna techniczna we Lwowie	87.500			87.800	
	Dotacja na katedrę mineralogii i geologii		300			
	17 Wszystkie szkoły główne techniczne	1.050			21.050	
	Na rozszerzenie wykładu nauk elektro-technicznych			20.000		
	Suma (Tytuł 14, §§. 12—17)	766.150	3.300	120.000	889.450	
18 d) Akademia rolnicza w Wiedniu	121.600			125.500		
Wynagrodzenia za wykłady profesorom i docen- tom innych szkół głównych		2.700				
Potrzeby naukowe		300				
Na założenie ogrodu do prób i doświadczeń leśni- czych			900			
19 e) Na wykształcenie sił nauczycielskich w szkołach głównych		20.000		20.000		
20 f) Wsparcia dla uczniów wszystkich szkół głównych	4.000			4.000		
Suma (Tytuł 14, §§. 1—20)	3,474.062	89.898	1,209.100	4,773.060		
15	Szkoly średnie.					
a) Gymnazya i gymnazyja realne:						
1 Austria poniżej Anizy	403.500			405.500		
Potrzeby naukowe dla gymnazyum wyższego w IV dziel- nicy Wiednia		2.000				
2 Austria powyżej Anizy	72.000			72.000		
3 Salzburg	26.700			26.700		
4 Tyrol	104.600			106.100		
Subweneye		1.500				
Zniesienie	606.800	3.500		610.300		

Wydatki państwa			Wydatki			
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
				1886	1887	
				zł. w walucie austriackiej		
9	15	Przeniesienie	606 80	3.500		610.300
		1 Vorarlberg	23.000			23 000
		6 Styrya	133 200			133.200
		7 Karyntya	43.800			43.800
		8 Kraina	93.000			
		Kupienie budynku liceum i odwachu w Lublanie (2 rata)		10.000		103.000
		9 Tryest	30 800			30.800
		10 Gorycya	20.600			26 600
		11 Istrya	48.700			48.700
		12 Dalmacya	94.900			95.600
		Sprzęty szkolne dla gymnazyum w Spljecie (1 rata) .		700		
		13 Czechy	1,031.200			
		Środki naukowe dla gymnazyum realnego w Smichowie (czeskiego)		1.200		1,210.400
		Subwencye		22.000		
		Postawienie budynku na gymnazyum wyższe rządowe czeskie na Nowem Mieście w Pradze (2 i ostatnia rata) .			156.000	
		14 Morawia	419.200			
		Dalsze roboty w nowym domu na gymnazyum (czeskie) w Olomuńcu			9.790	
		Rata roczna i należności poboczne za budowę domu na gymnazyum (II niemieckie) w Bernie		8.750		450.850
		Rata roczna i należności poboczne za budowę domu na gymnazyum (czeskie) w Bernie		10.690		
		Wewnętrzne urządzenie tegoż			2.420	
		15 Szlask	116.400			116.400
		16 Galicya	639.000			639.000
		17 Kraków	108.100			
		Środki naukowe dla III gymnazyum wyższego rządo- wego w Krakowie		2.000		110.100
		18 Bukowina	61.000			61.000
		19 Wszystkie królestwa i kraje w Radzie państwa reprezen- towane:		4.000		4.000
		Uzupełnienie zbiorów naukowych				
		Suma (Tytuł 15, §§. 1—19) .	3,475.700	62.840	168.210	3,706.750
		b) Szkoły realne:				
		20 Austria poniżej Anizy	243.900			
		Przysposobienie i wyporządzenie wyższej szkoły realnej w III dzielnicy miasta Wiednia			2.900	246.800
		21 Austria powyżej Anizy	46.600			46 600
		22 Salzburg	24.100			24.100
		23 Tyrol	56.000			56.000
		24 Styrya	37.000			37.000
		25 Karyntya	23.900			23.900
		26 Kraina	26.400			26.400
		27 Tryest	27.200			27.200
		28 Gorycya	23.900			23.900
		29 Istrya	11.400			11.400
		30 Dalmacya	33.200			33.200
		31 Czechy	299.800			
		Subwencye		12.000		312.533
		Raty roczne		735		
		32 Morawia	88.800			92.800
		Subwencye		4.000		
		33 Szlask	97.400			97.400
		34 Galicya	94.300			94.300
		Zniesienie .	1,135.900	16.735	2.900	1,155.533

Wydatki państwa			W y d a t k i				
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma	
				1886	1887		
				zł. w walucie austriackiej			
		Przeniesienie .	1,135.900	16.735	2.900	1,155.535	
9 15	35	Kraków	33.100			33.100	
	36	Bukowina	10.300			10.300	
	37	Wszystkie królestwa i kraje w Radzie państwa reprezen- towane:					
		Uzupełnienie zbiorów naukowych		1.000		1.000	
		Suma (Tytuł 15, §§. 20—37) .	1,179.300	17.735	2.900	1,199.935	
	38	c) Komisje egzaminacyjne	5.800			5.800	
	39	d) Kursa dla nauczycieli gimnastyki	2.200			2.200	
	40	e) Dodatki za zasługi dla profesorów	6.400			6.400	
	41	f) Wsparcia i stypendya dla kandydatów na nauczy- cieli, remuneracye za kierowanie ćwiczeniami prak- tycznymi kandydatów		11.700		11.700	
			Suma (Tytuł 15, §§. 1—41) .	4,669.400	92.275	171.110	4,932.785
16		Biblioteki zakładów naukowych	22.800			22.800	
17		Szkoły przemysłowe.					
1		Szkoły przemysłowe	1,147.650				
		Wewnętrzne urządzenie szkoły przemysłowej rządowej w Wiedniu		11.000			
		Budowa i urządzenie domu na zakład do próbowania rur karabinowych w Ferlachu (ostatnia rata)			3.000	1,217.195	
		Dodatki na budowlę		500			
		Czynsze		3.465			
		Przysposobienie, urządzenie i potrzeby naukowe			51.580		
	2	Środki pomocnicze i do poparcia nauki w szkołach prze- mysłowych	89.200			89.200	
	3	Szkoły handlowe	18.850			18.850	
		Suma (Tytuł 17, §§. 1—3) .	1,255.700	14.965	54.580	1,325.245	
	18		Zakłady naukowe wyłączne.				
1		Szkoły dla akuserek	20.800			20.800	
	2	Szkoła weterynaryi i podkownictwa we Lwowie	22.800			22.800	
	3	Szkoła języków wschodnich w Wiedniu	3.600			3.600	
	4	Szkoły marynarki	77.900				
		Uzupełnienie zbiorów naukowych, przysposobienie pod- ręczników naukowych itd.		1.000		78.900	
		Suma (Tytuł 18, §§. 1—4) .	125.100	1.000		126.100	
	19		Szkoły początkowe.				
	1		Seminarya nauczycielskie męskie i żeńskie	1,227.000			
			Urządzenie, gazociągi i wodociągi, tudzież koszta prze- siedlenia seminarium nauczycielskiego żeńskiego w Wiedniu do nowego domu przy ulicy Schwarzen- bergstrasse w Wiedniu			9.000	
			Budowa nowego domu dla seminarium nauczycielskie- go męskiego i żeńskiego w Lublanie (4 rata)			10.000	
		Zniesienie .	1,227.000		19.000		

Rozdział Tytuł Paragraf			Wydatki państwa	Wydatki				
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma	
					1886	1887		
					zł. w walucie austriackiej			
9	19		Przeniesienie	1,227.000		19.000	1,364.644	
			Rozszerzenie budynku skarbowego seminaryum nauczy- cielskiego w Borgo-Erizzo (2 rata)			4.000		
			Wyporządzenie cysterny w seminaryum nauczycielskiem w Borgo-Erizzo			7.700		
			Rata roczna za budowę nowej sali gimnastycznej dla seminaryum nauczycielskiego żeńskiego w Pradze		960			
			Wewnętrzne urządzenie tejże			1.500		
			Dokończenie budowy nowego domu dla czeskiego semi- naryum dla nauczycielek, tudzież akademii sztuk pięknych i szkoły sztuk i rzemiosł w Pradze			70.000		
			Wewnętrzne urządzenie tegoż			22.190		
			Należitości roczne i pohoczne za dom na seminaryum żeńskie czeskie w Bernie (8 rata)		12.294			
		2	Stypendya dla seminarzystów		80.000			80.000
		3	Dodatki za zasługi dla nauczycieli w seminaryach mę- skich i żeńskich	1.900				1.900
		4	Dodatki rządowe do funduszków szkół normalnych	151.112				151.112
		5	Na podniesienie szkół początkowych w Tyrolu			38.000		38.000
		6	Wynagrodzenia dla nauczycieli za szczególne zasługi około podniesienia nauki muzyki	1.000				1.000
		7	Dodatki na rzecz szkół początkowych	84.394				99.394
	Na poparcie szkół niemieckich w południowym Tyrolu		15.000					
	Suma (Tytuł 19, §§. 1—7)	1,465.406	108.254	162.390	1,736.050			
20		Fundacye i dopłaty.						
		1	Fundacye	35.416			35.416	
		2	Dopłaty	86.693				
			Rata roczna za dom szkolny przy ulicy Schwarzenberg- strasse w Wiedniu		25.000		118.193	
			Pomiar stopnia europejskiego			6.500		
			Suma (Tytuł 20, §§. 1 i 2)	122.109	25.000	6.500	153.609	
21		Administraacya funduszków naukowych.						
		1	Wydatki funduszków	44.100			56.100	
		2	Restauracya kościoła św. Barbary w Kutnejhorze (3 rata)			12.000		
		3	Wydatki lasów funduszowych i dóbr	18.430				
		4	Koszta pomiarów, rozgraniczenie i urządzenie admini- stracyi lasów		300		19.230	
		5	Służebnictwa, regulacya i wykupno		500			
			Suma (Tytuł 21, §§. 1—5)	62.530	800	12.000	75.330	
Razem (Rozdział 9, Tytuły 14—21)			11,197.107	332.192	1,615.680	13,144.979		
Ogółem (Rozdział 9, Tytuły 1—21)			16,874.427	1,062.939	1,832.275	19,769.641		

			W y d a t k i			
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
				1886	1887	
			zł. w walucie austriackiej			
Rozdział	Tytuł	Paragraf				
Wydatki państwa						
X. Ministerstwo skarbu.						
A. Właściwe wydatki państwa.						
Zarząd finansów:						
10						
1		Kierownictwo naczelne (z departamentem rachunkowym i departamentem rachunków specjalnych, tudzież katastrzem podatku gruntowego)	971.240	20.500		991.740
2		Dyrekcye skarbowe krajowe, dyrekcye skarbowe i dyrekcye skarbowe powiatowe, inspektorowie finansowi i urzędy wymiaru należitości	2,593.860	11.240		2,605.100
3		Administracye podatkowe, służba podatkowa przy starostwach powiatowych i lokalne komisye podatkowe	1,070.980	2.140		1,073.120
4		Ogólna kasa państwa, ministeryalny urząd płatniczy, kasy główne krajowe i kasy skarbowe krajowe, tudzież urzędy płatnicze krajowe	390.826	2.560		393.386
5		Straż skarbową (50.000 zł. w złocie)	5,256.300			5,256.300
		Strata na monecie do tego złota (20% ażo)		10.000		10.000
6	1	Urzędy podatkowe	3,880.500	27.880		3,908.380
	2	Na budowę nowego domu urzędowego w Kolinie			4.620	4.620
7	3	" " " " " w Nowym Jiczynie			3.900	3.900
8		Prokuratorye skarbowe	354.020	310		354.330
		Zarząd ceł (79.250 zł. w złocie)	1,413.570	10.310		1,423.880
		Strata na monecie do tego złota (20% ażo)		15.200		15.200
9		Utrzymanie w ewidencji katastru podatku gruntowego	797.980			797.980
Suma (Rozdział 10, Tytuły 1—9) .			16,729.276	100.140	8.520	16,837.936
11		Ogólna administracya kasowa.				
1		Strata na monecie		630.000		630.000
2		Wynagrodzenia stronom	10.000			10.000
3		Remuneracya za załatwianie spraw funduszów sierocych łącznych		100		100
4		Pożyczka bezprocentowa na regulacyą rzeki Gail w Karyntyi (dziesiąta, ostatnia rata)		30.000		30.000
5		Zaliczki na kosztą uregulowania rzeki Drawy w Karyntyi; wydatek ogólny 333.333 zł. a tegoż 2 rata		33.333		33.333
6		Fundusz taksy wojskowej	1,171.465			1,171.465
7		Wydatki rozmaite	36.400			36.400
8		Bezprocentowe zaliczki współuczestnikom, spółkom wodnym, gminom i członkom gmin w Tyrolu, w myśl §fu 9go ustawy z dnia 13 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 31); z sumy ogólnej wynoszącego 1.5 milionów złotych wypadnie dać w roku 1885 prawdopodobnie		165.000		165.000
Suma (Rozdział 11, Tytuły 1—8) .			1,217.865	858.433		2,076.298

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1886	1887	
				zł. w walucie austriackiej			
B. Koszta obrotu, poboru i zarządu dochodów państwa.							
12	Podatki stałe.						
1	Wynagrodzenia stronom i osobom prywatnym tudzież będącym w służbie publicznej za pomoc przy ozna- czaniu i ustanawianiu podstaw podatku, tudzież przy ściąganii podatków			79.000	.....	.....	79.000
2	Wynagrodzenia stronom dawniej wolnym od podatku w Dalmacyi z powodu zaprowadzenia podatku gruntowego			2.200	.....	.....	2.200
3	Koszta egzekucyi podatków			.....	300.000	.....	300.000
4	Dochodzenia przygotowawcze w celu reformy podatkowej			.....	10.000	.....	10.000
	Suma (Rozdział 12, Tytuły 1—4) .			81.200	310.000	.....	591.200
13	Cło.						
1	Zwroty złożonych rękojmi podatkowych			562.000	.....	.....	562.000
2	Zwroty opłat			172.000	.....	.....	172.000
3	Ryczałtowe koszta zarządu			1.400.000	.....	.....	1.400.000
4	Zwroty podatku konsumcyjnego			26.000.000	.....	.....	26.000.000
	Suma (Rozdział 13, Tytuły 1—4) .			28.134.000	.....	.....	28.134.000
Podatki niestałe.							
14	Podatek konsumcyjny:						
1	Wydatki zarządu			231.600	320	.....	231.920
2	Zwroty złożonych rękojmi podatkowych i podatków . Nowe budowle			5.681.500	.....	32.000	5.681.500 32.000
3	Wynagrodzenie król. węg. administracyi skarbu za zwroty podatków konsumcyjnych			7.104.000	.....	.....	7.104.000
	Suma (Rozdział 14, Tytuły 1—3) .			13.017.100	320	32.000	13.049.420
15	Sól:						
1	Koszta produkcji i zakupna			2.689.800	.....	.....	2.689.800
	Strata na monecie			.....	100	.....	100
	Nowe budowle i inne wydatki nadzwyczajne			.....	.....	142.000	142.000
2	Wydatki przy sprzedaży			226.500	.....	.....	226.500
	Suma (Rozdział 15, Tytuły 1 i 2) .			2.916.300	100	142.400	3.058.800
16	Tytoń:						
1	Wydatki administracyjne			657.500	.....	.....	657.500
2	Koszta produkcji i kupna (9.688.000 złotych w zło- cie)			22.870.500	.....	.....	22.870.500
	Strata na powyższem zlocie (20% ażyo)			.....	1.937.560	.....	1.937.560
	Nowe budowle			.....	.....	260.000	260.000
3	Wydatki przy sprzedaży			1.246.000	.....	.....	1.246.000
	Suma (Rozdział 16, Tytuły 1—3) .			24.774.000	1.937.560	260.000	26.971.560

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1886	1887	
				zł. w walucie austriackiej			
17			Stępel	373.000			373.000
18			Taxy i opłaty od czynności prawnych	800.000			800.000
19			Loterya	12,460.000			12,460.000
20			Myta	28.000			28.000
21			Cechowanie	77.373	127		77.500
22			Podatek osobny od napojów wysokowych pędzonych	15.400			15.400
			Suma (Rozdziały 14—22)	54,461.173	1,938.107	434.400	56,833.680
			Własność państwa.				
23			Gmachy dykasteryalne	130.990	2.609		133.599
			Należytość roczna		9.033		9.033
			Naprawy w zamku Karlstein w Czechach		17.215		17.215
			Suma (Rozdział 23)	130.990	28.857		159.847
24			Fiskalności i bezdziedziczności	4.000			4.000
25			Drukarnia nadworna i rządowa w Wiedniu	1,273.500			1,273.500
26			Remanenta ze sprzedanych nieruchomości państwa		1.000		1.000
27			Mennictwo	197.472	3.628		201.100
			Ogółem (Rozdziały 10—27)	102,229.476	3,440.165	442.920	106,112.561
28			XI. Ministerstwo handlu.				
			A. Właściwe wydatki państwa.				
1	1		Kierownictwo naczelne	365.670	36.000		401.670
2	2		Na wystawy wyłączne i miejscowe, jakoteż na takie wy- stawy zagraniczne, na które nie wyznacza się osobnej dotacyi		8.000		8.000
3	3		Subwencya dla muzeum orientalnego		10.000		10.000
4	4		Wygotowanie statystyki kolei żelaznych		5.000		5.000
5	5		Zaliczka zwrotna w złocie dla komisji Prutu		8.000		8.000
			Strata na powyższym złocie (200%)		1.600		1.600
			Suma (Tytuł 1, §§. 1—3)	365.670	68.600		434.270
2			Nadzór nad przemysłem	74.000			74.000
3	1		Inspekcya główna austriackich kolei żelaznych	238.840	15.700		254.540
2	2		Dla pomocników inspekcji głównej i na inne wydatki w sprawach kolejowych		20.000		20.000
			Suma Tytuł 3, §. 1 i 2)	238.840	35.700		274.540
4	1		Służba miar i wag	383.207			383.207
2	2		Kupno gruntu dla urzędu miar i wag w Wiedniu			30.000	30.000
			Suma (Tytuł 4, §§. 1 i 2)	383.207		30.000	413.207

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1886	1887	
				zł. w walucie austriackiej			
28	5	1	Służba portowa i zdrowotna morska	634.772			634.772
			Wydatki nadzwyczajne		3.680		3.680
		2	Na wybudowanie i zaopatrzenie łodzi parowej do służby portowej w Tryeście			9.400	9.400
		3	Nowe budowle w Przymorzu			70.100	70.100
		4	Nowe budowle w Dalmacji			122.875	122.875
		5	Budowa i koszt utrzymania toru portowego w Tryeście			25.000	25.000
			Suma (Tytuł 5, §§. 1—5)	634.772	3.680	227.375	865.827
6			Uregulowanie Narenty i osuszenie doliny Narenty			600.000	600.000
			Suma (Tytuły 1—6)	1,696.489	107.980	857.375	2,661.844
B. Utrzymanie poczt i telegrafów.							
Służba pocztowa w Austrii.							
7	1	1	Płace osobiste	11,130.260			11,130.260
		2	Wydatki na utrzymanie ruchu	9,017.390			9,017.390
		3	Wydatki nie będące właściwie administracyjnymi	693.380			693.380
		4	Na dodatki dla listowych i woźnych pocztowych		198.590		198.590
		5	Płace osobiste z powodu połączenia telegrafów z pocztami, przeniesione z rubryki wydatków zwyczajnych		105.740		105.740
		6	Strata na monecie do 82.000 zł. w złocie (20% ażyo)		16.400		16.400
		7	Na założenie nowych linii telegraficznych i rur pneuma- tycznych; na zaciąganie drutów itd.		126.800		126.800
		8	Na nowe wozy pocztowe		127.800		127.800
		9	Wydatki na pomnożenie inwentarza		80.180		80.180
		10	Na urządzenie dla nowych urzędów i rozszerzenie istnie- jących		31.490		31.490
		11	Zapomogi dla stowarzyszenia emerytalnego służby pocztowej na prowincyi		20.000		20.000
		12	Dopłata zakładu pocztowego na wybudowanie dworca ko- lejowego i pocztowego w Innsbrucku			14.780	14.780
		13	Rata roczna na nowy dom pocztowy w Wiedniu		24.680		24.680
			Suma (Tytuł 7, §§. 1—13)	20,841.030	731.680	14.780	21,587.490
14			Urzędy pocztowe austriackie w Turcji	72.510			72.510
			Suma (Tytuł 7, §§. 1—14)	20,913.540	731.680	14.780	21,660.000
8			C. Urząd pocztowych kas oszczędności	372.000	9.000		381.000
9			D. Budowa kolei żelaznych państwa.				
		1	Kolej arlbberska			1,330.000	1,330.000
		2	Kolej transwersalna galicyjska			1,250.000	1,250.000
		3	Odnogi kolei transwersalnej galicyjskiej			850.000	850.000
		4	Budowa kolei żelaznej ze Stryja na Skole do granicy ga- licyjsko-węgierskiej pod Baskidem			3,400.000	3,400.000
		5	Budowa kolei żelaznej dałnatińskiej z Siverichu do Kninu			550.000	550.000
		6	Budowa odnogi kolei rządowej istryjskiej z Herpelje do Tryestu			1,200.000	1,200.000
		7	Budowa kolei transwersalnej czesko-morawskiej			3,600.000	3,600.000
			Suma (Tytuł 9, §. 1—7)			12,180.000	12,180.000

Rozdział Tytuł Paragraf		Wydatki państwa	W y d a t k i		
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca	Suma
				1886	
			zł. w walucie austriackiej		
28 10		E. Współudział w zebraniu kapitałów na budowę kolei żelaznych prywatnych.			
1		Na budowę kolei miejscowej od Fehringu do Fürstenfeldu		425.000	425.000
2		" " " " „ Aszu do Rossbachu		280.000	280.000
		S u m a (Tytuł 10. §. 1 i 2)		705.000	705.000
11		F. Budowa zakładu do przeprawy w Bregeneyi (ostatnia rata)		120.000	120.000
12		G. Koleje żelazne państwa.			
1		Kolej rządowa z Mürrzusehlagu do Neuberga:			
	a)	Zarząd ogólny	2.110		2.110
	b)	Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	11.400		11.400
	c)	Służba ruchu i handlowa	11.695		11.695
	d)	Służba pociągowa i warsztatowa	9.780		9.780
	e)	Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	45		45
		Nadto wydatki nadzwyczajne:			
		Budowa domu dla strażnika		2.700	2.700
		Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki		500	500
2		Kolej rządowa z Dolnego Drauburga do Wolfsbergu:			
	a)	Zarząd ogólny	5.350		5.350
	b)	Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	28.600		28.600
	c)	Służba ruchu i handlowa	20.080		20.080
	d)	Służba pociągowa i warsztatowa	16.560		16.560
	e)	Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	410		410
		Nadto wydatki nadzwyczajne:			
		Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki		300	300
3		Kolej rządowa z Kriedsdorfu do Rymarzowa:			
	a)	Zarząd ogólny	1.750		1.750
	b)	Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	6.800		6.800
	c)	Służba ruchu i handlowa	8.620		8.620
	d)	Służba pociągowa i warsztatowa	8.610		8.610
	e)	Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	320		320
		Nadto wydatki nadzwyczajne:			
		Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki		1.000	1.000
4		Kolej rządowa z Nowych Herwinów do Wrtna:			
	a)	Zarząd ogólny	2.400		2.400
	b)	Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	18.200		18.200
	c)	Służba ruchu i handlowa	13.210		13.210
	d)	Służba pociągowa i warsztatowa	11.290		11.290
	e)	Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	600		600
		Zniesienie	177.830	4.700	182.530

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki		
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca	Suma
					1886	
				zł. w walucie austriackiej		
28	12		Przeniesienie	177.830	4.700	182.530
			Nadto wydatki nadzwyczajne:			
			Na wymianę podkładów		5.500	5.500
			Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki		1.000	1.000
5		Linia podmokielska:				
		Wydatki nadzwyczajne:				
		Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki		300	300	
		Suma (Tytuł 12, §§. 1—5)	177.830	11.500	189.330	
13		H. Administracya rządowa kolei cesa- rzowej Elżbiety, Następcy tronu Arcy- księcia Rudolfa, kolei Cesarza Fran- ciszka Józefa, kolei pilzeńsko-brzeż- nieńskiej i kolei państwa, zostających pod zarządem c. k. Dyrekcyi głównej kolei rządowych austriackich.				
		6 Administracya rządowa kolei cesarszowej Elżbiety:				
		a) Zarząd ogólny	230.330		230.330	
		b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	1,711.270	92.700	1,803.970	
		c) Służba ruchu i handlowa	2,708.080		2,708.080	
		d) Służba pociągowa i warsztatowa	2,287.770		2,287.770	
		e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	375.500		375.500	
		f) Wypłata w myśl kontraktu na odsetki i umorzenie	9,082.530		9,082.530	
		Nadto wydatki nadzwyczajne:				
		Położenie drugiego toru na linii z Maxingu do Hetzen- dorfu		62.000	62.000	
		Wzmocnienie budowy zwierzchniej linii z Steinachu do Bischofshofen		19.000	19.000	
		Zniesienie istniejącej i wybudowanie nowej werandy na stacyi w St. Pölten (połowa kosztów)		12.000	12.000	
		Postawienie wagi pomostowej na stacyach w Wallern, Köstendorf, St. Johann im Pongau i Schladmingu		10.000	10.000	
		Powiększenie budek strażniczych i ulepszenia zdro- wotne na linii z Wiednia do Salzburga i z Welsu do Simbachu		10.000	10.000	
		Urządzenia zabezpieczające obrót pociągów na sta- cyach w St. Pölten, Amstetten i Attnangu		35.000	35.000	
		Scentralizowanie zwrótnie wjazdowych w 7 małych stacyach pośrednich, jakoteż ogrodzenie linii z Hütteldorfu do Hetzendorfu		19.000	19.000	
		Pomnożenie torów na stacyi Schwarzach-St. Veit		6.000	6.000	
		Zaprowadzenie wodociągów dostarczających wody do picia i na inny użytek, jakoteż połączenie ze sobą wind na stacyi w Salzburgu		7.300	7.300	
			Zniesienie	16,395.480	92.700	16,668.480

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1886	1887	
				zł. w walucie austriackiej			
28	13		Przeniesienie .	16,395.480	92.700	180.300	16,668.480
			Różne roboty budowlane, jako budowa śmietni- ków, magazynów na węgle, oddzielnych wychod- ków na rozmaitych stacjach, ustawienie kotła sta- łego (ze starego kotła lokomotywy), urządzenie odwietrzania w Salzburgu i założenie żywych pło- tów na kolei salzbursko-tyrolskiej i linzko-budje- jowskiej			12.300	12.300
			Założenie ścieżki w Blindenmarke			3.700	3.700
			Budowa magazynu na przyrządy lokomotywowe w Linzu			9.800	9.800
			Wydatki nieprzewidziane budowlane i położenie torów do zakładów przemysłowych			25.000	25.000
			Pomnożenie parku wozowego (1 rata)			671.300	671.300
			S u m a (§. 1) .	16,395.480	92.700	902.400	17,390.580
			Administracja rządowa kolei Następcy tronu Arcyksięcia Rudolfa:				
			a) Zarząd ogólny	121.800			121.800
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	1,372.170	79.500		1,451.670
	c) Służba ruchu i handlowa	1,186.640			1,186.640		
	d) Służba pociągowa i warsztatowa	1,126.690			1,126.690		
	e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	277.210			277.210		
	f) Wypłata w myśl kontraktu na odsetki i amortyzacja	7,139.330			7,139.330		
		Nadto wydatki nadzwyczajne:					
		Zastąpienie mostów drewnianych żelazniami			86.200	86.200	
		Budowa nowego magazynu materiałów w Knittel- feldzie i kupienie gruntu (1 rata)			40.000	40.000	
		Rozszerzenie fabryki gazu olejowego w Wiedniu (1 rata)			10.000	10.000	
		Rozszerzenie palarni w Lublanie, jakoteż postawienie wag pomostowych w Radmannsdorfe, Lescach, St. Michalu itd. (1 rata)			15.000	15.000	
		Urządzenia ubezpieczające na stacjach w Terbiżu i Selzthalu			20.000	20.000	
		Położenie torów na stacjach w Gafenzu, Oberlandzie, Kleinreiflingu, Weissenbachu, St. Gallenie, Hieflau, St. Georgenie, Hircie, Glanegg, Lorenzen i roz- maitych innych krótszych torów			20.000	20.000	
		Ubezpieczenie podpór, stoków, grobli i brzegów, tudzież dalsze zamknięcie doliny w Kopitschgraben na linii bielańsko-terbiskiej pod Podklosterem			25.800	25.800	
		Budowa składu przyrządów lokomotygowych w Linzu			8.500	8.500	
		Nieprzewidziane wydatki na budowę i budowa torów do zakładów przemysłowych			20.000	20.000	
		Pomnożenie parku (1 rata)			276.220	276.220	
		S u m a (§. 2) .	11,223.840	79.500	521.720	11,825.060	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1886	1887	
					zł. w walucie austriackiej		
28	13	3	Administracja kolei Cesarza Franciszka Józefa:				
			a) Zarząd ogólny	141.420			141.420
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	1,514.350	115.200		1,629.550
			c) Służba ruchu i handlowa	1,697.680			1,697.680
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	1,418.390			1,418.390
			e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	108.070			108.070
			f) Wypłata w myśl kontraktu na odsetki i umorzenie	5,200.870			5,200.870
			Nadto wydatki nadzwyczajne:				
			Zastąpienie mostów drewnianych żelazniami			117.100	117.100
			Rozszerzenie i powiększenie magazynów na mate- ryały w Pradze i Budziejowicach (1 rata)			20.000	20.000
			Zasklepienie drogi wodnej w Budziejowicach			80.000	80.000
			Rozszerzenie stacyi muichowicko - strazyskiej (1 rata)			15.000	15.000
			Podniesienie stacyi sandauskiej na towarową (1 rata)			10.000	10.000
			Położenie toru do wymijania na przystanku w Zlivie			15.000	15.000
			Założenie stacyi wodnej i urządzenie magazynu na stacyi Schwarzenau (1 rata)			10.000	10.000
			Założenie nowych pomp tłoczących na Sazawie i bu- dowa wodociągów dostarczających wody do picia i na użytek w Czerezanach i Wolszanach			18.000	18.000
			Powiększenie zakładów stacyjnych i komory austri- ackiej w Chebie (1 rata)			15.000	15.000
			Różne roboty budownicze, jakoteż: budowa śmie- tników, magazynów na węgle, oddzielnych wychod- ków, żelaznych rusztowań do żorawi na stacyach: w Budziejowicach, Pradze, Pilznie i Maryenbadzie, tudzież obwiedzenie kratą żelazną placu stacyjnego w Pradze			16.700	16.700
			Budowa magazynów na przyrządy lokomotywowe w Linzu			7.500	7.500
			Wydatki nieprzewidziane budownicze i położenie torów do zakładów przemysłowych			28.000	28.000
			Pomnożenie parku wozowego (1 rata)			402.450	402.450
			S u m a (§. 3)	10,080.780	115.200	754.750	10,950.730
			Administracja rządowa kolei pilzeńsko-brzeźnieńskiej:				
			a) Zarząd ogólny	34.330			34.330
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	300.000			300.000
			c) Służba ruchu i handlowa	370.000			370.000
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	350.000			350.000
			e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	30.000			30.000
			f) Wypłata w myśl kontraktu na odsetki i umorzenie	800.000			800.000
			Zniesienie	1,884.330			1,884.330

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i				
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma	
					1886	1887		
					zł. w walucie austriackiej			
28	13		Przeniesienie	1,884.330	. . . . .	. . . . .	1,884.330	
		Nadto wydatki nadzwyczajne:						
		Ustawienie na linii przenośnych zasłon od śniegu	. . . . .	. . . . .	2.000	2.000		
		Budowa magazynów na przyrządy lokomotywowe w Linzu	. . . . .	. . . . .	2.700	2.700		
		Wydatki budownicze nieprzewidziane i położenie torów do zakładów przemysłowych	. . . . .	. . . . .	6.000	6.000		
		S u m a (§. 4)	1,884.330	. . . . .	10.700	1,895.030		
		3 Administracya c. k. kolei rządowych:						
		a mianowicie:						
		kolei arlberskiej i trajektu, kolei brunowsko-strasswal- cheńskiej, dalmatyńskiej, dniesztrańskiej, naddunajskiej, galicyjskiej transwersalnej, istryjskiej, dolno-austriackiej, rakoni-ko-protiwieńskiej, tarnowsko-leuchowskiej i terbi- sko-pontebkiej:						
		a) Zarząd ogólny	145.280	. . . . .	. . . . .	145.280		
b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	1,487.050	25.200	. . . . .	1,512.250				
c) Służba ruchu i handlowa	1,783.930	. . . . .	. . . . .	1,783.930				
d) Służba pociągowa i warsztatowa	1,431.900	. . . . .	. . . . .	1,431.900				
e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	274.830	. . . . .	. . . . .	274.830				
Nadto wydatki nadzwyczajne:								
Zwrót wkładek do funduszu emerytalnego urzędni- ków kolei rakoni-ko-protiwieńskiej (2 rata)								
Uzupełnienie zakładów kolejowych z powodu otwar- cia kolei transwersalnej galicyjskiej:								
a) Na kolei dniesztrańskiej (ostatnia rata)								
b) Na linii tarnowsko-leuchowskiej, zwiększone potrzeby								
c) Budowle uzupełniające na wspólnej linii stró- żańsko-nowo-sandeckiej dla kolei tarnowsko- leuchowskiej i transwersalnej galicyjskiej, tu- dzież położenie drugiego toru na linii stróżań- sko-grybowski (1 rata)								
Budowa nowego budynku zajazdowego z mieszkań- ni dla urzędników na linii St. Pölten-Leobersdorf- Guttenstein (1 rata)								
Budowa stacji w Spratzern (dopłata)								
Położenie drugiego toru na linii Leobersdorf-Gutten- stein od dworca w Witmannsdorf aż do odnogi guttensteińskiej przy budce strażniczej Nr. 3								
Różne roboty budownicze a mianowicie: budowa śmietników na kolei naddniesztrańskiej i brunow- sko-strasswalcheńskiej, tudzież powiększenie ma- gazynów towarowych i ramp do ładowania na linii St. Pölten-Leobersdorf-Guttenstein, jakoteż posta- wienie wag pomostowych na tej linii i na linii rakoni-ko-protiwieńskiej, tudzież założenie w Polju wodociągu dostarczającego wody do picia								
Zniesienie								

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1886	1887	
				zł. w walucie austriackiej			
28	13		Przeniesienie	5,142.990	36.890	420.800	5,600.680
			Wymiana zwrotu na stacyach w Gutfenstein i Kien- berg-Gamingu, jakoteż przedłużenie torów w Alt- hütten na kolei rakonicko-protiwińskiej			5.000	5.000
			Odbudowa grzbietowa grobli raspadalczańskiej pod Buzetem na kolei istryjskiej			15.000	15.000
			Różne roboty ziemne, jako: regulacja strumienia siarczanego pod Terbizem, założenie plotów ży- wych na linii St. Pölten-Leobersdorf, zasadzenie drzew owocowych na płaskowzgórzu kolei istryj- skiej i zamknięcie dworca nadbrzeżnego kolei nad- dunajskiej			4.600	4.600
			Ustawienie sygnałów dystansowych na kolei istryj- skiej			6.200	6.200
			Budowa magazynów na przyrządy lokomotywowe w Linzu			16.500	16.500
			Wydatki budowlane nieprzewidziane i położenie to- rów prowadzących do zakładów przemysłowych			30.000	30.000
			Pomnożenie parku wozowego (1 rata)			124.400	124.400
			S u m a (§. 5)	5,142.990	36.890	622.300	5,802.380
			S u m a (Tytuł 13, §§. 1—5)	44,727.420	324.290	2,812.070	47,863.780
S u m a ogólna (Rozdział 28, Tytuły 1—13)				67,887.279	1,172.930	16,700.725	85,760.934
XII. Ministerstwo rolnictwa.							
29	A. Właściwe wydatki państwa.						
	1		Kierownictwo naczelne	270.000	7.365		277.365
	2		Zakłady naukowe i do prób	80.240	5.180		85.420
	3		Kultura krajowa:				
	1		Zapomogi	186.000	318.500		504.500
	2		Dodatek konkurencyjny na regulację rzeki Gail			32.520	32.520
	3		Na wytępienie Phylloxera vastatrix		30.000		30.000
	4		Dodatek rządowy na regulację Adygi			105.850	105.850
	5		Dodatek rządowy na budowę w celu ulżenia niedostat- kowi nad rzekami Drawa, Rienzem, Eisakiem itd.		1,133.320		1,133.320
	6		a) Dopłata rządowa do funduszu melioracyjnego		500.000		500.000
			b) Wydatek z funduszu melioracyjnego na podstawie preliminarza rocznego			150.782	150.782
	7		Wydatki na wykonanie i konserwację robót w celu osu- szenia bagien pod Aquileja	3.360			3.360
	4		Urzędy do nadzorowania kultury krajowej	322.253			322.253
	5		Władze górnicze	184.647	3.750		188.397
	6		Zakłady naukowe górnicze	80.420	11.030		91.450
	7		Zakłady rządowe hodowli koni	1,630.000	18.225		1,648.225
	8		Strata na monecie		5.000		5.000
S u m a (Rozdział 29, Tytuły 1—8)				2,756.920	2,032.370	289.152	5,078.442

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1886	1887	
				zł. w walucie austriackiej			
30	B. Lasy, dobra i kopalnie.						
1	Lasy i dobra rządowe :						
1	Dyrekeye lasów i dóbr			315.520	1.000		316.520
2	Lasy i dobra rządowe			2,994.980			2,994.980
3	Nowe budowle i kupno realności					110.280	110.280
4	Koszta pomiaru, rozgraniczenia i urzędzenia gospodarki				60.450		60.450
5	Wykupno służebnictw i uregulowanie				29.040		29.040
6	Wszelkie inne wydatki nadzwyczajne				24.730		24.730
7	Szkoły dla leśnych			10.240			10.240
	Suma (Tytuł 1. §§. 1—7)			3,320.740	115.220	110.280	3,546.240
2	Kopalnie :						
1	Wydatki ogólne zarządu			76.623	1.700		78.323
2	Zarząd górniczy w Kirchbiehlu			100.209			100.209
	Nowe budowle i zakłady korzystne					8.000	8.000
	Kupno realności					600	600
3	Zarząd górniczy i hutniczy w Brixleggu			282.279			282.279
	Nowe budowle i zakłady korzystne					7.800	7.800
	Kupno realności					200	200
4	Zarząd hutniczy w Cilli			258.658			258.658
5	Dyrekeya górnicza w Idryi			608.750			608.750
	Nowe budowle i zakłady korzystne					28.000	28.000
	Kupno realności					2.000	2.000
6	Dyrekeya górnicza w Brüx			271.350			271.350
	Nowe budowle i zakłady korzystne					7.340	7.340
	Kupno realności					6.000	6.000
7	Dyrekeya górnicza w Przybramie			3,062.987			3,062.987
	Nowe budowle i zakłady korzystne					95.700	95.700
	Kupno realności					8.000	8.000
8	Inne c. k. kopalnie			667.820			667.820
	Nowe budowle i zakłady korzystne					4.500	4.500
	Kupno realności					100	100
	Suma (Tytuł 2. §§. 1—8)			5,328.676	1.700	168.240	5,498.616
	Suma (Rozdział 30. Tytuły 1 i 2)			8,649.416	116.920	278.520	9,044.586
	Razem (Rozdział 29 i 30)			11,406.336	2,149.290	567.672	14,123.298
31	XIII. Ministerstwo sprawiedliwości.						
1	Kierownictwo naczelne			179.600	3.300		182.900
2	Najwyższy trybunał			446.000	54.300		500.300
3	Zarząd sprawiedliwości w krajach koronnych			16,915.000	5.010		16,920.010
	Przyrost wydatków na założenie nowych ksiąg grun- towych				420.000		420.000
	Przyrost wydatków z powodu założenia nowych są- dów i zmiany w poecie urzędników, mianowicie z powodu otwarcia sądu obwodowego w Suczawie				30.000		30.000
	Zniesienie			17,540.600	512.610		18,053.210

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1886	1887	
					zł. w walucie austriackiej		
			Przeniesienie .	17,540.600	512.610	. . . . .	18,053.210
31	4		Nowe budowle zarządu sprawiedliwości:				
			Austria poniżej Anizy:				
	1		Na kupno koszar dla straży sądowej w Wiedniu (z 28 rat rocznych, 15 rata)		570	. . . . .	13.980
	2		Na kupienie domu Nr. 755 w Ottakringu (na pomie- szczenie sądu powiatowego i urzędu podatkowego, z 25 rat rocznych, 9 rata)		910	. . . . .	
	3		Na rozprzestrzenienie sądu powiatowego w II dziel- nicy Wiednia (reszta)			12.500	
			Austria powyżej Anizy:				
	4		Budowa domu sądowego i więzienia w Ried (4 rata)			35.000	35.000
			Tyrol:				
	5		Budowa domu dla sądu i na więzienie w Innsbrucku (4 rata)			120.000	150.000
	6		Budowa domu dla sądu w Roveredo (4 rata)			25.000	
	7		Urządzenie wewnętrzne tegoż			5.000	
			Czechy:				
	8		Kupienie realności Nr. 226 w Horzyczach (z 10 rat, 9 rata)		840	. . . . .	9.850
	9		Na kupienie domu Nr. 395 w Smichowie (z 30 rat, 10 rata)		1.610	. . . . .	
	10		Na budowę domu urzędowego w Kolinie (reszta)			3.600	
	11		Na kupienie i urządzenie do celów sądowych realności w Taborze			3.800	
			Szląsk:				
	12		Na budowę domu na sąd i więzienie w Opawie (4 rata)			100.000	100.000
			Galicya wschodnia:				
	13		Na kupienie realności Nr. 295 w Śniatynie dla sądu (z 20 rat, 16 rata)		571	. . . . .	29.886
	14		Na przybudowę w gmachu sądu krajowego we Lwo- wie (2 rata)			15.000	
	15		Pokrycie niespalistym materiałem dachów domu sądu obwodowego i więzienia w Stanisławowie			14.315	
			Galicya zachodnia:				
	16		Na kupno domu dla Sądu w Wadowicach (rata roczna)		15.000	. . . . .	25.000
	17		Rozprzestrzenienie więzienia sądu krajowego w Kra- kowie i przerobienie kuchni i pralni			10.000	
			Bukowina:				
	18		Na wybudowanie nowego domu sądowego i więzien- nego w Suczawie (reszta)			4.000	9.000
	19		Na wewnętrzne urządzenie tegoż reszta			5.000	
			Zniesienie .	17,540.600	532.111	353.215	18,425.926

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1886	1887	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	17,540.600	532.111	353.215	18,425.926
31	5		Zakłady karne	2,280.000	2.480		2,282 480
	6		Nowe budynki dla zakładów karnych:				
	1		Styrya:				
			Na budowę domu karnego w Marburgu			70.000	70.000
	2		Czechy:				
			Na budowę nowego domu karnego w Pradze		150.000		
	3		Budowa domu na kwatery dla oddziału straży wojско- wej w Kartuzach			26.000	176.000
	4		Morawia:				
			Na kupienie gruntu w miasteczku Mirowie celem wy- budowania mieszkań dla dozorców		10.000		10.000
	5		Galicja wschodnia:				
			Na kupienie realności u św. Maryi Magdaleny Nr. 20 ³ / ₄ we Lwowie (część należności)		8.480		8.480
			Suma (Rozdział 31, Tytuły 1—6)	19,820.600	703.071	449.215	20,972.886
32			XIV. Najwyższa izba obrachunkowa. . .	149.300	1.700		151.000
33			XV. Etat emerytalny.				
	1		Ogólny etat emerytalny administracji cywilnej	15,699.000	1.000		15,700.000
	2		Wspólne emerytury cywilne	312.000			312.000
			Potrąciwszy z tego sumę przypadającą na kraje korony węgierskiej t. j. 23%	71.760			71.760
			Zostaje .	240.240			240.240
			Suma (Rozdział 33, Tytuły 1 i 2)	15,939.240	1.000		15,940.240
			XVI. Zapomogi i uposażenia.				
34			A. Dla funduszków krajowych i gmin.				
	1		Funduszowi krajowemu dolno-austriackiemu	50.000			50.000
	2		„ „ karyntyjskiemu	10.000			10.000
	3		Gminie wiedeńskiej	182.000			182.000
			Suma (Rozdział 34, Tytuł 1—3) .	242.000			242.000
35			B. Przedsiębiorstwom komunikacyjnym.				
	1		Subweneye:				
			Lloyd austriacko-węgierski za kursa do Indyj wscho- dnich:				
			a) Subweneya mon. pap.	437.000 zł.			
			b) Zwrot opłat na Kanale Suez w złocie	217.000 „			
				654.000			654.000
	2		Kolei żytańsko-libereckiej w złocie	63.000			63.000
	3		Jako 4% zaliczka:				
			a) Kolei lwowsko-czerniowiecko-jaskiej . . w srebrze		1,070.000		1,070.000
			b) Kolei Karola Ludwika		1,000.000		1,000.000
			c) Północnej kolei morawsko-szląskiej		289.000		289.000
			d) Kolei północno-zachodniej austriackiej		500.000		500.000
			Zniesienie .	717.000	2,859.000		3,576.000

Wydatki państwa			W y d a t k i			
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
				1886	1887	
Rozdział	Tytuł	Paragraf	zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	717.000	2,859.000	3,576.000
35	3		e) Kolei łączącej połud. półn. niem.	{ w mon. pap.	100.000	100.000
				{ w srebrze	542.000	542.000
			f) Pierwszej węgier.-galic. kolei:			
			1. Zaliczka z tytułu gwarancyi	w srebrze	927.500	927.500
			2. Na niedobór ruchu	w mon. pap.		
			g) Kolei zachodnio-węgierskiej	w srebrze	290.000	290.000
			h) Kolei verarlbberskiej:			
			1. Zaliczka z tytułu gwarancyi	w srebrze	634.000	634.000
			2. Na niedobór ruchu	w mon. pap.		
			i) Kolei Areyksiecia Albrechta	w srebrze	712.380	712.380
			k) Kolei morawskiej granicznej	w srebrze	278.500	278.500
			l) Austr. węgierskiej Spółce kolei państwa:			
			Sieć uzupełniająca	w mon. pap.	400.000	400.000
			Suma	717 000	6,743.380	7,460.380
			Z tego w mon. pap.	937.000 zł.		
			Strata na monecie:			
			280.000 zł. w złocie po 200/0		56.000	56.000
			6,243.380 „ w srebrze po 0/0			
			Suma (Rozdział 35, Tytuły 1—4)	717.000	6,799.380	7,516.380
36			C. Niektórym funduszom indemniza- cyjnym.			
			Zaliczki bezprocentowe:			
	1		Dla Galicyi		2,625.000	2,625.000
	2		Dla Bukowiny		377.000	377.000
	3		Dla Karyntyi	130.000		130.000
	4		Stała zapomoga roczna dla Krainy	175.000		175.000
	5		Zaliczki dla Krainy przynoszące odsetki po 5%		73.000	73.000
			Suma (Rozdział 36, Tytuły 1—4)	305.000	3,075.000	3,380.000
			Razem (Rozdziały 34—36)	1,264.000	9,874.380	11,138.380
37			XVII. Dług państwa.			
			Ogólny dług państwa:			
	1		A. Odsetki	115,412.998		115,412.998
			Straciwszy z tego kwotę roczną przypadającą na kraje korony węgierskiej	30,165.130		30,165.130
			Zostaje	85,247.868		85,247.868
	2		Strata na monecie		561.684	561.684
			Suma	85,247.868	561.684	85,809.552
	3		B. Umorzenie długu	9,106.999		9,106.999
			Straciwszy z tego kwotę roczną przypadającą na kraje korony węgierskiej w monecie brzącej, razem	150.000		150.000
			Zostaje	8,956.999		8,956.999
	4		Strata na monecie		170.819	170.819
			Suma	8,956.999	170.819	9,127.818

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1886	1887	
				zł. w walucie austriackiej			
37			Dług królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa:				
	5		C. Regulacya Dunaju	600.240	. . . . .	. . . . .	600.240
	6		D. Wypłaty terminowe kolei połu- dniowej	762.047	. . . . .	. . . . .	762.047
	7		E. Odsetki od obligacyi renty . . .	21,355.003	. . . . .	. . . . .	21,355.003
	8		Strata na monecie 20%	. . . . .	2,726.802	. . . . .	2,726.802
			Suma .	21,355.003	2,726.802	. . . . .	24,081.805
	9		F. Odsetki od długu nieustalonego .	70.300	. . . . .	. . . . .	70.300
	10		G. Umorzenie długu nieustalonego .	57.000	. . . . .	. . . . .	57.000
			Razem (Rozdział 37, Tytuły 1 — 10) .	117,049.457	3,459.305	. . . . .	120,508.762
38			XVIII. Zarząd długu państwa.				
	1		Wydatki na zarząd nieustalonego długu wspólnego (70%)	542.500	10.500	. . . . .	553.000
	2		Wydatki na zarząd nieustalonego długu niewspólnego .	16.000	. . . . .	. . . . .	16.000
	3		Wydatki na zarząd długu ustalonego	351.100	14.100	. . . . .	365.200
			Suma (Rozdział 38, Tytuły 1—3) .	909.600	24.600	. . . . .	934.200

Rozdział Tytuł Paragraf	Wydutki państwa	W y d a t k i			
		zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
			1886	1887	
			zł. w walucie austriackiej		
	Zestawienie.				
1	I. Dwór cesarski	4,650.000			4,650.000
2	II. Kancelarya gabinetowa Najjaśniejszego Pana . . .	75.012			75.012
3	III. Rada państwa	724.744	1.700	360.000	1,086.444
4	IV. Trybunał państwa	24.000			24.000
5	V. Rada ministrów	1,028.627			1,028.627
6	VI. Suma na wydatki w sprawach wspólnych	85,048.489	4,338.950		89,387.439
7	VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych	16,208.218	793.663	2,005.141	19,007.022
8	VIII. Ministerstwo obrony krajowej	9,479.612	48.694		9,528.306
9	IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia	16,874.427	1,062.939	1,832.275	19,769.641
10 do 27	X. Ministerstwo skarbu	102,229.476	3,440.163	442.920	106,112.561
28	XI. Ministerstwo handlu	67,887.279	1,172.950	16,700.725	85,760.954
29 i 30	XII. Ministerstwo rolnictwa	11,406.336	2,149.290	567.672	14,123.298
31	XIII. Ministerstwo sprawiedliwości	19,820.600	703.071	449.215	20,972.886
32	XIV. Najwyższa Izba obrachunkowa	149.300	1.700		151.000
33	XV. Etat emerytalny	15,939.240	1.000		15,940.240
34 do 36	XVI. Zapomogi i uposażenia	1,264.000	9,874.380		11,138.380
37	XVII. Dług państwa	117,049.457	3,459.305		120,508.762
38	XVIII. Zarząd długu państwa	909.600	24.600		934.200
	Ogólna suma potrzeb .	470.768.417	27.072.407	22.357.948	520.198.772

Preliminarz państwa

na rok 1885 dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część druga. — Pokrycie.

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	D o c h o d y		
				zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
				zł. w walucie austriackiej		
1			I. Dwór cesarski			
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaś. Pana . .			
3			III. Rada państwa			
4			IV. Trybunał państwa			
5			V. Rada ministrów			
	1		Gazety urzędowe	633.200		633.200
	2		Biuro korespondencyj telegraficznych	82.000		82.000
			Suma (Rozdział 5, Tytuły 1 i 2) .	715.200		715.200
6			VI. Sprawy wspólne			
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych.			
	1		Dochód z dziennika ustaw państwa	63.000		63.000
	2		Administracya poszczególnych krajów	163.252		163.252
	3		Bezpieczeństwo publiczne	846.839		846.839
	4		Budowa dróg	24.092		24.092
	5		Budownictwo wodne	32.257		32.257
			Suma (Rozdział 7, Tytuły 1—5) .	1,131.460		1,131.460
8			VIII. Ministerstwo obrony krajowej.			
	1		Straż policyjna wojskowa	37.704		37.704
	2		Żandarmerya	180.600		180.600
			Suma (Rozdział 8, Tytuły 1 i 2) .	218.304		218.304
9			IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia.			
			A. Zarząd naczelny.			
	1		Nadzór szkolny	25		25
	2		Muzeum sztuki i przemysłu i zakład do prób chemiczno- technicznych:			
		1	Muzeum sztuki i przemysłu	12.200		12.200
		2	Zakład do prób chemiczno-technicznych	200		200
	3		Komisya główna i dyrekcya statystyki administracyjnej .	4.200	295	4.495
	4		Instytut geologiczny państwa	2.200		2.200
	5		Zakład główny meteorologii i magnetyzmu ziemi	820		820
			Zniesienie .	19.645	295	19.940

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	D o c h o d y			
				zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma	
				zł. w walucie austriackiej			
9	6		Przeniesienie .	19.645	295	19.940	
			Przychody w zakresie sztuk i archeologii:				
			a) Przychody w zakresie sztuk:				
		1	Akademia sztuk pięknych w Wiedniu	5.440		5.440	
		2	Szkoła sztuk pięknych w Krakowie	460		460	
		3	Pavillon des amateurs na placu wystawy powszechnej wiedeńskiej:				
			Czynsze	1.320		1.320	
			b) Przychody w zakresie archeologii:				
			Muzeum rządowe w Akwilei:				
			Dodatek gminy na założenie tegoż (5 rata)		300	300	
Suma (Rozdział 9, Tytuły 1—6) .			26.865	595	27.460		
B. Wyznania.							
7			Wpływy funduszków religijnych:				
			a) Wpływy funduszków:				
		1	Austria poniżej Anizy	708.400	1.000	709.400	
		2	Austria powyżej Anizy	141.900		141.900	
		3	Salzburg	10.700		10.700	
		4	Tyrol	108.900	150	109.050	
		5	Vorarlberg	700		700	
		6	Styrya	222.100		222.100	
		7	Karyntya	99.100		99.100	
		8	Kraina	79.100		79.100	
		9	Tryest	11.600		11.600	
		10	Gorycja	23.900		23.900	
		11	Istrya	11.600		11.600	
		12	Dalmacya	17.900		17.900	
		13	Czechy	910.400	2.026	912.426	
		14	Morawia i Szlask	612.300		612.300	
		15	Galicya	440.900		440.900	
		16	Kraków	25.600		25.600	
		17	Bukowina	4		4	
		Suma (Tytuł 7, §§. 1—17) .			3.425.104	3.176	3.428.280
		18		b) Wpływy lasów i dóbr funduszowych	361.410	770	362.180
		Suma (Tytuł 7, §§. 1—18) .			3.786.514	3.946	3.790.460
8			Fundacje i dopłaty na potrzeby religijne wyznania katolickiego:				
			Dodatki	14.500	1.200	15.700	
		Razem (Rozdział 9, Tytuły 7 i 8) .			3.801.014	5.146	3.806.160
C. Oświecenie.							
9			Szkoły główne.				
		1	Uniwersytety	109.490		399.490	
		2	Wynagrodzenie od funduszu rozszerzenia miasta Wiednia za grupę X/O przy ulicy Währingerstrasse (1 i 2 rata)		280.000		
		3	Dodatek gr. or. funduszu religijnego bukowińskiego na wystawienie własnego budynku dla instytutu przyrodniczego, jakoteż na wybudowanie nowego domu dla seminarium nauczycielskiego (3 rata)		10.000		
		Zniesienie .			109.490	290.000	399.490

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	D o c h o d y		
				zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
				zł. w walucie austriackiej		
			Przeniesienie	109.490	290.000	399.490
	4		Wydziały teologiczne	11.200		11.200
	5		Szkoły główne techniczne	93.300		93.300
	6		Szkoła główna ziemianstwa w Wiedniu	10.000		10.000
			Suma (Tytuł 9, §§. 1—6)	223.990	290.000	513.990
10			Szkoły średnie.			
	1		Gymnazya i gimnazya realne	759.867	1.100	
			Dodatki na stopniowe zakładanie klas gymnazyalnych wyższych w gymnazyum rządowym w Radowcach, a mianowicie:			
			od funduszu krajowego		3.000	
			od gminy miejskiej		2.500	922.467
			Druga i ostatnia rata pożyczki zaciągniętej w kasie oszczędności miasta Pragi na postawienie domu dla czeskiego gymnazyum wyższego na Nowem Mieście w Pradze		156.000	
	2		Szkoły realne	159.411		160.487
			Dodatki na założenie szkoły realnej rządowej w Sechs- haus		1.076	
			Suma (Tytuł 10, §§. 1 i 2)	919.278	163.676	1.082.954
11			Szkoły przemysłowe.			
	1		Szkoły przemysłowe	35.350		35.350
	2		Srodki pomocienize i do poparcia nauki w szkołach prze- mysłowych	750		750
			Suma (Tytuł 11, §§. 1 i 2)	36.100		36.100
12			Zakłady naukowe wyłączne.			
	1		Szkoły dla akuszerzek	252		252
	2		Szkoła weterynaryi i podkownictwa we Lwowie	2.400		2.400
	3		Szkoły marynarki	10.600		10.600
			Suma (Tytuł 12, §§. 1—3)	13.252		13.252
13			Szkoły początkowe.			
	1		Seminarya nauczycielskie męskie i żeńskie	78.800		78.800
	2		Zwrócone stypendya seminarzystów	210		210
	3		Zwroty zaliczek na podniesienie szkół początkowych		1.070	1.070
	4		Szkołki początkowe rządowe	6.400		6.400
			Suma (Tytuł 13, §§. 1—4)	85.410	1.070	86.480
14			Fundacye i dopłaty.			
	1		Dopłaty	2.500		2.500
			Suma (Tytuł 14)	2.500		2.500

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	D o c h o d y		
				zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
				zł. w walucie austriackiej		
9	15		Fundusze naukowe:			
		1	Wpływy funduszków	44.673		46.370
			Zaległe wykupna robocizny i czynsze gruntowe (7 rata)		1.697	
		2	Dochody z lasów i dóbr funduszowych	13.980		13.980
			Suma (Tytuł 15, §§. 1 i 2)	58.653	1.697	60.350
			Razem (Rozdział 9, Tytuły 9—15)	1,339.183	456.443	1,795.626
			Ogółem (Rozdział 9, Tytuły 1—15)	5,167.062	462.184	5,629.246
			X. Ministerstwo skarbu.			
10			Zarząd finansów.			
	1		Kierownictwo naczelne (z departamentami rachunkowemi i rachunków specjalnych, tudzież katastrzem podatku gruntowego)	3.500		3.500
	2		Dyrekcye skarbowe krajowe, dyrekcye skarbowe i dyrek- cye skarbowe powiatowe, inspektorowie finansowi i urzędy wymiaru należności	9.700		9.700
	3		Administracje podatkowe, służba podatkowa przy staro- stwach powiatowych i komisye podatkowe lokalne	1.800		1.800
	4		Kasy krajowe	800		800
	5		Straż skarbową (250 zł. w złocie)	302.600		302.600
			Zysk na monecie za powyższe złoto (20% aży)		50	50
	6		Urzędy podatkowe	6.000		6.000
	7		Prokuratury skarbowe	20.000		20.000
	8		Zarząd ceł (1.050 zł. w złocie)	1,431.490		1,431.490
			Zysk na monecie za powyższe złoto (20% aży)		210	210
	9		Utrzymanie w ewidencji katastru podatku gruntowego	176.200		176.200
			Suma (Rozdział 10, Tytuły 1—9)	1,952.090	260	1,952.350
11			Ogólna administracja kasowa.			
	1		Dodatki z funduszków na koszt zarządu	93.800		93.800
	2		Wierzytelności należące się państwu		268.456	268.456
	3		Zwyzki funduszków sierocych łącznych i dochody z tych zwyżek		700	700
	4		Taksa wojskowa	1,200.000		1,200.000
	5		Wpływy rozmaite	44.200	520.000	564.200
			Suma (Rozdział 11, Tytuły 1—5)	1,338.000	789.156	2,127.156
			Podatki stałe.			
12			Podatek gruntowy	33,650.000		33,650.000
13			Podatek od budynków	26,392.000		26,392.000
14			Podatek po 5% od dochodu z budynków wolnych od po- datku czynszowego	1,412.000		1,412.000
15			Podatek zarobkowy	10,100.000		10,100.000
16			Podatek dochodowy	24,530.000		24,530.000
17			Należności z egzekucyi podatków		546.000	546.000
18			Odsetki za zwłokę od podatków zaległych		315.000	315.000
			Suma (Rozdział 12—18)	96,084.000	861.000	96,945.000

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	D o c h o d y		
				zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
				zł. w walucie austriackiej		
19			Cło.			
	1		Dochody z cła	44,331.000		44,331.000
	2		Zysk na monecie złotej z ogólnych przychodów cłowych netto, których część w myśl ustawy dostaje się tej- szej połowie monarchyi		2,316.452	2,316.452
	3		Z powodu używania monet złotych do opłaty cła według taryfy		140.000	140.000
			Ażyo		28.000	28.000
			Suma (Rozdział 19, Tytuły 1—3) .	44,331.000	2,484.452	46,815.452
20			Podatki niestałe.			
			Podatek konsumcyjny:			
	1		Podatek od wódki	9,000.000		9,000.000
	2		Podatek od drożdży stałych wysokowych	500.000		500.000
	3		Podatek od wina i moszczu	4,214.000		4,214.000
	4		Podatek od piwa	23,312.000		23,312.000
	5		Podatek od mięsa i bydła rzeźnego	5,116.000		5,116.000
	6		Podatek od cukru	38,215.000		38,215.000
	7		Podatek konsumcyjny od oleju kopalinnego	1,236.000		1,236.000
	8		Podatek konsumcyjny od innych spożywanych przed- miotów	2,091.000		2,091.000
	9		Dzierżawy	3,581.000		3,581.000
	10		Inne wpływy	23.700		23.700
	11		Rękojmie składane na dochody niestałe	2,830.600		2,830.600
	12		Wynagrodzenie od król. węg. administracyi skarbo- wej za zwroty podatku konsumcyjnego	374.700		374.700
			Suma (Rozdział 20, Tytuły 1—12) .	90,494.000		90,494.000
21			Sól:			
	1		Dochody urzędów produkcji	74.500		74.500
	2		Dochody urzędów sprzedaży	20,200.000		20,200.000
			Suma (Rozdział 21, Tytuły 1 i 2) .	20,274.500		20,274.500
22			Tytoń:			
	1		Dochody z sprzedaży w kraju	71,882.000		71,882.000
	2		Dochody dyrekcji naczelnej (260.000 zł. w złocie) .	808.000		808.000
			Zysk na powyższem złocie (20% ażyo)		52.000	52.000
			Suma (Rozdział 22, Tytuły 1 i 2) .	72,690.000	52.000	72,742.000
23			Stemple	17,600.000		17,600.000
24			Taksy i opłaty od czynności prawnych	34,000.000		34,000.000
25			Loterya	20,224.000		20,224.000
26			Myta	2,462.000		2,462.000
27			Cechowanie	239.500		239.500
28			Podatek osobny od handlu napojami wysokowymi pe- dzonemi, ich wyszynku i sprzedaży drobnej	1,220.500		1,220.500
			Suma (Rozdziały 20—28) .	259,204.500	52.000	259,256.500

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	D o c h o d y		
				zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
				zł. w walucie austriackiej		
			Dochody z własności państwa.			
29			Gmachy dykasteryalne	106.120		106.120
30			Fiskalności i bezdziedziczności	160.000		160.000
31			Drukarnia nadworna i rządowa w Wiedniu	1,363.500		1,363.500
32			Pozostałości z sprzedanej nieruchomości państwa		450	450
33			Mennictwo	207.500		207.500
			Razem (Rozdziały 10—33)	404,746.710	4,187.318	408,934.028
34			XI. Ministerstwo handlu.			
	1		Inspekeya ogólna kolei austriackich		74.940	74.940
	2		Służba miar i wag	300.000		300.000
	3	1	Służba portowa i zdrowotna morska	447.000		447.000
		2	Dodatek na budowę nowe nadzwyczajne		2.100	2.100
			Suma (Tytuł 3, §§. 1 i 2)	447.000	2.100	449.100
	4		Zakład poczt i telegrafów:			
		1	Obrót w Austrii	26,317.100		26,317.100
		2	Zaliczka zwrócona przez urząd pocztowych kas oszczędności		177.160	177.160
		3	Zakłady pocztowe austriackie w Turcji	82.900		82.900
			Suma (Tytuł 4, §§. 1—3)	26,400.000		26,400.000
	5		Urząd pocztowych kas oszczędności	400.000		400.000
	6		Budowa kolei rządowych:			
		1	Dodatek krajowy Morawii na budowę kolei transwersalnej czesko-morawskiej		23.000	23.000
		2	Dodatek krajowy Czech na budowę kolei transwersalnej czesko-morawskiej		250.000	250.000
			Suma (Tytuł 6, §§. 1 i 2)		273.000	273.000
	7		Odsetki i zwrot zaliczki na budowę udzielonej kolei botzeńsko-merańskiej:			
		1	Odsetki za rok 1884		49.880	49.880
		2	Zwrot kapitału		1.000	1.000
			Suma (Tytuł 7, §§. 1 i 2)		50.880	50.880
	8		Administraey a kolei rządowych:			
		1	Kolej rządowa z Mürrzuschlagu do Neubergu	60.000		60.000
		2	„ „ z Dolnego Drauburga do Wolfsbergu	73.000		73.000
			Dodatki interesowanych		1.910	1.910
		3	„ „ z Kriegsdorfu do Rymarzowa (490 zł. w złocie)	28.500		28.500
			Zysk na powyższem złocie (20% aży)		98	98
		4	„ „ z Nowych Herwin do Wrabna (367 zł. 50 c. w złocie)	44.000		44.000
			Zysk na powyższem złocie (20% aży)		74	74
			Dodatki interesowanych		125	125
		5	Linia podmokielska w złocie	107.450		107.450
			Zysk na powyższem złocie (20% aży)		21.490	21.490
			Suma (Tytuł 8, §§. 1—5)	312.950	23.697	336.647

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	D o c h o d y		
				zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
				zł. w walucie austriackiej		
34	9		Administracya rządowa kolei Cesarzowej Elżbiety, Następcy tronu Arcyksięcia Rudolfa, Cesarza Franciszka Józefa i pilzeńsko-brzeźnieńskiej, tudzież kolei rządowych, zostających pod zarządem c. k. Dyrekeyi głównej kolei rządowych austriackich:			
		1	Kolej Cesarzowej Elżbiety:			
			Dochody z ruchu	14,750.000		14,750.000
			Dochody z sprzedaży gruntów i w ogóle z powodu zmniejszenia stanu posiadania		10.000	10.000
		2	Kolej Następcy tronu Arcyksięcia Rudolfa:			
			Dochody z ruchu	5,368.330		5,368.330
		3	Kolej Cesarza Franciszka Józefa:			
			Dochody z ruchu	9,933.980		9,933.980
			Dodatek gminy miasta Wiednia na dworzec wiedeński kolei Franciszka Józefa (srebrem)		25.313	25.313
		4	Kolej pilzeńsko-brzeźnieńska:			
			Dochody z ruchu	1,895.350		1,895.350
		5	C. k. koleje rządowe, a mianowicie:			
			Kolej arlberska i administracya trajektu, brunowsko-strasswalcheńska, dalmatyńska, dnestrzańska, nad-dunajska, transversalna galicyjska, istryjska, dolno-austriacka, rakonicko-protiwińska, tarnowsko-leuchowska, terbisko-ponteska:			
			Dochody z ruchu	5,700.010		5,700.010
			Suma (Tytuł 9, §§. 1—5)	37,647.670	35.313	37,682.983
			Razem (Rozdział 34, Tytuły 1—9)	65,507.620	637.090	66,144.710
35			XII. Ministerstwo rolnictwa.			
		1	Kierownictwo naczelne	400	1.900	2.300
		2	Zakłady rządowe naukowe i do prób	18.530	1.740	20.270
		3	Kultura krajowa	1.950		1.950
		2	Dochody z funduszu melioracyjnego		150.782	150.782
		4	Nadzór kultury krajowej	2.633		2.633
		5	Władze górnicze	2.051		2.051
		6	Opłaty wymiarowe i za pozwolenie poszukiwania ciał kopalnych	215.189		215.189
		7	Górnicze zakłady naukowe	4.760		4.760
		8	Zakłady rządowe chowu koni	415.620		415.620
			Suma (Rozdział 35, Tytuł 1—8)	661.133	154.422	815.555
36	1		Lasy i dobra rządowe:			
		1	Dyrekeye lasów i dóbr	3.930		3.930
		2	Lasy i dobra rządowe	3,943.190	4.300	3,947.490
		3	Szkoły leśnych	230		230
			Suma (Tytuł 1, §§. 1—3)	3,947.350	4.300	3,951.650
	2		Kopalnie:			
		1	Kierownictwo naczelne	35.260		35.260
		2	Zarząd górniczy w Kirbiehlu	153.900		153.900
		3	Zarząd górniczy i hutniczy w Brixleggu	275.280		275.280
		4	Zarząd hutniczy w Cilli	269.950		269.950
		5	Dyrekeya górnicza w Idryi	867.650		867.653
		6	Tymczasowa dyrekeya górnicza w Brück	300.960		300.960
		7	Dyrekeya górnicza w Przybramie	3,843.691		3,843.691
		8	Inne c. k. kopalnie	565.044		565.044
			Suma (Tytuł 2, §§. 1—8)	6,311.735		6,311.735
			Suma (Rozdział 36, Tytuły 1 i 2)	10,259.085	4.300	10,263.385
			Razem (Rozdział 35 i 36)	10,920.218	158.722	10,078.940

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	D o c h o d y		
				zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
				zł. w walucie austriackiej		
37			XIII. Ministerstwo sprawiedliwości.			
	1		Zarząd sprawiedliwości w krajach koronnych	12.862		12.862
	2		Domy karne	670.000		670.000
			Suma (Rozdział 37, Tytuły 1 i 2)	682.862		682.862
38			XIV. Najwyższa izba obrachunkowa			
39			XV. Etat emerytalny	71.254		71.254
40			XVI. Zapomogi i uposażenia.			
	1		B. Przedsiębiorstwa komunikacyjne.			
		1	Uplaty z nadwyżek czystego dochodu na dług 4procentowy za zaliczki otrzymane od skarbu z tytułu gwarancji, a mianowicie:			
			a) od kolei koszycko-bogumińskiej 180.000 zł.		204.500	204.500
			b) od kolei berneńsko-rossyckiej 24.500 zł.			
		2	6procentowe odsetki od naddatków w zaliczkach gwarancyjnych w srebrze		10.000	10.000
			Zysk na monecie sumy 214.500 zł. po 0 od sta			
			Razem (Rozdział 40, Tytuł 1, §§. 1 i 2)		214.500	214.500
41			XVII. Dług państwa.			
	1		Dochód z obligacyj renty wydać się mających na amortyzacyą powszechnego długu państwa		8,927.063	8,927.063
	2		Wpłaty kaucyj i depozytów		60.000	60.000
			Suma (Rozdział 41, Tytuły 1 i 2)		8,987.063	8,987.063
42			XVIII. Zarząd długu państwa.			
	1		Dochody z należności za blankiety do wymiany obligacji długu państwa	14.000		14.000
	2		Dochód z formularzy do kwitów na procenta	600		600
			Suma (Rozdział 42, Tytuły 1 i 2)	14.600		14.600
43			XIX. Dochody z sprzedaży nieruchomości państwa.			
	1		Ceny kupna, raty, odsetki i reszty należności za przedmioty sprzedane w skutek upoważnienia udzielonego w poprzednich ustawach skarbowych lub innych osobnych		20.110	20.110
	2		Należności od lennictw zamienionych w dobra wolnodziedziczne i odkupienie u prawnień		11.390	11.390
	3		Dochody z sprzedaży własności państwa na podstawie artykułu VII ustawy skarbowej na rok 1884		60.000	60.000
	4		Dom kary św. Wacława (pierwsza rata)		140.000	140.000
			Suma (Rozdział 43, Tytuły 1—3)		231.500	231.500
44			XX. Udział netto w czystych dochodach linii Pilzeń-Klattowy-kłuda-żelazna (art. III ustawy z dnia 8 czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 91) zebranych aż do 1 lipca 1884		907.828	907.828

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	D o c h o d y		
				zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
				zł. w walucie austriackiej		
			Zestawienie.			
1			I. Dwór cesarski			
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaśniejszego Pana			
3			III. Rada państwa			
4			IV. Trybunał państwa			
5			V. Rada ministrów	715.200		715.200
6			VI. Sprawy wspólne			
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych	1,131.460		1,131.460
8			VIII. Ministerstwo obrony krajowej	218.304		218.304
9			IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia	5,167.062	462.184	5,629.246
10—33			X. Ministerstwo skarbu	404,746.710	4,187.318	408,934.028
34			XI. Ministerstwo handlu	65,507.620	637.090	66,144.710
35 i 36			XII. Ministerstwo rolnictwa	10,920.218	158.722	11,078.940
37			XIII. Ministerstwo sprawiedliwości	682.862		682.862
38			XIV. Najwyższa Izba obrachunkowa			
39			XV. Etat emerytalny	71.254		71.254
40			XVI. Zapomogi i uposażenia		214.500	214.500
41			XVII. Dług państwa		8,987.063	8,987.063
42			XVIII. Zarząd długu państwa	14.600		14.600
43			XIX. Dochody z sprzedaży własności nieruchomości państwa		231.500	231.500
44			XX. Udział netto w czystych dochodach linii Pilzeń-Klat- towy-Buda-żelazna (art. III ustawy z dnia 8 czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 91) zebranych aż do 1 lipca 1884		907.828	907.828
			Ogólna suma pokrycia .	489,175.290	15,786.205	504,961.495

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XI. — Wydana i rozesłana dnia 4 kwietnia 1885.

29.

Ustawa z dnia 7 marca 1885,

zwalniająca od opłat umowy i wszelkie inne dokumenty spisane na zasadzie ustawy krajowej z dnia 9 grudnia 1883 (Dz. u. kr. Nr. 13 z r. 1884) o zalesieniu Karstu w Gorycy i Gradyse.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Umowy, które na zasadzie ustawy krajowej z dnia 9 grudnia 1883 (Dz. u. kr. Nr. 13 z r. 1884) o zalesieniu Karstu w uksiążęconem hrabstwie goryckiem i gradyńskiem, komisya do zalesienia zawrze z właścicielami gruntów i uprawnionymi do użytkowania a dotyczące się sposobu zalesienia i zapomogi, która na to ma być dana, tudzież kontrakty i ugody, dotyczące się nabycia gruntów i wykupna praw użytkowania na rzecz funduszu do zalesienia (§. 4 ustawy krajowej z dnia 9 grudnia 1883) są wolne od stępli i opłat.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 7 marca 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taafe r. w.

Danajewski r. w.

30.**Ustawa z dnia 20 marca 1885,**

o spłacie zaliczek bezprocentowych, danych z funduszków państwa na zasadzie ustawy z dnia 3 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 72), pogorzelcom jachimowskim po pożarze 1873 roku.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Zmienia się niektóre przepisy ustaw z dnia 3 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 72), tudzież z dnia 8 czerwca 1879 (Dz. u. p. Nr. 91) i upoważnia Rząd, aby spłacenie zaliczek bezprocentowych, danych z funduszków państwa pogorzelcom miasta Jachimowa w sumie 500.000 zł., które według ostatniej z przerzeczonych ustaw rozpocząć się miało w r. 1883, jakoteż dalsze spłacanie tychże zaliczek, o ile już się zaczęło, lecz zostało przerwane, odroczył aż do 1 stycznia 1890.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 20 marca 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

31.**Ustawa z dnia 20 marca 1885,**

o spłacie zaliczek, danych z funduszków państwa na zasadzie ustawy z dnia 10 czerwca 1872 (Dz. u. p. Nr. 75) okolicom królestwa czeskiego, dotkniętym powodziami na wiosnę 1872.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Zmienia się niektóre przepisy ustaw z dnia 10 czerwca 1872 (Dz. u. p. Nr. 75), z dnia 13 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 32), tudzież z dnia 25 marca 1879 (Dz. u. p. Nr. 53) i upoważnia Rząd, aby spłacanie zaliczek, danych na zasadzie pierwszej z przerzeczonych ustaw gminom pod ich odpowiedzialnością na ulżenie niedostatku podupadłych członków, ostatnią z ustaw powyżej wzmiankowanych odroczone do dnia 1 stycznia 1880, jakoteż dalsze spłacanie tychże zaliczek, o ile już się zaczęło, lecz zostało przerwane, odroczył aż do dnia 1 stycznia 1890.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 20 marca 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

32.

Ustawa z dnia 20 marca 1885,

o spłacie pożyczki, danej z funduszów państwa powodzianom tachowskim na zasadzie ustawy z dnia 16 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 71).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Zmienia się niektóre przepisy ustaw z dnia 16 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 71), tudzież z dnia 22 marca 1879 (Dz. u. p. Nr. 49) i upoważnia Rząd, aby spłacanie pożyczki, danej z funduszów państwa powodzianom miasta Tachowa, które według ostatniej z przerzeczonych ustaw rozpocząć się miało od r. 1883, odroczył aż do dnia 1 stycznia 1890.

Pięcioprocentowe odsetki od tej pożyczki liczyć się mają dopiero od r. 1890.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 20 marca 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

33.**Ustawa z dnia 31 marca 1885,**

o udzieleniu zapomóg z funduszków państwa ludności najbardziej podupadłej w okolicach Dolnej Austrii, Morawii i Śląska, dotkniętych w r. 1884 klęskami żywiołowemi.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Na zapomogi dla ludności najbardziej podupadłej w okolicach arcyksięstwa austriackiego poniżej Anizy, margrabstwa morawskiego i księstwa śląskiego dotkniętych w r. 1884 klęskami żywiołowemi, wyznacza się Rządowi dotacyą w sumie 36.000 zł. a mianowicie dla Austrii poniżej Anizy w kwocie 23.000 zł., dla Morawii w kwocie 10.000 zł. a dla Śląska w kwocie 3.000 zł. z obowiązkiem złożenia rachunku.

§. 2.

Dotacyj tych użyć można w miarę rzeczywistej potrzeby na zapomogi nie zwrotne, mianowicie zaś na zakupienie żywności i zboża na zasiew, tudzież na subwencye dla gmin w celu stawiania budowli publicznych.

§. 3.

Dokumenty, podania i protokoły, tyczące się udzielenia tych zapomóg, są wolne od stępli i opłat.

§. 4.

Pozycye wydatkowe, ustawa niniejszą wyznaczone, wciągnąć należy do preliminarza państwa na rok 1885.

§. 5.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy od dnia ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych skarbu.

Wiedeń, dnia 31 marca 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

Sprostowanie.

W rozporządzeniu o okręgach nadzorczych urzędowania inspektorów przemysłowych, zamieszczonem pod Nr. 12 w V Części Dziennika ustaw państwa, wydanej dnia 4 lutego 1885, a mianowicie na stronie 22, tytuł: „Osny okrąg nadzorczy“, po sternuberskiego dodać należy: „**hranickiego**“.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XII. — Wydana i rozesłana dnia 16 kwietnia 1885.

34.

Ustawa z dnia 2 kwietnia 1885,

stanowiąca, komu dostawać się mają grzywny, wymierzone jako kary porządkowe notaryuszom i zastępcom notaryuszów w myśl §. 158 ustawy notaryalnej z dnia 25 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 75).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

§. 1.

Grzywny, wymierzone jako kary pieniężne notaryuszom i zastępcom notaryuszów, w myśl §. 158go ustawy notaryalnej z dnia 25 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 75), dostają się instytutowi emerytalnemu Stowarzyszenia notaryuszów austriackich w Wiedniu.

Dopóki jednak istnieje w Pradze Stowarzyszenie wdowie i sierocie notaryuszów królestwa czeskiego, grzywny wymierzone jako kary porządkowe notaryuszom królestwa czeskiego, dostają się temuż Stowarzyszeniu.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 2 kwietnia 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

35.**Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia
12 kwietnia 1885,**

tyczące się wykonania ustawy z dnia 2 kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 34) stanowiącej, komu dostawać się mają grzywny, wymierzane jako kary porządkowe notaryuszom i zastępcom notaryuszów, w myśl §. 158 ustawy notaryalnej z dnia 25 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 75).

We względzie wykonania ustawy z dnia 2 kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 34) stanowiącej, komu dostawać się mają grzywny, wymierzane jako kary porządkowe notaryuszom i zastępcom notaryuszów w myśl §fu 158go ustawy notaryalnej, ministerstwo sprawiedliwości rozporządza co następuje:

1. W orzeczeniu porządkowo-karnem, skazującym notaryusza lub zastępcę notaryusza na grzywny, wyrazić należy, komu się te grzywny dostać mają.

2. Jak tylko orzeczenie porządkowo-karne, skazujące na grzywny, stanie się prawomocnem, Sąd krajowy wyższy zakomunikować ma wyciąg z tegoż orzeczenia porządkowo-karnego Sądowi pierwszej instancji, który w myśl §fu 163go ustawy notaryalnej obowiązany jest uskutecznić i nadzorować wykonanie.

3. Sąd pierwszej instancji wezwać ma skazanego, aby grzywny złożył w Sądzie w przeciągu dni czterestu, w przeciwnym bowiem razie ściągnięte będą przymusowo.

4. Jeżeli wezwanie to będzie bezskuteczne, Sąd pierwszej instancji ściągnąć ma grzywny według przepisów o egzekwowaniu kar pieniężnych w postępowaniu karnem.

5. Kwotę kary pieniężnej odesłać Sąd pierwszej instancji temu instytutowi emerytalnemu, któremu według orzeczenia miała się dostać.

Prażák r. w.

36.**Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia
10 kwietnia 1885,**

tyczące się wzajemnego wykonywania orzeczeń i decyzji sądowo-cywilnych w monarchyi austriacko-węgierskiej i w Kantonie Waadt.

Rząd cesarski i królewski z jednej a Rada związkowa szwajcarska z drugiej strony postanowiły przez wymianę deklaracyj, że w duchu ustaw w monarchyi austriacko-węgierskiej a względnie w kantonie Waadt obowiązujących, orzeczenia i decyzje w sprawach cywilnych, przez Sady właściwe kantonu Waadt a względnie monarchyi austriackiej wydane, gdy nabędą mocy prawa, są wykonalne z zastrzeżeniem wzajemności także na obszarze monarchyi austriacko-węgierskiej a względnie na obszarze kantonu Waadt.

O dokonaniu wymiany tych deklaracyj obwieszcza się niniejszem królestwom i krajom w Radzie państwa reprezentowanym.

Prażák r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIII. — Wydana i rozesłana dnia 16 kwietnia 1885.

37.

Umowa z dnia 9 sierpnia 1883,

między Rządem Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Rządem Najjaśniejszego Króla włoskiego, tycząca się uregulowania rybołówstwa na jeziorze Garda.

(Zawarta w Rivie nad jeziorem Garda dnia 9 sierpnia 1883, przez Jego c. i k. Apostolską Mość ratyfikowana w Münchengu dnia 31 grudnia 1884 i ratyfikacye z Włochami wymienione zostały w Rzymie dnia 23 stycznia 1885.)

Nos Franciscus Josephus Primus,
divina favente clementia Austriae Imperator;
 Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Quum a Plenipotentiaro Regiminis Nostri atque illo Regis Italiae ad ordinandum piscatum in lacu Benaco conventio die nona mensis Augusti anni 1883 Rivae inita et signata fuit, tenoris sequentis:

Pierwopis.

Allo scopo di regolare con disposizioni uniformi l'esercizio della pesca nelle acque del lago di Garda ed in quelle da esso dipendenti, il Governo di Sua Maestà I. e R. Apostolica ed il Governo di Sua Maestà il Rè d'Italia hanno nominati a proprj delegati:

Il Governo di Sua Maestà I. e R. Apostolica il Signor Alberto nobile de Rungg, Cavaliere dell'ordine Imperiale di Leopoldo, I. R. Consigliere Aulico,

ed

il Governo di Sua Maestà il Rè il Signor Dr. Pietro Pavesi, Cavaliere dell'ordine dei S. S. Maurizio e Lazzaro, Professore di Zoologia nella R. Università di Pavia,

i quali si sono riuniti in Riva sul Garda e dopo essersi comunicati i loro poteri e averli trovati in buona e debita forma; preso per base la convenzione preliminare conclusa allo scopo sopra indicato il 25 febbrajo 1881; riservata la ratifica dei rispettivi Governi sono addivenuti alla stipulazione dei seguenti articoli.

Articolo 1.

Le presenti disposizioni riguardano il Lago di Garda, tutti i suoi affluenti diretti, particolarmente il Sarca a partire dal ponte alle Sarche e l'emissario Mincio da Peschiera all'attuale confine della provincia di Mantova.

Articolo 2.

La legislazione interna di ciascuna parte stabilisce a chi spetti il diritto di pesca nelle acque indicate all'articolo precedente. I diritti di pesca privati vanno soggetti, in quanto al loro esercizio, alle prescrizioni portate dalla presente convenzione.

Przekład.

Celem uregulowania zgodnemi przepisami rybołówstwa na jeziorze Garda i wodach należących do jego obrębu, Rządy Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Najjaśniejszego Króla Włoskiego mianowały pełnomocnikami swymi:

Rząd Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości pana Alberta Rungga, kawalera cesarskiego orderu Leopolda, c. k. radcę dworu,

a

Rząd Najjaśniejszego Króla pana Dra Piotra Pavesi, kawalera orderu św. Maurycyego i Łazarza, profesora zoologii w uniwersytecie królewskim w Pawii,

którzy zjechawszy się w Rivie nad jeziorem Garda, okazali sobie nawzajem swoje pełnomocnictwa i przekonawszy się, że są w dobrej i należytej formie, ułożyli na podstawie umowy przedugodnej, zawartej w tym celu dnia 25 lutego 1881, jakoteż z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez oba Rządy, następujące artykuły:

Artykuł 1.

Postanowienia niniejsze tyczą się jeziora Garda, wszystkich jego dopływów bezpośrednich, mianowicie rzeki Sarchy od mostu „alle Sarche“ i odpływu rzeki Mincio od Peschierzy aż do teraźniejszej granicy prowincyi mantuańskiej.

Artykuł 2.

Prawodawstwo wewnętrzne każdej z dwóch Stron oznaczy, kto ma prawo łowienia ryb na wodach, w artykule poprzedzającym wzmiankowanych. Prawa rybołówstwa prywatnego, o ileby chodziło o ich wykonywanie, podlegają przepisom w umowie niniejszej podanym.

Articolo 3.

Nelle concessioni d'acqua a scopo industriale ed agrario, allorquando gli interessi della pesca sieno predominanti, le Autorità competenti potranno prescrivere quanto valga ad impedire che acque inquinate di materie nocive ai pesci vengano riversate nel Lago di Garda o suoi affluenti ed emissario, e far praticare convenienti passaggi per il pesce nelle chiuse e nei salti d'acqua.

Il Governo di Sua Maesta I. e R. Apost. si riserva in questo riguardo piena libertà d'azione fino a che la propria legislazione interna non abbia stabilito i rapporti tra il diritto di pesca ed altri diritti d'acqua.

Articolo 4.

È vietato d'occupare a scopo di pesca il fondo e le spiagge del Lago con roste e simili opere stabili sub-acque, all'infuori delle fascinate.

È pure vietato di prosciugare stagni e di deviare o prosciugare corsi d'acqua a scopo di pesca.

Articolo 5.

È vietato d'adoperare nei corsi d'acqua ed alle loro foci nel Lago apparecchi fissi o mobili di pesca, che impediscano il passaggio del pesce per più della metà della larghezza della corrente, misurata ad angolo retto dalla riva.

La distanza tra due di questi apparecchi impiegati simultaneamente sulla medesima riva o sulle due rive opposte non potrà essere inferiore al doppio dello sviluppo del più grande di essi.

Nulla è mutato nelle disposizioni vigenti per quanto riflette il diritto di pesca nella chiusa del Sarca.

Artykuł 3.

Gdy chodzi o nadanie praw wodnych do celów przemysłowych i rolniczych i jeżeli interesa rybołówstwa przeważają, Władze właściwe mogą wydać stosowne zarządzenia, zapobiegające, by woda, zanieczyszczona środkami dla ryb szkodliwymi nie była doprowadzana do jeziora Garda, jego dopływów lub jego odpływów; nadto mogą kazać umieścić w szluzach i wodospadach przyrządy ułatwiające ciągnięcie ryb.

Rząd austriacki zastrzega sobie w tym względzie swobodę zupełną na tak długo, dopóki prawodawstwo wewnętrzne nie określi stosunku między prawem rybołówstwa a innemi prawami wodnemi.

Artykuł 4.

Nie wolno zostawiać dna jeziora i brzegów w celach rybackich kamieniami i podobnemi stałemi zaporami podwodnemi, wyjąwszy faszyny.

Nadto nie wolno w celach rybackich osuszać łąk, jakoteż osuszać lub odwracać wód bieżących.

Artykuł 5.

Nie wolno używać w wodzie bieżącej i jej uściach do jeziora takich stałych lub ruchomych przyrządów do polowu, któreby utrudniały ciągnięcie ryb w więcej niż połowie szerokości koryta, mierząc z brzegu pod kątem prostym.

Odległość pomiędzy dwoma takimi urządzeniami, na tym samym brzegu lub na przeciwnych brzegach jednocześnie używanemi, nie może być mniejsza od podwójnej długości większego z tych urządzeń do polowu.

Przepisy istniejące, o ile tyczą się prawa rybołówstwa koło grobli w rzece Sarce, nie ulegają żadnej zmianie.

Durante il periodo dal primo novembre a tutto dicembre l'esercizio della pesca in essa è però soggetto al divieto generale stabilito nell'articolo 12 per la trota.

Articolo 6.

È vietato di adoperare e collocare nelle acque reti ed ordigni da pesca ad una distanza minore di 20 metri dalle scale di monta, dai graticci degli opifici e dallo sbocco dei canali, dalle chiuse o cateratte, e dai salti d'acqua.

Articolo 7.

È vietato di pescare con ogni sorta di reti a strascico con sacco, tirate da terra o da barche fisse od ancorate, che necessariamente sconvolgono il fondo delle acque, in particolare con ludrione, arcagna, argano del ferro, pitornia, strigiara, brazzolo, aolarolo e valanchera.

È vietato di pescare nei corsi d'acqua con rè de scanno e partisino, nouche con fiocina.

Articolo 8.

È pure vietato l'uso della dirhindana dal primo settembre fino a tutto aprile.

Articolo 9.

È vietato di adoperare per la pesca materie esplosive come dinamite e polvere pirica e materie stupefacenti, soffocanti, corrosive e velenose come coccolo di levante, noce vomica, calce, fuligine e simili.

Articolo 10.

I pesci delle seguenti specie non possono essere pescati, detenuti, messi in vendita e venduti, se nella loro lunghezza totale non hanno raggiunte le misure qui appresso indicate:

Jednakowoż łowienie także ryb w czasie od 1 listopada do końca grudnia, podlega ogólnemu zakazowi co do połowu pstrągów, wyrażonemu w artykule 12.

Artykuł 6.

Zabrania się łowienia ryb sieciami i innymi narzędziami, tudzież zapuszczenia tychże w wodę w odległości mniej niż dwadzieścia metrów wynoszącej od przystani, klatek kanałowych, szluz lub usć i wodospadów.

Artykuł 7.

Zabrania się łowienia ryb wszelkiego rodzaju włokami ciągnionymi z lądu lub też z łodzi przytwierdzonych albo na kotwicach stojących, jeżeli włoki te muszą koniecznie ryć dno wody, mianowicie zwanymi także ludrione, arcagna, argano del ferro, pitornia, strigiara, brazzolo, aolarolo i valanchera.

Sieciami zwanymi rè de scanno i partisino, jakoteż za pomocą widel nie wolno łowić ryb w wodach bieżących.

Artykuł 8.

Nadto zabrania się używania od 1 września do końca kwietnia sznura do wędek zwanego dirhindana.

Artykuł 9.

Zabrania się używania w rybołostwie środków wybuchających, mianowicie dynamitu i prochu ruszniczego, tudzież środków ośłuszających, duszących, gryzących i trujących, jakoto wapna, kopci i tym podobnych.

Artykuł 10.

Rodzajów ryb poniżej wymienionych nie wolno łowić, trzymać, wystawiać na sprzedaż i sprzedawać, jeżeli zmierzone w całej długości nie mają następujących wymiarów:

Anguilla centimetri quaranta (40),
 Trota di Lago } centimetri trenta
 Regina (Bulbero) } (30),
 Trota di fiume, Carpione, Temolo,
 Tinca, Pesce Persico, centimetri quin-
 dici (15),
 Alosa (Agone, Sardena, Scarabine)
 centimetri dieci (10),
 Tutte le altre specie, centimetri cin-
 que (5).

Articolo 11.

È vietata la pesca e la vendita di pesci freschi delle seguenti specie:

Trota e carpione in novembre e dicembre;

Temolo (*Thymallus vulgaris*) in marzo;

Pesce Persico in maggio;

Tinca e Regina (*Bulbero*) in giugno;

Alosa (*Agone*, *Sardena*) dal 15 maggio al 15 giugno.

I divieti anzidetti non sono estensibili alla vendita dei pesci provenienti dai vivai privati, purchè sieno accompagnati da certificati dell'autorità comunale comprovanti la loro provenienza e quantità.

Mancando tali certificati saranno considerati come oggetto di contravvenzione.

Articolo 12.

In quei tratti di fiume e di lago, in cui la pesca della trota e del carpione abbia un'importanza prevalente e loro torni necessario questo modo di tutela potrà l'autorità competente, d'accordo con quella dell'altra parte, proibire nei mesi di novembre e dicembre ogni specie di pesca.

Articolo 13.

Sono vietate in ogni tempo la pesca e la vendita del fregolo di pesce.

węgorz czterdzieści (40) centymetrów,
 pstrąg jeziorny } trzydzieści (30)
 karp } centymetrów.
 pstrąg rzeczny
 lososiopstrąg (*Fario*)
 carpio (*Heckel*) } piętnaście (15)
 lipień } centymetrów,
 lin
 okuń
 aloza (*Agone*, *Sardena*, *Scarabine*)
 dziesięć (10) centymetrów,
 wszystkie inne rodzaje pięć (5) centymetrów.

Artykuł 11.

Ryb poniżej wymienionych nie wolno ani łapać ani świeżych sprzedawać:

pstrągów i lososiopstrągów w listopadzie i grudniu;

lipieniów (*Thymallus vulgaris*) w marcu;

okuniów w maju;

linów i karpów w czerwcu;

aloz (*Agone*, *Sardena*) od 15 maja do 15 czerwca.

Zakazowi temu nie ulega sprzedaż ryb pochodzących ze stawów prywatnych, o ile właściciel posiada świadectwo władzy gminnej, stwierdzające pochodzenie i ilość ryb.

Gdy niema świadectwa, sprzedaż uważana będzie za wykroczenie.

Artykuł 12.

Władza właściwa, w porozumieniu z Władzą drugiej Strony, może zabronić na miesiąc listopad i grudzień wszelkiego połowu ryb w takich przestrzeniach rzek i jeziora, w których połów pstrągów i lososiopstrągów ma przeważne znaczenie.

Artykuł 13.

Półw i sprzedaż ikry w którejkolwiek porze jest zakazana.

Articolo 14.

Le due parti contraenti procureranno dovunque sia possibile, previo comune accordo e nella misura da stabilirsi, di facilitare il ripopolamento delle acque contemplate dall'articolo 1 mediante la disseminazione d'uova e d'avannotti di specie di pesci riconosciute come preziose od utili.

Articolo 15.

Esse favoriranno pure la istituzione di stabilimenti di piscicoltura artificiale, e le autorità competenti delle due parti potranno accordare loro i seguenti favori:

- a) La facoltà di pescare e di adoperare per la nutrizione dei pesci contenuti negli stabilimenti avannotti ed in generale pesci non aventi le dimensioni prescritte nell'articolo 10. Questi pesci non potranno essere venduti, nè utilizzati per altro scopo.
- b) La facoltà di pescare in tempo proibito le specie designate all'articolo 11.

La concessione sarà subordinata a condizioni tendenti ad impedire i possibili abusi.

Articolo 16.

È vietato d'introdurre nuove specie di pesci nelle acque, a cui si applicano la presenti disposizioni, senza l'espressa e concorde autorizzazione di entrambe le parti contraenti.

Esse si accorderanno onde prendere tutti gli altri provvedimenti necessari per proteggere le specie nuovamente introdotte nelle dette acque.

Articolo 17.

Per agevolare le ricerche scientifiche sugli animali acquatici, le autorità competenti potranno accordare licenze spe-

Artykuł 14.

Obie Strony rokujące będą się ile możności starały za poprzedniem porozumieniem się i w oznaczonym wymiarze przyczyniać się do zarybiania wód w artykule 1 wzmiankowanych przez wpuszczenie ikry i narybku cenniejszych lub użyteczniejszych rodzajów ryb.

Artykuł 15.

Będą także popierały zaprowadzenie zakładów sztucznej hodowli ryb i Władze właściwe obu Stron będą mogły udzielać tym zakładom następujące pozwolenia:

- a) Pozwolenie polowu młodych ryb i w ogólności takich, które jeszcze nie mają wymiarów w artykule 10tym wzmiankowanych i używania ich na pokarm dla ryb hodowanych w zakładzie.
- b) Pozwolenie do łapania w czasie zakazu rodzajów ryb w artykule 11tym wzmiankowanych.

Pozwolenie łączyć się ma zawsze z zastrzeżeniami, mającemi na celu zapobieżenie nadużyciom.

Artykuł 16.

W wodach, do których stosują się niniejsze przepisy, nie wolno osadzać nowych rodzajów ryb bez wyraźnego i zgodnego przyzwolenia obu Stron rokujących.

Rządy będą się z sobą porozumiewały w celu zaprowadzenia wszelkich dalszych środków, które okażą się potrzebnymi do ochrony rodzajów ryb w wodach o których mowa, nowo osadzonych.

Artykuł 17.

Dla poparcia badań naukowych nad istotami wodnymi, Władze właściwe mogą dawać szczególne pozwolenia, uchy-

ciali intese a sospendere temporariamente a favore di persone determinate le disposizioni degli articoli 10, 11, 12 e 13.

Articolo 18.

Ciascuna delle due parti contraenti determinerà quali sieno gli ufficiali od agenti a cui nel rispettivo territorio saranno affidate la sorveglianza della pesca e l'accertamento delle relative contravvenzioni.

Tali ufficiali od agenti potranno in ogni tempo visitare i batelli da pesca e i luoghi di deposito e di vendita del pesce.

Articolo 19.

Ciascuna delle due parti contraenti procurerà, che mediante la propria legislazione interna vengano in modo possibilmente simile fissate le penalità per le varie contravvenzioni ed i casi in cui si debba procedere al sequestro od alla confisca dei corpi dei reati per le infrazioni accertate nel rispettivo territorio.

Articolo 20.

Ciascuna delle due parti contraenti prenderà i provvedimenti necessari per mettere in esecuzione sul proprio territorio le presenti disposizioni.

Articolo 21.

Le due parti contraenti si comunicheranno a vicenda le prescrizioni rilasciate in esecuzione di questa convenzione, i provvedimenti di maggiore importanza concernenti la pesca nelle acque contemplate nell'articolo 1 e disporranno, che le rispettive autorità s'informino reciprocamente d'ogni emergenza, che potesse avere rilevante importanza per la piscicoltura.

Articolo 22.

La presente convenzione, ratificata dai rispettivi governi nel più breve

lajace czasowo dla pewnych osób przepisy artykułów 10, 11, 12 i 13.

Artykuł 18.

Każda ze Stron rokujących wskaże owe urzędy, którym poruczy nadzór nad rybołostwem i ustanawianie istoty przekroczeń w swoim obszarze.

Urzędom tym wolno będzie przetrząsać każdego czasu łodzie rybackie i schowki, w których trzymane są ryby na sprzedaż przeznaczone.

Artykuł 19.

Każda z dwóch Stron rokujących postara się, aby u niej droga prawodawczą, ile możności tak samo jak u drugiej Strony, ustanowione zostały kary na rozmaite przekroczenia, tudzież, aby wyrzeczono, w których przypadkach przedmioty stwierdzonych przekroczeń mają być w jej obszarze sekwestrowane lub konfiskowane.

Artykuł 20.

Każda z dwóch Stron rokujących obmyśli środki stosowne, zapewniające wykonanie postanowień niniejszych na jej obszarze.

Artykuł 21.

Obie Strony rokujące będą sobie nawzajem komunikowały przepisy, dotyczące się wykonania umowy niniejszej i ważniejsze środki we względzie rybołostwa na wodach w artykule 1 wzmiankowanych i zarządzają, aby ich Władze uwiadniały się nawzajem o każdym wydarzeniu, które mogłoby mieć dla rybołostwa większe znaczenie.

Artykuł 22.

Umowa niniejsza, która ratyfikowana być ma przez oba Rządy jak można naj-

tempo che sarà possibile, avrà vigore fino al termine di quell'anno in cui l'una o l'altra delle due Parti contraenti ne avrà denunciata la cessazione, conchè dalla denuncia alla cessazione non decorra un termine minore di tre mesi.

Fatto in doppio originale in Riva sul Garda addi 9 agosto 1883.

Rungg m. p.

Pavesi m. p.

rychlej, obowiązywać będzie aż do upływu tego roku, w którym ja jedna lub druga Strona wypowie, w którymto jednak razie przeciąg czasu między wypowiedzeniem a unieważnieniem umowy wynosić ma najjiniej trzy miesiące.

Spisano w dwóch pierwopisach w Rivie nad jeziorem Garda, dnia 9 sierpnia 1883.

Rungg r. w.

Pavesi r. w.

Nos visis et perpensis conventionis hujus stipulationibus, illas ratas gratasque habere profiteamur, Verbo Nostro Caesareo et Regio spondentes Nos ea quae in illis continentur fideliter executioni mandatueros esse.

In quorum fidem, majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro appresso muniri jussimus.

Dabantur in Mürzsteg die trigesima prima mensis Decembris anno Domini millesimo octingentesimo octogesimo quarto, Regnorum Nostrorum trigesimo septimo.

Franciscus Josephus m. p.

Gustavus Comes a Kálnoky m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium

Adolphus de Plason m. p.
Consiliarius Sectionis.

Umowę powyższą, zatwierdzoną przez obie Izby Rady państwa, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 7 kwietnia 1885.

Taaffe r. w.

Falkenhayn r. w.

Rozporządzenie ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 7 kwietnia 1885,

do umowy, dotyczącej się uregulowania rybołówstwa na jeziorze Garda, zawartej z Włochami dnia 9 sierpnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 37 z r. 1885).

Ku wykonaniu umowy, dotyczącej się uregulowania rybołówstwa na jeziorze Garda, zawartej z Włochami dnia 9 sierpnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 37 z r. 1885), wydają się w myśl artykułu 20 tejże umowy następujące postanowienia:

1. Wody obszaru austriackiego, do których odnosi się artykuł 1 umowy, oznaczy szczegółowo i określi Władza administracyjna krajowa.

2. Zakazy, wzmiankowane w artykułach 7 i 8 umowy, zabraniające łowienia ryb w wodach biejących kiedykolwiek za pomocą sieci „rè de scanno“ i „partisino“, tudzież od 1 września do końca kwietnia gdziekolwiek bądź za pomocą sznura wędownego „dirlindana“ odnoszą się także do takich sieci i sznurów wędownych, któreby nieznacznie tylko różniły się od przerzeczonych a inaczej były nazywane.

3. Obszar miejscowy, w którym obowiązywać ma zakaz sprzedawania ryb wymienionych tamże rodzajów, nie dochodzących jeszcze wymiarów prawidłowych a względnie sprzedawania ich w pewnych czasach, zawarty w artykule 10 i 11 umowy, jakoteż obszar miejscowy, w którym obowiązywać ma zakaz sprzedawania w ogóle ikry rybiej wyrażony w artykule 13, oznaczy szczegółowo Władza krajowa administracyjna, ze względu na cel tych środków; ta także Władza ułoży wzór świadectw, które stosownie do artykułu 11 umowy, Władze gminne mają wydawać.

4. Obowiązki Władzy właściwej tutejszej, wzmiankowanej w artykułach 12, 15 i 17 umowy, spełniać będzie we wszystkich przypadkach c. k. starostwo w Rivie.

Do niej należy także porozumiewanie się w myśl ostatniego ustępu artykułu 21 z Władzą król. włoską (którą Rząd król. włoski wskaże) i ona prowadzić będzie rokowania przewidziane w artykułach 14, 15 i 16 umowy a dotyczące się środków, które oba Rządy mają wspólnie zaprowadzić we względzie zarybienia na nowo wód, popierania sztucznej budowli i według okoliczności ochrony rodzajów ryb nowo osadzonych.

5. Dopóki karanie za przekroczenia i konfiskata rzeczy, przedmiot przekroczenia stanowiących, nie zostanie ustawami uregulowana w myśl artykułu 19 umowy, wykroczenia przeciwko przepisom umowy, o ileby ustawa karna powszechna nie miała być zastosowana, karać będzie Władza administracyjna powiatowa, ze względu na miejsce czynu właściwa, stosownie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 198) grzywnami od jednego aż do stu złotych lub aresztem od sześciu godzin aż do dni czternastu. Grzywny wpływają do funduszu ubogich owej gminy, w której przekroczenie zostało popełnione. Nim przyjdzie do skutku przerzeczona regulacja ustawowa, konfiskata ryb i narzędzi do połowu, o ileby nie miała nastąpić według innej ustawy, nie będzie orzekana; atoli narzędzia zakazane a wykraczającemu odebrane, uczynić należy z urzędu na koszt winnego, przed ich zwróceniem, niezdawnymi do użytku w zakazanym kształcie.

6. Czynniki, w myśl artykułu 18 umowy, do bezpośredniego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o rybołostwie i do donoszenia o odkrytych przekroczeniach powołanymi są: przełożeni gmin, c. k. żandarmerya, c. k. straż skarbową i, o ile chodzi o zakazy sprzedaży, także czynniki policyi targowej.

7. Na zasadzie §fu 11go ustawy z dnia 10 czerwca 1869 (Dz. u. p. Nr. 113), zarządza się ogłoszenie w Dzienniku ustaw krajowych dla Tyrolu i Vorarlbergu, tudzież w urzędowej Gazecie trydenckiej umowy z dnia 9 sierpnia 1883 rozporządzenia niniejszego i postanowień, które w myśl powyższych ustępów 1 i 3 Władza krajowa ma wydać (oznaczenie wód, obszarów, w których obowiązują zakazy sprzedaży, układ wzorów); wreszcie rozlepione będzie w gminach interesowanych obwieszczenie, zawierające te rozporządzenia i postanowienia odpowiednio zestawione.

Taaffe r. w.

Falkenhayn r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIV. — Wydana i rozesłana dnia 21 kwietnia 1885.

39.

Obwieszczenie ministerstwa obrony krajowej i ministerstwa skarbu z dnia 10 marca 1885,

o dodatkowym zaliczeniu gminy miejskiej lipnickiej do 7 klasy Taryfy czynszów wojskowych (Dz. u. p. Nr. 140 z r. 1881).

Ku uzupełnieniu obwieszczenia z dnia 18 grudnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 140) zalicza się w porozumieniu z wspólnem ministerstwem wojny gminę miejską lipnicką w Morawii do siódmej klasy Taryfy czynszów za pomieszczenia dla wojska, obowiązującej do końca 1885 roku.

Dunajewski r. w.

Welsersheimb r. w.

40.

Ustawa z dnia 11 kwietnia 1885,

o dalszem czasowem zawieszeniu działalności Sądów przysięgłych w okręgu Sądu obwodowego kottorskiego w Dalmacyi.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Działalność Sądów przysięgłych w okręgu Sądu obwodowego kottorskiego w królestwie dalmatyńskim, co do wszystkich zbrodni i przestępstw, w artykule VI ustawy wprowadzezej do Porządku postępowania karnego z dnia 23 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 119) wyszczególnionych a ich orzecznictwu przekazanych, zawiesza się na przeciąg następnego roku, poczynwszy od dnia 24 czerwca 1885.

§. 2.

Postanowienie §fu 3go ustawy z dnia 23 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 120) o czasowem zawieszaniu Sądów przysięgłych będzie odpowiednio zastosowane.

§. 3.

Upoważnia się Rząd do uchylenia ustawy niniejszej nawet przed upływem terminu w §. 1 ustanowionego.

§. 4.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy od dnia ogłoszenia, poruczam Memu Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 11 kwietnia 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

41.**Ustawa z dnia 11 kwietnia 1885,**

o rozciągnięciu dobrodziejstw, które według IV i V artykułu ustawy z dnia 7 czerwca 1881 (Dz. u. p. Nr. 49) służą opłacającym podatek gruntowy.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Dobrodziejstwa, które według artykułu IV ustawy z dnia 7 czerwca 1881 (Dz. u. p. Nr. 49) służą opłacającym podatek gruntowy, służyć im mają także przy takim przenoszeniu posiadania, gdy się przenosi z rodziców na dzieci a oraz na osoby zawierające z dziećmi małżeństwo lub już małżeństwem z niemi połączone.

Artykuł II.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia i ma być stosowana ze skutkiem wstecznym na wymiar podatku, począwszy od roku 1882, do wszystkich tych zmian posiadania, w artykule I wzmiankowanych a od dnia 1 stycznia 1881 dokonanych, co do których roszczenie prawa do dobrodziejstwa zostało już uczynione, lub w ciągu sześciu tygodni od dnia, w którym ustawa zacznie obowiązywać, będzie przez interesowanego uczynione w tym urzędzie podatkowym, w którego okręgu leży realność.

Artykuł III.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 11 kwietnia 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XV. — Wydana i rozesłana dnia 23 kwietnia 1885.

42.

Ustawa z dnia 4 kwietnia 1885,

zmieniająca postanowienia, dotyczące się gwarancyi rządowej zapewnionej kolei zachodniej czeskiej, jakoteż postanowienia co do odkupienia tej kolei przez Rząd.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, aby postanowienia dotychczasowe, dotyczące się gwarancyi zapewnionej c. k. uprzyw. kolei zachodniej czeskiej, zmienić odpowiednio stosunkom jej zagwarantowanego kapitału zakładowego, które przez konwersyą pięcioprocentowej pożyczki pierwszorzędnej w srebrze uległy zmianie, a to w taki sposób, że czysty dochód tejże kolei, przez Rząd gwarantowany, który wymierzony jest teraz aż do roku 1916 w sumie rocznej 1,404.000 zł. w. a. srebrem, odtąd zaś aż do upływu okresu koncesyjnego w roku 1949 w sumie rocznej 733.651 zł. w. a. srebrem, wynosić ma na przyszłość w latach 1885 aż do 1948 równo kwotę roczną, która sumy 1.248.000 zł. w. a. srebrem przewyższać nie może a w roku 1949 najwiecej 840.738 zł. w. a. srebrem.

Sumy tu ustanowione mają zarazem zastąpić minimum renty rocznej w §. 18 dokumentu koncesyjnego z dnia 8 września 1859 w kwocie 5·2 od sta kapitału zakładowego ustanowionej, która w razie odkupienia kolei przez Rząd ma być Spółce płacona.

Artykuł II.

Na zmianę gwarancyi, w artykule I wzmiankowaną, pozwala się pod warunkiem, że:

1. sumy, w skutek konwersyi oszczędzone, obrócone będą wyłącznie na takie cele, na które Rząd się zgodzi;

2. uchylone zostanie nadane Spółce na zasadzie artykułu I, lit. e) ustawy z dnia 20 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 72) upoważnienie, iżby na umorzenie zaliczek

gwarancyjnych rządowych, gdyby w przyszłości miały być płacone, jakoteż odsetek od nich przypadających, obracała tylko połowę nadwyżki czystego dochodu, przewyższającego zagwarantowaną sumę roczną;

3. w razie odkupienia przez Rząd kolei zachodniej czeskiej, z renty rocznej, która ma być płacona, potrącana będzie Spółce na rzecz Rządu roczna suma roczaltowa najmniej 50.000 zł. w. a. srebrem, o ileby przez to suma owej renty rocznej nie wynosiła jeszcze mniej, aniżeli minimum w artykule I przewidziane.

Artykuł III.

Umowa z dnia 11 grudnia 1884, zawarta ze Spółką w myśl postanowień powyższych, jest wolna od opłat i stepli.

Artykuł IV.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie owejże poruczam Mojemu Ministrowi handlu i Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 4 kwietnia 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

43.

Ustawa z dnia 14 kwietnia 1885,

zmieniająca §§. 1 i 2 ustawy z dnia 27 grudnia 1880 (Dz. u. p. Nr. 15), tyczącej się zmian w stósowaniu ustaw i przepisów o podatku zarobkowym i dochodowym do spółek zarobkowych i gospodarczych, tudzież do kas zaliczkowych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Postanowienia §§. 1 i 2 ustawy z dnia 27 grudnia 1880 (Dz. u. p. Nr. 151), tracą moc obowiązującą i mają opiewać:

§. 1.

Przepisy ustawy niniejszej stósowane być mają:

1. do samodzielnych spółek zarobkowych i gospodarczych (stowarzyszeń zaliczkowych i kredytowych, spożywczych, stowarzyszeń do dostarczania płodów surowych i utrzymywania składów, spółek budowniczych, spółek do dostarczania mieszkań i spółek warsztatowych itp.), stósownie do ustawy z dnia 9 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 70) zarejestrowanych i do wszelkich innych na zasadzie pomocy własnej opartych, nie zarejestrowanych, które stósownie do statutu wykonywanie przemysłu ograniczają do własnych członków także wtedy, gdy zaciągają pożyczki lub kupują towary nie od swoich członków, albo umieszczają swoje zasoby kasowe w przedsiębiorstwach i zakładach, obowiązanych do składania rachunków publicznie;

2. do kas zaliczkowych, które na zasadzie osobnych ustaw krajowych powstały z funduszków kontrybucyjnych i podatkowych;
3. do kas zaliczkowych gminnych.

§. 2.

I.

Liczebną podstawę wymiaru podatku dochodowego stanowi czysty dochód przedsiębiorstwa osiągnięty w roku czynności, poprzedzającym rok podatkowy, obliczony podług przepisów ustawy niniejszej.

Dochód czysty stanowią nadwyżki w bilansie wykazane, które pod tytułem odsetków, dywidend, tantiem lub jakimkolwiek innym bywają rozdzielane, do funduszu zasobnego odkładane lub na przyszły rachunek zapisywane.

Nadto do sumy, służącej mającej za podstawę opodatkowania, wziąć należy te kwoty, które nie zawierają się w nadwyżkach w bilansie wykazanych, ale z wpływów roku czynności użyte bywają na jeden z celów w ustępie powyższym wyraźnie wymienionych, albo poniżej wzmiankowanych:

- a) na powiększenie kapitału w przedsiębiorstwie umieszczonego;
- b) na spłacenie wkładek, kapitałów hipotecznych i innych wpływami w bilansie nie wykazanymi;
- c) na opłacenie odsetków od kapitałów zahipotekowanych na realnościach przedsiębiorstwa;
- d) na ofiary, darowizny i inne cele, których wykonywanie przedsiębiorstwa nie wymaga i które nie są przeznaczone dla istniejących zakładów dobroczynnych;
- e) na opłacenie podatku dochodowego, który na zasadzie ustawy niniejszej przypada.

Strata poniesiona w pewnym roku i w roku następnym wykazana, potrącona być może z dochodu w tymże roku, lecz nie w latach późniejszych.

II.

Nie należy wciągać do sumy, służącej za podstawę opodatkowania a względnie potrącić trzeba z nadwyżek w bilansie wykazanych:

- a) zyski z lat poprzednich w bilansie wykazane;
- b) dochody z gruntów i budynków w kwocie, która pozostanie po straceniu wydatków na te realności poniesionych;
- c) płace stałe, jakoteż wynagrodzenia, które członkowie stowarzyszenia, dyrekcji i rady nadzorczej otrzymują za usługi świadczone stowarzyszeniu;
- d) odsetki od kapitałów cudzych w przedsiębiorstwie użytych (z wyjątkiem przytoczonych pod I w ustępie 3 e), które spółce od członków lub nieczłonków pożyczone zostały;
- e) części dochodu, z powodu zużycia inwentarza lub materiału obrotowego, albo z powodu strat wyjątkowych i innych, których przedsiębiorstwo doznało, odpisać się mające i te, które użyte zostają na utworzenie osobnych funduszków (na odpisanie, umorzenie, straty, zasoby itp.).

Fundusze te opodatkowane być mają dopiero wtedy, gdy i o ile użyte zostaną na cele wzmiankowane w ustępie 2 i 3, co jednak nigdy nie ma być rozumiane o rozkładzie kapitału zakładowego w razie rozwiązania stowarzyszenia.

Kosztów opędzanych temi funduszami nie wolno nigdy zamieszczać w ogólnym rachunku obrotu.

W razie, gdyby fundusze te były osobno umieszczone na procent, odsetki, które przyniosą, o ile nie będą użyte na pokrycie wydatków, ciężących na tychże funduszach stósownie do ich szczególnego przeznaczenia, wliczyć należy do wpływów rocznych;

f) w kasach zaliczkowych, w §. 1. ustęp 2 wzmiankowanych, odsetki od kapitałów hipotecznych czynnych.

Jeżeli bilans nie wykazuje nadwyżek, wziąć należy tylko kwoty wzmiankowane w ustępie 3, potrącając kwoty wyłączyć się mające z przychodu i saldo strat.

Artykuł II.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia 1 stycznia 1885 i ma być stósowana do podatków wziąć się mających na przepis, które w tym terminie nie nabyły jeszcze mocy prawa.

Artykuł III.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 14 kwietnia 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVI. — Wydana i rozesłana dnia 24 kwietnia 1885.

44.

Patent cesarski z dnia 23 kwietnia 1885,

tyczący się rozwiązania Izby deputowanych Rady państwa i dokonania nowych wyborów powszechnych do tejże.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;**

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, sławoński, galicyjski, łodomeryjski i illiryski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austriacki; wielki książę tokański i krakowski; książę lotaryński, salcburski, styryjski, karyntyjski, krainiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zardarski; książęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysee; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchii; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Artykuł I.

Rozwiązuje się Izbę deputowanych Rady państwa.

Artykuł II.

Nowe powszechne wybory do Izby deputowanych mają być natychmiast rozpisane i dokonane.

Dan w Naszem stołecznem i rezydeneyonalnem mieście Wiedniu dnia dwudziestego trzeciego kwietnia tysiąc osmset osmdziesiątego piątego, Naszego panowania trzydziestego siódmego roku.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w.

Conrad r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVII. — Wydana i rozesłana dnia 25 kwietnia 1885.

45.

Dokument koncesyjny z dnia 10 marca 1885,

na budowę kolei żelaznej parowej z Wiednia do Wiener Neudorfu.

My Franciszek Józef Pierwszy,
Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Iliryski; Arcyksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy Nowa Spółka tramwajowa wiedeńska podała prośbę o udzielenie jej koncesyi na budowę i utrzymanie w ruchu kolei miejscowej (tramwaju parowego), która wybudowana być ma po części jako kolej gościńcowa z Wiednia do Wiener Neudorfu, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać rzeczonej Spółce koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56), z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180) i z dnia 28 grudnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 203), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy Nowej Spółce tramwajowej wiedeńskiej prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem normalnym (tramwaj parowy) od wału miejskiego (dzielnica V) na Dolny Meidling, Inzersdorf pod Wienerbergiem, Neu Erlaa i Siebenhirten do Wiener Neudorfu.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

- a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakiegokolwiek innych dokumentów, dotyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, dotyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;
- b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisji akcyj i kwitów tymczasowych, jakoteż uwolnienie od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;
- d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Spółka obowiązana jest rozpocząć budowę kolei koncesyonowanej natychmiast po otrzymaniu pozwolenia na budowę i ukończyć ją najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny z zastrzeżeniem postanowień §fu 9go.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma Spółka kaucyą w sumie pięć tysięcy 5.000 zł. w. a. w tych papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

§. 4.

Do wybudowania tej kolei koncesyonowanej, nadaje się Spółce prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie Spółce do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

Wszelkie zmiany w kanałach, wodociągach lub poziomie bruku, które z powodu budowy koncesyonowanej kolei będą potrzebne, winna Spółka skutecznie własnym kosztem w sposób, który jej Władza właściwa przepisze i jest odpowiedzialna za wszelkie uszkodzenie rzeczonych urządzeń, jakoteż wszelkiej własności publicznej lub prywatnej przy budowaniu kolei i obowiązana taką szkodę wynagrodzić.

§. 6.

Na drogach, przez które koncesyonowana kolej miejscowa ma przechodzić, winna Spółka urządzić i utrzymywać drogę jezdnią w rozciągłości wyznaczonej, lub która będzie wyznaczona, jakoteż sprzątać śnieg na wskazanej powierzchni drogi a w miejscach zamkniętych zamiatać ją i skrapiać.

Co się tyczy stopnia, w jakim zobowiązania powyższe ciężyć mają na Nowej wiedeńskiej Spółce tramwajowej i wszelkich innych warunków, których ta, z przyczyny używania dróg, ma ze względów publicznych dotrzymywać, winna Spółka wypełniać jak najściślej polecenia właściwych Władz i urzędów.

§. 7.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinna Spółka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i do Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i ruchu, przepisanych w Porządku ruchu kolei żelaznych, o ile ze względu na ustanowioną w warunkach koncesyjnych technicznych chyżość największą, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda ministerstwo handlu.

§. 8.

Cyfra rzeczywistego kapitału zakładowego na budowę i urządzenie kolei miejscowej koncesyonowanej podlega zatwierdzeniu Rządu.

Co się tyczy rzeczywistego kapitału zakładowego przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektów, budowę i urządzenie kolei rzeczywiście wyłożonych i należycie wykazanych łącznie z odsetkami interkalarnymi po pięć od sta w ciągu czasu budowy rzeczywiście zapłaconemi. żadne wydatki jakiegobądź rodzaju, mianowicie na zebranie funduszków nie mogą być liczone.

Gdyby po upływie pierwszego roku ruchu jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Obligacye pierwszorzędne nie będą wcale wypuszczone.

Kapitał zakładowy kolei koncesyonowanej umorzony być ma w ciągu okresu koncesyjnego podług planu, który Rząd zatwierdzi.

§. 9.

Gdyby z powodu uroczystości, marszów wojska, parad, budowy kanałów, wodociągów itp., Władze uznały za potrzebne zawiesić czasowo ruch wagonów na pewnej części koncesyonowanej kolei miejscowej, Spółka obowiązana jest poddać się bez oporu rozporządzeniom, które Władza wyda w tej mierze i nie rościć sobie żadnego prawa do wynagrodzenia za straty, na któreby ją takie czasowe zawieszenie ruchu wystawiło.

Podobny obowiązek ciąży na Spółce o tyle i na tak długo, o ileby Władza wojskowa uznała za potrzebne zawiesić ruch w razie uruchomienia lub wojny z przyczyny przechodów wojska lub jakichkolwiek innych czynności wojskowych na drogach, których kolej miejscowa ma używać.

§. 10.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych, a to stosownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na c. k. kolejach rządowych kiedykolwiek obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nie tylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Spółka zobowiązuje się przystąpić do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organizacyjnych i instrukcyj dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystąpienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem pomagania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciążyą na Spółce tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei koncesyonowanej jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwołonemi ułatwieniami a orzeka o tem ministerstwo handlu.

Spółka zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i Obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 11.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat pięćdziesiąt (50), licząc od dnia dzisiejszego, po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §fu 11go lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznemi i finansowemi.

§. 12.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu w każdym czasie.

Prawo odkupu wykonane być ma według następujących przepisów:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat pięciu przed rzeczywistą chwilą odkupu, z tego strącone

będą czyste dochody dwóch lat najniepomysłniejszych i policzony będzie średni dochód czysty pozostałych lat trzech.

2. Gdyby jednak średni dochód czysty, w ten sposób (ustęp 1) obliczony), nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, która potrzebna jest do oprocentowania po cztery od sta i umorzenia kapitału zakładowego rzeczywistego, przez Rząd zatwierdzonego, w przeciągu okresu koncesyjnego, natenczas ta suma roczna uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

3. Ceną odkupu będzie suma odpowiadająca policzalnej, na podstawie oprocentowania po pięć od sta wymierzonej wartości kapitałowej rent rocznych, które od chwili odkupu kolei wypadałoby płacić aż do upływu okresu koncesyjnego.

4. Cenę odkupu bez względu na to, kiedy odkup nastąpi, zapłaci administracja państwa podług własnego wyboru, albo gotówką albo obligacyami kolei rządowych po kursie, jaki będą miały na giełdzie wiedeńskiej w dniu przed rzeczywistą zapłatą.

5. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia, w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkimi do niej należącymi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze rezerwowe i obrotowe z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już całkiem lub częściowo użyte stosownie do swego przeznaczenia.

§. 13.

Po upływie okresu koncesyjnego obowiązana jest Spółka na polecenie Rządu, o ileby tego stosunki obrotu publicznego wymagały, albo usunąć własnym kosztem tor na ulicach położony i używaną powierzchnią ulic przywrócić do dawnego stanu, albo też kolej razem z przynależnościami nieruchomymi i ruchomymi, licząc tu park wozowy, zapasy materiałów, grunta skupione na potrzeby kolei, jakoteż fundusz ruchu i fundusz zasobowy z kapitału zakładowego utworzone, o ileby za zezwoleniem Rządu nie były już stosownie do swego przeznaczenia, całkiem lub częściowo użyte (§. 12), oddać Rządowi bez wynagrodzenia na własność wolną od ciężarów.

Tak wtedy, gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 12), zatrzyma Spółka na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobowy i należące się jej aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił ją z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 14.

Rząd ma prawo przekonywania się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale i polecania, aby wadliwościom w tym względzie zapobieżono lub je usunięto.

Rząd ma także prawo polecenia komisarzowi swemu przy Nowej Spółce tramwajowej wiedeńskiej, aby wglądał w zarząd.

Za nadzór komisarza nad przedsiębiorstwem kolei, Spółka nie jest obowiązana płacić skarbowi państwa wynagrodzenia, również uwalnia się go od przepisane

w §cie 89tym Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852) obowiązku wynagradzania nadwyżki kosztów dozoru policyjnego i akeyzowego, jakoteż od obowiązku wystawienia bezpłatnie i utrzymywania lokali urzędowych.

§. 15.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków, w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nie przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkiemi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydeneyonalnem mieście Wiedniu dnia dziesiątego miesiąca marca, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym piątym, Naszego panowania trzydziestym siódmym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

46.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 21 kwietnia 1885,

tyczące się przyłączenia gminy Lustizy do okręgu Sądu powiatowego Castelnuovskiego w Dalmacyi.

Na zasadzie ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) oddziela się gminę Lustizę od okręgu Sądu delegowanego miejsko-powiatowego kottorskiego i przyłącza do okręgu Sądu powiatowego Castelnuovskiego w Dalmacyi.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 stycznia 1886.

Pražák r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVIII. — Wydana i rozesłana dnia 30 kwietnia 1885.

47.

Ustawa z dnia 19 kwietnia 1885,

zawierająca postanowienia tymczasowe we względzie dotacyi pasterzy duchownych katolickich.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Dopóki stosunki dotacyi pasterzy duchownych katolickich nie zostaną stanowczo urządzone porządkiem ustawodawczym, obowiązujące będą następujące postanowienia tymczasowe:

§. 1.

Przyzwoity przychód najmniejszy (kongrua) samodzielnych pasterzy duchownych katolickich i pomocników kapłańskich na etacie umieszczonych, o ile go nie pokrywają płace, z urzędem duchownym połączone, będzie uzupełniany z fundusów religijnych a względnie z dotacyi rządowej.

Przez „samodzielnych pasterzy duchownych“ rozumieć należy wszystkich tych duchownych, którzy na podstawie instalacyi kanonicznej, przez biskupa dyecezyi, dokonanej, mają prawo i obowiązek sprawowania pieczy dusz w pewnej gminie kościelnej, albo w inny sposób przez biskupa dyecezyi do sprawowania pieczy dusz upoważnieni zostali, jak kapelanie miejscowi, wikaryusze parafialni itd. Przez „pomocników kapłańskich“ rozumieć należy tych duchownych, których biskup dyecezyi przydaje samodzielnym pasterzom duchownym, aby im dopomagali w sprawowaniu pieczy dusz.

§. 2.

Przychód najmniejszy, ustanowiony zostanie na przeciąg okresu, wzmiankowanego we wstępie do niniejszego artykułu, dla każdego z królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, podług wzoru I, do ustawy niniejszej dołączonego.

§. 3.

Czy i o ile w pewnym osobnym przypadku ma nastąpić uzupełnienie w myśl §fu 1go, orzekać będzie Władza administracyjna krajowa, po wysłuchaniu biskupa dyecezyi, na podstawie wyjawów, które będą składane.

Wyjawy przychodów i wydatków do uzupełnienia kongrui składać należy według następujących zasad:

1. We względzie przychodów

wliczać należy tylko następujące przychody:

- a) dochód czysty z gruntów w tej kwocie, w której dochód z owych gruntów został przyjęty do wymiaru nowego podatku gruntowego;
- b) dochód z czynszów za budynki wynajmowane w kwocie rzeczywistej, po straceniu kwoty ustawowej na utrzymanie i amortyzacyą;
- c) dochód z kapitałów, praw użytkowania i przedsiębiorstw przemysłowych;
- d) renty i dotacje stałe w pieniądzech, wartościach pieniężnych lub w naturze (te ostatnie liczą się po cenach średnich z potrąceniem 10 od sta dochodu ryczałtowego na koszt uzyskania).

Do c) i d) może być wyjątkowo dozwolone ze względu na słuszość odpowiednie potrącenie na koszt uzyskania odsetek od kapitałów lub rent;

- e) dochód z nadwyżek miejscowego majątku kościelnego, o ile nadwyżki takie wolno obrócić na zwiększenie dotacyi.
- f) opłaty kościelne w kwocie ryczałtowej, którą ustanowić ma Władza krajowa w porozumieniu z biskupem dyecezyi, lub, jeżeliby porozumienie do skutku nie przyszło, Minister wyznań. Z opłat kościelnych, w taki sposób oznaczonych, potrącić należy kwotę 30 zł.;
- g) dochód ze wszystkich stypendyj mszalnych i fundacyj na służbę Bożą w pewnej oznaczonej kwocie, zanim ustawa niniejsza zaczęła obowiązywać, utworzonych, jeżeli wliczeniu tychże nie sprzeciwia się żadne postanowienie zapisu fundacyjnego.

Wszelkie takie fundacye, utworzone po terminie, od którego ustawa niniejsza ma obowiązywać, są bezwarunkowo wyłączone od wliczania.

2. We względzie wydatków

zamieszczać należy:

- a) podatki monarsze od przychodów, które mają być wyjawiane (1, a—g), podatki krajowe, powiatowe i gminne i wszelkie inne należitości, które na zasadzie ustawy mają być płacone na cele publiczne, jakoteż równoważnik należitości;
- b) wydatki biurowe na utrzymywanie metryk, gdzie nie mają być opędzane z majątku kościelnego, tudzież wydatki połączone ze sprawowaniem urzędu dziekańskiego (wikaryatu powiatowego) w kwocie, która osobnem rozporządzeniem będzie oznaczona;
- c) świadczenia w pieniądzech i wartościach pieniężnych z tytułu zobowiązania się, ciężącego na przychodzie;
- d) jeżeli ilość mszy pod 1 g) wzmiankowanych, które w ciągu roku mają być odprawione, jest większe od oznaczonej normalnej ilości, dochód z tych stypendyj mszalnych, które pasterz duchowny odstąpić musi do odprawienia innym duchownym; jeżeli w zapisie fundacyjnym nie jest wyraźnie oznaczona

pewna kwota za każdą taką mszę, umieścić należy tyle, ile w dyecezyi meszne pospolicie wynosi. Ilość normalną ustanowić należy w porozumieniu z biskupem; jeżeli porozumienie do skutku nie przyjdzie, przyjąć należy 200 mszy;

e) większe wydatki na budowę, które stósownie do istniejących ustaw ponosi posiadacz benefycjum.

Natomiast nie należy wliczać wszelkich wydatków na osobiste utrzymanie (gospodarstwo), jakoteż na zarząd ekonomiczny gruntów, tudzież wydatków ponoszonych w myśl istniejących przepisów na utrzymanie w dobrym stanie budynków parafialnych. Wyjątkowo może być dozwolone zamieszczanie wydatków nadzwyczajnych np. na zabezpieczenie potrzebnej ilości wody.

Zastrzega się Rządowi wydanie osobnego rozporządzenia, określającego, w ciągu jakiego czasu wyjawy mają być podawane, tudzież w jaki sposób należy je układać, sprawdzać i prostować a zarazem, w jaki sposób i od którego czasu przyznane uzupełnienie kongruy ma być asygnowane.

§. 4.

Gdyby się okazało, że przychód, który według postanowień powyższych ma być wyjawiony, zamilczano lub wydatek pewien ze świadomością mylnie umieszczono, nałożyć należy na osoby odpowiedzialne za dokładność wyjawu karę pieniężną w kwocie aż do owej sumy, o którą fundusz religijny lub skarb państwa byłby poniósł uszczerbek.

W innych przypadkach zboczenia należy tylko wyjaw sprostować i według okoliczności zarządzić jedynie zwrot kosztów postępowania podjętego w celu sprostowania.

§. 5.

Prowizorowie opróżnionych prebend pobierają płacę z funduszków religijnych. Płaca ta zależy od sumy kongruy, która na ową prebendę według §. 2 przypada i wynosi miesięcznie trzydzieści złotych, gdy kongrua owej prebendy czyni aż do 500 zł.; czterdzieści złotych, gdy kongrua czyni aż do 600 zł.; pięćdziesiąt złotych, gdy kongrua czyni 700 aż do 900 zł. a sześćdziesiąt złotych, gdy kongrua czyni 1.000 zł. lub więcej.

Zawiadowcy prebend opróżnionych, których płaca wynosi 30 zł. miesięcznie, nie są obowiązani odprawiać mszy fundacyjnych aż za poborem stypendyum ustanowionego przez biskupa.

Prowizorowie zamiejscowi pobierać będą wynagrodzenie, które w każdym z osobna przypadku ma być oznaczane a które w żadnym razie nie ma przenosić dwóch trzecich części zwyczajnej płacy prowizorskiej.

§. 6.

Pasterze duchowni, którzy nie z własnej winy stali się niezdolnymi do sprawowania czynności, pobierać będą bez względu na jakikolwiek przychód prywatny, emeryturę wymierzoną podług dołączonego wzoru II.

Emerytury te, o ile nie mogą być pokryte z przychodów prebendy, wypłacane będą z funduszków religijnych a względnie z dotacyi rządowej tychże.

W razie gdyby deficyent podlegał szczególnym ułomnościom ciała, Minister wyznań może wyznaczyć mu wyjątkowo emeryturę większą od tej, która należy się podług wzoru, lecz tylko w kwocie najwięcej aż do 600 zł. samodzielnemu pasterzowi duchownemu a 400 zł. pomocnikowi kapłańskiemu.

§. 7.

Do urzędów pasterskich, dla których dotychczas kongrua wymierzona była z dopłatą z funduszków religijnych w większej kwocie aniżeli według ustawy niniejszej przypada, postanowienia te stosowane będą dopiero przy nowem obsadzaniu i tylko wtedy, gdy trwałe istnienie większej kongruy nie opiera się na szczególnym tytule prawnym.

Deficyenci pastercy, pobierający większą emeryturę, aniżeli by im należała się według postanowień ustawy niniejszej, pobierać będą nadal dotychczasową emeryturę.

§. 8.

Do urzędów pasterskich, wcielonych do społeczności zakonnej, postanowienia ustawy niniejszej nie będą stosowane.

Również nie będą stosowane do urzędów pasterskich, wcielonych do korporacji duchowieństwa świeckiego, dopóki korporacja ta będzie posiadała środki dostateczne do pokrywania z własnych funduszków najmniejszego przyzwoitego przychodu kapłana, któremu piecza dusz jest powierzona.

Artykuł II.

§. 9.

Uzupełnienia dotacyj pomocników kapłańskich (§. 1), płac i wynagrodzeń prowizorów (§. 5) i emerytur deficyentów (§. 6), w ustawie niniejszej ustanowione, mają nabyć mocy od 1 stycznia 1886 w kwocie całkowitej, uzupełnienia kongruy samodzielnych pasterzy duchownych (§. 1) od 1 stycznia 1887 w połowie a od 1 stycznia 1888 całkowicie.

§. 10.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi wyznań i oświecenia tudzież Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 19 kwietnia 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Conrad r. w.

Dunajewski r. w.

W z ó r I

kwot kongrui ustanowionych w myśl §. 1 dla królestw i krajów na przeciąg okresu wzmiankowanego we wstępie do artykułu Igo.

	Pasterze duchowni samodzielni	Pomoenicy kapłańscy
	złotych w wal. austr.	
I. Dolna Austria.		
1. W Wiedniu	1.800	500
2. W promieniu 4milowym na około Wiednia:		
a) Probostwa z etatowymi pomoenikami kapłańskimi	1.200	400
b) Probostwa bez etatowych pomoeników kapłańskich	1.000	400
3. W miastach i większych zdrojowiskach	1.000	400
4. W innych miejscach:		
a) Probostwa z etatowymi pomoenikami kapłańskimi	800	350
b) Probostwa bez etatowych pomoeników kapłańskich	700	350
II. Czechy, Morawia, Śląsk i Górna Austria.		
1. W Pradze i Bernie	1.200	400
2. W Linzu (z Urfahrem), Riedzie, Steyrze i Welsie, tudzież w Opawie	1.000	400
3. W promieniu 2milowym na około Pragi i na około Berna, w miastach i miasteczkach mających przeszło 5.000 mieszkańców, tudzież w większych zdrojowiskach	900	350
4. W innych miejscach:		
a) Probostwa z etatowymi pomoenikami kapłańskimi	800	350
b) Probostwa bez etatowych pomoeników kapłańskich	700	350
III. Styrya, Karyntya, Kraina, Salzburg, Tyrol z Vorarlbergiem.		
1. W stolicy kraju	1.000	400
2. W miastach i miasteczkach mających przeszło 5.000 mieszkańców i w większych zdrojowiskach	800	350
3. W innych miejscach:		
a) Probostwa z etatowymi pomoenikami kapłańskimi	700	300
b) Probostwa bez etatowych pomoeników kapłańskich	600	300
IV. Istria, Tryest z okręgiem, Gorycya, Gradyska i Bukowina.		
1. W Tryeście	1.200	400
2. W Czerniowcach	1.000	400
3. W promieniu 2milowym na około Tryestu w miastach i miasteczkach mających przeszło 3.000 mieszkańców, tudzież w większych zdrojowiskach	700	350
4. W innych miejscach	600	300
V. Galicya.		
1. We Lwowie i Krakowie	1.000	400
2. W miastach mających przeszło 10.000 mieszkańców, tudzież na Podgórzu (pod Krakowem) i w Białej	700	350
3. W miastach i miasteczkach mających przeszło 5.000 mieszkańców i w większych zdrojowiskach	600	300
4. We wszystkich innych miejscach	500	300
VI. Dalmacya.		
1. W Zadarze	800	350
2. W miastach i miasteczkach mających przeszło 2 000 mieszkańców, w Lesinie, Markarsku i Korezoli, tudzież w większych zdrojowiskach	600	300
3. W innych miejscach	500	300

Objaśnienie!

Za „większe zdrojowiska“ uważać należy te, w których jak z doświadczenia wiadomo, napływ obcych zwykły pociągać za sobą znaczne podrożenie żywności.

W Z 6 r II

wymiaru emerytur dla pasterzy duchownych niezdolnych do sprawowania czynności.

	Czas służby					
	aż do 10 lat	więcej niż 10 aż do 20 lat	więcej niż 20 aż do 30 lat	więcej niż 30 aż do 40 lat	więcej niż 40 lat	•/•
a) dla samodzielnego pasterza duchownego:						
500 zł.	300	350	400	425	450	• . . . .
600 „	300	360	420	450	480	• . . . .
700 „	300	370	440	475	510	• . . . .
800 „	300	380	460	500	540	• . . . .
900 „	300	390	480	525	570	• . . . .
1.000 lub więcej złotych	300	400	500	550	600	• . . . .
jeżeli kongrua ustanowiona dla jego ostatniego urzędu pasterskiego wynosiła:						
•	225	250	276	300	300	• . . . .
b) dla pomocnika kapłańskiego						
•	225	250	276	300	300	• . . . .

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIX. — Wydana i rozesłana dnia 30 kwietnia 1885.

48.

Ustawa z dnia 23 marca 1885,

zawierająca niektóre postanowienia, dotyczące się przemysłu zastawniczego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Nadawanie w pierwszej instancji konsensu do prowadzenia przemysłu zastawniczego, wymienionego w §. 15. l. 13 ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39), zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, porucza się Władzom administracyjnym krajowym.

O ile w ustawie niniejszej co innego nie jest wyraźnie przepisane, postanowienia ustawy przemysłowej a względnie ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39), zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, stosują się także do przemysłu zastawniczego; mianowicie postanowienia §§. 5, 22 i 23 tej ostatniej ustawy, dotyczące się ubiegania się o przemysł konsensowy i warunki szczególne do rozpoczęcia takiego przemysłu nabywają mocy także odnośnie do przemysłu zastawniczego.

Gdy osoba prawna (gmina, stowarzyszenie, spółka zarobkowa i gospodarska itp.) ubiega się o konsens na taki przemysł, ocenienie, czy zasługuje na zaufanie, rozciągać się ma tylko na osobę przedstawiciela, który będzie wymieniony (§. 3 przerzeczonej ustawy).

§. 2.

Przemysłem zastawniczym wolno trudnić się jednocześnie z innym przemysłem tylko za osobnem pozwoleniem Władzy wymienionej w §. 1 ustawy niniejszej.

§. 3.

Każdy przedsiębiorca przemysłu zastawniczego winien przed rozpoczęciem przemysłu złożyć u Władzy przemysłowej pierwszej instancji kaucya, której wielkość ustanawia się w sposób następujący:

- I. W Wiedniu i jego obrębie policyjnym . . . . . 8.000 zł.
- II. W miastach mających najmniej 50.000 mieszkańców i ich obrębie policyjnym . . . . . 4.000 „
- III. W miastach mających najmniej 20.000 mieszkańców . . . . . 2.000 „
- IV. We wszystkich innych miejscach . . . . . 1.000 „

Kaucya złożyć należy w gotówce lub w takich papierach publicznych, w których według przepisów ustawowych wolno lokować fundusze sieroc, albo też zabezpieczyć ją hipotecznie z bezpieczeństwem sierocem.

Dopóki się kaucyi nie złoży, nie wolno rozpoczynać przemysłu.

Jeżeli przedsiębiorca przemysłowy nie dopełni ciężącego na nim obowiązku złożenia kaucyi w terminie, który w konsensie będzie mu wyznaczony, konsens nadany uważać należy za nieważny.

Niezależnie od osobistej odpowiedzialności, na przedsiębiorcy przemysłowym ciężącej, kaucya służy za zastaw na zaspokojenie wszelkich roszczeń do nagrodzenia szkody czynionych przeciw przedsiębiorcy przemysłowemu z tytułu prowadzenia przemysłu zastawniczego.

Na rzecz innych wierzytelności kaucya może być wzięta w zastaw lub pociągnięta do egzekucyi tylko bez uszczerbku dla prawa pierwszeństwa rzeczonych roszczeń do wynagrodzenia szkody.

Wierzytelności takie mogą być zaspokojone z kaucyi dopiero w rok po nabyciu prawa zastawu a względnie po wyjednania egzekucyi i tylko o tyle, o ile przed wydaniem kaucyi nie zgłosił się nikt do Władzy przemysłowej z takimi roszczeniami przeciw przedsiębiorcy przemysłowemu do wynagrodzenia szkody, które wynikły z prowadzenia przemysłu zastawniczego.

Kaucya zwrócona być może dopiero w rok po zamknięciu czynności przemysłowych i tylko o tyle, o ile nikt nie zgłosił się z roszczeniami do wynagrodzenia rzeczzonego rodzaju lub o ile trzecie osoby nie nabyły na kaucyi innych praw.

W razie zmniejszenia się kaucyi, przedsiębiorca przemysłowy winien pod karą utraty konsensu uzupełnić ją na wezwanie Władzy przemysłowej w terminie, który do tego będzie mu wyznaczony.

Gdy kto w skutek przyzwolenia właściciela lub porządkiem egzekucyjnym nabędzie prawa zastawu na kaucyi, uważać to należy także za zmniejszenie kaucyi.

§. 4.

Przedsiębiorcy przemysłu zastawniczego, na który otrzymali konsens w myśl paragrafów powyższych, chcąc z zastawów ręcznych, w tym celu danych, uzyskać należność, mają prawo chwycić się podług swego wyboru postępowania przepisanego w artykule 310 lub w artykule 311 księgi ustaw handlowych, zarówno czy należności względnie do kupców wynikły z interesów handlowych i czy jest umowa pisemna co do dania zastawu ręcznego i co do postępowania, czy jej nie ma.

Sprzedaż publiczna zastawu ręcznego wyjednana według artykułu 310 księgi ustaw handlowych, odbywa się podług przepisu §. 47 ustawy wprowadzającej do księgi ustaw handlowych.

Przedsiębiorca przemysłowy nie jest obowiązany uwiadamić dłużnika zastawnego o pozwoleniu na sprzedanie lub sprzedaniu.

W żadnym jednak razie nie wolno sprzedąć wcześniej, jak w sześć tygodni po terminie, w którym zastaw przepada a czas, w którym sprzedaż ma nastąpić, należy ogłosić publicznie w sposób, osobnem rozporządzeniem oznaczony.

Jeżeli w przeciągu pięciu lat od sprzedania, zastawca nie odbierze nadwyżki, która z kwoty, za fant otrzymanej, zostanie po zaspokojeniu należności zastawnika, nadwyżka ta przepada na rzecz ubogich miejscowych.

Prawa trzecich osób dawniej nabyte na papierach publicznych i innych ruchomościach, które taki przedsiębiorca przemysłowy objął na podstawie umowy, wchodzącej w zakres jego czynności przemysłowych, jako majątek swoich dłużników, mają w tym razie pierwszeństwo przed roszczeniami przedsiębiorcy przemysłowego tylko wtedy, skoro te dawniejsze prawa były przedsiębiorcy przemysłowemu już przy oddaniu wiadome lub przynajmniej mógł się ich łatwo dorozumieć.

§. 5.

Przedsiębiorcy przemysłu zastawniczego nie wolno zastawiać dalej przedmiotów u niego zastawionych.

Przemysł kupowania, jakoteż przemysł pożyczania pieniędzy na rewersy zastawnicze, jest wzbroniony.

§. 6.

Dokumenty do zaliczek danych na fanty, podlegają opłacie stęplowej, stosownie do danej kwoty zaliczkowej a mianowicie do zaliczek danych najwięcej na trzy miesiące podług skali I, do danych na czas dłuższy, podług skali II. Gdy zaś dane na fanty zaliczki nie przenoszą kwoty 5 zł., dokumenty takich dotyczące się zaliczek są bezwarunkowo wolne od opłaty.

Każde przedłużenie podlega odnośnie do postanowień powyższych tej samej opłacie co pierwsza dana zaliczka.

Przedsiębiorcy przemysłu zastawniczego pobierać będą te opłaty od stron i składać miesięcznie z dołu bezpośrednio w kasie dochodów niestałych tego powiatu, w którym mają siedzibę.

Postanowienia §§. 5 i 12 ustawy z dnia 13 grudnia 1862 (Dz. u. p. Nr. 89), stosowane być mają do tego w całej rozciągłości.

§. 7.

Jednocześnie z wprowadzeniem ustawy niniejszej wydane być ma rozporządzenie przewidziane w §. 54, ustępie 1 ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39), zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową a określające, w jaki sposób przedsiębiorcy przemysłu zastawniczego utrzymywać mają swoje książki i jakiej poddać się mają kontroli policyjnej we względzie rozmiarów i rodzaju swoich czynności przemysłowych.

Rozporządzenie to zawierać ma także postanowienia, określające, w jaki sposób Porządek czynności, który każdy przedsiębiorca przemysłu zastawniczego złożyć ma do potwierdzenia Władzy nadającej konsens i w którym mianowicie wielkość odsetek i należności pobocznych przez przedsiębiorcę przemysłowego wymaganych w jego czynnościach przemysłowych, dokładnie oznaczyć należy, ma być podany do wiadomości interesantów przez wywieszenie w lokalu przemysłu.

§. 8.

Wykroczenia przeciwko ustawie niniejszej i rozporządzeniom na podstawie tejże wydanym, o ile nie tyczą się przepisu §fu 6go, karane będą według postanowień karnych ustawy przemysłowej.

§. 9.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy od dnia ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom handlu, spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 23 marca 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

49.

Rozporządzenie ministerstw handlu, spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 1885,

tyczące się prowadzenia przemysłu zastawniczego.

Na zasadzie §fu 54go, ustępu 1, ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39), zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, jakoteż ku wykonaniu ustawy z dnia 23 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 48) o przemysle zastawniczym, rozporządza się co następuje:

§. 1.

Każdy przedsiębiorca przemysłu zastawniczego obowiązany jest utrzymywać książkę zastawów.

Do klejnotów, tudzież przedmiotów złotych i srebrnych w zastaw branych, utrzymywać należy osobną książkę zastawów. Jeżeli zastawnik zajmuje się w swoim przemyśle także udzielaniem pożyczek na papiery publiczne, utrzymywać winien nadto osobną książkę zastawów do tej gałęzi swoich czynności. Każda książka zastawów powinna być trwale oprawiona, wszystkie jej stronicy mają być opatrzone liczbami bieżącymi a na grzbiecie powinna być przeciągnięta gruba nici.

Każdą książkę zastawów, na której w odpowiednim miejscu napisane być winno nazwisko przedsiębiorcy przemysłowego, trzeba przed używaniem złożyć do zbadania i potwierdzenia u Władzy przemysłowej pierwszej instancji, która na każdej zbadanej i potwierdzonej książce zastawów przypieczętować ma urzędownie końce nici przez nią przeciągniętej.

W książkach zastawów nie wolno nie zmieniać, mianowicie zaś wyjąć lub wklepić kartki.

O każdym przypadkowem uszkodzeniu kartek, nici lub pieczęci uwiadomić należy Władzę przemysłową, aby temu zaradziła. Poprawki w książkach zastawów są wzbronione.

Gdy zaś potrzeba zrobić poprawkę, słowa mylnego nie wolno nigdy wskrobać, lecz należy je przekreślić w taki sposób, aby dało się przeczytać.

Książki zastawów zachowywać należy w miejscu bezpiecznem i ochraniającem od ognia.

§. 2.

Każdą zawartą umowę zastawną zapisać należy we właściwej książce zastawów wyraźnie, dokładnie i zgodnie z prawdą, notując następujące szczegóły:

- a) liczbę bieżącą zastawu;
- b) nazwisko i mieszkanie zastawcy;

- c) opis zastawu; jeśli to jest złoto i srebro, także wagę, jakoteż ilość czystego metalu podług urzędowej cechy próbnej na przedmiocie wybitej; jeśli to są papiery publiczne, serya i numer każdego z nich, ilość kuponów tudzież termin ich płatności a według okoliczności nazwisko, na które papier opiewa;
- d) wartość zastawu;
- e) kwotę pożyczki;
- f) rok i dzień zawartej umowy zastawnej;
- g) termin płatności pożyczki.

Nadto w każdej książce zastawów powinna być rubryka na uwagi, w której zapisywać należy wszystkie ważniejsze zdarzenia, dotyczące się pewnej umowy zastawnej, jak np. wykupienie, zastawienie na nowo, umorzenie rewersu zastawniczego, wygotowanie kartki zapiskowej itd.

§. 3.

Nie wolno przyjmować w zastaw przedmiotów palnych i przedmiotów, których według istniejących przepisów ustawowych nie wolno wypuszczać w obrót, mianowicie wszelkich takich przedmiotów, które służą do umundurowania, wyekwipowania i uzbrojenia żołnierza.

§. 4.

Przed rozpoczęciem czynności przemysłowych, zastawnik winien u Władzy nadającej konsens złożyć do potwierdzenia Porządek czynności w dziesięciu egzemplarzach.

Porządek czynności ma być zgodny z ustawą z dnia 23 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 48), jakoteż z rozporządzeniem niniejszem i zawierać ściśle postanowienia co do postępowania w prowadzeniu przemysłu, tudzież taryfę należytości i wzór rewersu zastawniczego.

Przed potwierdzeniem Porządku czynności nie wolno pożyczającemu na zastawy rozpoczynać czynności przemysłowych.

Potwierdzenia należy odmówić, jeżeliby Porządkowi czynności dały się uczynić zarzuty ze stanowiska istniejących przepisów lub ze względów policyjnych.

Podobne postępowanie ma miejsce wtedy, gdy chodzi o poczynienie zmian w Porządku czynności.

§. 5.

Przedsiębiorca przemysłowy obowiązany jest wydać zastawcy poświadczenie (rewers zastawniczy) zawartej umowy zastawnej, opatrzone swoim podpisem, które powinno być dosłownie zgodne z zapiskiem wciągniętym do książki zastawów (§. 2).

Rewers zastawniczy powinien nadto zawierać najważniejsze dla zastawcy postanowienia ustawy z dnia 23 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 48), jakoteż rozporządzenia niniejszego i Porządku czynności, mianowicie podawać ma, ile wynoszą odsetki i należytości poboczne.

§. 6.

W lokalu czynności przedsiębiorcy przemysłowego wywieszony być powinien w miejscu w oczy wpadającym drukowany egzemplarz ustawy z dnia 23 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 48) i niniejszego rozporządzenia, jakoteż egzemplarz Porządku czynności i nadto egzemplarz taryfy należytości (§. 4) stanowiącej część składową Porządku czynności.

§. 7.

Przedsiębiorca przemysłowy obowiązany jest wykonywać swoje czynności przemysłowe w lokalu ile możności bezpiecznym od pożaru i od złodzieja a Władza przemysłowa ma prawo przekonywać się o tem. Przedsiębiorca przemysłowy obowiązany jest zabezpieczyć powierzone mu zastawy w kasie ogniowej.

§. 8.

Przedsiębiorca przemysłowy winien zachowywać uporządkowane podług dat i opatrzone spisem rzeczy uwiadomienia urzędowe, dotyczące się przedmiotów zgubionych lub których właściciel pozbawiony został bezprawnie, jakoteż wszelkie takie uwiadomienia piśmienne, które otrzyma od osób prywatnych i wykonawcom kontroli urzędowej pokazać je na żądanie.

§. 9.

Gdy zastawca prosi o przedłużenie umowy zastawnej (zastawienie na nowo) a przedsiębiorca przemysłowy przystaje na przedłużenie, postąpić sobie należy w taki sam sposób, jak gdyby chodziło o zawarcie nowej umowy zastawnej; trzeba znowu zapisać w książce zastawów i wydać nowy rewers zastawniczy podług przepisu §§. 2 i 5 a odebrać dawny rewers zastawniczy.

§. 10.

Gdy rewers zastawniczy zginie, strona winna uawiadomić o tem natychmiast ustnie lub pisemnie przedsiębiorcę przemysłowego z oznajmieniem jak się nazywa i gdzie mieszka a oraz złożyć dowód, że Władza bezpieczeństwa została także o stracie uwiadomiona. Zgubiciel winien oznajmić, kiedy dał zastaw, na jak długo i jaką otrzymał pożyczkę, tudzież podać dokładny opis zastawu.

Jeżeli opis zgadza się ze złożonym zastawem a podane szczegóły rewersu zastawniczego z książkami zastawnika, postradanie rewersu zastawniczego będzie w książkach zanotowane i będzie wydana kartka zapiskowa.

Na podstawie tej kartki zapiskowej można zastaw na nowo zastawić. Gdyby w przeciągu roku od dnia doniesienia o postradaniu, pierwopis rewersu zastawniczego nie wyszedł na jaw, natenczas za zwrotem kartki zapiskowej i złożeniem kwoty pożyczki z odsetkami i należnościami pobocznymi można zastaw wydać, jeżeli nie przepadł i nie został sprzedany, ponieważ zaniebdano odnowić umowę zastawną.

Gdyby zastaw już przepadł i z zachowaniem przepisów ustawowych został sprzedany, odebrać można tylko nadwyżkę kwoty za niego otrzymanej, jeżeli była i już nie przepadła na rzecz ubogich miejscowych w myśl §. 4, ustępu 5 ustawy z dnia 23 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 48). Przed upływem roku można wydać zastaw lub nadwyżkę kwoty za niego otrzymanej tylko za jednoczesnym zwrotem pierwopisu rewersu zastawniczego i kartki zapiskowej.

§. 11.

Po upływie dni 14 od dnia płatności, o ile zastaw nie został już sprzedany, posiadacz kartki zapiskowej ma prawo wykupić zastaw za zwrotem kartki zapiskowej, jeżeli nadto złoży w gotówce u pożyczającego na zastawy kwotę szacunkową zastawu na zabezpieczenie roszczeń posiadacza rewersu zastawniczego.

Rękojnia ta zostanie bez odsetek wydana, jeżeli w ciągu roku, licząc od dnia wydania kartki zapiskowej nie pojawi się pierwopis rewersu zastawniczego.

§. 12.

Każdej stronie, która postradawszy rewers zastawniczy, nie może uczynić załdość warunkom, które w myśl §§. 10 i 11 niniejszego rozporządzenia są potrzebne do otrzymania kartki zapiskowej, albo która otrzymaną już kartkę zapiskową postrada, wolno jest wyjednać porządkiem ustawowym umorzenie postradanego rewersu zastawniczego lub kartki zapiskowej.

Jak tylko zastawnik zostanie uwiadomiony sądownie o wytoczeniu postępowania amortyzacyjnego, żądający umorzenia winien odnowić umowę zastawną dla zapobieżenia przypadowi zastawu i jego sprzedaży. Jeżeli zaniedba odnowienia, natenczas po wyjednaniu prawomocnego umorzenia rewersu zastawniczego lub kartki zapiskowej, ma prawo tylko do nadwyżki kwoty za sprzedany zastaw otrzymanej.

§. 13.

Gdy przedsiębiorcy przemysłu zastawniczego koncesyjonowanego w myśl §§. 1 aż do 3 ustawy z dnia 23 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 48), uciekają się do postępowania w artykule 311 książki ustaw handlowych przepisanego, celem uzyskania należności, które im przedsiębiorstwo przyniosło, z zastawów ręcznych, na to im danych, obowiązani są prócz przestrzegania przepisów ogólnych, dotyczących się licytacji, zachować ściśle jeszcze następujące postanowienia:

1. Zastawca ma prawo wykupić zastaw w każdej chwili aż do przybicia targu. Odsetki liczyć należy tylko aż do wykupienia.
2. Miejsce i czas licytacji podać należy do wiadomości publicznej z ogólnem oznaczeniem przedmiotów, które mają być sprzedane przez wywieszenie ogłoszenia przed lokalem przedsiębiorstwa i nadto przez zamieszczenie go jednorazowe w gazecie urzędowej lub w innym dzienniku miejscowym, który Władza przemysłowa wskaże.

W ogłoszeniu podać należy nazwisko zastawnika, tudzież numer, pod którymi przedmioty do licytowania przeznaczone, są zapisane w książce zastawów w porządku bieżącym.

Ogłoszenie wydać należy najmniej na dwa a najwięcej na cztery tygodnie przed dniem licytacji.

3. Jeżeli mocą tej samej umowy zastawnej więcej przedmiotów dano na fant, zastawca ma prawo oznaczyć kolej, w której te przedmioty mają być do sprzedaży wywołane i sprzedaż należy wstrzymać natychmiast, jak tylko uzyskana będzie kwota, wystarczająca na pokrycie należności zastawnika, to jest kapitału, odsetek i należności pobocznych.

4. Na zastawie ciąży także koszt sprzedaży. Z kosztów wspólnych większej ilości sprzedaży rozłożyć należy koszt ogłoszenia podług liczby numerów zastawowych a koszt licytacji w stosunku uzyskanej kwoty.

5. Przedsiębiorca przemysłowy winien utrzymywać dokładny wykaz każdej licytacji, w którym ma być zapisany zastaw sprzedany, należność zastawnika, suma przez sprzedaż uzyskana, należność za licytację, jakoteż nadwyżka pozostająca po strąceniu należności zastawnika, tudzież opłaty za licytację.

Komisarz rządowy stwierdza kwotę za każdy zlicytowany zastaw uzyskaną i podpisuje wykaz.

6. Zastawnik winien niezwłocznie po sprzedaniu zastawu wydać zastawcy nadwyżkę uzyskanej kwoty, pozostającą dla niego po straceniu długu zastawnego z odsetkami i należnościami pobocznymi, jakoteż kosztów sprzedania zastawu albo też, po upływie sześciotygodniowego terminu, kwoty nie odebrane złożyć dla niego w sądzie z dołączeniem konsygnacyi.

7. Zastawnik jest zastawcy odpowiedzialny za wszelkie szkody, któreby poniósł w razie niezachowania przepisów powyższych a w razie niezachowania przepisów podanych w ustępach 2, 3 i 5, ponieść ma sam koszt sprzedaży.

§. 14.

Książki zastawów mają być zachowywane przez lat dziesięć od weiągnięcia do nich ostatniego zapisku.

Rewersy zastawnicze i kartki zapiskowe zachowywać należy przez lat pięć od daty wykupienia zastawu lub zastawienia na nowo.

§. 15.

Przedsiębiorcy przemysłu zastawniczego winni opłaty ustanowione w §fie 6 ustawy z dnia 23 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 48) składać w myśl §§. 5 i 12 ustawy z dnia 13 grudnia 1862 (Dz. u. p. Nr. 89) w kasie dochodów niestących powiatu swojej siedziby.

W tym celu winni utrzymywać dziennik ściśle zgodny z książką zastawów podług wzoru (w załączce), który ma podawać:

- a) liczby bieżące książki zastawów, tyjące się zaliczek podlegających opłacie;
- b) na jak długo dano zaliczkę;
- c) kwotę tejże;
- d) kwotę opłaty a to oddzielnie tę, która ma być wymierzona podług skali I a podług skali II. pojedynczo a na końcu każdej kolumny i każdego dziennika razem. Prolongacye (§. 6) zapisywać należy w dzienniku jako nowe czynności zastawnicze.

Dziennik zamykać należy miesięcznie i oddawać jako kontrakwit w kasie dochodów niestących razem z opłatą, którą się płaci bezpośrednio w ciągu dni czterdziestu od upływu każdego miesiąca a według okoliczności dłuższego terminu przez ministerstwo skarbu wyznaczonego.

Książki zastawów podlegają we względzie opłaty stęplowej postanowieniom ustaw o stęplach i należnościami.

§. 16.

W przypadkach, gdy przedsiębiorca przemysłowy nie może prowadzić przedsiębiorstwa z przyczyny chwilowej lub trwałej przeszkody, uwiadomić należy o tem Władzę przemysłową, która w takim razie wydać ma zarządzenia ze względów publicznych potrzebne.

§. 17.

Władze przemysłowe pierwszej instancyi obowiązane są odbywać peryodycznie rewizye w lokalach przemysłu zastawników. Również wykonawcy Władz przemysłowych, tudzież właściwych Władz rządowych i policyjnych mają prawo zwiedzać kiedykolwiek lokale przemysłu zastawników, przeglądać książki, rewidować prowadzenie przemysłu, jakoteż zarządzać porządkiem ustawowym usunięcie dostrzeżonych nieprawidłowości.

Przedsiębiorcy przemysłu zastawniczego obowiązani są dawać na każde żądanie, uczynione z urzędu, wyjaśnienia co do prowadzenia przemysłu.

§. 18.

Wykroczenia przeciwko rozporządzeniom niniejszemu, o ile nie tyczą się przepisu §fu 15go, karane będą według postanowień karnych §fu 8go ustawy z dnia 23 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 48).

§. 19.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy jednocześnie z ustawą z dnia 23 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 48).

Taafe r. w.

Pražák r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

opłat złożonych bezpośrednio od dokumentów wystawionych do zaliczek danych na zastawy.

	Liczba bieżąca książki zastawów		
	Kwota danej zaliczki	zł.	e.
	Na jaki czas dano zaliczkę aż do 3 miesięcy		
	Opłata przypadająca podług skali I	zł.	e.
	Na jaki czas dano zaliczkę na dłużej niż 3 miesiące		
	Opłata przypadająca podług skali II	zł.	e.
	Liczba bieżąca książki zastawów		
	Kwota danej zaliczki	zł.	e.
	Na jaki czas dano zaliczkę aż do 3 miesięcy		
	Opłata przypadająca podług skali I	zł.	e.
	Na jaki czas dano zaliczkę na dłużej niż 3 miesiące		
	Opłata przypadająca podług skali II	zł.	e.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XX. — Wydana i rozesłana dnia 30 kwietnia 1885.

50.

Ustawa z dnia 11 kwietnia 1885,

o sprzedaniu budynku skarbowego Nr. konskr. 799 przy ulicy Jacobergasse w Wiedniu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

1. Upoważnia się Ministra skarbu, aby sprzedał budynek skarbowy Nr. konskr. 799, Nr. porządkowy 9 przy ulicy Jacobergasse w Wiedniu, zajmujący 260·69 sążni kwadratowych czyli 938·48 metrów kwadratowych powierzchni.

2. Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 11 kwietnia 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

51.

Ustawa z dnia 15 kwietnia 1885,

o uwolnieniu stowarzyszeń opartych na wzajemności od podatków i opłat.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Stowarzyszenia i Spółki oparte na zasadzie wzajemności, które według statutu mają na celu zabezpieczenie robotnikom, czeladnikom i uczniom zaopatrzenia dla chorych, emerytur dla inwalidów, starców wdów i sierót (kasy chorych robotników i inwalidów, stowarzyszenia emerytalne, pogrzebowe i zapomogowe i w. i.), o ile nie trudnią się przedsiębiorstwem dla zysku, są uwolnione od podatku zarobkowego i dochodowego nawet wtedy, gdy otrzymują datki i dary od osób nie będących członkami.

§. 2.

Postanowienia ustawy z dnia 21 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 87) o uwolnieniu spółek zarobkowych i gospodarskich na zasadzie ustawy z dnia 9 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 70) utworzonych, od stępli i opłat bezpośrednich, mają być stosowane także do stowarzyszeń w §. 1 ustawy niniejszej wzmiankowanych.

§. 3.

Majątek ruchomy spółek i stowarzyszeń w §. 1 wzmiankowanych uwolniony jest od równoważnika należitości, majątek zaś nieruchomy tychże podlega równownikowi należitości w wymiarze $1\frac{1}{2}$ od sta wartości razem z dodatkiem.

§. 4.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia nie naruszając powinności do opłaty podatku za rok 1885.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 15 kwietnia 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

52.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia z dnia 23 kwietnia 1885,

podające do wiadomości tymczasową zmianę §§. 42, 12, 93 c i 123 ustawy kościoła ewangelickiego.

Stosownie do §. 102, 8 ustawy kościoła ewangelickiego z dnia 6 stycznia 1866 (Dz. u. p. Nr. 15) uchyla się teraźniejszą osnovę §§. 42, 12, 93 c i 123, które aż do dalszego rozporządzenia opiewać mają jak następuje:

„§. 42, 12. Presbyteryat wybiera ze swego grona delegatów i ich zastępców do zgromadzenia seniorackiego a przy obsadzaniu senioratu i superintendenty wykonywa prawo wyboru w imieniu gminy.“

§. 93 c. „Zgromadzenie superintendencyjne wybierać ma ze swego grona seniora lub proboszcza na zastępcę superintendenta, członka świeckiego na kuratora superintendencyjnego, drugiego na zastępcę tegoż, tudzież (§. 110, 2) delegatów na synod powszechny i ich zastępców, każdego z nich na lat sześć.“

§. 123. „Każdy z dwóch synodów powszechnych wybiera ze swego grona, bezwzględna większością obecnych, czterech członków, dwóch duchownego a dwóch świeckiego stanu, którzy aż do zebrania się następnego synodu powszechnego urzędować mają jako wydziałowi synodu i po dwóch zastępców należących do stanu duchownego i świeckiego.“

Conrad r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXI. — Wydana i rozesłana dnia 2 maja 1885.

53.

Dokument koncesyjny z dnia 5 marca 1885,

na kolej żelazną parową z Hanuszowic do granicy państwa pod Ziegenhalsem z odnogami.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryski; Arcyksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szlaski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęceony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy Spółka austriacka kolei miejscowych w Pradze podała prośbę o udzielenie jej koncesyi na budowę i utrzymywanie w ruchu projektowanej kolei miejscowej od Hanuszowic na Freiwaldau do granicy państwa pod Ziegenhalsem z odnogami, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać rzeczzonej Spółce koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56), z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180) i z dnia 28 grudnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 203), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy Spółce austriackiej kolei miejscowych w Pradze prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma

jako miejscowa ze szlakiem normalnym od stacyi w Hanuszwowicach uprzyw. kolei granicznej morawskiej na Goldenstein, Lipową i Freiwaldau do granicy państwa z uściem do pruskiej sieci kolei żelaznych w kierunku Ziegenhalsu.

Spółka jest nadto obowiązana wybudować na żądanie administracyi państwa, gdy znajdą umówione w tym względzie warunki, odnogi kolei koncesyonowanej

1. z Lipowej na Zighartyce i Friedberg do granicy państwa pod Bernatycami (Heinersdorfem) i

2. od pewnego miejsca kolei koncesyonowanej pod Sandhüblem na Supikowice do granicy państwa pod Kunczycami wielkimi.

We względzie połączenia kolei koncesyonowanej z przedłużeniem do Ziegenhalsu, które ma być wybudowane na obszarze pruskim i we względzie objęcia budowy tego przedłużenia, jakoteż połączenia przerzeczonych odnóg z pruską siecią kolei i we względzie służby obrotowej na liniach łączących i na stacyach zbiegowych zawarty będzie z Rządem królewsko-pruskim traktat zawierający odnośne postanowienia a Spółka jest obowiązana poddać się tym postanowieniom i obowiązkom z nich wynikającym.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

- a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, dotyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, dotyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;
- b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisyi akcyj i obligacyj pierwszo- i drugorzędnych (udziałowych), tudzież kwitów tymczasowych i wpisu hipotecznego rzeczonych obligacyj, jakoteż uwolnienie od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;
- d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Spółka obowiązana jest rozpocząć budowę kolei w §. 1, ustępie pierwszym wzmiankowanej natychmiast, ukończyć ją w przeciągu półtrzecia roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma Spółka kaucyą stosowną w tych papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

Termin ukończenia odnóg wzmiankowanych w ustępie drugim, l. 1 i 2 §. 1go wyznaczy ministerstwo handlu później, wydając polecenie do ich wybudowania.

§. 4.

Do wybudowania tej kolei koncesyonowanej, nadaje się Spółce austriackiej kolei miejscowych prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie Spółce do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinna Spółka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i do Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa przepisanych w Porządku ruchu kolei żelaznych, o ile ze względu na zmniejszenie chyżości największej, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda ministerstwo handlu.

§. 6.

Cyfra rzeczywistego i inniennego kapitału zakładowego koncesyonowanej kolei żelaznej, jakoteż formularze obligacyj pierwszo- i drugorzędnych (kwitów udziałowych), które mają być wypuszczone celem zgromadzenia kapitału, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

Gdyby po upływie pierwszego roku ruchu jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Postanowienia powyższe stosowane będą odpowiednio do odnóg wzmiankowanych w §. 1 pod liczbą 1 i 2, gdyby wybudowane zostały, z zastrzeżeniem, że warunki przysposobienia kapitału na te odnogi ustanowione być mają za zezwoleniem Rządu.

§. 7.

Ruch na kolei koncesyonowanej, jakoteż na odnogach w §. 1 wzmiankowanych będzie utrzymywał Rząd na rachunek Spółki.

Warunki utrzymywania ruchu określone będą w umowie, którą Rząd zawrze ze Spółką.

Rządowi służy prawo ustanawiania taryf a względnie udziałów taryfowych przypadających na koncesyonowaną kolej miejscową, w czem będzie miał wzgląd na to, aby kapitał włożony w tę kolej miejscową niósł odpowiednie odsetki.

§. 8.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych niższych, a to stosownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na kolei granicznej morawskiej kiedykolwiek obowiązować będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nie tylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Spółka zobowiązuje się przystąpić do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organizacyjnych i instrukcyj dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystąpienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem pomagania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciążyą na Spółce tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei koncesyonowanej jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami a orzeka o tem ministerstwo handlu.

Spółka zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i Obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 9.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §fu 11go lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznemi i finansowemi.

§. 10.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu w każdym czasie pod następującemi warunkami:

- a) Dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat pięciu przed rzeczywistą chwilą odkupu a to oddzielnie linii głównej i każdej z dwóch odnóg, z tego strącony będzie czysty dochód

dwóch lat najniepomysłniejszych i policzony będzie średni dochód czysty pozostałych lat trzech.

Renta roczna wyrównywająca temu średniemu czystemu dochodowi płatna aż do upływu okresu koncesyjnego (renta odkupu) będzie stanowiła cenę odkupu.

- b) Gdyby średni czysty dochód kolei w sposób powyższy obliczony, nie wynosił najmniej tyle, co stała matematyczna kwota, która, licząc roczną stopę procentową po $4\frac{1}{2}$ od sta., jest potrzebna do umorzenia w ciągu lat 90 kapitału zakładowego imiennego kolei koncesyonowanej (§. 6) przez Rząd zatwierdzonego, natenczas ta kwota roczna wypłacana być ma aż do upływu okresu koncesyjnego jako renta odkupu.
- c) Ustanowiona w taki sposób minimalna renta odkupu wypłacana będzie i wtedy, gdyby kolej miała być odkupiona przed upływem piątego roku ruchu.
- d) Rząd będzie wypłacał Spółce rentę odkupu w ratach półrocznych z dołu dnia 30 czerwca i 31 grudnia każdego roku aż do upływu okresu koncesyjnego.

Renta odkupu zastępować będzie miejsce czystego dochodu, osiągniętego z ruchu kolei, mianowicie gdy będzie potrzebne odpowiednie zastosowanie postanowień, dotyczących się spłaty i oprocentowania pożyczki skarbowej, która Spółce ma być na zasadzie ustawy z dnia 7 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 106) udzielona.

Również ręczy także Spółka należącą się jej rentą odkupu za spłacenie w myśl odnośnych postanowień kapitału a według okoliczności odsetek od obligacyj drugorzędnych (kwitów udziałowych) na kolej koncesyonowaną wydanych.

- e) Rząd zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie, zamiast nie płatnych jeszcze rat renty odkupu, zapłacić tytułem ceny kupna wartość kapitałową tychże rat, zdyskontowaną przez potrącenie odsetek od odsetek.

Stanowi się, że stopa procentowa do obliczenia wartości kapitałowej wynosić będzie 5 od sta., a gdyby miała być wypłacona minimalna renta odkupu, $4\frac{1}{2}$ od sta.

Gdyby Rząd zamierzał w taki sposób płacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyj długu państwa.

Obligacje liczone będą po kursie średnim obligacyj rządowych tego samego rodzaju, notowanych urzędownie na giełdzie wiedeńskiej w ciągu półroczu bezpośrednio poprzedzającego.

Gdyby w chwili spłacenia kapitału zalegała jeszcze jaka część pożyczki skarbowej, część ta będzie stracona z kapitału, który Spółce ma być zapłacony, przez co umorzone oraz zostanie roszczenie Rządu do zaległych odsetek.

- f) Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkimi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów.

Spółka zobowiązuje się oddać Rządowi kolej, gdyby ją odkupił, bez żadnych ciężarów i w tym celu postarać się, aby na jej koszt wykreślone zostały w hipotecę wszelkie ciężary i długi, któreby w chwili odkupu na kolei ciążyły.

Jednocześnie z wykreśleniem tych ciężarów, za które Spółka jest odpowiedzialna, renta odkupu należąca się Spółce będzie na kolei hipotecznie zabezpieczona.

§. 11.

Gdy koncesya utraci moc swoje i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów (§. 10).

Tak wtedy gdy koncesya moc swoje straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 10), zatrzyma Spółka na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobowy i aktywa należące się jej po zamknięciu rachunków ostatniego okresu ruchu, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił ją z tym wyraźnym dodatkiem, że te zakłady i budynki nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 12.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo polecenia komisarzowi swemu przy Spółce austriackiej kolei miejscowych ustanowionemu, aby wglądał w zarząd kolei.

Za nadzór niniejszem ustanowiony, Spółka nie jest obowiązana płacić skarbowi państwa wynagrodzenia.

§. 13.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyę jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydeneyonalnem mieście Wiedniu dnia piątego miesiąca marca w roku zbawienia tysiąc osmset osmdziesiątym piątym, Naszego panowania trzydziestym siódmym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXII. — Wydana i rozesłana dnia 6 maja 1885.

54.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i rolnictwa, z dnia 10 kwietnia 1885, dotyczące się zapobiegania węglikowi alpejskiemu rogacizny i róży węglikowej świń, jakoteż tępienia tych chorób.

Z przyczyny częstego zjawiania się węglika alpejskiego (odmy zaraźliwej, Emphysema infectiosum, Rauschbrand, Flugkrankheit itd.) między rogacizną, mianowicie w krajach alpejskich i róży węglikowej między trzodą chlewną we wszystkich krajach, jakoteż ze względu na okoliczność, że albo żadne środki nie są używane, aby chorobom tym, wielki pomór na bydło sprowadzającym, zapobiedz i one wytępić, albo takie, które przeciw zarazie węglikowej są przepisane, w zastosowaniu zaś do nich przesadnymi się okazują: ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwami sprawiedliwości, handlu i rolnictwa, korzystając z upoważnienia, nadanego mu w §. 1, ustępie 3 ustawy z dnia 29 lutego 1880 (Dz. u. p. Nr. 35) zalicza węglik alpejski rogacizny, jakoteż różę węglikową świń do chorób, w ustępie 1 §fu 1go rzeczoney ustawy wymienionych.

W skutek tego przepisy ogólne I, II, III, V, VI, VII i VIII rozdziału tej ustawy i rozporządzenia wykonawczego, do niej wydanego (Dz. u. p. Nr. 36), jakoteż przepisy karne ustawy z dnia 24 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 51), mają być do tychże chorób stosowane.

Nadto we względzie zapobiegania tym chorobom, których objawy podaje się jednocześnie do wiadomości i we względzie ich tępienia, rozporządza się w szczególności jeszcze co następuje:

A. Węglik alpejski rogacizny.

1. O zjawieniu się węglika alpejskiego winien przełożony gminy (obszaru dworskiego) uwiadomić niezwłocznie Władzę administracyjną powiatową.

Rogaciznę, u której pokażą się objawy węglika alpejskiego, odłączyć należy od zdrowej aż do stwierdzenia istoty choroby przez weterynarza urzędowego, zapowietrzone zaś stajnie, stanowiska i pastwiska aż do tego czasu pozamykać.

2. Jeżeli weterynarz uzna chorobę za węglik alpejski, komisya pomorowa może zaniechać dalszego odosobniania zwierząt, które jeszcze zachorują jakoteż zatrzymania zamknięcia.

3. Aż do stwierdzenia istoty choroby przez weterynarza, wyznaczyć należy do chorych zwierząt osobnych dozorców, którym nie wolno stykać się z bydlęciem zdrowem i trzeba używać osobnych naczyń na paszę i na wodę, jakoteż osobnych sprzętów dla zdrowych i dla chorych zwierząt.

4. Po stwierdzeniu urzędowem istoty zarazy, gdy się pojawiają nowe przypadki zarazy, przełożony gminy (obszaru dworskiego) zarządzić ma przepisane środki weterynarsko-policyjne, do czego osobne badanie przez weterynarza nie jest już potrzebne.

5. Zwierząt chorych na węglik alpejski nie wolno zabijać dla spożycia mięsa.

6. Ze zwierząt, u których węglik alpejski stwierdzono, gdy padną, lub zostaną zabite, wolno ściągać skórę.

Pozbywanie skór takich jest dozwolone pod warunkiem, że albo odwiezione zostaną bezpośrednio do garbarni i będą tam niezwłocznie poddane nawapnieniu, albo, gdyby tego nie można uczynić, moczone przynajmniej przez 24 godziny w rzadkim roztworze wapna przyrządzonym z 1 części wapna gryzącego na 60 do 100 części wody.

7. Użytkowanie i sprzedaż innych części zwierząt, które chorowały na węglik alpejski, jakoteż produktów z nich otrzymanych, jest zabronione.

8. Padlinę zwierząt, które chorowały na węglik alpejski i padły lub zostały dobite, trzeba usunąć w sposób nieszkodliwy jak można najrychlej.

9. Jeżeli padlina nie ma być usunięta w sposób nieszkodliwy ogniem lub drogą chemiczną, wybierać należy doły głęboko a wrzuconą padlinę posypać najprzód wapnem gryzącem lub popiołem, poleć smolą lub gnojówką i dopiero potem pokryć ziemią.

Dołów tych strzedz należy w sposób odpowiedni.

10. Odpadki wszelkiego rodzaju, pochodzące z zwierząt, które chorowały na węglik alpejski, jakoteż gnoj i podściółkę należy spalić lub zakopać głęboko, posypawszy wprzód wapnem lub popiołem.

11. Stajnie i stanowiska zapowietrzone, tudzież sprzęty odwietrzać należy jak najgruntowniej.

12. Gdy węglik alpejski pojawi się jako zaraza, polecić należy weterynarzowi urzędowemu, aby co ośm dni zaglądał do miejsca zarazy. W przypadkach rozprószonych dość jest wysłać go, aby stwierdził istotę choroby i kierował odwiezieniem.

Jeżeli w tym samym lokalu pojawiają się jednocześnie przypadki węglika alpejskiego i zarazy węglikowej, rewizya weterynarska winna odbywać się w odstępach wyznaczonych dla zarazy węglikowej i co do obu chorób jednocześnie.

13. W rozprószonych przypadkach zarazy zarządzone środki policyjno-weterynarskie uchylić należy, gdy niema już zwierząt chorych; jeżeli węglik alpejski pojawia się jako zaraza, uczynić to można wtedy, gdy w ciągu ostatnich czterech dni, odkąd ostatnie zwierzę wyzdrowiało lub padło, żadne już zwierzę nie zachorowało na węglik alpejski i gdy w obudwu przypadkach przepisane odwietrzenie stajen, stanowisk i sprzętów zostanie dokonane.

Raport tabelarny o zarazie wygotowywać należy podług dołączonego wzoru I.

B. Róża wąglikowa świń.

1. W uwiadomieniu, które przełożony gminy (obszaru dworskiego) przesłać ma niezwłocznie Władzy administracyjnej powiatowej, jak tylko jakimkolwiek sposobem dowie się o pojawieniu się róży wąglikowej między świniąmi, podać ma tenże ilość zwierząt chorych i zagród zapowietrzonych.

Przełożony gminy (obszaru dworskiego) winien zarządzić niezwłocznie odosobnienie świń zdrowych od chorych i zamknięcie stajni.

2. Jeżeli z tego uwiadomienia okaże się, że choroba przybrała znaczniejsze rozmiary w jednej zagrodzie lub wybuchła w kilku zagrodach jednej osady, lub że w ogóle pojawiła się w sposobie zastraszającym, Władza administracyjna powiatowa wysłać ma niezwłocznie weterynarza urzędowego, aby stan rzeczy zbadał i zarządził środki policyjno-weterynarskie.

Gdy się zdarzają tylko rozprószone przypadki tej choroby, wykonanie i nadzorowanie środków policyjno-weterynarskich zostawić można przełożonemu gminy (obszaru dworskiego) pod odpowiedzialnością.

3. Świnie chore na różę wąglikową odłączyć należy od zdrowych a stajnie i stanowiska pozamykać.

Z zagród zapowietrzonych nie wolno pędzić świń na wspólne pastwisko, choćby się zdawały zdrowymi.

4. Do świń chorych wyznaczyć należy osobnych dozorców, którym nie wolno stykać się ze zdrowymi świniąmi i trzeba używać osobnych naczyń na paszę i na wodę, jakoteż osobnych sprzętów dla zdrowych i dla chorych zwierząt.

5. Rzeź świń z zagród zapowietrzonych, gdy jeszcze zdają się zdrowymi, odbywać się ma tylko w tychże zagrodach i w obecności oglądacza bydła i mięsa.

6. Mięso świń, które zostały zabite w pierwszym okresie choroby, jeżeli po dokładnem obejrzeniu przez oglądacza mięsa, rzezi obecnego, uznane będzie za zdadne na pokarm dla ludzi i w narządach wewnętrznych nie dadzą się dostrzedz żadne zmiany, spożyte być może wyłącznie tylko w miejscu zarazy, pod warunkiem, że mięso takie zaraz po rzezi wystawione będzie w zagrodzie zapowietrzonej pod dozorem przełożonego gminy (obszaru dworskiego) na temperaturę wrzenia lub zostanie nasolone.

Używanie surowego mięsa ze świń, które chorowały na różę wąglikową lub odstępowanie innym takiego mięsa darmo lub za zapłatą jest wzbronione.

7. Padlinę świń, które chorowały na różę wąglikową i padły lub zostały zabite, gdy mięso ich uznane będzie za niezdatne na pokarm dla ludzi, trzeba usunąć w sposób nieszkodliwy. Również gdy mięso świń, które na różę wąglikową chorowały i były dobite, uznane zostało za zdadne na pokarm dla ludzi, usunąć należy w sposób nieszkodliwy wszystkie inne części (wnętrza w jamie piersiowej i brzusznej, mózg itd., tudzież odpadki).

8. Jeżeli padlina nie ma być usunięta w sposób nieszkodliwy ogniem lub chemicznie, lecz przez zakopanie, doły wybierać należy głęboko, po wrzuceniu padliny dobrze ziemią wypełnić i strzedz ich w sposób odpowiedni.

9. Stajnie i stanowiska zapowietrzone, tudzież sprzęty, których około chorych zwierząt używano, należy oczyścić i odwietrzyć.

10. Gdy stwierdzona zostanie choroba między świniąmi będącemi w drodze, wzbronie należy pędzenia ich dalej i zarządzić zamknięcie.

W przypadku takim Władza administracyjna powiatowa wpłynąć ma na to, aby chore zwierzęta zostały jak najrychlej usunięte. Jeżeli w przeciągu ośmiu dni od czasu, jak ostatnia świnia wyzdrowiała lub padła, żadna już nie zachorowała na różę wąglikową, pozwolić należy na popędzenie w dalszą drogę.

11. Gdy róża wąglikowa rozszerzy się znacznie, wysłać należy weterynarza urzędowego, aby stwierdził istotę choroby i kierował ostatecznem odwietrzeniem.

Gdyby zaraza rozszerzyła się jeszcze bardziej, Władza administracyjna powiatowa poleci według własnego uznania weterynarzowi urzędowemu, aby nadto w odpowiednich odstępach czasu zaglądał do miejsc zarazy.

W przypadkach rozprószonych, dość jest wysłać weterynarza urzędowego do kierowania ostatecznem odwietrzeniem.

12. Przełożony gminy (obszaru dworskiego) w miejscu zapowietrzonem winien przysyłać co tydzień do Władzy administracyjnej powiatowej tabelarny wykaz zarazy, należycie wypełniony, w którym zapisywać należy ilość zagród i stanowisk zapowietrzonych, jakoteż przyrost świń, które od wygotowania tabelarnego raportu o zarazie zachorowały, tudzież wyzdrowiały, padły i zostały dobite.

13. W rozprószonych przypadkach zarazy, zarządzone środki policyjno-weterynarskie uchylić należy, gdy niema już świń chorych; jeżeli choroba pojawia się jako zaraza, uczynić to można wtedy, gdy w ciągu dni ośmiu od czasu jak ostatnie zwierzę wyzdrowiało lub padło, żadne już zwierzę nie zachorowało na różę wąglikową, i gdy w obudwu przypadkach przepisane odwietrzanie stajen, stanowisk i sprzętów zostanie dokonane.

Raport tabelarny o zarazie wygotowywać należy podług dołączonego wzoru II.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

Pino r. w.

Falkenhayn r. w.

Wzór I.

Raport tabelarny o zarazie

wągliku alpejskim panującej między rogacizną w powiecie . . . . .

[illegible]

Wzór II.

Raport tabelarny o zarazie

róży węglikowej panującej między świniami w powiecie . . . . .

Gmina	Miejsce	Dzień			Ilość świń w zagrodach zapo- wietrzonych (na pastwi- skach) w chwili stwierdzenia zarazy	Aż do dnia zdania raportu						Zarazę uznano za wy- gaśniętą dnia	Uwaga
		wybuchu zarazy	doniesienia	stwierdzenia		zachorowało	wyzdrowiało	padło	zabito		zostało chorych		
									chorych	połączonych			<p>W rubryce tej zapisywać należy ilość świń w pierwszym okresie choroby na rzeź danych, których mięso uznane zostało za zdadne na pokarm dla ludzi.</p>

N a u k a

o objawach towarzyszących wągliкови alpejskiemu rogacizny i róży wąglikowej świń.

A. Wąglik alpejski rogacizny.

Wąglik alpejski (odma zaraźliwa, *Emphysema infectiosum*, Rauschbrand, Rausch, Flug, Flugkrankheit, Geräusch, Plage) jest chorobą pojawiającą się u młodszego bydła rogatego, liczącego od sześciu miesięcy aż do lat czterech, rzadziej u starszej, zwłaszcza w miesiącach letnich i w pewnych miejscowościach, rozwijającą się bardzo szybko i kończącą się zazwyczaj śmiercią, a dającą się poznać przez tworzenie się obrzmienia szybko rosnącego, przy dotykaniu chrzęszczącego.

W niektórych przypadkach wystąpienie obrzmienia jest pierwszym dostrzegalnym objawem choroby, w innych zaś wystąpienie jej poprzedza osłabienie, osowiałość, strata chęci do jedzenia i odżywiania, suchość pyzy (górnej wargi), ziębniecie odnóg ciała, drżenie skóry, napadanie na jedną lub drugą nogę, niekiedy także wzdęcie i morzysko.

Siedliskiem obrzmienia mogą być rozmaite części ciała; najczęściej pojawia się na łopatek, na krzyżu, w okolicy łędźwi, na udach, na częściach płciowych, także na piersi i bokami na szyi. Początkowo małe, niewyraźnie ograniczone i nader bolesne, powiększa się szybko i w ciągu ośmiu aż do dziesięciu godzin może dojść do znacznych rozmiarów. Zwolna, poczynając od środka, staje się mniej dotkliwym, przy dotykaniu chrzęszczy a przy opukiwaniu wydaje jawny odgłos. Z nacięcia w obrzmieniu zrobionego wypływa krew, na początku choroby czerwona, później ciemno zabarwiona, pod koniec życia płyn pienisty.

Podczas gdy obrzmienie się powiększa, wzmagają się objawy gorączkowe, skóra staje się gorącą, tętno i oddech są przyspieszone, oddech nadto utrudniony i chore zwierzęta okazują wielki upadek sił, z trudnością tylko i chwiejaco mogą ruszyć się z miejsca. Nakoniec kładą się i już się nie podnoszą, skóra ziębnie i wreszcie zwierzęta zwyczajnie giną, najczęściej nazajutrz lub we dwa dni po wystąpieniu pierwszych objawów choroby. Przypadki wyzdrowienia są rzadkie; zwierzęta jednak, które wąglik alpejski przebyły, nie ulegają ponownie tej chorobie.

B. Róża wąglikowa świń.

Róża wąglikowa świń (*Rothlauf*, *Schweineseuche*) pojawia się zwłaszcza w ciągu gorących miesięcy letnich a ulegają jej głównie zwierzęta młodsze, mniej wytrzymałe.

Na początku choroby świnię okazują się osłabione i osowiałe, najczęściej leżą, okazują mało chęci do jedzenia a za to mają większe pragnienie; nie rzadko objawia się ograżka i zmiana ciłploty skóry zwłaszcza na uszach i nogach; oddech utrudniony i najczęściej towarzyszy mu kaszel chrypliwy.

Gdy choroba się wzmoże, chęć do jedzenia całkiem odpada, brzuch przy naciskaniu staje się dotkliwy, nie rzadko objawia się popęd do wonitowania lub na-

stępują rzeczywiste wonity, niekiedy zjawia się zatwardzenie, częściej zaś biegunka, im zaś biegunka jest silniejsza, tem bardziej chudną zwierzęta. Jeżeli narządy oddechania są najbardziej zajęte, trudność oddechania staje się nader uderzającą, kaszel chrypliwy częsty a niekiedy daje się dostrzegać trudność połykania.

Blony śluzowe widome okazują się ciemno zaczerwienione, skóra jest w miejscach wzmiankowanych lub nawet rozciągle, zwłaszcza na brzuchu, w okolicy pachwinowej, w śródkroczu, na wewnętrznej powierzchni ud, na karku, na ryju i na uszach zaczerwieniona lub fioletowo zabarwiona, albo czarno cętkowana i obrzękła, niekiedy nawet pryszczami obsypana; w niektórych przypadkach mniejsze lub większe kawałki skóry, zwłaszcza na uszach, końcach nóg lub na ogonie ulegają zgorzeliwie (gangrenie).

Nadto dostrzegać się daje niekiedy wielkie podniecenie i niespokojność lub przeciwnie uderzające przygnębienie zwierząt, parcie w jedną stronę, bieganie w koło, później osłabienie i porażenie zadu.

W łżejszych przypadkach może nastąpić wyzdrowienie, które jednak niekiedy bywa niezupełne, ponieważ w skutek nieuleczonych zmian chorobowych w jeli-tach trawienie i odżywianie się doznaje przeszkód.

Cieęższe przypadki kończą się zazwyczaj śmiercią i to przy bardzo szybkim przebiegu już w ciągu jednego lub dwóch dni, przy mniej szybkim choroba trwa cztery aż do ośmiu dni.

55.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 21 kwietnia 1885,

tyczące się przyłączenia gminy Udrycz do okręgu Sądu powiatowego buchawskiego w Czechach.

Na zasadzie ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) oddziela się gminę Udrycz od okręgu Sądu powiatowego ludzkiego i przyłącza do okręgu Sądu powiatowego buchawskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 stycznia 1886.

Prażák r. w.

56.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 27 kwietnia 1885, zmieniające rozporządzenie z dnia 20 stycznia 1884 (Dz. u. p. Nr. 13), tyczące się pozwolenia na wywóz piwa za zwrotem podatku.

W porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu uchyla się postanowienie ustępu 2 rozporządzenia z dnia 20 stycznia 1884 (Dz. u. p. Nr. 13), według którego od uzyskania pozwolenia do wywozu piwa za linią cłową z zastrzeżeniem zwrotu podatku, wyłączony jest każdy producent piwa, w którego browarze jeden z jego podwładnych popełnił ciężkie przekroczenie skarbowe przeciwko przepisom o opodatkowaniu piwa, w skutek czego nastąpiło prawomocne skazanie na karę.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIII. — Wydana i rozesłana dnia 13 maja 1885.

57.

**Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 24 kwietnia 1885,
wydane w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświecenia,
w przedmiocie oznaczenia zakładów przemysłowo-naukowych, których świadectwa uprawniają
do rozpoczęcia przemysłu rękodzielniczego (rzemiosła).**

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 17 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 150) w przedmiocie oznaczenia zakładów przemysłowo-naukowych, których świadectwa uprawniają do rozpoczęcia przemysłu rękodzielniczego (rzemiosła), uzupełnia się a po części zmienia w sposób następujący:

Do spisu zakładów przemysłowo-naukowych, których świadectwa, potwierdzające skończenie z dobrym skutkiem kursów w tychże zakładach uprawniają do rozpoczęcia i wykonywania samodzielnie przemysłu rękodzielniczego, wciągają się następujące szkoły zawodowe:

ad 1) dla przemysłu tokarskiego szkoły zawodowe w Arco, Bergreichensteinie, Bozenie i Wallernie;

ad 7) dla rzemiosła zduńskiego szkoła zawodowa w Bechiniach;

ad 9) dla rzemiosła ślusarskiego szkoła zawodowa niższa ślusarstwa budowniczego, misternego i maszynowego w muzeum technologiczno-przemysłowym w Wiedniu;

ad 10) dla rzemiosła stolarskiego szkoły zawodowe w Bergreichensteinie, Bozenie i Ebensee;

ad 12) dla rzemiosła stelmaskiego szkoła zawodowa w Brucku nad Murem.

Nadto świadectwo szkół zawodowych w Celowcu i Chomutowie, jakoteż szkoły zawodowej machino-technicznej w szkole przemysłowej rządowej w Pradze, wymienionych w ustępie 3 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 17 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 150) dla rzemiosła kowali sprzętowych i nożowników, uprawniają także do rozpoczęcia i wykonywania przemysłu rękodzielniczego pilnikarskiego.

Nakoniec świadectwom uwolnienia z kursu praktykantów w c. k. probierni przemysłu skórzanego w Wiedniu nadaje się moc prawną dowodu uzdolnienia do wykonywania przemysłu garbarskiego a względnie białoskórniczego z zastrzeżeniem, że odnosi się to tylko do owych uczniów, którzy przed wstąpieniem na kurs udowodnili najmniej dwuletnią praktykę w swojej gałęzi garbarstwa.

Conrad r. w.

Pino r. w.

58.

Ustawa z dnia 25 kwietnia 1885,

urządzająca rybołówstwo na wodach śródkrajowych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Znosi się wolność rybołówstwa opartą na §. 382 p. k. u. c.

Prawo rybołówstwa na tych przestrzeniach lub powierzchniach wód, na których dotychczas każdemu połów był dozwolony, służyć będzie na przyszłość:

1. Na sztucznych zbiornikach wody lub na przekopach posiadaczom tych zakładów;

2. na wodach naturalnych tym, którym je ustawodawstwo krajowe przyzna.

Według tych postanowień oceniać także należy, komu służyć ma prawo rybołówstwa na zbiornikach wody lub korytach nowo powstających.

§. 2.

O ile przez zniesienie wolności połowu ryb, zawodowy zarobek rybaka doznaje uszczerbku, ma rybak prawo żądania słusznego wynagrodzenia od tego, któremu przyznane zostało prawo rybołówstwa na wodzie wprzód dla połowu ryb otwartej.

Bliższe szczegóły postanowi w tej mierze ustawodawstwo krajowe.

§. 3.

Jeżeli na podstawie urządzenia rybołówstwa śródkrajowego przez ustawodawstwo krajowe, woda rybna ma być puszczone w dzierżawę na rachunek więcej osób, do połowu ryb uprawnionych i czynsz ma być między te osoby dzielony, natenczas, gdyby sami interesowani nie mogli ułożyć się z sobą co do podziału czynszu, Władza administracyjna powiatowa winna na prośbę dzierżawcy lub osób do rybołówstwa uprawnionych, starać się o doprowadzenie do ugody.

Jeżeli się to nie powiedzie, dzierżawca, o ile zachodzący spór jego dotyczy, winien czynsz złożyć w terminie płatności, na czas aż do załatwienia sporu, w Sądzie pierwszej instancji, w siedzibie Władzy administracyjnej powiatowej istniejącym, który do rozstrzygnięcia sporu takiego ze względu na jego przedmiot jest właściwy.

Po wysłuchaniu interesowanych, Sąd oznaczyć ma pytania, które winny być rozstrzygnięte przed wydaniem uprawnionym złożonych pieniędzy, wskazać osoby, które w toczących się sporach wystąpić mają jako pozywające i wyznaczyć termin do podania skarg. Uchybienie terminu do wniesienia skargi ma ten skutek, że

strona, która go uchybi, nie może czynić przeszkód do wydania kwoty spornej przeciwnikom.

Sędzia, przy wydaniu orzeczenia w myśl postanowienia powyższego, jakoteż przy załatwianiu wytoczonych sporów, chociażby one nie podlegały postępowaniu dla sporów drobiazgowych w myśl ustawy z dnia 27 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 66), nie ma wiązać się prawnymi zasadami dowodowymi; orzekać on winien według własnego, niezem nie krępowanego przekonania, którego nabierze na podstawie sumiennego zbadania przywiedzionych środków dowodowych.

§. 4.

Jeżeli Władza administracyjna na podstawie ustawy krajowej, rybołostwo śródkrajowe urządzającej, jest powołana do orzekania we względzie kosztów i wynagrodzeń lub dopłat na kosztu i wynagrodzenia, natenczas, gdyby między interesowanymi układ nie mógł przyjsć do skutku, winna w orzeczeniu swoim oznaczyć także termin, w ciągu którego strony niezadowolnione orzeczeniem mają rozpocząć kroki prawne i o tem Władzę tę zawiadomić.

Wyznaczony termin wynosić ma najmniej dni 30, licząc od doręczenia orzeczenia.

Przeciwko orzeczeniu, wydanemu w sprawach wzmiankowanych przez pierwszą instancją i przeciwko wyznaczonemu terminowi, nie można odwoływać się do wyższej instancji administracyjnej.

Wydane orzeczenie wchodzi w wykonanie, skoro tylko termin do rozpoczęcia kroków prawnych naznaczony zaniedbanym zostanie. Gdy strona udaje się na drogę prawa, stosuje się do sporu postanowienie zawarte w ostatnim ustępie §fu 3.

§. 5.

Rybakom i ich pomocnikom, gdy łowią ryby, wolno wchodzić na cudze grunta nadbrzeżne i przytwierdzać do nich narzędzia łoweze z zachowaniem atoli przezorności potrzebnej do uniknienia jakiegokolwiek uszkodzeń a za wynagrodzeniem szkody, gdyby takowa wyrządzoną została.

Atoli to na ustawie oparte przyzwolenie nie rozciąga się do gruntów, które, jako przyległość budynków mieszkalnych, gospodarskich, fabrycznych itp. razem z niemi są ogrodzone, jakoteż do wszelkich gruntów, do których przystęp murami, kratami lub innemi stałemi urządzeniami dla obcych w ogóle jest zamknięty.

§. 6.

Gdy woda po powodzi zaczyna opadać, uprawnionym do rybołostwa wolno łowić ryby także po za obrębem własnej wody rybnej, w zbiorowiskach wody, które powstały wzdłuż tejże na cudzym gruncie, pod warunkiem czynienia tego przezornie, aby szkody nie wyrządzić i nagrodzenia, gdyby ją wyrządzono; natomiast właściciele gruntów mają prawo zatrzymania sobie tych ryb, które po opadnięciu wody na ich gruncie zostaną. Właścicielom gruntów nie wolno używać środków. mających na celu przeszkodzenie powrotowi ryb do łozyska wody.

§. 7.

Do zastrzeżeń przeciw korzystaniu z innych praw użytkowania wody, które §fem 19tym ustawy o prawie wodnem z dnia 30 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 93), wzbronione są osobom do rybołostwa uprawnionym, nie należy zaliczać takich, które mają na celu zapobieganie zanieczyszczaniu wód rybnych, zakładanie przepławek

rybnych i krat rybnych i regulacya osuszania przekop w sposób ile możności nie-szkodliwy dla rybolostwa, o ile zastrzeżenia takie uwzględnione być mogą bez znacznego utrudnienia innego użytku wody.

Przepisy szczegółowe w przedmiocie roszczeń osób do rybolostwa uprawnionych, które dozwolone są powyższym przepisem, wyda ustawodawstwo krajowe.

§. 8.

W rokowaniach, tyczących się roszczeń do wynagrodzenia, czynionych na zasadzie §fu 2go, tudzież w postępowaniu, mającem na celu tworzenie rewirów rybackich i wykup praw rybolostwa, o ile ustawodawstwo krajowe, zarządzające rybolostwo śródkrajowe, przepisałoby łączenie wód rybnych w takie rewiry a względnie wykup praw rybolostwa, wszelkie podania, protokoły, załączniki, dokumenta prawne i deklaracye są wolne od stępla, dopóki nie służą do żadnego innego użytku.

Nabycie praw rybolostwa na zasadzie postanowień §fu 1go i w ogóle przez wykup, jest wolne od opłat.

§. 9.

Ustawa niniejsza nabywa mocy w każdym z osobna królestwie i kraju jednocześnie z ustawą krajową, zarządzającą rybolostwo śródkrajowe.

Postanowienie, które ustawa krajowa wyda w przedmiocie zwierząt wodnych do rybolostwa należących, będzie obowiązywało także przy stosowaniu ustawy niniejszej.

§. 10.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i skarbu.

Wiedeń, dnia 25 kwietnia 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taafe r. w.

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

59.

Obwieszczenie całego ministerstwa z d. 26 kwietnia 1885,

o uchwale Rady państwa co do rozporządzenia cesarskiego z dnia 28 lipca 1884 (Dz u. p. Nr. 130), którem przyzwolone zostały zapomogi z funduszków państwa dla okolic Galicyi, Lodomerji i Krakowskiego dotkniętych powodziami.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że Rada państwa zatwierdziła porządkiem konstytucyjnym rozporządzenie cesarskie z dnia 28 lipca 1884 (Dz. u. p.

Nr. 130), którem na zasadzie §fu 14go ustawy zasadniczej państwa z dnia 21 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 141) przyzwolone zostały zapomogi z funduszków państwa dla okolic Galicyi, Lodomerji i Krakowskiego dotkniętym powodziąmi.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w.

Conrad r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

60.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 1885,

o odstąpieniu przez zamianę niektórych nieruchomości, będących własnością Państwa.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

1. Upoważniam Mego Ministra skarbu:

A. Aby realność skarbową Nr. kons. 1735 (Nr. porz. 4) przy ulicy Viehmarkt-gasse w III dzielnicy w Wiedniu rozległości 620·5^k czyli okragło 2·232 m² zamienił za dom Nr. konsk. 983 (Nr. porz. 161) przy ulicy głównej w III dzielnicy w Wiedniu rozległości 254·17^k czyli okragło 914 m² i z odpowiedniem wyrównaniem wartości;

B. Z gruntów należących do magazynu skarbowego na Breitenfeld w Wiedniu, zapisanych w księdze gruntowej VIII dzielnicy na karcie Nr. 202

parcele Nr. 402 rozległości 307·34^k, tudzież części parceli Nr. 403/1 razem rozległości 475·66^k, ogółem rozległości 783^k czyli 2·815·67 m² za następujące grunta, należące do funduszu budowy kościoła breitenfeldzkiego, jakoto:

z parceli Nr. 404/5 zapisanej w księdze gruntowej VIII dzielnicy na karcie Nr. 115, część rozległości 445·77^k; z parceli 15/2, zapisanej w księdze gruntowej gminy Hernals na karcie 278, część rozległości 325^k, razem 770·77^k czyli 2·771·69 m².

2. Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Neuberg, dnia 27 kwietnia 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

61.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 28 kwietnia 1885,

o postępowaniu z przyrządem odśrodkowym Eckerta zacierowym i do chłodzenia w gorzelniach opodatkowanych ryczałtowo podług wydajności miejsca zacieru.

W porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu stanowi się na zasadzie §§. 30 i 102 ustawy z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 72) o opo-

datkowaniu gorzałki, że w gorzelniach, które są opodatkowane ryczałtowo podług wydajności miejsca zacieru, z gasicielem Henzega, połączonym z przyrządem odśrodkowym Eckerta zacierowym i do chłodzenia, tak postępować należy, jak gdyby nie było exhaustora i że przyrząd odśrodkowy Eckerta zacierowy i do chłodzenia zaliczać należy do naczyń warunkowo opłatnych, wymienionych w §. 28, l. 3 ustawy z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 72) o opodatkowaniu gorzałki.

Dunajewski r. w.

62.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 29 kwietnia 1885,

zmieniająca postanowienia o przepływanii statków wiosłowych i parowych po pod mostem na Dunaju w Stein, zawarte w tymczasowym Porządku żeglugi i nadzoru rzeczno dla części Dunaju, przecinającej Górną i Dolną Austryą (Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 31 sierpnia 1874 [Dz. u. p. Nr. 122] II, rozdział B II).

W porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych i ministerstwem rolnictwa zmienia się postanowienia o przepływanii statków wiosłowych i parowych po pod mostem na Dunaju w Stein, zawarte w rozdziale II, B II rozporządzenia ministerstwa handlu z dnia 31 sierpnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 122), którym wydany został tymczasowy Porządek żeglugi i nadzoru rzeczno dla części Dunaju przecinającej Górną i Dolną Austryą, i opiewać mają na przyszłość jak następuje:

II. Postanowienia o przepływanii po pod mostem na Dunaju w Stein.

a) Dla parowców.

§. 1. Parowce osobowe, jakoteż te holowniki i parowce towarowe, które ciągną inne przedmioty, gdy idą za wodą, przepływać mają wyłącznie tylko tym otworem jarzmowym, który jest konstrukcją żelazną osłonięty.

Holownikom i parowcom towarowym, osobno płynącym, wolno przepływać a to w kierunku prostym lub lawirującą przez rzeczony otwór jarzmowy, tudzież przez otwory jarzmowe Nr. 9 i 12.

§. 2. Holowniki i parowce towarowe z pociągiem za wodą płynące, mogą przepływać otworem jarzmowym, do tego przeznaczonym, albo w prostym kierunku, albo lawirującą.

Gdy przepływają w prostym kierunku, całkowita szerokość parowca ciągnącego, razem z przedmiotami z boku przytwierdzonemi (sprzężonemi) nie ma wynosić więcej nad 25 metrów a przedmioty przyczepione do liny ciągnącej, winny być ustawione obok siebie w jednym rzędzie, którego szerokość całkowita również więcej nad 25 metrów nie może wynosić.

Gdy przepływają lawirującą, w którym to razie powyżej mostu pociąg tak musi być obrócony, aby przedmioty przyczepione do liny ciągnącej, stały względem parowca w dole rzeki, nie wolno, aby do parowca ciągnącego były z boku przedmioty przytwierdzone (sprzężone), przedmioty zaś przyczepione do liny ciągnącej, winny być ustawione obok siebie w jednym rzędzie, którego szerokość całkowita nie może wynosić więcej nad 25 metrów.

b) Dla statków wiosłowych i tratw.

§. 3. Statki wiosłowe sprzężone mogą przepływać tylko otworem jarzmowym osłoniętym konstrukcją żelazną.

Inne statki wiosłowe i tratwy przepływać mają zwyczajnie pozostałymi otworami jarzmowymi a otwory jarzmowe Nr. 9 i 12 najdogodniejsze dla nich do przepływania są osobno oznaczone wysokimi krzyżami na poręczach mostowych od górnej strony rzeki.

Pino r. w.

63.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 30 kwietnia 1885,

podające do wiadomości postanowienia dodatkowe do Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19 grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171), tudzież do przepisów, dotyczących się sprawdzania kadzi zacierowych (Dz. u. p. Nr. 107 z r. 1879).

W zastosowaniu się do ustawy z dnia 23 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z r. 1872) podają się do wiadomości publicznej zamieszczone poniżej dodatki do Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19 grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171), tudzież do przepisów o sprawdzaniu i cechowaniu kadzi zacierowych (Dz. u. p. Nr. 107 z r. 1879) wydane przez c. k. Komisję główną miar i wag.

Pino r. w.

Dodatek dziesiąty do Porządku sprawdzania miar i wag z d. 19 grudnia 1872.

Do §tu 32go.

(Ustęp 3, dotyczący się cechowania wag pomostowych).

W przypadkach szczególnych c. k. Komisja główna miar i wag może pozwalać, aby u wag pomostowych cechy (znak sprawdzenia i liczba roku) wybijane były także na drewnianych częściach składowych.

Cechy te winny jednak być powleczone przed wybiciem czernidłem drukarskim.

Dodatek drugi do przepisów,

dotyczących się sprawdzania kadzi zacierowych (Dz. u. p. Nr. 107 z r. 1879).

Do sprawdzania i cechowania przyjmowane będą takie tylko kadzie zacierowe, które mają przekrój owalny (eliptyczny).

Kadzie te zrobione być winny w taki sposób, aby największa długość, na dnie zmierzona (większa oś elipsy), nie wynosiła więcej, jak wysokość półtrzecia razy wzięta.

Wiedeń, dnia 18 kwietnia 1885.

C. k. Komisja główna miar i wag:

Arzberger r. w.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 1 maja 1885,

o odbieraniu w Wiedniu posyłek przez doręczycieli pakietów pocztowych.

Poczawszy od 16 maja 1885, służba doręczająca w Wiedniu pakiety pocztowe, chodząc lub jeżdżąc w tym celu, odbierać będzie zarazem posyłki w podanej wartości aż do 200 złotych, które strony zechcą wysłać pocztą do miejsc leżących w monarchyi austriacko-węgierskiej. Posyłki, których wartość podano w większej kwocie lub przeznaczone za granicę, posyłki pieniężne w ogólności, tudzież powiątkowe i do posłania przez umyślnego, trzeba jak dotąd oddawać w urządzie pocztowym.

W obec publiczności zachowywany będzie następujący sposób postępowania:

1. Posyłki przyjmowane będą tylko o tyle, o ile na to pozwoli miejsce w wózku ręcznym lub wozie i czas. Na znak, że posyłki mogą być odbierane, zatknęta będzie na dachu wozu konnego chorągiewka czarno-żółta z napisem: „Postpacket-Annahme“.

Wolno także listem frankowanym lub kartą korespondencyjną wezwać Urząd doręczania pakietów pocztowych, aby posyłki odebrał z mieszkania.

Pakietowi odbierają posyłki albo w domach, do których się udają, by posyłki doręczyć lub je odebrać, albo w tych miejscach, w których wózek ręczny lub wóz zawsze staje.

2. Pakietowy odbierając posyłkę, wyda oddawcy odcinek, zapisawszy w nim ołówkiem atramentowym numer oddania, podaną wartość, miejsce przeznaczenia, zapłacone należitości i datę oddania. W przeciągu 48 godzin listowy przynieść powinien rewers pocztowy i za ten odcinek wymienić; gdyby to nie nastąpiło, oddawca obowiązany jest w ciągu dni 8, licząc od dnia oddania, uwiadomić o tem Urząd pocztowy dzielniczy w której mieszka, pod utratą prawa do otrzymania wynagrodzenia od zakładu pocztowego.

3. Oplata za odebranie wynosi 10 c. od posyłki, jeżeli zaś kto oddaje kilka posyłek za tym samym adresem posyłkowym, tylko od pierwszej posyłki płaci się prawidłowo a od każdej dalszej kwotę zniżoną 5 c.

Należytość za odebranie zapłacić trzeba pakietowemu przy oddaniu posyłki, bez względu, czy posyłka jest frankowana czy niefrankowana.

4. Jeżeli posylający chce frankować, pakietowy, nie mogąc obliczyć doraźnie, ile oplata wynosi, odbierze stosowną kwotę na pokrycie tejże. Gdy się później okaże, że ta kwota wynosi więcej, niż oplata w Urzędzie pocztowym obliczona, zwyczaję zwróci oddawcy listowy, przynosząc rewers pocztowy (ustęp 2). Jeżeli zaś kwota na pokrycie będzie mniejsza, niż się rzeczywiście należała, niedobór zapłacić ma z dołu adresat lecz bez dodatku.

5. Posyłki, których dla wadliwego opakowania lub z innych przyczyn nie można było wyeksedyować, odda posylającemu napowrót razem z opłaconemi należitościami, za zwrotem odcinka (ustęp 2), pakietowy, gdy najbliższym razem przyjedzie (przyjdzie).

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIV. — Wydana i rozesłana dnia 20 maja 1885.

65.

Ustawa z dnia 29 kwietnia 1885,

o przyzwoleniach i warunkach do wybudowania kolei Mühlkreisbahn.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, iżby wziął udział w dostarczeniu kapitału na wybudowanie kolei miejscowej od Linz-Urfahr na Neufelden do Aigen (Mühlkreisbahn) przez objęcie akcyj (zakładowych) Spółki akcyjnej, która się zawiąże do wybudowania tej kolei miejscowej, za sumę dziewięćset tysięcy (900.000) złotych wal. austr. papierami al pari.

Na to uczestnictwo skarbu państwa pozwala się pod warunkiem, że:

- a) kraj Górna Austria zapewni wzięcie udziału w budowie rzeczzonej kolei sumą dwieście tysięcy (200.000) złotych wal. austr. i że
- b) dostarczenie reszty kapitału na budowę zapewnią interesowani bez obciążenia skarbu państwa w taki sposób, że ci, którzy uzyskają koncesyę, mają wziąć na siebie odpowiedzialność tak za to, jak i za wystarczenie kapitału w łącznej sumie 2,300.000 zł.

Artykuł II.

Jeżeli w celu dostarczenia kapitału (artykuł I, lit. a i b) będą wydane akcyje pierwszorzędne, których sumę nieprzekraczalną oznaczy administracya państwa, dywidenda, należąca się od tych akcyj pierwszorzędnych, wymierzana będzie najwyżej po cztery od sta, dopóki akcyje zakładowe nie nabędą prawa do pobierania dywidendy.

Akcyje (zakładowe), które Rząd w myśl artykułu Igo obejmie, używać będą takich samych praw, jak inne akcyje (zakładowe) Spółki akcyjnej, która się ma

zawiazać i prawo głosowania nie może być co do tychże akcyj w statucie ścieśnione, ani ograniczeniem go do nieprzekraczalnej ilości głosów, ani też względem na posiadaczy akcyj pierwszorzędnych, gdyby zostały wypuszczone.

Artykuł III.

Kwoty na akcje (zakładowe), które Rząd ma objąć w myśl artykułu Igo, wniesione być mają w trzech równych ratach rocznych, poczynających się od roku 1887 w terminach, które administracya państwa do tego wyznaczy, za niestępowaniem potwierdzeniem odbioru.

Pierwsza z tych rat nie ma być w żadnym razie zapłacona, aż dopiero wtedy, gdy będzie należycie udowodnione, że kwoty kapitałowe, w artykule I (lit. *a* i *b*) wyszczególnione, były zapłacone i wyczerpane a kolej miejscowa, wzmiankowana w artykule I, została zgodnie z koncesyą wybudowana i oddana na użytek publiczny.

Artykuł IV.

Kolej miejscowa, w artykule I wzmiankowana, ma być skończona i oddana na użytek publiczny w przeciągu półtrzecia roku aż do daty nadania koncesyi.

Artykuł V.

Gdyby Rząd miał utrzymywać ruch na kolei miejscowej, w artykule I szym wzmiankowanej, koszta ruchu mogą być liczone ryczałtowo w taki sposób, że wymierzone będą według stałej stopy odsetkowej dochodów ogólnych, którą administracya państwa oznaczy.

Artykuł VI.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże poruczam Memu Ministrowi handlu i Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 29 kwietnia 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

66.

Ustawa z dnia 1 maja 1885,

o przyzwoleniach i warunkach do wybudowania kolei miejscowych z Hatny do Dołhopola, z Hliboki do Berhomethu z odnogą od Karapczina do Czudina i z Hadikfalva do Radowiec.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, iżby wziął udział w dostarczeniu kapitału na wybudowanie kolei miejscowych:

1. od stacyi w Hatnie na kolei lwowsko-czerniowiecko-jasskiej do Dołhopola,

2. od stacyi w Hliboce na przerzeczonej istniejącej kolei głównej do Berhomethu z odnogą od Karapczina do Czudina

przez objęcie akcyj zakładowych Spółki akcyjnej, która weźmie na siebie wybudowanie tych kolei miejscowych za sumę milion stotysięcy (1,100.000) złotych wal. austr. papierami.

Artykuł II.

Na to uczestnictwo skarbu państwa pozwala się pod warunkiem, że

- a) c. k. uprzyw. Spółka kolei lwowsko-czerniowiecko-jasskiej zapewni prawomocnie wzięcie udziału w budowie rzeczonych kolei przez objęcie sumy imiennej 1.870.000 zł. w akcyach pierwszorzędnych al pari, że następnie
- b) bukowiński fundusz religijny grecko-orientalny przyczyni się do dostarczenia kapitału na przerzeczone koleje przez objęcie akcyj w sumie 1,000.000 zł. al pari a to akcyj pierwszorzędnych za 850.000 zł. a akcyj zakładowych za 150.000 zł. i że nakoniec
- c) dostarczenie reszty kapitału na budowę w sumie 1,630.000 zł., z której najwięcej sumę imienną 1,200.000 zł. wolno będzie wypuścić w obieg w akcyach pierwszorzędnych, zapewnią koncesyonaryusze i wszyscy inni interesowani bez obciążenia skarbu państwa w taki sposób, że ci, którzy uzyskają koncesyę, mają wziąć na siebie odpowiedzialność, tak za to, jak i za wystarczenie kapitału w łącznej sumie 5,600.000 zł.

Artykuł III.

Na koncesyonaryuszów przerzeczonych kolei miejscowych a względnie na Spółkę akcyjną, która zajmie ich miejsce, włożyć należy obowiązek, aby nadto wybudowali kolej miejscową od stacyi w Hadikfalwie na kolei lwowsko-czerniowiecko-jasskiej do Radowiec. W tym celu łączna suma kapitałowa, w artykule II oznaczona, może być zwiększona przez wypuszczenie akcyj pierwszorzędnych i zakładowych za sumę, którą administracya państwa oznaczy.

Artykuł IV.

Dywidenda, należąca się od akcyj pierwszorzędnych, w artykule I wzmiankowanych, wymierzona będzie najwyżej po pięć od sta, dopóki akcyje zakładowe nie nabiorą prawa do pobierania dywidendy.

Akcyje zakładowe, które Rząd w myśl artykułu Igo obejmnie, używać będą takich samych praw, jak inne akcyje zakładowe i prawo głosowania nie może być co do tychże akcyj w statucie ścieśnione, ani ograniczeniem go do nieprzekraczalnej ilości głosów, ani też względem na posiadaczy akcyj pierwszorzędnych.

Upoważnia się Rząd do zezwolenia, aby koleje miejscowe, w artykule Iszym wzmiankowane, połączone zostały w jedno przedsiębiorstwo z koleją miejscową czerniowiecko-nowosielicką, będącą przedmiotem ustawy z dnia 24 kwietnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 56) i aby wynikający z tego stosunek prawny statutem określony, urządzony został w taki sposób, by akcyje pierwszorzędne i zakładowe, które w myśl artykułu I będą wypuszczone, używały na przyszłość tych samych praw, co odpowiednie kategorie akcyj Spółki akcyjnej, istniejącej pod firmą „kolej miejscowa czerniowiecko-nowosielicka“.

Postanowienia powyższe stosowane być mają odpowiednio do kolei miejscowej Hadikfalwa-radowieckiej w artykule III wzmiankowanej.

Artykuł V.

Kwoty na akcje zakładowe, które Rząd ma objąć w myśl artykułu I, wniesione być mają w pięciu równych ratach rocznych, poczynających się od r. 1887, w terminach, które Administracya państwa do tego wyznaczy, za niestęplowaniem potwierdzeniem odbioru.

Pierwsza z tych rat nie ma być w żadnym razie zapłacona pierwszej, aż dopiero, gdy będzie należycie udowodnione, że reszta kapitału na budowę, w artykule II wzmiankowanego, była zapłacona i wyczerpana a koleje miejscowe, wzmiankowane w artykule I, zostały zgodnie z koncesyą wybudowane i oddane na użytek publiczny.

Ostatnia rata zapłacona będzie dopiero po wybudowaniu kolei z Hadikfalwa do Radowice, wzmiankowanej w artykule III.

Artykuł VI.

Koleje, w artykule I wzmiankowane, wybudowane być mają jako miejscowe ze szlakiem normalnym a skończone i oddane na użytek publiczny w przeciągu półtrzecia roku od dnia nadania koncesyi.

Kolej miejscowa, wzmiankowana w artykule III, ma być wybudowana ze szlakiem normalnym a skończona i oddana na użytek publiczny najpóźniej w przeciągu dwóch lat od dnia otwarcia ruchu na kolejach, w artykule I wzmiankowanych.

Artykuł VII.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże poruczam Memu Ministrowi handlu i Memu Ministrowi skarbu.

Budapeszt, dnia 1 maja 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

67.**Ustawa z dnia 1 maja 1885,**

o przyzwoleniach i warunkach do wybudowania kolei miejscowej z Lublany do Kaminka.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, iżby wziął udział w dostarczeniu kapitału na wybudowanie kolei miejscowej od stacyi w Lublanie na kolei Następcy tronu Rudolfa do Kaminka z koleją dowozową do tamtejszej skarbowej fabryki prochu, przez objęcie akcji zakładowych Spółki, która się zawiąże do wybudowania tej kolei miejscowej, za sumę dwieście tysięcy (200.000) złotych wal. austr. papierami.

Na to uczestnictwo skarbu państwa pozwala się pod warunkiem, że

- a) kraj Kraina zapewni dodatek w kwocie najmniej 50.000 zł. na budowę powyższej kolei miejscowej, tudzież że
- b) dostarczenie reszty kapitału na budowę w sumie, którą administracya państwa oznaczy, przez wypuszczenie akcyj pierwszorzędných i zakładowych Spółki, mającej się zawiązać, zapewni przysły koncesyonaryusz bez obciążenia skarbu państwa w taki sposób, że ten, który otrzyma koncesyą, ma wziąć na siebie odpowiedzialność tak za to, jak i za wystarczenie kapitału na budowę, który administracya państwa oznaczy.

Artykuł II.

Dywidenda od akcyj pierwszorzędných, które w myśl artykułu I mają być wypuszczone, będzie wymierzana najwyżej po pięć od sta, dopóki akcy zakładowe nie nabędą prawa do pobierania dywidendy.

Akcy zakładowe, które Rząd w myśl artykułu I obejmie, używać będą takich samych praw, jak inne akcy zakładowe Spółki akcyjnej, która się ma zawiązać, i prawo głosowania nie może być co do tychże akcyj w statucie ścieśnione, ani ograniczeniem go do nieprzekraczalnej ilości głosów, ani też względem na posiadaczy akcyj pierwszorzędných.

Artykuł III.

Kwoty na akcy zakładowe, które Rząd ma objąć w myśl artykułu I, wniesione być mają w dwóch równych ratach rocznych poczynających się od r. 1887, w terminach, które administracya państwa do tego wyznaczy, za niestęplowanem potwierdzeniem odbioru.

Pierwsza z tych rat nie ma być w żadnym razie zapłacona aż dopiero wtedy, gdy będzie należycie udowodnione, że reszta kapitału była zapłacona i wyczerpana a kolej miejscowa, w artykule I wzmiankowana, została zgodnie z koncesyą wybudowana i oddana na użytek publiczny.

Artykuł IV.

Kolej miejscowa, w artykule I wzmiankowana, ma być wybudowana jako tramwaj parowy ze szlakiem normalnym a skończona i oddana na użytek publiczny w przeciągu dwóch lat od daty nadania koncesyi.

Artykuł V.

Gdyby Rząd miał utrzymywać ruch na kolei miejscowej, w artykule I szym wzmiankowanej, koszta ruchu mogą być liczone ryczałtowo w taki sposób, że wymierzone będą według stałej stopy odsetkowej dochodów ogólných, którą administracya państwa oznaczy.

Artykuł VI.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże poruczam Memu Ministrowi handlu i Memu Ministrowi skarbu.

Budapeszt, dnia 1 maja 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

68.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 7 maja 1885,****o rozszerzeniu upoważnień celniczych komory głównej II klasy w Serajewie.**

Według doniesienia c. i k. wspólnego ministerstwa, komora główna II klasy w Serajewie upoważniona została, począwszy od 10 maja 1885. do pobierania cła od towarów bawełnianych pospolitych, przednich i haftowanych Nr. tar. 128, *b*, 128, *c*, 128, *d*. 131, *b*, i 133; tudzież od towarów tkackich wełnianych Nr. tar. 158, *a*, nadto od towarów wełnianych dzianych i pasamonnicznych Nr. tar. 159, od towarów półjedwabnych Nr. tar. 170; наконец od odzieży szczegółowo nie wymienionej z towarów wełnianych, samodziału i towarów tkackich wełnianych Nr. tar. 158 *a* bez ograniczenia ilości.

Dunajewski r. w.**69.****Rozporządzenie Ministrów handlu i spraw wewnętrznych z dnia 12 maja 1885,****którem ustanawia się wzór książek robotniczych dla pomocników przemysłowych.**

Na zasadzie postanowienia §fu 80 i ustawy z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22), zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, Ministrowie handlu i spraw wewnętrznych rozporządzają co następuje:

Do układu książek robotniczych, których pomocnicy przemysłowi z wyjątkiem kupieckich, według postanowień ustawy z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22) używać mają, ustanawia się tak dla dorosłych, jak i dla młodocianych pomocników, tudzież uczniów wzór pod *A* dołączony.

Książka robotnicza składa się z 40 kartek ósemkowych paraflowanych, przez które nie jest przewleczona, końce zaś tejsze przytwierdzone są do wewnętrznej strony twardej okładziny pieczęcią Władzy gminnej książkę wydającej.

Książki robotnicze wyrabiają się nakładem urzędowym. Cena wyrobu ogłaszana będzie dla każdego królestwa i kraju w Radzie państwa reprezentowanego w jego Dzienniku ustaw krajowych.

Książki robotnicze wyrobione na zasadzie ustawy przemysłowej z dnia 20 grudnia 1859 (Dz. u. p. Nr. 227) będą nadal ważne dopóty, dopóki w nich jest jeszcze miejsce do zapisywania.

Rozporządzenie niniejsze nie narusza istniejących przepisów we względzie używania ich jako dokumentów do podróży i legitymacyi.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy jednocześnie z ustawą z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22).

Taaffe r. w.**Pino** r. w.

Strony 4—9 zawierają miejsce odpowiednim napisem oznaczone, w którym właściwe Władze administracyjne lub Władze policyjne rządowe klasę będą zapiski legitymacyjne do podróży.

Strona 10—73 przeznaczone są na zapiski, dotyczące się stosunków pracy lub nauki a układ ich jest następujący:

Strona 10.

Nazwisko, przemysł i siedziba majstra przyjmującego do roboty lub na naukę (Co do uczniów także warunki kontraktu)	Data wstąpienia

Strona 11.

Data wystąpienia	Ś w i a d e c t w o

Strona 75 i następne zawierają przepisy, dotyczące się książek robotniczych a mianowicie przedruk §§. 79, 80 do 80 *h* włącznie, 81, 99, 102 i 104 ustawy przemysłowej w osnowie podanej w ustawie z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22).

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXV. — Wydana i rozesłana dnia 23 maja 1885.

70.

Dokument koncesyjny z dnia 21 kwietnia 1885,

na kolej żelazną parową z Salzburga do granicy austriacko-bawarskiej w kierunku Berchtesgaden.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryski; Arcyksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy Aleksander Werner, inżynier cywilny w Linzu urzędownie upoważniony, podał prośbę o udzielenie mu koncesyi na budowę i utrzymywanie w ruchu kolei miejscowej (tramwaju parowego), która wybudowana być ma po części jako drogowa od Salzburga do granicy austriacko-bawarskiej w kierunku Berchtesgaden, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać proszącemu koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56), z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180) i z dnia 28 grudnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 203), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy koncesyonaryuszowi prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem nor-

malnym (tramwaj parowy) od stacyi w Salzburgu kolei Cesarzowej Elżbiety na Hellbrunn, Grödig i St. Leonhard do granicy austriacko-bawarskiej w kierunku Berchtesgadenu.

We względzie połączenia kolei koncesyonowanej z przedłużeniem do Berchtesgaden, które ma być wybudowane na obszarze bawarskim, zawarta będzie umowa między Rządami austriackim i królewsko-bawarskim a koncesyonaryusz jest obowiązany poddać się postanowieniom onejże i obowiązkom z nich dla niego wynikającym.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

- a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, dotyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, dotyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;
- b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisji akcji, tudzież kwitów tymczasowych, jakoteż uwolnienie od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;
- d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Koncesyonaryusz obowiązany jest rozpocząć budowę kolei koncesyonowanej natychmiast po otrzymaniu pozwolenia na budowę, ukończyć ją w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma koncesyonaryusz kaucyą w sumie pięć tysięcy (5.000) złotych w tych papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya może być uznana za przepadłą.

§. 4.

Do wybudowania tej kolei koncesyonowanej, nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszowi do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastósować się powinien koncesyonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do

warunków koncesyjnych, które ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i do Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa przepisanych w Porządku ruchu kolei żelaznych, o ile ze względu na zmniejszenie chyżości największej, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda ministerstwo handlu.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo utworzenia Spółki akcyjnej za osobnem pozwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi.

Spółka akcyjna, gdy zostanie utworzona, wejdzie we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryusza.

Wypuszczenie obligacyj pierwszorzędných jest wzbronione, natomiast nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wypuszczenia akcyj pierwszorzędných za sumę aż do trzech piątych ($\frac{3}{5}$) części kapitału zakładowego imiennego, a które we względzie przynoszenia odsetek i umorzenia będą miały pierwszeństwo przed akcjami zakładowemi.

Statut Spółki, jakoteż formularze akcyj, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma według planu amortyzacyi, który Rząd zatwierdzi.

§. 7.

Rząd zastrzega sobie prawo objęcia na czas okresu koncesyjnego ruchu kolei koncesyonowanej na rachunek koncesyonaryusza, w którym to razie koncesyonaryusz obowiązany jest zwrócić Rządowi koszta z powodu tego utrzymywania ruchu rzeczywiście poniesione, a które według okoliczności oznaczone będą ryczałtowo.

Warunki tego utrzymywania ruchu określone będą w umowie, którą Rząd zawrze z koncesyonaryuszem.

§. 8.

Koncesyonaryusz obowiązany jest w razie uruchomienia wojska lub wojny wstrzymać ruch na kolei koncesyonowanej bez pretensyi do wynagrodzenia o tyle i na tak długo, o ile Władza wojskowa uzna to za potrzebne do ruchów wojskowych lub jakiegokolwiek innych czynności wojennych na drogach, po których kolej będzie przechodziła.

§. 9.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych, a to stósownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na kolei Cesarzowej Elżbiety kiedykolwiek obowiązować będą.

Postanowienia te stósowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe

i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmerji, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Koncesjonaryusz zobowiązuje się przystąpić do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyj dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystąpienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem pomagania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciąży na koncesjonaryuszu tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei koncesyonowanej jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzanej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami a orzeka o tem ministerstwo handlu.

Koncesjonaryusz zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i Obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 10.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §fu 11go lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznemi i finansowemi.

§. 11.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej w każdym czasie po upływie lat piętnastu od jej wybudowania i otwarcia na niej ruchu a w tym razie wynagrodzi koncesjonaryusza gotówką.

Dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat pięciu przed rzeczywistą chwilą odkupu a to oddzielnie linii głównej i każdej z dwóch odnóg, z tego stracony będzie czysty dochód dwóch lat najniepomyślniejszych i policzony będzie średni dochód czysty pozostałych lat trzech.

Gdyby jednak średni czysty dochód kolei w sposób powyższy obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, która potrzebna jest do oprocentowania po pięć od sta i umorzenia w ciągu okresu koncesyjnego kapitału zakładowego imiennego przez Rząd zatwierdzonego, natenczas ta kwota roczna uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

Jako wynagrodzenie płacona będzie koncesjonaryuszowi renta wyrównująca powyższym dochodom średnim a względnie najmniejszym, a to w ratach pół-

rocznych z dołu dnia 30 czerwca i 31 grudnia każdego roku aż do upływu okresu koncesyjnego.

Rząd zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie, zamiast nie płatnych jeszcze rat renty odkupu, zapłacić tytułem ceny kupna wartość kapitałową tychże rat, zdyskontowaną przez potrącenie odsetek od odsetek.

Gdyby Rząd zamierzał w taki sposób płacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyj długu państwa.

Obligacje liczone będą po kursie średnim obligacyj rządowych tego samego rodzaju, notowanych urzędownie na giełdzie wiedeńskiej w ciągu półroczia bezpośrednio poprzedzającego.

Cyfra rzeczywistego jakoteż imiennego kapitału zakładowego podlega zatwierdzeniu Rządu.

Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkimi do niej należącymi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobowe z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były całkiem lub częściowo użyte, stósownie do swego przeznaczenia.

§. 12.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobowe, z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były całkiem lub częściowo użyte stósownie do swego przeznaczenia (§. 11).

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 11), zatrzyma koncesyonaryusz na własność fundusz zasobowy utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i aktywa należące się mu po zamknięciu rachunkow ostatniego okresu ruchu, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił go z tym wyraźnym dodatkiem, że te zakłady i budynki nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 13.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wydelegowania komisarza do wglądania w zarząd kolei.

Gdyby utworzyła się Spółka akcyjna, komisarz przez Rząd ustanowiony ma prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi przedstawiającej dyrekcją Spółki, ile razy uzna to za potrzebne i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się sprzeciwiały ustawom albo publicznemu dobru.

Za nadzór niniejszem ustanowiony, koncesyonaryusz aż do dalszego rozporządzenia nie jest obowiązany płacić skarbowi państwa wynagrodzenia.

§. 14.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyę jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nie przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami w niej zawartymi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia dwudziestego pierwszego miesiąca kwietnia w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym piątym, Naszego panowania trzydziestym siódmym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

71.

Ustawa z dnia 25 kwietnia 1885,

o wybudowaniu kolei żelaznej od Doboju na Donją Tuzłą do Simin Hanu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Upoważnia się c. k. Rząd do zezwolenia, ażeby na wybudowanie kolei z wąskim szlakiem od Doboju na Donją Tuzłą do Simin Hanu użyte zostały nadwyżki dochodów krajowych Bośni i Hercegowiny na potrzeby zwyczajnej administracyi nie wydane w sumie najwięcej aż do 1,300.000 zł. a według okoliczności aby na podstawie tychże zaciągnięto pożyczkę w kwocie aż do sumy powyższej.

Przychody tej kolei zamieszczać należy w rachunkach przychodów krajowych Bośni i Hercegowiny jako wpływy.

§. 2.

Zmieniają się §§. 1 ustaw z dnia 4 lutego 1881 (Dz. u. p. Nr. 9) i z dnia 5 czerwca 1884 (Dz. u. p. Nr. 92) w ten sposób, że, dopóki nadwyżki administracyi krajowej bośniacko-hercegowińskiej będą obracane na pokrycie rzeczonych kosztów budowy a według okoliczności na opłatę odsetek od zaciągniętej pożyczki i umorzenie tejże, tylko nadwyżki ruchu linii zenicko-serajewskiej i mostarsko-metkowieckiej, z nadwyżki dochodów krajowych, gdyby jeszcze zostały po pokryciu rze-

ezonego wydatku, mają być obracane na opłatę odsetek od pożyczek udzielonych z aktywów dawnych finansów centralnych na zasadzie przerzeczonych ustaw i na umorzenie tych pożyczek.

§. 3.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia pod warunkiem, że zgodne z nią postanowienia uzyskają moc prawa w krajach korony węgierskiej i będą ogłoszone jednocześnie z ustawą niniejszą.

Wiedeń, dnia 25 kwietnia 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

72.

Ustawa z dnia 1 maja 1885,

o przyzwoleniach i warunkach do wybudowania kolei miejscowej ze Lwowa do Rawy ruskiej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, iżby wziął udział w dostarczeniu kapitału na wybudowanie projektowanej przez c. k. Spółkę uprzyw. kolei lwowsko-czerniowiecko-jasskiej kolei miejscowej od Lwowa do Rawy ruskiej przez objęcie akcyj zakładowych Spółki akcyjnej, która do wybudowania tej kolei miejscowej będzie utworzona, za sumę dziewięćset tysięcy (900.000) złotych w walucie austriackiej papierami.

Na to uczestnictwo skarbu państwa pozwala się pod warunkiem, że dostarczenie reszty kapitału na budowę w sumie nieprzekraczalnej 2,700.00 zł. będzie zapewnione, a to

1. kwota częściowa 120.000 zł. niezwrotnymi dodatkami kraju Galicyi i miasta Lwowa,

2. pozostała zaś kwota 2,580.000 zł., z której najwięcej 2,320.000 zł. pozwala się wypuścić w akcyach pierwszorzędnym przyszłej Spółki akcyjnej, bez obciążenia skarbu państwa, w taki sposób, że przerzeczona Spółka wziąć ma na siebie odpowiedzialność tak za to, jak i za wystarczenie powyższej łącznej sumy kapitału.

Gdyby zostało zapewnione przedłużenie kolei miejscowej w mowie będącej od Rawy ruskiej do granicy państwa ku Netrebie (Tomaszowu) dla połączenia jej z siecią kolei rosyjskich, wyżej rzeczona łączna suma kapitału może być podwyższona przez wypuszczenie akcyj pierwszorzędnym i zakładowych za sumę, którą administracya państwa oznaczy.

Artykuł II.

Dywidenda należąca się od akcyj pierwszorzędnym, w artykule I wzmiankowanych, wymierzana będzie najwyżej po pięć od sta, dopóki akcy zakładowe nie nabędą prawa do pobierania dywidendy.

Akcyje zakładowe, które Rząd ma objąć w myśl artykułu I, używać będą tych samych praw, co inne akcyje zakładowe przyszłej Spółki akcyjnej i prawo głosowania nie może być co do tychże akcyj statutem ścieśnione ani ograniczeniem go do nieprzekraczalnej ilości głosów, ani też względem na posiadaczy akcyj pierwszorzędnych.

Artykuł III.

Kwoty przypadające na akcyje zakładowe, które Rząd ma objąć w myśl artykułu I, wniesione będą za niestępowaniami potwierdzeniami odbioru w pięciu równych ratach rocznych, poczynających się od roku 1887, w terminach, które administracya państwa do tego wyznaczy.

Pierwsza z tych rat nie będzie w żadnym razie zapłacona pierwaj, aż dopiero po należytem udowodnieniu, że reszta kapitału na budowę, w artykule I wyszczególnionego. została wniesiona i wyczerpana a kolej miejscowa od Lwowa do Rawy ruskiej, w artykule I wzmiankowana, zgodnie z koncesyą skończona i na użytek publiczny oddana.

Artykuł IV.

Kolej miejscowa, w artykule I wzmiankowana, ma być wybudowana jako miejscowa ze szlakiem normalnym a skończona i oddana na użytek publiczny w przeciągu dwóch lat od daty nadania koncesyi.

Artykuł V.

Ustawa z dnia 24 maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 85) o warunkach i przyzwoleniach dla Spółki akcyjnej kolei lwowsko-czerniowiecko-jasskiej w celu przedłużenia jej linii od Lwowa do granicy krajowej pod Netrebą (Tomaszowem) traci moc obowiązującą.

Artykuł VI.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże poruczam Memu Ministrowi handlu i Memu Ministrowi skarbu.

Budapeszt, dnia 1 maja 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

73.

Ustawa z dnia 3 maja 1885,

o sprzedaży niektórych nieruchomości państwa i sposobie użycia sum za nie otrzymanych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

1. Upoważniam Mego Ministra skarbu do sprzedania następujących nieruchomości w Pradze a mianowicie:

- a) części tak zwanych koszar jazdy Nr. konsk. 1043/II rozległości 2.237·39 metrów kwadratowych;
  - b) tak zwanego budynku dyrekcji budowniczej wojskowej Nr. konsk. 147/II rozległości 1.701·3 metrów kwadratowych;
  - c) tak zwanych koszar Farabowskich Nr. konsk. 1008/II rozległości 766·44 metrów kwadratowych;
  - d) tak zwanych koszar przy Nowej bramie Nr. konsk. 991/II rozległości 4.414·17 metrów kwadratowych i należącego do tak zwanego małego budynku Nr. konsk. 1012 II rozległości 412·89 metrów kwadratowych.
2. Sumę za nie otrzymaną oddać należy administracji wojskowej na odpowiednie zastąpienie ubytku.
3. Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.
- Budapeszt, dnia 3 maja 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

74.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 5 maja 1885,

**tyczące się częściowego znizienia ceny listów przewozowych kolejowych z wydrukowanym
znaczką stęplowym.**

Zmienia się taryfę cen listów przewozowych kolejowych ze znaczką stęplowym, ogłoszoną rozporządzeniem z dnia 1 kwietnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 41), jakoteż ustęp 8 b) onegoż rozporządzenia w ten sposób, że cena 1.000 sztuk listów przewozowych bez wydrukowania firmy, na papierze przepisany do sprzedaży pojedynczemi sztukami (1 pozycja taryfy) ustanowiona w kwocie 4 zł. 50 c. zniziona zostaje od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia dla zamawiających najmniej 1.000 sztuk na 4 zł.

Inne postanowienia rzeczzonego rozporządzenia i taryfy zatrzymują moc swoje.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

75.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 6 maja 1885, tyczące się przyjmowania kapsli, kapsli blaszkowych i nabojów metalowych do przewozu pocztą.

W porozumieniu z c. k. wspólnem ministerstwem wojny i król. węgierskiem ministerstwem robót publicznych i komunikacji kapsle, kapsle blaszkowe i naboje metalowe, t. j. naboje z osłonami wyłącznie z metalu zrobionemi, przeznaczone do

broni palnej ręcznej, pozwala się przyjmować do przewozu pocztą z zastrzeżeniem zachowywania przepisów rozporządzenia ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, skarbu i policyi z dnia 11 lutego 1860 (Dz. u. p. Nr. 39) o wygotowywaniu tak zwanych listów bezpieczeństwa i pod następującemi warunkami:

1. Przedmioty amunicyjne tego rodzaju winny przede wszystkim być zapakowane partjami w kartonach z twardej tektury sznurkami obwiązanych lub zaklejonych, w taki sposób, aby w kartonach nie mogły zmieniać położenia (drgać). Następnie trzeba pudełka upakować szczelnie obok siebie i jedno nad drugim w mocnych skrzynkach drewnianych dobrze spojonych i wszelkie odstępy próżne wypełnić tekturą, odpadkami papieru lub suchemi pakułami tak ściśle, aby przedmioty w skrzyni upakowane podczas przewozu drgać nie mogły.

Ściany skrzyni powinny mieć 2·5 aż do 3*cm.* grubości i zamknąć je należy drewnianemi szrubami. Waga jednej posyłki nie ma wynosić więcej nad 5 kilogramów.

W nabojach metalowych pociski powinny być połączone z osłonami metalowemi w taki sposób, aby kule nie wypadły i proch nie mógł się wysypywać.

2. Skrzynki z nabojami metalowemi winien nadto posyłający zamknąć plombami i całą ich powierzchnią z wyjątkiem miejsca przeznaczonego na adres, oblepić czerwonym papierem. Tak na posyler jak i na adresie posyłkowym wyrazić należy dokładnie, co posyłka zawiera a oprócz tego posyłający przyczepić ma do adresu posyłkowego deklaracją datowaną, podpisem jego opatrzoną, w której podać należy także znak plomby.

Deklaracja opiewać ma następujnie:

D e k l a r a c y a .

Świadomy postanowień rozporządzenia c. k. ministerstwa handlu ddo. 6 maja 1885, L. 15819, oświadcza podpisany, że posyłka wyrażona w dołączonym adresie posyłkowym, plombą ze znakiem . . . . . opatrzoną, odpowiada tym postanowieniom i że bierze na siebie odpowiedzialność za wszelką szkodę, któraby wynikła z mylności niniejszej deklaracji.

(Data.)

(Podpis.)

3. Urzędy pocztowe winny obchodzić się ostrożnie z takimi posyłkami a mianowicie chronić je ile możności od niebezpieczeństwa pożaru.

4. Nabojów, których osłony nie są zrobione wyłącznie z metalu, lecz w części lub nawet z góla nie z metalu, lecz z innego materiału (np. z papieru lub tektury) nie wolno przyjmować do przewozu pocztą a według okoliczności dalej wieźć. W tym ostatnim przypadku uwiadomić należy przełożoną dyrekcją poczt i telegrafów.

5. Kto pod fałszywą lub niedokładną deklaracją oddaje przedmioty wybuchające do przewozu pocztą lub zaniedbuje środków ostrożności, przepisanych jako warunek przyjęcia kapsli, kapsli blaszkowych i nabojów metalowych, ponosi prócz kar ustawą karną lub osobnem rozporządzeniem ustanowionych, karę konwencyonalną w kwocie 25 zł. w §. 2 Porządku poczty wozowej z r. 1838 przepisaną i jest nadto odpowiedzialny za wszelką szkodę.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVI. — Wydana i rozesłana dnia 30 maja 1885.

76.

Ustawa z dnia 11 maja 1885,

zatwierdzająca uchwałę sejmu krainńskiego, tyczącą się pobierania w latach 1885 i 1886 dodatków do podatków stałych na rzecz funduszu indemnizacyjnego krainńskiego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

W myśl ustępu 3go Umowy z dnia 29 kwietnia 1876 (ustawa z dnia 8 maja 1876, Dz. u. p. Nr. 72), zatwierdza się uchwałę sejmu krajowego księstwa krainńskiego, według której, celem zebrania za pomocą dodatków do podatków stałych sumy dopłat krajowych na pokrycie wydatku indemnizacyjnego w latach 1885 i 1886 pobierany być ma dodatek mniej niż 20procentowy do wszystkich podatków stałych, całkowicie wziętych na przepis.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu i Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Schönbrunn, dnia 11 maja 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

77.**Ustawa z dnia 15 maja 1885,**

zmieniająca §§. 2 i 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 62).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

§. 2 i §. 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 62), opiewać mają następuje:

§. 3.

Jeżeli odsetki zastrzeżone zostały bez oznaczenia miary lub należą się na zasadzie ustawy, liczyć należy po pięć od sta na rok.

§. 6.

Wszelkie postanowienia sądowo-cywilne i sądowo-karne powyższym przeciwnie, tracą moc obowiązującą; mianowicie zaś patent z dnia 2 grudnia 1803 (Z. u. s. Nr. 640), rozporządzenie z dnia 14 grudnia 1866 (Dz. u. p. Nr. 160), §. 485 księgi ustaw karnych, tudzież §§. 993, 994, 995, 996, 997, 998, 1000 i 1196 powszechnej księgi ustaw cywilnych. Ustawa niniejsza nie narusza praw zakładów kredytowych i kas oszczędności opartych na statutach, przepisów księgi ustaw handlowych i ustawy wekslowej, jakoteż patentu z dnia 2 czerwca 1848 (Z. u. s. Nr. 1157) i rozporządzenia cesarskiego z dnia 7 lutego 1856 (Dz. u. p. Nr. 21) w przedmiocie obiegu przymusowego pieniędzy papierowych.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 15 maja 1885.

Franciszek Józef r. w.**Taaffe r. w.****Pražák r. w.****78.****Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 25 maja 1885,**

tyczące się skal do ryczałtowego oznaczenia podatku od cukru burakowego w kampanii 1885/86
 tudzież miary rękomi na zabezpieczenie dopłaty do podatku od cukru na wypadek potrzeby.

We względzie opodatkowania cukru burakowego w kampanii 1885/86 na zasadzie §fu 4go ustawy z dnia 18 czerwca 1880 o częściowej zmianie przepisów, dotyczących się opodatkowania cukru burakowego (Dz. u. p. Nr. 74) i na zasadzie §. 2, l. 3 i §. 3, l. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 71), rozporządza się w porozumieniu z król. węgierskim Ministrem skarbu, co następuje:

§. 1.

Ilość buraków świeżych, opodatkować się mająca, wymierzana będzie na każdy hektolitr pojemności naczyń dyfuzyjnych, w baterye połączonych i na każdy ładunek tychże:

I. Gdy baterye mają najmniej 9 a najwięcej 11 naczyń dyfuzyjnych:

1. Po pięćdziesiąt (50) kilogramów, jeżeli naczynia dyfuzyjne są w ten sposób używane, iż staje się zadosyć następującym warunkom:

- a) buraki siekane, gdy się je wkłada do naczyń dyfuzyjnych, powinny być świeże, a zatem ani ogrzane, ani zatarte, ani w żaden inny sposób przyprawione;
- b) naczynia dyfuzyjne napełniać należy bez używania do tego jakiegokolwiek przyrządu tłoczącego lub miażdżącego, powiększającego gęstość warstwy buraków siekanych. Łopaty, ożogi i grabie nie będą uważane za przyrządy do tłoczenia lub miażdżenia. Natomiast szruba zamykająca, u górnego wieka spadającego, uważana być ma za przyrząd tłoczący, wtedy, gdy po mocnem zamknięciu wieka wystaje o więcej niż 20 centymetrów po nad obłak lub wieko łącznie z częścią, którą wysokość mutry zasłania;
- c) po napełnieniu naczynia dyfuzyjnego i gdy się już dyfuzyza zacznie, w żadnym razie nie wolno dopełniać, t. j. powiększać ilości buraków siekanych.

2. Po siedmdziesiąt pięć (75) kilogramów, jeżeli naczynia dyfuzyjne używane są w ten sposób, że z powyższych trzech warunków nie jest dopełniony albo wzmiankowany pod a) albo wzmiankowany pod b).

3. Po ośmdziesiąt siedm i pół ($87\frac{1}{2}$) kilogramów, jeżeli naczyń dyfuzyjnych używa się w ten sposób, że z trzech warunków powyższych żaden nie jest dopełniony, albo nie jest dopełniony warunek pod a) razem z warunkiem pod b), lub warunek pod c) wzmiankowany.

II. Gdy baterye mają mniej niż 9, albo więcej niż 11 naczyń dyfuzyjnych, ilości powyższe (I) stósownie do sposobu używania naczyń, powiększone każda o 25 od sta.

Z naczyniami dyfuzyjnemi, które ścianą środkową są podzielone na dwie połowy, tak postępować należy przy wymierzaniu wydajności jak z temi, które nie są przedzielone, jeżeli obie połowy mają wspólne wieko górne i wspólne wieko dolne a są napełniane i wypróżniane jednocześnie i jeżeli do oznaczania rzeczywistej ilości ładunków używane jest liczydło Hodeka. Jeżeli choćby jeden z tych warunków nie jest dopełniony, każdą połowę liczyć należy jak osobne naczynie dyfuzyjne.

III. Gdy naczynia dyfuzyjne mają mniej niż 75 centymetrów wysokości, ilości pod I ustanowione, tudzież ilości te z podwyższeniem o 25 od sta (II), powiększają się o następujące dodatki:

gdy wysokość wynosi mniej niż 75 aż do 70 centymetrów dolicza się										5	od sta		
"	"	"	"	"	70	"	"	65	"	"	7 1/2	"	"
"	"	"	"	"	65	"	"	60	"	"	10	"	"
"	"	"	"	"	60	"	"	55	"	"	12 1/2	"	"
"	"	"	"	"	55	"	"	50	"	"	15	"	"
"	"	"	"	"	50	"	"	45	"	"	17 1/2	"	"
"	"	"	"	"	45	"	"	40	"	"	20	"	"
"	"	"	"	"	40	"	"	35	"	"	22 1/2	"	"
"	"	"	"	"	35	"	"	30	"	"	25	"	"
"	"	"	"	"	30	"	"	—	"	"	30	"	"

Wysokość wymierza się u naczyń dyfuzyjnych, urządzonych do wywracania, od punktu środkowego dolnego aż do punktu środkowego górnego sita, a u innych naczyń dyfuzyjnych od punktu środkowego dolnego sita, w kierunku pionowym aż do poziomu brzegu górnego otworu roboczego.

IV. Gdy naczynia dyfuzyjne rozszerzają się od dołu stożkowato i gdy przeto ich średnica wewnętrzna zwiększa się od górnego brzegu ku dołowi albo zwolna albo ustępami, dolicza się do ilości pod I, lub do tychże ilości z dodatkami pod II i III wzmiankowanymi, dodatek w ilości dziewięć (9) od sta.

Stożkowatość, w której różnica między najmniejszą a największą średnicą części stożkowatej wynosi nie więcej nad 5 centymetrów, nie ma być brana na uwagę.

Także i takie naczynia dyfuzyjne, w których z częścią górną stożkowatą ku dołowi łączy się część walcowata lub dwustożkowata, albo obie jedna po drugiej, podlegają temu samemu dodatkowi dziewięć (9) od sta, gdy pionowa odległość środka dolnego sita, zmierzona od powierzchni największego koła, w miejscu, gdzie część górna stożkowata łączy się z częścią walcowatą lub dwustożkowatą, jest mniejsza niż połowa największej średnicy. Z naczyniami formy obłączystej lub rozszerzającej się ustępami, postępować się będzie jak ze stożkowatymi.

§. 2.

I. Oplątną pojemność każdego naczynia dyfuzyjnego wymierza się, napełniając je aż po brzeg wodą, przyczem górny otwór roboczy ma być otwarty.

Nim się wodę nalewać zacznie, tak zwane uwalniacze sita, chociażby były przebite, jak np. tak zwane sita rozporowe Krzysko-Mayerowskie, uwalniacze sita konstrukcyi Chrobina (o których zresztą używaniu należy oznajmić przed rozpoczęciem się kampanii) jeżeli są, trzeba wyjąć z naczyń dyfuzyjnych i wszelkie otwory dopływowe i odpływowe tych ostatnich zamknąć równo z płaszczyzną ich ściany wewnętrznej.

W tym ostatnim względzie trzeba jeszcze mieć na uwadze, co następuje:

- a) od wymierzania wylęcza się tak zwana muszlę, która jeżeli jest, znajduje się u górnego brzegu naczynia dyfuzyjnego i w jego wnętrze wyskakuje, jakoteż kanał pierścieniowaty, jeżeli się u górnego brzegu naczynia dyfuzyjnego znajduje, do którego otwór przyprawowy ma uścić.
- b) We wszystkich naczyniach dyfuzyjnych, które pod sitem dna mają jeszcze przytopione lub przylutowane dno do rozdzielania soku, opatrzone do tego celu jednym lub więcej otworami, otwory te przed wymierzeniem zamyka się szczelnie równo z płaszczyzną dna do rozdzielania soku.

Jeżeli naczynia dyfuzyjne nie mają dna do rozdzielania soku, lecz tylko jeden lub więcej otworów pod sitem dna na dopływ i odpływ soku, otwory te zamykają się równo z płaszczyzną ściany, znajdującej się bezpośrednio pod sitem dna.

Jeżeli dno do rozdzielania soku nie jest przytopione lub przylutowane, zamyka się równo z płaszczyzną ściany, znajdującej się pod dnem do rozdzielania soku.

II. Jeżeli pokrywa otworu roboczego w naczyniu dyfuzyjnym jest ku zewnątrz wypukła, wypukłość jej wymierza się przez nalanie wody po szczelnem zaniknięciu wszystkich otworów, mających uścić do tej wypukłości, w taki sposób, aby zamknięcie znajdowało się na tej samej płaszczyźnie, co wewnętrzna ściana wypukłości.

Jeżeli pojemność tej wypukłości wynosi więcej niż 3 od sta pojemności naczynia dyfuzyjnego, nadwyżkę doliczyć należy do oplątnej pojemności tego naczynia.

III. Ułamki litra, gdyby z obliczenia tej opłatnej pojemności wypadły, opuszczają się co do każdego naczynia dyfuzyjnego, gdy wynoszą mniej niż pół litra, gdy zaś wynoszą pół litra lub więcej, liczą się za cały litr.

§. 3.

Wydajność dzienna pras do soku, opodatkować się mająca, obliczana będzie podług skal, ustanowionych rozporządzeniem ministerstwa skarbu z dnia 28 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 80), z dodaniem sto dwanaście (112) od sta, jakiegokolwiek rodzaju jest prasa.

§. 4.

Rękojmią, którą złożyć ma każdy przedsiębiorca fabryki cukru burakowego ryczałtowo opodatkowanej, na wypadek, gdyby dopłata była potrzebna, ustanawia się w kwocie 20 od sta sumy ryczałtowej, która przypada na fabrykę za 120 dni ruchu.

Dunajewski r. w.

79.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 25 maja 1885,

tyczące się miary rękojmi na zabezpieczenie zwrotu kosztów kontroli, którą fabryki cukru burakowego złożyć mają w kampanii 1885/86.

Kwotę rękojmi na zabezpieczenie zwrotu kosztów kontroli, którą każdy przedsiębiorca fabryki cukru burakowego, ryczałtowo opodatkowanej, złożyć ma według §fu 6go ustawy z dnia 18 czerwca 1880 (Dz. u. p. Nr. 74), zmieniającej w części przepisy o opodatkowaniu cukru burakowego, ustanawia się na kampanią 1885/86 w kwocie jeden od sta sumy ryczałtowej, która przypada na fabrykę za 120 dni ruchu.

Dunajewski r. w.

80.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 25 maja 1885,

którem wydają się postanowienia w przedmiocie liczydeł w fabrykach dyfuzyjnych na kampanią 1885/86.

W porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu zatrzymują się w mocy obowiązującej także na kampanią wyrobu cukru 1885/86 postanowienia rozporządzeń z dnia 14 lipca 1881 (Dz. u. p. Nr. 80), z dnia 7 lipca 1882 (Dz. u. p. Nr. 97) i z dnia 25 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 75) w przedmiocie liczydeł, które w fabrykach cukru burakowego służyć mają do oznaczenia rzeczywistej ilości ładunków naczyń dyfuzyjnych.

Dunajewski r. w.

81.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 25 maja 1885,**

o upoważnieniu król. węgierskiej delegacji komory głównej w dworcu zimońskim do postępowania wywozowego z cukrem, tudzież delegacji król. węgierskiej komory głównej ossowskiej w Drenkowie istniejącej do postępowania wywozowego z płynami wysokokowemi pędzonemi, piwem i cukrem.

Według doniesienia król. węgierskiego ministerstwa skarbu, król. węgierska delegacja komory głównej w dworcu zimońskim upoważniona została do postępowania wywozowego z cukrem, wysyłanym za linią cłową z zastrzeżeniem zwrotu opłat, a delegacja król. węgierskiej komory głównej ossowskiej w Drenkowie istniejąca, do postępowania wywozowego z płynami wysokokowemi pędzonemi, piwem i cukrem, gdy towary te wysyłane są za linią cłową, z zastrzeżeniem zwrotu opłat.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVII. — Wydana i rozesłana dnia 2 czerwca 1885.

82.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 27 maja 1885, wydane w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych,

którem na zasadzie §fu 74 a) ustawy z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22) wydane zostają postanowienia szczególne w przedmiocie przestanków w pracy przemysłowej.

Na zasadzie §fu 74 a) ustawy z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22), zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, wydają się dla wymienionych poniżej rodzajów przemysłu następujące postanowienia w przedmiocie przestanków, które pomiędzy godzinami pracy mają być pomocnikom do wypoczynku wyznaczane.

§. 1.

1. Huty żelazne: Dla robotników przy wielkich piecach, przy piecach koksowych, węglowych, prażelnych, przy puddlingach, waleowniach, fabrykach stali, odlewniach żelaza i metalu, można zaniechać ustanawiania przestanków w pracy, przypadających stale w pewnych godzinach.

Owszem można przenieść przestanki na chwile wolne, które następuje sam rodzaj czynności przemysłowych.

Do pieców fryszerskich prażelnych, koksowych, których utrzymywanie w ruchu opiera się na nadaniu kopalni, rozporządzenie niniejsze nie ma być stosowane; do tychże odnoszą się raczej postanowienia ustawy z dnia 21 czerwca 1884 (Dz. u. p. Nr. 115).

2. Zakłady emaliowania żelaza (fabryki naczyń polewanych): Dla robotników zatrudnionych przy wypalaniu naczyń polewanych, przy topieniu polewy i przy topieniu cyny można zaniechać ustanawiania przestanków przypadających stale w pewnych godzinach.

Przestanki można przenieść na wolne chwile, które następuje sam tok czynności przemysłowych, nie czyniąc jednak uszczerbku długości przestanków w ustawie przepisanej.

3. Fabrykacja miedzi, mosiądzu, tombaku, pakfongu i srebra chińskiego, odlewnie mosiężnicze i cynowe, ludwisarnie: Dla robotników

pracujących przy otwartych ogniskach i piecach można zaniechać ustanawiania przestanków, przypadających w pewnych stałych godzinach.

Przestrzegać jednak należy, aby ogólna długość przestanków odpowiadała ustawowej.

Kowale, stelmasi: Przestanki, mianowicie jednogodzinny południowy, można w razie potrzeby, mianowicie w razie pilnych naprawek, przenieść lub rozłożyć odpowiednio.

5. Wapielnie, fabrykacya cementu, piece do wypalania gipsu, cegielnie, zakłady stroncyany, fabryki towarów glinianych i porcelanowych: Dla robotników, pracujących przy piecach do wypalania, w ciągłym biegu będących, przestanki ustanowione być mogą w sposób odpowiedni stosunkom fabrykacyi.

6. Huty szklane: Dla robotników, zatrudnionych przy piecach w ciągłym ruchu będących (szmelcarzy), można zaniechać ustanawiania przestanków przypadających w pewnych oznaczonych godzinach. Dla szklarników (dętkarzy, wyciągaczy szkła) i ich pomocników, można przenieść przestanki ustawą przepisane na zwykłe przestanki (pod nazwą „posilków“, trwających po 4—5 godzinach pracy we dnie 1 godzinę, w nocy $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ godziny.

7. Przemysł tkacki, a mianowicie:

- a) farbierstwo, blecharstwo, druczkarstwo, apretura, klejenie, walcowanie, pranie: Przestanki w pracy można przenieść lub rozłożyć na te chwile, w których bieg pracy dozwala przestanku;
- b) przędzalnie i tkactwo mechaniczne: W tych gałęziach przemysłu można zaniechać wstrzymania biegu (machin) na przestanki przedobiednie i popołudniowe dla robotników pracujących przy machinach.

8. Fabrykacya papieru i półmiazgi papierowej: Dla palaczy i robotników pracujących przy machinach (holendrach, machinach do papieru i tektury, do wydzielania włókien, przy przyrządach do gotowania) można zaniechać ustanawiania przestanków regularnych stale ograniczonych. Natomiast innym robotnikom (do sortowania i satynowania papieru, do sortowania szmat, do pakowania, do wygładzania itd.) wyznaczyć należy przestanki ustawowe.

9. Młynarstwo mączne: Z robotników, pracujących przy machinach, jako obsługujących maszyny, palaczy i zatrudnianych przy przyrządach młyńskich, stosowna część (połowa lub trzecia część) winna mieć naprzemian przestanek południowy najmniej $\frac{1}{2}$ godzinny. Zresztą można zaniechać ustanowienia dla tych robotników dalszych stałych przestanków. Wszyscy inni robotnicy, jako magazynowi, stolarze młyńscy, ślusarze, bednarze, beczkarze itd. winni mieć przestanki ustawowe.

W młynach, zatrudniających mało robotników (2—3 osób), można zaniechać ustanawiania przestanków, przypadających w pewnych stałych godzinach. Owszem przestanki mogą być przeniesione na wolne chwile, które następuje sam bieg czynności.

10. Fabryki cukru (fabryki cukru surowego, rafinerie cukru): Z robotników, pracujących przy przyrządach, w których odbywa się fabrykacya od oczyszczenia soku aż do oddzielenia syropu od kryształów a więc przy przyrządach z próżnią powietrzną i do odparowania, jakoteż przy naczyniach dyfuzyjnych, stosowna część (połowa lub trzecia część) winna naprzemian mieć najmniej $\frac{1}{2}$ godzinny wypoczynek w południe, o ile ze względu na fabrykacya nie można dać jednocześnie wszystkim robotnikom najmniej $\frac{1}{2}$ godzinnego wypoczynku w po-

łudnie. Dla robotników tych można nie ustanawiać żadnych innych przestanków, przypadających w pewnych stałych godzinach.

Inni robotnicy, mianowicie pracujący w lokalach do kości palonych, do napelniania do wyrobu kręgów, w lokalu do wyrobów pofabrykacyjnych itd. mieć powinni przestanki ustawowe.

11. Wyrób syropu i cukru gronowego: W czynnościach nie cierpiących przerwy, można przestanki ustawowe przenieść na chwile wolne, które sam rodzaj fabrykacji następuje.

12. Piekarze, cukiernicy: Przestanki, mianowicie godzinny południowy, można odpowiednio przenieść lub rozłożyć, o ile tego czynności przemysłowe wymagają.

13. Piwowarstwo, fabrykacja słodu, gorzelnictwo, fabrykacja octu (z wyjątkiem wyrobu octu winnego), wyrób likworów (z wyjątkiem wyrobu likworów na sucho), wyrób drożdży stałych, fabrykacja lodu sztucznego: Z robotników, zatrudnianych przy fabrykacji ciągłej, stosowna ilość (połowa lub trzecia część) winna naprzemian mieć najmniej półgodzinny przestanek w południe.

Ustanawiania wszystkich innych stałych przestanków dla tych robotników można zaniechać.

Innym zaś robotnikom należy wyznaczyć ustawowe przestanki.

14. Przemysł chemiczny: O ile prace chemiczne nie mogą być przerywane w pewnych godzinach, wolno przenosić przestanki na wolne chwile, które sam bieg fabrykacji następuje.

Mianowicie tyczy się to fabrykacji kwasu siarczanego, saletrzanego, solnego i winnego, sody i saletry, fabrykacji potażu i skrobi, tudzież fabrykacji olejów eterowych; toż samo tyczy się zwęglania drzewa (w retortach) i połączonej z tem destylacji przetworów chemicznych; również przemysłu tłuszczowego (fabrykacji świec, mydła, gliceryny, margaryny i cerazinu, rafinerii nafty i wosku ziemnego), to jest robotników zatrudnianych przy kotłach parowych, kotłach do rozmydlania, destylacji i ekstrakcji, podczas gdy wszyscy inni robotnicy w tym przemyśle pracujący, powinni mieć przestanki ustawowe.

W fabrykacji oleju po wyznaczeniu godzinnego przestanku w południe a względnie o północy, można zaniechać ustanowienia innych stałych przestanków.

W fabrykacji barw zynkowych można zaniechać ustanowienia dla palaczy, pracujących przy piecach do topienia, przestanków przypadających w chwilach stale oznaczonych.

W fabrykacji gazu do oświetlania można zaniechać ustanowienia przestanków regularnych stale ograniczonych dla wszystkich robotników, zatrudnionych przy fabrykacji ciągłej, wyjąwszy przestanek południowy, który naprzemian powinna mieć odpowiednia ilość robotników.

15. Drukarstwo gazetowe: Można zaniechać ustanowienia stałych przestanków, przypadających w pewnych oznaczonych godzinach, pod warunkiem, że przez to nie dozna uszczerbku ogólna ustawowa długość przestanków.

16. Przemysł kupiecki: O ile czynności nie zawieszają się w porze południowej, pomocnicy winni mieć przestanek południowy na przemian. Zresztą można zaniechać wyznaczania jeszcze innych stałych przestanków (przedpołudniem i popołudniem).

17. Przedsiębiorstwa przewozowe (przemysł woźniczy): O ile robotnicy (woźnice, konduktorowie, furmani itd.) i tak już mają przestanki, które razem wzięte

wyrównywiają ustawowemu wymiarowi przestanków, można zaniechać ustanowienia pewnych stałych godzin na takie przestanki a mianowicie można w razie potrzeby godzinny przestanek przenieść lub rozłożyć.

18. Przemysł gospodny i szynkarski: Przestanek południowy może być przeniesiony stósownie do biegu przedsiębiorstwa.

Zresztą, jeżeli i tak już w ciągu dnia zdarzają się dostateczne przestanki, można zaniechać wyznaczania pewnych stałych godzin na takie przestanki.

19. Fryzyerzy, golarze: Pomocnicy winni mieć przestanek południowy na przemian. Zresztą można zaniechać ustanowienia przestanków w pewnych stałych godzinach.

20. Robotnicy machinowi i kotłowi w przedsiębiorstwach używających pary: Robotnicy winni mieć przestanki na przemian. Jeśli niema ich tylu, aby mogli się mieniać, tam, gdzie dla przestanku południowego przerywa się bieg na godzinę, przestanek ten południowy może być dla przerzeczonych robotników skrócony do półgodziny; nadto odpaść mogą dla tych robotników stale przestanki przedobiednie i poobiednie. Gdzie biegu się nie przerywa, jeżeli niema tylu robotników, aby mogli się mieniać, można w ogóle zaniechać wyznaczania stałych godzin na przestanki i przenieść je na chwile wolne, które sam rodzaj pracy narządza.

Co wyżej powiedziano o przestankach, stósowane być ma odpowiednio, gdy praca odbywa się w nocy.

O ile rozporządzenie niniejsze pozwala zaniechać ustanowienia przestanków stale ograniczonych lub przestanki przenosić albo rozkładać stósownie do biegu pracy, kładzie się za warunek, aby robotnikom, wyjętym z pod ogólnego pravidła ustawowego, dano dość czasu wolnego do spożycia posiłku i odpowiedniego wypoczynienia w ciągu całego okresu pracy a względnie także w ciągu ich nieustającego zatrudnienia.

§. 2.

Wykroczenia przeciwko postanowieniom rozporządzenia niniejszego karane będą podług postanowień karnych ustawy przemysłowej.

§. 3.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy jednocześnie z ustawą z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22).

Taaffe r. w.

Pino r. w.

83.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 27 maja 1885, wydane w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, tudzież z Ministrem wyznań i oświecenia,

którem na zasadzie §fu 75go ustawy z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22), niektórym rodzajom przemysłu dozwala się pracy przemysłowej w niedzielę.

Na zasadzie §fu 75go ustawy z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22), zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, wydają się następujące postanowienia.

§. 1.

Wypoczynek niedzielny rozpoczynać się ma w niedzielę najpóźniej o godzinie 6 zrana a to dla wszystkich robotników jednocześnie i trwać przez całe 24 godziny od chwili, w której się rozpocznie.

§. 2.

Następującym rodzajom przemysłu dozwala się pracy przemysłowej także w niedzielę.

A. Ponieważ czynności przemysłowych nie można przerwać.

1. Ogrodnicy kupeżacy: Praca w niedzielę jest dozwolona, o ile to stan powietrza i potrzeby przemysłu nakazują, z ograniczeniem do osób niezbędnie potrzebnych do skutecznienia robót, których wymagają owe okoliczności (podlewanie, odświeżanie powietrza) i do kilku godzin dziennych.

2. Huty żelazne: Praca w niedzielę jest dozwolona robotnikom, wykonującym czynności ciągle, które ze względu na ich rodzaj nie mogą być przerwane a więc przy piecach kokсовых, fryszerskich i prażelnych, tudzież w fabrykach stali i odlewniach bezpośrednio z wielkimi piecami połączonych. Nadto, jeżeli w pudlingach, walcowniach, odlewniach żelaza i metalu i warsztatach mechanicznych zachodziła w ciągu tygodnia 24godzinna lub dłuższa przerwa ruchu, wolno stracony przez to dzień pracy wynagrodzić pracą niedzielną.

Nakoniec gdy w rzeczonych fabrykach praca była w niedzielę zawieszona, wolno korzystać z noey, po takiej niedzieli następującej, do napalenia w piecach.

Do pieców fryszerskich, prażelnych i kokсовых, których utrzymywanie w ruchu opiera się na nadaniu kopalni, rozporządzenie niniejsze nie ma być stosowane; do tychże odnoszą się raczej postanowienia ustawy z dnia 21 czerwca 1884 (Dz. u. p. Nr. 115).

3. Fabryki minii i glejty: Robotnikom używanym do prac ciągłych, dozwolona jest praca w niedzielę, przeciwnie prace pomocnicze, jakoto mielenie, sianie, pakowanie itd. mają być w niedzielę zawieszone.

4. Zakłady emaliowania żelaza (fabryki naczyń polewanych): Praca w niedzielę jest dozwolona tylko około czynności ciągłych przy piecach do topienia i wypalania, jakoteż około topienia cyny.

5. Fabrykacya miedzi, mosiądzu, tombaku i pakfongu: Praca w niedzielę jest dozwolona z ograniczeniem do robót ciągłych, które ze względu na ich rodzaj nie mogą być przerwane.

6. Piece do cynku i bieli cynkowej: Praca w niedzielę jest dozwolona z ograniczeniem do robót ciągłych, które ze względu na ich rodzaj nie mogą być przerwane.

7. Fabryki machin: Praca w niedzielę jest dozwolona z ograniczeniem do skutecznienia naprawek, nie cierpiących zwłoki.

8. Wapielnie, fabrykacya cementu, piece do wypalania gipsu, cegielnie: Praca w niedzielę jest dozwolona z ograniczeniem do robotników, którzy są potrzebni przy wypalaniu do utrzymywania ciągłego ognia a w cegielniach nadto do tych, którzy mają pilnować materiału znajdującego się w suszarniach (z wyjątkiem ceglarzy).

9. Przemysł zduński: Praca w niedzielę jest dozwolona tylko palaczom pracującym przy piecach ciągle opalanych.

10. Huty szklane: Praca w niedzielę jest dozwolona palaczom i szmelcaczom, tudzież, o ile jeszcze nie we wszystkich hutach szklanych topienie przenie-

sione jest na niedzielę, także szklarnikom (dętkarzom, wyciągaczom szkła) i ich pomocnikom, podczas gdy wszelka inna praca, jakoto roboty przygotowawcze (tłuczenie, miazdzenie, mielenie), rafinowanie (szlifowanie, malowanie, rżnięcie itd.), sortowanie, pakowanie itd. ma być w niedzielę zawieszona.

11. Garbarstwo: Praca w niedzielę jest dozwolona z ograniczeniem do najwyżej dwóch godzin porannych na wzruszenie i przewracanie skór.

12. Barwienie jedwabiów: Praca w niedzielę jest dozwolona robotnikom zatrudnionym przy barwieniu na czarno i z ograniczeniem do czasu niezbędnie potrzebnego, o ile czynność ta nie mogła być skończona w czasie właściwym, to jest przed nadejściem niedzieli.

13. Blécharstwo: Praca w niedzielę jest dozwolona z ograniczeniem do kilku godzin i do takiej ilości robotników, która jest potrzebna do uskutecznienia najpilniejszych czynności, jakich w blécharstwie wymaga rodzaj procesu chemicznego.

14. Druczkarstwo: Praca w niedzielę jest dozwolona z ograniczeniem do czynności, których dla utrzymania regularnego obrotu tygodniowego odłożyć nie można (jak np. w kuchniach barwierskich, izbach do utleniania itd.) i z ograniczeniem do czasu w tym celu niezbędnie potrzebnego.

15. Fabrykacya papieru i półmiazgi: Praca w niedzielę jest dozwolona robotnikom przeznaczonym do nadzorowania i obsługi machin w ciągłym ruchu będących (holendrów, machin do papieru i tektur, do wydzielania włókien, przyrządów do gotowania).

16. Przemysł młynarski: Praca w niedzielę jest dozwolona robotnikom zatrudnionym nadzorowaniem machin i przyrządów młynarskich.

17. Fabryki cukru (fabryki cukru surowego, rafinerye cukru): Praca w niedzielę jest dozwolona w okresach fabrykacyi, w których przerwa jest niemożliwa.

18. Fabryki syropu i cukru gronowego: Praca w niedzielę jest dozwolona.

19. Wyrób konserw: Praca w niedzielę jest dozwolona z ograniczeniem do przypadków, w których przerwa w pracy wystawilaby na zepsucie się materiał, który ma być wyrobiony.

20. Fabryki surogatów kawy: Praca w niedzielę jest dozwolona w jesieni z ograniczeniem do suszenia.

21. Piwowarstwo i fabrykacya słodu: Praca w niedzielę jest dozwolona.

22. Gorzelnie i rafinerye wysokoku, wyrób drożdży stałych: Praca w niedzielę jest dozwolona.

23. Fabrykacya octu: Praca w niedzielę jest dozwolona robotnikom potrzebnym do polewania, jakoteż do nadzorowania procesu fermentacyjnego.

24. Fabrykacya lodu sztucznego: Praca w niedzielę jest dozwolona, gdy fabrykacya odbywa się ciągle.

25. Fabrykacya wytworów chemicznych: Praca w niedzielę jest dozwolona, o ile fabrykacya nie może być przerwana, mianowicie robotnikom pracującym przy piecach żarowych, płomiennych i szmelcowych, hutach ołowiu, retortach itd.

Mianowicie dozwolona jest praca w niedzielę przy fabrykacyi kwasu siarczanego, saletrowego, solnego i winnego, sody i saletry, przy fabrykacyi ultramaryny, przy fabrykacyi barw cynkowych, przy zwęglaniu w retortach i przy destylacyi wytworów chemicznych w związku z takim zwęglaniem, przy wyrobie skrobi i wytworów skrobiowych, przy wyrobie potażu, przy fabrykacyi kleju, oleju, spoliu, przy wyrobie wytworów smołowych i żywicznych. W każdym

razie powinni mieć wypoczynek w niedzielę ci robotnicy, których zajęcie może być w tym dniu przerwane, jakoto: rzemieślnicy, pakownicy, wyrobnicy itd.

26. Przemysł tłuszczeniowy (fabrykacja margaryny, stearyny, gliceryny i cerazinu: Praca w niedzielę jest dozwolona około czynności przemysłowych, które nie mogą być przerwane, mianowicie około topienia surowego loju, około destylacji i ekstrakcji a to tylko przedpołudniem, o ile niezbędna potrzeba nie wymaga zatrudnienia robotników także popołudniu.

27. Destylacja i rafinacja nafty i wosku ziemnego: Praca w niedzielę jest dozwolona pod następującymi warunkami:

- a) jeżeli rafinerie uskuteczniają destylację za pomocą bezpośredniego ogniska i używają takich kotłów lub alembików destylacyjnych, które mieszczą w sobie przeszło 3.500 kilogramów surowego materiału;
- b) jeżeli uskuteczniają destylację surowego materiału za pomocą przegrzanej pary i używają takich kotłów lub alembików destylacyjnych, które mieszczą w sobie przeszło 5.000 kilogramów surowego materiału;
- c) jeżeli używają przyrządów, zastosowanych do uskuteczniania destylacji nieustannie.
- d) Destylatorom i rafineriom używającym małych alembików, wolno alembiki, które w sobotę były używane, gdy przez noc ochłodną, wypróżnić i wyczyścić.

28. Wyrób gazu oświetlającego: Praca w niedzielę jest dozwolona.

B. Ze względu na potrzeby konsumentów.

1. Piekarze: Praca w niedzielę, a mianowicie wyrób pieczywa w godzinach przedpołudniowych niedzielnych a względnie w godzinach porannych, poniedziałek poprzedzających, jakoteż sprzedaż przez całą niedzielę, jest dozwolona.

2. Cukiernicy i pasztetnicy: Praca około wyrobu w niedzielę przedpołudniem jest dozwolona, około sprzedaży przez cały dzień.

3. Rzeźnicy i kupecy dziczyzną: Praca w niedzielę, a mianowicie tylko około szrotowania i sprzedaży, dozwolona jest aż do godziny 10 przedpołudniem.

4. Wędliniarze i kielbaśnicy: Praca w niedzielę około wyrobu jest dozwolona tylko przedpołudniem, najdłużej do godziny 10, sprzedaż przez cały dzień.

5. Przemysł gospodny i szynkarski: Przemysł ten uwolniony jest od zachowywania wypoczynku niedzielnego.

6. Wyrób i sprzedaż wody sodowej: Praca w niedzielę jest dozwolona około wyrobu w czasie od dnia 1 kwietnia do dnia 1 października a to tylko przedpołudniem, około odstawiania towaru i sprzedaży przez cały rok.

7. Fotografia: Praca w niedzielę jest dozwolona.

8. Fryzjerzy, golarze: Praca w niedzielę jest dozwolona.

9. Łaźnie: Praca w niedzielę jest dozwolona.

10. Handel żywnością, przekupnie sklepowi, kramni, owocnicy, mleczarze, krupiarze, mączarze, kupecy korzeniami, towarami kolonialnymi i łakociami, wodami mineralnymi, tudzież kwiatami: Praca w niedzielę około sprzedaży jest dozwolona.

11. Wszelkie inne rodzaje przemysłu kupieckiego, mianowicie tak przemysł kupiecki w ścisłszym znaczeniu (rozp. min. z dnia 16 września 1883, L. 26701), jak i dozwolona przemysłowcom produkującym sprzedaż własnych wyrobów: Praca w niedzielę około sprzedaży towarów jest dozwolona w dotychczasowym wymiarze a najdłużej do 12 godziny w południe.

12. Przemysł tandeciarski i zastawniczy: Praca w niedzielę jest dozwolona, najdłużej do godziny 12 w południe.

C. Ze względu na potrzeby publicznego obrotu, praca w niedzielę jest dozwolona:

1. Przedsiębiorstwom utrzymującym omnibusy i wszelkie wozy wspólne;
2. Przedsiębiorstwom powozowym (fiakrom, doróżkom itd.);
3. Przedsiębiorstwom żeglugi na wodach śródkrajowych;
4. Przedsiębiorstwom pogrzebowym;
5. Przedsiębiorstwom usługi publicznej (instytucyom posługaczów, tragarzów publicznych, przewodników, posłańców);
6. Około ładowania, to jest zakład przemysłowy może użyć swoich robotników do wyladowania wozów, które z kolei żelaznej przeszły na kolej łączącą z nią ów zakład (podjazdową), do ładowania zaś tylko o tyle, o ileby zakład przez zachowanie wypoczynku niedzielnego wystawiony był na straty materyalne u przedsiębiorstwa kolejowego, z którym zostaje w związku (opłaty za przydłuższe zatrzymanie wozów itp.);
7. Około odwozu towarów w celu oddania posyłki pospiesznej na kolej żelazną i statki parowe a względnie w celu odebrania i doręczenia posyłki pospiesznej odbiorcom.

We wszystkich powyższych przedsiębiorstwach, w których przerwa czynności jest niemożliwa, albo w których czynności muszą odbywać się nieustannie ze względu na potrzeby konsumentów lub publicznego obrotu i w których z tego powodu praca przemysłowa w niedzielę jest dozwolona, ograniczać należy tę pracę w niedzielę zawsze do robót, będących w bezpośrednim związku z właściwemi, nieustającemi czynnościami przedsiębiorstwa, wszelkie zaś inne roboty przygotowane i jakiegokolwiek inne poboczne i pomocnicze mają być zawieszone.

We wszystkich innych rodzajach przemysłu wstrzymana być ma wszelka praca przemysłowa z wyjątkiem robót, mających na celu czyszczenie i utrzymanie w dobrym stanie lokali przemysłu i przyrządów (§. 75, ustęp 2 ustawy z dnia 8 marca 1885 [Dz. u. p. Nr. 22]).

O ile według postanowień powyższych, praca w niedzielę jest dozwolona, przedsiębiorcy przemysłowi obowiązani są zaprowadzić stosowną zmianę robotników, iżby każdy robotnik tylko co drugą lub co trzecią niedzielę, albo w każdą niedzielę tylko przez pół dnia był zatrudniony.

§. 3.

Wykroczenia przeciwko postanowieniom rozporządzenia niniejszego karane będą według postanowień karnych ustawy przemysłowej.

§. 4.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy jednocześnie z ustawą z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22).

Taaffe r. w.

Conrad r. w.

Pino r. w.

84.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 27 maja 1885, wydane w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, którem na zasadzie §fu 95 ustawy z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22) dozwala się używania młodocianych pomocników w pewnych rodzajach przemysłu do pracy nocnej.

Na zasadzie §fu 95go ustawy z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22) zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, wydają się następujące postanowienia w przedmiocie pracy nocnej młodocianych pomocników w pewnych rodzajach przemysłu.

§. 1.

1. Przemysł wyrobu kos: Młodocianych pomocników płci męskiej, których zadaniem jest pomaganie robotnikom ogniowym, o ile praca ta odbywa się w fabrykach kos w godzinach nocnych lub w pierwszych godzinach porannych, można zatrudniać w tychże godzinach nocnych lub w pierwszych godzinach porannych pod warunkiem zmieniania ich w okresach pracy dziennej a nocnej.

2. Zakłady do rozmotywania jedwabiu: O ile w przędzalniach jedwabiu ze względu na stosunki klimatu, praca rozpoczyna się w czerwcu i lipcu przed 5 godziną z rana i kończy po 8 godzinie wieczór a za to w godzinach południowych wyznaczony jest odpowiedni dłuższy wypoczynek, wolno także młodocianych pomocników zatrudniać w godzinach pracy przypadających w okresie czasu nocnego, pod warunkiem nieprzekraczania najdłuższego okresu pracy ustawą na dobę wyznaczonego.

3. Przemysł gospodni i szynkarski: Młodocianych robotników płci męskiej, pełniących obowiązki kelnerów itp. wolno zatrudniać także od 8 godziny wieczór, najdłużej aż do 12 godziny w nocy.

§. 2.

Wykroczenia przeciwko postanowieniom niniejszego rozporządzenia karane będą według postanowień karnych ustawy przemysłowej.

§. 3.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy jednocześnie z ustawą z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22).

Taaffe r. w.

Pino r. w.

85.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 27 maja 1885, wydane w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, którem na zasadzie §fu 96 a) ustawy z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22) dozwala się pewnym rodzajom przemysłu przedłużać dzienny okres pracy o jedną godzinę a w przedsiębiorstwach przemysłowych, nieustanny ruch utrzymujących, reguluje się czas pracy celem ułatwienia perypodycznej zmiany robotników.

Na zasadzie §fu 96 a) ustawy z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22) zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, wydają się następujące postanowienia:

§. 1.

Celem ułatwienia przejścia do nieprzekraczalnego 11godzinnego okresu pracy, pozwala się następującym rodzajom przemysłu, fabrycznie prowadzonym, w których ze względu na zachodzące stosunki produkcji, 11godzinny okres pracy okazywał się dotychczas nader niewystarczającym, przedłużyć ten dzienny okres pracy o jedną (12.) godzinę na rok jeden; te są:

1. zakłady rozmotywowania jedwabiu;
2. przędzalnie jedwabiu i odpadków (także czesalnie);
3. tkactwo jedwabne i fabrykacja wstążek;
4. przędzalnie wełniane;
5. przędzalnie bawełniane (także odpadki) i tkactwo bawełniane mechaniczne;
6. przędzalnie lnu;
7. przędzalnie konopne, fabrykacja towarów powroźniczych i szpagatu;
8. farbierstwo, blecharstwo, druczkarstwo i apretura;
9. młyny mączne.

§. 2.

Gdy ruch utrzymywany jest bez przerwy, natenczas pod warunkiem zachowywania przestanków przepisanych w §. 74 a) przerzeczonej ustawy a względnie w rozporządzeniu ministeryalnym, wydanem w przedmiocie tego postanowienia ustawowego, skróconych lub zmienionych dla pewnych kategorii robotników, pozwala się zaprowadzić okres pracy wynoszący 12 godzin dziennie z wliczeniem tych przestanków.

Tyczy się to mianowicie hut, tudzież fabrykacja nieustanną prowadzących wapielni, fabryk cementu i cegielni, fabryk papieru i półmiazgi, młynów w ustawicznym ruchu będących, fabryk cukru, browarów i fabryk słoju, gorzelni, fabryk octu (z wyjątkiem wyrobu octu winnego), fabryk likworów (z wyłączeniem fabrykacji na zimno), fabryk drożdży stałych, fabryk lodu sztucznego i fabrykacji wytworów chemicznych (o ile prowadzona jest nieustannie), a to we wszystkich tych gałęziach przemysłu tylko dla robotników, mających bezpośredni udział w ciągłym ruchu a względnie dla prac, łączących się z nim bezpośrednio.

§. 3.

Dla ułatwienia potrzebnej peryodycznie zmiany robotników a względnie przejścia od pracy dziennej do nocnej w przedsiębiorstwach przemysłowych fabrycznie prowadzonych, którym, wydanem jednocześnie rozporządzeniem ministeryalnym do §fu 75go przerzeczonej ustawy (pod §. 2, lit. A, Nr. 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 24, 25, 28), praca w niedzielę dla niemożności przerywania ruchu, została dozwolona, pozwala się, aby każdy okres pracy robotników raz na tydzień trwał 18 godzin, o ile ze względu na istniejące stosunki nie byłoby możliwe mienianie ich przy zmianie okresów tygodniowych przez zaprowadzenie raz na tydzień 12godzinnego rezerwowego okresu pracy albo przez wsunięcie dwóch sześciogodzinnych a względnie trzech ośmiogodzinnych przejściowych okresów pracy przy końcu tygodnia.

Natomiast zmiana robotników przez zaprowadzenie raz na tydzień 24godzinnego okresu pracy nie jest dozwolona.

§. 4.

Nakoniec ze względu na zaprowadzone często w hutach szklanych urządzenie czasu pracy i okresów pracy pozwala się, aby czas pracy szmelcarzy i szklarników, jakoteż ich pomocników wynosił najwięcej 84 godzin na tydzień (7 dni) albo średnio na dobę (24 godziny) 12 godzin.

§. 5.

Wykroczenia przeciwko postanowieniom rozporządzenia niniejszego karane będą według postanowień karnych ustawy przemysłowej.

§. 6.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy jednocześnie z ustawą z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22).

Taaffe r. w.

Pino r. w.

86.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 27 maja 1885, wydane w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, którem na zasadzie §fu 96 b) ustawy z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22) oznacza się rodzaje przedsiębiorstw przemysłowych fabrycznie prowadzonych, w których wolno używać do pracy nocnej pomocników młodocianych między skończonym 14 a skończonym 16 rokiem, jakoteż kobiet w ogólności.

Na zasadzie §fu 96 b) ustawy z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22) zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, wydają się następujące postanowienia:

§. 1.

W następujących rodzajach przemysłu fabrycznie prowadzonych wolno używać do pracy nocnej pomocników młodocianych pomiędzy skończonym 14 a skończonym 16 rokiem a względnie kobiet:

1. W hutach żelaznych wolno używać także do pracy nocnej pomocników młodocianych płci męskiej między skończonym 14 a skończonym 16 rokiem, którzy w gałęziach fabrykacji odbywającej się z regularną zmianą robotników (wielkie piece, piece koksowe, walcownie) są zatrudniani przy formowaniu żelaza, smarowaniu, spuszczeniu opławków itp.

2. W hutach szklanych wolno używać także do pracy nocnej pomocników młodocianych płci męskiej pomiędzy skończonym 14 a skończonym 16 rokiem do otwierania i zamykania formy, w którą szkło bywa wpuszczane, tudzież do odnośnienia wydętego towaru do chłodnic i do tym podobnych lekkich robót pomocniczych.

3. Przy oczyszczaniu pierza pościelowego i apreturze wolno używać do nocnej pracy kobiet, które skończyły rok 16 życia.

4. Przy fabrykacji koronek machinowych wolno używać także w nocy kobiet, które skończyły 16 rok życia do osadzania cewek (bobins) w zaciągu (carrriage), rozumie się ze zmianą kolejną pracy dziennej i nocnej.

5. Przy fabrykacyi fezów wolno zatrudniać kobiety, które skończyły rok 16 życia, najpóźniej do godziny 10 wieczór, pod warunkiem, że nie będzie przekraczany dzienny okres pracy, jedenaście godzin wynoszący.

6. Przy fabrykacyi papieru i półmiazgi wolno zatrudniać w nocy pomocników młodocianych między skończonym 14 a skończonym 16 rokiem, jakoteż kobiety w ogólności, o ile mają zajęcie przy nieustającej fabrykacyi.

7. Przy fabrykacyi cukru (fabryki cukru surowego i rafinerie) wolno używać do pracy nocnej pomocników młodocianych między skończonym 14 a skończonym 16 rokiem, jakoteż kobiet, o ile mają zajęcie przy nieustającej fabrykacyi.

8. Przy fabrykacyi konserw wolno używać do pracy nocnej pomocników młodocianych między skończonym 14 a skończonym 16 rokiem i kobiet czasowo, o ile czynności, które załatwiają, nie dadzą się odłożyć, ponieważ materiały mogłyby się zepsuć.

§. 2.

W następujących gałęziach przemysłu tkackiego, gdy przemysł wykonywany jest fabrycznie, jako to w przędzalniach jedwabiu i odpadków jedwabiu, przędzalniach wełnianych i bawełnianych (także odpadków bawełny) i przędzalniach lnianych, przy kręceniu nici, apreturze towarów wełnianych i bawełnianych, pozwala się na przeciąg roku używać do pracy nocnej także i nadal młodocianych pomocników pomiędzy skończonym 14 a skończonym 16 rokiem, jakoteż kobiety, o ile praca nocna dwuokresowa w odnośnych fabrykach a względnie zatrudnianie wzmiankowanych kategorii robotników przy pewnych robotach w nocy byłoby jeszcze potrzebne w niektórych przypadkach.

§. 3.

W przypadkach, w których na zasadzie §fu 96 a), ustępu 4 i 5, przerzeczonej ustawy, okres pracy ma być na pewien czas przedłużony, względnie za zezwoleniem Władzy przemysłowej I instancyi lub Władzy administracyjnej krajowej, jeżeli te godziny dodatkowe wkraczą w porę nocną, wolno pomocników młodocianych między skończonym 14 a skończonym 16 rokiem, jakoteż kobiety, które w owych przedsiębiorstwach przemysłowych mają stałe zajęcie, zatrudniać także w wzmiankowanych godzinach pracy, w porę nocną wkraczącą.

§. 4.

Wykroczenia przeciwko postanowieniom rozporządzenia niniejszego karane będą według postanowień karnych ustawy przemysłowej.

§. 5.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy jednocześnie z ustawą z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22).

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 11 czerwca 1885.

87.

Ustawa z dnia 13 maja 1885,

o udzieleniu dodatku z funduszków państwa na pokrycie kosztów budowy nowego zakładu pracy przymusowej w arcyksięstwie austriackiem poniżej Anizy, który ma być przez kraj fundowany.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd, aby do pokrycia kosztów budowy zakładu pracy przymusowej, który w arcyksięstwie austriackiem poniżej Anizy ma być przez kraj najmniej na 600 niewolników płci męskiej fundowany a przeznaczony jest także dla niewolników z innych krajów, przyczynił się dodatkiem z funduszków państwa, równającym się połowie rzeczywistych, udowodnionych kosztów budowy, mogącym jednak wynosić najwięcej 300.000 złotych.

§. 2.

Dodatek w §fie 1 wzmiankowany, ma być pobierany od r. 1886 w kwotach częściowych rocznych, które będą oznaczane ze względem na postęp robót, za umieszczeniem tychże kwot w preliminarzu państwa.

§. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Wiedeń, dnia 13 maja 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

88.

Obwieszczenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 20 maja 1885,

o zaprowadzeniu nowych ekspedycyj celniczych na wybrzeżu dalmatyńskim.

Delegacye portowe i zdrowotne morskie, istniejące w Dalmacyi w Capocesto w okręgu skarbowym zadarskim i w okręgu skarbowym dubrownickim, zamienione będą od 1 czerwca 1885 na delegacye portowe i zdrowotne morskie, sprawujące służbę celniczą.

Obie te delegacye będą miały takie same upoważnienia celnicze, jak delegacye w Istrii (Wykaz komor w Przymorzu ustęp 28 itd. [Dz. u. p. Nr. 10 z r. 1883]).

Obu delegacyom poruczone zostało nadto wygotowywanie ceduł cyrkulacyjnych do przedmiotów podlegających opłacie *dazio consumo*.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

89.

Ustawa z dnia 24 maja 1885,

**zawierająca postanowienia z zakresu prawa karnego, tyczące się dopuszczalności trzymania
w zakładach pracy przymusowej lub poprawczych.**

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Kto się wałęsa bez celu i bez roboty i nie może udowodnić, że ma środki do utrzymania, lub że usiłuje zarabiać uczciwie, ma być karany jak włóczęga. Kara jest areszt ścisły od jednego aż do trzech miesięcy; nadto może być orzeczone jedno lub więcej zaostżeń kary z pomiędzy wzmiankowanych w §. 253 ustawy karnej z dnia 27 maja 1852 pod a) aż do e).

§. 2.

Za żebractwo ma być karany:

1. Kto żebrze w miejscach publicznych lub po domach, albo z odrazy do pracy ucieka się do dobroczynności publicznej.

2. Kto nieletnich nakłania, wysyła lub innym powierza do żebrania.

Kara jest areszt ścisły od ośmiu dni aż do trzech miesięcy.

§. 3.

Osobom zdolnym do pracy, które nie mają dochodu i nie zarabiają w sposób dozwolony a zagrażają bezpieczeństwu osób lub własności, może Władza bezpieczeństwa nakazać, aby w przeciagu oznaczonego czasu wykazały, że żywią się w sposób dozwolony. Jeżeli z odrazy do pracy nie uczynią zadość temu nakazowi, ukarane być mają aresztem ścisłym od ośmiu dni aż do trzech miesięcy; nadto może być orzeczone jedno lub więcej zaostżeń kary z pomiędzy wzmiankowanych w §. 253 ustawy karnej z dnia 27 maja 1852 pod a) aż do e).

§. 4.

Każda gmina, w której okręgu przebywa lub napotkana będzie osoba zdolna do pracy, nie mająca środków do utrzymania i nie zarabiająca w sposób dozwolony, ma prawo wyznaczyć tej osobie pracę jej zdolnościom odpowiednią, za zapłatą lub wyżywieniem. Jeżeli osoba ta wzbrania się wykonać naznaczoną robotę, ukarać ją należy aresztem ścisłym od ośmiu dni aż do jednego miesiąca.

§. 5.

Karanie kobiet, żyjących z nierzędu cielesnego, zostawić należy Władzom bezpieczeństwa.

Jeżeli kobiety takie

1. żyją ciągle z nierzędu, pomimo policyjnego karania, lub
2. gdyby istniały zarządzenia policyjne, nadto jeszcze przeciwko nim działają, albo
3. żyją z nierzędu, chociaż wiedziały, że są dotknięte chorobą weneryczną, lub
4. wywołują przez jawność widoczne zgorszenie, lub
5. uwodzą młode osoby, karane być mają aresztem ścisłym a to w przypadkach wzmiankowanych pod l. 1 i 2 od dni ośmiu aż do trzech miesięcy, w przypadkach zaś wzmiankowanych pod ll. 3, 4 i 5 od jednego aż do sześciu miesięcy.

Osoby obojej płci, które oprócz przypadków §. 512 ustawy karnej z dnia 27 maja 1852 czerpią środki utrzymania z nierzędu, którym się inni trudnią z rzemiosła, karane być mają aresztem ścisłym od ośmiu dni aż do trzech miesięcy.

W przypadkach l. 1 i 2, Sąd karny ma ścigać na żądanie Władzy bezpieczeństwa.

§. 6.

Kto zostając pod nadzorem policyjnym, wykracza przeciw ścieśnieniom i zobowiązaniom włożonym na niego w myśl §fu 9, lit. a) aż do e) ustawy z dnia 10 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 108), karany będzie aresztem ścisłym od ośmiu dni aż do trzech miesięcy; nadto orzeczone być może jedno lub więcej zastrzeżeń kary z pomiędzy wzmiankowanych w §fie 253 ustawy karnej z dnia 27 maja 1852 pod a) aż do e).

§. 7.

Wykroczenia wzmiankowane w §§. 1 aż do 6 ustawy niniejszej, jakoteż wykroczenia wzmiankowane w §. 3 ustawy z dnia 10 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 108), mają być śledzone i karane przez Sądy.

W razie skazania Sąd może orzec w wyroku dopuszczalność trzymania w zakładzie pracy przymusowej.

We względzie orzeczenia dopuszczalności trzymania w zakładzie pracy przymusowej, można wnieść rekurs na korzyść obżałowanego, jeżeli orzeczoną została dopuszczalność trzymania, jakoteż na niekorzyść obżałowanego, jeżeli nie została orzeczona.

§. 8.

Sąd karny może orzec dopuszczalność oddania do zakładu poprawczego także co do nieletnich, którzy stali się winnymi czynu karygodnego, jeżeli według postanowień ustawy karnej, czyn ten jedynie dla nieletności sprawcy, nie ma być poczytany za zbrodnię, lecz karany jak wykroczenie (§§. 2, lit. d) 237 i 269 aż do 272 ustawy karnej.

W przypadkach, w których według §fu 273 ustawy karnej skarcenie i poczynienie kroków z powodu czynu karygodnego, popełnionego przez nieletniego, zostawione jest Władzy bezpieczeństwa, może być zarządzone oddanie nieletniego do zakładu poprawczego, jeżeli jest całkiem opuszczony i nie można wynaleść innego sposobu zapewnienia mu porządnego wychowania i nadzoru.

§. 9.

Uchylają się §§. 509, 510, 511, 517, 518, 519, 520, 521 ustawy karnej powszechnej z dnia 27 maja 1852 (Dz. u. p. Nr. 107), jakoteż §§. 1, 2, 10, 12, 13 i 18 ustawy z dnia 10 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 108), którą wydane zostały postanowienia policyjno-karne przeciw próżniakom i włóczęgom.

§. 10.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i sprawiedliwości.

Schönbrunn, dnia 18 maja 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

90.

Ustawa z dnia 24 maja 1885,

o zakładach pracy przymusowej i poprawczych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

W królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych zaprowadzona być ma pewna ilość zakładów pracy przymusowej.

Piecza o te zakłady jest rzeczą kraju. Także więcej krajów razem mogą utworzyć wspólny zakład pracy przymusowej.

Postanowienie, czy także powiaty lub gminy mają fundować takie zakłady, zostawia się ustawodawstwu krajowemu.

§. 2.

Do pokrycia kosztów fundacyi takich zakładów będzie się Rząd przyczyniał w miarę ich potrzeby i odpowiedności.

§. 3.

O pokrycie kosztów fundacyi według §fu 2go nie pokrytych, jakoteż kosztów utrzymania i administracyi zakładów pracy przymusowej i o zaspokojenie potrzeb niewolniców, o ile ustawodawstwo krajowe nie przekaże tego powiatom lub gminom, zakłady takie fundującym, starać się ma kraj.

Postanowienie, czy i o ile kosztą zaspakajania potrzeb, gdyby nie mogły być uzyskane od utrzymywanych lub od osób do ich utrzymywania obowiązanych, mają być zwracane przez powiaty lub gminy, zostawia się ustawodawstwu krajowemu.

Za kosztą zaspokojenia potrzeb uważać należy wydatki na wyżywienie, pościel, opał, światło, na dostarczenie czego potrzeba, jakoteż na czyszczenie bielizny i odzieży, kosztą choroby a według okoliczności położu.

§. 4.

Do zakładów pracy przymusowej przyjmuje się bez względu na swojszczyznę tych, którzy mają być przyjęci.

Za niewolenców, do kraju nie należących, zwracać ma kosztą zaspokojenia potrzeb podług kwoty utrzymania dziennego ustanowionej za zezwoleniem Władzy administracyjnej krajowej, ów kraj, do którego niewolencie ze względu na swoją swojszczyznę należy; atoli krajowi do zwrócenia kosztów obowiązanemu wolno przyjąć niewolencę na swój koszt do zakładu pracy przymusowej, znajdującego się we własnym kraju.

Krajowi, który zwraca kosztą potrzeb, służy prawo ściągnięcia zapłaconej sumy, stósownie do postanowienia drugiego ustępu §fu 3go.

§. 5.

Dopóki w pewnym kraju niema zakładów pracy przymusowej, lub jeżeli istniejące nie czynią zadość potrzebom, osoby, które mają być oddane do zakładu pracy przymusowej, mogą być na koszt kraju swojej swojszczyzny przeniesione do zakładu innego kraju. Jeżeli ma nastąpić przeniesienie nie do zakładu kraju rodzinnego osoby przytrzymanej, może to przyjść do skutku tylko za zezwoleniem właściwej reprezentacy kraju.

§. 6.

Do umieszczenia w zakładzie pracy przymusowej kwalifikują się te osoby, co do których na zasadzie istniejących postanowień ustawowych orzekł sąd dopuszczalność oddania do zakładu pracy przymusowej.

Nie wolno przyjmować do zakładu pracy przymusowej:

1. Osób, których nie można użyć nawet do lżejszych robót.
2. Chorych na umyśle (niepełnych, obłąkanych).
3. Osób dotkniętych ranami lub chorobami zaraźliwymi, dopóki nie wyzdrowieją.
4. Osób brzemiennych i karmiących.

O ile osoby, które nie przekroczyły jeszcze ósmnastego roku życia, mogą być przyjęte do zakładu pracy przymusowej a względnie do zakładu poprawczego, o tem stanowią §§. 13, 14 i 16.

§. 7.

Zarządzanie i wykonanie trzymywania w zakładzie pracy przymusowej, uznanego za dopuszczalne przez Sąd karny, należy do Władz administracyjnych krajowych.

O zarządzeniu trzymywania decyduje komisya, która będzie utworzona u Władzy administracyjnej krajowej z przyzwaniem najmniej jednego reprezentanta Wydziału krajowego na członka głosującego.

Jeżeli istnieją zakłady dla powiatów lub gmin, Władza administracyjna krajowa ma prawo wydelegować podległą sobie Władzę administracyjną powiatową do wydawania orzeczeń, dotyczących się trzymania w zakładzie pracy przymusowej, u której to Władzy ustanowić należy w tym przypadku w sposób podobny komisję mieszaną z przyzwaniem przynajmniej jednego reprezentanta autonomicznego.

Osobnem rozporządzeniem wydane będą postanowienia szczegółowe co do składu i atrybucyj komisyj, które utworzone być mają u Władzy administracyjnej krajowej i u Władz administracyjnych powiatowych.

§. 8.

Jeżeli w pewnym kraju postarano się o to, aby osoby przyjmowane były do zakładów pracy przymusowej, osoba, co do której Sąd orzekł dopuszczalność przyjęcia do zakładu pracy przymusowej, może być w sądzie trzymana w zamknięciu aż do upływu czterech tygodni po odsiedzeniu kary, jeżeli Władza administracyjna krajowa nie zarządzi wypuszczenia.

O oddaniu do zakładu pracy przymusowej zdecydować należy niezwłocznie, w każdym zaś razie przed upływem czterech tygodni.

§. 9.

W zakładzie pracy przymusowej wolno trzymać bez przerwy najdłużej trzy lata.

Jeżeli trzymany poprawi się pierwaj, należy go puścić przed upływem tego czasu.

Co do czasu wypuszczenia decyduje komisya w §. 7 wzmiankowana.

Jeżeli trzymany wypuszczony będzie przed upływem dwóch lat a z jego postępowania widać, że się nie poprawił, komisya w §. 7 wzmiankowana może orzec, aby jeszcze był trzymany w zakładzie pracy przymusowej przez cały ten czas, który w chwili puszczenia go nie upłynął jeszcze z trzechletniego okresu.

§. 10.

Od orzeczeń komisji ustanowionej u Władzy administracyjnej krajowej (§. 7) niema odwołania.

Ta sama komisya orzeka co do rekursów od orzeczeń komisji ustanowionych u Władz administracyjnych powiatowych.

§. 11.

Władzę porządkowo-karną w zakładach pracy przymusowej sprawować należy według istniejących przepisów.

Statuty i porządki domowe zakładów pracy przymusowej podlegają zatwierdzeniu Rządu.

Statuty zawierać winny szczegółowe postanowienia co do sposobu zatrudniania niewolenców i co do ich kwalifikacji, tudzież co do tego, pod jakimi ostrożnościami niewolency mogą być używani do robót po za obrębem zakładu.

§. 12.

Wydanie postanowień co do mianowania dyrektorów i innych urzędników zakładów pracy przymusowej, zostawia się ustawodawstwu krajowemu.

Jeżeli więcej krajów razem tworzą wspólny zakład pracy przymusowej (§. 1), prawo mianowania służy wydziałowi krajowemu tego kraju, w którym zakład ma siedzibę.

Mianowanie dyrektorów podlega we wszystkich przypadkach zatwierdzeniu Rządu.

§. 13.

Dla osób, które nie przekroczyły ośmnastego roku życia, o ile co do nich zachodzą warunki ustawowe, potrzebne do umieszczenia w zakładzie pracy przymusowej, zaprowadzić należy osobne zakłady poprawcze.

Zakłady takie urządzić trzeba w ten sposób, aby poprawieńcy mogli odebrać w nich moralne i religijne wychowanie, i nauczyć się jakiegoś zajęcia, odpowiedniego ich zdolnościom a zapewniającego im znalezienie kiedyś kawałka chleba.

§. 14.

Osoby, które nie przekroczyły jeszcze ośmnastego roku życia, gdy co do nich zachodzą warunki ustawowe oddania do zakładu pracy przymusowej, oddawać należy tylko do zakładów poprawczych dla młodocianych poprawieńców (§. 13).

W zakładzie poprawczym trzymać trzeba dopóty, dopóki tego cel trzymania wymaga, jednak nie dłużej jak do dwudziestego roku życia.

Dopóki osobne zakłady poprawcze nie zostaną zaprowadzone, osoby, które nie przekroczyły ośmnastego roku życia, oddawać można do osobnych oddziałów, które w zakładach pracy przymusowej przeznaczone są wyłącznie dla młodocianych poprawieńców.

Za zezwoleniem Administracyi państwa można także oddawać takich poprawieńców do prywatnych zakładów poprawczych dla osób młodocianych, dopóki nie będzie osobnych zakładów poprawczych (§. 13).

§. 15.

Postanowienia ustawy niniejszej, dotyczące się zakładów pracy przymusowej, stosowane będą także do zakładów poprawczych dla osób młodocianych, o ile §§. 13, 14 i 16 nie podają osobnych rozporządzeń.

§. 16.

Wyjawszy przypadki w ustawie oznaczone, nie wolno nikogo oddać do zakładu pracy przymusowej lub poprawczego.

Postanowienie to nie stoi jednak na zawadzie oddaniu osób młodocianych na wniosek zastępcy prawnego i za zezwoleniem Władzy opiekuńczej do zakładu poprawczego dla młodocianych poprawieńców także w przypadkach, które w ustawie nie są wzmiankowane.

§. 17.

Najwyższy nadzór policyjny i czuwanie nad zakładami pracy przymusowej i poprawczymi, zastrzega się Administracyi państwa.

Sprawować go będzie główna Władza administracyjna krajowa a nad zakładami powiatowymi lub gminnymi Władze administracyjne powiatowe w siedzibie tych zakładów.

§. 18.

Uchylają się §§. 15, 16, 17, 19 i 21 ustawy z dnia 10 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 108), która wydane zostały postanowienia policyjno-karne przeciw próżniakom i włóczęgom.

§. 19.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom spraw wewnętrznych i sprawiedliwości.

Oni wydać mają także dla królestwa galicyjsko-lodomeryjskiego z Wielkiem księstwem krakowskiem i dla księstwa bukowińskiego potrzebne rozporządzenia wykonawcze, które ze względu na następującą się możność oddawania skazańców do zakładów pracy przymusowej i poprawczych oznaczają czas, od którego sądy karne orzekać mają o dopuszczalności oddawania do takich zakładów.

Schönbrunn, dnia 24 maja 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

91.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 2 czerwca 1885,**

o zaprowadzeniu komory pomocniczej I klasy w dworcu kolei w Moldawie.

Z powodu otwarcia ruchu ogólnego na kolei hrobsko-moldawskiej, zaprowadzona została w dworcu kolei w Moldawie c. k. komora pomocnicza I klasy z atrybucjami celniczymi komory głównej II klasy i z upoważnieniem do stósowania w obrocie kolejowym skróconego postępowania celniczego podług przepisu z dnia 18 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 175), która rozpoczęła urzędowanie swoje dnia 18 maja 1885.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIX. — Wydana i rozesłana dnia 12 czerwca 1885.

92.

Ustawa z dnia 10 marca 1885,

upoważniająca ministerstwo królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych do zawarcia z ministerstwem krajów korony węgierskiej umowy w przedmiocie pomnożenia monety zdawkowej miedzianej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Upoważnia się ministerstwo królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych do zawarcia z ministerstwem krajów korony węgierskiej następującej umowy w przedmiocie pomnożenia monety zdawkowej miedzianej:

Artykuł I.

Na zasadzie artykułu XII przymierza cłowego i handlowego dwóch części monarchyi, postanawia się za wspólnem porozumieniem pomnożyć monetę zdawkową miedzianą o dwa miliony złotych.

Artykuł II.

Z sumy tej przejdzie 70 od sta na rachunek królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych a trzydzieści od sta na rachunek krajów korony węgierskiej.

Artykuł III.

Bite być mają sztuki jednocentowe. Ministerstwu królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych zostawia się jednak zarządzenie wybicia pewnej części, stosownie do potrzeby także w sztukach półcentowych.

Wiedeń, dnia 10 marca 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

93.

Ustawa z dnia 2 kwietnia 1885,**o wykonywaniu władzy sądowej nad obroną krajową.**

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje :

§. 1.

Z osobami należącymi do obrony krajowej, które zostają w czynnej służbie u obrony krajowej, albo, jako niezostające w czynnej służbie, zostaną do służby powołane w myśl postanowień ustawy o obronie krajowej, postępować należy w sprawach karnych według ustaw wojskowych.

Jednakowoż te postanowienia, któreby zagrażały ścieśnieniem zdolności do wykonywania praw i czynności cywilnych lub przedłużeniem ustawowego okresu służby, nie będą do nich stosowane.

Nadto w razie skazania za zbrodnie i występki nie wojskowe, następstwa wyroków wzmiankowanych w §§. 45 aż do 48, 50 i 87 ustawy karnej wojskowej, przytoczone w §. 45, lit. b) i c), tudzież w §§. 50, 54 i 87 tejże ustawy, tylko o tyle i tak długo dotyczyć ich będą, jakby to musiało także nastąpić według ustaw cywilnych.

§. 2.

Z osobami, należącymi do obrony krajowej, nie będącymi w czynnej służbie, które popełniły występki wojskowe

1. podczas zgromadzenia kontrolnego (raportu głównego),
  2. w przymiocie swoim jako oficerowie w mundurze wojskowym,
- postępować należy według ustaw karnych wojskowych.

§. 3.

Osoby, należące do obrony krajowej, dopóki są poddane władzy sądowej wojskowej (§§. 1 i 2), jakoteż w służbie piśmiennej, ulegają wojskowym przepisom porządkowo-karnym.

§. 4.

Stosowanie ustaw wojskowych zaczyna się w razie powołania i uruchomienia, zarządzonego na rozkaz Cesarza, od dnia doręczenia rozkazu powołującego lub ogłoszenia tegoż według przepisów, we wszystkich innych przypadkach, od dnia powołanemu do stawienia się wyznaczonego, jeżeli zaś pierwiej wstąpił do szeregu, od dnia wstąpienia.

Stosowanie ustaw wojskowych ustaje od przeniesienia w stan nieczynny lub od wystąpienia ze służby. Te jednak sprawy karne, które się już toczą w Sądach obrony krajowej (§. 5, ustęp 1) mają być w tychże dokończone.

Osoby, należące do obrony krajowej, karane być mają według ustaw wojskowych od tej chwili, w której zaczynają podlegać władzy sądowej wojskowej, także za zbrodnią wojskową zbiegostwa lub umyślnego okaleczenia się. popełnioną przed tym terminem.

§. 5.

Władzę sądową wojskową nad osobami, należącymi do obrony krajowej, wykonywają w sprawach karnych w pierwszej instancji sądy wojskowe, które tworzone będą według przepisów dla wojska stałego obowiązujących, a których członkowie powołani być mają z obrony krajowej, w razie zaś potrzeby, jakoteż do sądów ustanawianych podczas wojny, mogą być powołani także z wojska stałego (marynarki wojennej).

Sądom obrony krajowej, w czasie wojny ustanowionym, poruczone być może także prowadzenie śledztw sądowo-karnych z osobami, które według ustawy z dnia 20 maja 1869 (o zakresie działania sądów wojskowych [Dz. u. p. Nr. 78]), podlegają władzy sądów wojskowych.

Do trzymania w areszcie podczas śledztwa i do wykonywania kar uwięzienia używać należy więzień wojskowych armii.

§. 6.

W sprawach karnych osób, do obrony krajowej należących a sądownictwu wojskowemu podlegających, rozstrzygają w drugiej i trzeciej instancji sądy drugiej i trzeciej instancji, istniejące dla wojska stałego i marynarki wojennej.

§. 7.

Jeżeli osoba, do obrony krajowej należąca, popełniła zbrodnią wojskową lub występkiem wojskowy, w czasie, gdy podlegała sądownictwu wojskowemu, ale ten czyn karygodny został odkryty dopiero po jej wyjściu z pod władzy sądowej wojskowej, sądy wojskowe (§. 5) działać mają przeciwko tej osobie dopiero wtedy, gdy znowu będzie podlegała władzy sądowej wojskowej (§. 4).

§. 8.

Z powodu czynów karygodnych, nie dających się zaliczyć do zbrodni i występków wojskowych a popełnionych przez osobę, należącą do obrony krajowej, w czasie, gdy osoba ta pod względem owych czynów podlegała sądownictwu wojskowemu, ale odkrytych dopiero wtedy, gdy właściwość władzy sądów wojskowych względnie do tych czynów, już ustała, postępowanie toczyć się ma zawsze w sądach cywilnych.

Sądy cywilne trzymać się mają w tych przypadkach ustaw karnych powszechnych, o ile te nie są surowsze od ustaw karnych wojskowych, w którym to razie stosowane będą ustawy wojskowe.

§. 9.

Jeżeli osoba, należąca do obrony krajowej, popełniła czyn karygodny przed czasem przejścia pod wojskową władzę sądową, postępowanie karne toczyć się ma w sądach cywilnych (wyjawszy przypadek przewidziany w ustępie 3 §fu 4go i w §fie 2gim).

§. 10.

Gdy czyn karygodny osoby należącej do obrony krajowej, dla którego sądy cywilne są właściwymi, zjdzie się z czynem karygodnym tej samej osoby, dla którego właściwymi są sądy wojskowe, natenczas postępowanie, toczyć się mające z powodu tego ostatniego czynu przed sądem wojskowym, odbyć się winno przed owym, dla którego sąd cywilny jest właściwym, jeżeli zbrodnia spełniona pod

jurysdykcyą cywilną nie jest zagrożona karą śmierci lub dożywotniego więzienia, czyn zaś, który mają sędzić sądy wojskowe. lżejszą karą jest zagrożony. Jeżeli sądy karne, tak cywilny jak wojskowy uznają obżałowanego winnym czynu karygodnego, ten z owych dwóch sądów karnych, który później wyrok wydaje, winien przy wymiarze kary mieć stósowny wzgląd na karę, która winnemu wymierzona została poprzednim wyrokiem.

Ta kara, która pierwiej została zawyrokowana, ma być pierwiej wykonana.

§. 11.

Do przeprowadzenia postępowania karnego, dla którego sąd cywilny jest właściwym, może być w przypadkach §§. 9 i 10 wydelegowany inny sąd cywilny według przepisu powszechnej ustawy o postępowaniu karnem.

§. 12.

Ustawa niniejsza nie narusza postanowień prawnych względem rozciągania na osoby wojskowe postępowania doraźnego, odbywającego się w sądzie cywilnym.

§. 13.

W sprawach cywilnych, osoby należące do obrony krajowej, podlegają ustawom powszechnym i sądom cywilnym.

§. 14.

Postanowienia §§. 12 i 13 ustawy z dnia 20 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 78) o zakresie działania sądów wojskowych, stósowane być mają także do obrony krajowej.

§. 15.

Wykonanie ustawy niniejszej nabywającej mocy od dnia ogłoszenia, w którym zarazem traci moc swoją ustawa z dnia 23 maja 1871 (Dz. u. p. Nr. 45), poruczam Moim Ministrom sprawiedliwości i obrony krajowej, którzy porozumieć się winni z wspólnym Ministrem wojny, o ile ustawa ściaga się do jego zakresu działania.

Wiedeń, dnia 2 kwietnia 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

Welsersheimb r. w.

94.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 18 maja 1885,

tyczące się udzielenia dalszych zapomóg z funduszków państwa okolicom Galicyi, Lodomerji i Krakowskiego w r. 1884 powodziami dotkniętym.

Na zasadzie §fu 14go ustawy zasadniczej państwa z dnia 21 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 141), postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Upoważniam Rząd mój, aby celem dalszego zwalczenia niedostatku w okolicach Megó królestwa Galicyi i Lodomeryi, tudzież Wielkiego księstwa krakowskiego powodziami w r. 1884 nawiedzonym. wydał z funduszków państwa w miarę rzeczywistej potrzeby następujące kwoty:

1. kwotę 150.000 zł. na zapomogi niezwrotne dla podupadłej ludności;
2. kwotę 300.000 zł. na zaliczki bezprocentowe dla podupadłych gospodarzy wiejskich pod odpowiedzialnością galicyjskiego funduszu krajowego za zwrót tych zaliczek.

§. 2.

Zaliczki zwrócone być mają w sześciu równych ratach rocznych, poczynając od dnia 1 stycznia 1886.

Zaległe raty zaliczek ściągane będą od tych, którzy je otrzymali, porządkiem administracyjnym.

§. 3.

Dokumenty prawne, podania i czynności urzędowe, dotyczące się zapomóg i zaliczek w §. 1 wzmiankowanych, mianowicie dotyczące się zabezpieczenia zaliczek, tudzież dokumenty, które będą wygotowane celem wystarania się o pożyczkę krajową w sumie najwięcej aż do 200.000 zł. przez galicyjski sejm krajowy, z przyczyny powodzi 1884 na zapomogi dla podupadłych gospodarzy wiejskich, uchwalonej, jakoteż udziałowe zapisy dłużne i kupony od udziałowych zapisów dłużnych tej pożyczki, uwalniają się od stępli i opłat.

§. 4.

Wykonanie rozporządzenia niniejszego, które nabywa mocy od dnia ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Schönbrunn, dnia 18 maja 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemialkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w.

Conrad r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXX. — Wydana i rozesłana dnia 4 lipca 1885.

95.

Traktat z dnia 14 marca 1885,

między monarchją austriacko-węgierską a Niemcami, tyczący się kilku kolei łączących na granicy krajowej austriacko-pruskiej.

(Zawarty w Berlinie dnia 14 marca 1885, przez Jego c. i k. Apostolską Mość ratyfikowany w Schönbrunnie dnia 19 maja 1885, ratyfikacye wymieniono w Berlinie dnia 5 czerwca 1885.)

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austriacki:

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryski; Arcyksiążę Austriacki; Wielki Książę Krakowski; Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Gdy pomiędzy Naszymi pełnomocnikami a pełnomocnikami Najjaśniejszego Cesarza niemieckiego a Króla pruskiego zawarty i podpisany został w Berlinie dnia 14 marca 1885 Traktat, tyczący się budowy kolei żelaznych łączących od Prostrednej Stenawy do Otowie (Brumowa), od Hanuszowic na Lipową do Koziejszyi, od Lipowy na Bernatice (Heinersdorf) do Odmuchowa i od Raciborza do Oppawy, który opiewa dosłownie jak następuje:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski, tudzież

Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski w imieniu państwa niemieckiego, pragnąc uzupełnić koleje żelazne łączące ich Państwa, mianowali do zawarcia w tym względzie umowy pełnomocnikami swymi, jakoto:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski:

Hrabiego Emeryka Széchényi Sárvári Felső-Vidék, Swego tajnego radcę, szambelana i nadzwyczajnego pełnomocnego ambasadora przy Najjaśniejszym Cesarzu niemieckim, Królu pruskim,

JMPana Ludwika Wrba, Swego radcę sekeyjnego w c. k. ministerstwie handlu,

JMPana Dra Emila Lange Burgenkron, Swego radcę rządu w c. k. ministerstwie handlu,

JMPana Józefa Schucka, Swego radcę ministeryalnego w c. k. ministerstwie skarbu;

Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski:

JMPana Dra Klemensa Augusta Buscha, Swego podsekretarza stanu w ministerstwie spraw wewnętrznych, rzeczywistego tajnego radcę legacyi,

JMPana Pawła Reichardta, Swego tajnego radcę legacyi,

JMPana Juliusza Rathjena, Swego tajnego radcę skarbowego starszego,

JMPana Gustawa Schmidta, Swego tajnego radcę skarbowego,

JMPana Dra Pawła Mieke, Swego tajnego radcę rządu,

którzy okazawszy sobie i uznawszy nawzajem swoje pełnomocnictwa. ułożyli i zawarli następujący Traktat.

Artykuł I.

Rządy cesarsko-królewski austriacki i królewsko pruski zgodziły się pozwolić na wybudowanie kolei łączących:

1. Od Prostrednej Stenawy do Otowic (Brumowa),
2. od Hanuszowic na Lipową do Koziejczy,
  3. od Lipowy na Bernatice (Heinersdorf) do Odmuchowa lub innego w pobliżu leżącego miejsca kolei od Kamieńca do Nisy,
  4. od Raciborza lub innego w pobliżu leżącego miejsca kolei raciborsko-głupeczyckiej do Oppawy i postarać się, aby budowę tych kolei skończono i ruch na nich otwarto w terminach oznaczonych w artykułach II, III i IV.

Artykuł II.

Rząd pruski wybuduje na własny rachunek część kolei od Prostrednej Stenawy do Otowic (Brumowa), w artykule I pod numerem 1 wzmiankowanej, na jego obszarze leżąca, gdy interesowani dopełnią warunków, od których w ustawie pruskiej z dnia 21 maja 1883 (zbiór ustaw strona 85) uczyniono zawisłem wybudowanie tej linii przez Rząd. Następnie doniesie o tem Rządowi cesarsko-królewsko austriackiemu i zarazem oznaczy czas, do którego część pruska będzie wybudowana i do otwarcia ruchu przysposobiona, co nastąpić ma jak najrychlej, najpóźniej zaś w przeciągu dwóch lat.

Po otrzymaniu tego uwiadomienia, Rząd cesarsko-królewsko austriacki skłoni uprzywilejowaną austriacko-węgierską Spółkę kolei państwa, której jeszcze wtedy używała firmy „C. k. uprzywilejowana austriacka Spółka kolei państwa“, nadana została dnia 14 września 1872 koncesya na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu części tej kolei, leżącej na obszarze austriackim, aby budowę austriackiej części granicznej ukończyła i ruch na niej otwarła jednocześnie z ukończeniem budowy części pruskiej i otwarciem na niej ruchu.

Artykuł III.

Co się tyczy kolei z Hanuszowic na Lipową do Koziejczy, wzmiankowanej w artykule I pod numerem 2, Rząd cesarsko-królewsko austriacki nadał pod dniem 5 marca 1885 Spółce akcyjnej, istniejącej w Pradze pod nazwą „Austriacka Spółka kolei miejscowych“, koncesya na część tejże kolei, leżącą na obszarze austriackim i zobowiązał koncesyonaryusza, aby część kolei od Hanuszowic aż do wspólnej granicy w kierunku Koziejczy wybudował i ruch na niej otworzył, najpóźniej w przeciągu półtrzecia roku od dnia nadania koncesyi.

Rząd królewsko pruski nada jak najrychlej przerzeczonemu koncesyonaryuszowi części austriackiej kolei od Hanuszowic do Koziejczy, koncesya na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu części od wspólnej granicy aż do Koziejczy na pruskim obszarze położonej, pod warunkami w Prusach zwyczajnie podawanymi i, o ile to będzie od niego zależało, z dotrzymaniem terminu ukończenia wyznaczonego dla austriackiej części tej kolei, o czem uwiadomi Rząd cesarsko-królewsko austriacki.

Artykuł IV.

Rząd królewsko pruski oświadcza, iż gotów jest wybudować na własny rachunek leżące na swoim obszarze części kolei, w artykule I pod numerem 3 i 4 wzmiankowane, to jest z Lipowy do Odmuchowa i z Raciborza do Oppawy, skoro otrzyma do tego ustawowe upoważnienie i gdy zapewnione będzie dopełnienie owych warunków, pod któremi ustawa pozwoli na wybudowanie tych linii.

Postanowiwszy starać się o ustawowe upoważnienie do wybudowania leżących w Prusach części obu rzeczonych kolei, doniesie o tem cesarsko-królewskiemu Rządowi austriackiemu, który niezwłocznie a najpóźniej w przeciągu trzech miesięcy uwiadomi Rząd królewsko pruski, czy zechce austriackiemu przedsiębiorcy nadać koncesya do wybudowania austriackiej części linii raciborsko-oppawskiej, czyli też Rząd królewsko pruski upoważnić do jej wybudowania i utrzymywania na niej ruchu. W tym ostatnim przypadku postanowienia niniejszego traktatu, jakoteż ustaw i rozporządzeń w Austrii obowiązujących, stosowane być mają w ten sposób, aby nie wymagano warunków uciążliwszych od tych, które wymagane bywają od przedsiębiorstw, budujących koleje bez gwarancyi rządowej.

Jak tylko budowa leżących w Prusach części kolei z Lipowy do Odmuchowa i z Raciborza do Oppawy będzie przez królewsko pruski Rząd zapewniona, Rząd ten doniesie o tem Rządowi cesarsko-królewsko austriackiemu i zarazem oznaczy czas, aż do którego część pruska będzie wybudowana i do otwarcia ruchu przysposobiona, co nastąpić ma jak można najrychlej.

Po otrzymaniu tego uwiadomienia Rząd cesarsko-królewsko austriacki w myśl postanowienia podanego w ustępie 2 niniejszego artykułu, nada koncesya na bu-

dowę austriackiej części linii raciborsko-oppawskiej lub upoważni Rząd królewsko pruski do wybudowania tej części i utrzymywania na niej ruchu.

Co do austriackiej części linii z Lipowy do Odmuchowa, zastrzega się cesarsko-królewsko austriackiemu Rządowi prawo nadania koncesyi przedsiębiorcy austriackiemu.

Artykuł V.

Każdy z dwóch Rządów zastrzega sobie prawo stanowienia na swoim obszarze co do kierunku kolei jak i całego planu budowy, tudzież projektów szczegółowych, mianowicie zaś co do zakładów, które uznane będą za potrzebne do celów wojskowych.

Miejsca, w których koleje przecinać mają wspólną granicę, oznaczone będą na podstawie projektów, które zarządy kolejowe wypracują, w razie potrzeby przez komisarzy technicznych.

Artykuł VI.

Koleje żelazne, które zamierzono wybudować (artykuł I), będą miały na razie tylko jeden tor bieżący. Gdyby położenie drugiego toru okazało się potrzebnem, Wysokie Rządy wejdą z sobą w dalsze rokowania dla porozumienia się w tej mierze.

Celem nabycia gruntów potrzebnych do wybudowania kolei, nadane będzie przedsiębiorcom w każdym z dwóch państw prawo wywłaszczenia podług postanowień ustawowych, jakie w każdym z nich będą pod tę porę obowiązywały. Szerokość toru wynosić ma zgodnie z szerokością łączących się kolei 1·435 metra w świetle szyn. Także i w innych względach stosunki konstrukcyi kolei, które mają być wybudowane, jakoteż ich środków do utrzymywania ruchu, oznaczone być mają według zasad jednostajnych w taki sposób, aby ruch mógł odbywać się zgodnie na obu częściach kolei, mianowicie, aby także środki do utrzymywania ruchu mogły wchodzić bez przeszkody z kolei stykających się i na nie przechodzić a względnie aby można było używać ich nawzajem.

Środki do utrzymywania ruchu, przez jeden z Wysokich Rządów wypróbowane, mogą przechodzić bez powtórnej próby na części kolei, leżące na obszarze drugiego Państwa.

Artykuł VII.

Obadwa Wysokie Rządy zobowiązują się pozwolić i zarządzić, aby koleje żelazne, które zamierzono wybudować, łączyły się w punktach kresowych z kolejami tamże pod porę do nich przystającemi w sposób pozwalający przechodzenia wozów.

Artykuł VIII.

Całkowitą władzę majestatu (oraz sprawowanie władzy sądowniczej i policyjnej) na każdym z dwóch obszarów, zastrzega się co do części kolei przekraczających wspólną granicę, Rządowi obszaru.

Artykuł IX.

Wysokie Rządy zastrzegają sobie ustanowienie komisarzy do sprawowania władzy majestatu i prawa nadzoru na częściach kolei, leżących w ich państwach

i nad ruchem na tychże, którzy reprezentować będą stosunki swoich Rządów do administracji kolejowych we wszystkich przypadkach nie kwalifikujących się do bezpośredniej interwencji właściwych Władz krajowych sądowych lub policyjnych.

Artykuł X.

Z zastrzeżeniem prawa zwierzchniczego i prawa nadzoru Wysokich Stron rokujących nad częściami kolei, leżącymi w ich obszarach i nad ruchem na tychże, wykonywanie prawa nadzoru nad Spółkami lub Zarządami kolejowymi ruch utrzymującymi, zostawia się w ogólności temu Rządowi, w którego obszarze jest ich siedziba.

Artykuł XI.

Policeją kolejową sprawować będą pod nadzorem Władz w obszarze każdego Państwa do tego upoważnionych a zgodnie z przepisami i zasadami w każdym obszarze obowiązującymi, głównie urzędnicy Zarządu kolejowego.

Artykuł XII.

Przedsiębiorca austriacki, który na obszarze pruskim, jakoteż przedsiębiorca pruski, który na obszarze austriackim teraz lub w przyszłości, całkiem lub w części podejmie się wybudowania i utrzymywania ruchu na kolejach żelaznych, będących przedmiotem niniejszego traktatu, winien we względzie wszelkich roszczeń do wynagrodzenia, które wynikną z budowy kolei i utrzymywania na niej ruchu, poddać się ustawom i sądownictwu tego Państwa, w którym szkoda została wyrządzona, o ile roszczenie do wynagrodzenia nie opiera się na umowie o przewóz, zawartej z Zarządem, ruch na kolei utrzymującym, albo z którąś inną koleją, która w przewozie uczestniczyła.

Artykuł XIII.

Poddani jednej z Wysokich Stron rokujących, których Zarządy kolejowe przyjmą do służby ruchu na części kolei w obszarze drugiej Strony, nie wychodzą przez to ze związku poddańczego ze swoim krajem rodzinnym.

Wszakże posady urzędników miejscowych, z wyjątkiem naczelników dworcowych, urzędników telegraficznych i tych, którym poruczone jest odbieranie pieniędzy, winny być nadawane ile możliwości krajowcom.

Wszyscy urzędnicy, w któremkolwiek miejscu siedzibę służbową mający, podlegają pod względem porządkowo-karnym tylko Władzy, która ich mianowała, pod innymi zaś względami ustawom i Władzom państwa, w którym leży ich siedziba.

Artykuł XIV.

Ustanawianie i zatwierdzanie programów ruchu i taryf zastrzega się temu Rządowi, na którego obszarze ma siedzibę Zarząd kolejowy, ruch utrzymujący. Atoli taryfy dla tych części nowych kolei, które będą leżały pomiędzy stacyami najbliższymi granicy z jednej i z drugiej Strony tejże i na których ten sam Zarząd będzie ruch utrzymywał, układane być mają według tych samych zasad.

Artykuł XV.

Postanowienia traktatów, kiedykolwiek między państwem niemieckiem a monarchją austriacko-węgierską istniejących, mające na celu ułatwienie wzajemnego obrotu kolejowego, mianowicie zaś postanowienia artykułów 15 aż do 18 włącznie Traktatu handlowego z dnia 23 maja 1881, dopóki tenże będzie obowiązywał, stosowane być mają także do połączeń kolejowych, Traktatem niniejszym zapewnionych.

Obie Wysokie Strony rokujące obowiązują się dołożyć starania, mianowicie:

1. aby na każdej z kolei w mowie będących kursowały ile możności w związku z pociągami stykających się części kolei do przewozu pasażerów najmniej dwa pociągi dziennie w obu kierunkach a do przewozu towarów tyle pociągów, ile do załatwienia go potrzeba, jakoteż aby wszelkie inne postanowienia, tyjące się ruchu, uregulowane zostały ze względem na interes obrotu;

2. aby zaprowadzeniu bezpośrednich ekspedycyj w obrocie pasażerskim i towarowym pomiędzy każdą z kolei, będących przedmiotem niniejszego Traktatu a obustronnemi częściami tych kolei, które się z niemi stykają, gdyby oba Wysokie Rządy uznały zaprowadzenie takich bezpośrednich ekspedycyj za pożądane dla dobra obrotu, nie stały na przeszkodzie Zarządy owych kolei, ruch na nich utrzymujące, o ileby w tem miały udział.

Artykuł XVI.

Przechód ruchu ma być zaprowadzony:

- a) na kolei z Prostrednej Stenawy do Otowic (Brumowa) na stacyi w Prostrednej Stenawie istniejącej pruskiej kolei dittebachsko-głackiej;
- b) na kolei z Hanuszowie na Lipowę do Koziejczy, na istniejącej stacyi pruskiej w Koziejczy;
- c) na kolei z Lipowy do Odmuchowa, na stacyi przechodniej, która będzie urządzona w pobliżu wspólnej granicy pod Bernaticami lub Heinersdorfem;
- d) na kolei z Raciborza do Oppawy, na istniejącej stacyi kolei centralnej morawsko-szląskiej w Oppawie.

W tym celu zgodzono się jak następuje:

Co do a): Rząd królewsko pruski poruczy uprzywilejowanej austriacko-węgierskiej Spółce kolei państwa utrzymywanie ruchu na części kolei od wspólnej granicy aż do stacyi przechodniej w Prostrednej Stenawie i dozwoli jej współużywania tej stacyi przechodniej. (Artykuły XVII i XVIII.)

Co do b): Zarząd królewsko pruskiej kolei państwa nada austriackiemu przedsiębiorcy kolei z Hanuszowie do Koziejczy prawo współużywania kolei w Koziejczy.

Co do c): Według tego, czy stacya przechodnia będzie urządzona na obszarze pruskim pod Heinersdorfem, czy na obszarze austriackim pod Bernaticami, dozwolone będzie przedsiębiorcy części austriackiej współużywanie stacyi przechodniej w Heinersdorfie a względnie Zarządowi pruskiej kolei państwa współużywanie stacyi przechodniej w Bernaticach.

Co do d): Rząd cesarsko-królewsko austriacki zobowiąże Zarząd kolei centralnej morawsko-szląskiej, aby Zarządowi królewsko pruskiej kolei państwa dozwolił współużywania istniejącej stacyi w Oppawie a według okoliczności także współużywania kolei łączącej od tej stacyi do dworca wyłącznie uprzyw. kolei

północnej Cesarza Ferdynanda pod Oppawą. Również, gdyby budowa części kolei od Oppawy aż do wspólnej granicy nie była poruczona Rządowi królewsko pruskiemu, lecz przedsiębiorca prywatny otrzymał na nią koncesyę (artykuł IV) Rząd cesarsko-królewsko austriacki zobowiąże tegoż przedsiębiorcę, aby na cały okres koncesyjny odstąpił Zarządowi królewsko pruskiemu państwa utrzymywanie ruchu na tej części kolei.

Urządzenia budowy i ruchu, konstrukcyja budowy zwierzechniej i urządzenia sygnałowe od wspólnej granicy aż do przerzeczonych stacyj przechodnich, w razie zaś potrzeby aż do zetknięcia z koleją łączącą oppawską, winny być zgodne z temi urządzeniami, które będą zatwierdzone dla części tych kolei, leżących na sąsiednim obszarze. Stacje przechodnie będą urządzone i zaopatrzone według zasad przyjętych w owem Państwie, na którego obszarze te stacje leżą.

Artykuł XVII.

Umówienie się co do warunków, pod któremi ruch na pruskiej części linii z Prostrednej Stenawy do Otowie ma być odstąpiony, zostawia się Zarządowi królewsko pruskiemu państwa i uprzyw. austriacko-węgierskiej Spółce kolei państwa.

Gdyby umowa nie przyszła do skutku, Zarządy kolejowe winny poddać się postanowieniom, które obadwa Wysokie Rządy, porozumiewszy się wprzód z sobą, wspólnie wydadzą.

W każdym jednak razie Rząd cesarsko-królewsko austriacki zobowiąże Spółkę ruch utrzymującą, aby objęła na swój koszt utrzymywanie w dobrym stanie podług przepisów części kolei, na której ma ruch utrzymywać i wszystkich jej przynależności, wykonywanie odnowień, które według zasad administracyi pruskiej będą potrzebne, tudzież aby od kapitału zakładowego, który na ową część kolei będzie wyłożony, nie licząc jednak kosztów zebrania tego kapitału i strat na kursie, płaciła Rządowi królewsko pruskiemu po pięć od sta rocznie.

Te same zasady stosowane będą do rozszerzeń pierwotnych zakładów kolejowych, któreby Rząd królewsko pruski uznał za potrzebne dla dobra obrotu.

Postanowienia artykułu niniejszego stosowane będą odpowiednio także do austriackiej części kolei raciborsko-oppawskiej w takim przypadku, gdyby część ta miała być wybudowana przez przedsiębiorcę prywatnego i odstąpiona Zarządowi królewsko pruskiemu państwa do utrzymywania na niej ruchu.

Artykuł XVIII.

We względzie współużywania dworców i zakładów dworcowych pod Prostredną Stenawą, Koziąszyją, Bernatycami a względnie Heinersdorfem, jakoteż pod Oppawą, tudzież we względzie wynagrodzenia, które właścicielom ma być za to płacone, winny Zarządy kolejowe obu Stron zawrzeć ze sobą umowę z zastrzeżeniem zatwierdzenia jej przez oba Rządy, gdyby zaś nie mogły się zgodzić, poddać się postanowieniom, które obadwa Wysokie Rządy, porozumiewszy się wprzód ze sobą, wspólnie wydadzą.

Od kosztów, wyłożonych na nowe zakłady, przebudowania i rozszerzenia, jakoteż na zakłady dla zarządu celł, poczt, telegrafów i policyi a które w skutek wprowadzenia nowych kolei do dworców, we wstępie do artykułu niniejszego wzmiankowanych, w tychże dworcach rzeczywiście będą potrzebne, Zarządy ko-

lejowe, współużywające tych dworców, płacić będą właścicielom po pięć od sta w stosunku do rozmiarów współużywania.

Artykuł XIX.

W stacyach granicznych w Prostrednej Stenawie, Bernaticach lub Heinersdorfie i w Oppawie ustanowią obie Strony dla osiągnięcia celu wzmiankowanego w artykale 8 Traktatu handlowego z dnia 23 maja 1881, po jednej komorze granicznej z takimi upoważnieniami do ekspedycyowania, jakich stosunki obrotu będą wymagały.

Oprócz tego zarządy cłowe obu Stron zaprowadzą na stacyi w Brumowie, stósownie do potrzeby, która w porozumieniu będzie oceniana i na wniosek jednego z dwóch Wysokich Rządów za każdym razem w porozumieniu na nowo stwierdzana, stósowne urządzenia do postępowania celniczego i ekspedycyowania towarów tamtejszego obrotu lokalnego.

Budowle, które do tego celu w Brumowie będą potrzebne, wystawić ma bezpłatnie i utrzymywać uprzyw. austriacko-węgierska Spółka kolei państwa i urzędników Zarządów cłowych obu Stron przewozić bezpłatnie na części kolei od Halbstadtu do Prostrednej Stenawy.

Rewizya i ekspedycya celnicza pakunków pasażerskich i towarów przewożonych w obu kierunkach koleją hanuszowicko-koziowską przez wspólną granicę załatwiać będą komory obu Stron na mocy Traktatu już ustanowione.

Wysokie Rządy Traktat zawierające oświadczają, iż gotowe są rozszerzyć upoważnienia przerzeczonych komór, jak tylko i o ile będzie tego wymagało rozszerzenie się obrotu.

Artykuł XX.

Formalności rewizyi celniczej i ekspedycyowania tak pakunków pasażerskich jak i towarów wchodzących i wychodzących, tudzież nadzoru celniczego nad obrotem przewożnym przewidzianym w ustępie 2 i 3 artykułu 18 Traktatu handlowego z dnia 23 maja 1881, umówione jeszcze będą szczegółowo w swoim czasie przez komisarzy obu Stron.

Artykuł XXI.

Postanowienia, dotyczące się sprawowania policyi nad paszportami i cudzoziemcami koleją żelazną podróżującymi, a które między Wysokimi Rządami zostały już lub będą umówione, stósowane być mają także na kolejach łączących, których się dotyczy Traktat niniejszy.

Co do tego, jakie upoważnienia mają być nadane urzędnikom policyjnym, których jeden z Wysokich Rządów zechce ustanowić w dworcach pogranicznych leżących w Państwie sąsiednim, Wysokie Rządy osobno się porozumieją. Rokowania w tym względzie rozpocząć się mają najpóźniej trzema miesiącami przed przysposobieniem do ruchu odnośnej kolei żelaznej a skończyć ile możności całkiem przed otwarciem ruchu.

Artykuł XXII.

We względzie urządzenia służby pocztowej i telegraficznej porozumia się osobno Zarządy pocztowe i telegraficzne obu Stron.

Jeżeli w skutek tego porozumienia się, przechód ruchu pocztowego na kolejach łączących z Prostrednej Stenawy do Otowic (Brumowa) i z Hanuszowic do

Kozięjszyi zaprowadzony będzie w tych samych miejscach, w których według artykułu XVI zamierzono urządzić przechód ruchu kolejowego, Zarządy kolejowe, ruch utrzymujące, winny zobowiązać się do wykonywania na częściach między wspólną granicą a dworcami pod Prostredną Stenawą i Koziaszyją tych samych czynności dla Zarządu pocztowego cesarsko-królewsko austriackiego, które mocą koncesyi będą obowiązane wykonywać na częściach leżących w obszarze austriackim.

Artykuł XXIII.

Żaden z dwóch Wysokich Rządów nie obciąży ruchu na częściach kolei w jego obszarze leżących, o ile i dopóki utrzymywać go będzie zarząd kolejowy drugiego kraju, ani innemi opłatami, prócz tych, które tamże w ogólności ciążą na ruchu kolejowym zagranicznych zarządów kolejowych, ani też większemi.

Artykuł XXIV.

Rząd królewsko pruski zastrzega sobie prawo nabycia części kolei z Hanuszowie do Kozięjszyi, leżącej w jego obszarze, ze wszystkimi przynależnościami a to w każdym czasie, licząc od dnia otwarcia ruchu, za wypowiedzeniem, które najmniej na pół roku przedtem ma być uczynione. Jeżeli z prawa tego zrobi użytk, wynagrodzić ma właścicielkę zapłaceniem jej kapitału na budowę dowodnie wyłożonego z odsetkami po 4½ od sta, tudzież kwoty, wydanej na uskutecznione tymczasem ulepszenia a z potrąceniem zmniejszenia się wartości, gdyby się stan kolei pogorszył. Oznaczenie, jaka kwota ma być potrącona w skutek zmniejszenia się wartości, poruczone będzie biegłym, których Strony po jednym zamianują. Gdyby biegli nie mogli zgodzić się z sobą, dwa Wyokie Rządy wyznaczają po jednym bezstronnym biegłym, do żadnego z dwóch Państw nie należącym, a jeden z nich, na którego los padnie, przystąpi na trzeciego do tamtych dwóch biegłych. Ci trzej biegli wydadzą decyzją większością głosów.

Podobnież Rząd cesarsko-królewsko austriacki zastrzega sobie prawo nabyć część kolei raciborsko-oppawskiej na obszarze austriackim leżącą, gdyby Rząd królewsko pruski także tę część na własny rachunek budował a to w każdym czasie, licząc od dnia otwarcia ruchu, pod warunkami ustanowionemi powyżej dla pruskiej części kolei od Hanuszowie do Kozięjszyi.

Nadto Rząd królewsko pruski zastrzega sobie co do części kolei hanuszowicko-kozięjszowskiej, na jego obszarze leżącej, prawo kadukowe w myśl austriackiej ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) w ten sposób, że kolej stanie się jego własnością po 90 latach, licząc od dnia nadania koncesyi na część pruską.

Również Rząd cesarsko-królewsko austriacki zastrzega sobie prawo kaduku co do części kolei od wspólnej granicy do Oppawy na zasadzie przerzeczonych postanowień ustawowych.

Artykuł XXV.

Gdyby stosunki własności kolei, których się tyczy Traktat niniejszy, uległy zmianie w skutek odkupienia lub przejścia na kogo innego ich części, Wyokie Rządy zawrą ze sobą osobną umowę odpowiednią stosunkom obrotu i swoim interesom.

Zresztą także i w tych przypadkach utrzymywanie ruchu na częściach od wspólnej granicy do Prostrednej Stenawy i Koziejczy zostawione będzie utrzymującemu ruch na łączących się z niemi częściach austriackich a na części od wspólnej granicy do Oppawy, utrzymującemu ruch na łączącej się z nią części pruskiej. Umówienie się szczegółowe co do warunków tego odstąpienia ruchu, zostawia się Zarządom kolejowym obu Stron, jednakże do umowy, która w tym celu będzie zawarta, stosowane być mają te same zasady, które w Traktacie niniejszym umówione zostały we względzie odstąpienia uprzyw. austriacko-węgierskiej Spółce kolei państwa ruchu na pruskiej części kolei z Prostrednej Stenawy do Otowie, tudzież we względzie współużywania dworców w Prostrednej Stenawie, w Koziejczy i Oppawie.

Gdyby Rząd cesarsko-królewsko austriacki objął na siebie utrzymywanie ruchu na kolejach z Hanuszowie do Koziejczy a względnie od Lipowy do wspólnej granicy, nie nabywając tych kolei na własność, odnośne postanowienia niniejszego Traktatu zatrzymają bez zmiany moc obowiązującą, dopóki ruch będzie w taki sposób utrzymywany.

Rządowi królewsko pruskiemu wolno będzie przenieść na Państwo niemieckie prawa i obowiązki, które z Traktatu niniejszego dla niego wynikają.

Artykuł XXVI.

Traktat niniejszy ma być obustronnie przedstawiony do najwyższego zatwierdzenia a dokumenty ratyfikacyjne, które w tej mierze będą wygotowane, wymienione być mają jak można najrychlej w Berlinie.

W dowód czego Pełnomocnicy podpisali go i wycisnęli na nim swoje pieczęci.

Działo się w Berlinie dnia 14 marca 1885.

(L. S.) **Széchényi** r. w.

(L. S.) **Wrba** r. w.

(L. S.) **Dr. Lange-Burgenkron** r. w.

(L. S.) **Schuck** r. w.

(L. S.) **Busch** r. w.

(L. S.) **Reichardt** r. w.

(L. S.) **Rathjen** r. w.

(L. S.) **Schmidt** r. w.

(L. S.) **Dr. Mieke** r. w.

Tedy po zbadaniu wszystkich postanowień tego Traktatu, potwierdziliśmy go i przyrzekamy cesarskiem i królewskiem słowem Swojem za Siebie i za Swoich następców, że go w całej osnowie zachowywać wiernie będziemy i zachowywać każemy.

W dowód czego podpisaliśmy własnoręcznie dokument niniejszy i rozkazaliśmy wycisnąć na nim Naszą cesarską i królewską pieczęć.

Działo się w Schönbrunnie dnia 19 maja, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym piątym, Naszego panowania trzydziestym siódmym.

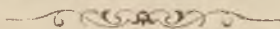
Franciszek Józef r. w.

Hrabia Gustaw Kálnoky r. w.

Z najwyższego rozkazu Jego c. i k. Apostolskiej Mości:

Adolf Plason r. w.,
c. i k. rada sekeyjny.

Traktat powyższy, jako obowiązujący w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 23 czerwca 1885.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

96.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 10 czerwca 1885,

tyczące się ustanowienia tary do poboru cła od wyciągów mięsnych.

Oдноśnie do załączki A do §fu 12 przepisu wykonawczego do Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882, zawierającej ustanowione wielkości tary do tej taryfy (Dz. u. p. Nr. 49 z r. 1882), podwyższa się w porozumieniu z interesowanemi królewsko-węgierskiemi ministerstwami tarę od „wyciągów mięsnych“ w beczkach i pakach z 24% na 30%.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

97.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 16 czerwca 1885,

oznaczające wymiar zwrotu podatku od gorzałki użytej do wyrobu octanu ołowiowego.

W porozumieniu z kr. węgierskiem ministerstwem skarbu zmienia się w części §. 3, ustęp 3 rozporządzenia z dnia 14 lipca 1884, tyczącego się wykonania

ustawy o opodatkowaniu wyrobu gorzałki i połączonego z nim wyrobu drożdży stałych (Dz. u. p. Nr. 114) i stanowi się, że pozwalać się będzie na zwrot podatku najwięcej od 33 stopni hektołitrowych alkoholu na wyrób każdych 100 kilogramów octanu ołowiowego.

Dunajewski r. w.

98.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 17 czerwca 1885,

o upoważnieniu komory pomocniczej I klasy w dworcu kolei w Moldawie do postępowania wywozowego z cukrem, piwem i płynami wysokokowemi pędzonemi.

Komora pomocnicza I klasy w dworcu kolei w Moldawie w Czechach upoważniona została w myśl istniejących przepisów do postępowania wywozowego z cukrem, piwem i płynami wysokokowemi pędzonemi, wysyłanemi koleją żelazną za linią cłową z zastrzeżeniem zwrotu podatku.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXI. — Wydana i rozesłana dnia 11 lipca 1885.

99.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia i Ministra skarbu z dnia 2 lipca 1885,

którem wydają się postanowienia potrzebne do wykonania ustawy z dnia 19 kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 47) o tymczasowem polepszeniu dotacyi pasterzy duchownych katolickich.

Ku wykonaniu ustawy z dnia 19 kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 47), zawierającej postanowienia tymczasowe w przedmiocie dotacyi pasterzy duchownych katolickich, rozporządza się co następuje:

§. 1.

Pasterze duchowni samodzielni, roszeccy prawo do uzupełnienia dotacyi z funduszu religijnego w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 47), bądź dla siebie, bądź dla przydanych im etatowych pomocników kapłańskich, których kongruy nie pokrywa przychód, z urzędem pasterskim połączony, winni najpóźniej do końca września 1885 podać do Władzy administracyjnej powiatowej wyjawy przychodów z urzędem duchownym połączonych, odpowiednio postanowieniom poniżej zamieszczonym, jakoteż postanowieniom §fu 3go tejże ustawy.

Za samodzielnymi pasterzy duchownych uważani być mają tylko kapłani pieczę dusz z własną jurysdykcyą sprawujący, osadzeni na urzędach pasterskich za zezwoleniem rządowem utworzonych.

§. 2.

Wyjawy zawierać mają podług dołączonego wzoru A w dwóch rubrykach głównych przychody i wydatki pasterzy duchownych, które według §fu 3 ustawy mają być wyjawiane.

Uzasadnienie niektórych pozycji, gdyby było potrzebne, pisać należy w rubryce pobocznej „Uwagi“. Od duchownych tego samego urzędu pasterskiego podany być ma jeden tylko wyjaw, w którym jednak, jeżeli pomocnicy kapłańscy etatowi utrzymywani są nie wyłącznie z przychodu plebańskiego, przychody i wydatki każdego pomocnika kapłańskiego wyszczególnić należy oddzielnie w wyjawach dodatkowych (wzór B).

Wyjaw podpisany być ma przez pasterza duchownego, wyjawy dodatkowe przez niego i przez pomocników kapłańskich.

§. 3.

Wyjawy podawać należy w dwóch egzemplarzach i do jednego z nich dołączyć ostatni sprostowany wyjaw przychodu beneficyalnego i ostatni sprostowany rachunek kościelny, jakoteż najświeższy inwentarz majątku beneficyalnego, nakoniec szczegółowy wykaz wszystkich pod jakąkolwiek nazwą istniejących dochodów, składającego wyjaw plebana z funduszu religijnego a wreszcie dowody poniżej wyszczególnione.

We względzie oddzielnych pozycji przychodów i wydatków, tudzież ich udowodnienia, trzeba mieć na względzie co następuje:

I.

- a) Czysty dochód ekonomiczny z gruntów własnych urzędu pasterskiego lub tylko do używania z nim połączonych udowodnić należy podatkowym arkuszem posiadania,
- b) dochód czynszowy z wynajętych budynków lub części budynków, certyfikatem urzędu podatkowego,
- c) dochód z kapitałów wykazem, w którym wyszczególnić należy, ile każdy kapitał wynosi, tudzież stopę procentową każdego i znamiona każdego dokumentu dłużnego.
- d) Dochód z prawa użytkowego (prawa propinacyi, poboru drzewa, wypasu, rybołostwa itd.), z przedsiębiorstw przemysłowych i z stałych dotacyj w naturze podać należy średnio podług dochodu z ostatnich lat sześciu i udowodnić go dokumentami, cyfrę dochodu, podaną przez składającego wyjaw pasterza duchownego, potwierdzającemi a które możnaby uznać za odpowiednie (kontrakty dzierżawy, certyfikaty cen targowych lub szacunkowych itp.).

Jeżeli dochód ten wyjaśniają księgi główne i zapisy urzędu podatkowego, za podstawę wziąć należy ostatnią tamże zapisaną cyfrę dochodu i dołączyć do wyjawu potwierdzenie urzędu podatkowego.

Gdyby w myśl §fu 3 I, lit. d, ustęp 2 ustawy roszezono sobie prawo do potrącenia z dochodu, który przynoszą kapitały lub renty, należy odpowiednio uzasadnić te roszezenia w wyjawie, w rubryce „Uwagi“ a wtedy tylko może im stać się zadosyć, jeżeli chodzi o koszta do uzyskania dochodu potrzebne i regularnie powtarzające się, stosunkowo za wielkie, których wymagają szczególne okoliczności i stosunki miejscowe.

- e) Przychody z nadwyżek miejscowego majątku kościelnego udowodnić należy dokumentami, na których się opierają.

f) Co się tyczy opłat kościelnych, dołączyć trzeba do wyjawu, w celu oznaczenia ich sumy ryczałtowej, w myśl §fu 3go I, lit. f ustawy, potwierdzony przez urząd dziekański wykaz średniej z ostatnich sześciu lat ilości dokonanych aktów, opłatom podlegających, podług klas oddzielnie zestawionych i opłat za nie przypadających, jakoteż średniej ilości i sumy opłat kościelnych nie uzyskanych z przyczyny ubóstwa lub z innych przyczyn. W wyjawie położyć winien pasterz duchowny tymczasowo średnią z sześciu lat sumę opłat kościelnych, rzeczywiście uzyskanych, po straceniu kwoty 30 zł. wal. austr.

Stanowczą sumę opłat kościelnych, które mają być policzone, oznaczy Władza administracyjna krajowa w porozumieniu z biskupem dycezyi, albo, jeżeliby porozumienie do skutku nie przyszło, Minister wyznań, poczem zarządzone będzie sprostowanie sumy opłat kościelnych w wyjawie zamieszczonej.

Dochód ze wszystkich, przed dniem 15 czerwca 1885, przy kościele i beneficyum w pewnej oznaczonej kwocie utworzonych stypendyj mszalnych i fundacyj na służbę Bożą, bez różnicy, czy zapis fundacyjny został już wygotowany czy nie, udowodnić należy wykazem, w którym, z odwołaniem się do dokumentów, dotyczących się utworzenia fundacyj, podać należy oddzielnie rodzaj i ilość funkcji fundacyjnych, dzień odprawiania tychże, kapitały na pokrycie fundacyj, tudzież jak są ulokowane i jaki niosą dochód, наконец, jak ten ostatni jest dzielony.

Jeżeli wliczeniu dochodu fundacyi sprzeciwia się postanowienie zapisu fundacyjnego, dołączyć należy ten zapis fundacyjny do wyjawu a względnie do prze-rzeczonego wykazu.

II.

- a) Podatki monarsze od przychodów, które mają być wyjawiane, podatki krajowe, powiatowe i gminne i wszelkie inne należitości, które na zasadzie ustawy mają być płacone na cele publiczne, jakoteż równoważnik należitości, udowadniać trzeba właściwemi książeczkami podatkowemi, certyfikatami, nakazami zapłaty itp.
- b) We względzie wydatków biurowych na utrzymywanie metryk, gdzie nie mają być opędzane z majątku kościelnego, tudzież wydatków, które mogą być policzone za sprawowanie urzędu dziekańskiego (wikaryatu powiatowego), wydane będą później osobnem rozporządzeniem potrzebne postanowienia.
- c) Do świadczeń w pieniądzach i wartościach pieniężnych z tytułu obowiązków, ciężających na przychodzie, należy mianowicie prawidłowe utrzymywanie ustanowionych przy urzędzie pasterskim pomocników kapłańskich, dla których można policzyć nową kongruę etatową, o ile nie pokrywa jej właściwy urzędowy przychód pomocnika kapłańskiego. Również zamieszczać należy w tej rubryce jako wydatek place deficyentów, które całkiem lub w części pokrywane być mają z przychodu beneficyalnego.

O ile obowiązek takich świadczeń nie opiera się na ustawie, dołączyć należy do wyjawu dokumenty, które się ich tyczą.

- d) Postanowienie §fu 3go II, lit. e ustawy nadaje beneficyantowi prawo wymagania z funduszu religijnego w każdym z osobna przypadku tylko większych

wydatków na budowę, uszczuplających należącą się mu kongrucę, rozumie się w granicach wymiaru tejże kongruy.

Takie wydatki na budowę, które beneficjant ponosi przed 1 stycznia 1886, nie będą brane na uwagę; wydatki zaś na rok 1886 o tyle tylko mogą być przedmiotem roszczenia, o ile z ich przyczyny wynika potrzeba uzupełnienia kongruy dla pomocników kapłańskich, przy owymże urządzie pasterskim ustanowionych.

Wydatki na budowę, dotyczące się budynków lub części budynków w najem puszczonech, nie mogą być brane na uwagę z przyczyny, że w §fie 3cim I, lit. b ustawy, koszt utrzymania i amortyzacyi są już uwzględnione.

Udzielanie pozwolenia do zamieszczania wydatków nadzwyczajnych, np. na zabezpieczanie potrzebnej ilości wody w myśl przedostatniego ustępu §fu 3go ustawy jest rzeczą Ministra wyznań.

§. 4.

Władza administracyjna powiatowa winna zbadać, czy wyjawy do niej wniesione, są pod względem formy należycie wygotowane i potrzebnymi załączkami opatrzone; — jeżeli niema potrzeby zwrócenia wyjawów do uzupełnienia lub poprawienia, Władza administracyjna powiatowa winna je jak najrychlej przedstawić ze swemi uwagami Władzy krajowej.

§. 5.

Jeżeli wyjaw lub niektóre jego pozycye wzniesają jakie wątpliwości, Władza administracyjna powiatowa zarządzić ma dochodzenia w celu ich wyjaśnienia.

Gdy w takim razie chodzi o oznaczenie wartości przychodu w naturze, lub o przychód zmienny z wyjątkiem takiego, który jest udowodniony dokumentami urzędu podatkowego, natenczas, jeżeli nie można oznaczyć wartości na podstawie zapisków urzędowych, zarządzić należy sporządzenie wywodu szacunkowego pod kierunkiem Władzy administracyjnej powiatowej, przyzawszy do tego dwóch biegłych. Jeżeli wynik tegoż będzie wynosił więcej niż 20 od sta wyjawionego czystego przychodu, koszt sporządzenia wywodu szacunkowego ponieść ma pasterz duchowny, który wyjaw złożył.

§. 6.

Władza krajowa winna wyjawy zbadać, według okoliczności zarządzić ich uzupełnienie i o zamierzonym ich sprostowaniu uwiadomić ordynaryat, przy którejto sposobności usiłować ma także porozumieć się z biskupem diecezji co do sumy ryczałtowej opłat kościelnych, która ma być w wyjawie umieszczona (§. 3 I, lit. f ustawy). Jeżeliby porozumienie do skutku nie przyszło, postarać się należy, aby Minister wyznań oznaczył, jaka suma ryczałtowa ma być umieszczona.

Gdy nadejdzie odpowiedź ordynaryatu a według okoliczności, gdy Minister wyznań oznaczy sumę ryczałtową opłat kościelnych, przystąpić należy niezwłocznie do wydania orzeczenia we względzie sprostowania.

§. 7.

Przy badaniu wyjawów rozstrząsać należy przedewszystkiem te, od których sprostowania zależy przyznanie podwyższenia dotacyi pomocników kapłańskich lub deficyentów.

§. 8.

Rezolucją Władzy krajowej, tyczącą się sprostowania wyjawu i zaasygnowania uzupełnienia dotacyi, wystósowaną wprost do pasterza duchownego, składającego wyjaw, przesłać należy z krótkim uzasadnieniem za pośrednictwem Władzy administracyjnej powiatowej.

W rezolucyi tej wyrazić należy, czy i jakie uzupełnienie dotacyi w myśl artykułu II §fu 9 ustawy od dnia 1 stycznia 1886 a według okoliczności 1887 i 1888 ma być wypłacone.

§. 9.

Przeciwko rezolucyi Władzy krajowej można za pośrednictwem Władzy administracyjnej powiatowej podać w przeciągu czterech tygodni od jej doręczenia rekurs do ministerstwa wyznań i oświecenia.

Do rekursu dołączyć należy odrzucaną rezolucją, tudzież wyjaw i wszystkie zwrócone załączki.

Władza administracyjna krajowa winna podane rekursy jak najrychlej przedstawić, dołączwszy do nich akta poprzednie i ocenienie wywodów rekursowych.

Gdy postępowanie tyczące się sprostowania stanie się prawomocnem, zakomunikować należy ordynaryatowi wykaz przyznanych uzupełnień dotacyi.

§. 10.

W przypadkach, w których zachodzą okoliczności §fu 4go, ustępu 1 ustawy, postępowanie karne wytoczyć ma Władza administracyjna powiatowa, rekurs jednak ustawowy jest dozwolony.

§. 11.

Orzeczenie tyczące się sprostowania może być z urzędu kiedykolwiek podane superrewizyi a według okoliczności zmienione.

§. 12.

Uzupełnienia dotacyj będą asygnowane i wypłacane w wymiarach w artykule II §fu 9go ustawy, podanych w sposób dotychczas przyjęty a mianowicie pomocnikom kapłańskim, tam gdzie to się dotąd działo, do rąk przełożonego plebana.

§. 13.

Drugie egzemplarze wyjawów pozostać mają u Władzy krajowej.

Z polecenia Ministra wyznań, tudzież za każdym razem, gdy się zmienia osoba pasterza duchownego, należy wyjawy ponawiać.

O zmianach w iściznie majątku beneficyalnego, mających wpływ na przychód miejscowy a tem samem na uzupełnienie dotacyi, winien beneficjant niezwłocznie donieść dla uniknienia skutków szkodliwych, ustanowionych w §fie 4 ustawy.

W skutek takiego doniesienia o zmianie, wyjaw winien być poprawiony a to stać się ma z odpowiedniem zastosowaniem przepisów powyższych, tyczących się sprostowania wyjawu.

§. 14.

Aż do czasu, w którym nowe place w myśl artykułu II, §fu 9go ustawy zostaną zaasygnowane, wypłacane będą pasterzom duchownym dochody dotychczas pobierane na rachunek nowej dotacyi a razem z zaasygnowaniem nowej dotacyi uskutecznione będzie wyrównanie.

§. 15.

Z zaasygnowaniem nowych plac wstrzymać należy wypłatę owych kwot, które wyznaczone były niektórym pasterzom duchownym wyłącznie na polepszenie ich utrzymania albo wyraźnie „aż do podwyższenia kongruy“.

§. 16.

Place podwyższone, w §fie 5 ustawy wyznaczone, mają być przyznane prowizorom opróżnionych prebend, urzędującym już w dniu 1 stycznia 1886, od tego dnia, tym zaś, którzy później będą ustanowieni, od dnia wstąpienia.

Prowizorowie zawiadujący temporaliami, mają prawo brać sobie placę, która się im należy, z dochodów beneficyum, i zamieszczania jej w rachunku interkalarnym jako wydatku.

Zresztą przepisy dotychczasowe, tyjące się składania rachunków z przychodów i wydatków opróżnionych prebend (rachunku interkalarnego), nie ulegają zmianie.

Prowizorowie opróżnionych prebend, których placa miesięczna wynosi więcej niż 30 zł., winni od 1 stycznia 1886 odprawiać msze fundacyjne bezpłatnie.

Wynagrodzenia prowizorów zamiejskowych, pełniących obowiązki w dniu 1 stycznia 1885, oznaczać będzie Władza krajowa po zniesieniu się z ordynaryatem w granicy nieprzekraczalnej, w §fie 5tym, ustępie 3 ustawy postanowionej, ze względu na odległość i ilość parafian opróżnionego urzędu pasterskiego o tyle wcześniej, aby od 1 stycznia 1886 mogły być wypłacane.

§. 17.

Emerytury pasterzy duchownych, będących już deficyentami, uzupełnić należy w myśl §fu 6go, ustępu 1 i 2 i wzoru II ustawy po oznaczeniu lat ich służby, z urzędu zarządzonem i nowe emerytury wypłacać od 1 stycznia 1886 z funduszu religijnego z pozostawieniem tego co dotąd pasterzom duchownym dawniej samodzielny z przychodu prebendy na ich rachunek płacono a z wstrzymaniem dawnych plac.

Na pokrycie emerytur pasterzy duchownych samodzielnych, którzy od 1 stycznia 1886 przeniesieni będą do rzędu deficyentów, używać należy przede wszystkim nadwyżkę przychodu prebendy, na której w ostatnim czasie pełnili obowiązki.

Wzór A.

Archidiecezja . . . . .

Powiat administracyjny . . . .

Dziekanat . . . . .

Okrąg podatkowy . . . . .

W y j a w

przychodu plebanii w . . . . .
 zostającej pod patronatem . . . . . celem
 uzupełnienia dotacyi z funduszu religijnego w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia
 1885 (Dz. u. p. Nr. 47).

Stan z . . . . . 1885.

Na tej plebanii ustanowieni są:

1 proboszcz,

2 pomocnicy kapłańscy.

Z tych jeden pomocnik kapłański ma ufundowany przychód lokalny (wykazywany w wyjawie dodatkowym).

Z . . . . załączkami.

P r z y c h ó d.

Liczba bieżąca	Nr. Załączki	Przedmiot	Kwota w wal. austr.		Uwaga
			zł.	c.	
1	$\frac{1}{1}$	Dochód z gruntów plebańskich	100	.	ad 1. stosownie do podatko- wego arkusza posiadania ddo. . . . . . . L. . . . .
2	$\frac{2}{1}$	Dochód z gruntów kościelnych „in partem con- gruae“	60	.	ad 2. stosownie do podatko- wego arkusza posiadania ddo. . . . . . . L. . . . .
3	$\frac{3}{1}$	Czynsz za budynki puszczone w najem	40	.	ad 3. stosownie do certyfikatu podatkowego ddo. . . L. . . .
4	$\frac{4}{1}$	Dochód z kapitałów, ulokowanych: a) w funduszach publicznych . . . . . b) u prywatnych	75 180	60 .	ad 4. stosownie do wykazu ddo. . . . .
5	$\frac{5-7}{3}$	Dochód z praw użytkowania, przedsiębiorstw przemysłowych i ze stałych dotacyj w na- turze	40	.	ad 5. stosownie do potwier- dzenia urzędu podatkowego ddo. . . . . a względnie kontraktu dzierżawy ddo. . . . . . . i wykazu cen targowych ddo. . . . .
6	$\frac{8}{1}$	Dochód ze stałych rent i dotacyj w pieniądzu i wartościach pieniężnych	180	.	ad 6. stosownie do wykazu ddo. . . . .
7	$\frac{9}{1}$	Wpływ z nadwyżek miejscowego majątku ko- ścielnego	10	.	ad 5. stosownie do rozporzą- dzenia . . . . . L. . . . .
8	$\frac{10}{1}$	Opłaty kościelne			ad 8. wykaz potwierdzony przez dziekanat w myśl §fu 3 1, lit. f, rozporządzenia wykonaw- czego do ustawy z 19/4 1885 (Dz. u. p. Nr. 47).
9	$\frac{11-12}{2}$	Należitości fundacyjne	297	20	ad 9. stosownie do wykazu z . . . . . , z przyczyny pominięcia fundacyi Andrzeja Müllera, dołącza się zapis fun- dacyjny z dnia . . . . .
Suma przychodów .					

W y d a t k i.

Liczba bieżąca	Nr. Załączki	Przedmiot	Kwota w wal. austr.		Uwaga
			zł.	c.	
1	1—3 3	Podatki monarsze, krajowe, powiatowe i gminne .	21 28	34 26	ad 1. stosownie do książki podatkowej, certyfikatu podat- kowego ddo. . . . . i na- kazu zapłaty ddo. . . . . Nr. reg. . . . .
		Równoważnik należytości	10	15	
2	4 1	Utrzymywanie metryk; wydatki biurowe	2	10	ad 2. stosownie do potwier- dzonego przez dziekanat wy- kazu z . . . . . w myśl §fu 3go II, lit. b rozporządzenia wykonawczego.
3	—	Wydatki na sprawowanie urzędu dziekańskiego .	150		
4	5 1	Ryczałtowa opłata kościelna proboszczowi w .	10		ad 4. stosownie do aktu erekeyjnego plebanii.
5	6 1	Na utrzymanie drugiego pomocnika kapłańskiego	210		
6	7 1	Emerytura poprzednikowi, w kwocie	50		
7	8 1	Czynsz za grunta kościelne „in partem con- gruae“	10		ad 7. stosownie do aktu erekeyjnego plebanii.
8	9 1	Innym księżom za odprawianie mszy fundacyj- nych			ad 8. stosownie do wykazu ddo. . . . .
		Suma wydatków .			
		Gdy przychody wynoszą			
		czysty dochód czyni . . . . . a ponieważ nowa kongrua tego urzędu paster- skiego wynosić ma			
		niedobór wynosi rocznie			
		Z tego przypada na 2 pomocników kapłańskich .			
		Na pasterza duchownego			

N. N.,
proboszcz.

Wzór B.

Wyjaw dodatkowy

tyczący się osobnego dochodu pierwszego pomocnika kapłańskiego na plebanii w . . . . .

Liczba bieżąca	Nr. Załączki	Przedmiot	Kwota w wal. austr.		Uwaga
	ilość		zł.	c.	
	I I	Fundacya wikaryacka. Dochody pierwszego wikarego.			Dołącza się dokument fundacyjny ddo. . . . .
1		Procenta od kapitału fundacyjnego	252		ad 1. Renta papierowa Nr. 7560, ddo. 1 lutego 1872 na 6.000 zł. po 5% po straceniu 16% na podatek dochodowy.
		Wydatki.			
		Z porównania powyższego przychodu	252		
		z nową kongruą wynoszącą	350		
		okazuje się niedobór roczny	98		

N. N.,
proboszcz.

N. N.,
1. pomocnik kapłański
na plebanii . . . . .

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXII. — Wydana i rozesłana dnia 25 lipca 1885.

100.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 4 lipca 1885,

którem wydaje się przepis o umundurowaniu: a) urzędników i aspirantów na urzędników, tudzież b) urzędników niższych i zastępców urzędników niższych kolei żelaznych rządowych i prywatnych.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia z dnia 20 czerwca 1885, wydaje się przepis poniżej zamieszczony, tyczący się umundurowania:

- a) urzędników i aspirantów na urzędników, tudzież
- b) urzędników niższych i zastępców urzędników niższych kolei żelaznych rządowych i prywatnych.

W skutek tego postanowienia dotychczasowego przepisu, ogłoszonego na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 14 marca 1857, rozporządzeniem ministerstwa handlu z dnia 3 kwietnia 1857 (Dz. u. p. Nr. 76), tracą dla rzeczonych urzędników moc obowiązującą, o ile tego przepis niniejszy wymaga.

Co się tyczy ubioru służbowego sług kolei żelaznych rządowych i prywatnych nie ulega on na teraz żadnej zmianie i owe postanowienia rzeczzonego dotychczasowego przepisu, które się jego tyczą, zatrzymują moc swoje.

Pino r. w.

Przepis

tyczący się umundurowania: a) urzędników i aspirantów na urzędników, tudzież b) urzędników niższych i zastępców urzędników niższych kolei żelaznych rządowych i prywatnych.

I. Postanowienia ogólne.

§. 1.

Urzędnikom i aspirantom na urzędników, urzędnikom niższym i zastępcom urzędników niższych kolei żelaznych rządowych i prywatnych, pozwala się nosić w służbie i po za służbą, mianowicie podczas uroczystości, ubiór honorowy, t. j. mundur.

O ile urzędnicy ci stykają się z publicznością w służbie wykonawczej, są obowiązani do noszenia w służbie munduru.

§. 2.

Do umundurowania urzędników ustanawia się ośm klas munduru, dla urzędników niższych trzy klasy a dla aspirantów na urzędników i dla zastępców urzędników po jednej klasie.

Kapelusz i szpadę nosić należy tylko podczas uroczystości, do codziennego użytku służyć ma czapka.

§. 3.

We względzie zaliczania urzędników i urzędników niższych, mających posady przy kolejach rządowych do odpowiednich klas, wyda Minister handlu stósowne rozporządzenia.

We względzie zaliczania urzędników i urzędników niższych, mających posady przy kolejach prywatnych do odpowiednich klas, jakoteż we względzie godeł firmy przedsiębiorstwa, które umieszczone być mają na guzikach mundurowych i różach kapeluszy, każdy zarząd winien najprzód przedstawić ministerstwu handlu swoje wnioski w przeciągu sześciu tygodni od ogłoszenia niniejszego przepisu.

§. 4.

Urzędnicy, których się tyczy przepis niniejszy i którzy pełnią obowiązki w służbie wykonawczej, obowiązani są sprawić sobie odpowiedni mundur najpóźniej w przeciągu jednego roku od zatwierdzenia, do której klasy mają należeć.

§. 5.

Nowe przedsiębiorstwa kolei prywatnych, w myśl §fu 2go Porządku ruchu kolei żelaznych z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), proszące o pozwolenie do otwarcia ruchu na kolei, winny jak dotychczas udowodnić komisji, która będzie badała, czy kolej jest przysposobiona do otwarcia na niej ruchu, że ministerstwo handlu zatwierdziło zaliczenie urzędników do odpowiednich klas mundurowych i że urzędnicy zaopatrzyli się w przepisane mundury.

II. Opis munduru urzędników.

A. Mundur galowy.

§. 6.

Mundur (Fig. 1) wszystkich klas jest z przedniego, ciemno-błękitnego sukna ze stojącym kołnierzem i wyłogami z takiegoż sukna i podszewką z czarnej gładkiej jedwabnej materyi.

Kołnierz stojący, podszyty suknem ciemno-błękitnem, ma podkład pojedynczy, przezco z formy nie wychodzi a jednak jest miękki. U mundurów wszystkich klas ma 4 *cm* wysokości i jest z lekka zaokrąglony na przekątnej o 1·3 *cm*.

Część górna dochodzi do bioder i zapina się na dwa rzędy guzików posrebrzanych, których jest po siedm w każdym rzędzie (Fig. 7). Najwyższy guzik oddalony jest od osady kołnierza o 1·3 *cm*, najniższy przymocowany na szwie stanu w ten sposób, że gdy mundur jest zapięty, dwa najwyższe guziki są od siebie oddalone o 10·5 *cm*, dwa zaś najniższe o 9·5 *cm*. Poły mają przednie końce zaokrąglone a długość ich jest taka, że gdy ręce są wolno spuszczone, dochodzą do końca wyciągniętego środkowego palca. Zachodzą one na siebie z przodu jak wskazuje szerokość dwóch rzędów guzików a z tyłu jak wskazuje dolna szerokość pleców.

Na lewym boku poniżej stanu jest w mundurze rozpór poziomy na rękojęć szpady.

W kierunku dwóch szwów plecowych, obie poły tworzą po jednym fałdzie pionowym a tam, gdzie się te fałdy schodzą ze szwami plecowymi, przszyty jest z jednej i z drugiej strony wielki guzik. Poniżej tych guzików wycięte są w fałdach obu pól kieszenie i nakryte klapami podwójnie wykrojonemi, opatrzonemi każda dwoma guzikami.

Rękawy mają przy przegubie rozpór 10·5 *cm* długi i są opatrzone wyłogiem 6·5 *cm* szerokim, którego górny brzeg jest lekko zaokrąglony.

Rozpór jest zapięty, do czego służy guziczek przytwierdzony do dolnej i dziurka w górnej części rękawa.

Brzegi munduru, tudzież szew kołnierza i górny brzeg wyłogów u rękawów, opatrzone są wypustką pomarańczowo-żółtą sukienną.

Na guzikach wybite są znaki firmy kolei.

§. 7.

Spodnie są z sukna przedniego ciemno-błękitnego od 6—8 klasy z wypustką z takiegoż samego sukna.

§. 8.

Odznakami (Fig. 11 i 12) dla urzędników kolei rządowych są rozety na kołnierzu podług Fig. 11 *a*, dla urzędników kolei prywatnych obrączki na kołnierzu podług Fig. 11 *b*, tudzież galony srebrne na kołnierzu i na wyłogach u rękawów, jakoteż na zewnętrznym szwie bocznym spodni, a mianowicie:

- a*) U mundurów 8 klasy jedna srebrna rozeta (obraczka) na kołnierzu,
- b*) " " 7 " dwie srebrne rozety (obraczki) na kołnierzu,
- c*) " " 6 " trzy " " " " " "
- d*) " " 5 " galon na 3·3 *cm* szeroki i złota rozeta (obraczka) na kołnierzu, galon 3·3 *cm* szeroki na wyłogu u rękawa i galon 2·6 *cm* szeroki na zewnętrznym szwie bocznym spodni,

- e) u mundurów 4 klasy takie same galony jak u mundurów 5 klasy i dwie złote rozety (obrączki) na kołnierzu,
- f) u mundurów 3 klasy takie same galony jak u mundurów 4 i 5 klasy i trzy złote rozety (obrączki) na kołnierzu,
- g) u mundurów 2 klasy galon 3·3 *cm* szeroki i złota rozeta (obrączka) na kołnierzu, galon 5·3 *cm* szeroki na wyłogach u rękawów i po dwa galony 2·6 *cm* szerokie, oddzielone wypustką pomarańczowo-żółtą na zewnętrznym szwie bocznym spodni,
- h) u mundurów 1 klasy takie same galony jak u mundurów 2 klasy i dwie złote rozety (obrączki) na kołnierzu.

§. 9.

Kapelusz (Fig. 8 *a, b, c, d i e*) z czarnej pilśni obszuty jest po brzegach czarną wstążką jedwabną morową a z prawej strony przypięta jest czarna kokarda.

Obłoga przytwierdzona z prawej strony guzikiem mundurowym na kapeluszu do mundurów 1 do 5 klasy, składa się z sześciu rzędów builonów srebrnych (Fig. 8 *e*), z których dwa środkowe są splecione, u kapeluszy do mundurów 6 aż do 8 klasy z galonu srebrnego.

W obu rogach kapelusza umieszczone są róże z builonów srebrnych, w środku z tarczą aksamitną czarną, na której wyhaftowane są srebrem godła kolei.

§. 10.

Szpada (Fig. 9 i 9 *a*) wisi na pendencie, zrobionym z czarnej skóry kozłowej bez żadnych ozdób, który nosi się pod mundurem.

Rękojeść szpady, gdy mundur jest zapięty, wystawać ma rozporem w mundurze zrobionym.

§. 11.

Paletot (Fig. 4) z sukna ciemno-błękitnego, ciężkiego lub lżejszego albo z bai bez wypustek, z kapturem do przytwierdzania za pomocą pętlic i guzików i kołnierzem wyłożonym z czarnego aksamitu.

Powinien być tak długi, aby całkiem osłaniał ciało od szyi aż do 10—12 *cm* poniżej goleni i zapinać się ma na dwa rzędy wielkich czarnych guzików rogowych, po 6 w każdym rzędzie. W wysokości bioder jest zapona 6 *cm* szeroka, 37 *cm* długa, opatrzona dwoma guzikami rogowymi i dwiema dziurkami.

Z lewej strony piersi jest kieszeń z otworem wewnątrz a w wysokości zapyony dwie kieszenie nakryte klapami.

§. 12.

Krawat z czarnej gładkiej materyi jedwabnej z wypustką płócienną białą.

§. 13.

Rękawiczki białe skórzane do prania.

B. Mundur codzienny.

§. 14.

Surdut (Fig. 2) jest z przedniego, ciemno-błękitnego sukna, z podszewką z czarnej gładkiej materyi jedwabnej lub wełnianej. Dwie części piersiowe (prze-

dnie) surduta zachodzą w środku piersi jedna na drugą i tworzą dwie wykładki u góry kończyste. Na obu jest po siedm guzików równo od siebie oddalonych, które są metalowe, posrebrzane, z godłami kolei. Guzik najwyższy oddalony jest o 3 *cm* od osady kołnierza a 12 *cm* od brzegu wykładki, najniższy 9 *cm* od brzegu wykładki. W podszewce lewej części piersiowej osadzona jest kieszeń, mająca 15 *cm* szerokości.

Długość pól jest taka, że gdy ręce są wolno spuszczone, dochodzą do końca palca środkowego wyciągniętego i są ku dołowi rozszerzone, mianowicie zachodzą na siebie z przodu jak wskazuje szerokość wykładek a z tyłu jak wskazuje dolna szerokość pleców.

Na lewym boku poniżej stanu jest rozpór poziomy na rękojść szpady.

W kierunku dwóch szwów plecowych, obie poły tworzą z tyłu po jednym fałdzie pionowym a w każdym z nich jest kieszeń osłonięta klapą prostą od dołu zaokrągloną z guzikiem.

Rękawy nie są rozcięte i mają wyłogi 9 *cm* szerokie z tego samego sukna.

Kołnierz ma podszewkę z tego samego sukna i jest tak skrojony, że po wyłożeniu z tyłu, w środku i po obu przednich prostokątnych rogach przy wykładce ma 4 *cm* szerokości.

Odznakami (Fig. 10 i 10 *a*) są na wylogach rękawów galony lub galoniki srebrne, a mianowicie:

- a*) u mundurów 8 klasy galonik 7 *mm* szeroki,
- b*) „ „ 7 „ dwa a
- c*) „ „ 6 „ trzy takie galoniki, zetkane paskiem jedwabnym czarnym 2 *mm* szerokim,
- d*) u mundurów 5 klasy galon 3·3 *cm* szeroki, do którego górnego brzegu przytkany jest paskiem czarnym jedwabnym 2 *mm* szerokim, galonik 7 *mm* szeroki,
- e*) u mundurów 4 klasy takiż galon, do którego paskiem czarnym jedwabnym 2 *mm* szerokim, przytkane są dwa galoniki 7 *mm* szerokie,
- f*) u mundurów 3 klasy takiż galon, do którego paskiem czarnym jedwabnym, 2 *mm* szerokim, przytkane są trzy galoniki 7 *mm* szerokie,
- g*) u mundurów 2 klasy galon 5·3 *cm* szeroki, do którego przytkany jest galonik 7 *mm* szeroki i
- h*) u mundurów 1 klasy takiż galon, do którego przytkane są dwa galoniki 7 *mm* szerokie.

§. 15.

Spodnie wszystkich klas jednakowe, są ze sukna błękitno-szarego, z wypustką z takiegoż sukna na szwach podłużnych zewnętrznych.

W lecie można nosić spodnie z materyi wełnianej barwy płótna żaglowego lub z materyi do prania białej lub niebielonej jednobarwnej.

§. 16.

Czapka (Fig. 5, 6 i 6 *a*) jest z sukna ciemno-błękitnego z wstążką *moire antique* i tarczą skórzaną czarną, z przodu z kołem opatrzonem dwoma skrzydłami.

Podpinka przytwierdzona jest dwoma guzikami posrebrzanymi tego samego stępla co guziki mundurowe.

Na wstążce *moire antique* znajdują się galoniki srebrne, dla 1 i 2 klasy trzy, 7 *mm* szerokie.

Dla 3, 4 i 5 klasy dwa takie galoniki a dla 6, 7 i 8 klasy jeden taki galonik.

Urzędnik sprawujący służbę przy ruehu, winien nosić taką samą czapkę, lecz z czerwonego sukna zamiast z błękitnego.

§. 17.

Kamizelka jest zrobiona z przedniego sukna ciemno-błękitnego, część tylna z czarnego kanawasu, jest z przodu na dół ku piersiom na 2—4 *cm* wycięta i zapina się na ośm guziczków, na przednim brzegu prawej strony piersi przyszytych, metalowych, posrebrzanych (z takim samym stępem jak guziki na mundurze). Przednie dolne rogi obu części piersi są skośnie ścięte, po bokach z jednej i z drugiej strony są kieszenie z otworem obłożonym listewką sukienną 2 *cm* szeroką. Część tylna ma w środku rozpór 7 *cm* długi i opatrzona jest zaponą ze sprzączką do ściągania.

§. 18.

Paletot taki sam jak do munduru galowego.

§. 19.

Krawat z materyi jedwabnej czarnej 2·2 *cm* szeroki, 77—80 *cm* długi z obu końcami prostokątnymi, zawijazuje się z przodu na węzeł z dwiema krótkimi karkami i końcami.

§. 20.

Koszula biała.

§. 21.

Kapelusza i szpady zwyczajnie nie nosi się do munduru codziennego.

§. 22.

Każdemu zarządowi kolejowemu zostawia się oznaczenie, w których stacyach mniejszego znaczenia i przy których czynnościach służbowych w ogóle pozwala się zamiast munduru codziennego (§. 14) nosić surdut wolny (Fig. 3).

Jest on z sukna przedniego ciemno-błękitnego z kołnierzem wyłożonym z tego samego sukna, wygodny, gdy ręce są wolno spuszczone, dochodzi mniej więcej o 7 *cm* dalej niż brzeg rękawów.

Surdut wolny zapina się na dwa rzędy guzików, metalowych posrebrzanych, których jest po pięć, równo od siebie oddalonych (takich samych jak na mundurze). Dwa najwyższe guziki przytwierdzone są o 3 *cm* poniżej osady kołnierza a dwa najniższe około 20 *cm* po nad dolnym brzegiem surduta, w taki sposób, że gdy surdut jest zapięty, rzędy guzików oddalone są od siebie około 10—12 *cm*.

W obu przednich częściach surduta od zewnątrz 18 *cm* od brzegu przedniego a 20—22 *cm* od brzegu dolnego są kieszenie poziome osłonięte klapą 7 *cm* szeroką. Część tylna surduta składa się z dwóch kawałków a szew środkowy jest od dołu na 8—10 *cm* rozpróty. Po lewej stronie piersi jest od wewnątrz kieszeń boczna 13 *cm* szeroka. Rękawy nie są rozpróte przy przegubie ręki i mają wyłogi 9 *cm* szerokie. Kołnierz ma podszewkę z tego samego sukna i jest tak skrojony, że po wyłożeniu z tyłu, we środku i na obu przednich prostokątnych rogach przy wykładkach ma 4 *cm* szerokości.

Surdut wolny bez odznak na kołnierzu lub wyłogach rękawów jest jednokowy dla wszystkich klas.

Kapelusza i szpady nie wolno brać do tego surduta.

III. Opis munduru aspirantów.

§. 23.

Mundur galowy i codzienny, jakoteż surdut wolny aspirantów jest całkiem taki sam jak urzędników 8 klasy, z tą różnicą, że na kołnierzu munduru galowego, na wyłogach munduru codziennego i na czapce niema rozet (obrączek) i galoników srebrnych.

IV. Opis munduru urzędników niższych.

A. Mundur galowy.

§. 24.

Mundur jest taki sam jak urzędników, dla których przepisany jest mundur 6 aż do 8 klasy z tą różnicą, że rozety (obrączki) na kołnierzu (Fig. 11 *a* dla urzędników kolei rządowych a Fig. 11 *b* dla urzędników kolei prywatnych) nie są srebrne lecz z białego jedwabiu z podkładką sukienną pomarańczowo-żółtą, oprócz tego dolny brzeg kołnierza wszystkich urzędników niższych obszyty jest galonem jedwabnym (Fig. 15) srebrno-szarym, 2 *cm* szerokim.

U munduru 3 klasy dla urzędników niższych jest na kołnierzu jedna rozeta (obrączka), u munduru 2 klasy dwie a u munduru 1 klasy trzy rozety (obrączki).

§. 25.

Spodnie są z sukna błękitno-szarego z wypustką z tego samego sukna na szwach podłużnych zewnętrznych.

§. 26.

Zamiast kapelusza przepisanego dla urzędników, urzędnicy niżsi nosić mają także do munduru galowego czapkę, jak urzędnicy noszący mundur 8 klasy, z tą różnicą, że galonik na wstążce czarnej, tudzież koło z dwoma skrzydłami zrobione są nie ze srebra lecz z srebrno-szarego jedwabiu (Fig. 13).

§. 27.

Szpady nie noszą urzędnicy niżsi.

§. 28.

Paletot, krawaty i rękawiczki takie same jak przepisane dla urzędników.

B. Mundur codzienny.

§. 29.

Mundur taki sam jak jest przepisany dla urzędników noszących mundur 6 aż do 8 klasy, z tą różnicą, że na wyłogach rękawów znajduje się galon 2 *cm*

szeroki z srebrno-szarego jedwabiu (Fig. 14) a oprócz tego u munduru 3 klasy urzędników niższych, galonik jedwabny srebrno-szary 7 mm szeroki, u munduru 2 klasy dwa a na koniec u munduru 1 klasy trzy takie galoniki jedwabne.

Galon i galoniki są z sobą zetkane paskiem czarnym jedwabnym 2 mm szerokim.

§. 30.

Surdut wolny taki sam jak jest przepisany dla urzędników, z tą różnicą, że na wyłogach rękawów znajduje się galon jedwabny srebrno-szary, 2 cm szeroki.

§. 31.

Spodnie takie same jak do munduru galowego. W lecie można nosić spodnie z materyi wełnianej barwy płótna żółtego lub z materyi do prania białej lub niebielonej jednobarwnej.

§. 32.

Czapka, paletot i rękawiczki jak do munduru galowego urzędników niższych.

Kamizelka, krawat i koszula jak do munduru codziennego urzędników.

§. 33.

Zdecydowanie, którzy urzędnicy kolejowi niższego rzędu mają nosić mundur galowy a którzy tylko mundur codzienny albo zamiast munduru codziennego tylko surdut wolny, zostawia się zarządom kolejowym.

V. Opis munduru zastępców urzędników niższych.

§. 34.

Mundur galowy i codzienny, jakoteż surdut wolny zastępców urzędników niższych są całkiem takie same jak urzędników niższych, z tą różnicą, że na kołnierzu munduru galowego niema rozet (obrączek), na wyłogach u rękawów munduru codziennego i surduta wolnego, odznakowego galonika jedwabnego 7 mm szerokiego, jak niemniej galonika jedwabnego na czapce.

Fig. 1.

Fig. 2.

Fig. 3.

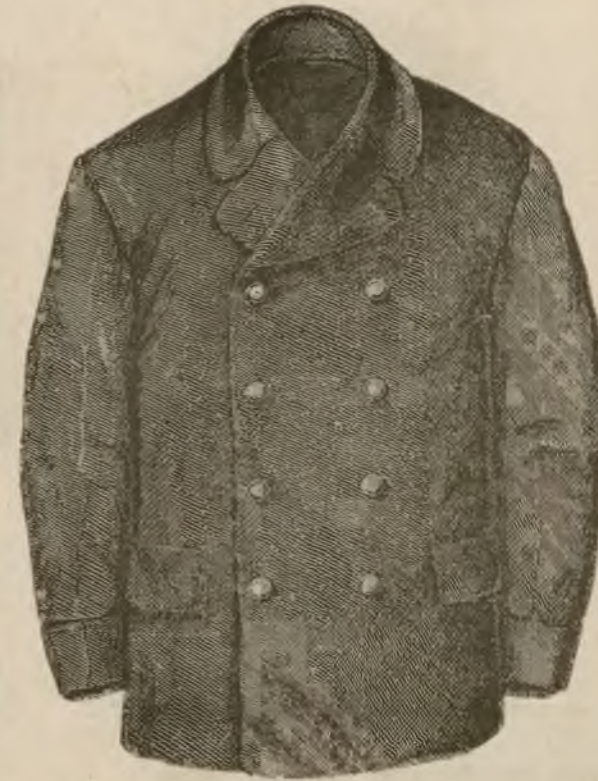

Fig. 4.

Fig. 5.

Fig. 6.

Fig. 6 a.

Fig. 7.

Fig. 8.

Fig. 8 a.

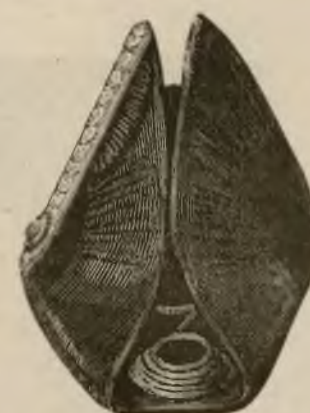

Fig. 8 b.

Fig. 8 c.

Fig. 8 d.

Fig. 8 e.

Fig. 9.

Fig. 9. a.

Fig. 10.

Fig. 10 a.

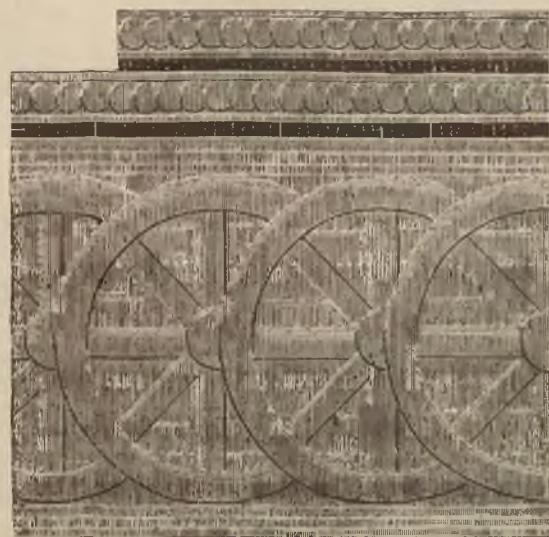

Fig. 11.

Fig. 11 a.

Fig. 11 b.

Fig. 12.

Fig. 13.

Fig. 14.

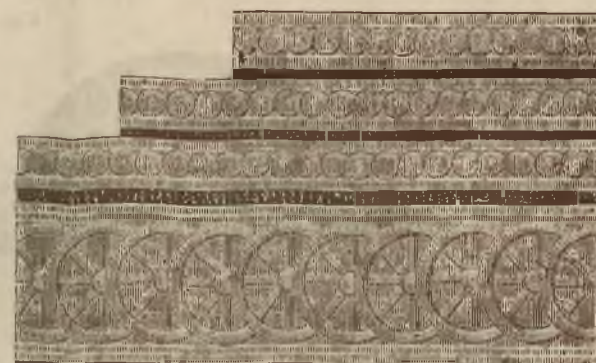

Fig. 15.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 28 lipca 1885.

101.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 8 czerwca 1885, wydane w porozumieniu ze wszystkimi ministerstwami,

**tyczące się liczenia kosztów podróży służbowych i przesiedlań służbowych urzędników i sług
rządowych czynnych, gdy jadą kolejami rządowymi austriackimi.**

Ze względu, iż c. k. urzędnicy i słudzy rządowi czynni uzyskali na liniach kolei rządowych austriackich zniżenie opłat za podróż i przewóz rzeczy, rozporządza się w porozumieniu ze wszystkimi ministerstwami odnośnie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10 marca 1849 (Dz. u. p. Nr. 158), rozporządzenia ministeryalnego z dnia 3 lipca 1854 (Dz. u. p. Nr. 169) i rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23 kwietnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 47), że c. k. urzędnicy i słudzy rządowi za wszystkie podróże służbowe, które mogą odbyć całkiem lub po części temi liniami, zwyczajnie — bez względu, czy koszta podróży mają być policzone na karb Rządu czy Strony, jakoteż za przesiedlenia służbowe, które się temi liniami odbyły, liczyć mogą tylko kwoty, należące się podług zniżonych opłat za podróż i przewóz rzeczy, a mianowicie za tę klasę wagonową, którą urzędnik lub sługa, stosownie do swego stanowiska, według istniejących przepisów miał prawo jechać.

Jeżeli z szczególnych powodów nie można było w jakiejś podróży służbowej korzystać ze zniżenia opłat i w skutek tego liczy się prawidłową opłatę taryfową, trzeba to usprawiedliwić w wykazie kosztów podróży.

Dunajewski r. w.

102.**Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 12 lipca 1885,
wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych,**

zmieniające §. 2 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25 września 1875 (Dz. u. p. Nr. 129) w przedmiocie umieszczania kreski miarowej na szklankach używanych w szynkowniach publicznych.

Zmienia się §. 2 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25 września 1875 (Dz. u. p. Nr. 129) w sposób następujący:

„Za dokładność kreski miarowej jest odpowiedzialny przedsiębiorca szynkowni. Umieszczenie kreski miarowej w miejscu niewłaściwym podlega karze wtedy, gdy zmniejszenie miary wynosi w szklankach 2 i 1 litrowych więcej niż $\frac{1}{100}$, w szklankach na 0·5 aż do 0·1 litra więcej niż $\frac{1}{50}$ prawidłowej pojemności.“

Taaffe r. w.

Pino r. w.

103.**Obwieszczenie ministerstwa handlu z dnia 13 lipca 1885,
dozwalające sprawdzania i cechowania wagi setnej, przeznaczonej do ważenia wagonów kolei
drutowej.**

Na zasadzie rozporządzenia c. k. ministerstwa handlu z dnia 17 lutego 1872 (Dz. u. p. Nr. 17), c. k. komisya główna miar i wag przyjmować ma do sprawdzania i cechowania wagę setną wyrobu firmy Adolf Bleichert i Sp. w Lipsku, przeznaczoną do ważenia wagonów kolei drutowej.

Szczegółowy opis tej wagi z postanowieniami, dotyczącymi jej sprawdzania i obliczania należytości za sprawdzanie i cechowanie, zamieszczony jest w Dzienniku rozporządzeń, dotyczących się miar i wag Nr. 25 z r. 1885.

Pino r. w.

104.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 15 lipca 1885,
o zaprowadzeniu delegacyi komory montecroceńskiej w Miss Sagron.**

W Miss-Sagron w Tyrolu, w okręgu skarbowym trydenckim zaprowadzona została delegacya komory pomocniczej montecroceńskiej, która otrzymała upoważnienia celnicze komory pomocniczej II klasy i rozpoczęła urzędowanie dnia 24 czerwca bieżącego roku.

Dunajewski r. w.

105.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 20 lipca 1885,

tyczące się zaprowadzenia przekazów pocztowych w obrocie pomiędzy monarchją austriacko-węgierską a zjednoczonymi królestwami Wielkiej Brytanii i Irlandyi.

1. Począwszy od 1 sierpnia b. r. zaprowadza się w obrocie pocztowym pomiędzy monarchją austriacko-węgierską a Anglią postępowanie przekazowe i od tego dnia wszystkie zakłady pocztowe monarchyi austriacko-węgierskiej z jednej i urzędy pocztowe królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandyi z drugiej strony, mogą między sobą wymieniać przekazy pocztowe.

2. Za jednym przekazem nie można przesłać do Anglii więcej jak 100 zł. wal. austr. a w odwrotnym kierunku więcej jak 250 franków.

Kwoty przekazowe należy wnosić i będą wypłacane w monarchyi austriacko-węgierskiej monetą papierową austriacką, w Anglii monetą złotą angielską.

Kwoty przekazowe nie będą bezpośrednio przeliczane z waluty austriackiej na angielską i odwrotnie, lecz c. k. urząd pocztowy wymienniczy w Wiedniu będzie zamieniał kwoty przekazane w walucie austriackiej na walutę złotą frankową podług bieżącego kursu giełdowego wiedeńskiego 20frankówki złotej a urząd pocztowy wymienniczy angielski w Londynie tę walutę frankową na walutę złotą angielską podług stałego kursu. Podobnie kwoty przesyłane za przekazem w odwrotnym kierunku walutą złotą angielską będzie najprzód zamieniał urząd pocztowy londyński na walutę złotą frankową a następnie urząd pocztowy wiedeński na walutę austriacką.

3. Gdy się posyła przekazem do Anglii, opłata wynosi: 20 c. od kwot aż do 20 zł. wal. austr. włącznie a o 10 c. więcej za każde następne 10 zł. lub część tej kwoty i uiszcza się z niej zawsze posyłający przez przyklepianie znaczków listowych na blankiecie przekazowym. Opłaty od przekazów pocztowych wysyłanych z Anglii mają także płacić z góry tamtejsi oddawcy, przeto urzędy pocztowe wypłacające nie mogą pobierać od takich przekazów pocztowych żadnego portoryum.

Za doręczenie przekazów pocztowych z Anglii pobierane będzie takie samo wręczne i awizowe jak od przekazów pocztowych wewnętrznych.

4. Na przekazy pocztowe do Anglii, oddawane w monarchyi austriacko-węgierskiej, używać należy blankietów przeznaczonych do obrotu międzynarodowego.

Oddawca napisać ma na odcinku swoje imię i nazwisko tudzież adres, na blankiecie przekazowym kwotę, którą przekazuje w złotych i centach wal. austr. cyframi, złote także głoskami, wreszcie całe nazwisko i przynajmniej początkowe litery imienia adresata lub jego firmę i dokładny jego adres z dołożeniem nazwy kraju przeznaczenia „Anglia“. Na odcinku nie wolno pisać żadnych uwiadomień.

Przekazy na kwoty, które złożone zostały w Anglii dla adresatów w Austrii przebywających, będzie pisywał na własnych białych blankietach urząd pocztowy wymienniczy wiedeński, poczem posyłane będą tak samo jak przekazy pocztowe tutejszo-krajowe do właściwych urzędów pocztowych wydawczych.

5. Przekazy pocztowe telegraficzne, tudzież z żądaniem doręczenia przez umyślnego, lub z dopiskiem „poste restante“ nie będą przyjmowane. Również polecenie lub branie rewersu zwrotnego nie jest dozwolone.

6. Kwotę przekazaną odebrać należy w urzędzie pocztowym miejsca przeznaczenia najpóźniej w przeciągu 12 miesięcy od miesiąca, w którym przekaz

wygotowany został przez urząd pocztowy przyjmujący. W przeciwnym razie przekazy zwrócone będą do państwa, w którym je oddano na pocztę.

7. Gdy przekazy pocztowe z Anglii wypadnie posłać dalej za adresatem w okręgu pocztowym austriackim z powodu zmiany miejsca pobytu, nie będzie za to pobierana żadna dopłata. Nie można jednak posyłać za nim do innego okręgu pocztowego prócz austriacko-węgierskiego.

8. Gdyby adresat postradał przekaz, może podaniem pisemnem, zawierającym wszystkie szczegóły zażądać od zarządu pocztowego kraju przeznaczenia przekazu, aby mu wydano duplikat. Podanie powyższe, dotyczące się przekazów z Anglii do Austrii, wniesić ma adresat do urzędu pocztowego wydającego.

9. Gdyby chciano wypłatę przekazu pocztowego wstrzymać, albo adres zmienić a względnie zarządzić, aby kwotę wypłacono napowrót oddawcy, winien oddawca wystósować podanie pisemne, zawierające wszelkie szczegóły i opatrzone należycie rewersem oddawczym, do Zarządu pocztowego państwa, w którym go oddał, to jest w Austrii do c. k. Ministerstwa handlu.

10. We wszystkich innych względach stósowane być mają postanowienia, dotyczące się obrotu przekazów pocztowych tutejszo-krajowych.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 1 sierpnia 1885.

106.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 26 lipca 1885,

którem wydają się postanowienia w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 24 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 90) o zakładach pracy przymusowej i poprawczych.

Na zasadzie §fu 7go ustawy z dnia 24 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 90) o zakładach pracy przymusowej i poprawczych, rozporządza się co następuje:

I. Komisye, które w myśl §fu 7go ustawy z dnia 24 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 90), mają być utworzone u Władz administracyjnych krajowych, będą utworzone w namiestnictwach w Wiedniu, Linzu, Graczu, Innsbrucku, Tryeście, Zadarze, Pradze i Bernie, tudzież u rządów krajowych w Salzburgu, Celowcu, Lublanie i Oppawie i w oddziale namiestnictwa w Trydencie.

II. W rzeczonych namiestnictwach i Rządach krajowych komisye te, w których prezyduje naczelnik krajowy lub jego zastępca, składać się mają z referenta Władzy administracyjnej krajowej i reprezentanta wydziału krajowego. — W Tryeście i Innsbrucku przyzywać należy do komisyi na członka głosującego zawsze reprezentanta wydziału krajowego tego kraju, w którym znajduje się ów Sąd, co orzekł dopuszczalność trzymania w zakładzie pracy przymusowej lub poprawczym.

W oddziale namiestnictwa w Trydencie, komisya składać się ma z rady dworu lub jego zastępcy jako przewodniczącego, tudzież z urzędnika oddziału namiestnictwa i reprezentanta przez Wydział krajowy tyrolski mianowanego, jako członków głosujących.

III. Komisjom w myśl postanowień powyższych utworzonym, służy prócz praw w §§. 7, 9 i 10 ustawy z dnia 24 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 90) wzmiankowanych, jeszcze także w myśl §fu 15go tejże ustawy prawo wydawania podobnych orzeczeń co do młodocianych poprawieńców, którzy mają być oddani do publicznych zakładów poprawczych lub są w nich trzymani.

Właściwość komisji rozciąga się bez względu na przynależność, do wszystkich tych osób, względem których Sąd znajdujący się w kraju orzekł dopuszczalność trzymania w zakładzie pracy przymusowej lub poprawczym.

O zarządzeniu trzymania w zakładzie pracy przymusowej lub poprawczym uawiadomić należy niezwłocznie Wydział krajowy tego kraju, do którego według swego pochodzenia przynależy ten, który ma być trzymany.

IV. Zarządzanie wypuszczania osoby na zasadzie §fu 8go, ustępu 1 w Sądzie po odsiedzeniu kary w zamknięciu trzymanej, należy do tej Władzy krajowej, której komisja krajowa jest uprawniona do zarządzenia zamknięcia tej osoby w zakładzie pracy przymusowej lub poprawczym.

V. Prawo zatwierdzania statutów i porządków domowych, jakoteż mianowania dyrektorów zakładów pracy przymusowej i poprawczych, i zezwalania na oddawanie osób młodocianych do prywatnych zakładów poprawczych, zastrzeżone Rządowi w §§. 11, ustęp 2, 12, ustęp 3 i 14, ustęp 4 ustawy z dnia 24 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 90), wykonywać będzie głównie ta Władza administracyjna krajowa, w której obszarze zakład leży.

Wydanie postanowień szczegółowych, dotyczących się składu i upoważnień komisji, które w myśl §fu 7go, ustępu 4go ustawy z dnia 24 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 90), utworzone być mają u Władz administracyjnych powiatowych, odkłada się aż do czasu, gdy potrzebne do tego warunki będą wymagały utworzenia takich komisji.

Szczegółowe postanowienia co do składu i upoważnień komisji, które mają być utworzone u Władz krajowych we Lwowie i Czerniowieach, wydane będą jednocześnie z rozporządzeniami wykonawczemi, przewidzianemi w §. 19 ustawy z dnia 24 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 90).

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy niezwłocznie.

Taaffe r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXV. — Wydana i rozesłana dnia 8 sierpnia 1885.

107.

Obwieszczenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 13 lipca 1885,

o upoważnieniu komory pomocniczej I klasy w Rivie do ekspedycyowania bez opłaty cła rzeczy podróżnych naprzód lub później wysyłanych.

Upoważnia się c. k. komorę pomocniczą I klasy w Rivie w Tyrolu, posiadającą atrybucye celnicze komory głównej II klasy do ekspedycyowania bez opłaty cła rzeczy podróżnych naprzód lub później wysyłanych (artykuł IX, l. 1, ustawy cłowej z dnia 25 maja 1882).

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

108.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 30 lipca 1885, wydane w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych tudzież Ministrem wyznań i oświecenia,

objaśniające ustęp 10 §fu 2go rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 83), którem pewnym rodzajom przemysłu dozwolona została praca przemysłowa w niedzielę.

We względzie rozciągłości postanowienia ustępu 10, §. 2 *B* rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 83), tyczącego się dozwolenia pewnym rodzajom przemysłu pracy przemysłowej w niedzielę, powstały wątpliwości, dla uchylenia których Ministrowie handlu, spraw wewnętrznych, tudzież wyznań i oświecenia uznają za stosowne wydać do rzeczzonego postanowienia następujące objaśnienie:

Praca przemysłowa około sprzedaży przedmiotów żywności, wód mineralnych i kwiatów jest w niedzielę przez cały dzień pozwolona.

Atoli w przedsiębiorstwach przemysłowych, uprawnionych nie tylko do sprzedaży przedmiotów żywności, wód mineralnych i kwiatów, lecz także do sprzedaży towarów innego rodzaju, sprzedaż tych innych towarów, nie zawartych w pojęciu przedmiotów żywności, wód mineralnych i kwiatów, dozwolona jest najpóźniej tylko do godziny 12 w południe.

Postanowienie to nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.

Conrad r. w.

Pino r. w.

109.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia z dnia 1 sierpnia 1885,

zmieniające niektóre przepisy, dotyczące się egzaminów rządowych teoretycznych.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 26 lipca 1885, nabywają mocy w przedmiocie egzaminów rządowych teoretycznych następujące zmiany:

§. 1.

Dla wszystkich bez wyjątku, którzy egzamin rządowy historyczno-prawny zdali niepomyślnie, ustanawia się jednoroczny termin do ponowienia egzaminu.

Przeto kandydat, który zdawał ten egzamin rządowy w terminie lipcowym lub październikowym i został oddalony, nie może być przypuszczony do ponownego zdawania przed najbliższym terminem lipcowym.

Zarazem komisya egzaminacyjna wskazać ma kandydatowi przedmioty, na których wykłady winien uczęszczać w ciągu roku następującego po oddaleniu.

Rozumie się samo przez się, że kandydat taki, zdawszy egzamin rządowy historyczno-prawny, obowiązany jest uczęszczać na wydział jeszcze przez następne dwa lata.

§. 2.

Uczniom, którzy na egzaminie historyczno-prawnym zostali oddaleni, lub go nie zdali z końcem czwartego półrocza, nie ma być w żadnym razie dozwolone zapisanie się na przedmioty trzeciego roku prawa.

Postanowienia §fu 35go rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16 kwietnia 1856 (Dz. u. p. Nr. 54) i ustępu 1go rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15 kwietnia 1857, l. 4102, w przedmiocie tymczasowego zapisywania się kandydatów na pół roku oddalonych, na przedmioty trzeciego roku, tracą moc swoją.

§. 3.

Egzamina rządowe historyczno-prawne zdawać należy wyłącznie w terminach lipcowym lub październikowym.

Postanowienie §fu 10go rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16 kwietnia 1856 (Dz. u. p. Nr. 54), którem wyznaczony był termin nadzwyczajny w ostatnim tygodniu każdego półrocza zimowego do zdawania tego egzaminu, traci moc swoją.

Również uchyla się rozporządzenie ministeryalne z dnia 31 października 1877, l. 9087, dotyczące się wyznaczania terminów nadzwyczajnych dla kandydatów, którzy nie mogli zdać egzaminu historyczno-prawnego w terminie zwyczajnym.

§. 4.

Z uczniami, którzy nauki umiejętności prawnych i politycznych rozpoczynają w półroczu letnim, postępować należy we względzie przypuszczania do egzaminów rządowych, jakoteż kończenia tych nauk, tak, jak gdyby na naukę umiejętności prawnych i politycznych wstąpili dopiero w najbliższem półroczu zimowem, przeto nie mogą oni skończyć tych nauk wcześniej, jak w cztery lata, licząc od tego terminu.

Tracą przeto moc swoje §§. 2, aż do 5 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1 czerwca 1880 (Dz. u. p. Nr. 60), dotyczącego się postępowania z tymi uczniami, którzy zwyczajne swoje nauki prawnicze rozpoczynają w półroczu letnim; natomiast zatrzymuje moc swoje §. 6 tego rozporządzenia ministeryalnego, we względzie wyjątkowego policzenia nauk tym kandydatom, którzy z innego wydziału przechodzą na wydział prawniczy.

§. 5.

Do egzaminu sędziowskiego przypuszczani być mają odtąd kandydaci, jak dotychczas do egzaminu z umiejętności politycznych byli przypuszczani, dopiero z końcem czterolecia i po uzyskaniu absolutorium.

Traci moc swoje postanowienie §fu 6go, ustęp 4 Porządku nauk prawniczych z dnia 2 października 1855 (Dz. u. p. Nr. 172) i §fu 1go, ustęp 2, rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16 kwietnia 1856 (Dz. u. p. Nr. 54), według którego egzamin rządowy sędziowski można było zdawać w ostatnich sześciu tygodniach ósmego półrocza.

§. 6.

Do egzaminu historyczno-prawnego, o ile na to pozwoli ilość obecnych komisarzy egzaminacyjnych, z zastrzeżeniem przepisanej w §. 42 instrukcyi o egzaminach rządowych teoretycznych z dnia 20 czerwca 1856 zmiany w składzie komisyj osobnych, przyzywać należy zwyczajnie oprócz przewodniczącego trzech komisarzy egzaminacyjnych, z których każdy ma egzaminować z jednego przedmiotu.

Prezes, chociażby nie urzędował jako egzaminator do pewnego przedmiotu, ma prawo uczestniczenia w egzaminowaniu przez zadawanie pytań ze wszystkich lub niektórych przedmiotów.

§. 7.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od roku szkolnego 1885/86; zarazem tracą moc swoje wszystkie przepisy z niem niezgodne, nawet te, które w rozporządzeniu niniejszem nie są wymienione jako uchylone.

Atoli w terminie październikowym 1885 roku egzamina rządowe historyczno-prawne odbywać się mają w sposób dotychczasowy.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 22 sierpnia 1885.

110.

Obwieszczenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 21 lipca 1885,

tyczące się zaprowadzenia delegacyi cłowej ze służbą portową i zdrowotną morską w Bado.

W Bado, w okręgu inspektoratu skarbowego poljeńskiego zaprowadzona została delegacya cłowa ze służbą portową i zdrowotną morską, która rozpoczęła już urzędowanie dnia 12 kwietnia b. r.

Delegacya ta otrzymała takie same upoważnienia celnicze, jakie nadane zostały delegacyom cłowym w Istrii (Dz. u. p. Nr. 10 z r. 1883).

Dunajewski r. w.**Pino** r. w.

111.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 24 lipca 1885,

tyczące się postępowania celniczego z wodą z migdałów gorzkich.

W porozumieniu z c. k. ministerstwem handlu i interesowanemi kr. węgierskiemi ministerstwami, zmienia się postanowienie zawarte w wydanym obwieszczeniu z dnia 19 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 173), abecadłowym spisie towarów do powszechnej Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882 na stronie 25 pod wyrazem: Woda z migdałów gorzkich (bez wyskoku) w ten sposób, że towar ten zamiast jak dotychczas pod numerem 106 taryfy, stać będzie odtąd pod numerem 105 taryfy z kwotą cła 15 zł. od 100 kilogramów, w skutek czego wykreślić należy pod rzeczonym wyrazem numer 106 taryfy i kwotę cła 6 zł. a natomiast w rubryce na nazwy towarów dopisać: „jak woda z jagód wawrzynowych“.

Dunajewski r. w.**Pino** r. w.

112.**Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia
27 lipca 1885,****tyczące się zaprowadzenia ekspedycji cłowej w Weigsdorfie czeskim.**

W Weigsdorfie w Czechach, w okręgu skarbowym litomierzyckim, zaprowadzona została delegacya komory pomocniczej kunratyckiej, która otrzymała upoważnienia celnicze c. k. komory pomocniczej II klasy i rozpoczęła urzędowanie już dnia 1 lipca 1885.

Dunajewski r. w.**Pino r. w.****113.****Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 3 sierpnia 1885,
o uzupełnieniu a oraz częściowej zmianie opisu i przepisu używania wyskokomierza V. Pricka.**

Ku uzupełnieniu rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 1 lipca 1884, l. 21164 (Dz. u. p. Nr. 113), którem dozwolone zostało używanie wyskokomierza V. Pricka, systemu J. Weissera, w gorzelniach opłacających podatek podług wyrobu, jakoteż jego opisu z rysunkiem i przepisu używania, rozporządza się w porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu:

1. Otwór, wzmiankowany pod l. 2, ustęp 1 opisu, umieszczony powyżej otworu przypływowego w tylnej ścianie stągiewki alkoholometru, małemi pręcikami nakryty, powinien być zabezpieczony od wpływów zewnętrznych, gdy nowe przyrządy mają być zaprowadzane, lub gdy stare z powodu naprawy ponownie będą sprawdzane, puszką, do tylnej ściany stągiewki alkoholometru przylutowaną i mniej więcej 4 *cm* po za ten otwór na dół wystającą, zrobioną z blachy miedzianej pobielanej, a tak urządzoną, aby dozwalała powietrzu i gazom wychodzić ze skrzyni przyrządu.

2. Liczydło rezerwowe (l. 5, lit. *d* opisu), które w razie popsucia się liczydła głównego, przez automatyczne wysunięcie tego ostatniego, działać zaczyna, powinno we wszystkich wyskokomierzach, które w przyszłości będą przedstawiane do sprawdzenia, tak samo jak główne liczydło, siedmiu tarczami cyfrowymi być opatrzone, aby i ono także mogło podawać oznaczenia w taki sam sposób jak liczydło główne.

3. Otwór, kapą osłonięty, stosownie do l. V, ustępu 4 przepisu używania w tylnej ścianie nasadki pokrywcy cylindra cynkowego w miejscu odpływu powietrza w stągiewce alkoholometru umieszczony, ma na przyszłość całkiem odpaść.

Dunajewski r. w.

114.**Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia
8 sierpnia 1885,**

**tyczące się przyłączenia gminy święciańskiej do okręgu Sądu powiatowego jasielskiego
w Galicyi.**

Gmina święciańska rozporządzeniem z dnia 30 stycznia 1884 (Dz. u. p. Nr. 19), przyłączona do okręgu Sądu powiatowego bieckiego a obwodowego nowo-sandeckiego, będzie należała, począwszy od dnia 1 października 1885, do okręgu Sądu powiatowego jasielskiego a obwodowego tarnowskiego.

Prażák r. w.

115.**Obwieszczenie ministerstwa rolnictwa z d. 12 sierpnia 1885,**

**o przystąpieniu Serbii do umowy międzynarodowej z dnia 3 listopada 1881, tyczącej się
mszycy winnej.**

Według doniesienia szwajcarskiej Rady związkowej, Rząd królestwa serbskiego oświadczył, iż przystępuje do umowy międzynarodowej z dnia 3 listopada 1881 (Dz. u. p. Nr. 105 z r. 1882), tyczącej się mszycy winnej.

Falkenhayn r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 1 września 1885.

116.

Rozporządzenie Ministrów handlu i spraw wewnętrznych z dnia 20 lipca 1885,

mocą którego utrzymywanie biur informacyjnych do udzielania wyjaśnień o stosunkach kredytowych firm, zalicza się do rodzajów przemysłu wymagających konsensu.

Na zasadzie §fu 24go, ustęp 1 ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39), zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, stanowi się, że do utrzymywania biur informacyjnych, trudniących się udzielaniem wyjaśnień co do stosunków kredytowych firm, potrzebny jest konsens.

Ubiegający się o ten przemysł, winni dopełnić warunków (§§. 22 i 23 ustawy z dnia 15 marca 1883 [Dz. u. p. Nr. 39]) potrzebnych do uzyskania każdego przemysłu konsensowego, i nadto udowodnić Władzy przemysłowej, że posiadają ogólne i kupieckie wykształcenie dostateczne do trudnienia się przemysłem.

Nadawanie w pierwszej instancji konsensu na taki przemysł porucza się Władzom administracyjnym krajowym.

Nadając konsens trzeba mieć wzgląd na stosunki miejscowe.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

117.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 8 sierpnia 1885,

tyczące się uzupełnienia oznaczeń do wyrazu: „Sprężyny krynolinowe“ abecadłowego spisu towarów.

W porozumieniu z c. k. ministerstwem handlu i interesowanemi kr. węgierskiemi ministerstwami uzupełnia się oznaczenia do wyrazu: „Sprężyny krynoli-

nowe“ w abecadłowym spisie towarów (strona 51) przez dodanie w pierwszym ustępie po wyrazach: „ani powleczone“, jeszcze wyrazów: „także nadechodzące w wiązankach lub kręgach, czarne, polerowane lub z barwami napuszczonemi“.

Ustęp ten po uzupełnieniu ma więc opiewać:

„Sprężyny krynolinowe ze stali, ani oprzędzone, ani powleczone, także nadechodzące w wiązankach lub kręgach, czarne, polerowane lub z barwami napuszczonemi.“

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

118.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 13 sierpnia 1885, tyczące się upoważnienia delegacyi komory głównej w dworcu kolei we Lwowie do ekspedyo- wania oliwy zakazanej.

Delegacya c. k. komory głównej w dworcu kolei we Lwowie upoważniona została do ekspedycyowania oliwy zakazanej za opłatą cła po 80 c. od 100 kilogramów w myśl uwagi do numeru 72 Taryfy cłowej z r. 1882.

Dunajewski r. w.

119.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 1 września 1885,

tyczące się stwierdzania ładunków palnych na okrętach.

Celem ułatwienia wykonawcom służby pocztowej i zdrowotnej morskiej obowiązków, które ciążą na nich w myśl §§. 5, 21, 24 i 25 rozporządzenia ministerstwa handlu z dnia 14 marca 1884 (Dz. u. p. Nr. 33, Porządek policyjny dla portów morskich), rozporządza się co następuje:

§. 1.

Urząd, który w myśl przepisu o wykazach towarowych na okrętach, wydanego rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 23 marca 1881 (Dz. u. p. Nr. 35), ma ekspedycyować wykaz towarów, winien na okładce opieczetowanego egzemplarza wykazu napisać wzmiankę, poświadczającą urzędownie, czy okręt wiezie towary palne czy nie.

Gdy niema wzmianki urzędowej, czy okręt wiezie towary palne czy nie, urząd portowy i zdrowotny morski może wzbronić okrętowi zawinięcia do portu a względnie utwierdzenia go na kotwicy.

§. 2.

Gdy okrętowi wydaje się potwierdzenie pisemne, zaprowadzone rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 12 stycznia 1884 (Dz. u. p. Nr. 9) wzmiankę ową napisać ma urząd wydający to potwierdzenie.

§. 3.

W rzeczzonej wzmiance podać należy w krótkości jakość i ilość towarów palnych na pokładzie będących i potwierdza się tę wzmiankę wyciśnięciem pieczęci urzędowej.

Jakość i ilość towarów podaje się w przypadku §fu 1go zgodnie z wykazem towarowym, w przypadku §fu 2go na podstawie zeznania szypra, przyczem urząd ekspedycyjny winien przez obejrzenie przekonać się o prawdziwości tego zeznania.

§. 4.

W takich przypadkach, gdy niema ani wykazu towarów, ani potwierdzenia pisemnego w §fie 2 wzmiankowanego, albo wykaz towarowy jest nie wizowany (§. 12 przepisu o wykazach okrętowych), urząd portowy i zdrowotny morski ma wywiedzieć się od szypra za przybyciem okrętu, czy wiezie towary palne i przekonać się o tem przez naoczne obejrzenie.

§. 5.

Za towary palne w duchu rozporządzenia niniejszego uważać należy: proch strzelniczy, bawełnę strzelniczą, wyroby pyrotechniczne i środki rozsadzające (dynamit itp.), oleje kopalne i inne płynne materyały do oświetlania (naftę, olej skalny, ligroinę itd.), towary zapalnicze.

§. 6.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy w sześć tygodni od dnia ogłoszenia.

Rozporządzenie niniejsze nie narusza przepisów, dotyczących się przewozu przedmiotów palnych.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 8 września 1885.

120.

Patent cesarski z dnia 5 września 1885,

tyczący się zwołania Rady państwa.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;**

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwaeki, slawoński, galicyjski, łodomeryjski i illiryski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austriacki; wielki książę tokański i krakowski; książę lotaryński, saleburski, styryjski, karyntyjski, krainiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski; książęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradyse; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchii; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Rada państwa zebrać się ma dnia 22 września 1885 w Naszem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu.

Dan w Naszej rezydencji letniej Schönbrunie dnia 5 września tysiąc ośmset ośmdziesiątego piątego, Naszego panowania trzydziestego siódmego roku.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w.

Conrad r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

121.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 5 września 1885,

tyczące się udzielenia zasiłku rządowego na pokrycie nadwyżki należitości za roboty na rzekach Adydze i Eisacku wzmiankowane w §. 2 ustawy z dnia 13 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 31).

Na zasadzie §fu 14go ustawy zasadniczej państwa z dnia 21 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 141) rozporządzam co następuje:

§. 1.

Upoważniam Mój Rząd, ażeby na pokrycie nadwyżki należitości w sumie 611.000 zł. za roboty na rzekach Adydze i Eisacku w §fie 2gim ustawy z dnia 13 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 31) wzmiankowane, wypłacił ze skarbu państwa zasilek w takim samym stosunku, jak na pokrycie sum pierwotnie za potrzebne uznanych a więc w kwocie 366.600 zł., jeżeli kraj Tyrol weźmie na siebie pozostałą część nadwyżki.

§. 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia, które nabywa mocy od dnia ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i skarbu.

Schönbrunn, dnia 5 września 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w.

Conrad r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 10 września 1885.

122.

Ustawa z dnia 6 września 1885,

o warunkach, pod któremi do utrzymywania ruchu na kolei północnej Cesarza Ferdynanda nadana być ma nowa koncesya i o wykonaniu praw odkupu, które mają być w niej Rządowi zastrzeżone.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, aby Spółce akcyjnej wyłącznie uprzywilejowanej kolei północnej Cesarza Ferdynanda, która na przyszłość używać ma firmy: „C. k. uprzywilejowana kolej północna Cesarza Ferdynanda“, nadał pod warunkami i określeniami, ustanowionemi w umowie poniżej zamieszczonej, przez Ministrów skarbu i handlu z Dyrekcją rzeczzonej Spółki w Wiedniu dnia 10 stycznia 1885, zawartej, koncesyą do utrzymywania ruchu na kolejach żelaznych, w §. 1 umowy przytoczonych, a mianowicie z tem zastrzeżeniem, że od dnia nadania tej koncesyi, przywilej z dnia 4 marca 1836 (Z. p. a. Nr. 50) z dodatkami stanie się nieważnym.

Artykuł II.

Kładzie się nadto za warunek powyższego upoważnienia, że §§. 7 i 23 umowy opiewać mają jak następuje:

§. 7.

„Prawo ustanawiania taryf, jakoteż uczestnictwo w czystym zysku, co do całej publicznej sieci kolejowej Spółki (§§. 1, 9, 10 i 15), jedynie z wyjątkiem kolei miejscowych (§§. 16 i 19) zastrzega się Rządowi na zasadzie następujących postanowień:

1. Taryfy normalne (także szczegółowe), taryfy wyjątkowe i opłaty poboczne w obrocie pasażerskim i towarowym (towary pospieszne, towary zwyczajne, zwierzęta żywe, wozy i zwłoki), jakoteż klasyfikacyą i ogólne postanowienia taryfowe (część I) do przewozu towarów pospiesznych i zwyczajnych, tudzież zwierząt ży-

wych, wozów i zwłok, ustanawiać będzie zawsze c. k. ministerstwo handlu po wysłuchaniu Spółki.

2. Taryfy, które ministerstwo handlu ustanowi, przyjmuje Spółka bez zastrzeżeń i bez względu na wielkość swego czystego zysku, o ile przy tem ministerstwo handlu:

- a) tych taryf, które z inicjatywy Spółki już teraz są niższe aniżeli na kolejach rządowych zachodnich, jeszcze bardziej nie zniży;
- b) nie ustanowi dla sieci kolei północnych taryf niższych aniżeli taryfy normalne (także szczegółowe) i taryfy wyjątkowe, które dnia 10 stycznia 1885 obowiązywały na głównych liniach sieci kolei rządowych austriackich, leżących na zachód od Wiednia.

Przytem taryfy do węgla kopalnego, z opola ostrawsko-karwińskiego, ustanawiane być mają zawsze od kopalni a względnie od dworca kolei kopalnianej w Dąbrowie, z policzeniem opłaty za manipulacyą, która wymierzona będzie w kwocie najwięcej po 20 c. w. a. od tonny i to w taki sposób, aby dla kolei kopalnianej, z przyjęciem jednorakiej średniej odległości, liczone były nie wyższe ceny jednostkowe, jak na publicznych liniach kolei, będących przedmiotem nowej koncesyi i aby przeto ogólne należitości, od którejkolwiek kopalni i od dworca kolei kopalnianej w Dąbrowie, były całkiem równe.

3. Jeżeli z zamkniętego rachunku ruchu pewnego roku okaże się, że czysty zysk Spółki (liczba 6) przewyższa ową kwotę, która równa się cyfrze dywidendy rocznej po 100 zł. wal. austr. papierami od każdej z akcyj kolei północnej Cesarza Ferdynanda, przyjętych w ilości 74.511 $\frac{1}{4}$ sztuk po 1.000 zł. monetą konw. = 1.050 zł. wal. austr., ministerstwo handlu ma prawo dalszego zniżenia taryf po za granice ustanowione pod liczbą 2, lit. a—b. W przypadku tym także należitości kolei kopalnianej zniżone być mają w tym samym stosunku, w duchu postanowień zawartych w ostatnim ustępie l. 2.

Jeżeli w skutek takich dalszych zniżen taryf okaże się, że czysty zysk Spółki (l. 6) nie dosięga oznaczonej wielkości, Spółka nabywa jedynie prawa żądania takiej zmiany ustanowionych taryf, któraby, o ile to można przewidzieć, zapobiegała niedoborowi.

4. Gdyby z rachunku ruchu pewnego roku, według przepisów zamkniętego, okazało się, że czysty zysk Spółki, w tymże roku osiągnięty, wynosi więcej niż 100 zł. w. a. od akcyi, nadwyżka ta, niezawisłe od służącego ministerstwu handlu prawa dalszego zniżenia taryf, rozdzielona być ma między Rząd i Spółkę na połowę i Spółka obowiązana jest tę część, która dostać się ma Rządowi do dowolnego rozrządzenia, odesłać administracyi państwa w przeciągu czterech tygodni po zamknięciu rachunku ruchu.

5. Przy oznaczeniu ceny odkupu (§. 5, lit. a) części nadwyżki należące się Rządowi w myśl postanowień powyższych (l. 4), wyłączone będą z czystych dochodów ruchu kolei.

6. Czysty zysk Spółki, wzmiankowany pod l. 2 aż do 4, oznaczany będzie corocznie pod nadzorem ministerstwa handlu, które zastrzega sobie sprawdzanie odnośnych rachunków, a to w następujący sposób:

- a) Dla zakładów górniczych (kopalni węgla Spółki, kolei kopalnianej ostrawskiej, fabryki cegieł węglanych w Ostrawie), jakoteż dla publicznego przedsiębiorstwa kolejowego, wszystkie inne przedsiębiorstwa Spółki, z wyłączeniem kolei miejscowych (§§. 16 i 19), obejmującego, które w swoim czasie spaść ma na Rząd a względnie podlega odkupieniu (§. 4 i 5), utrzymywane

będą oddzielne rachunki ruchu, w których zamieszczane być mają przychody ruchu i wydatki ruchu onychże przedsiębiorstw. Odsetki, które Spółka pobiera i które płaci od swoich długów nieustalonych, jakoteż od długów ustalonych, tamtych miejsce zastępujących, tudzież przychody funduszków Spółki pozostające po straceniu ciężarów, nie wchodzi do rachunku ruchu. Natomiast w razie, gdyby Rząd odkupił (§. 14) udział Spółki w wiedeńskiej kolei łączącej, zamieszczać w nim należy jako przychód publicznego przedsiębiorstwa kolejowego odsetki od ryczałtowej ceny odkupu w sumie 600.000 zł. wal. austr. papierami, które Spółka pobierać będzie.

b) Koszta administracji ogólnej, jakoteż wszelkie inne wydatki, które ciężą na całości przedsiębiorstw Spółki lub na Spółce w tym jej przymiocie jednak z wyłączeniem odsetek i amortyzacji kapitału zakładowego, rozkładane będą na rachunki ruchu według zasad, które do tego celu ministerstwo handlu ustanowi.

c) Z nadwyżki ruchu, która według tego wyniknie dla publicznego przedsiębiorstwa kolejowego, potrącane będą następujące pozycje:

aa) kwoty potrzebne kiedykolwiek na odsetki od pożyczek pierwszorzędnych Spółki i ich umorzenie, o ile nie tyczą się kolei miejscowych (§§. 16 i 19), licząc tu oraz raty amortyzacyjne roczne, które mają być płacone w myśl §fu 4go;

bb) kwoty, które w skutek stopniowego losowania akcyj pod l. 3 wzmiankowanych, mają być według planu użyte do spłacenia tychże w wartości imiennej, po straceniu odsetek pięcioprocentowych, na akcje już wylosowane, przypadających, które do kwoty amortyzacyjnej przybywają.

d) Część nadwyżki ruchu publicznego przedsiębiorstwa kolejowego, pozostała po straceniu pozycji wzmiankowanych pod lit. aa) i bb), stanowi czysty zysk Spółki w duchu liczby 2 aż do 4.

7. Wszelkie spory, tyczące się zniżenia taryf przewidzianego pod l. 3 §fu 7, jakoteż czystego zysku, który w myśl l. 6 tego paragrafu ma być oznaczany, rozstrzygać będzie z wyłączeniem wszelkiego dalszego toku instancyi przed sądzią zwyczajnym, Sąd polubowny, z siedmiu członków złożony, do którego po dwu członków zamianuje każda z obu stron spornych, innych zaś trzech członków wybierze ze swego grona pełne zgromadzenie radców Najwyższego Trybunału, i on rozstrzygać ma takie spory a zarazem także wszelkie spory, tyczące się swojej właściwości w pierwszej i ostatniej instancyi.

§. 23.

„Spory cywilne, z umowy niniejszej wynikające, których załatwianie nie jest zastrzeżone Sądowi polubownemu (§. 7), rozstrzygać ma c. k. Sąd krajowy w Wiedniu.“

Artykuł III.

Taryfy, wzmiankowane w artykule II, §. 7, l. 2, lit. a—b, którym w myśl rzeczonego ustępu, Spółka poddać się jest obowiązana, mają być zaprowadzone natychmiast po nadaniu nowej koncesyi i uważane być winny za nieprzekraczalne.

Artykuł IV.

Przy regulowaniu taryf sieci kolei północnej (§§. 7 i 8 umowy), produkcya krajowa nie ma doznawać mniejszych względów, niż zagraniczna w tych samych okolicznościach.

Artykuł V.

Ministerstwo handlu, wykonywając służące sobie w myśl artykułu II, §fu 7, l. 3, prawo zniżania taryf, trzymać się będzie tej zasady, że taryfy normalne (także szczegółowe), taryfy wyjątkowe i należitości poboczne sieci kolei północnej nie powinny być wyższe od tych, jakie będą na kolejach rządowych zachodnich, postępować zaś należy w tym względzie w sposób następujący:

- a) Gdyby w chwili zniżenia taryf wzmiankowane taryfy kolei rządowych zachodnich były niższe, aniżeli taryfy sieci kolei północnej, te ostatnie zniżyć należy;
- b) jeżeli nie zachodzi okoliczność pod lit. a) wzmiankowana, albo jeżeli przewidziane tam zniżenie taryfy już nastąpiło, skutecznie należy inne zniżenia taryfowe o tyle, o ile to będzie uznane za stosowne ze względu na interesa w związku będące i stosownie do ogólnych potrzeb ekonomicznych;
- c) te zniżenia taryf (lit. a i b) skutecznie należy bez względu na to, czy ztąd na przyszłość wynikać może prawdopodobnie zmniejszenie się części zysku zastrzeżonego Rządowi w myśl artykułu II, §. 7, l. 4.

Artykuł VI.

Rząd dokładać ma starania, aby wkładki wszelkiego rodzaju do funduszu zasobowego, które mają być umieszczane w rachunku ruchu (artykuł II, §. 7, l. 6) ograniczone były jak najściślej do rzeczywistej potrzeby.

Artykuł VII.

Upoważnia się Rząd, aby w czasie, który on sam oznaczy, wykonał przyznane Administracyi państwa w §. 14 powyższej umowy prawo odkupienia pod umówionymi warunkami udziału szóstej części wiedeńskiej kolei łączącej, należącego do kolei północnej Cesarza Ferdynanda.

Artykuł VIII.

Na wypadek, gdyby zastrzeżone Rządowi w §. 5 umowy prawo odkupienia całego przedsiębiorstwa, będącego przedmiotem nowej koncesyi, miało być wykonane, postanawia się już teraz, że do oznaczenia czystych przychodów ruchu kolei, na podstawie których, w myśl §. 5, lit. a umowy, cena odkupu ma być ustanowiona, te podatki, jak zarobkowy i przychodowy itp., które także po dokonaniem odkupieniu, Spółka winna będzie opłacać z ceny odkupu na zasadzie ustaw, jakie w owym czasie będą obowiązywały, mają być wyłączone z wydatków ruchu, zamieszczanych w rachunkach ruchu.

Artykuł IX.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy od dnia ogłoszenia, poruczam Mojemu Ministrowi skarbu i Mojemu Ministrowi handlu.

Wiedeń, dnia 6 września 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

U m o w a

zawarta w Wiedniu dnia 10 stycznia i dnia 17 lipca 1885 pomiędzy c. k. Ministrem skarbu i c. k. Ministrem handlu w imieniu Administracyi państwa z jednej a pełnomocnymi reprezentantami Dyrekeyi n. uprzyw. kolei północnej Cesarza Ferdynanda z drugiej strony.

§. 1.

Spółce akcyjnej, zaprotokołowanej w Sądzie handlowym pod firmą „wyłącznie uprzywilejowana kolej północna Cesarza Ferdynanda“, której firma ma nadal opiewać „C. k. uprzywilejowana kolej północna Cesarza Ferdynanda“, nadana będzie nowa koncesya do utrzymywania ruchu na wszystkich kolejach żelaznych przez tę Spółkę dotychczas wybudowanych lub nabytych, a na użytek publiczny przeznaczonych.

Koleje te są następujące:

1. Kolej główna z Wiednia do Krakowa, z odnogami do Berna, Olomuńca, Opawy, Bielska, Granicy i Mysłowic;
2. odnogi z Floridsdorfu do Jedlese, z Gänserdorfu do Marchegg i z Bogumina do granicy pruskiej;
3. kolej północna morawsko-szląska z Berna na Olomuniec do Sternberku z odnogą z Nezamislitz do Przerowa;
4. odnoga od dworca kolei północnej w Wiedniu do wybrzeża Dunaju i kolei naddunajskiej;
5. kolej żelazna z Bielska do Żywca;
6. kolej żelazna z Lundenburga do Grussbachu i Zellerndorfu.

Nowa koncesya nadana będzie na zasadzie istniejących ustaw i w myśl rozporządzenia ministerstwa handlu, przemysłu i budowni publicznych z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) o nadawaniu koncesyj na budowę prywatnych kolei żelaznych (ustawa o koncesyach na koleje żelazne).

Od chwili nadania nowej koncesyi, Najwyższy przywilej z dnia 4 marca 1836 (Zbiór ustaw administracyjnych tom 64, l. 50, str. 346), stanie się nieważnym.

Zarazem utracą moc swoje późniejsze koncesye, nadane Spółce akcyjnej kolei północnej Cesarza Ferdynanda a mianowicie z dnia 12 kwietnia 1840, 7 czerwca 1845, 18 marca 1847, 26 czerwca 1858 (Dziennik rozporządzeń ministerstwa handlu Nr. 38), 6 maja 1867 (Dz. u. p. Nr. 82), 22 czerwca 1875, 30 maja 1876 (Dz. u. p. Nr. 88) i 23 sierpnia 1876 (Dz. u. p. Nr. 112).

Przyznana jednak w myśl postanowień §§. 17 aż do 20 Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 6 maja 1867 (Dz. u. p. Nr. 82) na kolej północną morawsko-szląską, gwarancją rządową takiego dochodu rocznego, jaki jest potrzebny na opłatę odsetek od papierów puszczonej w obieg celem zebrania kapitału zakładowego i na umorzenie tych papierów, zostawia się w mocy ze zmianami w umowie niniejszej zastrzeżonemi.

§. 2.

Postanowienia nowej koncesyi stosowane będą, począwszy od dnia jej nadania do wszystkich kolei w §. 1 wyszczególnionych, które na przyszłość stanowią sieć zjednoczoną.

Od tegoż dnia utracą moc swoją wszelkie wyłączości, prawa odrębne i swobody jakiegobądź rodzaju, przyznawane dotychczas Spółce w tym jej przymocie lub co do niektórych części składowych jej sieci, licząc tu czasowe uwolnienia od podatków i opłat przyznane kolejom w §. 1, l. 5 i 6 wzmiankowanym.

W tym względzie postanawia się mianowicie co następuje:

- a) Przy nadawaniu nowej koncesyi zastrzeżone będzie Rządowi prawo kaduku, jakoteż prawo odkupienia w myśl postanowień poniżej zamieszczonych co do całkowitej sieci kolei Spółki, licząc tu koleje wybudowane na zasadzie Najwyższego przywileju z dnia 4 marca 1836 i później nim objęte.
- b) Opieka przeciwko budowaniu nowych kolei przyznana będzie na lata nowej koncesyi tylko w obrębie ustanowionym w §. 9, lit. b) ustawy z dnia 14 września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, o koncesyach na koleje żelazne.
- c) Świadczenia w celach wojskowych, dla c. k. Zakładu telegrafów i dla innych gałęzi służby publicznej, uregulowane będą podług najkorzystniejszych dla Państwa postanowień koncesyjnych innych kolei prywatnych austriackich.

We względzie świadczeń dla c. k. Zakładu pocztowego, stosowane będą postanowienia zawarte w §fie 3cm.

- d) Kapitał akcyjny Spółki ma być umorzony w ciągu okresu nowej koncesyi podług planu amortyzacji, który c. k. Administracya państwa zatwierdzi.

Wszelkie zaciągnięcie pożyczek pierwszorzędnych, jakoteż wszelkie pomnożenie kapitału akcyjnego Spółki, wymaga poprzedniego przyzwolenia c. k. Administracyi państwa i jej zastrzega się także zatwierdzanie formularzy, które mają być do tego użyte.

- e) Zastrzega się wyraźnie c. k. Rządowi w całej pełni jak u każdej innej prywatnej Spółki kolejowej, wykonywanie prawa nadzoru, do czego używać on będzie właściwych Władz i czynników, mianowicie zaś komisarza rządowego, który będzie także miał prawo bywania na wszystkich posiedzeniach dyrekcji Spółki.

§. 3.

We względzie świadczeń dla c. k. Zakładu pocztowego postanawia się co następuje:

- a) Spółka jest obowiązana postarać się bezpłatnie o lokale do służby pocztowej w Wiedniu i gdzieindziej w wymiarze zastosowanym do potrzeby.
- b) Spółka jest obowiązana przewozić każdym programowym pociągiem pocztę, wiozących ją urzędników i sług, jakoteż osoby sprawujące inspekcją, dostarczać bezpłatnie i utrzymywać potrzebne do tego wozy, urządzone podług wymagań administracyi pocztowej a między nimi także wozy do poczty ambulansowej.
- c) Przewozić należy:

I. bezpłatnie

1. osoby od służby pocztowej, wzmiankowane pod lit. b),
2. pociągami pospiesznymi lub kuryerskimi po jednym wozie ambulansowym czterokołowym,
3. pociągami osobowymi i mieszanymi, do którychto ostatnich zaliczają się także towarowe, przewożące pasażerów, jeden wóz ośmiokołowy lub dwa czterokołowe,

II. za wynagrodzeniem

4. wozy przydatkowe pociągami osobowymi i mieszanymi, za które Spółka pobierać będzie wynagrodzenie od każdego przydatkowego wozu czterokołowego po 17 c. wal. austr. za kilometr drogi, o ile wóz był rzeczywiście użyty do przewiezienia poczty,
5. wozy główne i przydatkowe pociągami towarowymi pospiesznymi lub ciężarowymi w ten sposób, że wynagrodzenie wynosić będzie od każdego wozu czterokołowego po 9 c. wal. austr. za kilometr drogi, o ile wóz (bez względu czy główny czy przydatkowy) był rzeczywiście użyty do przewiezienia poczty.
- d) Wynagrodzenie ryczałtowe w sumie 10.500 zł., które na zasadzie dotychczasowych umów płacono za przewożenie wozów ambulansowych pocztowych, odpada z dniem nadania koncesyi i na przyszłość c. k. Zakład pocztowy nie będzie płacił żadnego wynagrodzenia za przewożenie tychże.
- e) Posyłki poczty listowej, którym nie towarzyszy nikt ze służby pocztowej, przewożone być mają przez sług kolejowych.

§. 4.

Okres nowej koncesyi kończy się dnia 31 grudnia 1940.

Od tego dnia własność całego przedsiębiorstwa, będącego przedmiotem nowej koncesyi, mianowicie samych kolei żelaznych, gruntów i budowli, które do nich należą ze wszystkimi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu park wozowy i zapasy wszelkiego rodzaju, przechodzi z mocy ustawy niezwłocznie i bezpośrednio na Rząd.

Własność rzeczona przechodzi bez wynagrodzenia; atoli w myśl przepisu, zawartego w §fie 8 ustawy z dnia 14 września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, o koncesyach na koleje żelazne, stanowi się, że za park wozowy zapłacona być ma wartość szacunkowa sposobem osobnej umowy oznaczona, lub — gdyby umowa taka aż do upływu koncesyi nie przyszła do skutku, z odpowiedniem zastosowaniem przepisów o wywłaszczaniu w celu budowania kolei żelaznych i utrzymywania na nich ruchu.

Fundusze zasobowe utworzone z dochodów ruchu pozostaną własnością Spółki.

Spółka obowiązana jest oddać Rządowi kolej wolną od ciężarów w tym dniu, w którym się skończy okres koncesyjny.

Jednakowoż, gdyby w tymże dniu znalazły się niewylosowane jeszcze podług teraźniejszych planów amortyzacyi pozostałości pożyczek pierwszorzędnych Spółki na kolei zabezpieczone, Rząd weźmie na siebie ich spłacenie pod tym warunkiem, że Spółka w tymże dniu odda Rządowi na własność fundusz amortyzacyjny przez siebie utworzony, od którego drugi klucz mieć będzie c. k. Administracya państwa a do którego odkazane będą z funduszków Spółki dnia 31 grudnia 1886 63.063 zł. 02 c. wal. austr. srebrem i 19.648 zł. 52 c. wal. austr. papierami i tyleż odkazywane będzie corocznie aż do upływu okresu koncesyjnego.

Sposób zyskowego lokowania tej dotacyi jakoteż odsetek, które nicś będzie i odsetek od odsetek, oznaczy Administracya Państwa.

Zgodzono się, że Spółka uzyska zupełną swobodę rozrządzania funduszem amortyzacyjnym i będzie wolna od obowiązku dalszego utrzymywania go w dawnym stanie i uposażania, jak tylko plany umorzenia swoich pożyczek pierwszorzędnych w ten sposób urządzi, aby pożyczki te zostały całkowicie spłacone w obrębie okresu koncesyjnego.

§. 5.

C. k. Administracya państwa zastrzega sobie prawo odkupienia na rzecz państwa kiedykolwiek, poczynszy od dnia 1 stycznia 1904 całego przedsiębiorstwa, będącego przedmiotem nowej koncesyi.

W razie wykonania tego prawa, obejmie Rząd na własność koleje żelazne i ich przynależności w tej rozciągłości, jak to w §. 4 jest oznaczone, mianowicie licząc tu i park wozowy, za który jednak w razie odkupienia, dane będzie osobne wynagrodzenie.

Fundusze zasobowe, wzmiankowane w §. 4, pozostaną własnością Spółki, natomiast fundusz amortyzacyjny, utworzony w myśl §fu 4go, przejdzie na własność Rządu w takiej wielkości, do jakiej wzrośnie aż do dnia odkupienia, z odsetkami i odsetkami od odsetek, które do tego czasu przyniesie, poczem Spółka nie będzie już wносиła dalszych rat rocznych do tego funduszu, lecz, o ileby stósownie do końcowego postanowienia §fu 4go jaka należność jeszcze zalegała, potrącona będzie z ceny odkupu, która Spółce ma być zapłacona.

Nadto zastosowane będą następujące postanowienia:

- a) Do oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czyste dochody ruchu kolei z siedmiu lat ruchu bezpośrednio poprzedzających dzień odkupienia, z tych wyłączone będą dwa najniepomyślniejsze lata ruchu i następnie oznaczony będzie średni czysty dochód pozostałych lat pięciu. Zgodzono się, że za ostatni „z siedmiu lat ruchu bezpośrednio poprzedzających dzień odkupienia“ uważany być ma ten, z którego rachunki są już całkiem zamknięte, przeto w razie, gdyby prawo odkupienia miało być wykonane dnia 1 stycznia 1904, rok 1902. Przy obliczaniu czystego dochodu doliczyć należy do wydatków, na rachunku ruchu ciężących, także koszt rekonstrukcyi i odnowień wszelkiego rodzaju, pokryte z funduszu zasobowego lub z funduszu przeznaczonego na odnowienia, natomiast nie należy potrącać z nadwyżki ruchu wydatków na odsetki i amortyzacyą (ciężary pożyczek pierwszorzędnych, licząc dotacyą funduszu amortyzacyjnego, w §fie 4 wzmiankowaną, amortyzacyą kapitału zakładowego i odsetki od niego), zamieszczonych w rozdziale E ogólnego wzoru rachunków dla ruchu austriackich kolei żelaznych z d. 1 stycznia 1867.
- b) Cenę odkupu stanowi renta roczna, wyrównywająca średniemu czystemu dochodowi, w powyższy sposób obliczonemu, która płacona będzie aż do upływu okresu koncesyjnego.
- c) Przez strącenie z ceny odkupu i policzenie na rachunek tejże, weźmie Rząd na siebie spłacenie pozostałości pożyczek pierwszorzędnych Spółki, na kolei zabezpieczonych, w dniu odkupienia

jeszcze nie wylosowanych, jeżeli Spółka, o ile to według ustaw będzie potrzebne i dozwolone, wyjedna sobie uwolnienie od ciężącego na niej osobistego zobowiązania.

- d) Kwoty, potrzebne w każdym z osobna roku aż do upływu okresu koncesyjnego na odsetki i umorzenie pożyczek pierwszorzędnych, których spłacanie Rząd weźmie na siebie, jakoteż raty roczne funduszu amortyzacyjnego, w §fie 4 wzmiankowane, potrącane będą z renty rocznej, stanowiącej cenę odkupu. Pozostałe po straceniu sumy renty rocznej wypłacane będą Spółce z dołu w ratach półrocznych dnia 30 czerwca i 31 grudnia każdego roku aż do upływu okresu koncesyjnego.

§. 6.

Kolej północna Cesarza Ferdynanda zobowiązuje się zwrócić Rządowi w przeciągu sześciu miesięcy od zawarcia umowy niniejszej zaliczki otrzymane z tytułu gwarancji rządowej dla kolei północnej morawsko-szląskiej w sumie 8,088.657 zł. 21 c. wal. austr. srebrem, razem z czteroprocentowymi odsetkami, liczonemi aż do dnia spłaty tego długu zaliczkowego.

Dla linii kolei północnej morawsko-szląskiej nie będzie na przyszłość utrzymywany oddzielny rachunek ruchu.

Kolej północna Cesarza Ferdynanda ręczy na przyszłość także Rządowi całym swoim majątkiem i wszystkimi dochodami przedewszystkiem i głównie, jednak z zastrzeżeniem praw pierwszeństwa, innym wierzycielom służących, za opłacanie odsetek i umorzenie papierów wypuszczonych w obieg, celem zebrania kapitału zakładowego dla kolei północnej morawsko-szląskiej, a to w ten sposób, że tylko w takim razie, gdyby powyższy majątek i powyższe przychody nie wystarczyły na opłatę odsetek od tych papierów i ich umorzenie, gwarancja rządowa mogłaby znowu być żądana.

Zarazem oświadcza kolej północna Cesarza Ferdynanda, że z tytułu gwarancji nie będzie nigdy wywodziła roszczeń żadnego rodzaju sięgających w przeszłość.

Nadto zobowiązuje się kolej północna Cesarza Ferdynanda, że jako równoważnik za odroczenie na zasadzie nowej łącznej koncesji prawa kaduku, służącego Rządowi do części kolei z Floridsdorfu do Jedlesee, z Gänserndorfu do Marehggu i z Bogumina do granicy pruskiej, zapłaci Rządowi gotówką sumę ryczałtową 1,314.732 zł. 11 c. wal. austr. w przeciągu sześciu miesięcy od zawarcia umowy niniejszej.

§. 7.

Prawo ustanawiania taryf, jakoteż uczestnictwo w czystym zysku, co do całej publicznej sieci kolejowej Spółki (§§. 1. 9. 10 i 15) jedynie z wyjątkiem kolei miejscowych (§§. 16 i 19), zastrzega się Rządowi na zasadzie następujących postanowień:

1. Taryfy normalne (także szczegółowe), taryfy wyjątkowe i opłaty poboczne w obrocie pasażerskim i towarowym (towary pospieszne, towary zwyczajne, zwierzęta żywe, wozy i zwłoki), jakoteż klasyfikacją i ogólne postanowienia taryfowe (część I) do przewozu towarów pospiesznych i zwyczajnych, tudzież zwierząt żywych, wozów i zwłok, ustanawiać będzie zawsze c. k. ministerstwo handlu po wysłuchaniu Spółki.

2. Taryfy, które ministerstwo handlu ustanowi, przyjmuje Spółka bez zastrzeżeń i bez względu na wielkość swego czystego zysku, o ile przytem ministerstwo handlu:

- tych taryf, które z inicjatywy Spółki już teraz są niższe aniżeli na kolejach rządowych zachodnich, jeszcze bardziej nie niży;
- nie ustanowi dla sieci kolei północnych taryf niższych aniżeli taryfy normalne (także szczegółowe) i taryfy wyjątkowe, które dnia 10 stycznia 1885 obowiązywały na głównych liniach sieci kolei rządowych austriackich, leżących na zachód od Wiednia.

Przytem taryfy do węgla kopalnego, z opola ostrawsko-karwińskiego, ustanawiane być mają zawsze od kopalni a względnie od dworca kolei kopalnianej w Dąbrowie, z policzeniem opłaty za manipulacją, która wymierzona będzie w kwocie najwięcej po 20 c. wal. austr. od tonny i to w taki sposób, aby dla kolei kopalnianej, z przyjęciem jednorakiej średniej odległości, liczone były nie wyższe ceny jednostkowe, jak na publicznych liniach kolei, będących przedmiotem nowej koncesji i aby przeto ogólne należitości, od którejkolwiek kopalni i od dworca kolei kopalnianej w Dąbrowie, były całkiem równe.

3. Jeżeli z zamkniętego rachunku ruchu pewnego roku okaże się, że czysty zysk Spółki (l. 6), przewyższa ową kwotę, która równa się cyfrze dywidendy rocznej po 100 zł. wal. austr. papierami od każdej z akcyj kolei północnej Cesarza Ferdynanda, przyjętych w ilości 74.511 $\frac{1}{4}$ sztuk po 1.000 zł. mon. konw. = 1.050 zł. wal. austr., ministerstwo handlu ma prawo dalszego niżenia taryf

po za granice ustanowione pod liczbą 2, lit. *a—b*. W przypadku tym także należności kolei kopalnianej niższe być mają w tym samym stosunku, w duchu postanowień zawartych w ostatnim ustępie l. 2.

Jeżeli w skutek takich dalszych niższeń taryfy okaże się, że czysty zysk Spółki (l. 6) nie dosięga oznaczonej wielkości, Spółka nabywa jedynie prawa żądania takiej zmiany ustanowionych taryf, któraby, o ile to można przewidzieć, zapobiegała niedoborowi.

4. Gdyby z rachunku ruchu pewnego roku, według przepisów zamkniętego, okazało się, że czysty zysk Spółki, w tymże roku osiągnięty, wynosi więcej niż 100 zł. w. a. od akcyi, nadwyżka ta, niezawisłe od służącego ministerstwu handlu prawa dalszego niższenia taryf, rozdzielona być ma między Rząd i Spółkę na połowę i Spółka obowiązana jest tę część, która dostać się ma Rządowi do dowolnego rozrządzenia, odesłać Administracyi państwa w przeciągu czterech tygodni po zamknięciu rachunku ruchu.

5. Przy oznaczaniu ceny odkupu (§. 5, lit. *a*), części nadwyżki, należące się Rządowi w myśl postanowień powyższych (l. 4) wyłączone będą z czystych dochodów ruchu kolei.

6. Czysty zysk Spółki, wzmiankowany pod l. 2 aż do 4, oznaczany będzie corocznie pod nadzorem ministerstwa handlu, które zastrzega sobie sprawdzanie odnośnych rachunków, a to w następujący sposób:

a) Dla zakładów górniczych (kopalni węgla Spółki, kolei kopalnianej ostrawskiej, fabryki cegieł węglanych w Ostrawie), jakoteż dla publicznego przedsiębiorstwa kolejowego, wszystkie inne przedsiębiorstwa Spółki, z wyłączeniem kolei miejscowych (§§. 16 i 19) obejmującego, które w swoim czasie spaść ma na Rząd a względnie podlega odkupieniu (§§. 4 i 5), utrzymywane będą oddzielne rachunki ruchu, w których zamieszczane być mają przychody ruchu i wydatki ruchu owychże przedsiębiorstw. Odsetki, które Spółka pobiera i które płaci od swoich długów nieustalonych, jakoteż od długów ustalonych, tamtych miejsce zastępujących, tudzież przychody funduszków Spółki, pozostające po straceniu ciężarów, nie wchodzi do rachunku ruchu. Natomiast w razie, gdyby Rząd odkupił (§. 14) udział Spółki w wiedeńskiej kolei łączącej, zamieszczać w nim należy jako przychód publicznego przedsiębiorstwa kolejowego, odsetki od ryczałtowej ceny odkupu w sumie 600.000 zł. wal. austr. papierami, które Spółka pobierać będzie.

b) Koszta administracyi ogólnej, jakoteż wszelkie inne wydatki, które ciężą na całości przedsiębiorstw Spółki lub na Spółce w tym jej przymocie, jednak z wyłączeniem odsetek i amortyzacyi kapitału zakładowego, rozkładane będą na rachunki ruchu według zasad, które do tego celu ministerstwo handlu ustanowi.

c) Z nadwyżki ruchu, która według tego wyniknie dla publicznego przedsiębiorstwa kolejowego, potrącane będą następujące pozycje:

aa) kwoty potrzebne kiedykolwiek na odsetki od pożyczek pierwszorzędnych Spółki i ich umorzenie, o ile nie tyczą się kolei miejscowych (§§. 16 i 19), licząc tu oraz raty amortyzacyjne roczne, które mają być płacone w myśl §fu 4go;

bb) kwoty, które w skutek stopniowego losowania akcyj pod l. 3 wzmiankowanych, mają być według planu użyte do spłacania tychże w wartości iniennej, po straceniu odsetek pięcioprocentowych, na akcyje już wylosowane, przypadających, które do kwoty amortyzacyjnej przybywają.

d) Część nadwyżki ruchu publicznego przedsiębiorstwa kolejowego, pozostała po straceniu pozycji wzmiankowanych pod lit. *aa)* i *bb)* stanowi czysty zysk Spółki w duchu liczby 2 aż do 4.

7. Wszelkie spory, tyczące się niższenia taryf, przewidzianego pod l. 3 §fu 7go, jakoteż czystego zysku, który w myśl l. 6 tego paragrafu ma być oznaczony, rozstrzygać będzie z wyłączeniem wszelkiego dalszego toku instancyi przed sędzią zwyczajnym, Sąd polubowny, z siedmiu członków złożony, do którego po dwu członków zamianuje każda z obu stron spornych, innych zaś trzech członków wybierze ze swego grona pełne zgromadzenie radców Najwyższego Trybunału, i on rozstrzygać ma takie spory a zarazem także wszelkie spory, tyczące się swojej właściwości w pierwszej i ostatniej instancyi.

§. 8.

Taryfy normalne, taryfy wyjątkowe i opłaty poboczne, ustanowione przez ministerstwo handlu, uważane być mają za nieprzekraczalne, w których obrębie wolno Spółce uregulować ceny przewozu

pasażerów i towarów podług upodobania, z zastrzeżeniem, aby przepisy, dotyczące się przedstawiania ich Władzy nadzorczej były zachowywane.

Taryfy należności od przewozu pasażerów i towarów na sieci kolejowej będącej przedmiotem nowej koncesyi, jakoteż wszelkie niżenia tyczące (uwolnienia, zwroty, rabaty, refakcje itp.), winny być podawane do wiadomości powszechnej bez żadnego wyjątku według przepisów, które swego czasu będą obowiązywały.

Przy niżaniu taryf jakiegokolwiek rodzaju nie wolno powodować się osobistemi względami dla niektórych odstawców lub przedsiębiorców przewozu.

§. 9.

Kolej północna Cesarza Ferdynanda obowiązuje się dobudować własnym kosztem i przysposobić do ruchu niewybudowane jeszcze części kolei żelaznej, prowadzącej z Bielska na Cieszyn, Friedland, Frankstadt i Mezericz Wołoski do Bystrzycy, tudzież na Holeszów, Hulin, Kromieryż i ciągnącej się dalej od stósownego miejsca części kromierzysko-zborowickiej aż do kolei transversalnej morawskiej lub kolei północnej morawsko-szląskiej, z uściem, którego miejsce będzie później oznaczone i w tym celu podać niezwłocznie o Najwyższą koncesyą.

Do wybudowania tych części kolei, które mają być oddane na użytek publiczny najpóźniej w przeciągu półtrzecia roku od dnia nadania Najwyższej koncesyi, przyznane będą uwolnienia od podatków i opłat, przewidziane w ustawie z dnia 25 maja 1880, Dz. u. p. Nr. 56.

O ileby do dopełnienia przyjętego zobowiązania było potrzebne przeniesienie na kolej północną Cesarza Ferdynanda koncesyi na linią bystrzycko-mezerycko-wołoską, nadanej pod dniem 14 stycznia 1883, Dz. u. p. Nr. 12, c. k. uprzywilejowanej kolei kromieryskiej, c. k. Administracya państwa będzie w tem pośredniczyła.

Gdyby zaś kolej północna Cesarza Ferdynanda chciała nabyć wybudowane już części kolei kromieryskiej od Bystrzycy do Zborowic, w którymto razie uzyskałaby uwolnienie od opłat i stępli, c. k. Administracya państwa gotowa jest poprzeć swoim wpływem ten jej zamiar.

§. 10.

Niezawisłe od tej okoliczności, że uwolnienia od podatków i opłat, przyznane częściom kolei kromieryskiej już istniejącym, w §. 9 wzmiankowanym, będą w mocy zatrzymane a co do nowych części linii kolei, w §. 9 wzmiankowanej, będą przyznane, w skutek czego potrzebne jest utrzymywanie na przerzeczonych częściach kolei oddzielnych rachunków ruchu, które urządzone być mają według postanowień c. k. Administracyi państwa, owe części kolei mają być zresztą uważane za jednorodne części składowe zjednoczonej sieci kolei północnej, zwłaszcza we wszystkich względach, dotyczących się publicznego obrotu i taryf.

Przeto też w razie przechodu z jednej z tych części na drugą lub na dawniejsze linie kolei północnej i odwrotnie, opłata manipulacyjna nie będzie pobierana i celem stósowania taryf strefowych, odległości przebieżone liczone być mają w całości.

§. 11.

Kolej północna Cesarza Ferdynanda zawrze z c. k. Administracyą państwa na żądanie tejsze umowę, nadającą jej prawo współużywania za opłatą drożnego (péage) części kolei w §§. 9 i 10 wzmiankowanych, jakoteż mającej stykać się z niemi części kolei północnej morawsko-szląskiej aż do Berna i części kolei północnej Bielsk-Zywiec do obrotu przechodowego w kierunku od i do c. k. kolei rządowych lub kolei prywatnych przez Rząd administrowanych, a także od i do tych części kolei, co do których służą Rządowi prawa podobne do tych, które tutaj są przyznane.

Drożne, jakoteż wynagrodzenie za przydanie w razie potrzeby siły pociągowej, oznaczone będzie według postanowień zawartych w załączce ./.

Administracya państwa pobierać będzie w tym obrocie przechodowym opłaty ustanowione według §fu 7go na kolei północnej Cesarza Ferdynanda.

§. 12.

Na podstawie umów o drożne, które mają być zawarte w myśl postanowień o oznaczaniu drożnego i wynagrodzenia, w §. 11 umówionych, dozwolone będzie c. k. Administracyi państwa na jej żądanie współużywanie każdej z następujących części kolei północnej a mianowicie:

1. z Sternberku do Olomuńca;
2. z Chelmu do Oświęcima a według okoliczności od uścia projektowanego przedłużenia kolei kopalnianej jaworznieńskiej aż do miejsca, z którego wychodzić będzie osobna odnoga, łącząca tę kolej z koleją transversalną galicyjską.

§. 13.

Kolej północna Cesarza Ferdynanda nadaje Rządowi bezpłatnie na cały okres koncesyjny prawo współużywania do ruchu kolejowego istniejących dworców w Olomuńcu i Oświęcimie, które stosownie do potrzeb obrotu będą rozszerzone i zobowiązuje się zwrócić c. k. Administracyi państwa koszt, które poniesie na rozszerzenie budowli w tym ostatnim dworcu z powodu doprowadzenia c. k. kolei rządowej oświęcimsko-podgórskiej, o ile budowle te nie mają służyć wyłącznie na użytek c. k. kolei rządowych.

Kapitał na budowę, koszt utrzymania tych dworców i wszelkie inne nie będą wliczone w rachunek (l. I, lit. a aż do c załączki), który ma być ułożony celem oznaczenia drożnego i wynagrodzenia.

Kolej północna Cesarza Ferdynanda zrzeka się wszelkiej jakiegobądź rodzaju zapłaty lub wynagrodzenia za swój dworzec żywiecki, który ma odstąpić c. k. Administracyi państwa, jakoteż za odbudowania i rozszerzenia, które tam poczyniła lub ma poczynić na rachunek c. k. Administracyi państwa i zobowiązuje się roboty te wykonać i cały dworzec odstąpić bezpłatnie. Odsetki pięcioprocentowe od kapitału na budowę tego dworca, od dnia otwarcia ruchu na kolei transversalnej galicyjskiej w Żywiecu aż do dnia 1 stycznia 1887, których zapłacenie było w dotychczasowych umowach na rzecz kolei północnej Cesarza Ferdynanda zastrzeżone, nie będą płacone; natomiast kolei północnej Cesarza Ferdynanda będzie służyło prawo współużywania bezpłatnie tego dworca w ciągu okresu koncesyjnego.

Na żądanie c. k. ministerstwa handlu kolej północna Cesarza Ferdynanda odda administracyi kolei rządowych bezpłatnie do rozporządzenia biuro w swoim dworcu wiedeńskim.

§. 14.

Gdyby c. k. Administracya państwa miała zażądać odkupienia udziału ($\frac{1}{6}$) wiedeńskiej kolei łączącej, kolej północna Cesarza Ferdynanda obowiązana jest odstąpić Rządowi ten swój udział na własność wolną od ciężarów, w czasie, gdy żądanie to będzie położone, za opłatą ceny kupna w sumie ryczałtowej 600.000 zł. wal. austr. papierami.

C. k. Administracyi państwa służy prawo uiszczenia się z tej ceny kupna powoli przez płacenie renty rocznej w sumie wystarczającej na umorzenie ceny kupna w ciągu okresu koncesyjnego kolei północnej Cesarza Ferdynanda (§. 4) a od pozostającej jeszcze reszty należytości płacić odsetki po 5 od sta rocznie.

Rząd straci służące sobie prawo odkupienia powyższego udziału kolei łączącej, jeżeli prawa tego nie wykona w ciągu najwięcej pięciu lat od dnia nadania nowej koncesyi (§. 1).

§. 15.

Kolej północna Cesarza Ferdynanda zobowiązuje się wybudować własnym kosztem od miejsca, które c. k. Rząd oznaczy w Krakowie na linii kolei północnej po za wewnętrznym obrębem fortyfikacyj, odnogę wały okrążającą, z uściem do c. k. kolei rządowej skawińsko-podgórskiej.

Dla tej odnogi, która stanowić ma jednorodną część składową sieci kolei Spółki, wybudowany być ma most na Wiśle z osobną drogą wozową, najmniej 8 metrów szeroką, dla obrotu gościńcowego.

Cała budowa ma być skończona i oddana na użytek publiczny, najpóźniej w ciągu półtora roku od zawarcia umowy niniejszej.

§. 16.

Kolej północna Cesarza Ferdynanda zobowiązuje się wybudować następujące koleje miejscowe pod warunkiem, że przy nadawaniu koncesyj na te koleje, będą jej przyznane ulgi i dogodności, kolejom miejscowym ustawami swego czasu dozwolone:

1. z Drösingu do Zistersdorfu;
2. z Gödingu do tamtejszej c. k. skarbowej fabryki tytoniu;

3. z Rohatca do Strażnic;
4. z Suchdołu na Odry, Witków do Budiszowa;
5. z Suchdołu do Fulneku;
6. ze Studenki do Bilowca;
7. z Opawy do Beneszowa;
8. od stósownego miejsca na kolei, która w myśl §. 9 ma być wybudowana do Nowego Jiczyna;
9. z Golezowa lub od innego stósownego miejsca na kolei w §. 9 wzmiankowanej do Ustronia;
10. z Bielska na Kenty i Andrychów do Wadowia.

Odnogi wymienione pod l. 8 i 10 mają być skończone i oddane na użytek publiczny jednocześnie z koleją wzmiankowaną w §. 9.

Kolej północna Cesarza Ferdynanda zobowiązuje się nadto wyjednać koncesye na koleje, pod l. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 9 wymienione, w ciągu lat pięciu od zawarcia umowy niniejszej i wybudować je według postanowień koncesyjnych.

§. 17.

Kolej północna Cesarza Ferdynanda winna uwiadomić Rząd przed końcem każdego roku, którą kolej miejscową stósownie do przyjętego na się zobowiązania zamierza w ciągu przyszłego roku budować.

§. 18.

Co się tyczy kolei miejscowych, które już istnieją lub będą w przyszłości wybudowane i mają uście do sieci kolei północnej a na których ruch nie jest utrzymywany na rachunek kolei północnej Cesarza Ferdynanda, ma być na przyszłość zachowywana bez wyjątku taka zasada, że za współużywanie istniejących zakładów w dworcach zbiegowych głównej kolei i za sprawowanie służby stacyjnej przez podwładnych kolei północnej żadnego rodzaju wynagrodzenie ani dodatek nie ma być od przedsiębiorstwa kolei miejscowej wymagany ani mu liczony.

§. 19.

C. k. Rząd oświadcza, że gdyby kolej północna Cesarza Ferdynanda chciała nabyć kolej miejscową do Wszetina, będącą przedmiotem Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 27 lipca 1882, Dz. u. p. Nr. 117, z tą zmianą, aby najprzód wybudowane było połączenie między Mezericzem wołoskim a Hranicami nie zaś Polomem, będzie ten zamiar popierał całym swoim wpływem pod warunkiem, że niezwłocznie wybudowana będzie także odnoga z Krasny do Rožnowa z zakładem stacyjnym odpowiednim potrzebom tego miejsca leczniczego.

§. 20.

Kolej północna Cesarza Ferdynanda zrzeka się niniejszem wyraźnie wszelkich pretensyj, jakie mogłaby jeszcze rościć na zasadzie Najwyższego przywileju z dnia 4 marca 1836, tudzież późniejszych koncesyj i umów i przystaje, aby koncesye te i umowy równie jak powyższy przywilej straciły moc swoją w myśl §fu 1go umowy niniejszej.

Mianowicie zrzeka się Spółka a to z cofnięciem swoich protestów, wszelkiego zarzutu i wszelkich roszczeń do wynagrodzenia lub jakichkolwiek innych z powodu zarządzonego ustawą z dnia 28 lutego 1883, Dz. u. p. Nr. 22, utrzymywania ruchu przez Rząd na własny rachunek na linii z Oświęcima do Podgórz, z powodu zamierzonego wybudowania, wzmiankowanego w §. 12, l. 2, połączenia galicyjskiej kolei transwersalnej z kopalniami węgla w Jaworzniu a według okoliczności przedłużenia go aż do granicy rosyjskiej i z powodu tej okoliczności, że koncesya na budowę i utrzymywanie w ruchu kolei łączącej, która w myśl ustawy z dnia 28 listopada 1883, Dz. u. p. Nr. 173 ma być wybudowana od granicy krajowej węgierskiej w kierunku Węgierskiego Hradyszcza, Berna, Igławy itd. nadana została nie kolei północnej Cesarza Ferdynanda, lecz innemu przedsiębiorstwu.

Zgodzono się, aby ustanowienie szlaku tej kolei łączącej, jakoteż połączenia kolei transwersalnej galicyjskiej z kopalniami węgla w Jaworzniu, zostawione było uznaniu c. k. Rządu.

Kolej północna Cesarza Ferdynanda zrzeka się także zapewnionego jej w §. 8 Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 22 sierpnia 1881, Dz. u. p. Nr. 108, objęcia praw i obowiązków z tej koncesyi wynikających co do kolei miejscowej z Węgierskiego Hradyszcza do Węgierskiego Brodu z odnogami.

§. 21.

Kolej północna Cesarza Ferdynanda winna statut Spółki uczynić zgodnym z postanowieniami umowy niniejszej i ustaw obecnie obowiązujących.

Również zobowiązuje się Spółka wyjednać na swój koszt wpisy do ksiąg dla kolei żelaznych potrzebne do uwidocznienia praw służących Rządowi na zasadzie umowy, mianowicie §§. 4, 5, 11—13 i na żądanie c. k. Administracyi państwa wygotować na czas dokumenty i deklaracje hipoteczne, któreby do tego celu były potrzebne.

§. 22.

Zgodzono się, że od nowej koncesyi opłacona będzie tylko taksa, ustanowiona w patencie cesarskim z dnia 27 stycznia 1840 (Zbiór ustaw sprawiedliwości Nr. 404), która w myśl orzeczeń c. k. ministerstwa skarbu z dnia 19 stycznia 1856, L. 54127 i z dnia 15 września 1873, L. 23502 ma być do koncesyi na koleje żelazne stósowana.

§. 23.

Spory cywilne, z umowy niniejszej wynikające, których załatwianie nie jest zastrzeżone Sądowi polubownemu (§. 7), rozstrzygać ma c. k. Sąd krajowy w Wiedniu.

§. 24.

Umowa niniejsza będzie uważana za zawartą, jeżeli i jak tylko zgodna z statutem uchwałą walnego zgromadzenia akcyonaryuszów n. uprzyw. kolei północnej Cesarza Ferdynanda zawierająca przyzwolenie Spółki, uzyska Najwyższe zatwierdzenie.

§. 25.

Umowa niniejsza spisana będzie w dwóch egzemplarzach wolnych od stępla i opłat, z których jeden zachowywać ma c. k. ministerstwo handlu a drugi wydany będzie Spółce.

Postanowienia

tyczące się oznaczenia drożnego i wynagrodzenia.

I. Do oznaczenia drożnego oznaczane będą corocznie dla każdej z osobna linii, której Rząd ma współużywać i dla obu stacyj kresowych (a według okoliczności dla połączenia torów na otwartej kolei, zajmującego miejsce stacji kresowej):

- a) Odsetki po $5\frac{1}{16}$ od sta od kapitału wyłożonego rzeczywiście na nieruchome części składowe linii, licząc tu kupno gruntu i na inwentarz tu należący, na tej linii będący, a więc z wyłączeniem materiału kołowego, nie licząc kosztów zgromadzenia kapitału i odsetek tymczasowych.
- b) Koszta rzeczywiste utrzymania tych zakładów i przedmiotów inwentarza (rozdział 7 aż do 10 ogólnego wzoru rachunków) w roku odnośnym poniesione, z przypadającymi na owe linie udziałami w ubezpieczeniu od pożaru (rozdział 3, artykuł III), w podatkach gruntowych i budynkowych, tudzież w wydatkach ogólnych na nadzór kolejowy i utrzymanie kolei (rozdział 5), oraz z kosztem nadzoru kolejowego w ściślejszem znaczeniu (rozdział 6).
- c) Koszta rzeczywiste służby stacyjnej (rozdział 12) w roku odnośnym poniesione, z wyłączeniem wydatków osobowych i rzeczowych na załatwianie służby przewozowej.

Wydatek roczny, obejmujący pozycje a) aż do c), podzielony przez sumę wszystkich kilometrów wozowo-osioowych, przebieżonych na rzecz obu stron po owejże linii współużywanej, stanowi kwotę drożnego, którą Rząd płacić ma koncesyonaryuszowi za każdy kilometr osioowy, w odnośnym roku przebieżony przez wagony na jego rachunek kursujące.

II. W tych przypadkach, w których wagony, na rachunek Rządu kursujące, przewożone są na linii współużywanej siłą pociągową koncesyonaryusza, z przydaniem jego służby pociągowej i konduktorów, dopłacane będzie za to wynagrodzenie, wymierzone za każdy kilometr wozowo-osioowy w taki sposób przebieżony podług stopy, którą się otrzyma, dzieląc wydatki koncesyonaryusza poniesione w roku odnośnym na kolei, linią współużywaną obejmującej, a mianowicie:

- d) na odsetki po $5\frac{1}{16}$ od sta od rzeczywistych kosztów nabycia lokomotyw, wozów zapasowych i ich rekwizytów, jakoteż utrzymania tychże w dobrym stanie (rozdział 16, artykuł I);
- e) na służbę ruchu (rozdział 13), i
- f) na służbę pociągową (rozdział 15) po strąceniu a według okoliczności doliczeniu czynnego i biernego najmu lokomotyw, przez sumę wszystkich kilometrów wozowo-osioowych, przebieżonych na rachunek obu stron po tej samej kolei i w tym samym roku za pomocą siły pociągowej koncesyonaryusza.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XL. — Wydana i rozesłana dnia 12 września 1885.

123.

Dokument koncesyjny z dnia 4 sierpnia 1885,
na kolej żelazną parową z Kamenicy czeskiej do Kamenického Szenowa.

My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryski; Arcyksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy uprzywilejowana Spółka kolei północnej czeskiej podała prośbę o udzielenie jej koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kolei miejscowej od swojej stacyi w Kamenicy czeskiej do Kamenického Szenowa, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać rzeczonej Spółce koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56), z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180) i z dnia 28 grudnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 203), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy uprzywilejowanej Spółce kolei północnej czeskiej prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma

jako miejscowa ze szlakiem normalnym od stacyi uprzywilejowanej Spółki kolei północnej czeskiej w Kamenicy czeskiej do Kamenického Szenowa.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

- a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, dotyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, dotyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;
- b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisji akcyj i obligacyj pierwszorzędnych, tudzież kwitów tymczasowych, jakoteż uwolnienie od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;
- d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Spółka kolei północnej czeskiej obowiązana jest skończyć budowę kolei w §. 1 wzmiankowanej najpóźniej w przeciągu roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma Spółka na żądanie Administracyi państwa stosowną kaucyą w tych papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya może być uznana za przepadłą.

§. 4.

Do wybudowania tej kolei koncesyonowanej, nadaje się Spółce prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie Spółce do wybudowania wszelkich odnóg dowozowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinna Spółka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i do Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

§. 6.

Cyfra kapitału zakładowego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów sporządzenia projektów, budowy i urządzenia kolei, jakoteż nabycia środków do woźby rzeczywiście wyłożonych i udowodnionych, łącznie z odsetkami interkalarnymi w ciągu czasu budowy rzeczywiście zapłaconemi, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju, mia nowicie na zebranie funduszków, nie mają być liczone.

Gdyby jednak za osobnem zezwoleniem Administracyi państwa miały być wydane akcye lub obligacye pierwszorzędne na zebranie rzeczywistego kapitału zakładowego, wolno będzie doliczyć do kapitału zakładowego kosztą zebrania funduszków dowodnie poniesione i przez Administracyą państwa zatwierdzone.

Gdyby po upływie pierwszego roku ruchu jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, kosztą przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli kosztą będą należycie wykazane.

Całkowity kapitał zakładowy umorzony być ma podług planu amortyzacyjnego, obliczonego na lata okresu koncesyjnego, który Administracya państwa ma zatwierdzić.

Gdyby Spółka kolei północnej czeskiej miała wypuścić w obieg na rzecz kolei miejscowej, na którą nadaje się niniejszą koncesyą, akcye lub obligacye pierwszorzędne a według okoliczności akcye i obligacye pierwszorzędne, w takim razie zarówno suma imienna jak i wzór do akcyj i obligacyj pierwszorzędnych wymagały osobnego zatwierdzenia Administracyi państwa.

§. 7.

Co się tyczy transportów wojskowych i wszelkich obowiązków dla Administracyi wojskowej, postanowienia, jakie kiedykolwiek obowiązywać będą na innych liniach uprzywilejowanej Spółki kolei północnej czeskiej, stosowane być mają także na kolei miejscowej, niniejszem koncesyonowanej, o ile to da się wykonać ze względu, iż to jest kolej drugorzędna, która z tego powodu uzyskała ułatwienia co się tyczy budowy, urządzenia i ruchu, o czem stanowić będzie ministerstwo handlu.

Spółka zobowiązuje się mieć na względzie przy obsadzaniu posad wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

Spółka obowiązana jest w razie uruchomienia wojska lub wojny wstrzymać ruch na kolei koncesyonowanej bez pretensyi do wynagrodzenia o tyle i na tak długo, o ile Władza wojskowa uzna to za potrzebne do ruchów wojskowych lub jakichkolwiek innych czynności wojennych na drogach publicznych, któreby kolej przecinała.

§. 9.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9 lit. b) usta wy o koncesyach na koleje żelazne aż do dnia 7 stycznia 1963, po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §fu 11go lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznymi i finansowymi.

§. 10.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej w każdym czasie po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu.

Do wykonania prawa odkupienia ustanawia się następujące pravidła:

1. Jeżeliby kolej miejscowa miała być odkupiona przed upływem trzeciego roku ruchu, cenę odkupu stanowić będzie nie umorzona jeszcze w chwili odkupienia suma kapitału zakładowego (§. 6).

2. Gdyby miano ją odkupić po upływie trzeciego roku ruchu, natenczas dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat trzech przed rzeczywistą chwilą odkupu, z tego stracony będzie czysty dochód roku najniepomyślniejszego i policzony będzie średni dochód czysty pozostałych dwóch lat.

Gdyby jednak średni czysty dochód kolei w sposób powyższy obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, która potrzeba jest do oprocentowania po cztery i pół od sta i umorzenia w ciągu okresu koncesyjnego kapitału zakładowego imiennego (§. 6) przez Rząd zatwierdzonego, natenczas ta kwota roczna uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

Jako wynagrodzenie płacona będzie Spółce renta wyrównywająca powyższym dochodom średnim a względnie najmniejszym, a to w ratach półrocznych z dołu dnia 30 czerwca i 31 grudnia każdego roku aż do upływu okresu koncesyjnego.

Rząd zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie, zamiast nie płaconych jeszcze rat renty odkupu, zapłacić wartość kapitałową tychże rat, zdyskontowaną przez potrącenie odsetek od odsetek, licząc po 5 od sta na rok.

3. Gdyby Rząd zamierzał spłacić kapitał w myśl postanowień powyższych (l. 1 i ostatni ustęp l. 2), wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyj długu państwa.

Obligacye długu państwa liczone będą po kursie średnim obligacyj rządowych tego samego rodzaju, notowanych urzędownie na giełdzie wiedeńskiej w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkimi do niej należącemi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobowe z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były całkiem lub częściowo użyte, stósownie do swego przeznaczenia.

§. 11.

Gdy koncesya utraci moc swoję i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei kon-

cesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobowe, z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były całkiem lub częściowo użyte stósownie do swego przeznaczenia.

Tak wtedy, gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 10), zatrzyma Spółka na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobowy i należące się jej aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił ją z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 12.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo polecić komisarzowi dla Spółki ustanowionemu, aby wglądał w zarząd, o ile ten dotyczy się kolei niniejszem koncesyonowanej.

Za nadzór komisarza nad przedsiębiorstwem kolei, Spółka nie jest obowiązana płacić skarbowi państwa wynagrodzenia, również uwalnia się Spółkę od przepisanego w §cie 89 Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852) obowiązku wynagradzania nadwyżki kosztów dozoru policyjnego i akcyzowego, jakoteż od obowiązku wystawienia bezpłatnie i utrzymywania lokali urzędowych.

§. 13.

Uprzywilejowana Spółka kolei północnej czeskiej zobowiązuje się utrzymywać dla kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, oddzielny rachunek budowy i ruchu, według zasad, które Administracya państwa zatwierdzi.

Dla zaradzenia jednak trudnościom, połączonym z osobnem układaniem oddzielnego rachunku wydatków ruchu, pozwala się, aby wydatki ruchu zapisywane były na podstawie średniej sumy z całej sieci uprzywilejowanej Spółki kolei północnej czeskiej podług klucza podlegającego zatwierdzeniu ministerstwa handlu.

§. 14.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków, w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim

władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia czwartego miesiąca sierpnia, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym piątym, Naszego panowania trzydziestym siódmym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

124.

Obwieszczenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 13 sierpnia 1885,

o zaprowadzeniu w Baszkawodzie w Dalmacyi delegacyi cłowej, sprawującej oraz służbę portową i zdrowotną morską.

W Baszkawodzie w Dalmacyi, w okręgu skarbowym spljetskim, zaprowadzona została delegacya cłowa, sprawująca oraz służbę portową i zdrowotną morską, która pod względem celniczym otrzymała upoważnienia, nadane według Nr. 29 Dz. u. p. z r. 1883 delegacyi cłowej w St. Giorgio i nadto upoważniona została do wydawania ceduł obiegowych do przedmiotów podlegających opłacie „dazio consumo“.

Delegacya ta rozpoczyna urzędowanie dnia 15 sierpnia 1885.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

125.

Obwieszczenie ministerstwa obrony krajowej i ministerstwa skarbu z dnia 21 sierpnia 1885,

którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gmin Fischau, Schwarzaun am Steinfeld, Theresienfeld, Lanzenkirchen (Klein Wolkersdorf), Katzelsdorf, Peisching, Dunkelstein i Weikersdorf am Steinfeld w Dolnej Austrii do klas Taryfy czynszów wojskowych (Dz. u. p. Nr. 140 z r. 1881).

Ku uzupełnieniu obwieszczenia z dnia 18 grudnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 140), zalicza się w porozumieniu z wspólnem ministerstwem wojny następujące gminy w Dolnej Austrii leżące a mianowicie Fischau, Schwarzaun am Steinfeld i Theresienfeld do siódmej klasy, gminy Lanzenkirchen (Klein Wolkersdorf) i Katzels-

dorf do ósmej klasy, наконец gminy Peisching, Dunkelstein i Weikersdorf am Steinfeld do dziewiątej klasy Taryfy czynszów za pomieszczenia dla wojska, obowiązującej do końca 1885 roku.

Dunajewski r. w.

Welsersheimb r. w.

126.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 1 września 1885, **dozwalające wywozu za zwrotem podatku płynów wysokowych pędzonych w żelaznych zbiornikach, jakoteż przywozu napowrót bez opłaty cła tych zbiorników do okręgu cłowego austriacko-węgierskiego.**

W porozumieniu z c. k. ministerstwem handlu i interesowanemi kr. węgierskiemi ministerstwami a z zastrzeżeniem odwołania kiedykolwiek, pozwala się wywozić za zwrotem podatku płyny wysokowe pędzone w żelaznych zbiornikach wagonowych, jakoteż przywozić napowrót te ostatnie do okręgu cłowego austriacko-węgierskiego bez opłaty cła pod następującemi warunkami.

1. Celem dokonania manipulacyi wywozowej, płyny wysokowe pędzone, przeznaczone do wywozu, odstawiać należy w beczkach urzędownie ocechowanych na komorę główną, w obrębie okręgu cłowego istniejącą, umocowaną do zastępowania komór, szczególnie upoważnionych do dokonywania manipulacyi wywozowej.

Po dokonaniu manipulacyi cłowej bez zarzutu, przelać należy pod dozorem urzędowym płyny wysokowe pędzone do zbiorników, które winny być zupełnie odpowiednio do położenia zabezpieczającej plomby urzędowej (zamknięcie posyłki) i po położeniu plomby urzędowej, wywieźć w tych zbiornikach kolejną żelazną z okręgu cłowego.

Żadnej części płynów wysokowych pędzonych, przeznaczonych do wywozu za zwrotem podatku i znajdujących się w zbiornikach urzędownie oplombowanych, nie wolno zostawić w okręgu cłowym.

Jeżeli posyłka nadejdzie na komorę wywozową w terminie, który w deklaracyi jest oznaczony, i jeżeli plomba urzędowa na zbiorniku nie jest naruszona, zaniechać należy ponownego rewidowania posyłki na granicy.

Zresztą istniejące przepisy, dotyczące się wywozu płynów wysokowych pędzonych za zwrotem opłat, zachowuje się w mocy.

2. Przerzeczone zbiorniki żelazne a przeto też i wagony kolejowe tutejszokrajowe, temi zbiornikami opatrzone, wolno będzie przywozić napowrót bez opłaty cła, tylko w takim razie, jeżeli używane są wyłącznie do przewozu płynów wysokowych pędzonych i jeżeli wzmiankowane komory ekspedycyjne poddały je postępowaniu wywodniczemu z zachowaniem istniejących ustawowych warunków i ostrożności, mianowicie pod warunkiem zupełnego zabezpieczenia tożsamości stósownym opisem.

Dunajewski r. w.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 1 września 1885,

urządzające postępowanie przy przelewaniu podczas transportu oleju kopalnego oclonego lub opodatkowanego, przeznaczonego do trzymania w rafinerii oleju kopalnego z zastrzeżeniem wywiezienia bez opłaty podatku.

W porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu uzupełnia się §. 17 A rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 23 czerwca 1882 (Dz. u. p. Nr. 78), jak następuje:

Gdy olej kopalny, przeznaczony do trzymania na składzie z zastrzeżeniem wywozu bez opłaty podatku, ma być podczas transportu, z beczek, w których go wieziono, przelany do zbiorników wagonowych kolejowych, umyślnie do tego przeznaczonych, do położenia plomby urzędowej odpowiednich, przelewać trzeba całą posyłkę, zasłoniętą cedulą odbytu.

O tem przelaniu uwiadomić trzeba już przy wywożeniu oleju kopalnego z rafinerii wykonawcę skarbowego, podając oraz kiedy i gdzie nastąpi a wykonawca skarbowy ma to zanotować w cedule odbytu.

Przelewać należy pod dozorem urzędowym, w obecności dwóch wykonawców skarbowych, poczem zbiorniki wagonowe należy zamknąć urzędownie pieczęcią ołowianą i dokonanie tego a przeto też i przelanie zanotować w papierach przewodnych, podając oraz ilość i rodzaj plomb.

Oznajmiając o wzięciu na skład do rafinerii przelanego oleju kopalnego, winien przedsiębiorca rafinerii wyrazić w oświadczeniu tego się tyczącem, że i gdzie olej został przelany i wymienić numeru zbiorników wagonowych.

Jeżeli olej kopalny, z zagranicy lub z rafinerii tutejszo-krajowej nabyty, już oclony lub opodatkowany, przeznaczony do trzymania z zastrzeżeniem wywozu bez opłaty podatku, ma być dopiero w siedzibie nabywającej go rafinerii lub w pobliżu tejże ze zbiorników wagonowych do innych naczyń przelany, rafineria oleju kopalnego, nabywająca ten olej kopalny, winna donieść o tem przelaniu oddziałowi straży skarbowej, w którego okręgu nadzorem ma to nastąpić.

We względzie urzędowego nadzoru nad takim przelewaniem, jakoteż umieszczaniem oleju kopalnego w rafinerii, obowiązują przepisy powyższe.

Jeżeli przy przelewaniu z powodu opłaty cła od oleju kopalnego lub z innego powodu, wykonawca straży skarbowej, przeznaczony do nadzorowania rafinerii oleju kopalnego, wagę całkowicie oznaczył, powtórne oznaczanie wagi czystej przy umieszczaniu w rafinerii może być zaniechane, jeżeli olej przewieziono z dworca kolei do rafinerii zaraz po przelaniu i pod eskortą urzędową.

Gdyby przeładowanie lub przelanie oleju kopalnego, mającego wzmiankowane przeznaczenie, było potrzebne w skutek przypadkowych wydarzeń podczas transportu, stosować należy odpowiednio przepisy, dotyczące się przewozu towarów wchodowych przekazanych bez oclenia.

128.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 2 września 1885, o przyjmowaniu do sprawdzania i cechowania naczyń drewnianych wyłożonych blachą do prze- wozu mleka (konewek).

W zastósowaniu się do ustawy z dnia 28 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z roku 1872) i ku uzupełnieniu rozporządzenia tutejszego z dnia 12 sierpnia 1879 (Dz. u. p. Nr. 107), podają się do wiadomości powszechniej następujące przepisy, wydane przez c. k. Komisję główną miar i wag, dotyczące przyjmowania do sprawdzania i cechowania naczyń drewnianych wyłożonych blachą do przewozu mleka (konewek).

Pino r. w.

Przepisy,

tyczące się przyjmowania do sprawdzania i cechowania naczyń drewnianych wyłożonych blachą do przewozu mleka (konewek).

Naczynia drewniane blachą wyłożone, do przewożenia mleka przeznaczone, od 5 aż do 10 litrów pojemności mające, przyjmowane będą do sprawdzania i cechowania pod następującymi warunkami:

Materyał, forma i oznaczenie.

Naczynia te zrobione być powinny z drzewa dostatecznej grubości, wielkości naczynia odpowiedniej, obręczami żelaznymi obite i wyłożone wewnątrz blachą doskonale pobieloną.

Powinny mieć formę od dołu ku górze stożkowato zwężoną o przekroju kołowym a co do ich wymiarów zastrzega się tylko to, aby średnica górna nie była większa od połowy wysokości naczynia.

Do sprawdzania i cechowania przyjmowane będą naczynia, mające od 5 aż do 10 litrów pojemności z stopniowaniem w dziesiątych częściach litra.

Pojemność oznacza się przez wyrażenie ilości litrów a przeto też i dziesiątych części litra, które naczynie zawiera, wyraźnemi dostatecznie wielkimi cyframi z dodaniem słowa „Litrów“, lub głoski L, albo na płycie metalowej cechą ubezpieczonej, albo przez wypalenie na ścianie drewnianej.

Dziesiąte części litra oznaczone być winny w formie ułamka dziesiątego.

Inne własności.

Znaczki stanowiące granicę pojemności, których dwa leżą przeciwległe w kierunku średnicy, robić należy z blachy grubej pobielanej i powinny wystawać z ściany naczynia poziomo najmniej na 5 mm.

Każdy z tych znaczków opatrzone być ma czopkiem cynowym w taki sposób, aby położenie ich względem wewnętrznej ściany blaszanej naczynia mogło być ubezpieczone wybiciem na każdym cechy.

Z obręczy żelaznych dwie — najniższa i ta, która leży blisko górnego brzegu — powinny być przytwierdzone do ściany drewnianej dwiema szrubami, przeciwległe w kierunku średnicy wkręconymi, których głowy mają być opatrzone czopkami cynowymi na cechy.

Jeżeli pojemność nie jest oznaczona przez wypalenie, płyta metalowa do tego służąca, ma być umieszczona na górnej obręczy żelaznej przytwierdzonej i ocecho-

waniem ubezpieczonej a do tego celu ma być opatrzona dwoma czopkami cynowymi na cechę, łączącemi tę płytę metalową i obręcz żelazną.

Cechowanie, granica błędów i opłata za sprawdzanie.

Cechuje się na przerzeczonych czopkach cynowych a mianowicie wewnątrz na dwóch znaczkach, zewnątrz na szrubach przytwierdzających obręcz żelazne.

Nadto, jeżeli pojemność oznaczona jest na płycie metalowej, cechuje się także jej czopki cynowe, jeżeli zaś wypalona jest na ścianie drewnianej, wypala się cechę jak na beczkach.

We względzie granicy błędów i opłat za sprawdzenie służyć mają za prawo postanowienia, dotyczące się naczyń metalowych do przewozu mleka (Dz. u. p. 1879 Nr. 107 i Dziennik rozporządzeń komisji miar i wag Nr. 18).

Wiedeń, dnia 7 lipca 1885.

C. k. Komisya główna miar i wag:

Arzberger r. w.

129.

Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości i skarbu z dnia 5 września 1885,

**tyczące się nazwy Sądu powiatowego, jakoteż urzędu podatkowego i sądowo-depozytowego
w Weissenbachu w Górnej Austrii.**

Sąd powiatowy istniejący w miasteczku Unterweissenbachu w Górnej Austrii, w okręgu Sądu krajowego linzkiego, jakoteż tamtejszy urząd podatkowy i sądowo-depozytowy, używać mają w miejsce dotychczasowej nazwy „weissenbachski“, nazwy: „Sąd powiatowy unterweissenbachski“, „urząd podatkowy i sądowo-depozytowy unterweissenbachski“.

Pražák r. w.

Dunajewski r. w.

130.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 8 września 1885,

**zabraniające przywozu i przewozu z Gibraltaru szmat, starych lin, starej odzieży, używanej
bielizny wdziewalnej i używanej pościeli, przeznaczonej do obrotu handlowego.**

Dla zapobieżenia przyniesieniu cholery zabrania się w porozumieniu z Rządem król. węgierskim przywozu i przewozu z Gibraltaru szmat, starych lin, tudzież starej odzieży, używanej bielizny wdziewalnej i używanej pościeli, o ile przedmioty te przeznaczone są do obrotu handlowego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia, w którym właściwe komory i Władze zdrowotne morskie otrzymają o niem wiadomość.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLI. — Wydana i rozesłana dnia 15 września 1885.

131.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 15 września 1885,

zmieniające niektóre przepisy Porządku ruchu na kolejach żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, zaprowadzonego rozporządzeniem z dnia 10 czerwca 1874 (Dz. u. p. Nr. 75) jakoteż dodatków do niego, ogłoszonych rozporządzeniami z dnia 15 września 1881 (Dz. u. p. Nr. 100) i z dnia 1 lipca 1884 (Dz. u. p. Nr. 106).

W Porządku ruchu na kolejach żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, zaprowadzonym rozporządzeniem z dnia 10 czerwca 1874 (Dz. u. p. Nr. 75) jakoteż w dodatkach do niego, ogłoszonych rozporządzeniami z dnia 15 września 1881 (Dz. u. p. Nr. 100) i z dnia 1 lipca 1884 (Dz. u. p. Nr. 106), zmieniają się i uzupełniają paragrafy niżej wyszczególnione, jakoteż ustępy Dodatku *D*, w następujący sposób:

§. 45.

W drugiej Uwadze po słowach: „W obrocie wewnętrznym austriacko-węgierskim obowiązuje to“ dodać: „pod względem skutków uchybienia czasu dostawy“.

§. 48.

W postanowieniu pod *A*, 3, *e* wykreślić należy wyrazy: „mianowicie podpałki (amorces)“ i zamiast nich położyć: „co się tyczy tasemek podpalniczych i podpałek (amorces), porównaj Dodatek *D*, Nr. III *a*).“

Do postanowienia pod *B* 2 przydaje się następujący trzeci ustęp:

„Za papiery wartości pieniężnej nie należy uważać: stęplowanych kart pocztowych, blankietów na przekazy pocztowe, kopert listowych i opasek, znaczków listowych, arkuszy stęplowych i znaczków stęplowych, jakoteż tym podobnych znaczków walorowych.“

Dodatek D.

Numer III a.

Po Nr. III zamieścić należy pod Nr. III a następujące postanowienie:

„Tasiemki podpalnicze i podpałki (amorces) podlegają następującym przepisom:

1. Pakować je należy w pudełkach tekturowych, najwięcej po 100 podpałów, które zawierać mogą ogółem najwięcej 0·75 grama masy palnej.

Z pudełek tych, biorąc ich najwięcej po 12 robić należy rulony a z rulonów, biorąc ich najwięcej po 12, twarde pakiety papierem owinięte.

2. Pakiety wkładać należy do naczyń z grubej blachy żelaznej lub w skrzynie drewniane bardzo mocne, mających, pierwsze i drugie, najwięcej 1·2 metra sześciennego pojemności, nie dokładając innych przedmiotów, w taki sposób, aby pomiędzy ścianami naczynia a pakietami był przestwór najmniej na 30 milimetrów, wypełniony trocinami, słomą, pakułami lub podobnym materiałem i aby pakiety nie mogły się ruszać lub posuwać nawet w razie wstrząśnienia.

3. Na naczyniach prócz tego co zawierają napisać należy wyraźnie, kto posyła i z której fabryki.

4. Do każdej posyłki dodane być ma świadectwo napisane przez fabrykanta i przysięgłego chemika potwierdzające, że przepisy powyższe Nr. 1 aż do 3 zostały zachowane.

Toż samo poświadczyć winien posyłający w liście przewozowym, gdzie podpis jego ma być urzędownie uwierzytelniony.“

Numer VIII.

Jako drugi ustęp dodać należy następujące postanowienie:

„Masę, która była użyta do czyszczenia gazu, zawierającą żelazo lub mangan — o ile nie jest oddana w wozach żelaznych z wiekami żelaznymi, szczelnie się zamykającymi (tak zwanych wozach trumiennych) — przyjmuje się do przewiezienia tylko zapakowaną w szczelnych naczyniach blaszanych.“

Numer IX.

Postanowienie umieszczone pod tym numerem należy wykreślić a za liczbą IX zanotować: „obacz pod Nr. XXXV“.

Numer X.

Postanowienie zawarte pod l. 2 opiewać ma następnie:

„2. Gdy się posyła po jednym naczyniu, pakować je można w koszach lub kublach mocnych, dobrze przytwierdzonych wiekami, jako też rękojeściami opatrzonych i dostatecznie wysłanych materiałem pakowym; jeżeli wieko zrobione jest ze słomy, trzciny, sitowia i tym podobnego materiału, powinno być nasyczone mlekiem glinianem lub wapiennym z dodaniem szkła wodnego. Waga brutto jednej posyłki nie powinna wynosić więcej jak 60 kilogramów.“

Numer XXI.

Numer ten opiewać będzie następnie:

„XXI. Olej skalny, surowy i oczyszczony, o ile przy cieplecie 14 stopni R. jego ciężar gatunkowy wynosi najmniej 0·780, albo gdy barometr wskazuje 760 milimetrów, wydaje parę nie zapalającą się w cieplecie poniżej 21 stopni C. (Test-petroleum);

oleje wyrabiane ze smoły węgla brunatnych, o ile mają ciężar gatunkowy najmniej taki jak wyżej ustanowiony (olej solarny, fotogien itd.);

wreszcie oleje ze smoły węgla kamiennych (benzol, toluol, ksyol, kumol itd.), jakoteż olej mirbanowy (nitrobenzol).

Przedmioty powyższe podlegają następującym przepisom:

1. Przedmioty te, o ile nie wejdą w użycie wozy umyślnie do tego urządzone (basenowe), wolno przewozić: albo

a) w bardzo dobrych trwałych beczkach, albo

b) w naczyniach metalowych szczelnych i wytrzymałych, albo

c) w naczyniach szklanych a w obrocie wewnętrznym austriacko-węgierskim także kamionkowych; w tym jednak przypadku z zachowaniem następujących przepisów:

aa) Jeżeli więcej naczyń posyła się razem, należy je zapakować w grubych skrzyniach drewnianych i natłoczyć mocno słomą, sianem, otrębami, trocinami, ziemią wymoczkową lub innemi ciałami sypkimi.

bb) Gdy się posyła po jednym naczyniu, pakować je można w koszach lub kuźkach mocnych, dobrze przytwardzonymi wiekami, jakoteż rękojćiami opatrzonych i dostatecznie wysłanych materiałem pakowym; jeżeli wieko zrobione jest ze słomy, trzciny, sitowia i tym podobnego materiału, powinno być nasyczone mlekiem glinianem lub wapiennem z dodaniem szkła wodnego. Waga brutto jednej posyłki w naczyniu szklanem nie może wynosić więcej nad 60 kilogramów, w naczyniu kamionkowym więcej nad 75 kilogramów.

2. Gdyby się naczynia podczas przewozu uszkodziły, zostaną natychmiast wyładowane i razem z tem co jeszcze zawierają, jak najkorzystniej sprzedane na rachunek posyłającego.

3. Przewozi się tylko otwartymi wagonami. Przedmiotów tych nie należy przyjmować do przewozu, jeżeli mają być poddane czynności celniczej odpowiedniej, która wymagałaby stałego okrycia i oplombowania zasłon wagonowych.

4. Przepisy powyższego Nru 3go odnoszą się także do beczek i wszelkich innych naczyń, w których płyny te przewożono. Naczynia te deklarować należy zawsze jako użyte do tego.

5. Co się dotyczy pakowania razem z innemi przedmiotami porównaj Nr. XXXIX.

6. W liście przewozowym ma być wyrażone, że ciężar gatunkowy przedmiotów w ustępie 1 i 2 tego numeru wzmiankowanych, wynosi najmniej 0·780, lub że olej skalny czyni zadość postanowieniu co do stopnia zapalności, we wstępie zamieszczonemu. Jeżeli wzmianki o tem niema w liście przewozowym, zastosowane będą warunki przewozu podane pod Nr. XXII.“

Numer XXI a.

Po Nr. XXI umieścić należy pod Nr. XXI a następujący przepis:

„XXI a. Olej skalny, surowy i oczyszczony, nafta i destylaty oleju skalnego i nafty, o ile ciężar gatunkowy tych przedmiotów przy 14 stopniach R. wynosi mniej niż 0·780 a więcej niż 0·680 (benzyna, ligroina i olej do czyszczenia).

Przedmioty powyższe podlegają następującym przepisom:

1. Przedmioty te, o ile nie wejdą w użycie wozy umyślnie do tego urządzone (basenowe) wolno przewozić tylko: albo

a) w bardzo dobrych trwałych beczkach, albo

b) w naczyniach metalowych szczelnych i wytrzymałych, albo

c) w naczyniach szklanych a w obrocie wewnętrznym austriacko-węgierskim także w kamionkowych; w tym jednak przypadku z zachowaniem następujących przepisów:

aa) Jeżeli więcej naczyń posyła się razem, należy je zapakować w grubych skrzyniach drewnianych i natłoczyć mocno słomą, sianem, otrębami, trocinami, ziemią wymoczkową lub innemi ciałami sypkimi.

bb) Gdy się posyła po jednym naczyniu, pakować je można w koszach lub kubłach mocnych, dobrze przytwierdzonemi wiekami, jakoteż rękojściami opatrzonych i dostatecznie wysłanych materiałem pakowym; jeżeli wieko zrobione jest ze słomy, trzciny, sitowia i tym podobnego materiału, powinno być nasyczone mlekiem glinianem lub wapiennem z dodaniem szkła wodnego. Waga brutto jednej posyłki nie może wynosić więcej nad 40 kilogramów.

2. Gdyby się naczynia podczas przewozu uszkodziły, zostaną natychmiast wyładowane i razem z tem, co jeszcze zawierają, jak najkorzystniej sprzedane na rachunek posyłającego.

3. Przewozi się tylko otwartemi wagonami. Przedmiotów tych nie należy przyjmować do przewozu, jeżeli mają być poddane czynności celniczej opowiedniej, która wymagałaby stałego okrycia i oplombowania zasłon wagonowych.

4. Przepisy powyższego Nr. 3go odnoszą się także do beczek i wszelkich innych naczyń, w których płynny te przewożono. Naczynia te deklarować należy zawsze jako użyte do tego.

5. Co się tyczy pakowania razem z innemi przedmiotami porównaj Nr. XXXIX.

6. Przy ładowaniu i wyładowywaniu nie wolno koszów lub kubłów z baniemi wozić na wózku ani też nosić na barkach lub na plecach, lecz tylko za rękojści, któremi naczynia te są opatrzone.

7. Kosze i kubły umieszczać należy w wagonach kolejowych bezpiecznie i odpowiednio je utwierdzać. Ładować nie wolno jedno na drugim, lecz tylko w jednej warstwie obok siebie.

8. Każda z osobna posyłka powinna być opatrzona wyraźnym napisem „Ostrożnie z ogniem“ wydrukowanym na czerwonym tle; nadto kosze i kubły z naczyniami szklanemi lub kamionkowemi winny mieć napis: „Nieść trzeba“. W obrocie wewnętrznym austriacko-węgierskim przylepiona być ma na wagonach kartka czerwona z napisem: „zestawiać ostrożnie“.

9. W liście przewozowym ma być wyrażone, że ciężar gatunkowy przedmiotów, w ustępie 1 tego numeru wzmiankowanych, przy 14 stopniach R. wynosi mniej niż 0.780 a więcej niż 0.680. Jeżeli wzmianki o tem niema w liście przewozowym, stosowane będą warunki przewozu podane pod Nr. XXII.“

Numer XXII.

Numer XXII opiewać będzie następnie:

„XXII. Eter skalny (gazolina, neolina itd.) i tym podobne wytwory łatwo zapalne, wyrobione z nafty lub smoly z węgla brunatnych, o ile ciężar gatunkowy tych przedmiotów przy 14 stopniach R. wynosi 0.680 lub mniej.

Przedmioty powyższe podlegają następującym przepisom:

1. Przedmioty te przewozić wolno tylko: albo

a) w naczyniach metalowych szczelnych i wytrzymałych, albo

b) w naczyniach szklanych a w obrocie wewnętrznym austriacko-węgierskim także w kamionkowych; w tym jednak przypadku z zachowaniem następujących przepisów:

aa) Jeżeli więcej naczyń posyła się razem, należy je zapakować w grubych skrzyniach drewnianych i natłoczyć mocno słomą, sianem, otrębami, trocinami, ziemią wymoczkową lub innemi ciałami sypkimi.

bb) Gdy się posyła po jednym naczyniu, pakować je można w koszach lub kubłach mocnych, dobrze przytwierdzonych wiekami, jakoteż rękojćiami opatrzonych i dostatecznie wysłanych materiałem pakowym; jeżeli wieko zrobione jest ze słomy, trzciny, sitowia i tym podobnego materiału, powinno być nasycone mlekiem glinianem lub wapiennem, z dodaniem szkła wodnego. Waga brutto jednej posylki nie może wynosić więcej jak 40 kilogramów.

2. Gdyby się naczynia podczas przewozu uszkodziły, zostaną natychmiast wyładowane i razem z tem, co jeszcze zawierają, jak najkorzystniej sprzedane na rachunek posyłającego.

3. Przewozi się tylko otwartymi wagonami. Przedmiotów tych nie należy przyjmować do przewozu, jeżeli mają być poddane czynności celniczej opowiedniej, która wymagałaby stałego okrycia i oplombowania zasłon wagonowych.

4. Przepisy powyższego Nr. 3go odnoszą się także do naczyń, w których płyny te przewożono. Naczynia te deklarować zawsze należy jako użyte do tego.

5. Co się tyczy pakowania razem z innemi przedmiotami porównaj Nr. XXXIX.

6. Przy ładowaniu i wyładowywaniu nie wolno koszów lub kubłów z baniami szklanemi wozić na wózku ani też nosić na barkach lub na plecach, lecz tylko za rękojćę, któremi naczynia te są opatrzone.

7. Kosze i kubły umieszczać należy w wagonach kolejowych bezpiecznie i odpowiednio je otwierzać. Ładować nie wolno jedno na drugim, lecz tylko w jednej warstwie obok siebie.

8. Każda z osobna posylka opatrzona być powinna napisem: „Ostrożnie z ogniem“ wydrukowanym na czerwonym tle; nadto kosze i kubły z naczyniami szklanemi lub kamionkowemi winny mieć napis: „Nieść trzeba“. W obrocie wewnętrznym austriacko-węgierskim przyklepiona być ma na wagonach kartka czerwona z napisem: „zostawiać ostrożnie“.

Oprócz tego stósowane będą przepisy podane pod Nr. XVI₄.

Numer XXXI.

W pierwszym ustępie po wyrazach: „i inne przedmioty tego rodzaju“ dodać należy: „(co się tyczy używanej wełny do czyszczenia, porównaj ustęp 3)“.

Jako trzeci ustęp przydaje się przepis następujący: „Używaną wełnę do czyszczenia przyjmować wolno do przewozu tylko w mocnych szczelnie zamkniętych beczkach, skrzyniach i tym podobnych naczyniach“.

Numer XXXV.

Po wyrazach: „wiory drzewne itd.“ dodać należy: „jakoteż towary wyrabiane przez miészanie pozostałości oleju skalnego, żywicy i tym podobnych istot z ciałami sypkimi palnemi“.

Numer XXXVIII a.

Po Nr. XXXVIII umieścić należy pod Nr. XXXVIII a następujący przepis: „XXXVIII a. Amoniak płynny (zgęszczony) wolno oddawać do przewozu tylko w naczyniach z żelaza szwejsowanego, przetapianego lub stali lanej, które

na próbie urzędowej wytrzymały ciśnienie stu atmosfer bez stałej zmiany formy. Na naczyniach powinien znajdować się wyraźny znak urzędowy, poświadczający, że próba taka odbyła się a to w obrębie roku przed oddaniem. Naczynia pakować należy mocno w skrzyniach w taki sposób, aby rzeczony znak można było z łatwością dostrzedz przy odbieraniu na kolei.“

Zmiana drugiej uwagi do §fu 45, tudzież zmiana §fu 48, jakoteż Numerów VIII, IX, XXXI i XXXV Dodatku D, tudzież przydanie nowych Numerów III a i XXXVIII a do tegoż dodatku, nabywa mocy niezwłocznie, zmiana Numerów X, XXI i XXII, jakoteż przydanie nowego Numeru XXI a do Dodatku D od dnia 1 grudnia 1885.

Król. węgierski Minister komunikacyj, z którym się w tej mierze porozumiałem, wydaje jednocześnie takie samo rozporządzenie dla krajów korony węgierskiej.

Pino r. w.

132.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 15 września 1885, zmieniające niektóre przepisy rozporządzenia z dnia 1 lipca 1880 (Dz. u. p. Nr. 79), zawierają- cego przepisy przewozu towarów wybuchających kolejami żelaznymi.

W paragrafach poniżej wyszczególnionych rozporządzenia z dnia 1 lipca 1880 (Dz. u. p. Nr. 79), podających przepisy o przewozie towarów wybuchających kolejami żelaznymi, czynią się następujące zmiany i przydają uzupełnienia, nabywające mocy niezwłocznie:

§. 1.

(Liczba 2 ma opiewać):

2. Amunicya prochowa, tudzież naboje gotowe.

Uwaga. Gotowe naboje metalowe, t. j. naboje, mające osłony wyłącznie metalowe, zapakowane w skrzyniach zawierających nie więcej jak 30 *kg* netto, jeżeli przepisy zawarte w §. 6, liczba 2 (ustęp 1 i 2), w §. 7 i w §. 10 lit. a tego rozporządzenia zostały zachowane, nie podlegają innym przepisom niniejszego rozporządzenia, jeżeli oprócz tego uczyniono jeszcze zadosyć następującym prawidłom:

Pociski powinny być tak mocno połączone z osłonami metalowymi, aby ich odlączenie się i wysypanie się prochu było niemożliwe.

Ściany skrzyni powinny mieć 2·5—3 *cm* grubości i posyłający winien skrzynie zamknąć plombami.

Posyłający winien przytwierdzić do listu przewozowego deklaracyą przez siebie datowaną i podpisaną, w której podany być ma także znak plomby.

Deklaracya ta opiewać ma następnie:

Deklaracya:

Niżej podpisany, któremu przepisy rozporządzenia c. k. ministerstwa handlu z dnia 15 września 1885 (Dz. u. p. Nr. 131) są znane, oświadczam, że posyłka, w dołączonym liście przewozowym wyluszczonej, znakiem . . . . oplombowana, czyni zadość przepisom tego rozporządzenia i bierze na siebie odpowiedzialność za wszelką szkodę, którąby na składzie lub podczas przewozu zapalenie się lub eksplozja tej posyłki zrządziła, poddając się oraz prawu regresu za wynagrodzenia,

które przewożąca kolej w razie, gdyby osoby zostały zranione, obowiązana jest płacić w myśl ustawy z dnia 5 marca 1869 (Dz. u. p. Nr. 27) o odpowiedzialności kolei.

Data.

Podpis.

(Liczba 8 ma opiewać):

8. Kapsle do pocisków, kapsle blaszkowe i podpałki nie wybuchające.

Uwaga: Kapsle blaszkowe, jeżeli przepisy zawarte w §. 6, liczba 8, i w §. 10 lit. a zostały zachowane, nie podlegają innym przepisom niniejszego rozporządzenia, jeżeli oprócz tego uczyniono jeszcze zadosyć prawidłom §fu 6, liczba 2 (ustęp 1 i 2) i kapsle te oddane są w skrzyniach, mających ściany najmniej 2·5—3 *cm* grube i zawierających w sobie nie więcej jak 30 *kg* netto.

(Na końcu §fu 1go przydać należy):

11. Tasiemki podpalnicze i podpałki (amorcees).

§. 6.

(Na końcu przydać należy):

11. Tasiemki podpalnicze i podpałki (amorcees) podlegają następującym przepisom:

1. Pakować je należy w pudełkach tekturowych, najwięcej po 100 podpałów — które zawierać mogą ogółem najwięcej 0·75 *g* masy palnej. — Z pudełek tych biorąc ich najwięcej po 12 robić należy rulony a z rulonów biorąc ich najwięcej po 12 twarde pakiety papierem owinięte.
2. Pakiety wkładać należy do naczyń z grubej blachy żelaznej lub w skrzynie drewniane bardzo mocne, mających pierwsze i drugie, najwięcej 1·2 *m*³ pojemności, nie dokładając innych przedmiotów, w taki sposób, aby pomiędzy ścianami naczynia a pakietami był przestwór najmniej na 30 *mm* wypełniony trocinami, słomą, pakułami lub podobnym materyałem i aby pakiety nie mogły się ruszać lub posuwać nawet w razie wstrząśnienia.
3. Na naczyniach, prócz tego, co zawierają, należy napisać wyraźnie, kto posyła i z której fabryki.
4. Do każdej posyłki dodane być ma świadectwo, napisane przez fabrykanta i przysięgłego chemika, potwierdzające, że przepisy powyższe Nr. 1 aż do 3 zostały zachowane.

Toż samo poświadczyć winien posyłający w liście przewozowym, gdzie podpis jego ma być urzędownie uwierzytelniony.

(§. 34 ma opiewać):

Stacya odbierająca zapowiadać ma stacyi wydawczej telegraficznie albo bezpośrednio albo przez stacye pośrednie o nadejściu transportu prochu i w ogóle amunicyi, którego jedna posyłka waży przeszło 60 *kg* netto, lub transportu środków rozsadzających koncesyonowanych.

Stacya odbierająca obowiązana jest uwiadomić odbiorcę telegraficznie na koszt posyłającego o odejściu takiej posyłki.

Król. węgierski Minister komunikacyj, z którym się w tej mierze porozumiałem, wydaje jednocześnie takie samo rozporządzenie dla krajów korony węgierskiej.

133.**Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 15 września 1885.**

o postępowaniu ze statkami przeznaczonemi do przewożenia podróżnych na morzu.

§. 1.

Postanowienia rozporządzenia ministerstwa handlu z dnia 1 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 143), którem dla okrętów morskich, przeznaczonych do przewożenia podróżnych, wydane zostały przepisy, dotyczące się bezpieczeństwa, nie stosują się do statków (żaglowych lub parowych), używanych do przewożenia podróżnych pomiędzy portami blisko siebie leżącymi.

§. 2.

Zanim statki takie otrzymają pozwolenie do przewożenia podróżnych, właściwy urząd portowy i zdrowotny morski przekonać się ma, czy są zdadne do żeglowania po morzu i zaopatrzone we wszystkie potrzeby.

Na podstawie tej rewizyi urząd ów oznaczy następnie, ilu podróżnych statek może brać na pokład ze względu na miejscowe stosunki i rodzaje kursów.

§. 3.

Właściwy urząd portowy i zdrowotny morski ma się także przekonać, czy dowódzca statku jest zdalna do tego osoba.

§. 4.

Statki te otrzymają certyfikat urzędowy poświadczający, że są upoważnione do przewożenia podróżnych pomiędzy oznaczonemi portami.

§. 5.

Nadzór nad dopełnianiem postanowień, w rozporządzeniu niniejszem zawartych, należy do urzędów portowych i zdrowotnych morskich.

§. 6.

Sternik statku przewozowego, któryby nie czynił zadość obowiązkom, jakie wkłada na niego rozporządzenie niniejsze, karany będzie grzywną w kwocie aż do stu złotych, która wpływa do funduszu wsparć dla marynarzy.

Grzywny, których skazani na karę nie mogą zapłacić, zamieniane będą na areszt. W przypadku takim wymierzać się będzie za grzywnę w kwocie aż do 2 zł. areszt 12godzinny a za grzywny w kwocie od 2 aż do 10 zł. i za każde następne 10 zł. areszt jednodniowy.

Od orzeczenia wydanego przez urząd portowy i zdrowotny morski można odwołać się w przeciągu dni 15 do Władzy morskiej.

§. 7.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy w przeciągu trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLII. — Wydana i rozesłana dnia 16 września 1885.

134.

Ustawa z dnia 27 maja 1885,

zawierająca przepisy przeciw używaniu środków rozsadzających w sposób szkodliwy dla społeczeństwa i przeciw obrotowi tychże dla społeczeństwa szkodliwemu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

§. 1.

Środki rozsadzające można wyrabiać, wprowadzać w obrót, posiadać, przywozić do obszaru, w którym ustawa niniejsza obowiązuje, tylko za zezwoleniem Władzy.

Przepisy szczegółowe co do wydawania pozwoleń urzędowych, jakoteż postanowienia w zakresie policyi bezpieczeństwa, dotyczące się środków rozsadzających w ogólności, o ileby nie chodziło o zmianę ustaw istniejących, wydawane będą sposobem rozporządzeń.

Tym samym sposobem oznaczone zostaną środki rozsadzające, do których postanowienie pierwszego ustępu nie ma być stosowane.

Postanowienia pierwszego ustępu nie będą stosowane do Administracyi wojkowej i do środków rozsadzających, będących przedmiotem monopolu rządowego. Do tych ostatnich stosują się osobne przepisy.

§. 2.

Kto wbrew przepisowi §fu 1go środki rozsadzające bez pozwolenia urzędowego wyrabia, w obrót wprowadza, przywozi do obszaru, w którym ustawa niniejsza obowiązuje, lub je posiada, staje się winnym przekroczenia i będzie karany aresztem od dni czternastu aż do sześciu miesięcy, lub karą pieniężną od 10 aż do 300 złotych.

Staje się winnym przekroczenia i podpada takiej samej karze także i ten, kto wykracza przeciwko ogłoszonym należycie postanowieniom, należącym do zakresu policyi bezpieczeństwa, dotyczącym się tych środków rozsadzających, do których się ustęp 1 §fu 1go odnosi.

Śledztwo i zasądzanie należy do sądów.

§. 3.

Czyny określone w §. 2 stanowią występki, gdy zachodzą okoliczności, mogące własność, zdrowie lub życie innych wystawić na niebezpieczeństwo.

Kara jest areszt ścisły od trzech miesięcy aż do trzech lat i z nią może być połączona kara pieniężna 100 zł. aż do 1.000 zł.

§. 4.

Kto rozmyślnie używa środków rozsadzających dla wystawienia tym sposobem własności, zdrowia lub życia innej osoby na niebezpieczeństwo, popełnia zbrodnię i karany będzie ciężkim więzieniem od pięciu aż do dziesięciu lat, jeżeli zaś nastąpiło skaleczenie lub uszkodzenie własności w większych rozmiarach, ciężkim więzieniem od dziesięciu do dwudziestu lat.

Jeżeli czyn stał się przyczyną śmierci człowieka, orzec należy więzienie ciężkie dożywotnie. Jeżeli sprawca mógł ten skutek przewidzieć, winien być ukarany śmiercią.

§. 5.

Jeżeli więcej osób zmawia się, aby popełnić czyn karygodny, który ma być karany według §fu 4go, albo utworzyło związek w celu ciągłego popełniania czynów tego rodzaju, chociażby szczegółowo jeszcze nie określonych, osoby te stają się winnymi zbrodni, nawet wtedy, gdyby czyn prowadzący do rzeczywistego popełnienia zbrodni w §. 4 określonej, nie został wykonany i karane będą więzieniem ciężkim od pięciu aż do dziesięciu lat.

§. 6.

Kto środki rozsadzające lub ich części składowe, albo przyrządy do ich zastosowywania wyrabia, nabywa, zamawia lub ma w swoim posiadaniu, w zamiarze, aby przez użycie tychże (§. 4) wystawił na niebezpieczeństwo własność, zdrowie lub życie innej osoby lub aby ułatwić innym osobom popełnienie tej zbrodni, jakoteż, kto środki rozsadzające, wiedząc, że przeznaczone są do popełnienia tej zbrodni, innym osobom odstępuje, staje się winnym zbrodni i karany będzie ciężkim więzieniem od pięciu aż do dziesięciu lat.

§. 7.

W przypadkach ustępu 1go, §fu 2go, tudzież §§fów 3go aż do 6go i jeżeli w przypadku ustępu 2go, §fu 2go środki rozsadzające, oddawane są do przewozu pod fałszywą deklaracją, orzec należy przepadek środków rozsadzających a według okoliczności części składowych i przyrządów, tudzież przedmiotów użytych lub przeznaczonych do ich zrobienia, bez względu, czy należą czy nie należą do skazanego.

§. 8.

Kto publicznie albo w obec więcej ludzi, albo w drukach, albo w rozpowszechnionych rycinach lub pismach wzywa do popełnienia jednego z czynów karygodnych, określonych w §§. 4 i 5, albo do uczestnictwa w tychże, czyny te wysławia lub usprawiedliwić je usiłuje, albo kto w ogóle podaje sposoby popełnienia przerzeczonych czynów, staje się winnym zbrodni i karany będzie ciężkim więzieniem od pięciu aż do dziesięciu lat.

§. 9.

Kto o zamiarze popełnienia zbrodni przewidzianej w §fie 4tym albo o znowie lub związku przewidzianym w §fie 5tym albo o istocie czynu, stanowiącego zbrodnię według §fu 6go, otrzyma w sposób wiarogodny wiadomość w czasie, w którym możnaby niebezpieczeństwu (§. 4) zapobiedz i rozmyślnie zaniedba uawiadomić o tem Władzę, o ile mógł to uawiadomienie uczynić bez wystawienia na niebezpieczeństwo siebie, swoich krewnych (§. 216 p. k. k.) lub tych osób, które zostają prawnie pod jego opieką, staje się winnym zbrodni, jeżeli własność, zdrowie lub życie innej osoby było wystawione na niebezpieczeństwo (§. 4). Kara jest więzienie od sześciu miesięcy aż do roku a jeżeli w przypadku §fu 4go nastąpiła śmierć człowieka, ciężkie więzienie od roku aż do pięciu lat.

§. 10.

Zbrodnia przewidziana w §§. 4, 5 i 6 przestaje być karygodną, jeżeli winny z własnego popędu a nie dla tego, ponieważ ją odkryto lub dla innych przeszkód od przedsięwzięcia odstąpi i wszelka szkoda, któraby wynikła z jego lub jego towarzyszków czynności, przez niego samego lub w skutek jego doniesienia, wcześniej Władzy uczynionego, będzie oddalona.

§. 11.

Gdy następuje skazanie na podstawie §§łów 3, 4, 5, 6 i 8 ustawy niniejszej, może być wyrzeczzone wydalenie (§. 240 lit. *f, g, h* p. k. k.) i możność oddania pod dozór policyjny.

§. 12.

Do tych przypadków, na które ustawa karna powszechna ustanawia ostrzejsze kary niż ustawa niniejsza, stosowane być mają ostrzejsze postanowienia karne ustawy karnej powszechnej.

§. 13.

Rozprawa główna z osobami oskarżonemi o zbrodnie, określone w §§. 4, 5, 6 i 8, toczyć się ma przed sądem przysięgłych.

§. 14.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi sprawiedliwości.

Bruck nad Litawą, dnia 27 maja 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

135.**Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 4 sierpnia 1885, wydane w porozumieniu z ministerstwem handlu i ministerstwem sprawiedliwości,**

którem na zasadzie ustawy z dnia 27 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 134), wydają się przepisy w przedmiocie środków rozsadzających

Czyniąc zadosyć §fowi 1mu ustawy z dnia 27 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 134) zawierającej przepisy przeciw używaniu środków rozsadzających w sposób szkodliwy dla społeczeństwa i przeciw obrotowi tychże dla społeczeństwa szkodliwemu, ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem handlu i ministerstwem sprawiedliwości rozporządza co następuje:

§. 1.

Rozporządzenia wydane w przedmiocie środków rozsadzających i dotąd obowiązujące a mianowicie rozporządzenie ministeryalne z dnia 2 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 68) i z dnia 22 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 156), zawierające przepisy przemysłowe i policyjne o wyrobie środków rozsadzających i obchodzeniu się z temiż zachowują się w mocy. o ile postanowienia ustawy z dnia 27 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 134) nie zmieniają postanowień karnych §fu 120go rzeczzonego rozporządzenia z dnia 2 lipca 1877.

Również zachowuje się w mocy rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 1 lipca 1880 (Dz. u. p. Nr. 79), podające przepisy o przewozie towarów wybuchających kolejami żelaznymi, jakoteż dodatki do niego a mianowicie rozporządzenia z dnia 15 września 1881 (Dz. u. p. Nr. 101), z dnia 15 czerwca 1882 (Dz. u. p. Nr. 70) i z dnia 1 lutego 1884 (Dz. u. p. Nr. 20).

§. 2.

Pozwolenie urzędowe, które według ustępu 1go §fu 1go ustawy z dnia 27 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 134) jest potrzebne do wyrabiania, wprowadzania w obrót, posiadania lub przywożenia do obszaru królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa, środków rozsadzających, to jest istót, które wytrząskując, mogą osoby lub przedmioty obrócić w niwecz lub uszkodzić, dawać będzie Władza administracyjna krajowa, o ile to nie należy do Władzy przemysłowej, upoważnionej do udzielenia w tej mierze koncesyi.

Pozwolenie to dawane być może tylko osobom zasługującym na zaufanie i w okolicznościach uchylających niebezpieczeństwo użycia na złe i może być odwołane, gdy odpadną warunki, pod którymi je dano.

Gdy pozwolenie daje Władza przemysłowa, Władza ta obowiązana jest w myśl §fu 141go ustawy przemysłowej z dnia 20 grudnia 1859 (Dz. u. p. Nr. 227), w tych miejscach, w których istnieje Władza policyjna rządowa, zasięgać opinii tejże przed daniem pozwolenia.

Pozwolenie do posiadania środków wybuchających, objętych rozporządzeniami ministeryalnemi z dnia 2 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 68) i z dnia 22 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 156), jakoteż do ich przewozu, udzielane będzie wydaniem dokumentów przepisanych w tych rozporządzeniach, a mianowicie w rozporządzeniu z dnia 22 września 1883 (książki nabywcze, karty nabywcze, listy bezpieczeństwa).

Dziedzice, na których spada posiadanie środków rozsadzających, winni bezwzględnie prosić Władzy o potrzebne pozwolenie.

Jeżeli nie otrzymają pozwolenia, winni zastosować się do zarządzeń, które Władza wyda ze względów na bezpieczeństwo.

§. 3.

Postanowieniom ustępu 1go §fu 1go ustawy z dnia 27 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 134) nie podlegają na zasadzie 3go ustępu tego paragrafu:

1. Środki rozsadzające, służące do dawania ognia ze strzelb ręcznych, użyte do zrobienia przyrządów podpalniczych, do tego celu przeznaczonych (kapsli zwykłych i blaszkowych, podpalów, przyrządów podpalniczych do osłon nabojoych);

2. gotowe naboje do strzelb ręcznych, o ile co do tych przedmiotów, pod 1 i 2 wzmiankowanych, nie chodzi o pozwolenie Władzy przemysłowej do wyrobu i do sprzedaży lub o listy bezpieczeństwa do przewozów potrzebne według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11 lutego 1860 (Dz. u. p. Nr. 39);

3. sygnały kolejowe, o ile posiadają je przedsiębiorstwa kolei żelaznych;

4. wyroby pirotechniczne przemysłowo wyrabiane, o ile nie chodzi o pozwolenie Władzy do przemysłowego wyrabiania i przemysłowej sprzedaży według ustępu 11go §fu 15go ustawy przemysłowej (Dz. u. p. Nr. 39 z r. 1883);

5. wełna kleinowa i kwas pikrinowy i jego związki, gdy chodzi o nabywanie do celów przemysłowych z wyłączeniem używania do rozsadzania, mianowicie zaś wełna kleinowa, także gdy jest nabywana i wyrabiana do celów lekarskich;

6. wyrób środków rozsadzających, używanych wyłącznie do popędu machin, o ile są używane bezpośrednio po wyrobieniu (mięszanina wybuchowa do popędu motorów gazowych i naftowych).

§. 4.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy jednocześnie z ustawą z dnia 27 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 134).

Taafe r. w.

Pražák r. w.

Pino r. w.

136.

Ustawa z dnia 10 września 1885,

o trwaniu i liczeniu praktyki sądowej praktykantów prawniczych i o postępowaniu porządkowo-karnem z nimi.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Kandydaci urzędu sędziowskiego, którzy chcą być przypuszczeni do egzaminu sędziowskiego praktycznego, winni udowodnić, że odbyli w Sądzie praktykę dwuletnią.

Prezes Sądu krajowego wyższego wyznacza Sąd, w którym praktyka sądowa ma się odbywać; najmniej rok tej praktyki odbyć trzeba w Trybunale pierwszej instancyi.

§. 2.

Praktykantom prawniczym, którzy skończyli praktykę dwuletnią, jeżeli pełnili obowiązki odpowiednio i zachowywali się nienagannie, pozwolić należy na ich prośbę praktykowania nadal w Sądzie lub prokuratury rządowej.

§. 3.

Czas praktyki odbytej w Sądzie lub w prokuratury rządowej, gdy ustawa niniejsza zaczęła obowiązywać, jeżeli nie był przerwany i jeżeli bezpośrednio po jego upływie rozpoczęła się służba, która według istniejących przepisów jest policzalna, ma być od dnia złożenia ślubowania liczony do wymiaru emerytury.

Podobnież liczona będzie praktyka odbyta w Sądzie lub prokuratury rządowej, zanim ustawa niniejsza zaczęła obowiązywać, jeżeli ów urzędnik, gdy ustawa niniejsza zaczęła obowiązywać, zostaje jeszcze w czynnej służbie.

§. 4.

Praktykanci prawniczy, zaniedbujący obowiązki, które pełnić ślubowali, lub przeciw nim wykraczający, mają być stosownemi napomnieniami zniewaleni do dopełniania obowiązków.

Jeżeli napomnienia są bezskuteczne, albo jeżeli zachodzi ciężkie wykroczenie przeciw obowiązkom, prezes Sądu krajowego wyższego może zarządzić oddalenie praktykanta prawniczego, sprawującego obowiązki bądź w Sądzie bądź w prokuratury rządowej.

Przeciwko oddaleniu można w przeciągu dni ośmiu wnieść zażalenie do Ministra sprawiedliwości.

Oddalenie ma taki skutek, że przed upływem sześciu miesięcy nie można być przyjętym napowrót do praktyki.

§. 5.

Ustawa niniejsza nabywa mocy w trzy miesiące po ogłoszeniu.

Wykonanie onejże porucza się Ministrowi sprawiedliwości.

Celowiec, dnia 10 września 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taafe r. w.

Pražák r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XLIII. — Wydana i rozesłana dnia 25 września 1885.

137.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 3 sierpnia 1885,

tyczące się upoważnienia c. k. komory głównej w Stein do postępowania awizacyjnego.

Upoważnia się c. k. komorę w Stein n. D. do postępowania awizacyjnego w obrocie cłu podlegającym pierwszej c. k. uprzywilejowanej Spółki żeglugi parowej na Dunaju.

Dunajewski r. w.

138.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, rolnictwa i handlu z dnia 16 września 1885,

którem zmienione zostają postanowienia wykonawcze do §fu 10go ustawy z dnia 29 lutego 1880 (Dz. u. p. Nr. 35) o tępieniu chorób zwierzęcych zaraźliwych, zawarte w rozporządzeniu ministerjalnem z dnia 12 kwietnia 1880 (Dz. u. p. Nr. 36).

Zmienia się ustęp 1 postanowień wykonawczych do §fu 10go ustawy z dnia 29 lutego 1880 o tępieniu chorób zwierzęcych zaraźliwych (Dz. u. p. Nr. 35 i 36) i tenże opiewać ma jak następuje:

Stacye kolejowe do ładowania i wyładowywania przeżuwaczyw wyznaczać ma Władza administracyjna krajowa a to na kolejach, na których ruch utrzymują zarządy prywatne, w porozumieniu z c. k. Inspekeyą główną kolei austriackich, na kolejach podlegających c. k. Dyrekeyi głównej kolei rządowych austriackich, w porozumieniu z tąż Dyrekeyą główną. Podobnie postąpić należy przed zamierzonym zwinięciem istniejącej stacyi do ładowania i wyładowywania. Władza administracyjna krajowa ma także ustanawiać osoby do oglądania zwierząt.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

Falkenhayn r. w.

Pino r. w.

139.**Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia
18 września 1885,****tyczące się zaprowadzenia Sądu powiatowego w Żabnie w Galicyi.**

Na zasadzie §fu 2go ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59), zaprowadza się Sąd powiatowy z siedzibą w Żabnie dla następujących gmin i obszarów dworskich:

I. Bieniaszowice; Biskupice (nad Wisłą); Borusowa; Chorążec; Czyżów; Gręboszów; Goruszów; Gorzyce; Hubenice; Janikowice; Kozłów; Karsy; Kłyż; Łaskówka odporyszowska; Lubiczko: Otfinów stoński z Konopką; Pałuszyce; Pasięka otfinowska z Bugajem; Pierszyce; Pileza żelechowska; Podlipie; Siedliszowice; Sikorzyce; Wola gręboszowska; Wola żelechowska; Zakirhale; Żalipie; Zawierbie; Żelazówka; Żelichów; Uście jezuickie; Odporyszów; Sieradza z Finkiem;

II. Demblin; Jadowniki mokre; Jagodniki; Miechowice małe; Miechowice wielkie; Nowopole; Wietrzychowice z Szymanowicami; Pasięka i Pasiерб; Wola rogowska; nakonice

III. Konary; Nieciecza; Podlesie dębowe; Żabno z Przedmieściem i Targowiskiem.

Gdy Sąd ten rozpocznie urzędowanie, do czego termin będzie później wyznaczony i podany do wiadomości, odłączone zostaną gminy i obszary dworskie wymienione pod I od okręgu Sądu powiatowego dąbrowskiego, wymienione pod II od okręgu Sądu powiatowego radłowskiego i Sądu krajowego krakowskiego a wymienione pod III od okręgu Sądu delegowanego miejsko-powiatowego tarnowskiego.

Prażák r. w.**140.****Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 25 września 1885,****tyczące się utrzymywania dziennika okrętowego na pokładzie okrętów handlowych austriackich do dalekiej żeglugi i do żeglugi przybrzeżnej wielkiej.****§. 1.**

Na pokładzie każdego okrętu handlowego austriackiego do dalekiej żeglugi i do żeglugi przybrzeżnej wielkiej winien być utrzymywany dziennik okrętowy w formie przez Władzę morską przepisanej i podług instrukcyi, którą ona wyda dla okrętów obu kategorij.

Obowiązek utrzymywania dziennika okrętowego ustaje tylko wtedy, gdy okręt jest rozebrany.

Każdy arkusz dziennika okrętowego Władza morska stępluje i numeruje bezpłatnie.

§. 2.

Oprócz dziennika okrętowego, będącego w użyciu, każdy okręt do dalekiej żeglugi i do żeglugi przybrzeżnej wielkiej, utrzymywać ma jeszcze dziennik rezerwowy.

§. 3.

Na pokładzie okrętów do dalekiej żeglugi, utrzymywać mają dziennik w podróży szypier i oficer straż pełniący (sternik), każdy podczas pełnienia straży, w porcie zaś szypier lub oficer pokładowy do tego przeznaczony. Na pokładzie okrętów do żeglugi przybrzeżnej wielkiej dowódzca okrętu obowiązany jest utrzymywać dziennik.

§. 4.

W dzienniku okrętowym zapisywać należy wszelkie zjawiska meteorologiczne, tudzież wszelkie szczegóły i zdarzenia, dotyczące się żeglugi, służby pokładowej, ładunku, załogi, jakoteż okoliczności wszelkiego rodzaju, które mogłyby być ważnemi dla Władz rządowych, marynarki, właścicieli okrętów, dla odstawców, dla assekuracji i ze względu na prawa trzecich osób.

§. 5.

Pierwszej pierwotnej osnowy zapisu nie wolno uczynić nieczytelną ani przez przekreślenie ani w inny sposób i nie wolno ani jej wyskrobać ani w ogóle tak zmienić, iżby mogła powstać wątpliwość, czy tę zmianę uczyniono już przy pierwotnem zapisywaniu lub też dopiero później.

§. 6.

W ciągu 24 godzin po uzyskaniu pozwolenia do wolnego obrotu w porcie, do którego okręt zawinął, złożyć należy dziennik okrętowy w krajach tutejszych, w urzędzie pocztowym, za granicą, w c. i k. urzędzie konsulowskim.

Władza ta ma dziennik dokładnie zbadać i zwrócić go na czas szyprowi po zawidymowaniu, przyczem zanotować winna zdanie swoje o sposobie utrzymywania dziennika a jeżeli toczyła się sprawa o przekroczenia i kary pieniężne ściągnięto, także i o tem nadmienić.

Za zbadanie i widymowanie dziennika nie się nie płaci.

§. 7.

Zapisane dzienniki okrętowe składać trzeba w urzędzie portowym portu swojszczyzny, gdzie będą przez lat dziesięć zachowywane.

Ale jeżeli okręt, przed powrotem do portu swojszczyzny, przybędzie do Tryestu, winien zapisany swój dziennik oddać do użytku naukowego stacyi obserwacyjnej c. k. Akademii handlowej i morskiej.

Dziennik okrętowy, po zrobieniu z niego użytku, odesłany będzie za pośrednictwem kapitanatu morskiego w Tryście do urzędu portowego w porcie swojszczyzny.

§. 8.

Szypier a względnie dowódzca okrętu jest odpowiedzialny za każde wykroczenie przeciwko przepisom o utrzymywaniu dziennika okrętowego.

§. 9.

Każde wykroczenie przeciwko niniejszemu rozporządzeniu, o ile nie podlega ogólnej ustawie karnej, karane będzie grzywnami w kwocie aż do stu złotych.

Grzywny, których nie można ściągnąć od skazanych, zamieniać należy na kary aresztu; w przypadku tym wymierzać można za kwotę od jednego aż do dziesięciu złotych, areszt jednodniowy, który jednak w żadnym razie nie ma trwać dłużej nad dni piętnaście.

Do przekroczeń tych pierwszą instancją jest urząd portowy lub c. i k. urząd konsulowski, który najprzód dostrzeże potrzebę wytoczenia sprawy karnej, drugą Władza morska, a trzecią ministerstwo handlu.

§. 10.

Gdyby sternik dopuścił się ponownie nieprawidłowości lub zaniedbania w utrzymywaniu dziennika okrętowego, szyperski może sposobem porządkowo-karnym naznaczyć mu karę pieniężną w kwocie aż do dwudziestu złotych.

§. 11.

Ściągnięte kary pieniężne (§§. 9 i 10) wpływają do funduszu wsparć dla marynarzy.

§. 12.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy w sześć miesięcy po ogłoszeniu.

Dzienniki okrętowe w użyciu będące mogą być używane, póki nie będą zapisane.

Od dnia, w którym rozporządzenie niniejsze stanie się obowiązującym, utracą moc swoje wszystkie dotychczasowe przepisy o utrzymywaniu dziennika okrętowego.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIV. — Wydana i rozesłana dnia 29 września 1885.

141.

Dokument koncesyjny z dnia 29 sierpnia 1885,

na koleje żelazne parowe: z Hatny do Dołhopola i z Hliboki do Berhomethu z odnogą z Karapczina do Czudina i z Hadika do Radowiec.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryski; Arcyksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy baron Aleksander Petrino, baron Piotr Petrino, baron Jakób Symonowicz, Emanuel Tabora, Modest Grygoreea, Henryk Popper, Dr. Wiktor Umlauff Frankwell i Karol Götz podali prośbę o udzielenie im koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kolei miejscowych z Hatny do Dołhopola, z Hliboki do Berhomethu z odnogą z Karapczina do Czudina i z Hadika do Radowiec, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać proszącym koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56), z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180) i z dnia 28 grudnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 203), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy koncesyonaryuszom prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu następujących kolei, które wybudowane być mają jako miejscowe ze szlakiem normalnym a mianowicie:

- a) od stacyi w Hatny uprzywilejowanej kolei lwowsko-czerniowiecko-jasskiej na Gurę humorę do Dołhopola,
- b) od stacyi w Hliboce uprzywilejowanej kolei lwowsko-czerniowiecko-jasskiej na Karapczin do Berhomethu z odnogą z Karapczina do Czudina i
- c) od stacyi w Hadiku na uprzywilejowanej kolei lwowsko-czerniowiecko-jasskiej do Radowiec.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

- a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, tyjących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, tyjących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;
- b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisji akcyj tudzież kwitów tymczasowych, jakoteż uwolnienie od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego; wreszcie
- d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony aż do dnia 5 czerwca 1913.

§. 3.

Koncesyonaryusze obowiązani są rozpocząć budowę kolei w §. 1 pod a) i b) wzmiankowanych natychmiast, ukończyć je najpóźniej w przeciągu półtrzecia roku, licząc od dnia dzisiejszego, budowę zaś kolei z Hadika do Radowiec najpóźniej w przeciągu dwóch lat, od otwarcia ruchu na kolejach, wzmiankowanych w §. 1 pod a) i b), gotowe koleje oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć mają koncesyonaryusze kaucyą w sumie pięćdziesiąt tysięcy (50.000) złotych w tych papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

Kaucya zwrócona być powinna w ciągu trzydziestu dni po urzędowem sprawdzeniu bez zarzutu budowy kolei koncesyonowanych.

§. 4.

Do wybudowania tych kolei koncesyonowanych, nadaje się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanych i ruchu na nich, zastósować się powinni koncesyonaryusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i do Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa przepisanych w Porządku ruchu kolei żelaznych, o ile ze względu na zmniejszenie chyżości największej, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda ministerstwo handlu.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo przeniesienia na Spółkę akcyjną „kolej miejscowa czerniowiecko-nowosielicka“, której firma będzie odpowiednio zmieniona, praw i obowiązków, które dla nich z koncesyi niniejszej wynikają, a to pod warunkami, które Administracya państwa ustanowi, z zastrzeżeniem odpowiedzialności, ciężającej na koncesyonaryuszach w myśl artykułu II, ustępu c) ustawy z dnia 1 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 66).

Przeniesienie to nastąpić ma bez wynagrodzenia a względnie tylko za zwrotem wydatków przygotowawczych, przez koncesyonaryuszów rzeczywiście poniesionych a nie wliczonych już w kapitał na budowę, i które Inspekeya główna kolei austriackich ma sprawdzić i zatwierdzić.

Stosunek prawny statutem opisany, który powstanie przez zjednoczenie tych kolei miejscowych w jedno przedsiębiorstwo, urządzić należy w ten sposób, że akcyje pierwszorzędne i zakładowe nowej emisji, używać będą na przyszłość tych samych praw, co odpowiednie rodzaje akcyj Spółki akcyjnej, która istniała dotychczas pod firmą „kolej miejscowa czerniowiecko-nowosielicka“.

Wypuszczenie w obieg obligacyj pierwszorzędnych jest wzbronione.

Nowe akcyje pierwszorzędne, które Spółka powyższa wypuścić ma w obieg celem zebrania funduszków na budowę kolei miejscowych koncesyonowanych, a których sumę Administracya państwa ma w swoim czasie oznaczyć, mieć będą pod względem wypłaty odsetek i umorzenia pierwszeństwo przed akcyjami zakładowymi.

Zanim akcyje zakładowe nabędą prawa do pobierania dywidendy, dywidenda przypadająca na akcyje pierwszorzędne, nie może wynosić więcej nad pięć od sta.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego według planu podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

Formularze akcyj zakładowych i akcyj pierwszorzędnych, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych niższych, a to stósownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na kolei lwowsko-czerniowiecko-jasskiej kiedykolwiek obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przystąpić do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupu i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyj dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystąpienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem pomagania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei koncesyonowanej jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami a orzeka o tem ministerstwo handlu.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i Obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

Koncesyonaryusze obowiązani są w razie uruchomienia wojska lub wojny wstrzymać ruch na kolejach koncesyonowanych bez pretensyi do wynagrodzenia o tyle i na tak długo, o ile Władza wojskowa uzna to za potrzebne do ruchów wojskowych lub jakiegokolwiek innych czynności wojennych na drogach publicznych, któreby kolej przecinała.

§. 8.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne aż do dnia 5 czerwca 1973, i od tego czasu traci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §fu 11go lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznemi i finansowemi.

§. 9.

Utrzymywanie ruchu na koncesyonowanych kolejach miejscowych, obowiązani są koncesyonaryusze przekazać na zasadzie umowy, zatwierdzeniu ministerstwu handlu podlegającej, z odpowiedniem zastosowaniem warunków, dotyczących utrzymywania ruchu na kolei miejscowej czerniowiecko-nowosieleckiej, zarządowi łączącej się z nią austriackiej kolei głównej lwowsko-czerniowiecko-suczawskiej, na pierwsze lat dwadzieścia (20).

Rząd zastrzega sobie, że gdyby powyższa kolej główna przeszła kiedykolwiek pod zarząd państwa lub została przez państwo nabyta, będzie miał prawo objąć

także wykonywanie ruchu na koncesyonowanych kolejach miejscowych i utrzymywać go aż do końca okresu koncesyjnego na rachunek koncesyonaryuszów lub Spółki akcyjnej, która zajmie ich miejsce.

Atoli w takim razie ruch utrzymywany być ma pod temi samemi warunkami, które w powyższej umowie, tyczącej się ruchu, zostały ustanowione, lub pod takimi, któreby nie były dla koncesyonaryuszów mniej korzystne od ustanowionych w tejże umowie.

§. 10.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanych po ich wybudowaniu i otwarciu na nich ruchu w każdym czasie, a w tym razie wynagrodzi koncesyonaryuszów gotówką.

Dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat siedmiu przed rzeczywistą chwilą odkupu, z tego stracone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i policzony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Gdyby jednak średni dochód czysty, w ten sposób obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, która potrzebna jest do oprocentowania po pięć od sta i umorzenia kapitału zakładowego rzeczywistego, przez Rząd zatwierdzonego, w przeciągu okresu koncesyjnego, natenczas ta suma roczna uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

W przerzeczony sposób postąpi się także w tym przypadku, gdyby kolej odkupiona być miała przed upływem siódmego roku ruchu.

Celem wynagrodzenia koncesyonaryuszów, Administracya państwa według własnego wyboru, albo płacić im będzie rentę, wyrównywającą powyższym dochodem średnim a to z dołu w ratach półrocznych dnia 1 stycznia i dnia 1 lipca każdego roku aż do upływu okresu koncesyjnego, albo zapłaci im jednorazowo sumę, odpowiadającą policzalnej, na podstawie oprocentowania po pięć od sta wymierzonej wartości kapitałowej rent rocznych, które od chwili odkupu kolei wypadałoby płacić aż do upływu okresu koncesyjnego.

Kapitał powyższy zapłacony będzie według wyboru Rządu albo gotówką albo obligacyami długu państwa po kursie, jaki będzie na giełdzie wiedeńskiej w przededniu wypłaty.

Suma kapitału zakładowego rzeczywistego podlega zatwierdzeniu Rządu.

Gdyby po upływie pierwszego roku ruchu jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia, w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkimi do niej należącemi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż fundusze rezerwowe i obrotowe z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już całkiem lub częściowo użyte stósownie do swego przeznaczenia.

§. 11.

Gdy koncesya utraci moc swoję i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanych i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobowe, z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były całkiem lub częściowo użyte stósownie do swego przeznaczenia (§. 10).

Tak wtedy, gdy koncesya moc swoję straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 10), zatrzymają koncesyonaryusze na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobowy i należące się im aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił ich z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 12.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Ze względu na to, że w myśl §. 10 służy Rządowi prawo odkupienia kolei, koncesyonaryusze obowiązani są przedstawić Rządowi do zatwierdzenia umowy, dotyczące się budowy i dostaw.

Rząd ma także prawo wydelegowania komisarzy do wglądania w zarząd, a mianowicie wydelegowania na koszt koncesyonaryuszów komisarzy, którzyby w sposób, jaki uznają za stósowny, czuwali nad tem, by kolej wybudowana została zgodnie z projektem i umowami.

Komisarz przez Rząd ustanowiony dla tych kolei miejscowych a względnie urzędujący przy przedsiębiorstwie, które będzie złączone z koleją miejscową czerńowiecko-nowosielską, ma prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi przedstawiającej dyrekeyą Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach, ile razy uzna to za potrzebne i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru.

Za nadzór niniejszem ustanowiony, koncesyonaryusze nie są obowiązani płacić skarbowi państwa wynagrodzenia.

Również uwalnia się koncesyonaryuszów od przepisanego w §fie 89 Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852) obowiązku wynagradzania nadwyżki kosztów dozoru policyjnego i akeyzowego, jakoteż od obowiązku wystawienia bezpłatnie i utrzymywania lokali urzędowych.

§. 13.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków, w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej i nadając koncesyonaryuszom prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia dwudziestego dwiętego miesiąca sierpnia, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym piątym, Naszego panowania trzydziestym siódmym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

142.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 25 września 1885,

o przeniesieniu c. k. komory pomocniczej II klasy collacko-caprilskiej z Caprila do Collara.

Komora pomoenicza II klasy collacko-caprilska, która była ustanowiona w Caprilu we Włoszech, przeniesiona została napowrót z Caprila do Collara w Tyrolu i używa odtąd nazwy c. k. komora pomoenicza II klasy w Collaru.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLV. — Wydana i rozesłana dnia 1 października 1885.

143.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 21 września 1885, wydane w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych tudzież Ministrem wyznań i oświecenia,

**którem zmienia się i uzupełnia rozporządzenie ministeryalne z dnia 27 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 83),
dozwalające niektórym rodzajom przemysłu pracy przemysłowej w niedzielę.**

Na zasadzie §fu 75go ustawy z dnia 8 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22), wydają się następujące postanowienia uzupełniające i zmieniające rozporządzenie ministeryalne z dnia 27 maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 83), dozwalające niektórym rodzajom przemysłu pracy przemysłowej w niedzielę.

Artykuł I.

W §fie 2 *A* rzeczzonego rozporządzenia ministeryalnego pod l. 28 przydać należy:

„29. Przemysł elektrotechnicznego oświetlania: Praca w niedzielę mająca na celu nadzór nad kotłami, machinami i przyrządami pomocniczymi ciągle w ruchu będącymi, jakoteż obsługę tychże, jest dozwolona.

30. Suszarnie chmielu i siarkownie chmielu: Praca w niedzielę jest dozwolona w miesiącach od września aż do grudnia włącznie.“

Artykuł II.

W §fie 2 *B* rzeczzonego rozporządzenia ministeryalnego l. 11 opiewać ma odtąd następująco:

„11. Wszelkie inne rodzaje przemysłu kupieckiego, mianowicie tak przemysł kupiecki w ścisłym znaczeniu, jak i dozwolona przemysłowcom produkującym sprzedaż własnych wyrobów:

Praca w niedzielę około sprzedaży towarów a mianowicie

- a) na obszarze miasta Wiednia i w obrębie policyjnym wiedeńskim, na obszarze miasta Pragi i w obrębie policyjnym pragskim, na obszarze miast Tryestu, Lwowa, Graczu i Berna, nakoniec na obszarze miasta Krakowa i na obszarze miasta Podgórzka należącego do obrębu policyjnego krakowskiego, jakoteż w osadach, które według względnie ostatniej konskrypcyi, liczą najmniej 20.000 mieszkańców, jest dozwolona w dotychczasowym wymiarze a najdłużej do 12 godziny w południe,
- b) w innych miejscach dozwolona jest w dotychczasowym wymiarze a najpóźniej do godziny 5 popołudniu.“

W skutek tego oznaczenie czasu, podane w przedostatnim ustępie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30 lipca 1885 (Dz. u. p. Nr. 108), o ile z powyższem zostaje w sprzeczności, ulega także zmianie.

Artykuł III.

W §fie 2 *B* rzeczzonego we wstępie rozporządzenia ministeryalnego po l. 12 przydać należy:

„13. Prace niecierpiące zwłoki około wyrobu i naprawy przyrządów i narzędzi chirurgicznych, prace niecierpiące zwłoki około naprawy wozów uszkodzonych w skutek nieszczęsnej przygody, pilne prace podkownicze, pilne prace około urządzenia pomieszek w okresie 8 dni przed aż do upływu 8 dni po ustawowym terminie wyprowadzania się, tudzież prace ślusarskie i szklarskie, mające na celu naprawy i wyporządzenia niecierpiące zwłoki, jakoto wstawianie szyb, roboty koło zamków i kluczów, wolno wykonywać także w niedzielę.“

Artykuł IV.

W §fie 2 *C* przerzeczonego rozporządzenia ministeryalnego do l. 7 przydaje się co następuje:

„ . . . , tudzież w celu niezwłocznego przewiezienia przedmiotów skarbowych wojskowych;“

Artykuł V.

W §fie 2 *C* przerzeczonego rozporządzenia ministeryalnego po l. 7 przydać należy:

„8. prace przemysłowe przemijające, których względy publiczne, mianowicie zaś gdy chodzi o bezpieczeństwo publiczne, nie pozwalają odłożyć, jakoto: prace potrzebne w skutek wydarzeń żywiołowych, pęknięcia rur wodociągowych i gazociągowych; podstępłowanie domów, prace niecierpiące zwłoki około dróg, mostów i kolei żelaznych; prace niecierpiące zwłoki około otwierania i zawierania grobowców; prace dekoracyjne z powodu uroczystości.“

Artykuł VI.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.

Conrad r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XLVI. — Wydana i rozesłana dnia 14 października 1885.

144.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 13 września 1885,

tyczące się zaprowadzenia komory w Hermsdorfie i zmiany w upoważnieniach celniczych komory w Kunersdorfie.

W Hermsdorfie w Czechach, w okręgu skarbowym litomierzyckim zaprowadzona została komora pomocnicza I klasy, która rozpoczęła urzędowanie dnia 1 września 1885.

Komorze tej nadane zostały upoważnienia celnicze odpowiednie jej kategorii a oprócz tego upoważniono ją do pobierania cła od przędzy wełnianej i przędzy połyskującej twardej Nr. T. 154 *a* i uwaga, bez ograniczenia, od towarów Nr. T. 124 *a, b, c*, 125 *a, b, c*, i od materiałów chemicznych pomocniczych, zastrzeżonych komorom głównym II klasy, Nr. T. 318 aż do 324 (z wyjątkiem soli nawozowych, chlorku potażu i chlorku magnezyzu) aż do 75 zł. wreszcie od towarów Nr. T. 128 do 131, tudzież 158 *a i b*, z wyjątkiem uwagi, aż do 5 kilogramów.

Od rzeczzonego dnia c. k. komora pomocnicza I w Kunersdorfie zamieniona została na komorę pomocniczą II, z upoważnieniami celniczymi komory pomocniczej I a zarazem odebrano jej osobne upoważnienia celnicze, które były jej nadane (Dz. u. p. z r. 1883 Nr. 10, pag. 37). Tylko upoważnienie szczególne do postępowania przewoźnego skróconego do Starego Warnsdorfu, Heinersdorfu i Nowego Mesta zachowuje się w mocy.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

145.**Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 22 września 1885,**

tyczące się upoważnienia c. k. komory pomocniczej I w Budzie Żelaznej do ekspedycyowania bez opłaty cła rzeczy podróżnych naprzód lub później wysłanych.

C. k. komora pomocnicza w Budzie Żelaznej upoważniona została do ekspedycyowania bez opłaty cła rzeczy podróżnych naprzód i później wysłanych.

Dunajewski r. w.

146.**Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia
24 września 1885,**

tyczące się tary przy pobieraniu cła od kawy surowej w tak zwanych beczkach patentowych.

Ze względem na postanowienia załączki A do §. 12go rozporządzenia wykonawczego do Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 49), którą uregulowane zostały wielkości tary, ustanawia się w porozumieniu z interesowanymi ministerstwami król. węgierskimi dla kawy surowej Nr. T. 2a w tak zwanych beczkach patentowych (beczki walcowate lekkiej budowy) następującą tarę:

- a) w beczkach patentowych o klepkach z twardego drzewa 9% a
- b) w beczkach patentowych o klepkach z miękkiego drzewa 7% wagi surowej.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

147.**Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 25 września 1885,**

tyczące się upoważnienia komory pomocniczej I w Heinersdorfie do ekspedycyowania przędzy bawełnianej Nr. T. 124c powszechnej Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882 bez ograniczenia ilości.

C. k. komora pomocnicza I w Heinersdorfie upoważniona została do ekspedycyowania przędzy bawełnianej Nr. T. 124c powszechnej Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882 bez ograniczenia ilości.

Dunajewski r. w.

148.**Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości z dnia
27 września 1885,**

tyczące się ustanowienia na lata 1886, 1887 i 1888 dla zakładów karnych kwoty dziennej kosztów wykonania kary, które zwracać mają osoby skazane.

Na zasadzie §§. 43, 44 i 46 Przepisów wykonawczych do kodeksu postępowania karnego z dnia 23 maja 1873, rozporządzeniem ministerstwa sprawiedliwości z dnia 19 listopada 1873 (Dz. u. p. Nr. 152) wydanych, ustanawia się na przeciąg lat 1886, 1887 i 1888 na każdą głowę i na każdy dzień kwotę kosztów wykonania kary, które na mocy §fu 388 kodeksu postępowania karnego, więźniowie, w zakładach karnych karę odsiadujący, zwracać są obowiązani, jak następuje:

W zakładzie karnym dla mężczyzn:

w Kamieńcu . . .	w kwocie 25 centów	w Wiśniczu . . .	w kwocie 44 centów
w Göllersdorfie . . .	31 „	w Lwowie . . .	31 „
w Garstenie . . .	29 „	w Stanisławowie . . .	45 „
w Subenie . . .	33 „	w Karłowie . . .	29 „
w Pradze . . .	36 „	w Lublanie . . .	36 „
w Kartuzach . . .	44 „	w Koparze . . .	46 1/2 „
w Pilzni . . .	34 „	w Gradysee . . .	46 „
w Mirowie . . .	43 „		

w zakładzie karnym dla kobiet:

w Neudorfie . . .	w kwocie 35 centów	w Lwowie . . .	w kwocie 39 1/2 centów
w Rzepach . . .	37 „	w Begnie . . .	36 1/2 „
w Mezericzu wołoskim „	36 „	w Schwazu . . .	34 „

Prażák r. w.

149.**Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia, tudzież Mi-
nistra skarbu z dnia 30 września 1885,**

zmieniające niektóre postanowienia rozporządzenia wykonawczego z dnia 2 lipca 1885 (Dz. u. p. Nr. 99) do ustawy z dnia 19 kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 47) o tymczasowem polepszeniu dotacyi pasterzy duchownych katolickich.

Zmienia się niektóre postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 2 lipca 1885 (Dz. u. p. Nr. 99) i rozporządza co następuje:

§. 1.

Przepisanego w ustępie 1 §fu 3go rzeczonoego rozporządzenia ministeryalnego dołączania ostatniego sprostowanego rachunku kościelnego do wyjawu przychodu miejscowego pasterzy duchownych, należy zaniechać. Gdyby jednak w szczegól-

nym przypadku Władza krajowa zażądała tego ostatniego sprostowanego rachunku kościelnego, należy go przedstawić.

Również można zaniechać dołączania ostatniego sprostowanego wyjawu przychodu beneficyalnego do wyjawu przychodu miejscowego, jeżeli jeden egzemplarz tego wyjawu jest już złożony u Władzy krajowej.

§. 2.

Termin do wnoszenia wyjawów przychodu miejscowego, połączonego z urzędem pasterskim, który według ustępu 1 §fu 1go przerzeczonego rozporządzenia ministeryalnego trwać miał aż do końca września b. r., przedłuża się aż do końca listopada b. r.

§. 3.

Termin czterotygodniowy ustanowiony w ustępie 1 §fu 9go tego rozporządzenia ministeryalnego do wnoszenia rekursów ministeryalnych, przedłuża się aż do dwóch miesięcy od dnia doręczenia rezolucyi Władzy krajowej, tyczącej się sprostowania.

Conrad r. w.

Dunajewski r. w.

150.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 2 paźdz. 1885,

tyczące się upoważnienia delegacyi kr. węgierskiej komory pomocniczej bodzańskiej I, znajdującej się w Krasny, do pobierania cła od potażu (Nr. T. 321 a) bez ograniczenia.

Według doniesienia kr. węgierskiego ministerstwa skarbu, delegacya kr. węgierskiej komory pomocniczej bodzańskiej I, znajdująca się w Krasny, upoważniona została do pobierania cła od potażu (Nr. T. 321 a) bez ograniczenia.

Dunajewski r. w.

Sprostowanie.

W obwieszczeniu o przyjmowaniu do sprawdzania i cechowania naczyń drewnianych wyłożonych blachą do przewozu mleka (konewek), zamieszczonem pod Nr. 128 w XL Części Dziennika ustaw państwa wydanej dnia 12 września 1885, a mianowicie w ustępie po tytule „Przepisy“, tudzież w trzecim ustępie po tytule „Materiał itd.“ zamiast: „od 5 aż do 10 litrów“, powinno być: „od 5 aż do 50 litrów“.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVII. — Wydana i rozesłana dnia 10 listopada 1885.

151.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 25 września 1885,

tyczące się zmian w kontroli nad towarami.

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 9 lipca 1882, tyczące się poddania kontroli niektórych towarów w okręgach pogranicznych (Dz. u. p. Nr. 102 z r. 1882) zmienia się w ten sposób, że w okręgach pogranicznych Szląska (Morawii), Czech, Górnej Austrii i Salzburga wylacza się kakao, ziarno i łuski (Nr. T. 1), herbatę (Nr. T. 3) i korzenie (Nr. T. 4 aż do 8) z rzędu towarów kontroli podlegających.

Rozporządzenie niniejsze nabędzie mocy od dnia, w którym dojdzie do wiadomości komór i innych czynników, przeznaczonych do sprawowania kontroli nad towarami w rzeczonych okręgach.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

152.

Dokument koncesyjny z dnia 10 października 1885,

na kolej żelazną parową z Welsu (Haidinga) do Aschachu n. Dunajem.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;**

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryski; Arcyksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno- i Dolno-Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy Dr. Franciszek Gross w Wels podał prośbę o udzielenie mu koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kolei miejscowej z Wels (Haidinga) do Aschachu n. Dunajem według okoliczności z koleją podjazdową do Dunaju, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać proszącemu koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56), z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180) i z dnia 28 grudnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 203), w sposób następujący :

§. 1.

Nadajemy Drowi Franciszkowi Grossowi prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej, która wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem normalnym od Welsu (Haidinga) do Aschachu nad Dunajem według okoliczności z koleją podjazdową do Dunaju.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

- a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, dotyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetek, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, dotyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;
- b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisji akcyj zakładowych i pierwszorzędných, tudzież kwitów tymczasowych, jakoteż uwolnienie od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego; wreszcie
- d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30) licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Koncesyonaryusz obowiązany jest rozpocząć budowę kolei miejscowej natychmiast, ukończyć ją najpóźniej do dnia 1 czerwca 1887.

Gotową kolej oddać ma na użytek publiczny niezwłocznie i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma koncesyonaryusz kaucyą w sumie dziesięć tysięcy (10.000) złotych w tych papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 4.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej, nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszowi do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinien koncesyonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i do Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo utworzenia Spółki akcyjnej za osobnem pozwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, lub przeniesienia na Spółkę akcyjną już istniejącą praw i obowiązków, które dla niego z koncesyi niniejszej wynikają.

Spółka akcyjna, gdy zostanie utworzona, wejdzie we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryusza.

Wypuszczenie w obieg obligacyj pierwszorzędnych jest wzbronione.

Natomiast pozwala się wypuścić w obieg akcyje pierwszorzędne za sumę nieprzekraczalną, zatwierdzeniu Rządu podlegającą, które mieć będą pod względem wypłaty cztero i półprocentowych odsetek i umorzenia pierwszeństwo przed akcyami zakładowemi.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego według planu podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

Statut Spółki tudzież formularze akcyj zakładowych i akcyj pierwszorzędnych, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych, a to stosownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na austriackich kolejach państwowych kiedykolwiek obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nie tylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przystąpić do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupu i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyj dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystąpienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem pomagania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszu tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei koncesyonowanej jako drugorzędnej i w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami a orzeka o tem ministerstwo handlu.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i Obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

Koncesyonaryusz obowiązany jest w razie uruchomienia wojska lub wojny wstrzymać ruch na kolejach koncesyonowanych bez pretensyi do wynagrodzenia o tyle i na tak długo, o ile Władza wojskowa uzna to za potrzebne do ruchów wojskowych lub jakichkolwiek innych czynności wojennych na drogach publicznych, któreby kolej przecinała.

§. 9.

Koncesya nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt licząc od dnia dzisiejszego i od tego czasu traci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §fu 11go lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznemi i finansowemi.

§. 10.

Ruch na kolei będącej przedmiotem niniejszego dokumentu koncesyjnego będzie utrzymywał Rząd na rachunek koncesyonaryusza.

Zasady tego utrzymywania ruchu ustanowione będą w umowie, tyczącej się ruchu, którą Rząd zawrze z koncesyonaryuszem.

§. 11.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i przysposobieniu do ruchu w każdym czasie, a w tym razie wynagrodzi koncesyonaryusza gotówką.

Dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat trzech przed rzeczywistą chwilą odkupu, z tego stracone będą czyste dochody roku najniepomyślniejszego i policzony będzie średni dochód czysty pozostałych lat dwóch.

Gdyby jednak średni dochód czysty, w ten sposób obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, która potrzebna jest do oprocentowania po cztery i pół od sta i umorzenia kapitału zakładowego rzeczywistego, przez Rząd zatwierdzonego, w przeciągu okresu koncesyjnego, natenczas ta suma roczna uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

W przerzeczony sposób postąpi się także w tym przypadku, gdyby kolej odkupiona być miała przed upływem trzeciego roku ruchu.

Jako wynagrodzenie płaconą będzie koncesyonaryuszowi renta, wyrównująca powyższym dochodom średnim lub też najmniejszym dochodom czystym a to

z dołu w ratach półrocznych dnia 30 czerwca i 31 grudnia każdego roku aż do upływu okresu koncesyjnego. Rząd zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie, zamiast nie płatnych jeszcze rat renty, zapłacić wartość kapitałową tychże, zdyskontowaną przez potrącenie odsetek od odsetek po 5 od sta na rok.

Gdyby Rząd zamierzał w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyj długu państwa. Obligacje liczone będą po kursie średnim obligacyj rządowych tego samego rodzaju, notowanych urzędownie na giełdzie wiedeńskiej w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia, w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkimi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze rezerwowe i obrotowe z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już całkiem lub częściowo użyte stosownie do swego przeznaczenia.

§. 12.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanych i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobowe, z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były całkiem lub częściowo użyte stosownie do swego przeznaczenia (§. 11).

Tak wtedy, gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei, zatrzyma koncesyonaryusz na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobowy i należące się mu aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił go z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 13.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub je usunięto.

Ze względu na to, że w myśl §. 11 służy Rządowi prawo odkupienia kolei, koncesyonaryusz obowiązany jest przedstawić Rządowi do zatwierdzenia umowy, tyjące się budowy i dostaw.

Rząd ma także prawo wydelegowania komisarzy do wglądania w zarząd, a mianowicie wydelegowania na koszt koncesyonaryusza komisarzy, którzyby w sposób, jaki Rząd uzna za stosowny, czuwali nad tem, by kolej wybudowana została zgodnie z projektem i umowami.

W razie gdyby się utworzyła Spółka akcyjna, komisarz przez Rząd ustanowiony ma prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi przedstawiającej dyrekeyą Spółki ile razy uzna to za potrzebne i za-

wieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru.

Za nadzór niniejszem ustanowiony, koncesyonaryusz nie jest obowiązany płacić skarbowi państwa wynagrodzenia. Również uwalnia się koncesyonaryusza od przepisanego w §fie 89 Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852) obowiązku wynagradzania nadwyżki kosztów dozoru policyjnego i akcyzowego, jakoteż od obowiązku wystawienia bezpłatnie i utrzymywania lokali urzędowych.

§. 14.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków, w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej i nadając koncesyonaryuszowi prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkiemi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia dziesiątego miesiąca października, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym piątym, Naszego panowania trzydziestym siódmym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

153.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 23 paźdz. 1885,
tyczące się upoważnienia delegacyi portowej w Ice, sprawującej służbę cłową, do postępowania przewoźnego.

Delegacya portowa w Ice, służbę cłową sprawująca, upoważniona została do ekspedycyowania płodów krajowych w obrocie wewnętrznym za morze lub przez okrąg wyłączony za kartami przewodnemi.

Dunajewski r. w.

154.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 28 paźdz. 1885,
o zwinięciu kr. węgierskiej komory pomocniczej II klasy w Jakowy.**

Według doniesienia król. węgierskiego ministerstwa skarbu, zwinięta została od dnia 1 grudnia 1885 kr. węgierska komora pomocnicza II klasy w Jakowy.

Dunajewski r. w.

155.**Ustawa z dnia 5 listopada 1885,**

**o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież o pokryciu wydatków rządowych w czasie
od dnia 1 stycznia do końca marca 1886.**

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd do pobierania nadal w czasie od dnia 1 stycznia do końca marca 1886 istniejących podatków stałych i niestałych, tudzież opłat i dodatków według ustaw o opodatkowaniu obecnie obowiązujących a mianowicie dodatków do podatku zarobkowego i dochodowego w wysokości, ustawą skarbową z dnia 26 marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 28), oznaczonej.

§. 2.

Wydatki administracyjne pokrywać należy w czasie od dnia 1 stycznia aż do ostatniego marca 1886 w miarę potrzeby na rachunek dotacyj, które ustawą skarbową na rok 1886 w odpowiednich rozdziałach i tytułach mają być ustanowione.

§. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej, nabywającej mocy od dnia 1 stycznia 1886, poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Gödöllő, dnia 5 listopada 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taafe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Prażák r. w.

Conrad r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

156.

**Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 10 listopada 1885,
w przedmiocie zachowywania się austriackich okrętów handlowych w obec c. k. okrętów wojennych.**

§. 1.

Każdy okręt handlowy austriacki obowiązany jest wywiesić swoją banderę, jak tylko ukaże się na morzu okręt uzbrojony c. k. marynarki wojennej, który

swoję banderę wywiesił; toż samo dzieje się wtedy, gdy za granicą okręt handlowy stoi na kotwicy w porcie lub w zatoce a okręt c. k. marynarki wojennej tamże zawija.

§. 2.

Każdy szyper austriackiego okrętu handlowego, spotkawszy się z jednym lub więcej okrętami c. k. marynarki wojennej w porcie zagranicznym, gdzie niema w miejscu c. i k. reprezentacyi konsulowskiej, winien w przeciągu 48 godzin, o ile okoliczności pozwalają, osobiście lub przez zastępcę uwiadomić dowódcę okrętu wojennego a względnie dowódcę, mającego najwyższy stopień, o swoim przybyciu, donieść mu wcześniej o odpłynięciu i na żądanie udzielić mu wszelkich wyjaśnień, które mogłyby mieć znaczenie dla służby publicznej lub którychby dowódca potrzebował.

Od obowiązku tego uwolnieni są szyprowie austriackich parowców handlowych morskich, gdy odbywają kurs peryodyczny, wyjąwszy wypadki nadzwyczajnie ważne.

§. 3.

Okręty handlowe, należące do konwoju, eskortowanego przez okręt c. k. marynarki wojennej, winny stósować się do poleceń dowódcy konwoju.

§. 4.

Każdy szyper austriackiego okrętu handlowego, wykraczający przeciwko postanowieniom niniejszego przepisu, karany będzie grzywnami w kwocie aż do 100 złotych, które, gdyby ich nie można ściągnąć, zamieniane będą na areszt, licząc po jednym dniu za każde 5 złotych.

W tym względzie postępowanie karne toczy się w pierwszej instancyi przed urzędem portowym lub konsulowskim, któremu najprzód wypadnie wytoczyć to postępowanie, w drugiej instancyi przed Władzą morską, w trzeciej przed ministerstwem handlu.

Rekurs przeciw orzeczeniu zapowiedzieć należy w przeciągu dni 15.

Ściągnięte grzywny wpływają do funduszu wsparć dla marynarzy.

Dla czynów lub zaniechań, które według rozporządzenia niniejszego są karygodne, termin przedawnienia wynosi sześć miesięcy.

§. 5.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVIII. — Wydana i rozesłana dnia 17 listopada 1885.

157.

Patent cesarski z dnia 14 listopada 1885,

tyczący się zwołania sejmów krajowych czeskiego, dalmatyńskiego, galicyjsko-lodomeryjsko-krakowskiego, dolno- i górno-austryackiego, salzburskiego, styryjskiego, karyntyjskiego, kraińskiego, bukowińskiego, morawskiego, szląskiego, tyrolskiego, vorarlberskiego, istryjskiego, goryckiego i gradyjskiego.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, sławoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austryacki; wielki książę tokański i krakowski; książę lotaryński, saleburski, styryjski, karyntyjski, kraiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacenecki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zardarski; książęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradyse; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; pan na Tryście, Kottarze i windyjskiej marchii; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejmy krajowe czeski, dalmatyński, galicyjsko-lodomeryjsko-krakowski, dolno- i górno-austryacki, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński, bukowiński, mo-

rawski, szląski, tyrolski, vorarlberski, istryjski, gorycki i gradyski zwołane są na dzień 25 listopada 1885 do miejsc na ich zebranie ustawą wyznaczonych.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia czternastego listopada w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym piątym, Naszego panowania trzydziestym siódmym.

Franciszek Józef r. w.

Taafe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Gautsch r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIX. — Wydana i rozesłana dnia 18 listopada 1885.

158.

Ustawa z dnia 8 listopada 1885,

o przedłużeniu czasowego zawieszenia działalności Sądów przysięgłych w okręgach Trybunałów wiedeńskiego, korneuburskiego i wiener-neustadzkiego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Na czas od dnia 1 stycznia 1886 aż do dnia 30 czerwca 1886 włącznie, przedłuża się zawieszenie działalności Sądów przysięgłych w okręgach urzędowania Sądu krajowego wiedeńskiego, tudzież Sądów obwodowych korneuburskiego i wiener-neustadzkiego w Dolnej Austrii co do następujących zbrodni i występków, ich orzecznictwu odkazanych, w artykule VI ustawy wprowadzanej z dnia 23 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 119) do ustawy o postępowaniu karnem wyszczególnionych a mianowicie co do:

Zbrodni i występków popełnionych osnową pisma drukowego, o ile nie są przedmiotem skargi prywatnej (lit. A);
 zdrady głównej (lit. B, l. 1);
 zaburzenia spokojności publicznej (lit. B, l. 2);
 buntu i rozruchu (lit. B, l. 3);
 gwałtu publicznego (lit. B, l. 4, lit. a, b. c);
 fałszowania publicznych papierów kredytowych (lit. B, l. 6);
 fałszowania monety (lit. B, l. 7);
 obrazy religii (lit. B, l. 8);
 morderstwa i zabójstwa, o ile nie chodzi o zbrodnię dzieciobójstwa (§. 139 kodeksu karnego) (lit. B, l. 12);
 ciężkiego uszkodzenia ciała (lit. B, l. 15);
 podpalenia (lit. B, l. 17);
 kradzieży (lit. B, l. 18);
 rabunku (lit. B, l. 20);
 oszczerstwa (lit. B, l. 22);
 dania pomocy zbrodniarzom (lit. B, l. 23);
 poniżenia rozporządzeń Władz i podburzania (lit. B, l. 24);
 podniecania do nienawiści (lit. B, l. 25).

§. 2.

Zarządzone zawieszenie działalności Sądów przysięgłych ma skutek wzmiankowany w §. 3 ustawy z dnia 23 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 120) o czasowem zawieszaniu Sądów przysięgłych.

§. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy od dnia ogłoszenia, poruczam Memu Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 8 listopada 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

159.**Ustawa z dnia 8 listopada 1885,**

przedłużająca moc obowiązującą ustawy z dnia 3 marca 1868 o uwolnieniu od stępli i opłat w razie zaokrąglania gruntów.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Moc obowiązującą ustawy z dnia 3 marca 1868 (Dz. u. p. Nr. 17), o uwolnieniu od stępli i opłat w razie zaokrąglania gruntów, przedłuża się na czas aż do końca 1888 roku.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 8 listopada 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

160.**Ustawa z dnia 8 listopada 1885,**

przedłużająca moc obowiązującą ustawy z dnia 25 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 81), o uwolnieniu od opłat w razie konwersyi obligacyj pierwszorzędnych kolei żelaznych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Moc obowiązującą ustawy z dnia 25 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 81), o uwolnieniu od opłat w razie konwersyi obligacyj pierwszorzędnych kolei żelaznych, przedłuża się na czas aż do końca marca 1888 roku.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy od dnia ogłoszenia, poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 8 listopada 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaße r. w.

Dunajewski r. w.

161.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 11 listopada 1885, tyczące się zaprowadzenia nowej pieczętki do wyciskania stępla gazetowego.

Od dnia po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia zaprowadzona będzie do stęplowania papieru, na którym pisma peryodyczne stęplowi podlegające mają być drukowane, nowa pieczętka obok dawnej, dotychczas w użyciu będącej.

Znacek stęplowy nią wyciśnięty, przedstawia tarczę kolistą, mającą 21 milimetrów średnicy, obwiedzioną zewnątrz dwiema liniami, z których zewnętrzna jest gruba, wewnętrzna cienka.

W obrębie drugiej cienkiej linii kolistej wewnętrznej, mającej 15 milimetrów średnicy, wyobrażony jest c. k. orzeł cienkimi kreskami bez cieniowania.

W otoku utworzonym przez wewnętrzną cienką i zewnętrzną grubą linią kolistą po pod orłem, między dwoma liściowatymi ornamentami, znajduje się liczba, po nad orłem napis: „k. k. Zeitungsstempel“ wielkimi łacińskimi inicjałami.

Dunajewski r. w.

162.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 16 listopada 1885, tyczące się terminu ogłaszania taryf towarowych kolei żelaznych.

Do §fu 7go Porządku ruchu kolei żelaznych z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), wydaje się następujące postanowienie uzupełniające:

Zmiany w taryfach towarowych kolei żelaznych, mające na celu podwyższenie istniejących opłat przewozowych (za transport i manipulacją od posyłek pospiesznych i zwyczajnych), podawać należy do publicznej wiadomości na sześć tygodni pierwej, zanim mają nabyć mocy obowiązującej. Postanowienie powyższe nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Królewsko węgierski Minister komunikacyj, z którym się w tej mierze porozumiałem, wydaje jednocześnie takie samo rozporządzenie dla kolei żelaznych krajów korony węgierskiej.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1886 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słowieńskim, illirysko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1886 w którymkolwiek z ośmiu języków **2 zł. 50 c.** i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Roczniki 1849 aż do 1863 włącznie kosztują 30 zł.; roczniki 1864 aż do 1885 włącznie kosztują 44 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujących cenach:

Rocznik	1849 za	2 zł. 10 c.
"	1850 "	5 " 25 "
"	1851 "	1 " 30 "
"	1852 "	2 " 60 "
"	1853 "	3 " 15 "
"	1854 "	4 " 20 "
"	1855 "	2 " 35 "
"	1856 "	2 " 45 "
"	1857 "	2 " 85 "
"	1858 "	2 " 40 "
"	1859 "	2 " — "
"	1860 "	1 " 70 "
"	1861 "	1 " 50 "
"	1862 "	1 " 40 "
"	1863 "	1 " 40 "
"	1864 "	1 " 40 "
"	1865 "	2 " — "
"	1866 "	2 " 20 "
"	1867 "	2 " — "

Rocznik	1868 za	2 zł. — c.
"	1869 "	3 " — "
"	1870 "	1 " 40 "
"	1871 "	2 " — "
"	1872 "	3 " 20 "
"	1873 "	3 " 30 "
"	1874 "	2 " 30 "
"	1875 "	2 " — "
"	1876 "	1 " 50 "
"	1877 "	1 " — "
"	1878 "	2 " 30 "
"	1879 "	2 " 30 "
"	1880 "	2 " 20 "
"	1881 "	2 " 20 "
"	1882 "	3 " — "
"	1883 "	2 " 50 "
"	1884 "	2 " 50 "
"	1885 "	2 " 50 "

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1885 włącznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posylki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość handlową ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.).

Po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.) dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedynczo każdą część roczników 1864 aż do 1885 włącznie; natomiast części roczników 1849 aż do 1863 włącznie można dostać pojedynczo, po powyższej cenie handlowej jedynie o ile zapas wystarczy.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część L. — Wydana i rozesłana dnia 1 grudnia 1885.

163.

Ustawa z dnia 1 listopada 1885,

o pozwoleniu na dokonanie w roku 1886 poboru kontyngensów rekruckich, potrzebnych do uzupełnienia wojska stałego (marynarki wojennej) i rezerwy dopełniającej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Pozwala się na dokonanie w roku 1886 poboru rocznych kontyngensów rekruckich pomiędzy zdatnymi do broni w klasach wieku prawnie powołanych, w ilości przypadającej na królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane, to jest 55.922 ludzi do wojska stałego (marynarki wojennej) i 5.592 ludzi do rezerwy dopełniającej.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi obrony krajowej, który w tej mierze porozumieć się winien z Moim wspólnym Ministrem wojny.

Gödöllö, dnia 1 listopada 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Welsersheimb r. w.

164.

Ustawa z dnia 19 listopada 1885,

o wkładach na gwarantowanej sieci kolei północno-zachodniej austriackiej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, aby celem pokrycia wydatków na wkłady gwarantowanej sieci c. k. uprzyw. kolei północno-zachodniej austriackiej przez zaciągnięcie

pożyczki pierwszorzędnej, po 4 od sta srebrem w. a. niosącej, w sumie imiennej jedenaście milionów złotych (11,000.000 zł.) wal. austr. srebrem, która w ciągu najwięcej 67 lat ma być spłacona, zapewnił powiększenie gwarantowanego powyższej kolei przez Rząd czystego dochodu rocznego aż do sumy potrzebnej rocznie na odsetki i umorzenie tej pożyczki a wynoszącej czterysta siedmdziesiąt cztery tysiące dwieście sześćdziesiąt złotych (474.260 zł.) wal. austr. srebrem, pod tym warunkiem, że

1. z sumy, którą pożyczka przyniesie, najprzód zwrócone będą Rządowi wydatki, rachunek ruchu obciążające, a to na rozszerzenie budowli, pomnożenie parku, jakoteż na wszelkie inne nabytki i roboty, w kwocie, którą Rząd oznaczy na podstawie obliczenia;

2. pozostała reszta wpływu z pożyczki (po strąceniu kosztów emisji), która użyta być ma wyłącznie na dalsze wkłady gwarantowanej sieci, wydawana będzie tylko za poprzedniem pozwoleniem Administracyi państwa.

Również podlegają zatwierdzeniu Administracyi państwa sposoby zbycia wzmiankowanej pożyczki pierwszorzędnej, co do której uchyla się granicę w ustępie 12 artykułu IV ustawy z dnia 1 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 56) a względnie w ustępie 2 §. 13 Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 8 września 1868 (Dz. u. p. Nr. 143) ustanowioną, jakoteż najniższy kurs zbycia tamże przepisany.

Artykuł II.

Wzmiankowane w artykule I podwyższenie gwarantowanego czystego dochodu rocznego nabywać będzie mocy stopniowo w miarę użycia nowej pożyczki pierwszorzędnej na cele tamże oznaczone.

Artykuł III.

Umowę, w myśl postanowień powyższych przez Rząd z c. k. uprzyw. kolejją północno-zachodnią austriacką z dnia 7 maja 1885 zawartą, jakoteż emisją i wpis hipoteczny obligacyj pierwszorzędnych w niej przewidzianych, tudzież akta i dokumenta, które z tego powodu mają być wygotowane i dokument zastawniczy uwalnia się od opłat i stępli, przerzeczzone zaś obligacye pierwszorzędne od opłat stęplowych, którym podlegają kupony.

Artykuł IV.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy od dnia ogłoszenia, poruczam Memu Ministrowi handlu i Memu Ministrowi skarbu.

Gödöllő, dnia 19 listopada 1885.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LI. — Wydana i rozesłana dnia 10 grudnia 1885.

165.

Traktat żeglarski z dnia 9 kwietnia 1884,

pomiędzy monarchyą austriacko-węgierską a Francją.

(Zawarty w Paryżu dnia 9 kwietnia 1884, przez Jego c. i k. Apostolską Mość ratyfikowany w Wiedniu dnia 30 października 1885, ratyfikacye wzajemne wymieniono w Paryżu dnia 18 listopada 1885.)

Nos Franciscus Josephus Primus,
divina favente clementia Austriae Imperator;
 Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Quum a Plenipotentariis Nostris atque illis Reipublicae Francogallicae Praesidis ad promovendas navigationis relationes tractatus die nona mensis Aprilis anni 1884 Parisiis initus et signatus fuit tenoris sequentis:

Pierwopis.

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. etc., et Roi Apostolique de Hongrie, et

Le Président de la République Française,

animés d'un égal désir de contribuer au développement des relations maritimes entre l'Autriche-Hongrie et la France, ont résolu de conclure, à cet effet, un nouveau Traité de navigation et ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires :

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. etc., et Roi Apostolique de Hongrie :

Son Excellence Monsieur le Comte Ladislas Hoyos, Conseiller intime actuel, Son Ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire près le Gouvernement de la République Française, etc. etc. etc., et

Monsieur le Comte Charles Kuefstein, Membre héréditaire de la Chambre des Seigneurs d'Autriche, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire, etc. etc.

Le Président de la République Française :

Monsieur Jules Ferry, Député, Président du Conseil, Ministre des affaires étrangères, etc. etc. et

Monsieur Charles Hérissou, Député, Ministre du commerce, etc. etc.

Lesquels, après s'être communiqué leurs plein pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants :

Article 1.

Les navires français, chargés ou non, et leurs cargaisons en Autriche et en Hongrie, et les navires autrichiens et hongrois, chargés ou non, et leurs cargaisons en France et en Algérie, à leur arrivée d'un port quelconque et quel que

Przekład.

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król apostolski węgierski, tudzież

Prezydent rzeczypospolitej francuskiej,

przejęci zarówno życzeniem przyczynienia się do rozwoju stosunków żeglarskich pomiędzy monarchią austriacko-węgierską a Francją, postanowili zawrzeć w tym celu nowy traktat żeglarski i mianowali Swoimi pełnomocnikami :

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król apostolski węgierski :

Jego Ekscelencya JMPana hrabiego Władysława Hoyosa, rzeczywistego tajnego radcę, Swego nadzwyczajnego i pełnomocnego ambasadora przy Rządzie Rzeczypospolitej francuskiej itd. itd. i

Jaśnie Wielmożnego JMPana hrabiego Karola Kuefsteina, członka dziedzicznego austriackiej Izby panów, Swego posła nadzwyczajnego i pełnomocnego ministra itd. itd.

Prezydent Rzeczypospolitej francuskiej :

JMPana Juliusza Ferrego, deputowanego, prezesa rady ministrów, ministra spraw zewnętrznych itd. itd. i

JMPana Karola Hérissou, deputowanego, ministra handlu itd. itd.,

k którzy, okazawszy sobie nawzajem swoje pełnomocnictwa i przekonawszy się, że są w dobrej i należytej formie, zgodzili się na następujące artykuły :

Artykuł 1.

Gdy okręty francuskie obciążone lub nieobciążone przybędą do Austrii i Węgier, a okręty austriackie i węgierskie obciążone lub nieobciążone do Francyi i Algieru, z któregokolwiek portu, z któregokolwiek ich ładunek pochodził i do-

soit le lieu d'origine ou de destination de leur cargaison, jouiront, sous tous les rapports, à l'entrée, pendant leur séjour, et à la sortie, du même traitement que les navires nationaux et leurs cargaisons.

Article 2.

Les Hautes Parties contractantes se réservent la faculté d'imposer des droits de tonnage, de débarquement ou d'embarquement affectés à la dépense des établissements nécessaires au port d'importation ou d'exportation. Toutefois ces taxes, qu'elles soient perçues par l'Etat, les villes, les chambres de commerce ou par toute autre corporation, ne pourront être ni autres, ni plus élevées que celles qui sont ou seraient applicables aux navires nationaux et à leurs cargaisons, à quelque port qu'ils appartiennent; la volonté des Hautes Parties contractantes étant que, sous ce rapport, les bâtimens français et les bâtimens autrichiens et hongrois, ainsi que leurs cargaisons, soient traités sur le pied d'une parfaite égalité.

En ce qui concerne le traitement local, le placement des navires, leur chargement ou leur déchargement, ainsi que les taxes ou charges quelconques, dans les ports, bassins, docks, rades, hâvres et rivières des deux Hautes Parties contractantes et généralement pour toutes les formalités ou dispositions auxquelles peuvent être soumis les navires de commerce, leurs équipages et leurs cargaisons, les privilèges, faveurs ou avantages qui sont ou qui seraient accordés aux bâtimens nationaux, ainsi qu'aux marchandises importées ou exportées par ces bâtimens, seront également accordés aux navires de l'autre Partie contractante, ainsi qu'aux marchandises importées ou exportées par ces navires.

Article 3.

La nationalité des navires de chacune des deux Hautes Parties contractantes

kadkolwiek byłby przeznaczony, postępować się będzie z nimi i ich ładunkami za przybyciem, podczas pobytu i przy ich oddaleniu się pod wszelkimi względami tak samo, jak z okrętami krajowemi i ich ładunkami.

Artykuł 2.

Wysokie Strony rokujące zastrzegają sobie prawo pobierania beczkowego, tudzież opłat od wyładowania i naładowania, przeznaczonych na pokrycie kosztów urządzeń w portach przywozu lub wywozu. Wszakże opłaty te, bez względu czy pobierane są przez Rząd, miasta, Izby handlowe, czy przez jakąkolwiek inną korporacyą, nie mogą być ani inne ani wyższe od tych, które ciężą lub w przyszłości ciężać będą na okrętach krajowych i ich ładunkach z któregokolwiek portu pochodziłyby te okręty; jest to bowiem wolą Wysokich Stron rokujących, aby z okrętami francuskimi i austriacko-węgierskimi, tudzież ich ładunkami, postępowano pod tym względem całkiem jednakowo.

We względzie postępowania lokalnego, ustawiania okrętów, ich ładowania lub wyładowywania, taks i ciężarów jakiegobądź rodzaju, tudzież w ogóle, we względzie wszelkich formalności lub innych postanowień, którymby okręty handlowe, ich załogi i ładunki podlegały w portach, basenach, dokach, zatokach, miejscach do zarzucania kotwicy i rzekach Wysokich Stron rokujących, przywileje, ulgi lub korzyści, które teraz są lub w przyszłości będą przyznane okrętom krajowym i towarom na nich przywożonym lub wywożonym, przyznane będą w taki sam sposób także okrętom drugiej Strony rokującej i towarom, które one przywożą lub wywożą.

Artykuł 3.

Krajowość okrętu każdej z Wysokich Stron rokujących oceniana będzie podług

sera constatée d'après les lois et règlements du pays auquel les navires appartiennent.

Pour établir la preuve de la capacité des navires, il suffira de produire les certificats de jaugeage délivrés conformément aux lois du pays auquel ces navires appartiennent et on ne procédera pas à une révision du tonnage indiqué dans ces papiers aussi longtemps que l'entente établie en 1873, par un échange de notes, entre les deux Hautes Parties contractantes, pour l'assimilation réciproque de ces certificats, restera en vigueur.

Article 4.

Les marchandises de toute nature importées d'un pays quelconque en France ou en Algérie sous pavillon austro-hongrois et réciproquement les marchandises de toute nature importées d'un pays quelconque sous pavillon français en Autriche-Hongrie ne payeront respectivement de plus forts droits de douane, ni d'autres de toute nature perçus au profit de l'Etat, des communes, des corporations locales, de particuliers ou d'établissements quelconques que si elles étaient importées sous pavillon national.

Article 5.

Les navires français entrant dans un port d'Autriche ou de Hongrie et réciproquement, les navires autrichiens et hongrois entrant dans un port de France ou d'Algérie et qui n'y voudraient décharger qu'une partie de leur cargaison, pourront, en se conformant aux lois et règlements des Etats respectifs, conserver à leur bord la partie de leur cargaison qui serait destinée à un autre port, soit du même pays, soit d'un autre, et la réexporter, sans être astreints à payer pour cette dernière partie de leur cargaison aucun droit de douane, sauf celui de surveillance, lequel, d'ailleurs, ne pourra être perçu qu'au taux fixé pour la navigation nationale, ni à payer des

ustaw i przepisów kraju, do którego okręty należą.

We względzie udowadniania pojemności okrętów dość będzie składać świadectwa jej wymierzenia, wydane stosownie do ustaw kraju, do którego okręty należą, a pojemność, w tych dokumentach podana, nie będzie rewidowana, dopóki pozostawać będzie w mocy umowa co do jednostajnego wydawania tychże świadectw w obu Państwach, zawarta w roku 1873 przez wymianę not pomiędzy oboma Stronami rokującemi.

Artykuł 4.

Od towarów wszelkiego rodzaju, które pod banderą austriacko-węgierską z któregokolwiek kraju do Francji lub Algieru i odwrotnie, od towarów wszelkiego rodzaju, które pod banderą francuską z któregokolwiek kraju do monarchji austriacko-węgierskiej będą przywiezione, nie mają być opłacane wzajemnie ani wyższe cła ani inne należitości na rzecz Rządu, gmin, korporacyj miejscowych, osób prywatnych lub jakiegokolwiek zakładów, tylko takie, jakie są pobierane od przywiezionych pod banderą krajową.

Artykuł 5.

Okręty francuskie, zawijające do portu austriackiego lub francuskiego i nawzajem okręty austriackie i węgierskie, zawijające do portu francuskiego lub algierskiego, aby wypróżnić tam tylko część swego ładunku, jeżeli poddają się ustawom i przepisom owego kraju, mogą zatrzymać na pokładzie część ładunku, przeznaczoną do drugiego portu tego samego lub innego kraju i znowu ją wywieźć, nie będąc obowiązane do opłaty jakiegokolwiek cła od tej ostatniej części, prócz należitości za nadzór, która zresztą winna być pobierana podług taryf ustanowionych także dla żeglugi krajowej, ani też innych lub wyższych opłat, tylko takie same, jakie w podobnym razie

droits autres ou plus élevés que ceux qui seraient perçus, en pareil cas, sur les bâtimens nationaux.

Il est également entendu que ces mêmes navires pourront commencer leur chargement dans un port et le continuer dans un ou plusieurs autres ports de la même Partie contractante ou l'y achever, sans être astreints à payer des droits autres que ceux auxquels sont soumis les bâtimens nationaux.

Article 6.

Les bâtimens autrichiens ou hongrois dans les colonies et possessions françaises seront, sous tous les rapports, à leur entrée, pendant leur séjour, ainsi qu'à leur sortie, qu'ils soient chargés ou sur lest, et sans distinction de provenance, traités comme les navires de la nation européenne la plus favorisée.

Article 7.

Les marchandises de toute nature qui seront exportées de ports autrichiens et hongrois par des navires français, ou de ports français ou algériens par des navires autrichiens ou hongrois, pour quelque destination que ce soit, ne seront point assujetties à d'autres droits, ni formalités de sortie, que si elles étaient exportées par navires nationaux, et elles jouiront, sous l'un et l'autre pavillon, de toute restitution de droits et autres faveurs qui leur seront accordées dans les Etats respectifs.

Article 8.

Il est fait exception aux stipulations du présent Traité pour le cabotage, dont le régime demeure soumis aux lois des Pays respectifs.

La même exception est faite en ce qui concerne la pêche nationale et les avantages dont les produits de cette pêche

byłyby pobierane od statków krajowych.

Również zgodzono się, że okrętom tym wolno będzie rozpocząć ładowanie w pewnym porcie a dalej ładować lub dokończyć ładowania w innym lub w kilku innych portach tej samej Strony rokującej, bez opłacania w tym razie innych należności prócz tych, którym podlegają okręty krajowe.

Artykuł 6.

W osadach i posiadłościach francuskich postępować się będzie z okrętami austriackimi i węgierskimi w każdym względzie, za przybyciem, podczas pobytu, jakoteż przy odjeździe, czy będą wiozły ładunek, czy balast i zkadkolwiekby pochodziły, jakby z okrętami narodu europejskiego, któremu się najbardziej sprzyja.

Artykuł 7.

Towary wszelkiego rodzaju, wywożone do jakiegokolwiek miejsca na okrętach francuskich z portów austriackich lub węgierskich, i na okrętach austriackich lub węgierskich z portów francuskich lub algierskich, nie będą podlegały żadnym innym opłatom i formalnościom wywozowym, niż wtedy, gdyby wywożone były na okrętach krajowych, i zarówno pod jedną jak pod drugą banderą mają prawo do zwrotów celowych i wszelkich innych dobrodziejstw, służących im w Państwach, z których są wywożone.

Artykuł 8.

Postanowieniom niniejszego Traktatu nie będzie podlegała żegluga nadbrzeżna, której zarząd zostawia się nadal pod ustawami każdego z obu Państw.

Również wyłącza się rybołówstwo krajowe i dobrodziejstwa, których płody tegoż rybołówstwa doznają lub w przy-

sont ou pourront être l'objet dans les Etats de l'une des Hautes Parties contractantes.

Article 9.

Les embarcations appartenant à l'une des Hautes Parties contractantes seront admises à naviguer sur toutes les voies de communication par eau, tant naturelles qu'artificielles, du territoire de l'autre Haute Partie, aux mêmes conditions, et en acquittant, en ce qui concerne les droits afférents tant à la coque qu'à la cargaison, les mêmes taxes que les embarcations nationales.

Article 10.

Les paquebots chargés d'un service postal appartenant soit à l'Etat, soit à des compagnies subventionnées par lui, ne pourront être, dans les ports de l'autre, détournés de leur destination, ni être sujets à saisie-arrêt, embargo ou arrêt de prince.

Article 11.

Les Hautes Parties contractantes conviennent que tout privilège, toute faveur ou immunité, concernant la navigation, que l'une d'Elles accorderait aux sujets ou citoyens d'une Puissance tierce, serait, à l'instant, étendu aux ressortissants de l'autre Partie contractante.

Article 12.

Le présent Traité sera ratifié et les ratifications en seront échangées, à Paris, aussitôt que possible.

Il entrera en vigueur huit jours après l'échange des ratifications et demeurera exécutoire jusqu'à l'expiration d'une année à partir du jour où l'une ou l'autre des Hautes Parties contractantes l'aura dénoncé.

szłości doznawać będą w Państwach Wysokich Stron rokujących.

Artykuł 9.

Statki należące do jednej z Wysokich Stron rokujących, przypuszczane będą do żeglugi na wszystkich, tak naturalnych jak i sztucznych drogach wodnych obszaru drugiej Wysokiej Strony pod temi samemi warunkami i za opłatą tych samych należitości od statku lub ładunku, co statki krajowe.

Artykuł 10.

Statki sprawujące służbę pocztową, należące do Rządu lub Towarzystwa pobierającego zasilek rządowy, nie mogą być w portach drugiej Strony odciągane od pełnienia służby i nie będą podlegały zajęciu, aresztowaniu lub rozporządzeniu majestatu.

Artykuł 11.

Wysokie Strony rokujące zgodziły się, że każdy przywilej, każde dobrodzieństwo lub uwolnienie, które jedna Strona nada poddanym lub obywatelom trzeciego Państwa we względzie żeglugi, będzie natychmiast rozciągnięte także na ludność drugiej Strony.

Artykuł 12.

Traktat niniejszy będzie ratyfikowany a ratyfikacje zostaną wymienione w Paryżu jak można najrychlej.

Nabędzie mocy w ośm dni po wymienienie ratyfikacji i obowiązywać ma aż do upływu roku od dnia, w którym go jedna z Wysokich Stron wypowie.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé le présent Traité et l'ont revêtu du cachet de leurs armes.

Fait à Paris, en double expédition, le 9 avril 1884.

(L. S.) **Ladislaus Comte Hoyos** m. p.

(L. S.) **Comte de Kuefstein** m. p.

(L. S.) **Jules Ferry** m. p.

(L. S.) **Ch. Hérisson** m. p.

W dowód czego Pełnomocnicy obu Stron podpisali Traktat niniejszy i wycisnęli na nim swoje pieczęci.

Spisano w dwóch egzemplarzach w Paryżu dnia 9 kwietnia 1884.

(L. S.) **Hrabia Władysław Hoyos** r. w.

(L. S.) **Hrabia Kuefstein** r. w.

(L. S.) **Juliusz Ferry** r. w.

(L. S.) **Ch. Hérisson** r. w.

Nos visis et perpensis tractati hujus stipulationibus, illas ratas gratasque habere profiteamur Verbo Nostro Caesareo et Regio spondentes, Nos ea, quae in illis continentur, fideliter executioni mandatuos esse. In quorum fidem, majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro appresso muniri jussimus.

Dabantur Viennae die trigesima mensis Octobris anno Domini millesimo octingentesimo octogesimo quinto, Regnorum Nostrorum trigesimo septimo.

Franciscus Josephus m. p.

Gustavus Comes a Kálnoky m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium

Hugo Liber Baro a Glanz m. p.

Consiliarius Sectionis.

Powyższy Traktat żeglarski, zatwierdzony przez obie Izby Rady państwa, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 1 grudnia 1885.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

166.**Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, wydane w porozumieniu z ministerstwem handlu dnia 17 listopada 1885,**

którem przemysłowcom, uprawnionym tylko do handlu napojami wysokowemi pędzonemi, zakazuje się trzymania na składzie w lokalach przedsiębiorstwa, dostępnych dla kupujących, napojów wysokowych pędzonych w naczyniach niezamkniętych.

W wykonaniu ustawy z dnia 23 czerwca 1881 (Dz. u. p. Nr. 62) o handlu napojami wysokowemi pędzonemi, ich wyszynku i drobnej sprzedaży, postanawia się co następuje:

Przemysłowcom, uprawnionym tylko do handlu napojami wysokowemi pędzonemi w naczyniach zamkniętych, wolno w lokalach przedsiębiorstwa, dostępnych dla kupujących, wykonywać czynności potrzebne do przemysłu, jakoto: przelewanie napojów wysokowych pędzonych z większych naczyń do mniejszych, ciedzenie pozostałości płynu itp. tylko w tym czasie, w którym wstęp do rzeczonych lokali jest dla kupujących zamknięty a przeto przemysłowcom rzeczonym we wstępie, wzbronione jest trzymanie na składzie w lokalach przedsiębiorstwa, dostępnych dla kupujących, napojów wysokowych pędzonych w niezamkniętych naczyniach, t. j. nie w beczułkach i fiaskach sposobem handlowym zamkniętych.

Wykroczenia karane będą w myśl postanowień karnych ustawy przemysłowej.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LII. — Wydana i rozesłana dnia 17 grudnia 1885.

167.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28 listopada 1885,

tyczące się cennika lekarstw na rok 1886.

Pod tytułem „Cennik lekarstw na rok 1886 do farmakopei austriackiej z r. 1869 i Dodatku do niej z roku 1878“ wyszedł w Wiedniu nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej spis cen lekarstw, ułożony na podstawie najnowszych cenników materiałów aptecznych, co do którego wydaje się przepisy następujące:

§. 1.

Wszyscy aptekarze bez wyjątku, jakoteż lekarze i chirurdzy upoważnieni do utrzymywania apteki domowej, trzymać się mają zaczawszy od 1 stycznia 1886 tego nowego cennika lekarstw i zaopatrzyć się w drukowany jego egzemplarz.

§. 2.

Te przedmioty, których wydawanie z aptek jest osobnemi przepisami ograniczone i które przeto w niniejszym cenniku krzyżykiem (†) są oznaczone, wtedy tylko mogą być przez aptekarzy sprzedawane, gdy są zapisane podług przepisu przez upoważnionego lekarza, chirurga lub weterynarza.

§. 3.

Przy sporządzaniu i wydawaniu lekarstw trzymać się należy ściśle wskazań recepty lekarskiej we wszystkich szczegółach.

Recepty jednak, w których przekroczono największe ilości pewnego środka lekarskiego, w dodatku (str. 40) przepisane, wtedy tylko ekspedowane być mogą w sposób zaordynowany, gdy lekarz obok ilości położy wykrzyknik w nawiasie (!).

Gdy zachodzi słuszną obawa, aby lekarstwa nie nadużyto, lekarz ordynujący winien napisać na receptę formułę „*ne repetatur*“; aptekarzowi zabrania się wydawania ponownie lekarstwa na receptę tąż formułą „*ne repetatur*“ opatrzoną.

§. 4.

Ceny tych leków, których niema w farmakopei, Władze administracyjne krajowe wymierzają według tych samych zasad, podług których wymierza się ceny leków w farmakopei podanych.

§. 5.

Pijawki nie mają być uważane za przedmiot leczniczy. Cenę sprzedaży tychże ustanawia się dla aptek po 10 c. za sztukę.

Gdy się zaspakaja rachunki za lekarstwa, dostarczone na rachunek funduszów publicznych, cena ta nie ulega niżeniu procentowemu.

Aptekarze obowiązani są mieć pijawki w zapasie.

§. 6.

Na recepty opatrzone dopiskiem *secundum meam praescriptionem* lub innym podobnym, który domyślać się każe jakiejś tajemnicy lub porozumienia z lekarzem, nie wolno nie wydawać.

§. 7.

Jeżeli na receptę jest dopisek „*fiat expeditio simplex*“, aptekarz liczyć ma za naczynia tylko najniższą należytość w cenniku podaną.

§. 8.

Lekarstwa wymienione z jedną ceną, wydawać należy po tejże cenie bez względu na ilość, podczas gdy za lekarstwa, wymienione z podwójną ceną, liczyć się powinno przepisane ceny niższe dopiero wtedy, gdy się wydaje większe ilości.

Jeżeliby jednak w skutek kilkorakich cen wypadło za mniejszą ilość więcej, niż wynosi cena niższa, ustanowiona dla większej ilości, policzyć należy tę ostatnią cenę.

§. 9.

Na każdej receptę, podług której zrobiono i wydano lekarstwo z apteki czy to publicznej czy domowej, napisać trzeba wyraźnie cyframi należytość i wyszczególnić, ile się należy za materiały, robotę i naczynia.

Jeżeli za środek wchodzący w skład przepisane leku przypada mniej niż cent, policzyć można cały cent; ale jeżeli przypada cent lub więcej centów z ułamkiem, ułamek wynoszący mniej niż 0·5 opuszcza się a wynoszący więcej niż 0·5 liczy się za cały cent.

Za *Aqua communis* w jakiegokolwiek ilości policzyć można 1 cent wyjąwszy gdy jest użyta na odwary i nalewy.

Kto w aptece lekarstwo taksował, dopisać powinien na receptę obok daty i należytości także jeszcze firmę apteki a kto lekarstwo wydawał, napisać ma za każdym razem na etykiecie datę wydania i swoje nazwisko.

§. 10.

Jeżeli recepta zapisana jest na dawną wagę aptekarską, zamienić trzeba wagę podług następującej tablicy:

Zamiast wagi	bierze się centygramów.
$\frac{1}{3}$ grana	0·02 . . . . . (2)
$\frac{1}{2}$ „	0·04 . . . . . (4)
1 gran	0·07 . . . . . (7)
2 grany	0·15 . . . . . (15)
3 „	0·20 . . . . . (20)
4 „	0·30 . . . . . (30)
5 granów	0·35 . . . . . (35)
6 „	0·40 . . . . . (40)
7 „	0·50 . . . . . (50)
8 „	0·55 . . . . . (55)
9 „	0·60 . . . . . (60)
10 „	0·70 . . . . . (70)
12 „	0·90 . . . . . (90)
14 „	1·00 (1 gram) . . . . . —
15 „	1·05 (1 „ . . . . . 5)
16 „	1·10 (1 „ . . . . . 10)
18 „	1·25 (1 „ . . . . . 25)
20 „ (1 skrupuł)	1·50 (1 „ . . . . . 50)
30 „ ($\frac{1}{2}$ drachmy)	2·20 (2 gramy . . . . . 20)
40 „ (2 skrupuły)	3·00 (3 „) . . . . . —
60 „ (1 drachma)	4·50 (4 „ . . . . . 50)
120 „ (2 drachmy)	9·00 (9 gramów) . . . . . —
180 „ (3 drachmy)	13·50 (13 „ . . . . . 50)
240 „ ($\frac{1}{2}$ uncyi)	17·50 (17 „ . . . . . 50)
480 „ (1 uncya)	35·00 (35 „) . . . . . —

§. 11.

Wolno wydawać lekarstwa po cenie niższej od przepisanej; ale w przypadku takim wypisać trzeba na recepte cyframi tak cenę przepisaną, jak i należyłość dobrowolnie zniżoną.

Jednakże lekarstwa dawane po cenie zniżonej powinny mieć takie same właściwości i być tak samo prawdziwe i czyste, jak to w farmakopei jest przepisane a i waga też nie może być mniejsza.

§. 12.

Lekarze i chirurdzy, upoważnieni do utrzymywania aptek domowych i zasobów do użycia na pręde, kupować powinni potrzebne przetwory chemiczne i leki złożone tylko od aptekarzy i w tej mierze wykazać się mają własną książeczką rachunkową, w której wymieniona być ma dokładnie i podpisem aptekarza stwierdzona nazwa i waga leków, tudzież czas ich kupienia.

Zniżenie cen w przypadku takim zależy od wzajemnej umowy.

§. 13.

Do lekarstw dla zwierząt służy cennik zamieszczony przy końcu.

Za robotę lekarstw dla zwierząt i za naczynia do tychże, pozwala się pobierać należytość podług cennika lekarstw dla ludzi.

§. 14.

Wszelkie wykroczenia przeciwko rozporządzeniom powyższym, o ile do nich powszechna ustawa karna nie da się zastosować, karane będą grzywną aż do 100 zł. lub aresztem aż do dni 14. (Rozporządzenie ministeryalne z dnia 30 września 1857, Dz. u. p. Nr. 198).

§. 15.

Wszelkie inne przepisy, oprócz niniejszych jeszcze istniejące a dotyczące się kupowania, utrzymywania i sprzedaży towarów aptekarskich i lekarstw, pozostają w mocy obowiązującej.

Tasffe r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIII. — Wydana i rozesłana dnia 29 grudnia 1885.

168.

Obwieszczenie ministerstwa obrony krajowej i ministerstwa skarbu z dnia 14 grudnia 1885,

którem podaje się do wiadomości taryfę czynszów, ustanowioną na czas od 1 stycznia 1886 aż do końca 1890 roku na zasadzie §fu 30 ustawy kwaterunkowej z dnia 11 czerwca 1879 (Dz. u. p. Nr. 93), tudzież rozmieszczenie gmin między dziesięć klas czynszu tejże taryfy.

Na zasadzie przepisów, zawartych w §fie 30 ustawy kwaterunkowej z dnia 11 czerwca 1879 (Dz. u. p. Nr. 93), podaje się do wiadomości zamieszczoną poniżej taryfę czynszów, ustanowioną w porozumieniu z wspólnem ministerstwem wojny na podstawie średniej kwoty czynszów z lat 1880, 1881, 1882, 1883 i 1884, tudzież rozmieszczenie gmin między dziesięć klas czynszu tej taryfy, w podobny sposób uskutecznione z tą wzmianką, że nowa taryfa czynszów jakoteż nowa klasyfikacya gmin nabyć ma mocy od dnia 1 stycznia 1886 i obowiązywać będzie aż do końca 1890 roku.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Taryfa czynszów

za pomieszczenia dla wojska w §fie 30 ustawy kwaterunkowej wymienione jakoteż ich przynależności, tudzież za mieszkania dla żonatyh podoficerów i za lokale poboczne lazaretów i szpitali wojskowych.

[illegible]

Pozycja taryfy	Lokale, za które się płaci	Czynsz roczny w											
		Wiedniu	stacyach										
			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
			klasy czynszu										
złotych w walucie austriackiej													
B.													
Przynależności:													
15	pokój o jednym oknie	168	128	116	104	92	80	68	56	40	28	24	
16	pokój o dwóch oknach	200	132	140	124	108	96	80	68	48	32	28	
17	pokój o trzech oknach	236	180	162	144	128	112	96	76	56	40	32	
18	odwach mający 15—24	200	132	140	124	108	96	80	68	48	32	28	
19	odwach mający 24—50	280	212	196	172	152	132	112	96	68	44	40	
20	odwach mający 50—80	360	272	252	224	192	172	144	120	84	56	48	
21	pokój na szkołę mający 25—30	200	132	140	124	108	96	80	68	48	32	28	
22	pokój na szkołę mający 30—40	236	180	162	144	128	112	96	76	56	40	32	
23	pokój na szkołę mający 40—64	316	240	216	192	172	148	128	104	76	52	44	
24	pokój na szkołę mający 64—80	396	300	272	240	216	184	160	132	96	64	56	
25	pokój na szkołę mający przeszło 80	476	360	328	288	260	220	192	160	116	76	68	
26	sala do gimnastyki i szermierki mająca 55—70	316	240	216	192	172	148	128	104	76	52	44	
27	sala do gimnastyki i szermierki mająca 70—100	420	320	288	256	228	196	172	140	100	68	56	
28	sala do gimnastyki i szermierki mająca 100—200	528	400	360	320	288	248	212	172	128	88	68	
29	magazyn na piętrze mający 15—20	184	124	88	84	76	64	56	48	44	28	20	
30	magazyn na piętrze mający 20—30	244	164	116	112	100	84	76	64	60	36	28	
31	magazyn na piętrze mający 30—40	304	204	144	140	124	104	96	80	76	44	36	
32	magazyn na piętrze mający 40—60	364	244	172	168	148	124	116	96	92	52	44	
33	stajnię na konia oficerskiego	152	104	72	68	64	52	48	40	32	24	20	
34	za wozownią a to na jeden powóz generałów lub pułkowników-brygadyerów	76	76	68	64	56	48	44	36	28	20	16	
35	za wozownią na działa i wozy wojskowe, tudzież na przybory do gaszenia ognia 30—50 metrów □ powierzchni	112	112	100	96	84	72	64	52	40	28	24	
C.													
36	Lokale poboczne lazaretów i szpitali wojskowych	Wynagrodzenie płacić się będzie podług przepisów ustępu XV Urag do taryfy czynszów											

Uwagi do taryfy czynszów.

Do A i B.

I.

Rozmieszczenie gmin pojedynczych między 10 klas taryfy czynszów wojskowych podaje dołączony wykaz.

II.

Wynagrodzenie za biura, pokoje inspekcyjne oficerów, lokale kasowe i pokoje na bibliotekę, płać się będzie podług ilości okien w kwotach ustanowionych za pokoje w taryfie czynszów wojskowych pod l. 15, 16 i 17 — za pokoje służbowe dla lekarzy w koszarach i koszarach tymczasowych, w kwotach ustanowionych pod l. 15 za pokoje.

Pokój o jednym oknie powinien mieć 15—24 metrów $\square$ powierzchni; w pokojach o dwóch lub o trzech oknach na każde okno przypadać powinno najmniej 12,5 metrów $\square$ powierzchni.

Za przedpokoje nie płać się wynagrodzenia.

III.

Odwach pod pozycją taryfy l. 18 przeznaczony jest dla 1 lub 2 posterunków, pod l. 19 dla 3 aż do 5 posterunków a pod l. 20 dla 6 aż do 8 posterunków.

Za odwachy, potrzebne dla więcej niż 8 posterunków, płać się będzie wynagrodzenie, doliczając za każde następne dwa posterunki, połowę czynszu ustanowionego za odwach l. 18, do czynszu przypadającego za odwach l. 20.

IV.

Wynagrodzenie za areszty płać się będzie następującym sposobem:

- a) za areszty oficerskie, tudzież
- b) za areszty dla kadetów zastępców oficerów i sierżantów, jak za pokoje o jednym oknie podług pozycyi taryfy l. 15;
- c) za wspólne areszty, a mianowicie:
  1. podoficerskie,
  2. wspólne porządkowo-karne, podług żądanej i dostarczonej pomieszczalności (13—16 metrów sześciennych na głowę) po 3,5 centa za głowę dziennie;
- d) za areszty celkowe i ciemne, jeżeli odpowiadają przepisanyim wymaganiom, za każdy $\frac{\text{dwie}}{\text{trzecie}}$ przeciwnym razie $\frac{\text{jedne}}{\text{trzecia}}$ czynszu ustanowionego za pokój o jednym oknie pod pozycją taryfy l. 15.

V.

Wynagrodzenie za kryte lokale na szkoły jazdy, ustanawiane będzie drogą umowy w każdym z osobna przypadku.

VI.

Wynagrodzenie za lokale na spadołki i pralnie, tudzież przynależności, płać się będzie w sposób następujący:

- a) za lokale na spadołki jak za pokój o jednym oknie, pozycya taryfy l. 15;
- b) za pokoje do rozbierania się i ubierania podług ich powierzchni, jak za pokój o jednym lub dwóch oknach, pozycya taryfy l. 15 a względnie pozycya taryfy l. 16;
- c) za pralnie, jak za pokoje o dwóch oknach, pozycya taryfy l. 16;
- d) za suszarnie opalane, jak za pokoje o jednym oknie, pozycya taryfy l. 15.

Za maglownie należące się do pralni (ustęp c) i za strychy do suszenia nie płać się wynagrodzenia.

VII.

Za markietanstwa płać się jak następuje:

- a) za pokój gościnny dla oficerów i podoficerów podług żądanej i dostarczonej wielkości, jak za pokoje wymienione pod pozycją taryfy l. 15 a względnie 16 i 17;

b) za szynk dla żołnierzy, a mianowicie jeżeli ma:

1. od 18 aż do 24 metrów □ powierzchni, jak za pokój o jednym oknie, pozyeya taryfy l. 15
2. od 24 aż do 40 metrów □ powierzchni, jak za pokój o dwóch oknach, pozyeya taryfy l. 16;
3. od 40 aż do 70 metrów □ powierzchni, jak za pokój o trzech oknach, pozyeya taryfy l. 17.

Za lokal na szynk dla żołnierzy, mający przeszło 70 metrów □ powierzchni, płacić się będzie doliczając za każdą nadwyżkę w ilości 50 metrów □ powierzchni do czynszu, pod pozyeya taryfy l. 17 za pokój o trzech oknach ustanowionego, $\frac{\text{jedną}}{\text{trzecią}}$ część tego czynszu.

Za mieszkanie markietana płacić się będzie czynsz taryfowy w stosunku do wielkości mieszkania i części składowych do niego należących.

VIII.

Wynagrodzenie za kuźnię do podkuwania i lokale do tego, ustanawiane będzie drogą umowy w każdym z osobna przypadku.

IX.

Za pracownię płacić się będzie następujące wynagrodzenia:

- a) za pracownię krawców, szewców i siodlarzy (rymarzy) podług żądanej i dostarczonej wielkości, jak za pokój pod pozyeyą taryfy l. 15 a względnie l. 16 i 17;
- b) za pracownię rusznikarzy, jak za pokój o dwóch oknach, pozyeya taryfy l. 16;
- c) za pracownię kołodziej, ślusarzy, kowali itd. ustanawiane będzie wynagrodzenie drogą umowy w każdym z osobna przypadku.

X.

Za magazyny na piętrach (pozyeya taryfy l. 29—32), mające przeszło 60 metrów □ powierzchni, płacić się będzie wynagrodzenie doliczając za każde 50 metrów □ powierzchni po nad ową miarę, do czynszu ustanowionego pod pozyeyą taryfy l. 32 połowę tegoż czynszu. Przyrost wynoszący mniej niż 15 metrów □ nie będzie uwzględniany przy obliczaniu wynagrodzenia w sposób powyższy.

Za magazyny na poddaszu płacić się będzie podług ich wielkości czwartą część czynszów ustanowionych pod pozyeyą taryfy l. 29—32.

Za magazyny w szopach, mające aż do 30 metrów □ powierzchni, płacić się będzie połowę czynszu ustanowionego pod l. 35 taryfy, za większe magazyny tego rodzaju $\frac{\text{dwie}}{\text{trzecie}}$ czynszu taryfowego, przypadającego za wozownie tej samej wielkości.

XI.

Za wozownie nie na więcej niż 36 dział i wszelkich wozów wojskowych, tudzież na przybory do gaszenia ognia, jeżeli potrzebna powierzchnia wynosi więcej niż 50 metrów □ (pozyeya taryfy l. 35), płacić się będzie wynagrodzenie, doliczając za każdy przyrost w ilości aż do 25 metrów □ powierzchni $\frac{\text{jedną}}{\text{czwartą}}$ część czynszu ustanowionego pod pozyeyą taryfy l. 35 do tegoż czynszu.

Przyrost wynoszący mniej niż 10 metrów □ nie będzie uwzględniany przy obliczaniu wynagrodzenia w sposób powyższy.

Wynagrodzenie za wozownie na więcej niż 36 dział i wozów wojskowych, ustanawiane będzie drogą umowy w każdym z osobna przypadku.

Za szopy, dostarczone zamiast wozowni, płacić się będzie takie samo wynagrodzenie jak za magazyny w szopach (ustęp X).

Wynagrodzenie za poddasza płacić się będzie podług umowy w każdym z osobna przypadku

XII.

Wyjątki jednak, wzmiankowane w uwagach pod X i XI, rozciągają się tylko do żadanego wymiaru powierzchni. Za to, co by po nad żądanie dostarczono, nie płaci się wynagrodzenia.

XIII.

Wynagrodzenie roczne za urządzenie przynależności, pozyeya taryfy l. 15—32, płacić się będzie w kwocie równej 10tej części ceny kupna, oznaczonej w odnośnej gminie w czasie pierwszego dostarczenia (nabycia).

XIV.

Wynagrodzenie za stajnie na konie oficerskie (stanowiska dla koni oficerskich), ustanowione pod 33 pozycją taryfy, obejmuje w sobie wynagrodzenie za sprzęty stajenne, które mają być dostarczone i za oświetlenie stajni. Za komory na siodła i owies, tudzież za lokale na magazyny siana (słomy) nie będzie płacone osobne wynagrodzenie.

Do C.

XV.

Za lokale poboczne do lazaretów i do szpitali wojskowych płacić się będzie wynagrodzenie, a mianowicie za:

- a) pokój służbowy lekarski,
- b) pokój lekarski do przyjmowania,
- c) biuro do przyjmowania,
- d) pokój na łaźnię,
- e) aptekę,
- f) laboratorium,
- g) pokój do przyrządzeń (kuchnią),
- h) pomywalnię (obok kuchni),
- i) pokój do desinfekcyi,
- k) trupiarnię,
- l) pokój do naprawiania bielizny,
jak za pokoje o jednym oknie podług pozycyi taryfy l. 15;
- m) pokój inspekcyjny lekarski,
- n) biuro dla oficera ekonomicznego,
- o) pokój dla chorych oficerów,
w miarę wielkości jak za pokój o jednym lub dwóch oknach, podług pozycyi taryfy l. 15 a względnie pozycyi taryfy l. 16;
- p) pokój do operacyj lub sekcij,
w miarę wielkości jak za pokój o dwóch lub trzech oknach, podług pozycyi taryfy l. 16 a względnie pozycyi taryfy l. 17;
- q) cele dla szalonych $1\frac{1}{4}$ czynszu taryfowego za pokój o jednym oknie (pozycya taryfy l. 15),
- r) odwach,
- s) magazyny (z wyjątkiem magazynu lodu, żywności i opału),
podług pozycyi taryfy za takież przynależności wzmiankowane w taryfie pod B,
- t) za magazyn lodu wynagrodzenie ustanawiane będzie drogą umowy w każdym z osobna przypadku.

XVI.

Wynagrodzenie za urządzenie lazaretów i ich lokali pobocznych (taryfa czynszów lit. C), płać się będzie w kwocie równej 10tej części ceny kupna, oznaczonej w odnośnej gminie w czasie pierwszego dostarczenia (nabycia).

Wykaz gmin

rozmieszczonych między 10 klas taryfy czynszów.

G m i n y	Klasa	G m i n y	Klasa	G m i n y	Klasa
Bukowina.					
Czerniowce	3	Nowa Zuczka	6	Sadagóra	6
				Storozyniec	8
Bojan	6	Radowce	6	Tereblestie	6
Czechy.					
Praga	1	Hradec Jendrychów . . .	7	Pardubice	6
Beneszów	5	Hradec Králový	5	Pilzeń	5
Berun	7	Jiczyn	6	Pisek	8
Bilina (Chuderzyce) . . .	9	Jozefów	5	Posztoloprty	9
Bohdanecz	8			Prachatice	8
Bolesławów młody	6	Kadaň	6	Przeloue	7
Bolesławów stary	8	Karlin	3	Przeštice	8
Brandys na Ł.	6	Klatowy	8		
Budziejowice	6	Kostelec nad Łabą	8	Rokiczany	8
		Krumlów	8	Rudolfów (Bergstadt) . .	10
Cheb	6	Kutna Hora	7		
Chlumec	8			Smichów	5
Chomutow	6	Liberec	5		
Czasław	7	Louny	8	Terezin	6
		Lysa	7	Trzeboń	8
Dobrzany	9			Turnów	6
Domažlice	7	Myto Wysokie	7	Tyniec nad Łabą	10
Horszów Týn	8	Nimburg	7	Železnice	10
Dalmacya.					
Zadar	5	Kotor	5	Pierzeń	7
Budwa	7	Metkowiec	8	Rizan	6
		Mula (Muo)	7		
Dubrownik	7	Nowygrad	7	Sebenico	8
Kastel-Lastua	6	Perast	7	Spljet	7
				Sutomore	7

G m i n y	Klasa	G m i n y	Klasa	G m i n y	Klasa
Dolna Austria.					
Baden	6	Klein-Wolkersdorf	9	Peisching	9
Baumgarten (Starostwo: Wielki Enzersdorf) . . .	10	Klosterneuburg	6	Stockeran	6
Bruck nad Litawą	8	Korneuburg	3	St. Pölten	6
Brunn am Steinfelde . . .	10	Krems	6	Theresienfeld	8
Dunkelstein	9	Langenlois	8	Traiskirchen (Möllersdorf)	9
Fischau	8	Lanzenkirchen	9	Tulln	7
Gross-Enzersdorf	8	Laxenburg	8	Weikersdorf am Steinfelde	9
Hainburg	9	Marchegg	9	Wr.-Neustadt z Wöllers- dorfem	6
Kaiser-Ebersdorf	8	Mauer	7	Zwerndorf	10
Katzelsdorf	9	Neunkirchen	8		
		Ober-Meidling	6		
		Ober-Weiden	9		
Górna Austria.					
Linz	3	Freistadt	9	Wels	8
Enns	9	Lambach	9		
Galicja.					
Lwów	1	Kołomyja	6	Sanok	7
Bochnia	6	Kraków	3	Sędziszów	8
Brody	7	Krakowiec	10	Siedliska	9
Brzeżany	7	Łańcut	7	Stanisławów	6
Chrzanów	8	Monasterzyska	8	Struszków	8
Czortków	7	Mosty wielkie	9	Stryj	6
Dębica	8	Niepołomice	8	Tarnopol z Zagrobłą . . .	4
Dobromil	7	Nowy Sącz	5	Tarnów	5
Głogów	8	Podgórze	6	Tłumacz	8
Gródek	8	Przemysł	5	Trembowła	7
Hruszów	8	Przeworsk	9	Trzęsówka	9
Jarosław	5	Rohatyn	8	Tysmienica	10
Jaworów	7	Ropezyce	8	Wadowice	7
Kęty	8	Rzeszów	6	Wieliczka	8
Kolbuszowa	9	Sądowa Wisznia	7	Zborów	6
		Samhor	6	Złoczów	6
				Żółkiew	8
				Żołynia	8

G m i n y	Klasa	G m i n y	Klasa	G m i n y	Klasa
Karyntya.					
Celowice z św. Piotrem	5	Mitter-Trixen	8	St. Wit	9
Bielak	6	Podkloster	6	Trebiż	6
Malboret	6	Straja Ves	6	Waisenberg	8
Kraina.					
Lublana	6	Kaninek	9		
Morawia.					
Berno	2	Królowe Pole	4	Sławków	9
Bzenec	8	Kromierzyż	6	Szumbersk	5
Hodonin	6	Lipnik	7	Wyszków	8
Hradyszcze węgierskie	6	Ołomuniec	3	Znojmo	5
Hranice	6	Przerów	6		
Igława	6				
Przymorze.					
Tryest	3	Gorycja	5	Kopr	8
Dinian	7	Gradiska	9	Pola	3
Salzburg.					
Salzburg	6				
Śląsk.					
Opawa	5	Cieszyn	5	Karniów	6

G m i n y	Klasa	G m i n y	Klasa	G m i n y	Klasa
Styrya.					
Gratz z Liebenauem i Waltendorfem	3	Marybork	6	Słowińska Bystrzyca . .	8
		Most nad Murą	6	St. Marein	9
				Strass	8
Celje	6	Ptuj	7		
Judenburg	7	Radgona	7		
Tyrol.					
Innsbruck	5	Creto	8	Riva	5
				Roveredo	5
Borgo	6	Hall	9		
Bozen	7	Kufstein	8	Sillian	10
Bregenz	7	Niederdorf	7	Tione	9
Brixen	8			Torbole	7
				Trydent	5
Cavalese	8	Pergine	7	Vahrn	8
Cles	7	Predazzo	7		

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIV. — Wydana i rozesłana dnia 29 grudnia 1885

169.

Obwieszczenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 3 grudnia 1885,

tyczące się pobierania cła od machin z gipsem szczegółowo nie wymienionych.

W porozumieniu z interesowanym ministerstwem król. węgierskiem oznajmia się, że od machin i części składowych machin szczegółowo nie wymienionych, do numeru 287 Taryfy cłowej z r. 1882 należących, gdy są wprowadzane w połączeniu z gipsem, trzeba pobierać cło podług numeru 287 *a* tylko wtedy, gdy waga żelaza lanego albo żelaza kutego i drzewa wynosi najmniej 75% ogólnej wagi maszyny, t. j. wagi wszystkich jej części składowych, licząc tu także i gips. Wyjąwszy ten przypadek od machin takich lub części składowych machin pobierać należy cło podług Nru 287 *b* Taryfy.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

170.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia, tudzież Mi- nistra skarbu z dnia 8 grudnia 1885,

ustanawiające kwotę wydatków biurowych na utrzymywanie metryk, które w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 47) ma być przyjmowana w wyjąwach pasterzy duchownych.

Ku uzupełnieniu niektórych przepisów §fu 3go, II, lit. *b*, rozporządzenia wykonawczego z dnia 2 lipca 1885 (Dz. u. p. Nr. 99) do ustawy z dnia 19 kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 47) o tymczasowem polepszeniu dotacyi pasterzy duchownych katolickich, stanowi się co następuje:

Jako wydatki biurowe na utrzymywanie metryk, tam gdzie nie są opędzane z majątku kościelnego, umieszczać należy w wyjąwach miejscowego przychodu duchowieństwa pasterskiego w myśl §fu 3go, ustępu 2, *b* ustawy z dnia 19 kwie-

tnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 47) kwoty stosowne do ilości parafian a mianowicie, gdy ich jest aż do 1.000 dusz. za każde 100 dusz 50 c. w. a., gdy więcej nad 1.000 dusz, za pierwsze 1.000 dusz 5 zł. w. a., za każde 500 dusz po nad tę ilość, 1 zł. 50 c. w. a., jednakże najwięcej tylko aż do 100 zł., przyczem ilości mniejszych od 100 a względnie od 500 dusz nie trzeba brać w rachunek.

Gautsch r. w.

Dunajewski r. w.

171.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 20 grudnia 1885,

którem podają się do wiadomości powszechnej postanowienia dodatkowe do przepisów, dotyczących się sprawdzania i cechowania naczyń metalowych do przewozu mleka (konewek na mleko) (Dz. u. p. Nr. 107 z r. 1879).

Na zasadzie §fu 2go rozporządzenia ministerstwa handlu z dnia 17 lutego 1872 (Dz. u. p. Nr. 17) wydała c. k. Komisya główna miar i wag następujący dodatek do przepisów, dotyczących się sprawdzania i cechowania naczyń metalowych do przewozu mleka (konewek na mleko) (Dz. u. p. Nr. 107 z r. 1879), który podaje się niniejszem do wiadomości powszechnej.

Pino r. w.

D o d a t e k

do przepisów dotyczących się sprawdzania i cechowania naczyń metalowych do przewozu mleka (konewek na mleko) (Dz. u. p. Nr. 107 z r. 1879).

Do sprawdzania i cechowania przyjmowane będą także te naczynia metalowe do przewozu mleka, które mają kształt ku górze zwężony (stożkowaty) o przekroju kolistym i których średnica górna nie jest większa od połowy wysokości.

Zresztą także i do tych naczyń stosowane będą przepisy, dotyczące się naczyń metalowych kształtu walcowego do przewozu mleka (Dz. u. p. Nr. 107 z r. 1879).

Wiedeń, dnia 4 grudnia 1885.

C. k. Komisya główna miar i wag:

Arzberger r. w.